

# melayê ciziri



## DIWAN



weşanên  
ROJA NÛ







**WEŞANÊN ROJA NÛ**

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

**MELAYÈ CIZIRI**

---

**DIWAN**

**WEŞANÊN ROJA NÛ - 20**

*Cêrga Klasikên Edebiyata Kurdi— 4*

---

**Döbelngatan 16 B  
113 58 Stockholm/Sweden  
Tel: 08/328251**

**Çiriya Paşin 1987  
Stockholm**

**ISBN 91 7672 021 7  
© Weşanên Roja Nû &  
Z.Kaya, M. Narozî**

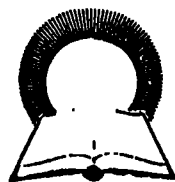


# melayê cıziri

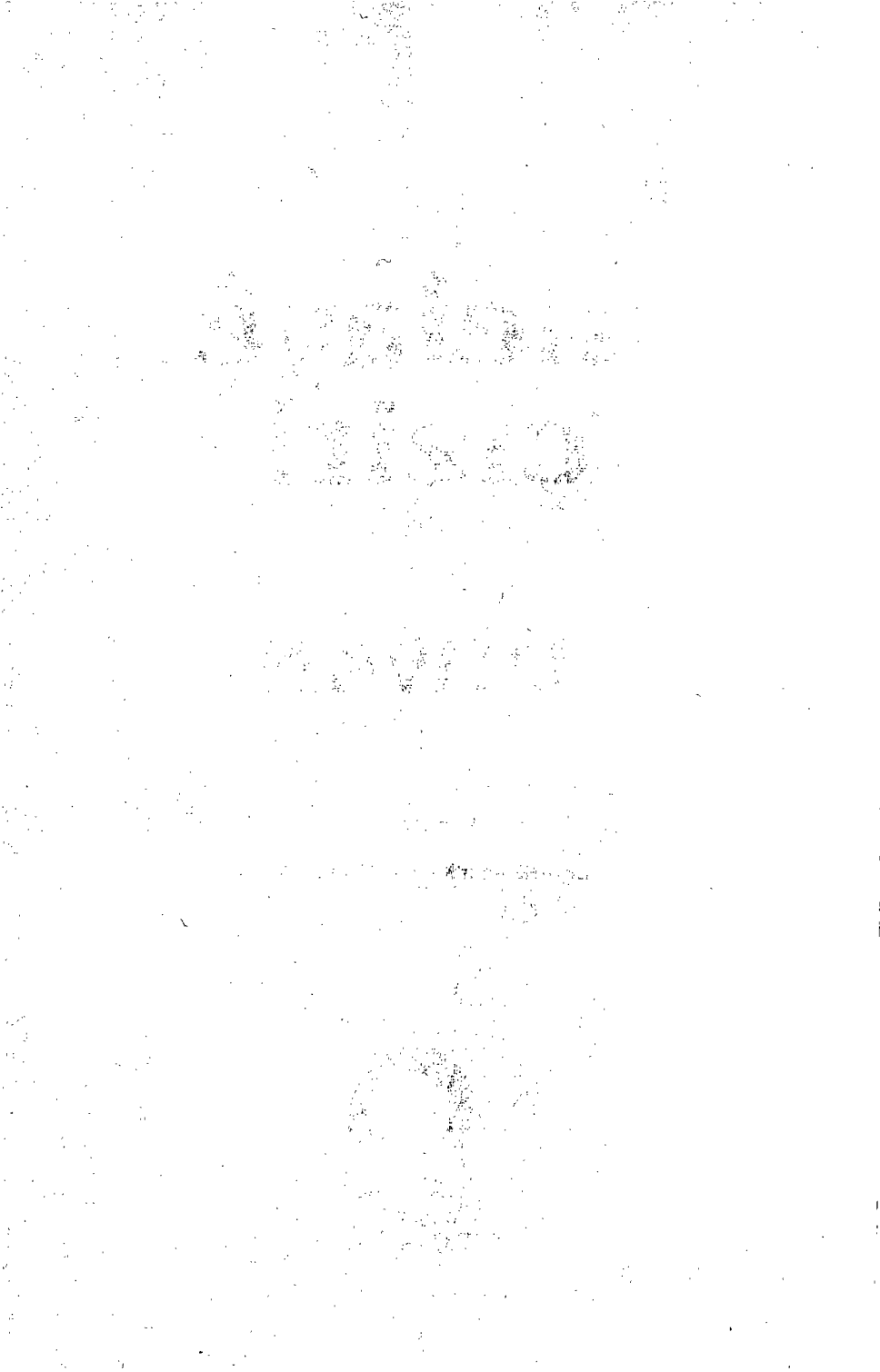
## DIWAN

Werger:

Zeynelabidin KAYA, M.Emin NAROZİ



weşanên  
ROJA NÛ



# PÊŞGOTIN

Bı nêzikayi ve, eşkerekırına hinek agahdariyane derheq tarixa jiyana Mela de, rehma Xwedê lê be û qırnê ku tê de jiyaye. Her çiqas gelek alıman lı ser tarixa jiyana Mela û rewşa halê wi, tıştına gotine ji, lêbelê em rast nehatine ku ew gotinên wan ji çavkaniyên pêbawer bin, û heta ku dil ji lı ser rastiya wan rûnê. Belki çiqas tıştên ku dı vê derheqê de hatine gotin berên xeletiyê ne û ji rastiye ji dır in. Ewıl, em dê tıştên ku dı vi wari de hatine gotin bêjun û dı pey de, ditına xwe ya ku em bı rastiya wê bawerın binivısın.

## NAV Û BERNAVK Û BAJAR Û EŞİRA MELÊ

Navê wi Şêx Ehmed e. Bernavkê wi yê navdar Melayê Cıziri ye. Cızir, lı ser keviya Çemê Dicle ye, nêziki Çiyayê Cûdi ye û bı Cızira Botan têtê naskırın. Bernavkeki wi yê dın ji heye, ku helbestên xwe pê kuta kırıye, ew ji "NİŞANÎ" ye. Nişan, yan bı mana hedef e, amaca wi ew e, ku bûye hedef ji tirên evin û bela û qisûmatan ra, yan ji bı mana şanikên dı rûwan de ye û dı helbestên xwe de ew pê pesıniye.

---

(Ev pêşgotina Diwanê ya bı tipên erebi ye ku niviskarê wê ne diyar e)

Mamostayê mezin Eladin Secadi, dî pirtûka xwe ya "Mêjuyê Edebi Kurdi" de nivisiye, ku navê Melê, Şêx Mihemed e. Mamosta vê agahdariyê, jî çapa Diwana Mela, ya ku Abdulqadirê kurê Eliyê Emadi, dî sala 1338'ê (1919 - 1920) hicri de nivisi bû, jêderk kiriye. Disa jêderk kiriye û gotiye: "Mela lî bajarê Cızirê hatiye dinê û jî eşîreke Kurdan e, ku navê wê Bextî ye, jî maleka zana, pêşkêş û mezin e." Ev peyvên Mamosta, her çiqas delileke sabit ku meriv xwe pêve bigire tune ye jî, lêbelê lî gor rewşa jiyana Mela û navdarbûna wi dî çax û cîyê wi de, jî rastiye ne dîr in.

## QIRNÊ JİYANA MELA

Dirokvanan derheq tarixa jiyana Melê de û qirnê ku tê de jiyaye, ditinên cure cure gotine. Lêbelê, çewa ku jî xeberdanên Mela yên dî helbestên wi de, û jî çax û demên wan bûyerên ku ewî bî bal wan ve îşaret kiriye û jî tarixên wan kesan ku navên wan hildaye, tê zanin ku her yek jî wan (dirokvan -w) xwe bî delileka pelîşî ve girtiye. Mamosta Secadi, dî pirtûka xwe de, dî vê derheqê de pîr tişt nivisiye û tiştê ku jê hatiye jî kiriye. Tiştên wi gotine, emê lî vîra bî kurtî bîvîsim û dî pey de, ditîna xwe ya ku em nêziktirê bî bal rastiye ve dibînim hê bîvîsimin.

Ewî dî behsa Mela de gotiye: "Tixtor Belic Şêrgo dî pirtûka xwe ya "Qediyyet-ul Kurdiyye" (Doza Kurdi - w) de dibêje: Navê Melayê Cıziri Şêx Ehmed e, jî ehlê Cızira Botan e û dî sala 1160 ê miladi de lî wir bî heq bûye. Mihemed Emin Zeki Beg, dî pirtûkên xwe yên "Xulasetu Tarix-il Kurdi we Kurdistan" (Kurtitiya diroka Kurd û Kurdistan -w) û "Meşahir-ul Ekrad" (Navdarên Kurda-w) de gotiye: Navê wi Şêx Ehmed e û dî paşîya 600'ê hicri de lî Cızira Botan dûma û hevdemê hakimê Musilê Emededdin Zengi bûye û (Mela -w) de, jî dayika xwe bûye. Û nusxeyek jî diwana xwe, jî hakimê Tebrizê yê hingê Xanêxanan ra perû kiriye. Û rehmetiyê Mihemed Eli Ewni Beg, dî pirtûka xwe ya "Meşahir-ul Ekrad" de dibêje: Ew helbesta ku navê Se'dî û Hafîz têde hatiye gotin û dî diwana Mela de ye, ne jî peyvên wi ne, belki jî aliyê hûnekan ve têde hatiye bicikîrîn. Lêbelê, lî gor jêderka Secadi, ya duwem, rehmeti (Eli Ewni-w) pişt re jî vê ditîna xwe vegeriyaye û lî xwe mikurr hatiye, ku ew helbest a Mela ye. Rohilatvanê Rûsî Misyo A. Jaba dî pirtûka xwe ya ku behsa Kurdan dîke de, dibêje: Melayê Cıziri jî hêla Cızira Botan e

ù dı navbera salên 540 ù 556'ê hicri, dı çaxê Emadeddinê Zengi de sax bûye. Heçika rohilatvanê Elmani Fon Hartman ku Diwana Mela dı sala 1904'ê miladi de lı Berlinê çapkiriye ù rısmeki Mela yê xıyali lı ser daniye ù pêşgotinek bı zarê elmani jê ra nıvısiye, tê de eşkere dıke ku ewi ji, bı van ditinên me borand ra, baweri aniye.

Dı pey de, Secadi xwestiye ku bı hınek bûyerên tarixi re van gotinan rûqalê hev ù dın bıke ù delila xwe ji, bı hınek helbestên Mela aniye pêş. Lêbelê, ez bawer im ku delilên wi, çewt im. Gotiye: Pışti dirêjkırına me ya hetani vır, derheq jiyana Mela de, ku me ji gotinên komek pirtûkan beyan kır, incar em dê ji vır ù pêve, ji we re, ji jiyana Mela tıştêki nû bıbêjm. Ew tıştê ku bı lêkolin ù lêgerineke dıv-dirêj ve ez lı serê agahdar bûme, bı alikariya nusxeyeka Diwanê ku Ebdulqadirê kurê Eli yê Emadi, dı sala 1338'ê hicri de nıvisandiye, ev e: Lı gori gotinan, navê Mela, Şêx Ehmed e, kurê Şêx Mihemed e, dı sala 1407'ê (827'ê hicri) miladi de lı Cızirê ji dayika xwe bûye ù ji eşira Bexti ye. Lı cem bavê xwe xwendıye ù demek pişt re ji bo xwendinê lı dora Diyarbekrê, Cızirê, Hekariya ù Emadiyê geriyaye. Dı xwendına xwe de, pır jir ù şareza ù bı nav ù deng bûye, nemaze dı derheqa ilmên erebi, dı isûl ù beyan ù bediê de. Lı gundeki bı navê "Sıtrabas" lı dora Diyarbekır, ji alimeki bı navê Mela Taha, destûrnama xwe ya xwendinê gırtiye. Lı wi ciwari, ewi, lı gundê "Sırba" meleti kırıye. Demek dı pey de, qederek ji lı bajarê Hesenkêf (Heskif-w) ê sekıniye ù lı wir icaze daye gelek meleyan. Dı pey de bı demekê, evineka tesewwıfı lê peyda bûye ù dev ji ilmê xwe yê berbiçav berdaye, be rewşeka mesti ve hatiye bajarê xwe yê Cızirê. Lı wir maye hetani sala 1481 ù pişti ku emrê wi gıhaye 75'an, çûye dılovaniya xwe. Heta niha ji. kesên ku bı agirê evinê şewitine, merqeda (gor-w) wi ji wanakan re ziyaretgah e. Dı pey van de, Secadi hınek helbestên Mela yê evinê raxıstiye, mane kırıye, pesnê wi daye ù sofitiya wi ya xwe bı xwe beyan kırıye bı hawayeki wısan ku êdi lê nayête zêdekırın.

Heçika ez bıxwe bı van ditinan tev re ne bawer im. Çımki dı van ditinên han de, delileka xwepêgırti tune ye. Lêbelê, ditınêka mın a xısusî heye ù ez bawer im ku wê ew rastır be. Lewra mın vê ditma xwe ji beyan ù bûyer ù navên wan kesên ku Mela dı helbestên xwe de gotiye, derxıstiye. Dı vi wari de, delila heri zırp ev e.

Ewıl, ezê dest bı beyana gotın ù navên ku dı peyvên wi (Mela-w) de ne bıkıım, ku ditmên wan dırokvanên dın tevan pûç dıkın. Û pişt re ezê ditma xwe ya rast bêjm.

Ez dibêjûm Mela, rehma Xwedê lê be, dî helbesta xwe ya ku destpêka wê:

"Jî re'na nêrgızên tey mest i xwunrêz

Zeman bû ehdê ceng engizê Cengiz" de îşaret kırıye bî bal wê herba barbari Cengızxanê Tatari ve lî ser bajarên mısıلمانan. Û kışçe ku Cengızxan dî sala 624'ê hıcri de mırıye. Disa Mela gotiye, dî qesideya xwe ya "Tıpa - F"ê ya ku destpêka wê ye:

"İro jî şehkasa suri, mey hate fincana sedef"ê dî beyta heştan de: "Cengizi hat Timürleng". Eva han eşkere dıke ku Mela, dî pey Timürlengê ku dî sala 708'an de mırıye, büye. Disa dî qesideya xwe ya, ku destpêka wê:

"Newaya mıtrık ü çengê, fixan avête xerçengê" de malıkek jî qesideyên Diwana Hafızê Şirazi gırıye ku ev e: "Ela ya eyyuhes-saqı edır ke'sen we nawil ha", ü dî dawıya vê beşê de, gotiye: "Jî Hafız Qutbê Şirazi, Mela er fehın bıkı razi" ü disa dî dawıya qesideya xwe ya "Tıpa- T"ê, ya ku destpêka wê: "Mehbübi bî dil bit me bî efrazi çı hacet?" de gotiye:

"Ger lu'luê mensüri jî nezmê tu dıxwazi  
Wer şı'rê Melê bin te bî Şirazi çı hacet?".

Evên han tev delil ın lî ser jiyana Melê, ku dî pey Hafızê Şirazi de büye.

Mewlana Cami dî pirtüka xwe ya "Nefahat"ê de gotiye: "Hafızê Şirazi, dî sala 791'ê hıcri de wefat kırıye.

Mela, navê Şêx Se'diyê Şirazi -dî sala 898'ê hıcri de wefat kırıye- ü navê Mewlana Cami jî -dî sala 691'ê hıcri de wefat kırıye- dî beyta xwe ya "Newaya mıtrıb ü çengê" de gotiye:

"Jî rengê Se'di yü Cümi". Ev jî eşkere dıke ku Mela dî pey wan de büye.

Ev gotinên ku tenê gotın dî derheq wan helbestên, ku ew büyer ü navên wan kesan tê de derbas dıbin, ne yên Mela ne, jî rastiye pır dır ın. Bê guman çı kesê ku teftêşa qesideyên Mela bıke ü bî qesideyên Hafız ü Cami re rüqal bıke, wê bıbine ku Mela hınek nameyên qesideyên xwe, jî yên wan gırıye, lî ser qesideyên wan sekıniye ü lî ser rêça wan meşıyaye. Ev jî dıde zanın ku Mela dî pey wan de büye.

Disa qesideya wı ya dî dawıya "Çapa Cızirê" de ku bî zarê erebı ye: "Ya ramıyê qelbi bî sıhamıl-lehezati, heyhate necati", bî nêzikayi

ve, vê ji ya Fazıl Ehmed Paşa, yê ku alimê dewleta Osmaniyan bû -dî 902 yê hicri de miriye- girtiye. Ev dîde xuyakîrî ku Mela dî pey wi de ji bûye. Ew gotinên dî derheq vê qesideyê de belav bûne, ku ew ne ya Mela ye, ji rastiye dîr in.

Ji van gotinan têtê zanin, ku ew tiştên Rohilatnasê Rûsi A. Jaba gotiye: "Ew (Mela-w) dî sala 540 - 556'ê hicri de sax bûye û hemdemê hakimê Musilê Emadeddin Zengi bûye". Û disa tiştên ku Wezir Mihe-med Emin Zeki Beg gotiye: "Ew (Mela-w) dî nivê duduyan ji qirna şe-şan yê hicri de jiya ye, û hemdemê Emadeddin Zengi bûye û nusxeyek ji diwana xwe ji hakimê Tebrizê Xanêxanan re, ku ew ji dî wi qirni de jiya ye, hediye kiriye" ji rastiye dîr in.

Ez guman dikim ku hevdemiya wi (Mela-w) bî Emadeddin Zengi re, ji wê daneberheva ku dî navbera Mela û Mir Emadeddin de çêbûye, hatiye derxistin. Xwediyên wan ditman, wer fehîm kirine ku ew mir, Emadeddinê hakimê Musilê ye. Halbûki me dî nusxeyeka wê daneberhevê da ditiye, ku Mela, pesnê Mir Emadeddin bî Cizirê daye. Û eşkere ye ku Emadeddin Zengi kurê Ibnu Aqsenqer e, ji Atabegên Musilê ye û ne ji ehlên Cizirê ye.

Her weha, mesela hakimê Tebrizê Xanêxanan ji, ji wê qesideya wi (Mela-w) ya ku destpêka wê: "Xanêxanan lamîe necma te her pur nûri bi" derxistinê û guman kirine, ku ew qeside, xitab e ji wi (Hakimê Tebrizê-w) re û pesnê wi daye. Dîgel ku dî wê helbestê de hinek malîk hene, eşkere dikim ku, xitab û pesn e ji mireki Cizira Botan re. Yek ji wan malîkan-e, gotina wi (Mela-w) : "Ayet-ul kursi yû en'am, heykela toxê te bin", disa (Mela-w) gotiye: "Sûrecê Umm-ul kitab madarê hezret sûri bi", ew herdu beytên han îşaret dikim ku "Ayet-ul kursi", sûretê "En'am" u sûretê "Fatihe" yê (yanî Umm-ul kitab-w) li ser sîra Cizirê hatibûne nivîsandin. Ev eşkere ye û hatiye dîtin li ser kevîren sûre. Lewra navdar e dî bajare Cizirê de, ku Quran yan ji hinek ji sûretên Quranê li ser dormedarê Sûra Cizirê ya ku vegav hedimî ye, nivîsandî bûye. Hinek jêmayî miha ji xuya dibin. Ew gotina wi (Mela-w) dî vê qesideyê de: "Ma Cizirê şubhê darê textê heft îqlimî bit", van tiştên ku me gotin eşkere dikê.

Disa qesideya wi (Mela-w) ya beri vê, ku destpêka wê: "Ey şehinşahê müezzem, heq hêghdarê te bi", xitab û pesn e ji wi Mirî (ê Cizirê-w) re. Lewra tê de dibêje: "Sûrecê inna fetehna dor û madarê te bi", ew ji îşaret e bî bal wê gotina me ya nivîsandina Quranê li ser sîra Cizirê. Dî wê de gotiye: "Gerçi der îqlimê rabî hate textê seltene", ew

bixwe ji delil e li ser vè yekê. Lewra bajarê Cizirê li ser hesabê parvekirina kevnare, dikeve iqlimê çarem ji her heft iqliman. Ji vanan ji hate zanin ku, ev herdu qeside, çewa hatiye gotin, ku xitab in ji hakîmê Tebrizê Xanêxanan re, û ew (Mela-w) di dema wi (Xanêxanan-w) de bûye, çewt e. Ez guman dikim ku ditin, ji beyta Mela ya : "Ne tenê Tebriz û Kurdistan li ber hukmê te bin, sed weki şahê Xurasanê di ferwarê te bi", hatiye fehmkirin. Lêbelê, ev beyt, nade zanin ku xitab e ji hakîmê Tebrizê re. Belki ji beşa mubalexeyê ye di pesındayina Mirê Cizirê de. Çewa ku eşkere ye.

Disa wisa tiştên ku Secadi ji çapa Diwanê ya Ebdulqadirê Emadi jêderk kiriye, ku ew (Mela-w) di sala 1407'ê miladi de ji dayikê bûye û emrê wi bûye 75 sal û wefat kiriye, yani li dor 900'ê hicri, hinek ji rastiye dîr e, bi nisbet behskirina wi (Mela-w) ji Cami û (Mewlana-w) girtine mana ji hinek qesideyên wi, ku ew di sala 898'ê hicri de wefat kiriye. Hem bi nisbet girtina Mela ji qesideya Ehemmed Paşa ya bi zarê erebi, ewê ku di 902 yê hicri de wefat kiriye. Û disa, bi nisbet bi bal gotina wi (Mela-w) ya: "Teşbihê tirên Xan Şeref", ewa ku amaca wi pê. Mir Şerefhanê Hakîmê Cizirê ye. Û ew (Mirê Cizirê-w) ji, li ser gotina xweyiyê "Şerefname" Bîdlisi, di sala 1005'ê hicri de sax bûye.

Di pey van ditinan de, ezê ditina xwe ya di derheq jiyana Melê û qirnê wi de, bi hinek delilên mutebertir ji wanên di, bêjim û bawer im ku wê nêziktirê bi bal rastiye ve bin. Ez dibêjim: Mela di dawiya qirne dehemin ê hicri de, yani di pîştî 950'i yê hicri de, jiyaye. Û hemdem bûye bi Şerefhanê kurê Mir Evdal ê ji mirekê Ezizan re, ku ewana demeka duv-dirêj li Cizirê miriti kirine. Û ew Şerefhan e ku li rojavayê bajarê Cizirê, li ser sûra wê, Medresa Sor ava kiriye û ewi (Şerefhan-w) li ser wê (Medresa Sor-w) gund û erd û aqarên pîr weqif kiriye. Li gor ku ji tertiba avakirina Medresê û wi şiklê wê yê xweşik û rewşa we ya ku cihê mamostan û şagirtan cuda cuda hatibûne sazkirin, tê zanin ku gelek şagirtên ilmê yê dayimi hebûne û hinek dersdaranê mahîr, ku karibûne dersa hemû ilmê fennê, bi jiyaneke baş ve bîdan, hebûne. Û xwarin û vexwarin û leçuyên wan tev ji kîsî Medresê bûne. Ev tiştên han tev, ji bo belavkirina xwendin û zanin û terbiyeyê, bi rewşeka fire ve li ser hesabê Şerefhan bûne. Ev emîr (Şerefhan-w) li gor gotina Şerefname farisî ya Şerefhanê Bîdlisi, di sala 1005'an de (hicri-w) sax bûye. Ewi (Şerefhan-w) ve medresê ji malên xwe, di destpêka mirtiya xwe de ava kiriye û ji bona belavkirina ilmê bexş kiriye.



Ihtimala heri mezin ew e, ku Melayê Ciziri ji, dersdarê we medresê bûye. Û ew ji wek pîraniya alimên kurda yê dîn, sofîy-ul meşreb bûye û dî evîne de, fenafillah bûye û dî evîniya heqîqetê de, helbestên evîndariyê saz kiriye. Ev diwana wi ji, ji vê babetê ye. Zêdetir ji van hawayan, ew xwediyê lîngên cidayî bûye dî ilmên dîn da, ku wi wextî ders di hate dayin wek ilmê Usûlê, Fîqhê (Şerîet-w), Hedîsê, Nehwê, Felsefê, Hisab (hejmar-w) û Necmê (Astronomî-w). Gotmên wi dî hînek qesîdeyên wi de, dî derheq van îlman de, delîl m ku ew dî van îlman de mahîr bûye. Ev rewş eşkere dîke, ku ewî jiyana xwe dî wê medresê (Medresa Sor-w) de, bî dersdayîna ilmê eşkere û hînkirîna ilmê ne eşkere re derbas kiriye. Dî pişt wêfata wi de, lî wir (Medresa Sor-w) dî bakûrê medresê de, lî kêleka diwar, dî qubbeyeka dî binê sawiya erdê de hatiye veşartî. Dî nav medresê de, dî deriyekî ku dî banê qubbê de ye, meriv dikare xwe berde bî bal wi ve. Merqeda wi pîr bî nav û deng e û her kes diçe ziyaretê.

Bê guman, nexwe Mela, hevdemê wi mirî (Şerexanê Cizirê-w) bûye. Û dersdariya wê medresê ji kiriye. Qesîdeya wi ya destpêka wê: "Îro ji şehkasa surê, mey hate fîncana sedef" de, dibêje ku: "Xef wan reşandî dîl xedeng, teşbihê tirên Xanşeref". Disa pesnê wi (Şerexan-w) dîde, dî wê qesîdeya xwe ya destpêka wê: "Ev şehînaşahê müezzem heq nîgehdarê te bî" de, çewa ku me lî pêş ji buhurand.

Disa delîl e lî ser jiyana wi (Mela-w), dî wi qîrnî de, ew daneberheva dî navbera wi û Mir Emadeddînê Cizirî de -ku dî hînek çapan de heye- ku çêbûye. Lewra berî 1000'ê hicrî, tu mirek bî navê Emadeddîn lî Cizirê tune bûye. Egen ne, wê Şerexanê Bîdlîsî dî pîrtûka xwe ya "Şerexname" yê de, navê wi binîvisandîna. Belkî, ev mir (Emadeddîn-w) yek ji birayên Şerexan yan jî, yek ji kurapên wi ku dî pey wi de mîrîti kirîbe û ev daneberhev dî navbeyna wi û Mela de çêbûbe.

Her wisa delîl e lî ser jiyana wi (Mela-w) dî wê demê de, daneberheveeka dîn ku dî navbeyna Mela û Feqîyê Teyran de çêbûye. Ewê ku lî ser gotîna wi (F.Teyran-), dî wê qesîdeya destpêka wê: "Dîlo rabe, dîlo rabe" de dibêje: "Hezar sal çîl û yek çûne", dîde zanîna ku dî 1041 ê hicrî de, ku ew (F.Teyran-) sax bûye. Çewa ku me dî behsa vê daneberhevê de jî gotîye.

Bî van delîlên eşkere, bê şîk, em dikarin bîbêjin, ku Mela dî dawîya 900 ê hicrî de jî dayîkê fek bûye, û hetanî piştî 1000 î jiyaye, û dîbe ku gîhaştîbe 1050 î û zêdetir jî. Lêbelê ez ecêbmayî maîne ku çewa ev rastiya han, jî ber çavên wan dirokvanan wenda bûye û jiyana Mela bî qîrneki dûr ve birîne, dîgel ku lazîm e ew (dirokvan-w) lî ser dî-

wana wi (Mela-w) sekîni bîn û van qesideyê n ku me xwe bî wan ve gir-tiye, ditûm ji, û çewa bira van tîştên bir bî çav nebîrme? Xwedê her çêtir dîzane.

### MIDÊ JÎYANA WÎ (MELA-W)

Secadi gotiye, her weki ku me borand, dî wê jêderka jî çapa Ebdulqadirê Emadi de, ku ew (Mela-w) 75 sal emîr kiriye. Eva han ne dîr e... Lewra lazîm e ku ew (Mela-w) dî paşîya 900 î (hicri-w) de, jî dayîkê bûbe û heta 50 yê pîştî hezari mabe.

### NIJAD Û EŞÎRA WÎ

Ew bî eslê xwe Kurd e. Dibe ku, çewa hînek dirokvanan jî gotine, jî eşîra Bextiya be. Ewa ku dî bajarê Cîzirê û dî hawîrdorê wê de belavbûyî ye.

### XWENDIN Û MERTEBA ILMÊ WÎ

Weke ku têtê zanîn jî wan edetên ku dî welatên kurdan de hene, ewî tehsîla xwendîmê kiriye, tevê ilmên olî xwendîye, lî ser rewşa kev-nare dî hînek medreseyên heremî de, û jî bo xwendîmê lî heremên Kurdîstanê jî geriyaye, heta ku xwendîna xwe lî cem hîmek alîman ku-ta kiriye û destûrnameya xwe bî emeka xwe gir-tiye. Jî helbestên wî têtê zanîn ku ewî (Mela-w) bî zarê kurdi re, yê erebî jî baş dîzaniye û pirtûk û helbestan pê çêkiriye, û dî tevekê ilmên erebî de jî, mertebeyeka wî ya bîlînd hebûye. Disa jî helbestên wî têtê zanîn ku zarê farîsî û tîrkî jî baş dîzanîbûye. Helbestên Diwana wî jî, didîme eşkerakîm.

### DÎWANE Û HELBESTÊN WÎ

Bê guman, jî diwana wî re cîyekî bîlînd û bêhempa dî vî welatî (Kurdîstan-w) de û dî derveyê welêt de heye. Heta ku rojhîlatnasên biyani jî qedî û qîmet danê û lî Rûsya û lî Elmanîyayê dane çapkîrîn. Însan, pîr kêfxweş dîbîn bî gotîna helbestên wî dî cîvatan de, nemaze ehlên tesewwufê û evîndariya Xwedayî. Daxwazîyeka pîr heye ku, ew (xelk-w) jî we re nusxeyek jî diwana wî (Mela-w) bî dest bîxîm. welew çîqas bî bîhaki bîlînd be jî. Çewa ku me lî pêş jî buhurand, diwana wî,

dı zarê kurdi de, dı mertebeya heri bılind de ye, jı babetê fesahet û belaxetê ve, û dı hempayê diwana Hafîzê Şîrazî û diwana Fazıl Camî (Mewlana Camî-w) û diwana İbnul Farîz û diwana Fezalî yên dı zarên dın de ne.

## KAR Û BARÊN WÎ DI JİYANA WÎ DE

Ya eşkere ev e ku, ewî jî wek alimên kurdan ên dın, dı destpêka jiyana xwe de, xwe bî xwendinê ve girtiye. Dı pey de, dı hinek medrese-yên herêmi de ders daye. Çewa ku me lı pêş jî buhurand, ihtimala mezin ew e, ku ew dersdarê Medîseya Sor bûye, ewa ku tê de hatiye veşartın.

## SEBEBÊ EVÎNA WÎ

Lı ser sebebê evîna wî gelek gotın jî devên xelkê hatine bîhistın. Yek jı wan e, ewê ku Secadî, jı çapa Abdulqadirê Emadî jêderk kırıye û gotiye: Ew (Mela-w) aşîqê Selmaya qıza Melîk Kamîlê hakîmê Hesenkêfê (Heskîf-w) bûye, çewa ku çavên wî jî nışka ve pê ketiye, aşîqê wê bûye, heta ku ew ışqa wî, ketiye mertebeya dîniyê, û jê re (Selma-w) nameyan şeyandiye. Çewa ku dı helbesteka xwe de gotiye:

"Bid-dua bellix tehiyyati lî Selma, ya berid". Û ewî (Secadî-w) dı vî wari de, bî rewşeka wîsa dirêj kırıye, ku aqıl wan tıştan jî almeki wîsa bılind qet qebûl nake. Yek jı wan gotınan jî, pêxeberdana gelên lı dor Cızîrê ye, ku ew (Mela-w) aşîqê keça yekî jî mirekên Cızîrê ku dı zamanê wî de bûye, û navê wê Sîtiya Bîskesk bûye. Ew, jı bo ditma keçîkê, heroj dıçû bî bal tîrbeka ku lı hember qesra wê bûye, pışta xwe dıda kêlîka tîrbê, helbestên xwe yên lı ser evîna wê gotiye. Germayîya evîna wî, wî kevîrî dîsincîrand, heta ku dîbû wek tendurê. Pîreke kal, bî vê yeka hanê hîsiyabû û wexta ku pîrê dîdit, ku ewî (Mela-w) pışta xwe daye kêlîkê, ewê dı pey çuyîna wî de, hevîrê xwe dîbîr pêve datani, wek nanê dı tendurê de dîpîjiya.

Lêbelê ez bî van metelokên xırifandî ne bawer im. Belkî ya ku ez pê bawer im, ew e ku Mela, rehîna Xwedê lê be, cezbeyeka Xwedayî ya sofîtiyê wî girtiye û sergeştê vexwarîna evîna heqîqî bûye, heta ku jî evîna Xwedayî gîhaştîye wê mertebeyê, wek hinek evîndarên Xwedayî yên dın. Û ewî van helbestên xwe, yên ku ber bî çav, mestî û sergeştî jê dîfûrın û dı veşartîya wan de jî gîhaştîna bî bal mertebeyeka bılind ve, dı evîna milûkê zana de, gotiye.

## RÎYA WÎ DI SOFÎTÎYÊ DE

Çewa ku ji gelek helbestên wi tête zanin, Mela safiy-ul meşreb büye. Wek cıvatê sofiyên dın, bı wehdet-ul wucüdê ve gotiye û nexşebendi büye.

## WEFAT Û CİYÊ VEŞARTINA WÎ

Çewa ku dı pêş de ji, me çend caran got, wefata wi, lı gor ihtimalla qewin, lı dor 50 yê pişti 1000 i (hicri-w) büye. Û dı qebbeyeka başürê Medresa Sor de veşarti ye. Ewa ku lı ber Sûra Bajarê Cızirê ye, ji aliyê rojava ve. Evên han ew in, ku ji mın re pêk hat lı ser cıvandinagahdariyê lı ser vi zanayê mezin. Ez lı xwe mikur têm ku mın tam heqê mezinatiya wi, û temamê qenciyên wi yên bilnd nedayê. Lêbelê uzrê mın, tunebûna cihêki ye, dı vê derheqê de ku ez alikariya agahdariyê jê bixwazım û tunebûna alikariya kesên ku lı cem wan tışteki bı rasti hebe. Tıştên ku ji mın hat, mın kır. Serkeftım ji Xwedê, itibar û tewkılı ji lı serê.

Ez dixwazım, vê pêşgotinê bı beşek helbestên bı zarê farısı kuta bıkıım. Ewên ku Şêx Se'diyê Şirazi, rehma xwedê lê be, pêşgotına pirtûka xwe ya "Gulistan" pê kuta kırıye, lewra lı gor vi cihı ye:

" Bı maned saliha in nezm û tertib  
Zı maher zerre xak uftade cayi  
Xerez neqşisti kezma bazi maned  
Ki hesti ra nemi ya bein beqayi  
Meger salub dilê rozi bı rehmet  
Ki ned kari in miskin dıayi".

Mana wê: "Ev nezm û tertiba han wê pır salan bımine bı rewşeka wısan ku canê me, dı her cihı de wê bıbe pareyênepar dı xweliyê de. Amaca me ji vê nıvisarê ew e ku dı pey me de eserek bımine, lewra ez, ji vê hebûna dınêki, mayineka daimi nabinım. Hêviya mın ji saxên dılovan ew e ku rojekê ji vi mırıyê geda re dıayan bışeyınım".

Hemd ji wi Xwedayê werengi re be, ku bı hemdê wi qenci kuta dıbın û em daxwaziya aşitiyê û veşartına kêmayiyan dı jıyanê de û dı pey murına xwe de dıkım. Selat û sılavên Xwedê lı ser mezinê me yê Muhammed û lı ser al û sıhabiyên wi tevan be. Û hemd ji Xwedayê alemê re.

# PÊŞGOTIN

Edebiyata kurdi ya nıvisandi geleki kevn e. Zımanê kurdi, beri gelek zımanên milletên dın (wek: zımanê rûsi û zımanên slavi yê n dın) berhemên edebi daye, ku ev milletana iro dı nav milletên hevçaxi de xwedi dewlet, azad û serfiraz cihê xwe girtine. Belam sed heyf û mıxabın ku, iro gelê Kurd lı hember inkarkırın û derewê dewletên dagırker, dıcadine ku hebûna xwe ya do û iro bı dınyayê bıde zanin. Ew dıxwaze dı welatê xwe de azad û serbest bıji. lı tarix, çand û zımanê xwe xwedi derkeve.

Gerçi iro êdi gelek dirokzan û almên dınyayê, bı isbat û delil diroka gelê Kurd ya ku reh û rêçên xwe beri 4 - 5 hezar salan dıgıhine kûraya tarixê, qebûl dıkın. Lê mıxabın ku iro ji ber sedemên sıyasi; ji ber bıdestketına gelê Kurd û parvekırına welatê wi û zordestiya lı ser zıman û çanda wi; lêkolin û lêgerina diroka gelê Kurd, dıjwar bûye û gelek tışt dı nav tariyê de mane. Bılı viya, sedemeki gıring ê dın ji ew e, ku Kurdistan ji berê de bûye meydana istıla û cengê; hebûnên çandi-diroki, bermayên kevn hertım hatine xırabkırın û tunekırın. Tenê ew agahdariyên ku gerokê (seyyah) tırk Evliya Çelebi ji sedsala 17'an dıde, bes e ji bo vê rastiye. Ew dı gernama xwe de dınvise ku, dı şerê mirê Bitlisê Evdal-Xan û Osmanıyan de, bı sedan cild kitêbên Evdal-Xan hatine şewıtandin.

Lê gelo tıştên heyi, bermayên ku xwe gıhandine roja iroyin, çıqas baş tê zanin û em çıqas lı wan xwedi derdıkevın?.. Bêşik beri herkesi dı-

vê em bı xwe diroka xwe, diroka edebiyata xwe baş bızanibın, lê xwedi derkevin û jê feydê bigrın, da ku em bıkarıbın propaganda dijmin pûç bıkn.

Jı bo vê armancê me karê wergerandına diwana hozanê meyi mezin Melayê Cıziri pêwist dit. Ev cara yekemin e ku diwana Melayê Cıziri bı tevayî bı tipên latini - kurdi tê neşirkırın.

Bêguman dı edebiyata kurdi ya klasiki de, ciyekî Melayê Cıziri yê taybetî heye. Diwana wi, ne tenê dı edebiyata kurdi de, lê herweha dı tevaya edebiyata Rohlatê de, esereke bijarte ye.

Ev esera kurdi ya gıranbıha, jı bo edebiyata tesewufî nımûneyeke tipik e. Çewa tê zanin edebiyata tesewufî, dı hêla zıman û şeweyê hunerî de, jı edebiyata xelkê ya zargotnî cuda ye. Têde felsefa tesawufê (sofizm) tê nıtırandın. Dı gelek helbestên Melayê Cıziri de jı, fıkrên tasawufî, bı gelek gotinên asmanî (abstrak), sergırtî û bı zımanekî têvel, bı peyvên kurt û mane-dirêj derdıkevın ber xwendevanan. Ew gelek peyvên erebî, farisî (û çendek jı tırkî) bıkar tıne. Jı ber van xusûsiyetên jorin, famkırına wan jı bo her xwendevanekî ne ewqas hêsan e.

Lê hın helbestên wi, yê n ku raste-rast lı ser jıyana xelkê, lı ser evniyê ne, bı kurmancıyeke zelal û vekırî hatine mvisandın. Famkırına wana gelekî hêsan e.

Melayê Cıziri, jı bı lı olperestî û tasawufê, dı gelek çıqên zaninê de jı gıhiştî û zana bûye. Zanina wi lı ser edebiyatê, felsefê, dirokê û hwd. gelekî hebûye. Wi lı ser rewşa Kurdistanê ya wi çaxî, êrişên Moxolan, bı pıranî ew şer, qırkırın û şewıtandinên lı Kurdistanê ku nemaze bı destê Tırk û Eceman bûne, pır nıvısıye. Dı hın helbestên xwe de jı ew lı diji mir, beg û axayên kurda jı seri hıldıde.

Dı derbarî mezinahiya Melayê Cıziri de meriv dikare gelek tıştan bıbêje. Me berê jı diwana wi gelek caran xwendibû, lê bı xebata wergerandına wê re, em bêtır lı ser naveroka wê agahdar bın. Bı rastî ew esereke mezin, xezimneyeke hêja ye.

Me şerha wê nekır, lê wek gaveke pêş û nuh me tenê ew wergerande tipên latini-kurdi û ci-çıyan me şırovekırın û mana hınêk bêjeyan lı binê rûpelê nıvısı. Em wısa bawer dikın ku dı paşwextiyê de, lı ser Diwanê xebatên firehtır û pêşdatır çê bın.

\*\*\*

Dı vê pêşgotinê de em dixwazın bı taybeti lı ser du tıştan bisekının: 1— Tarixên bûyin û wefata Melayê Cıziri û tarixa ku wi Diwan qedandiyê. 2— Dı derheqa wergerandina Diwanê de hinek agahdariyên praktik ji bo xwendevanan.

Çewa tê zanin dı derheqa salên bûyin û mırna Melayê Cıziri de, gelek iddia (têz) hene. Gelek niviskar, ronakbir û lêger, lı salên bûyin û mırna wi geriyane û lı ser wi gotarên ji hev gelekî cuda û dūrdırêj nıvisine. Bêşik dı duwarojê de, bı lêgerin û sêrêşandinê rasti wê derkeve ronahiyê, ku herkes lı ser hemfikir be.

Em ji guhiştın wê baweriyê ku fıkra D.N.Mac Kenzie rast e: Melayê Cıziri dı sala 1570 de ji dayikê bûye û dı sala 1640 de çûye dilovaniya xwe.

Gelo delilên rastiya van tarixan çı ne?. Pêwist e em lı vır, vê yekê şırove bıkin.

Dı beşa deskpêkê ya Diwanê de em lı malika 12'a ketın gumanê ku dı wê de, Melê wê tarixa bûyina xwe nıvisi be. Lı gor hısabê "Ebced"ê, me ev malik pışkafıt û tarixek jê derani ku ev tarix wek gotına Mac Kenzie 1570 ye. Malik ev e:

*"Jı herfan mah û salê ma nehat der şıklê xali ma  
Ku ca danendı (zanin) halı ma sıbıkbaranı sahil ha".*

Jı ber ku Diwana Melê gelek caran hatiye çapkırın, dı malikên wê de gelek guhartın ji çêbūne. Ev "Şıklê xali", dı hinek çapan de, bı "Şıklê falê" hatiye nıvisandın. Lê belê dı çapa "Diwana Bexda" de "Şıklê xali" nıvisandiyê. Çapa "Diwana Bexda" ya Mihemed Eli Ewni ye. Bı vê ye, me tarixa bûyina Melê ji bêjeya "Herfan" û ji "Xali"yê derani:

$$\text{ح} + \text{ر} + \text{ف} + \text{آ} + \text{ن} = 8 + 200 + 80 + 1 + 50 = 339$$

$$\text{خ} + \text{آ} + \text{ل} + \text{ی} = 600 + 1 + 30 + 10 = 641$$

Mebest ji bêjeya "Nehat der"ê, wê reqem têkevın ser hev û dinê: 339-641= 980. Jı vêya hate zanin ku Melayê Cıziri dı sala 980 ê koçê (1570) de ji dayikê bûye. Jı bo ku ev malik dı beşa destpêkê de ye ji, çêtır meriv dehf dıde bı bal rastiya vê tarixê ve.

Tarixa wefata Melê jixwe eşkere ye: Çewa ku Tıxtor Kemal Fûad ji vê malika Feqiyê Teyran li gor hesabê "Ebcêd"ê pişkafte:

*"Heft cyn û lam j'hev bûn cuda  
Şin û giri disa tê da!"*

$$\text{ع} = 70 \times 7 = 490$$

$$\text{ل} = 30$$

$$490 - 30 = 460$$

$$\text{ش} + \text{ى} + \text{ن} = 300 + 10 + 50 = 360$$

$$\text{گ} = \text{ك} + \text{ر} + \text{ى} = 20 + 200 + 10 = 230$$
$$460 + 360 + 230 = 1050 \text{ (1640)}$$

Herweha tarixa daneberheva wi û Feqiyê Teyran ji tê zanin, ku Feqî dî malikê de ew eşkere gotiye:

*"Zanin meddahê kê me!  
Dî hezar û yek û sihan" (1031'ê koçê—1621'ê mld.)*

Diwana esasi ew e ku ya bi navê "Çapa Cızirê" hatiye navdarkirin. Ew ji jî 115 beşan sazkeriye. Lê belê hmekan guman kirine, ku beşa 115 yan ne jî eslê Diwanê ya "Çapa Cızirê" ye, wek hinek helbestên Melê yên din ku ew jî ketine nav diwanê. Eger em beşa 114'an, jî Diwanê re ya dawî hisêb bikin, jî malika 3'an jî wê beşê, tarixek din jî dixwiyê. Gelo wê ew jî ne tarixa kutakirina Diwanê be? Jî ber ku beşa dawiyê ye, dibe ku rast be. Ew jî ev e:

*"Lew clif tèn me dî hcrfên falan  
Ku li şıklê rçqcmê sersalan"*

Ev tarix me, li gor hesabê "Ebcêd"ê jî van bêjeyan girt:

*"Şıkl", "Rçqcm" û "Sersal".*



$$\text{ش} + \text{ك} + \text{ل} = 300 + 20 + 30 = 350$$

$$\text{ر} + \text{ق} + \text{م} = 200 + 100 + 40 = 340$$

$$\text{س} + \text{ر} + \text{س} + \bar{\text{آ}} + \text{ل} = 60 + 200 + 60 + 1 + 30 = 351$$

$$350 + 340 + 351 = 1041 \quad (1631)$$

Lı gor vè tarixa lı jor, tè zanin ku Melè dı 1041 ê koçê de Diwanê kuta kırıye. Herweha ji bêjeya ku Melè gotiye: "*Elif tèn me*", ji bêjeya "*tèn*" tè zanin ku elif dıdo ne û herdukên ku dı bêjeya "*Falan*" de ne. Amaca Melè ji bêjeya "*Herf*" an ji, roj in. Çewa ku Ehmedê Xani ji, dı dawıya "*Nübar*"ê de bêjeya "*Herf*" an dı ciyê rojan de bıkar anıye. Lı gor van herdu elifên falan ku dibine reqemê serê salan, tarix 1.1.1041 dıke (1631).

\*\*\*

Me wergera Diwanê bı alikariya van çapên han pêkani: 1— Çapa Mamoste Hejar, 2— Çapa Mamoste Sadıq Behaeddin, 3— Çapa Bênav, ku dı van salên dawı de lı Sitenbolê derketiye. Sadıq Behaeddin ji çapa xwe lı ber 14 (tevlı kovaran) çapan saz kırıye. Ew çap ji ev in: 1- Diwana Ehmed Mihemed Zıvıngı, 2- Diwana Taha Ebabekri, 3- Diwana Mai, 4- Diwana Fon Martin Hartman, 5- Diwana Bexda (Eli Ewnı), 6- Diwana Ebdusselam Mürad Naci, 7- Diwana Mihemed Şefiq Erwasi, 8- Diwana Hevlêri, 9- Diwana Mıstefa Qeredaxi, 10- Helbestên mayı yên bı navê kovarê yan ji pirtükê.

Lê belê dı wergerê de bı taybeti me ji xwe re "*Çapa Bênav*", ku ew ji dı vi cildi de, bı wergera latini re tevayı hatiye çapkırın, esas gırt. Pêşgotına "*Çapa Bênav*" û hın têbını bı zarê erebi hatine nivısandın, me ew ji wergerandıne kurdi û bı tipên latini nivısin. Sed heyf û muxabın ku nivıskarê wê çapê ne kışşeyê, ji emekdayına wi ya pır bı diwana Melê re, em gelek sipasiyên xwe jê re pêşkêş dıkın.

Ev çapa ku me wergerande herfên latini, ji 123 beşan avakırı ye. Lê belê wek me lı jorê got, çapa ku bı navê "*Çapa Cızirê*" ye, ji 115 beşan avakırı ye. Me ew heşt beşên dawı ji (ku dı "*Çapa Cızirê*" de nın) bê kêmani wergerand. Lı cihê ku "*Çapa Cızirê*" dıqêde "*Dawı*" hatiye nivısandın û dı peyra ew beşên dın tèn.

Sernıvisa her beşekê (helbesteki) lı gor dengê qafıya wê beşê, her-

fek e. Jı bılı van sernıvısên orijinal, me lı serê her beşeki navek nıvısıye. Ew nav, bı taybeti me jı nav wê beşê, bêjeyek, yan hevokek grt, yan jı lı gor naveroka wê beşê me navek lê kır.

Çewa ku me lı pêş jı got, dı diwanê de gelek bêjeyên biyani hene. Jı hemû bêjeyan re wergerandına bı tipên latini dıselıhe, belam jı hın bêjeyên 'erebi re latini pır kê m dıselıhe. Jı bo lêhaydarbûna xwendevanan; me tipa ( ع ) a 'erebi bı ( ' ) kılşe kır. Mesele: " 'Eli", " 'Umer", " 'Eqreb" û hwd.

Karê wergerandına Diwana Melê bı tipên latini, bareki pır gıran e. Herçıqas me heqê wê nedayê jı, lê belê bı dıl û can û daxwazi em bı hev re xebıtın û tıştê ku jı me hat me kır. Êdı jı nuha pê ve, wê herkes bıkaribe Diwana Melê bıxwine.

Em bı dılgermi sıpasıyên xwe jı xwedıyên çapên Diwanê re û jı wan kesan re pêşkêş dıkın ku alıkarıya wan dı çapkırınê û wekı dın de gıhıştıye me.

Jı ber kêmayi û xeletıyan ve, em hêvidarın ku wê xwendevan lı me bıborın.

Zeynelabidin KAYA û M. Emin NAROZİ

*DENGÊ TÎPA ( Ī : A )*

### "SIRÊ MEYGÊR"

- 1 Newaya muTRIB û çengê fixan avête xerçengê  
Were saqi heta kengê neşoyin dîl jî vê jengê  
Heyata dîl meya baqi bînoşin da bî muştaqi  
Ela ya eyyûhes-saqi edir ke'sen we nawîl ha
- 2 Ku katîb dêmê cedwel kîr, şikeste xet mûselîsel kîr  
Jî yek herfan mûfessel kîr, kiye vê muşkilê hel kîr?  
Dîzani rûd û 'ud ewwel, çî tavêtîm surûd ewwel?  
Ke îşq asan nîmûd ewwel, welê uftadî muşkil ha
- 3 Jî mîhra wê şefeç se'dê, şîrîn le'lê şeker we'dê  
Dîmalîm şubhetê re'dê, ecêb îm lê jî vê ce'dê.  
Ke dîl ra tabî her çîneş, bî kufre mîbered dîneş  
Zî tabî ce'dê muşkîneş, çî xwûn uftadî der dîl ha

- 
1. *NEWA*: Awaz, bang. *ÇENG*: Aletê muzîkê, keça reqas. *XER-ÇENG*: Burçek li asiman. *MEY*: Şerab, badc. *MUŞTAQ*: Kêf, dîl-xweşi. *EDİR*: Bîgerin. *KE'S*: Kas, kasîk. *NAWIL HA*: Bîdê, bîgî-jîne.
  2. *DÊM*: Gurçîkê rû. *MÛSELSEL*: Rêzkîrî. *MUFESSEL*: Cuda, Veçetandî. *SURÛD*: Awaza helbest, Baci, dilok. *RÛD-ÛD*: Du aletên muzîkê. *ASAN*: Hêsayî, rîhet, hêsan. *NIMÛD*: Lîbat, herket, lûvî. *UFTAD*: Bêçare, cîndar, bêgav. *MÎHR*: 1) Evin, xweşi, dostî. 2) Roj
  3. *SÊ'D*: Navê stêrkeki. *LE'L*: Lêv. *WE'D*: Peyman, soz. *RE'D*: Gurmina ewra. *TABÎ*: Pêrc, dîgel. *TAB*: Şên, birgok, çîst. *ÇÎNEŞ*: Çîhesê, her kî. *MÎBERED*: Guhartî, guhastî. *DÎNEŞ*: Ol, din. *CE'D*: Keci, Porê honayî. *MUŞKÎNEŞ*: Mîskîrî, wek mîskê reş û bînxweş. *HA*: Wê.

- 4 Dı vê taqê, dı vê xanê, me 'eyş û êmîni kanê?  
Kesê dest dît ji dewranê, nihalek vê gulistanê.  
Der axuşêş çû miared, ke ez dil canêş buspared  
Ceres firyadê midared, ke ber bendidê mehmil ha.
- 5 Bı Qur'anê bı ayetê, eger pirê xerabatê  
Bibêjît secde bın latê, mîridên wi dıbin qatî.  
Mûrid er bê beser nebwed, zı fermanêş bîder nebwed  
Ke salık bê xeber nebwed, zı resm û rahê menzıl ha
- 6 Şevê zulmat û deryayê, ji mewcan qet xeber nayê  
Şikestî keştiya bayê, ecacê wê şefeq dayê  
Ji herfan, mah û salê ma, nehat der, şiklê xalî ma,  
Ku ca danendî halî ma , sîbîkbaramî sahil ha
- 7 Mera j'ewwel çî bir xamê? Kışand axır bı bednami  
Jı rengê Se'dî yû Camî, jı şuhret pê hîsin amî  
Bı deng û bang û awazî, dibêjît nexme ya sazî  
Nihan key ma, nedan razî, kezû sazendî mehfil ha
- 8 Jı Hafîz Qutbê Şîrazî, "Mela" fehî er bîkî razî  
Bı awazê ney û sazê, bîbî ber çerxê perwazî  
Tuzed min hubbihes - sefwa, bihî ehl-ül hewa neşwa  
Meta ma telqe men tehwa, deid-dunya we ehîmîl ha

- 
4. *TAQ*: Asîman. *NİHAL*: Tezc, fidan. *AWUŞ*: Hembêz (*Hembêzkrîn*).  
*MİARED*: Hênjandîn, xclandîn. *CANEŞ*: Can, rih. *BUSPARED*:  
Spartîn. *CERES*: Zengil. *MİDARED*: Bîlîndkrîn. *BENDİD*: Bend,  
helbest. *MEHMİL*: Bar, zorî, dijwarî.
5. *XERABAT*: Meyxane, xirbe, wêran. *LAT*: Pût, senem.
6. *KEŞTÎ*: Gemi *DANEND*: Zanîn. *SIBIK*: Sîwîk. *SAHIL*: Kcnar, qerex,  
kevi.
7. *SE'D*: Sadê şîrazî. *CAMÎ*: Mewlana Camiyê Kurdî. *NİHAN*: Veşartî,  
sîr, sergirtî. *MEHFİL*: Cîvat,, meclîs. *SAZEND*: Tcnbûrvan, sazci

"ÊKSİRÊ EVİN"

- 1 İsmê te ye mektûbı dı diwanê qıdem da  
Herfek qelemê ilmê bı teqwimê reqem da.
- 2 Eşkal û xetên daireyê nûqteyê 'ilm m  
Ev neqş û misal m dı xeyalatê 'edem da.
- 3 "Mim" metleê şemsa ehed ayine sifet kır  
Lamı' jı 'Ereb barqê lı fexxarê 'Ecem da.
- 4 Da şahidê esma bı hemi wechi bınasın  
Yek mesti semed kır bı yeki nexşê senem da.
- 5 Yek gırtiye zulfê û yeki xalê numayi  
Ayine bı İskenderi yû camê bı Cem da.
- 6 Erwahê mûqeddes şebê qedran te dıxwazın  
Nûra te ye misbahı dı qındilê herem da
- 7 Da wextê liqayê bı te hey bm dı beqayê  
Mın neqdê dil û can dı fenayê bı selem da
- 8 Yaqûtı-firoşan dı kef elması şikestın  
Ev sefhayê elması ku neqqaşî reqem da.
- 9 Ya reb jı çı rû, leb bı senaya te ku şayem  
Subhaneke len uhsiye fi şe'nike hemden.

- 10 Minnet ji Xudayı ku bî 'ebdê xwo "Melayı"  
Iksirê xemê ıŝqê ne dinar û derem da.

*DENGÊ TÎPA ( ĩ : A )*

"ŞANÊ TE YÊN RIND"

- 1 Meşate yê husna ezel çengalê zulfan tabi da  
Da'ıŝqı hılbit pêl bî pêl, qelbê me pê cellabi da
- 2 Husna hebib û lûftı yar, avête dıl 'ıŝqa xedar  
Lew selbı kır jê ixtiyar, wê husnê ev icabi da
- 3 Mın di seher zulfên dımest, hatın sema ihramı best  
Çûn secdeya xalê bıqest, lew hacıban mihrabi da
- 4 Rûh û rewanê mın hebib, disa bî telbisa reqıb  
Rencide kır mıskin xerib, terka dilê ehbabı da.
- 5 Mehbûb û reyhan pur gulav, ker kır lı mın cerg û hınav  
Zehra helahlı bû dınav, lew saqi ew cullabi da
- 6 Wan dest û zend û sa'ıdan, mey dane şeyx û zahıda  
Mesti bî çeşmê şahıdan, ew nêrqıza seyrabı da.
- 7 Mıskê reşandı ez dibêm, wan nuqteyan hın bûne kêm  
Lê xettê reyhani lı dêm, katıb ji nû i'rabi da
- 8 Nazık-qeda nûrin-beşer, ew bû lı mın neqşê beser  
Dina xıyali her seher, nav dideyê bêxwabi da

- 9 Ew tiliyên nazîk reqîq, pur da me fîncana 'eqîq  
Ew bade ya nûrin rehiq, minnet bî mîn wehhabi da.
- 10 Da xef nebit bejna ferî, mey hate şehkasa sîrî  
Minnet ku iro dêm-dûrê, disa şeraba nabi da
- 11 Mey hate fîncana sedef, kes dê vexut iro bî xef  
Saqi bî çeng û nay û def, ferfûriya mehtabi da
- 12 Îde w hebîbê nezr e lê, yan dê bîqurban bî "Melê"  
Ya Reb bîbîm roj hilê, sîkkîn dîdest qessabi da.

DENGÊ TIPA ( ĩ : A )

### "MUXBEÇEYÊ MEYFIROŞ"

- 1 Muxbeçeyên meyfiroş, her seherê tèn sema  
Badexuran noşî-noş, mane lî dorê cema
- 2 Hîn guli bû enber m, hîn dî şêrin esmer m  
Hîn guherî daneym, mîslê suheylê sema
- 3 Hîn zeri ne pûr sîr m, ser bî per m, dêm dur m  
Mîn ku dî çerxê we dî, sebr û qerarîm nema
- 4 Sebr û qerarîm ku bîr, can û ceger hûr dîkîr  
Zulmê wereng ki dîkîr? Can dîbîr û dîl teba

---

1. MUX: Melayê zerdeştî. BEÇE: Zarok. MUXBEÇE: Meyger. Zarokê mecûsiya.

- 5 Can û dilê min ew e, horiweşa min ew e.  
Padişehê min ew e, ez li derê wê geda
- 6 Yarê ku di em geda. desti bî destê me da  
Em bî semayê birin, reqs û sema ji we ma
- 7 Gote me durdaneyê, em ji te û tu ji me yi  
Lew bî heqîdet yek in, mes'ele bêşubhe ma
- 8 Da me bî destê sirê, cama ji rengê durê  
Cezbe giha can û dil, pîr şewîşandin hema
- 9 Bade me noşî ji dest. çûme ji xwo mame mest  
Qitre bî behrê giha, behrî bî 'eynê xwe ma
- 10 Goşî bî amê me de, terkê mûdami me de  
(Ekserûhum fi xuma, exlebûhum fi 'ema)
- 11 Herfî ji yek bûne fêsl, ger bîbîri wan biesl  
Herfî dibit yek xetek, xet ku nema nuqte ma
- 12 Wehdetê mutleq "Mela", nûr e di qelban cêla  
Zori divê mes'elê, ehlê dilan şubhe ma.

---

6. *GEDA*: Parsesk. *SEMA*: Reqş. *WE*: Wer, wisa, welê.

8. *HEMA*: Her weha, di ei da.

9. *QITRE*: Dîloş

10. *GOŞ*: Guh. *MÛDAMI*: Meyxur. *EKSERÛHUM*: Pîrê wan. *FÎ*: Di ...de, têda. *XUMA*: Gêj, bêhiş. *EXLEBÛHUM*: Gelekê wan. *EMA*: Kor.

11. *FESL*: Cuda, ji hev veqetandi.

12. *WEHDET*: Yekbûn. *MUTLEQ*: Serbixwe. *CELA*: Tiji, (tije), mîşt.



"KA EHD Û PEYMAN"

- 1 Çin-çin kırım zulfên siya, kesk etlesa diba qeba  
Êdi nişan nabın xuya, têkil kırım lazım seba
- 2 Mın di seba dayê seher, madarê bedrê kır du ker  
Qews û qezeh jê hate der, disa be zulfan ra teba
- 3 İro ji me l'bedra tamam, 'enber- feşan bın sed selam  
Ey hudhudê şirin kelam, ehlen we sehlen merheba.
- 4 Mın dilberek wek dur heye, mehbûbê şirin sur heye  
Husn û cemalek pur heye, Belqıs-sıfet mesken Seba
- 5 Şox û şepala meyperest, ew zahıma hışyar û mest  
Vê nameyê xef di vıdest fı teyyiha neşrun-neba
- 6 Bêj ew şırına surperi, durdaneya ez muşteri  
Ka ehd û peyman berê? Bê fayde çûn şubhê heba
- 7 Me d've periya dilberê, lê hê bı uslûba berê  
Lê kıfş bıbite j'pencerê, bê û bıçıt teşbihê ba.
- 8 Dilber mecala name di, nasi ku nişana me di  
Nûnek mûxalíf tê nedı, hel qelbûha nehwe seba
- 9 Neyşekera s'pi dest û zend, zanım mecala name xwend  
Lêvan tebessum kır ji qend, maset ke banin fı rûba

- 10 Qasid bı meqsûda me hat, ba mujde û emr û berat  
Nişan hınarın hem xelat, şehzadeya gulgûn qeba
- 11 İro mecal lê hat û wext, disa cuwan bû min dırext  
Ew lamia dayi ji text, ma kane berqen xulleba.
- 12 Selwa rewan zerrin wereq, çiçek "Melê" din sed neseq  
Yaqûtûha yehkiş-şefeq, yehki 'uqûden kewkeba.

*DENGÊ TIPA ( ĩ : A )*

### "DİLÊ HÊSİR"

- 1 Dilber şikina şekerek, fe qultû: Ya rûhi meta?  
Go min: Heta xatır hebit, min go: Çikim ez ba heta?
- 2 Zulfan tu bes çin-çin bıke, biskên mûqabil din bıke  
Pêşkêşi yek zulfek te bın, mulkê Xeten textê Xeta
- 3 Dıl bendê dava zulfekê, kefti kemenda ulfekê  
Hel fi yed-il meftûni şey, ew keyfe esne' ya feta?

- 
11. XULLEB: Ewrê bê baran.  
12. NESEQ: Tekûzi, pergal, tertib. YEHKÎ: Jê xeber dide. 'UQÛD: Gerdanlîx. KEWKEB: Stêrk.
1. ŞİKÎNA: Şkand. QULTÛ: Min got. META: Kenge. BA: Dıgel  
2. ÇİN: Hunandina por. XETEN: Navê welatckî. XETA: Navê welatckî.  
3. DAV: Dahfîk. KEMEND: Bend yan ji werisê serê wi helqekirî, ji bo girtina tiştan ji durve. ULF: Hogiri. HEL: Ma, gelo, qcy. YED: Dcst. MEFTÛN: Ketina fitnê. SEY: Tîşt. KEYFE: Çawa, çawan. FETA: Xort, cuwan.

- 4 Zulfên bı tew şêrin leban, jehri ne şubhet 'eqreban  
Lê min ji biska pur giri, iro tenê girtim du ta
- 5 Nısbet peri ziba ye ew, wek nêrgıza yekta ye ew  
Ya men rea xılli fe hel, yuşbi bi şey'in qameta
- 6 Jı baxçeya yar zeyyini, bê purs "Mela" sêvek çını  
We b'ma ceneytû cenyeti, elqet 'eleyye cinyeta

*DENGÊ TİPA ( ĩ : A )*

### "AGIRÊ CÛDABÛNÊ"

- 1 Bı narê firqetê suhtım, jı ferqê ser heta pê da  
Xedenga xefletê nuhtım, jı berqa lamıa tê da
- 2 Xedenga firqetê re'd e, dilê ew xefletê lê dıt  
Dıbêjim wer cebel bit ew, bıkerbit wê dı gavê da
- 3 Heçı firqet nedi hicran, nebê mındax û key lê ne  
Jı bil derbê dı hıcranê, fıraqa rûh û can kê da?

- 
5. *ZİBA: Delal. MEN: Ki. REA: Dit, (Ditin). XİLLİ: Dosta min. YUŞBİ: Weke. QAMETA: Bejn*
  6. *CENEYTÛ: Gunchê min. ELQET: Avêt. ELEYYE: Ser min. CİNYETA: Kuştinê.*
  1. *FİRQET: Cuda. NAR: Agr. FERQE SER: Tepıka seri. PÊ: Pı, lıng. XEDENG: Tir. XEFLET: Nagıhan, nişka ve.*
  2. *RE'D: Dengê ewran. WER: Eger, wısa. CEBEL: Çiya*
  3. *HICRAN: Xem û derdê dırketinê. KEY: Dax, bın.*

- 4 Jı her bê dax û bê derdi, mepırsın mihnetê 'ışqê  
Çı zanın bêxeber, jana dilê dax û keser tê da!
- 5 Kesê mihnet di yû firqet, vexwari cur'eya hıcrê  
Giri wan tê bı halê mın, dı vê hicran û zecrê da
- 6 Bı dama muhbetê bend ım, xedenga firqetê dil nuht  
Bı şubhê murxi nim besmel, dı hev wertêm dı xunê da
- 7 Birûska batını da dil, dı pêti sine wê wer bû  
Ku dê bêtin tebita dil, dı nav wê nar û pêtê da
- 8 Jı ulfê şubhetê zulfê, medam lew bê qerar ım ez  
Ku canê mın eziz iro, çû û dil wê dı ulfê da
- 9 Jı mehbûb dûr kırım çerxê, felek wê pur helavê tım  
Nızanım dê lı ku dıt mın? dı vê dewran û çerxê da
- 10 Hebibê bê xeta kuştım, bı derba firqetê axır  
Jı wê rojê dızani mın, ku yar ew tir lı cergê da.
- 11 Gelo disa bibinım ez, çıraya wesletê hılbit?  
Bisojim şubhê perwanê, dı ber wê nûr û şewqê da

---

4. *MIHNET: Ezyet, derd.*

5. *CUREYA: Qulpeka.*

6. *DAM: Dahfik, faq. BEND: Girêdayi, esir, dil. MURXÎ: Navê teyreki heywana ku nû serê jê dibe. NÎM: Niv. BESMEL: Bismila.*

7. *TEBÎT: Tebat, semax, sebir.*

8. *ZULF: Kezi. MEDAM: Hertım, tımı.*

11. *WESLET: Gıhiştın.*

- 12 Bı derbê kewkeba subhê, lı meşriq zuhre talı' bit  
Zühel dūr bit bı şeş burcan û wunda bit dı xerbê da
- 13 Jı gundûs zuhre peyda bit, jı hindis muşteri bêt der  
Sîpêde dıt sûreyyayê şefeç dıt qametê pê da.
- 14 Jı şewqê ebrûwan bînmêt hilal disa dı qewseynan  
Jı xawer bête xurşidi zelum werbit dı nûrê da.
- 15 Bı werdan zeyyinin gulşen, çimen da lale bışkıftın  
Bînefş û çiçekan vêk ra, şefeç da yek, dı rewde da
- 16 Seherge 'endelib mest in, jı bîhna werd û bışkojan  
Şubhê tûtak û goyinan, dınalın, em dı firqê da
- 17 Lı kelbê asitanê xwe, ne pîrsi qet hebîb carek  
Gelê nayêne birê em? dı vê nêçir û rawê da
- 18 Dızanım şehsuwara mın, xezalek wê dı fetrakê  
Bıçayê seydê ez bûma, dı wê fitrak û bendê da
- 19 Çı heddê sedhezar can bın, dı fitraka hebîba mın  
Ku sed Cımşid û Keyxusro, xulam in ser dı vê rê da

- 
12. KEWKEB: Stêrk. SUBH: Sıbc. TALÍ: Derketın. XERB: Rojava.  
ZUHRE: Navê stêrkekê. ZUHÊL: Navê stêrkekê.
13. QUNDÛS: Taristan. HINDIS: Şeva pur tari. SUREYYA: Stêrkek  
QAMET: Bejn
14. BINMÊT: Bînimê, eşkerê be, diyar be. QEWS: Kewan  
XEWER: Rojhilat. XURŞID: Roj. ZELAM: Tari.
15. WERD: Gul.
16. 'ENDELİB: Bıbil. TÛTAK: Bûm. GOYİN: Pepûk.
17. ASITAN: Dergah. RAWÊ: Ravê, nusxe.
18. FETRAK: Bendê dahşkê. BI CAYÊ: Bı caweta, bı saya.
19. CIMŞID: Navê padşahi.

- 28 Hebibê ezmê suhbet kîr, dî caman lew şerab anî  
Dîlê mîn dî du seyyadan, jî buryan raberi wê da
- 29 Bî tûlên asitani ra vexwendîm mîr bî dergahê  
Bî vi çavi hebib ditîm, şukur ev şefqê Mewlê da
- 30 Jî şıklê ebrûwên saqi, hîlatîn sed hilal iro  
We bedrek mîn muqabil dî, îşaret mîn jî 'eksê da
- 31 Bî zehrê xwey şerif xwendîm, ku xîzmetkarê dêrani  
Te pur cewr û cefa dine, sîlûk û se'y û cehdê da
- 32 Bîçîn werdan jî gulzaran, ku exyaran bî dest xar in  
Jî mexsûsanî dergahî, du am in ew dî hîcrê da
- 33 Bî teşrîfa xwe ez xwendîm, jî lutfê bende nişan kîr  
Xelat û şefqê û dîl dan, şukurxwaz in ku ba xwey da
- 34 Me hadîr secdeya şukrê, lî wi 'erdê muqeddes bîr  
Bî mujganên xwe dur suftîn, enî malî lî 'erdê da
- 35 Heya binahiya çehvan, bût û uzza û latê mîn  
Tu yî pêşber sîcûda mîn, sehergahan dî xelwê da

28. *EZM: Daxwaz, vexwend. SEYYAD: Nêçirvan*

29. *ŞEFQE: Mîhrivan, dîlsoz. MEWLÊ: Xwedê.*

30. *BEDREK: Hivek. 'EKS: Tirêj, wekîlandî.*

31. *ZEHR: Zar, zîman. SILÛK: Mayîna dî hucrê de (Bî awayê Tecsawufî). SE'Y: Ger, cehd.*

32. *BİÇİN: Bîçîne! (Emrê "'çinin''ê). WERD: Gul. GULZAR: Baxçê gulî, gulistan. EXYAR: Bîyanî. XAR: Dîrri, siturîn. 'AM: Sal. HICRE: Zîndan.*

34. *MÛJGAN: Bijang, peyv. SUFT: Rêtî, rijandî. MALÎ: Maland.*

- 20 Dı deh salan mulazım mam, û yarê rû ne da carek  
We ger ne, yar eger rû dıt heye carek dı salê da
- 21 Dılo mızgin e mın şa be, ku sultanê me dê bêtın  
Jı mın bawer ke, peyxami seher mızgin bı mın pê da
- 22 Şukur binahiya mın hat û Ye'qûp dıde rewşen bû  
Bıbûya Yûsûfê Mısri, lı Ken'anê beser peyda
- 23 Nesimê sunbul û sêvan, seher da hebs û zindanê  
Vebû qufla me bê mifte, zırıngini jı quflê da
- 24 Fıraqa şev bı axır çû, sıpêde kıfşı bû disa  
Merixa-nehsı ava bû, xuya bû roj dı şerqê da
- 25 Dı çerxê wek nucûm dê m-dûr, sema hatın qıranayek  
Heyıva bedrê bû ew sırperi mın di dı reqsê da
- 26 Jı wadi eymena dilber, nızam enguştek izhar kır  
Ku xweş enwar û berq in ew, tecella bûn dı Tûrê da
- 27 Qırana zuhreyê mın di, dı ber 'eqda sureyyayê  
Jı perwinan dıbêjim eks e hêj kefti dı camê da

20. *MULAZİM: Xızmetkar.*

21. *PEYXAMÎ: Qasid, xeberbir.*

22. *YUSUF: Ūsıw Pêxember. YE'QÛB: Yeqûb pêxember.*

23. *NESİM: Bayê sibê.*

24. *FİRAQ: Cudayi, dûri. AXİR: Paş, dawî. SPÊDE: 1) Berbang. 2) Stêrka sibê.*

25. *NUCÛM: Stêrk(an). QİRAN: Nêzikayi. BEDİR: Hıva çardeşevi.*

26. *WADÎ: Newal, dol. EYMEN: Aliyê rast. ENGÛŞT: Tılı, bejn. BERQ: Brûsk. TECELLA: Diyar, eşkere. TÛR: Çiyayê Tûr.*

27. *'EQD: Gerden. PERWİN: Stêrkek.*

- 36 Lı bal 'ilmê te me'lûm e, ji jinê mın tu meqsûdi  
Fidayê can me dê can bit, dı qesta wesl û dinê da
- 37 Bı husna xwe Îlahi ki, bı sehm û heybeta dinê  
Nıçûm û kewkebê lamı', ji bala tên bıbejnê da
- 38 Bı xalên werd û nesrinan, ji qudret xet kışandi lê  
Bı terha nêrgıza êli, sehgerhan nesim lê da
- 39 Ku tûlê asitani, dûr neki êdi ji dergahê  
Jı ba xwo vi ricû nakın, dı babê lıtf û rehme da
- 40 Tu narê fıřqetê zani, dıkarım ez tehemmûl kım  
Dıyarê kohê Qendil ım, meger fil ım dı 'ıřqê da
- 41 Zehi derdê mezın fıřqet, ceger sot ateři da dıl  
Cıhê sebrê nema çendan, ferec mın dı dı sebrê da
- 42 Mela bê qameta yekta, qıyamet mın bı çehvan di  
Fıraçê rûsiya bın, te ji mın canê řırın cê da

---

37. *SEHM*: Saw, tırs. *DINE*: Ditınê. *BALA*: Bılınd, jor.

38. *NESRİN*: Gula sıpi. *ÊLÎ*: Bılınd, berz.

41. *FERC*: Felat (*Fereca xêrê*).

42. *CÊ DA*: Cıhê kır, cuda kır, qetand.



" DAXWAZÎ "

- 1 Serê zulfa te bî kullabî dua  
Hate destê me bî cullabî dua
- 2 Sofiyê xelwenûşin bine sicûd  
Herdu burhên te ne, mıhrabî dua
- 3 Erzîki dê bıkırım sûretî-hal  
Ku tu yi qible yê erbabî dua
- 4 Jî duayê qedeheke der dest e  
Her seher mestê meyê-nabî, dua
- 5 Gulê iqbalî jî gulzarê qebûl  
Me çinibû dî şekerxwabî dua
- 6 Ber du birhên te jî ixlas û yeqîn  
Me dıbrı secde bî adabî dua

- 
1. KULLAB: 1) Hinkırına heywanan jî bo nê çirê. 2) Seyisê heywanên nê çirê. 3) Qulab, hesineki sertûj. 4) Toq. CULLAB: 1) Gulav, ava gulan. 2) Celb. 3) Şemate; qelebalıx
  2. XELWENÛŞÎN: Mayına çıl rojan dî sılûkê de.
  3. ERZİKÎ: Daxuyani. BİKIRIM: Bıkım.
  4. MEYÊ-NABÎ: Şeraba xalıs.
  5. ŞEKERXWAB: Xewa şırin. Xırmaş.
  6. ADAB: Edeb, terbiye.

- 7 Jı dilek safi tu mihrabê bîbin  
Secdeyek lazîm e der babî dua
- 8 Me dı dil 'urwetê-wusqa ye bî dest  
Jı senaya te ser elqabî dua
- 9 Jı ezel yek ciheti daye "Melê"  
Her me iklas e ji esbabî dua

*DENGÊ TÎPA ( ب : B )*

"DÎDARA EVÎNÊ"

- 1 Destê qudret ku hîlavêti, ji bejna te niqab  
Lı cemala ceberûtê, me neman perde w hicab
- 2 Lı gulên tey ter û nazîk, ku seher girti xunav  
Dı ebarîqê qîninan, ji hesed suhti gulab
- 3 'Eyni kafûri ye meşreb, me ji husna te ye saf  
Lew ji 'îşqa te dı dîlda, me vebû 'ilmê 'ubab
- 4 Me ji ser çeşmeyî-heywan, qedehek safi vexwar  
Nagihê lezzet û zewqa me, bî sed cildê kitab

7. DER: Lı, dı... da. BAB: Deri

8. SENA: Pesîn.

9. ELQAB: Nasnav, leqeb.

1. CEBERÛT: 1) Qudret. 2) Şên. 3) Mezmayî. 4) Qehr.

2. EBARIQ: Mîsin. QINÎN: Şûşe. GULAB: Gulav

3. UBAB: Lehi. Pêlên behrê. 'EYN: Kehni (kani).

4. Dı beytê de "Çeşmeyî-heywan" bî mana "Ava Heyatê" ye.

- 5 Lew dı çengê me dıxwûni, ku dı 'ışqa te bı saz  
Me bı bejna te dıxwûnın, ney û qanûn û rubab
- 6 Qelweya telxi dıgel zehra helahlı bıderi  
Me ji destê te mûbarek, şekeramiz e gulab
- 7 Qulzûmê 'ışqê ji bayê xwo mûxalif demekê  
Dı hemamatê 'ecacê me lı ser destê xûrab
- 8 Seherê xudrê 'ınayet, ku bırın çeşmeyê dıl  
Bı cihanê me nezer da, ku cihan 'eyni serab
- 9 Bı hebabê mebe mexrûr, wehe sergeşt e "Mela"  
Bavê ber kefti ye, wê beyhûde sergeşt e hebab
- 10 We ye Hudhud ji Seba bêt û bızan ın çı ye hal  
Ku lı halê me xeriban, ne sûal û ne cewab
- 11 Herdu bırhên te ne mûhabı çı iman û çı kufr  
Bûd û nabûd ku yek ın, ev çı sewab û çı 'ıqab?
- 12 Were nışani "Nisani" de xwo bê perde seher  
Lê ji xûnê bıke perhiz ku şehidan çı hisab?

---

5. QANÛN Û RUBAB: *Du aletên muzikê ne.*

6. TELX: *Tehl. ZEHR: Jehr (jehri). HELAHIL: Giyayeki ku jehr jê çê dibe. ŞEKERRAMIZ: Şekerav, qend.*

7. QULZÛM: *Behr. XURAB: Pêlên behrê yê n mezin.*

8. XUDR: *Kesk. Xocê Xızır. INAYET: Alikar. SERAB: Leylan*

9. HEBAB: *Peqpeqokê avê. WEHE: Wisa, waye. SERGEŞT: Sergêj.*

10. HUDHUD: *Silêmanê du nıkul. SEBA: Navê bajareki Yemenê ye.*

11. BÛD: *Bûn. NABÛD: Nebûn. SEWAB: Mikafat. 'IQAB: 1) Ceza. 2) Padaşti.*

12. NIŞANI: *Nasnavê (leqeb) Mela ye.*

"TE DIZANIM TE DIBÎNIM"

- 1 Lillah-il hemd ji yarê, me dî dest cam e lebaleb  
Jî lebê noşî peyapey, dî dîl ilham e lebaleb
- 2 Dî riya wan xet û xalan, ku ne herfên qelami ne  
Me ji feyza te ye mestane, rewan cam e lebaleb
- 3 Mestê şehkasê meya cazibe yî rûhi dîdît me.  
Rûh dîzanît ku jî ber lezzetê 'îşq mame lebaleb
- 4 Nêrgîza mestî jî bala çîmena sunbul û gul tê  
Qedehê taze bî destê xwe tenê da me lebaleb
- 5 Wehdetî sîrf e me meşreb, te çî êksîrî wîcûd?  
Em lebaleb çî lebaleb? bîxwe hem cam e lebaleb!
- 6 Şem' û perwane bî zatê xwe jî halê me dî dûr in  
Ateşek sîrf e jî 'îşqa te vewestame lebaleb.
- 7 Qedehêk taze jî 'îşqê dî ezel da me hekimê  
Jê dînoşîm hey û hey, hê bîxwe cama me lebaleb

---

1. *LEBALEB*: 1) Şuşa tîjî (dagirtî). 2) Libo-libo. 3) Lebê. 4) Lev.  
2. *FEYZ*: Bereket. *REWAN*: Çûyin, herîkin, Ruh û can. *ÇAM*: Şîir, helbest.  
4. *BAL*: 1) Bejn. 2) Bazû. *BALA*: 1) Bîlînd. 2) Jor.

- 8 Carekê gohti: "nişani", ne "Melayı", were bani  
Ev dixwast me, ji dîl û can û dîhen, kam e lebaleb
- 9 Te dîzanım, te dîbinım ku tu yi nûra wu cûdê  
Ellah Ellah ji çî nûr e, dî seraya me lebaleb
- 10 Jî 'mayet nezerê xass e ku her mesre' û beytek  
Qedehên abêheyati ne dî şî'ra me lebaleb

*DENGÊ TÎPA ( ب : B )*

### "ŞEHSUWARÊ KURD"

- 1 Şah bî qesda kuştina mın, rım hejandın bê sebeb  
Da me çeşmê qehr û xeşmê rım lî dîl da, go: "Edeb"
- 2 Kuştîyên didar û dinê bê xeta her deh sed ın  
Her seher disa jî nû, wên têne kêrê sed celeb
- 3 Dê jî çerxê pencemin bêtin, tenezzul kîr merix  
Mîslê şemsê ger kîşînitin lî wan tixên xezeb
- 4 Her mecala ew dî cengê bêt û rêt her carekê  
Rast û çep dê bêxîtin sed sed bî mîzraq û qeseb

- 
1. ÇEŞM: 1) Çav. 2) Awır. XEŞM: Hêbet. Zordestî.  
2. DÎDAR: 1) Rûyê xweş. 2) Çavpêketin. CELEB: Pezê kêrê.  
3. ÇERXÊ PENCEMIN: Asimanê pencean.  
4. BÊZ Û RÊT: Bê û biçê. QESEB: Rîmên dirêj.

- 5 Rostem û Cımşid û Xalid, Hemze yan Şêrê 'Eli  
Aferin ya şehsuwarê Kurd û rımbazê ereb
- 6 Lê li tûlê asitani, "çix" bî wan le'lan kırım  
Dergehê fethê vebû, iro li mehcûran 'eceb
- 7 Bendeyê sadıq seher amancê reştûzên xwe kır  
Mın bî qewlê dijminan, dit ber xedengan bê sebeb
- 8 Leşkerê qehr û xeman, wê çûn hesara dil bıkın  
Ke'be û Beyt-ül Heram e, lê bınûr bêtın receb
- 9 Suftiyên pur le'l û mircanan bî mujganan, heta  
Dide rewşen bûn, bî dina dêm-dûrê simên xebeb
- 10 Ê bî Xudrı ra, divêt ava heyatê bit nesib  
Dê bî se'y û cehdê yeksan bın li bal wi roz û şeb
- 11 Xızmeta pirê muxan dê kıt, kesê meqşûd e mey  
Şişe û cama zucacê yê divêt, dê ret Heleb
- 12 Cewrı Hindê dê kışinit, her kesê tawus divêt  
Gewher û durra-yetim, bê terki ser têtın teleb

---

6. *MEHCÛR: Macır, bê tékîlî.*

7. *REŞTÛZ: Awirê çava yê tûj. XWEDENG: Tir.*

8. *"LÊ BI NÛR BÊTIN RECEB", dî hın çapên dın da weha ye:  
"Dê neborit lê receb"*

9. *XEBEB: Bırıqandî.*

10. *YEKSAN: Beranber, yekser, dûz, her zaman.*

11. *PİRÊ MÛXAN: Pirê Meyxanê. RET: Here! (çûyin)*

12. *CEWR: Zehmet, cefa, dijwari. HIND: Hindistan.*

- 13 Xefleti ew keşşîfi, şêr dest bı dest hatın ceger  
Go: Xebinet ya "Mela" mısķin me lê ker kır kezeb

DENGÊ TİPA ( ب : B )

### "EZÊ BEXTREŞ"

- 1 Mın dı dıl kovan hezar ın, dax û keyber bê hisab  
Mıhmeta werdên bı xar ın, wên dı dıl da sed nişab
- 2 Sed nişab ın mın dı dıl iro jı xarên sorgulan  
Yek bı yek peykan çevi bûn çûne cergê da kulab
- 3 Pur bı wan cerhan xwe tir ın, lew ku wê derman dıkır  
Şerbet û ava heyatê şeker û qend û gulab.
- 4 Ger du sed peykan dı niva dıl bûwan, dê xweş bûwan  
Her dema kewkeb bıdına necm û perwin bê hicab.
- 5 Zuhre û 'ıqda sureyya keşşîfi bûn ew dı şerq  
Sayeya bextê me dayê ma lı ser perde w niqab
- 6 Wajigûn dewrê numa mın, çerx û bayê lewleban  
Kewkeban seyra mûxalîf girt û têkil kır hisab

- 
1. KOVAN: Birin. KEYBER: Birinê tira. XAR: Diri, istirin. NIŞAB: Tir. "DAX Û KEYBER BÊ HISAB", dı nusxeki da ucha ye: "Dax û key pur bê hisab".
  2. PEYKAN: Sıntırık, sertir. PEYK: Qasid. Peyka stêrkan.
  6. WAJIGÛN: Vacikırın, qelbandın.

- 7 Vêk ketin şems û zuhel iro dî burca eqrebê  
Seyfî çû destê merixê mulkê dîl lew bû xerab
- 8 Lew tenezzul kîr merixê newbe çû dewra zuhel  
Çû teref mihra sîpîhrê nezzilî 'erdan'ezab
- 9 Lew bî şeş burcan 'etarîd, j'afîtabê dûrî bû  
Lê zuhel bû muşteri avête çerxê inqîlab
- 10 Şewwîşî nezma mîcûman hey'eta çerx û brûc  
Lew lî wed'ek dernetê tîm mah û zuhr û afîtab
- 11 Munqelîb mîn dî menazîl vaji ew seyrê dîkîm  
Yek bî yek xwûn jê dîbarîm ateş û lem' û şîhab
- 12 Zuhre-çengê ev suwaj dî, ew jî çenk avête çenk  
Xweş lî pê qanûnê wê guh de tu qanûn û rubab
- 13 Ez dibê m axîr-zeman e dê qîyamet rabîtîn  
Lew şeva tari kîşandi yû nehîşt eswed-xurab
- 14 Xweş lî mîn alem siyah ma, stêr û kewkeb qet neman  
Ez jî vê rojê dîrîsam, axîrî zû kîr şîtab

- 
7. LEWLEBAN: Pîraniya ''lewleb''e (lewlebê meşka dcw).  
8. SÎPIHR: 1) Asîman, 2) Bext.  
9. 'ETARID: Stêrkek geroke. AFITAB: Roj, xurşîd.  
10. VED'EK: Rcwşek.  
11. LEM': Tirêj. ŞÎHAB: Pîzotê agir.  
12. SUWAJ: Herb, sosret.  
13. ESWED-XURAB: Reşbelk.  
14. ŞÎTAB: 1) Rev. 2) Lcz.



- 15 Ev ne ew 'iqlim e ya şems û kewakıb tê bı seyr  
Ez ne wê 'erdê dibinim, ya ku lê ew mahitab
- 16 Cınn û teyyarek me di wer bû dı min wında kırım  
Dame ber pence w kulaban hıfırandım wek 'u qab
- 17 Sufle wê inam û avêtım zemina zulmetê  
Lê ku hışyarım, gelo yan xewne mın diti bıxwab
- 18 Déwê mel'ûn û munafıq ê Xwedê rû reş kırı  
Ma bı bala hıkıştın aqıbet çêbıt selab
- 19 Ehremen te'limê da bû, ebyedı dest tê hebû  
Pur bı vê te'lim û rayê hatı bû çû bû xıtab
- 20 Sır-peri 'illet nızani sıhriya ebyed dıkıt  
Pur xelet erzan me di der heq xwe ew ali cenab
- 21 Ahê eyyamên wisalê weh ku xweş borin û çûn  
Ew şeraba 'iş û noşê ma lı pêşber mın serab
- 22 Şerbeta şirin leban zehra helahlı bû dı nav  
Lew bı narê fırqetê axır lı mın dıl kır kebab
- 23 Hudhudek xweş teb'ê mın iro dıvê her wek nesim  
Da bı bal dilber hınara baniya disa cewab

16. *TEYYAR: Mari teyyar, lezefır.*

17. *SUFLE: Berjêr, serberjêr, perişan.*

18. *SELAB: Qazox, hışk. Daleqandin.*

19. *EHREMEN: Şeytan. EBYED: Mirê cına. Spıtr. Ziv. Faq.*

21. *'İŞ: Jin. Zewq.*

23. *HINAR: Peyu, xeber, danezan, mcsaj.*

- 24 Erzê halê min bigota yê bî 'inwanê edeb  
Asitan bikra ziyaret çetr û seywan û tunab
- 25 Da dî çeşman, min werina xakê, her wek tutiya  
Ya hebib pê lê nihayî baniya wê ew turab
- 26 Her kesê rabi dî behsê carekê mehder bikît  
Xeyrî heftê hec didêrit, bel ku bêhtir ew sewab
- 27 We'de da bû dê şehid kûm wî, bî şîrê xwey şerif  
Ma nebi iro peşiman ew jî tedbira sewab
- 28 Şerhê halê min "Mela" narît beyadê hê temam  
Vê sewadê gerçi herdem jê bîrîn sed intixab

*DENGÊ TIPA ( ♪ : P )*

### "RAST Û ÇEP"

- 1 Lew seher cewlan dîdît bayê sebayê rast û çep  
Sosin û sunbul bî mesti bèn semayê rast û çep
- 2 Da jî mihraba du nûnan secde bî Eswed-hecer  
Dil bî mizan mahê new ebrû numayî rast û çep

---

24. ÇETIR: Gutîl, tîlp. TUNAB: Kon, çadır.

25. TUTIYA: Dermançî çava. TURAB: Ax, xak, xwelî.

26. MEHDER: Şefaet.

28. BEYAZ: Sîpi. SEWAD: Reşayi. INTIXAB: Hîlbijartin.

1. CEWLAN: Ger, tûr.

2. DU NÛN: Du çav. MIZAN: Mêzin, terazi. BERAMBERÎ: Burcek lî asîman. NUMAYÎ: Diyar kîr, eşkere kîr.

- 3 Dîl jî bîska filfilin bû fîr dîda xala siyah  
Şehperê zulfa şepalê dalî dayê rast û çep
- 4 Alemek wêranî zulfên te, jî rengê 'enberê  
Çerx û perwazê dîdîn carek, lî bayê rast û çep
- 5 Xencer û tir û teber barin şîbîh berq û brûsk  
Mîsriyan lamî' jî elmasan dîdayê rast û çep
- 6 Teyrîk û 'îqd û şurab û netrîk û berg û wereq  
Her bî lerz û cezbeyên yaqûti ta yê rast û çep
- 7 Bîşkuwên benda giribanê jî rengê kewkeban  
Berq û tirêjên jî xurşîdê vedayî rast û çep
- 8 Kewkeb û qewsê qezeh, lu'luê benda heyderî  
Tên tewafa zulf û xalên dîlrûbayê rast û çep
- 9 Dîl dîxunît zulf û xalan, dêm û balayên jî nûr  
Her bî qanûn mujdeya xeybê jî nayê rast û çep
- 10 Zengîyan cewşen vebestîn pêşberî cûqa Hebeş  
Daberîstîn yek bî yek çûn ber liwayê rast û çep

- 
3. ŞEHPER: Pirtîkê per ê dirêj. Serkezi. ŞEPAL: Cuwan, spehî, xwin-şîrin, dclal.
  5. TEBER: Zerg, kulng.
  6. TEYRİK: 1) Teyrîke ku lî zêr digere. 2) Navê xîşrckî jînan e. 'IQD: Gerdanlîx. ŞURAB: Pelpelok, pelik. NETRİK: Guhar. BERG: Belg, pcl.
  7. XURŞÎD: Roj
  8. QEWS: Kevan. QEZEH: Keskesor. LU'LU: Sedef, inci. BENDA HEYDERÎ: Kemer, pişte. DILRÛBA: Dîlrevîn, dîlkîşên.
  10. ZENGÎ: Zencî, reşîk. ÇEWŞEN: Sing, zirx, coş.

- 11 Çınqeqınqa bışkuwan awaz û dengê zerguwan  
Sed melayık guh dıdın ber wê newayê rast û çep
- 12 Lew ji 'ışqa wê dinalın bazın û berg û wereq  
Cezbeya dıl min ji remza wan gehayê rast û çep
- 13 Zuhre û 'ıqda sureyyayê dı şerqê keşşıfın  
Leylet-ül qedrê ji mexrıb perde dayê rast û çep
- 14 Zuhrerengê mah û xurşidê ji bala wê nıma  
Lew du kewkeb çüne vê ra istiwayê rast û çep
- 15 Bête eywanê ji xulwê horiya qudsi sırişt  
Sed hezaran rûhi qudsi tèn liqayê rast û çep
- 16 Ma "Melayı" ez lebi le'l abı-heywan bıt nesib  
Qudsiyan ragırtıyın destê duayê rast û çep

DENGÊ TIPÂ ( ت : T )

### "ÇEP Û REST"

- 1 Nêrgızên şengi dı mest in çep û rast  
Saqiyan cami dı dest in çep û rast

---

12. REMZ: Nişan. NIMA: Numa, diyar.

14. İSTİWA: Xeta istiwayê li asıman.

15. SIRIŞT: Xûş, tebi'et.

16. ABI-HEYWAN: Ava heyatê.

1. ŞENG: Xu mar. Delal, spehi.

- 2 Rast û çep têne ceger sine kulab  
'Er'erên şengi dilestin çep û rast
- 3 Tox û ala ku xuya bûn ji 'Ecem  
'Ereban tipî şikestin çep û rast
- 4 Ber vîşerqê dî seherê westayin  
Hîndûyên rojî-perest in çep û rast
- 5 Qeyserê Romê lî ser heddê Fîring  
Toq û zincirî vebestî çep û rast
- 6 Herdu destên xwe hemayil, şevokê  
Me jî bo yarê dixwestî çep û rast
- 7 Ve "Melê" sîr-periya horî-sîfê  
Sed melek destî bî dest in çep û rast

*DENGÊ TIPA ( ت : T )*

### "WER JI BER PERDÊ"

- 1 Ger jî wê horîsîrîştê 'îşweyek îzharî bî  
Dê bîbî narê Xelîlullah û doje sarî bî

---

2. *ER'ER*: Navê darekî ye. *DILESTIN*: Dîleyîştî, dîlistî.  
 3. *TOX*: Nişan, tac.  
 5. *HEDD*: Tixûb, sinor. *VEBESTIN*: Saz kîrîn, vedan.  
 7. *VE*: Vin, xwestî.  
 1. *ÎŞWÊ*: Pçyv. Naz. îşaret.

- 2 Wer jı ber perdê yedê beyda bı mu'cız bête der  
Şems û kewkeb dê hilên alem teji enwarı bit
- 3 Wer jı 'eksa xemriyan qewsê qezeh dıt yasemin  
Dê gul û reyhan bıbarın ték û ték gulzarı bit
- 4 Şem'ı dê can dıt jı şewqê, bête ber subhê nefes  
Narıt axır ger bı mûyek behsê zulfa yarı bit
- 5 Sılsıla behsê jı xûna dıl, ber an zulfa bıçın  
Dê xeta bit navê misk er nafeyê tatari bit
- 6 Toqê gerden helqeyê zunnarı zulfa yarı mın  
Dê kılita kelbê 'ışqê helqeya zunnarı bit
- 7 'Eqda ihramê dı 'ışqê da ku pirê 'ışqê best  
Dê çı xem ger xerqê rehnê xaneyê xemmarı bit
- 8 Gezmeyek qewsê şevin aşıq bı nêva dıl kevit  
Dê jı can destan bışot xasma kevan nûbarı bit
- 9 Wer jı qewseynan bı mizan bête der cotek xedeng  
Dê ceger bit pare-pare, sine tar û marı bit

---

2. *YED: Dcst.*

3. *ENWAR: Nûr (pr.)*

4. *ŞEM: Çıra, mûm, fınd.*

5. *AN: Wan, ew.*

6. *ZUNNAR: Kembra xaçporêzan.*

7. *EQD: Niyet, mebest. Grêdan. BEST: Girêdan, towlandın. Kırın.*

*XERQE: 'Eba. REHİN: Gerew. XEMMAR: Meyxaneci. Notırvan.*

8. *GEZME: Sıntırık, sertir.*

9. *XEDENG: Tir. SİNE: Sıng.*

- 10 Xwûn ji mêlakê bî derba xencerê ger bête der  
Bû şehidê 'îşqê êdi, dê ji ku hîşyarî bit?
- 11 Dê ji wan le'lan şifayê dil bî qanûn telbe kî  
Da îşaret xweş bîkî herçî kesê bimarî bit
- 12 Bulbulê mecrûhê 'îşqê taqeta xaran nihûn  
Dê gulava rişê sine bîşkuwek bê xarî bit
- 13 Her dilê bazi-sifet dê seydi teyxûnek we bî  
Fîr û perwazê hemayî penceyê şunqarî bit
- 14 Yarı dê hakîm bîtin, qewlê reqîban guh nekî  
Şahê mulkê dilberê dê fa'îlek muxtarî bit
- 15 Dil bî zulmê nasoji xenc û xet û xalên dî dil  
Xeyrixwahên dewletê mirî ji wan guhdarî bit
- 16 Teyrê dil bê tem'eki nayête dest şehzadeyan  
Qoşîçî şahin dî destê wî dibê azarî bit
- 17 Bendeyî ba xwey bîvêt dê meylî sim û zer neket  
Da 'etaya padişahan bê hed û îjmarî bit
- 18 Sar dîbit dil ma bî sed cewr û cefayan zerreyek?  
'îşqê teb'et naz e, hingî dê bîçî dîjwarî bit!

11. *BÊMAR*: Nexweş, bê hal.

12. *MECRÛH*: Bîrindar. *XAR*: Dirrî, stîrin.

13. *BATÎ* : Teyrê baz. *TEYXÛN*: Navê teyrekî. *HEMAYÎ*: Bextiyar. *ŞUNQAR*: Navê teyrekî.

15. *XENC*: Naz. *XEYRIXWAH*: Xêrxwaz.

16. *QOŞİCÎ*: Bezoke.

17. *SİM Û ZER*: Ziv û zêr. *'ETA*: Dan (dayin).

- 19 Leşkerê alem meger yekser, te dijmin bîn "Mela"  
Xem bî mûyek nakîşini, ger te dilber yarî bî

*DENGÊ TÎPA ( ت : T )*

### "QELBÊ ME ŞIBHÊ ZÊR E"

- 1 Qelbê me şubhê zêr e jî feyza te cêla girt  
Ma rûsiyeh û sîfrê sîfet rengê sefa girt
- 2 Teşbihê bî cedwel me dî nêv aţeşê 'îşqê  
Dîl qelbê heqîqet bî û îksîrê hema girt
- 3 Salîk kî ye hati jî mecazê bî heqîqet?  
Sûret te şunasi yû bî me'na ne fena girt!
- 4 Tenha, ne lî mîn lamîe husna te şefeq da  
Alem bixwe wê husn û cemalê dî xwe da girt
- 5 Teyxûnê dî destê te zehî dewlet û îqbal  
Herçî te bîri damê dî tora xwe huma girt
- 6 Canê xwe me kîr daneyê dava ku vedayî  
Ahûsîfet ew pê hîsiya rahî xeta girt

---

1. RÛSÎYEH: Rûrcş.

3. SALIK: Rêwi. ŞUNAS: Naskırın, zanin.

5. ZEHI: Wêke, çendi. DEWLET: Bext. HUMA: Piroz.

6. DANE: Tene, tov, dendik, heb, gulle. AHÛ: Xezal. RAHÎ: Rêwi, nê çîrvan, rê çîtk, şop.



- 7 'Enqa ne şığara kes e, davan tu biçin ver  
Dava ku li 'enqa tu vedi badihewa girt
- 8 Herkes seherê talibê tıştek bı çimen hat  
Hın sosın û hın sunbul û hın zulfê duta girt
- 9 Destê me seher girt û bırım seyrê, hebibê  
Filhalı reqibi ji hesed lerze û ta girt
- 10 Ew kebkê xeraman ku dı kozê lı qeba hat  
Şahinê qedayê bı texaful ji xwera girt
- 11 Zinhar e kesê destı bıbit erqemê ser wê  
Bê 'işweyê le'lan ne bı teslimê jiha girt
- 12 Sebrê beri şırin e we ustadı xeber da  
Lew dıl me bı tehli yû xeman, xurrem û şa girt
- 13 Her neşter û şewkên, ku hebibê, me lı dıl da  
Mın yek bı yek û têki lı derdê xwe şifa girt
- 14 Aşiq ji xemê sayeyê wê, camê teleb kır  
Pur 'eqli dıdêrit, me ji qısmê hukema girt

- 
7. 'ENQA: Teyrê enqa. ŞİGAR: Nêçir., xenimet, heqşür. BIÇIN VER:  
Lı ber dayinê.
  10. KEBK: Kew. QEHRAM: Çêle, têjik, nazik.
  11. ZINHAR: Eman, nebinebi. ERQEM: Mar. JİHA: Ziha, ziya, ejderha.
  12. BERİ: Lı ber.
  13. TÊK: Tcu, hemû.
  14. SAYE: !) Pawandin. 2) Sıh 3) Saya, pesn. HUKEMA: Aşiq, cvindar,  
helbestvan.

- 15 Sef sef ne tenê gezme dıbarın ji kevanan  
Dil kakul û zulfan dı kemendê bı teba girt
- 16 Diwane herê tê te dı vê sîlsîle û bendê  
Ku musteheq e Xusrewê xûban bı ceza girt
- 17 Peyweste du fêris ji me ra daberızın dıl  
Zulfan bı çep û rastı lı oxılme cema girt
- 18 Qewse du hilalan ku lı ser burcê esed bit  
Bu şuhre dı amê 'emel enguşte numa girt
- 19 Şı'ra te "Mela" sıhrê şeker-riz e bı mu'cız  
Zanım ji lebê le'lê te ev lefz û eda girt

*DENGÊ TİPA ( ت : T )*

"EM HENE! EW ÇIMA?"

- 1 Mehbûbı bı dıl bit, me bı evrazı çı hacet?  
'Enqa bı xwe bê tın fir û perwazı çı hacet?
- 2 Ney dûr e hebibê me çı fıryad û fixan kım?  
Wê guh lı demira dıl e, awazı çı hacet?

---

16. XÛBAN: Cıwan delal, baş.

17. CEMA: Cıwat

18. AMÊ: Dinya. 'ÊMEL: Kar, kırm. ENGUŞT: Bejn, tılı.

2. DEMİR: Dıl.

- 3 Go: Suxte, murada xwe ji min telbe ke iro  
Min go: Jî kerim, telbe û daxwazi çî hacet?
- 4 Mî nale refiq in, xem û tehlin e musahib  
Firyadî enisê min e demsazi çî hacet?
- 5 Dildan û newazîş çî ne? duşnami bes in min!  
Pur derd û cefa, hurmet û i'zazi çî hacet?
- 6 Suhbet bî mey û çengê, hebibê me bivêtin  
Firyad û fixan ma ne bes in, sazî çî hacet?
- 7 Razin me çî hacet? We ku xemmazî bızanin  
Eşkên me bes in, dideyê xemmazî çî hacet?
- 8 Her lehze çî hacet? Ku bî nazan bîkujî min  
Cana jî xwe qurbanî te me, nazi çî hacet?
- 9 Ta çendi bî hicra xwe tu min tecrîbe ênî!  
Zêrê jî xwe xalîs, mehek û gazê çî hacet?
- 10 Hacet niye cana yedê beyda bî der anin  
Înkari dî din da nebit, i'cazî çî hacet?
- 11 Esrarê ezel dê dî ebed bêne zihûrê  
Encamî ser encamî, jî axazî çî hacet?

3. *SUXTE*: Şagirt, xwendekar. *KERİM*: Qenekirox.

4. *MUSAHİM*: Hevri, hemra. *ENIS*: Xemrevin. *DEMSAZ*: Dost, heval.

5. *NEWAZÎŞ*: Lavakirin. *Îltifat*. *DUŞNAM*: Xewn û xeyal. *DILDAN*: Berdîladan. *I'ZAZ*: Rûmet.

7. *XEMMAZ*: Hefsûd, fesad, peyugêr. *EŞK*: Stêrê çav.

9. *MEHEK*: Kevirê ku zêr pê tê rindekirin jî bo kîşkirina eyar.

10. *I'CAZ*: Mucize.

11. *ENCAM*: Netice, dawî. *AXAZ*: Dev (pr.) Awaz.

- 12 Ger lu'luê mensûri jî nezmê tu dîxwazi!  
Wer şî'rê "Melê" bin, te bî Şîrazi çî hacet?

*DENGÊ TÎPA ( ت : T )*

### "FIRYADI ÇI KÎT?"

- 1 Kes bî dada ma ne pîrsît gîleh û dadî çî kît?  
Te nebit dadîresek beyhûde fîryadî çî kît?
- 2 Bî şêrinê negihît destî, eger Rostemî bît  
Dê bî bazû û mîlan şubhetê Ferhadî çî kît?
- 3 Fa'îlek lazîm e, da fî'l û eserî peyda bît  
Ger tu heddadî nebit, kûreyê heddadî çî kît?
- 4 Mumkînek dê hebitîn da ku teleb hasîl bîbît  
Seyd û nêçîr ku nebit, tûleyê seyyadî çî kît?
- 5 Her gîl û seng dîbîtîn zêrî bî tedbirê hekim!  
Qabîliyet ku nebit, hîkmetê ustadî çî kît?
- 6 Kan bî gewher çî bîkît, gewher eger pakî nebit!  
Tu besîret te nebit, sîretê ecdadî çî kît?

---

12. *LU'LU*: Sedef, inci. *MENSÛR*: 1) Nîvisara dûz. 2) Belaubûyi, reşandi.  
3) Hêjayî. *ŞÎRAZÎ*: Şairekî farîsî ye.  
1. *DAD*: 1) Hewar. 2) Edalet.  
5. *GIL Û SENG*: Herî û kevîr.  
6. *BESÎRET*: Fem û fcraset. *SÎRET*: Xwûy.

- 7 Zêr û ziwêrî dikırın celbê gulûban, haşa!  
Husn û sur zati nebit, qametê meyyadı çî kît?
- 8 Aşiqê mestê bî 'ışqê, niye hacet bî meyê  
Waridê warid û ehwalê, bî ewradî çî kît?
- 9 Te xerez vêkktına yek weliyek murşîdî bî  
Salık û talibê irşadê, bî Bexdadî çî kît?
- 10 Cehde û se'y û teleb bê eserek safî nehîn  
Tu ne bî perdenîşîn, çaker û qewwadî çî kît?
- 11 Çî eser dê lî berî xare bîkît qetreyê ab?  
Qelemê me bî dosê qetreyê zuha dê çî kît?
- 12 Dê jî heq cazibeyek dîl bigırît werne "Mela"  
Jî ezêl ger tu hidayet nebit irşadî çî kît?

DENGÊ TÎPA ( ت : T )

### "PAYA ME"

- 1 Ewwel ku yarê da me yek zerreyek 'îneyet  
Qismet me xemr û cam e, dî deftera hidayet

- 
7. ZÎWER: Zeger, xîşr. SUR: Dilkêşî, şahî.  
8. NÎYE: Nîne. WARID: Bêtrîs. EHWAL: Rewş, hal. EWRAD: Pîne-  
pîn, peyuên bî dîzî.  
9. XEREZ: Mebest, meram, armanç.  
10. NEHİN: Nabîn. ÇAKER: Noker, pêxwas.  
11. XAR: Haranî, dirrî, sitrîn. DOS: Dewş, şûn. ZUHA: Zîwa.  
1. ÎNAYET: Alikarî, razibûn.

- 2 Husn û cemala canan, cama sedef ku gêra  
Herçi nebit bidayet, esla nehın nihayet
- 3 Feyza 'ulûmê hıkmê, cama sedef ku gêra  
Me j'destê muxbeçan dit, bı mıshef û bı ayet
- 4 Arif heta ne noşi, ji destê meyfiroşi  
Xaıb ne bû ji hûşi, peyda nekır wilayet
- 5 Gunah û zuhd û tamat, hılınagirt xerabat  
Kesê bı vi deri ret, divê bıkit riayet
- 6 'Işqê ji herdu çeşman ewwel dı dıl eser kır  
Lê zerre zerre axır sotın kır û sirayet
- 7 Şakis-silahi her dem, bı kuştına "Melê" bıt!  
Gazındeyan ji kê kım, ji ki bıkıım şikayet?
- 8 Cama dı destê şahıd, jengê ji dıl dışotın  
Pirê muxan ji rendan weh weh dıkır riwayet
- 9 Etwarê 'ışq û mesti, esrarê but-peresti  
Teqrirê sed riwayet, nakıt ji bo kifayet

---

2. *BİDAYET: Destpêk.*

3. *MUXBEÇAN: Meygêran.*

4. *XAIM: Winda.*

5. *ZUHD: Zahıdı, çêlekêşi. Terka dınê. TAMAT: Peyvên bê cih.  
XERABAT: Meyxane (pr.). RET: Here!, bıbore!*

8. *PIRÊ MUYXAN: Pirê meyxanê. REND: Rınd*

9. *ETWAR: Tewr, rewş.*

- 10 Li yetmeinne qelbi, 'eyn-ül yeqin dıbxşet  
'Eyn-ül 'ıyan divétın, kafi nehın dirayet
- 11 Miri û padişahi mûyek lı nık "Melayı"  
Nadım bı mulkê alem yek zerreyek 'inayet

*DENGÊ TİPA ( ت : T )*

"NAZENİN"

- 1 'Er'er-xerama bı qedd û qamet  
Yek bûse da me bı sed qiyamet
- 2 Yek bûse bexşî ewwel bı ihsan  
Axır lı mın kır curm û xeramet
- 3 Jı jeng û zerqê da dıl bışotın  
Cama sedef bin rend û keramet
- 4 Jı herdu çeşmên tey mest û xwûnrêz  
Nûra du çeşman kê di selamet
- 5 Lı derd û eşan peykan û nişan  
Me j'herdu çeşman kıfş in 'elamet
- 6 Ruswayê 'ışqê tenha ne ez bûm  
Kes di zemanan heb bê melamet?

---

10. *LI: Jı bo. Yetmcinne: Têkcuê ci. QELBÎ: Dilê min. EYN-ÛL YEQİN: Rastiye nediti. EYN-ÛL 'İYAN: Rastiya ber çav. DİRAYET: Zanyari, tégihıştin.*

- 7 Du secde ferz in, filhal bîbîn ber  
Dema xuya bî ew qedd û qamet
- 8 Da 'eybî, rendan neki bî badê  
(Nufûs û qewmin, biha tesamet)
- 9 "Mela" lî 'umrî bê feyde bori  
Kêşa bî zoran qehr û nedamet

*DENGÊ TÎPA ( ث : S )*

"EMRÊ BEYHÛDE"

- 1 'Umrê dayî' bo me bê dilber 'ebes  
Wey! tevê 'umrê me bori ber 'ebes
- 2 Dîl emanet da bî naehlan ne dî!  
Lê bî naehlan me da gewher 'ebes
- 3 Da dî seyra 'îşqê bê dilber ne çî  
Lê dîbî seyra te bê dilber 'ebes
- 4 Pur dî pey weslê me se'ye û cehde da  
Cehde û se'ya me hatin der 'ebes
- 5 Ahî! wê kuştî bî derba xencerê  
Ma dî mêlakê dîret xencer 'ebes?

---

1 'EBES: *Beyhûde*.



- 6 Dil ji derba kaşûwan bû pare par  
Goy di meydanê dibît sed ger 'ebes
- 7 Mehdera vi suxteyi iro bîkîn  
Ez dibêjim: Nabît ev mehder 'ebes
- 8 Kîfş e me'na, ki lî lewhê simê di?  
Nuxteyê misk û xetê 'enber 'ebes
- 9 Da "Mela" lîşyarî bi lê pur kesan  
Sine pur lê dane seng û ber 'ebes

*DENGÊ TÎPA ( ث : S )*

### "BEHSÊ MEKE"

- 1 Namê 'enber-şikenê bêti, ji 'enber meke behs  
Bîl ji wê sîlsîle û zulfê mû'enber meke behs
- 2 Veke lêvê û ji nivê bîwerin qend û nebat  
Jî lebî le'lı-şeker bêj û ji şeker meke behs
- 3 Bî ser enguştê 'eqîqî, bîde fincana rehiq  
Abî-heywan te çî yim. navî ji kewser meke behs
- 4 Zeriyên şehla û durdane bîbîn şahîdê bezm  
Jî genim reng û siye-çerd e û esmer meke behs

6. *KAŞÛ: Darê gogê. GOY: Gog (top).*

1. *ŞIKEN: 1) Şkestî. 2) Badayî. MU'ENBER: Emberkîrî.*

3. *ENGUŞT: 1) Bejn. 2) Tîlî. REHIQ: Mey, şereba bînaxweş*

4. *ŞEHLA: 1) Çavkîl. 2) Şirin.*

- 5 Dê bişaret bî işaret jî neyê bête sima'  
Tu jî nayê dî simaê bike bawer meke behs
- 6 Wê nihalê bî der axûş û bîdi canê şêrin  
Şaxê 'umrê bixwe ber jê, û jî Qeyser meke behs
- 7 Ayetê husnê mûfessel ke, jî Keşşafî Cemal  
'İlmê 'ışqê bike tefsîr û jî defter meke behs
- 8 Razi dehrê jî sîpîhrê tu nîzani bî cedel  
Hikmetê da wer, tu jî hikmetê dawer meke behs
- 9 Abî-heywan te divêtin, tu bibe hemrehê Xudr  
Camu Cem bin û jî Dara û Sîkender meke behs
- 10 Jî ezel aqîbetê karê ku me'lûmî ne bît  
Camê mey noş û jî teqdîrê muqedder meke behs
- 11 Dilê yarê me ne bû nermî, bî sed ab û gri  
Jî dilê dilberî ma û berê mermer meke behs
- 12 Tiri sed tenê cîger, sine lî ber maye çeper  
Jî dil û cergê kul û sineyê ker-ker meke behs
- 13 Şîrê elmasî kîşînit, tu jî lami' de xeber  
Vegîrit huqqeyê yaqûti jî gewher meke behs

---

5. *BIŞARET: Mızgîni. SIMAÊ: Bîhistîné.*  
 6. *NİHAL: Teze, leylan, cîh. AXÛŞ: Hembêz.*  
 7. *KEŞŞAF: Navê tefsîreke quranê ye.*  
 8. *DEHR: Zeman. TEKRAR. SÎPIHR: Asîman.*  
 9. *XUDR: Xocê Xîzır.*

- 14 Jı şefeqê zuhre xuya bit, tu binê perwinan  
Cebhetê ew binûmêt, tu j'meh û xawer meke behs
- 15 Lı rûwê yarê, du meh-new me qıran dine dı mest  
Tu ji seyra qemerê talı' û exter meke behs
- 16 Pur ji dêm û xet û xalan, te xeber daye "Mela"  
Nezerê wer bide bejnê, ji mufessır meke behs

*DENGÊ TÎPA ( ش : S )*

"BAZARA DINÊ"

- 1 Tu sehergeh bı temaşa were bazarı hudûs  
Lê te bêfaide azarı nedıt, xarı hudûs
- 2 Da ji dıl xunçe-lebek nazık û ter dane bı jir  
Bı tebessum bı te ra bête ji gulzarı hudûs
- 3 Sed gırıh mın dı dıl ın, lew ku çep û rastı dıkır  
Şahê husnê qıdemi, zulfê gırıhdarı hudûs
- 4 Bıl ji sultanê qıdem, mın bı te iqrari nehin  
Ger lı kaba me nıhen metqeb û bızmarı hudûs

14. *MEH: Hiv. XAWER: Rojhilat, roz.*

15. *NÊW: Nû. QIRAN: Nêzikayi. TALÍ: Avêtın derketın. EXTER: Navê stêrkeki ye.*

1. *HUDÛS: Peydabûn. Hebûn.*

2. *XUNÇE: Bışkojên gulan.*

3. *QIDEMÍ: Qedimi, her hebûn.*

4. *KAB: Kabok, gûzek. NEHEN: Deynın, daynın.*

- 5 Dıl dı deryayê qıdem qaf e, bı sabıt qedemi  
Gerçi düim lı serê ferq e me mınşarı hudûs
- 6 Belku diwarı bı guh bın, bı Xudê ki bı Xudê  
Bı tu rengi negeri eşkere esrarı hudûs
- 7 Lem'eyek ger jı kenarê qıdemı pertewi dıt  
Dê jı ber wê sıetê mehû bın enwarı hudûs
- 8 Wê bı sed pencereyan daye şuaâ qıdemı  
Gunbedı ışqê lı ser kursiyê dewwarı hudûs
- 9 Tu hudûsê weh mebin, qenci nezerki carekê  
Lı esasê qıdemê daniye diwarı hudûs
- 10 Here eslê xwe û tertib û qiyasê jê (bı)ke  
Ger nızani çı ye, yekcarı berê darı hudûs
- 11 Ateşê ışqê wucûdê hıl dıkıt şubhetê zêr  
Heye mumkın ne fırt zibeqê ferrarı hudûs
- 12 Ellah Ellah ku dı 'umrê xwe tu carek nebıhi  
Çı seda têtê jı vê gunbedê dewwarı hudûs
- 13 Tu jı ber perdeya wehmê were der, da bıbıhi  
Çı newa têtê bı sed nexme jı ewtarı hudûs

5. QAF: Çiyayê Qaf. QEDEM: Ling, pê. FERQ: Tepla seri. MINŞAR: Birek, xizar.

6. PERTEW: Tışk, tirêj, ronahi.

11. Ev rêz dı nusxeyeka dın de weha ye, "Ateşê ışqê şebê zêri wucudê hılı ket". ZİBEQÊ FERRARİ: Hılqevaztına beqê.

12. NEBİHÎ: Nebihizi.

13. WEHM: Xeyal. NEXME: 1) Dengê xweş. 2) Hewaya muzikê. EW TAR: Jiya aletên muzikê.

- 14 Hal û musteqbel û mazi dı xwe da têkî yek m  
Subhî mewcûd e bı 'eynê xwe dı êvarî hudûs
- 15 Rast û çep û gav û se'et her lı me ew datint  
Zulfeqarê qıdemê heyderê kerrarı hudûs
- 16 Rast û evraz û nişûvi me bıwarın yek û yek  
Lê tenê wê lı me bû daire berwarî hudûs
- 17 Dê lı qelbê me çı dıt lami'eya islamiye ?  
Ku lı canê xwe me xef bestiye zunnarı hudûs
- 18 Reng û jengê hedesê, neqşê hudûsê me dı dıl  
Bıde ber rendeşî ışqê, ew e qessarı hudûs
- 19 Can lı ser destê nihai dı riya cananê da  
Ruhı sef-sef ku vewestane dı bazarı hudûs
- 20 Dê ji xeflet bıretın saya-zewalê ey dılı  
Rûnenê da tu emanet lı sıha darı hudûs
- 21 Tu ji fسلê here eslê ku divê dêrî xerab  
Da nebi merkebê cehlê tu dı bin barı hudûs
- 22 Da nigarê xwe bı sed rengi bıbini (tu) iro  
Were carek bıke seyrê tu dı etwarı hudûs

---

14. HAL: Dema nıha.

15. HEYDERÊ KERRAR: Bernaukê Hz. Eli yc. HEYDER: Şêr.

18. RENDEŞ: Rende, rınde. QESSAR: Bırrin, berek, qutkırox.

20. SAYA-ZEWALÊ: Sıha (sıya) nivro.

22. (TU): Ji ber kêmbûna heceki dı beytê de me nivısi. ETWAR: Rewş, tewr. Çiya (pr),

- 23 Tu bî halê me dîzani çî ye her lehze "Mela"  
Me dîdîl têt û derî xencerî xeddarî hudûs

*DENGÊ TÎPA ( Ğ : C )*

" BINEFŞA NAZENİN "

- 1 Şîmşadı xeram û serwî xennac  
Cananan dîbîrî bî 'îşwe tarac
- 2 Mîn di seherê dî xwabê mesti  
Bê deng tezerû we lalî durrac
- 3 Bîşkîftî jî xunçe nêrgîza mest  
Bû ferqî jî ser qedîfe dibac
- 4 Cebhet keşîfî jî subhî sadîq  
Nûrê ku veda lî ser şebî dac
- 5 Elması numane şubhê Mîsrî  
Danin cegerê me dîl kîr amac
- 6 Nesrîn û binefşe tewwuzandî  
Mawerd dîreşandî şuşeyî ac

- 
1. ŞİMŞAD: *Cureyek ço. XENNAC: Nazdar. TARAC: Talan.*
  2. DURRAC: *Teyrê çil. Porê topîk.*
  3. DIBAC: *Cureyek qumaş.*
  4. DAC: *Tari.*
  5. MISRÎ: *Navê cureyek şûr e.*
  6. AC: *Dîranê fil. MAMERD: Gulav*

- 7 Cuhtë Hebeşan bı terfet-ül 'eyn  
Ani qederek ji Espehan bac
- 8 Sima ku numa nema lı hış sim  
Simabı ji xucle ma ji ixrac
- 9 Mir'ata Sıkenderi lı pêş e  
(Behrûn we lehel 'ukûsû emwac)
- 10 Dora qemerê ji ber şefeq da  
Ku spêde lı ferqı ser niha tac
- 11 Çerx e, felek û melek dıbazın  
(Şemsun we kewakibun we ebrac)
- 12 Zuhre bı qıranı qabê-qewseyın  
(Wen-necmû iza hewa bı midrac)
- 13 Dengê melekan zımihne zım-zım  
Ewrahi ji ışqê têne mı'rac
- 14 Dıl behr e, û sed hezarı mewc in!  
Zahıd çı xeber ji behrı mewwac?

- 
7. TERFET-UL ÊYN: Girtın û vekırına çav. Çavıtıqandın. ESPEHAN: Esfehan.
8. SİMA: Sû. SİM: Ziv. SİMAB: Ava ziv. Rêza duwemin dı nusxeyek dın da weha ye: "Simabı ji xucle maye recac". XUCLE: Şerm RECAC: Lerz.
9. MİR'AT: Neynık. LEHEL 'UKÛSÛ: Lêwekılândın. EMWAC: Pêl.
11. ŞEMS: Roj. EBRAC: Burc.
12. QABÊ-QEWSÊN: Navbeyna birûwan. NECM: Stêr. İZA: Wextê. HEWA: Xurıcandın. MİDRAC: Pê bı pê.
13. ZİMİHN: Galgalkırın.
14. MEWWAC: Pêlên pır.

- 15 Bori û bî xencekê "Mela" kuşt?  
Ew xunçeleba delal û xennac

*DENGÊ TÎPA ( Ğ : C )*

"BEXT Û TEXT"

- 1 Dîl jî 'îlacê ku bî der ket mizac  
Dê jî lebê noşî 'eta bit 'îlac
- 2 Ayineyî camî cihan bini Cem  
Badeyî le'li ne dî cama zucac
- 3 Jî ava heyatê bî me da şerbetek  
Zinde kırım ma jî 'edû ra neşac
- 4 Bendî kırım gerçî şîbhê filî bûm  
Simiberê sa'id û bazû jî ac
- 5 Exterî îqbal û meh i burcê bext  
Mîhrî sîpehrê kemer û text û tac
- 6 Kosî ku hîngaftî bî şahî lî text  
Padişehan neqdi-rewan dan xerac

- 
15. *XENNAC: Pîr bî naz.*
  2. *ZUZAC: Şûşe.*
  3. *NEŞAC: Şin û giri.*
  4. *SA'ID: Mîl*
  5. *IQBAL: Bext. MÎHR: Roj, evin, dostani. SÎPEHR: Asiman.*
  6. *KOSÎ: Defa hewarê. NEQD: Dîrav, pere.*



- 7 Xusrewê Şêrinê lı der bendı husn  
Simi-beran lazım e lê muhr û bac
- 8 Sıkkeyê şı'ra me bı navê te hat  
Lew bı 'eyarê dı cihan da rewac
- 9 Abı rewan mın diye şı'ra "Mela"  
(Yunkirû lil mai li sû-il mizac)

*DENGÊ TİPA ( Ç : C )*

### "NEWROZ Û SERSAL"

- 1 Disa jı nû bêhal e dıl  
Saqi, werin cama zucac  
Muştaqê xemra al e dıl  
Lê xwoşi ani bit mizac
- 2 Saqi ku dêm mehweş bitın  
Kakul jı şêva reş bitın  
Qerqef bıla ateş bitın  
Em dê bı wê dıl kın 'ilac
- 3 Da em bı wê dıl hey bıkın  
Pê sine dax û key bıkın  
Sed menzılan pê tey bıkın  
Ew dê dı seyrê kıt rewac

- 
8. *REWEC: Bıha, rûmet, berêzi, piyase.*  
9. *YUNKIRÛ: İnkâr dıke. LİL MAÎ: Jı avê. LÎ: Jı bo. SU': Pis.*  
1- *XEMR: Mey, bade, şerav. AL: Sor.*  
2. *MEHVEŞ: Hıva geş. KAKUL: Tembork. QERQEF: Mey, bade.*  
3. *HEY: Hıyi, sax, xwç. TEY: Tewandin, mabest, niyet, hacet.*

- 4 Bê nûr û narê muhbetê  
 Bê neqş û sun'ê qudretê  
 Naçin meqamê wesletê  
 (Nûrun lena wel-leylû dac)
- 5 Ev narê siqala dîl e  
 Daim lî wê qala dîl e  
 Newroz û sersala dîl e  
 Wextê hilitin ew sirac
- 6 Hetta bî nûra badeyê  
 Rengin neki seccadeyê  
 Dûri jî wê şehzadeyê  
 Durdaneya gerden jî ac
- 7 Durdaneya gerden bîlûr  
 Reyhan lî ser werdên dî cûr  
 Hey-hey bî mesti têne dor  
 Xala lî nîk ferqê bî tac
- 8 Mihra te pur ebter kîrîn  
 Xalan jî ber bîskan derîn  
 Zulfa muselsel 'enberîn  
 Çin çin jî Çînê têtê bac
- 9 Tenha ne Kurdistan dîdîn  
 Şîraz û Yeng û Wan dîdîn  
 Heryek lî ser çehvan dîdîn  
 Jî Espehan têtî xerac

---

4. *LENA: Bo me.*

5. *SIRAC: Çîra. Roj.*

8. *EBTER: Bê bereket.*

10 Çehvên belek qewsên helek  
Çerx û felek xalib melek  
(Fi hubbî ha 'umri delek  
Wel hubbû yecri fi 'u cac)

11 Şahîd hezar reng xemmîlin  
Reqs û sema pê kemmîlin  
Îro "Mela" em sed dîl in  
Saqi werin cama zucac

*DENGÊ TÎPA ( Ç : H )*

### "XWÎNÊ NERÊJE!"

- 1 Pur meke israfê dî qetlî mûbah  
(Sefku dem-il aşqi ma la yûbah)
- 2 Sine bî destê xwe mûbarek veke  
(Te'rifû kem fi kebedi min cirah)
- 3 Dîl jî hewayê te dî fikrên dî hûr  
(Fi lucecin beyne hubûbir-riyah)

- 
10. HELEK: Helak, xetere. FÎ: Dî ...de. L1 ser. DELEK: Têgîştin, mızdan. YECRÎ: Dîherîke. UCAC: Balisok, ecac.  
1. SEFK: Rêtin. DEM: Xwin. MA: Ew, wî. LA: Na, ne. YÛBAH: Helal.  
2. TE'RÎFU: Tu dîzani. KEM: Çend. KEBED: Kezeb. MÎN: Jî. CİRAH: Bîrin.  
3. LUCEC: Kûrayî. BEYNE: Navbera. HUBÛB: Gerinek. RİYAH: Ba.

- 4 'Işq ku gıha kê û lı 'eqlê xwe ma?  
(yeftikû bil-aşiqi husn-ul milah)
- 5 Dê du siyeh-surmeyı çehvên xwe kıt  
Xakı rehı yarê seba her sebah
- 6 Toz û xubarı seherê ber çimen  
(Qed neşeret-tibe we bil miski fah)
- 7 Fêris û rumbazı gıhan yek, bı tir  
(Ehmedo fil-beyni qetilur-rimah )
- 8 (Bûse-zenan her ki ber an asitan  
Mekkene min cubheti hi la berah)
- 9 (Helle leh-ul qetlû bi şer' 'il hewa  
Men keşefes-sırre we bis-sırri bah)
- 10 Husn û edaya te "Mela" her ki di  
(Sehhe lehû enne ke 'eyn-ul fisah)

- 
4. *YEFTİKÛ: Kuştına xedar. MİLAH: Delali. Bayê ajotna gemiyê.*
5. *REH: Rê. SEBA: Bayê sibê.*
6. *QED: Miheqeq. NEŞERE: Belav bû. TİB: Bihna xweş. FAH: Belav-bûna bihna xweş.*
7. *RİMAH: Rım.*
8. *BUSE: Maç. ZENAN: Kırın. BER: Lı ser. ASİTAN: Dergah. MEK-KENE: Cih girt. MİN: Ji. CUBHE: Eni. Hİ: Wı. LA: Na, ne. BERAH: Rabûn, terkkırın.*
9. *HELLE: Helal e. LEHÛ: Jê re. ŞER'I: Qanûn. HEWA: Işq. MEN: Ki, kê. BAH: Eşkere.*
10. *SEHHE: Durust e. ENNE: Mıheqeq. KE: Tu. 'EYN-UL FİSAH: Serdarê Fesihan. Qıserewan, peyrewan.*

"HEYFA ZANAYÊN JÎR"

- 1 Heyf dî qeyda xak û gîl bit arifê çalaki rûh  
Dê mucerred bit ku pertew dît jî nûra pakî rûh
- 2 Qeydî xak û gîl nebit da bê hicab û perde bi  
Mîslê bedrê carinan têxîr xusufê xakî rûh
- 3 Şem'ê ser nûr nadîrî ger ew nekîrî perhîzî dîl  
Zewqê cama îşqê nakîrî ger nekîrî insakî rûh
- 4 Dîl bî tayek nêrgîzan de nazîkek terwende de  
Gul dîkîrî teşbîhê xaran her xes û xaşakî rûh
- 5 Camî îşqê pakî rûhani tuhûra batîn e  
Ê nenoşî, her we ma, hetta ebed, napakî rûh
- 6 Hey'eta keyf û kemê bê, keyf e keyfa arîf e  
Dê bîmînut ger nebit naçarî bê tîryakî rûh
- 7 Dê bî gulzara cemala sebze-poşan wê çî kîrî?  
Ê dî mîhrê da nebit dîl pare pare çakî rûh

---

2. XUSÛF: *Hivgirtin.*

4. TERWENDE: *Nûber, tazebîşkıftî. XES Û XAŞOK: Zîbl û zal, pûş û per.*

6. KEM: *Çend. Kê m. Pis.*

- 8 Ber ji can derrakeyek rewşentir û wala divêt  
Sûretê husna mûqeddes da bıkıt idrakı rûh
- 9 Ger xeberdar i, ji sırra "kunt û kenjen" guh bîdêr  
Da bı sed tewrı beyan kıt me'neyê "Lewlakı" rûh
- 10 Lamê sırra tecelli ser lı Tûrı dil dıdıt  
Zebtı nakıt wê mecalê sed hezar eflakı rûh
- 11 Herdu ilanên te di mın toqı gerden kır mudam  
Da me her bêtın tebessum wek gula dehhakı rûh
- 12 Cewherı husna eda tenha dıbt meqbulı teb'  
Ger ne seyqel dıt bı nûrı 'ışqê wek hekkakı rûh
- 13 Dê bı vi endaz û terzi ki dıbêt sıhri helal ?  
Ger ne bala teb'ı bıt wek pehlewın çalakı rûh
- 14 Dıl bı rım avêht û wê lê bari kır qewsê şevin  
Dê bıdıt ber gezmeyan bêsûc i ew seffakı rûh
- 15 Şehsuwar iro kemend avêhtıne qelbê "Melê"  
Bendı nakıt xeyrı fıtraka te sed fıtrakı rûh

- 
8. *DERRAK: Têgîştın. WALA: Hêja, berêz.*  
 9. *KUNT Û KENZ: Bûm genc, xezine. LEWLAK: Tu nebûyayi.*  
 10. *TÛR: Çiyayê tûr.*  
 11. *İLAN: Mar. GULA DEHHAK: Gula geş.*  
 12. *SEYGEL: Mışt. HEKKAK: Siqalkırın, xurandın.*  
 13. *ENDAZ: Avêtın. ÇALAK: Çıst.*  
 14. *GEZME: Tır.*  
 15. *FITRAK: Bendê (weris) girtına heywanê kovi.*

- 7 Her şam û seher bi destê xûban  
(Min xemretina tedûrû eqdah)
- 8 Seyyahî me din dî xelwe iro!  
Ellah ku çî xelwe û çî seyyah?
- 9 (Îfteh bi liqa ke qufle qelbi  
Fel-qelbû lehû liqa ke miftah)
- 10 Berqê ku veda ji ber niqabê  
(Fel-lamiû min sena hû qed lah)
- 11 Qews û qezehan numan ji bala  
(Wel-'enberû min şeza hû qed fah)
- 12 Ayine dilê "Mela" cela da  
(Min tel'eti hi fe qed sefer-rah)

- 
7. ŞAM Û SEHER: Êvar û sibe. XEMRETÎNA: Şeraba me. TEDÛRÛ: Dîgere. EQDAH: Qedehan.
8. SEYYAH: 1) Îbadet. 2) Herikandin. 3) Gerok, turist. XELWE: 1) Tenêbûn. 2) Quncikê tari.
9. ÎFTEH: Veke!. LIQA: Liqaybûn. KE': Te. QUFLE: Qefl. QELBÎ: Dilê min. LEHÛ: Jê re.
10. SENA: Pesin. Ruhni, ronahi, tirêj. HÛ: Wî. LAH: Derketin. Eşkere.
11. NUMAN: Eşkerebûn. BALA: Bejn. ŞEZZA: Bihna mîskê. FAH: Belavbûn.
12. CELA: Tije, dagirti. TEL'ET: Ditin. Avêtin. HÎ: Wî. BEFA: Safî. RAH: Mey.

"YEKBÛN PÊWÎST E!"

- 1 'Işqê ku bîdîn bî yek dû erwah  
Peyweste divê bî hev bin eşbah
- 2 Can û cesedan ku ittihad in  
(Wel maû leh-ûl mizacu bir-rah)
- 3 Wesla te li can û dil heyat e  
(Men zaqe meraret-el newa tah)
- 4 Tenha ne di sine min xedeng in  
(Min lehzi ke filqulûbi ermah)
- 5 Perwin jî şefeq seher xuya bûn  
(La bid'e we fihi min ke misbah)
- 6 (Lew mustû min-el hewa ke ban in  
La bid'e we qed temidû erwah)

- 
1. EŞBAH: Zincir.
  2. MA': Av. LEHÛ: Jê re. MIZAC: Tevlihev. RAH: Bade.
  3. MEN: Ki, kcsê. ZAQE: Tam ke. MERARET: Tahli. NEWA: Dûriti.  
TAH: Hilakbûn.
  4. LEHZ: 1) Tefekur. 2) Temaşe. KE: Te. QULÛB: Qelban.  
ERMARH: Rîm(an).
  5. BID'E: Şik, gumman. FIHÎ: Tê de. MÎSBAH: Çıra.
  6. LEW: Eger. MISTÛ: 1) Mızdan. 2) Mest. 3) Germi. HEWA: Evin.  
KE: Weke. BAN: Navê dareke dirêj. QED: Miheqeq. TEMUDÎ:  
Dirêj dibe, dilerize, diheje.



"AFAT Û BELA"

- 1 Ahî jî derdê dîl dîkît  
Herçî ku di azarî çerx  
Derbê lî nîva dîl dîdît  
Lamî' sîfet nûbarî çerx
- 2 Tê nî sineyan peykan nîhin  
Amancê wan tîran em in  
Dama belayê der kemîn  
Her goşê dormadarî çerx
- 3 Bîra xwe tînin xenceyan  
Aşîq dî nêv îşkenceyan  
Tavête dîl ber penceyan  
Her dem jî nû şunqarî çerx
- 4 Ku van letîfan gul-'îzar  
Şuna gulan rîstîr  
Lew tî nî jî bulbu za.  
Nîva cîhê gulzarî çerx

- 
1. *Rêza duwemîn dî nusxeyek dî nî de weha ye: "Herçî nedî azarî çerx".*
  2. *DAM: Tûr.*
  3. *ŞUNQAR: Teyreki pençetûj e.*
  4. *GUL-'ZAR: Gulançk, gulbîsk, gevedek por.*

- 5 Sed bazıyan ev huqqebaz  
Tınıt bı hile-karı saz  
Geh geh ku naz e w geh niyaz  
Sehhar û pur mekkarı çerx
- 6 Herçi bixûnit suhbetê  
Axır dı cana şerbetê  
Zehra-helahıl dê det ê  
Da dıl nedın azarı çerx
- 7 Ev erreya jehri-dıdan  
Mın jê dı dıl danin sinan  
Ma I'behrê ferqı dujminan  
Bêt û bîret minşarı çerx
- 8 Djımın ji can talan bıtın  
Ew xwe hero nalan bıtın  
Mêlak û dıl kalan bıtın  
Lê bêt û ret xeddarı çerx
- 9 Dav kuhne-xanı mıslê deyr  
Çendin kewakıb têne seyr  
Peykan bı davê şubhê teyr  
Her jê dıbarın narı çerx
- 10 Şemsi bı şemsê cam bı cam  
Hetta dıkın dewrê tamam  
Ateş dirêjıt her mudam  
Ev gunbedı dewwarı çerx

---

5. *HUQQEBAZ: Hilebaz. MEKKAR: Mıkr, hilebaz, hewnebaz.*  
7. *ERRE: Birek.*  
9. *DAV: Da ev. DEYR: 1) Warga feqiran. 2) Dêr.*

- 11 Ağır dı ab û gıl dıkıt  
 Qelban jı qelban hıl dıkıt  
 Mıtqeb dı can û dıl dıkıt  
 Daim evıstın karı çerx
- 12 Çendi ku xûban bën rezım  
 Mın jê dı dıl danin gezım  
 Amancê wan remzan ez ım  
 Ser-eskerê seyyarı çerx
- 13 Mın pur şevan hetta seher  
 Danine rê sem' û beser  
 Ew inahê rû, ma bête der  
 Ta bıbme newbet-darı çerx
- 14 Kes di lı lewhê sine qet (?)  
 Neqşek vehati bê xelet  
 Herdem jı nû yek taze xet  
 Tavête der pergari çerx
- 15 Ma j'hesreta şêrin-leban  
 Xew tête çehvan qet şeban?  
 Fıryad jı destê kewkeban  
 Pursê bıke j'bêdarı çerx!
- 16 Van rehrewên himmet-bılınd  
 Berdane meydanê semend  
 Sergeşte bın hetta bı çend?  
 Ev rekbê meş'eldarı çerx!

---

15. *BÊDAR: Bê xew, şiyar.*

16. *REHREW: Rêwıngi, rêwi, karwan. SEMEND: 1) Hespê ağır. 2) Colê hespa. SERGEŞST: Sergêj. REKB: Sıwar.*

- 17 Gavek ji dengê zengilan  
 Ê mun çî rûnî menzilan?  
 Hey hey dî binî mehmilan!  
 Firyad e her qentari çerx
- 18 Pur min ji vê çerxê "Mela"  
 Kêşane afat û bela  
 Ebleh dîbinim wi hela  
 Herçi ji dil bit yari çerx!

*DENGÊ TIPA ( Ç : X )*

"AX Û OX"

- 1 Dilberê iro seher avête cergê min du dox  
 Yek lî sine, yek lî dil da, lew ji min tèn ax û ox.
- 2 Ah û oxên min j'dil tèn, lê ji ber tira qızıl tèn  
 Yan ji kovanên dî kul tèn, jê dizêt her xwûn û zox
- 3 Xwûn j'dil cû-cû rewan tê, wek 'eqiq û erxewan tê  
 Lê ji dest selwa cuwan tê, ew şepala şeng û şox
- 4 Ew şepala şox û şeng e kafira Rom û Freng e  
 Da me ber cotek xedeng e, zalimê kuştim bî dox

17. MEHMIL: Bar, ezyet, nirê zulmê, texterewan. QENTAR: Quntar.

18. EBLEH: Bêhuş, kêmaqıl.

1. DOX: Toqmaq, gurz.

2. CÛ: Co, cihik. 'EQIQ: Kevirê 'eqiq (sor e). ERXEWAN: Dareka çiçeksor e.

- 5 Zalimê kuştım, şepalê nazikê qencê delalê  
Bûn hicaba zulf û xalê, êdek û ala û tox
- 6 Netrik û tayên bı rêşi, ê d'zêr in pê ve wêşi  
Mın du fêris dın dı pêşi, murwet û insafı yox
- 7 Lew heriftım ez jı meylê, şubhetê sihlê w seylê  
Muhbet û ışqa dı leylê, ez kırım yekser pılox
- 8 Dest nehêlım ez j'dinê, şubhê Ferhad û Şêrinê  
Wer jı ber ışq û evinê, mın dı rê çıt ev kılax
- 9 Suhbeta çerx û sema tê, wek "Melê" sed mubtela tê  
Zemzem û ava heyatê, muşteri sed şex û şox.

*DENGÊ TİPA ( Ç : X )*

### "HEYHEYA DİCLE"

- 1 Heyheya reqs û semaya te çı xweş bestıye çerx  
Ku dı burcê bı sema têtê lı ser destê xwe berx
- 2 Sofiyên her dı tewafê, Hecer-ul Eswed e qesd  
Gul û sunbul bı sema tên hemıyan zımzım û çerx

---

5. *ÊDEK: Suxme, sencaq. TOX: Tac, nişan, arme.*

6. *WÊŞÎ: Weşi, guşi.*

7. *SIHL: Sêl. SEYL: Qûm, silekan. PİLOX: 1) Pızotê aqır. 2) Pelt-xandi. 3) pıxpıxandi.*

8. *KILOX: Seri.*

- 3 Neqşê elmasî lî elmasê bîni girtîye herf  
Xettê yaqûti lî yaqûtê şikênandiye nerx
- 4 Kerixîm em dî qiyamê me jî dîl perde dîrand  
Arîfê wext im û Me'rûfî bîla bête jî Kerx
- 5 Da bînasi xeterên rê, tu nebi xafilê jê:  
Dicle ye, lê dî pîr in, bîrbîrê pêl û ber û merx
- 6 Pirê şaar e dî şî'rê û "Melê" şalî-firoş  
Tu nişan mîn mede ferxê, ku lî nîk mîn bûye ferx

**DENGÊ TIPA ( 3 : D )**

**"QENC ZANE BE"**

- 1 Sîrrê wehdet jî ezel girtîye hetta bî ebed  
Wahîd û ferd e, bî zatê xwe wi nînin çu 'eded
- 2 Dî qîdem da ezel û 'eynê ebed herdu yek in  
Sermedîyyet we dîxwazît ne ezel bît ne ebed
- 3 Ferq e wahîd jî ehed, lê dî meqamê semedî  
Bî heqîqet ku yek in herdu, çî wahîd çî ehed!

- 
4. *QIYAM*: Rawestîn, lî piya mayîn. *ME'RÛF*: Şêx Me'rûfê Kerxê.  
*KERX*: Navê gundekî Diyarbekrê ye.
  5. *MERX*: Çavkani. Avzê, qîlîç.
  2. *SERMEDIYYET*: Bê destpêk û dawî.

- 4 Yek e derya tu bızan qenci çı mewc û çı hebab  
Dı esıl da ku hemı av e, çı av û çı cemed
- 5 Afıtabı ehediyyet dı xwe da gırtıye kewn  
Ne ku 'ewrek heyê, lê gırtıye çehvên me remed
- 6 Husna zatê but û latan jı cemala semed e  
Jı misala senemi weh ku tecella ye semed
- 7 Xeyrı derya niye sehra bı heqıqet emma  
Jı rûwê keyfe ku ev av e bûye şubhê zebed
- 8 (Kulle yewmin hûwe fi şe'nin) nebi xafılı jê  
Her peyapey jı şûnan dıkırıt feyz û meded
- 9 Ger dı Adem bıdıya sırrıyê 'ılm, İblısı  
(Hınema ebsere hû kebbere hinen we seced)
- 10 Çı zeman û çı mekan û çı cihat û çı hıdûd?  
Çı meqadir û tefasil û hısab ın çı 'eded?
- 11 Çı munafat û lızûm ın çı kıyas û çı misal?  
Ev çı tewlid û çı terkib e, çı rûh ın çı cesed?

- 
4. *HEBAB: Peqpeqok, kef û kunc.*
  5. *AFİTAB: Roj. KEWN: Madde, kurre. REMED: Çavêş.*
  7. *KEYFE: Çewa, rewş, kêf, hal. ZEBED: To. Kefik, reşayiya erdê.*
  8. *KULLE: Hemû. YEWM: Roj. HUWE: Ew. ŞE'N: Hal, rewş. ŞI-  
ÛNAN: Rewşan.*
  9. *HİNE MA: Gava ku. EBSERE: Dit. KEBBERE: Tekbir da. HİNEN:  
Hingê, wê gavê. SECED: Secde bîr.*
  11. *MUNAFAT: Dîtnên zıt. Terkkırına hev.*

- 12 Ser bî 'iczê dîderit quwwetê derrakeyê ma  
(Rece-'el 'eqlû kelilen we meta qame qe'ed)
- 13 Hîret û 'icz e, serencamî dî babê nezerê  
(Key bî Xalıq nezerî qasırî mexlûqî resed?)
- 14 Guft û goyê me'rîfet çendi "Mela" pey da bîki  
Gewhera me'rîfetê nagîhêtê kes bî xîred!

*DENGÊ TÎPA ( ۛ : D )*

### "CEJNA BÊ PIROZ"

- 1 'İd e û herkes jî didara te lê pîroz e 'id  
Ez tenê Mehrûmê didarım bî sed menzil beid
- 2 Her seher dîhnêrım ez cana bî ahan ra jî dîl  
(Barek-el Bari bi is'adin 'eleyha yewme 'id)
- 3 Dergehê lutfa te xanım ma lı mahrûman vebî?  
(İnne kelben basiten dehren zira'en bil wesid)

- 
12. *RECE'E: Geriyaye. KELİLEN: Westiya. META: Gava. QAME: Ra-  
bu. QE'ED: Rûnişt, danışt.*
13. *HİRET: Heyret. QASIR: Kın, kurt. RESED: Gıhaştın.*
14. *XİRED: 1) Hış, aqıl. 2) Leyiztek. 3) Fedikırın.*
2. *BAREK: Bereket. BARÎ: Xwedê. İS'AD: Seadet. 'ELAYHA: Lı serê.  
YEWME: Roj.*
3. *İNNE: Bê şık. KELB: Kûçık. BASITEN: Vezelandi. DEHR: Zemanê  
dirêj. ZIRA': Mîl, pepık. WESİD: Ber deri.*



- 4 Pire-merd ım, aşiq ım iro murada mın bîbexş  
(Ya hebibi ya mûradi ya muna qelb-il murid)
- 5 (Ferre 'eqli min lehibi misle bazin ew 'uqab  
Zabe rûhi misle ma inhelle fi narin celid)
- 6 (Dem'u 'eyni min bukain mislû nehrin fi sukûb  
Narû qelbi min xeramin fi diramin fil weqîd)
- 7 Dîl ji ber narê mecazi bil heqîqet bû pereng  
(Narû qelbi fi hewa hû mislû narin fil hedîd)
- 8 Key xîlas ez dozexê hecri tu ya bîm ey cuwan  
Her nefesdared sela û ne'reyê hel min mezîd
- 9 Ki dîzanî mın ji rîmbazan dema oxîlme tên?  
Têne dîl sed rîm ji wan û sine tênê sed cerîd!
- 10 Mın ji seffeynan ji niva meqtelê rîm têne dîl  
Lê hî wan destan mîhın xwûna xezaya ez şehîd
- 11 Mustefa husn û cemelê, sûreta xal û xetan  
(Ma telewna xeyre herfi "La" we Qur'anin mecid)

- 
4. *MUNA*: Umid, hêvi (yê ku daxwaza alikariyê jê tê kîrîn).
  5. *FERRE*: Reviya çû. *LEHÎBÎ*: Pêlêdana agirê mın. *'UQAB*: Qertel. *ZABE*: Herîki, heliya. *INHELLE*: Heliya. *CELÎD*: Xûzi.
  6. *DEM'*: Stêrê çav. *'EYNI*: Çavên mın. *BUKA'*: Gırin. *MEHR*: Çem. *SUKÛB*: Rijandin, herikandin. *XERAM*: Evin. *DÎRAM*: Koziya agir. *WEQÎD*: Guriya agir, alaca agir.
  7. *PERENG*: Perengê agir. *HEDÎD*: Hesın.
  8. *EZ*: Ji. *NE'RE*: Qirqîr. Hewar û gazi. *DOZEK*: Doje. *HECRÎTU*: Cudabûna te.
  9. *OKILME*: Belayên gıran.
  10. *SEFFEYN*: Du reêz. *MEQTEL*: Şergeh. *XEZA*: Xaziti.
  11. *MA TELEWNA*: Me nexwend.

- 12 Gerçi her daim jî mîhrê neynîka dîl bedr e mîn  
Wek hilala subhê tîm ez carîman bîm napedîd
- 13 Ma bî le'lên canfeza navê me bînit carekê  
(Bîd-dua bellîx tehhiyati li Selma, ya berîd!)
- 14 Tu jî "Melê" botî bîpîrs, esrarê 'îşqê hel dîkît  
Vê mû'emmayê çî zanîn sed mela û musteid?
- 15 Er bî kuştîm wer bî hîştîm emr û fermana te bît  
("Ehmedo" 'ebdun-reqîqun, waqîfun beyn-el 'ebîd)

- 
12. MIHR: Evin. BEDR: Hiv. NAPEDÎD: Nepeni. Veşarti.  
13. BÎD-DUA: Bî dua. BELLIX: Bigehine. TEHIYYATI: Sîlavên mîn.  
Lî: Jî bo. BERÎD: Name.  
14. MU'EMMA: Şifre. MESTEÎB: Feqiyê talîb.  
15. REQIQ: 1) Kole. 2) Tenîk. WAQÎFUN: Sekîniye. 'EBÎD: Kole  
(yan).

"BAYÊ ŞİMAL"

- 1 Ney-şekera gerden ji ac  
Disa ji reştûzên semed  
Qewsên lı bala ferq û tac  
Keyber reşandın bê 'eded
- 2 Keyber reşandın bê hesab  
Mısri ku dan siqal û tab  
Sed Rostem û Efrasiyab  
Kuştın lı wan ker kır cesed
- 3 Sed padişah û Xusrewan  
Can dan ji işqê we rewan  
Nesrin û lebsê erxewan  
Mın din lı bejna serwi-qed
- 4 Mın din lı bejna 'er'erin  
Tayên zabad û 'enberin  
Bayê seba da çemberin  
Zulf çûne ser nûra semed

---

2. *TAB: Tav, tirêj, çırisk.*

3. *QED: Bejn.*

4. *ZUBAD: Binxweş.*

- 5 Zulf çûne ser nûra zelal  
Carek were bayê şimal  
Bıskan ji ser dêmê vemaal  
Zulfan ji ber cotê esed
- 6 Sehharê cohtê caduwan  
Îro ji remza ebruwan  
Dil girt û da ber kaşuwan  
Ker kır lı miskinan kebed
- 7 Dil girt û da ber xenceran  
Kuştım nigar û dilberan  
Me j' destê zulma esmeran  
Dad û meded, dad û meded
- 8 Dilber ji le'lên xwey şefaf  
Da mın meya gulgûn û saf  
Deryayê 'ışqê qaf û qaf  
Peyweste têtın cezr û med
- 9 Husna munezzeh bê misal  
Ser de, libasê xet û xal  
Sergeşte heyran ma û lal  
Ehmed ku di nûra semed
- 10 Ellah ji nûra sermedi  
Yek qetreyek da "Ehmedi"  
Şirini û remzek weh di  
Medhûşi ma hetta ebed

---

5. *ESED: Şêr.*

6. *CADÛ: Sêrkar, bêxûy, pira sêrbaz.*

"HALEYA KESK Û SOR"

- 1 Ahî jî destê wê sirê, dîl bî meyê hewale kîr  
Herçî lî mun kîrî "Mela", cama meya dusale kîr
- 2 Şengê bî nazi meşîha, mîsk û zûbadî weşîha  
Rûy ma dî bîn piyan e, hêj zêde lî mun delale kîr
- 3 Çiçek û gul sehergehane, nesterenên dî xergehan  
Têkî jî mîsk û mawerê, mahê xunav û jale kîr.
- 4 Dêmê dî bîsk û xemrîyan, ta û lefên dî şetriyan  
Mane temami kesk û sor, bedr e lî dorê hale kîr
- 5 Dûrî kîrî jî sunbulan, çiçek û bîşkoj û gulan  
Dîl me jî rengê bulbulan, şubhetê daxî lale kîr
- 6 Pirê mûxan jî şişe yê, da me sefineke meyê  
Şukrê Xudê ku qulzemek înin jî xwe ra qubale kîr
- 7 Xudrî bî remz û mu'cîzî, mestî me dî dengîzî  
Hati peyaleyek dî dest, eşkere sed peyale kîr
- 8 Xunçebeba j' rengê gulê, dêmê bî sır numa "Melê"  
Şubhetê bulbulan seher, lew me fixan û nale kîr

- 
3. *NESTEREN: Gulên sor. XER: Dîrî. MAWER: Gulav. JALE: Avî, şebnem.*
  4. *ŞETRÎ: Kezî. BEDR: Hîv. HALE: Gera lî dor hîvê.*
  5. *DAX: Çiya.*
  6. *QULZEM: Derya. Behra sor.*

"YARÊ MEDE BI DÎNARÊ"

- 1 Derê mey xaneya 'îşqê, seher arîf ziyaret kîr  
Bî abî çeşm û xwûna dîl wudû best û tehareî kîr
- 2 Werin cama hilalê, da jî 'eksê mahî new bînî  
Ku xwanê mîhr û cergê çerx û xwanî-roz e xaret kîr
- 3 Bî mîzan qewsê mahê new, lî wechê dîlberê mîn dî  
Jî çeşm û goşe yê ebrû, bî dor camê îşaret kîr
- 4 Bî ebsaran nezer mîn çû, jî çerxê qewsê ebrûyan  
Şukurxwazîm, ku çehvan karî ber 'eynê bisaret kîr
- 5 Jî ser dêmê niqab avêt û destûra tewafê da  
Dî se'ya beyt û îhramê, û mîn eswed ziyaret kîr
- 6 Dî didarê, hezaran can, nîsarê meqdemê yar îr  
Kesê canan bî can bîmt, dî 'îşqê, wî ticaret kîr
- 7 Bî dinarê dînê zinhar, da yarê xwe tu nefroşî  
Kesê Yûsîf fîrotî, wî dî alem da xesaret kîr

---

1. WUDÛ': Desbêj. BEST: Girtin, grêdan.

4. EBSAR: Çavan. 'EYN: Çav. BISARET: Ditin. Zanin.

5. NÎQAB: Rûçavk, rûbend, perde.

6. NÎSAR: Amade, xweavêtin, şabaş. MEQDEM: Ciyê ling, pêpelûk.

7. ZINHAR: Haydar. Nebî nebî!

- 8 Tîne ew secdeya şukrê, te bir mîhrabî qewseynan  
Ku delq û şeml û seccade, bî vê avê qesaret kîr
- 9 Dî behsê le'li leb, her xamî narît teb'ê elmasî  
Welê te'sir û feyzî mîhrî tedbirê heraret kîr.
- 10 Dî r'cazî beyanê da, su xen ger bête insafê  
Dîzanît mu xteser her kes, "Melê" sîhr û 'îbaret kîr

*DENGÊ TÎPA ( J : R )*

### "BIRCA BELEK"

- 1 Xelqno! lî mîn kîm şîretê  
Ew dilbera zerrin kemer  
Mîn di dî halê xefletê  
Hat der jî burcê wek qemer
- 2 Hat der jî burc û penceran  
Dîl gîrt û da ber xenceran  
Ev reng e halê dilberan  
Lew aşîqan xwûn bû ceger
- 3 Qelb û ceger mîn bûne xwîn  
Lewra ku nû derbûn bîrîn  
Ey can were halîm bîbîn  
Wer rûh jî qalîb bête der

---

8. *DELQ*: Ebaya dewrê şa. *QESARET*: Şuştîn. Dî arava pis da werdan.  
10. *SUXEN*: 1) Germî. 2) Germîya helbestan, edebiyat. *MUXTESER*:  
Bî kurtî, xulase. *ÎBARET*: Beyan.

- 4 Canê mın er bê ser cesed  
Mızgin bı afaqan resed  
Alem hemi pê bın hesed  
Însan û cınn û canıwer
- 5 Alem hemi têk bûne sef  
Seyrin lı şahê mın bı xef  
Hatın temaşa çarteref  
Şatır xumar têtın dı ber
- 6 Hat padişahê pur sıpah  
Qamet elif, dêm şubhê inah  
Dad û meded sed ah û ah  
Zulf û 'eqarib têne ser
- 7 Gestime xelqno 'eqrebê  
Mest ım ji şewqa xebxebê  
Talı' tınê mı d'kewkebê  
İro 'eqarib têne der
- 8 İro 'eqarib hate xwar  
Çû nivê baxê gul-'izar  
Ew buxçeya her lê buhar  
Lew bulbulan lê qal û şer

---

4. AFAQ: Hemû dinya, ufûq.

5. ŞATIR: Çaqırkêf. Çist. Bêheya. XUMAR: Serxoşi, bêlîşiya ji ber meyê. TÊTIN: Ev gotın dı nusxeyek dın de "tayin" e.



- 9 Bê hed ji dîl nali û keyb  
 Da bu xçeya rîdwanê xeyb  
 Van naliyan ninin çu 'eyb  
 Suhtine em dîl bû seqer
- 10 Sotin lî min cerg û hînav  
 Werdên dî hûr girti xunav  
 Zulf hate ser lê kîr bîlav  
 Bayê nesim wextê seher
- 11 Tîrsim muxalîf ba detê  
 Zulfên dî dora cebhetê  
 Rakît qiyam wê sa'etê  
 Alem bîbît zêr û zeber
- 12 Zahîr dibêjin pendegîr  
 Da dîl nedî zulfa herîr  
 Şubhê "Melê" d'mîni esîr  
 Guh dêre qewlê mu'teber

DENGÊ TÎPA ( J · Z )

### "TU DIZANÎ ÇI KESIM EZ?"

- 1 Cana jî cemala te mûqeddes qebes îm ez  
 Ger xûb û perîzade nezerkî te bes îm ez

---

9. *KEYB*: Xemgîn. *RIDWAN*: 1) Dergevanê bîhîştê. 2) Bîhîşt. 3) Rezvan. *SEQER*: Doje (chennem).  
 1. *QEBES*: Pîzot. *Girtin*. *XÛB*: Cuwan. Dî nusxeyeke dîn da "Hûr"e.

- 2 Mıslı mehê new ger te divêtın me bîbini  
Mêze bike camê tu dızani çı kes ım ez
- 3 Yexma jı me can kır, ku tecellayê lı dıl da  
Mın rûhê dı qalıb tu yi, تنها qefes ım ez
- 4 Hubba te ye mın radihejini ku bınalım  
Şeb ta bı seher nale, jı rengê ceres ım ez
- 5 Mın go: Mehê new çâşitiyê ebrûyê yar e  
Go: Mın çı hed e, şubhetê ne'lê feres ım ez
- 6 Saqi jı ezel yek du qedeh bade bı mın da  
Hetta bı ebed, mest û xumar û teles ım ez
- 7 Cana tu yi mın can, gulê bê xarı kerem bi  
Mınnet ku ne wek bulbulê mihnet 'ebes ım ez
- 8 Sed cewr û cefa di bı me, naçın jı derê te  
Yekser tu nebati û lı teb'ê meqes ım ez
- 9 Ger weh te divêtın bîbiri ser, bike ferman  
Da vê se'etê ser bîbırım, xweş meqes ım ez
- 10 Ser ta bı qedem ez bîsojım şubhê "Mela"yı  
Perwane sifet suhtime bê sewt û hıs ım ez.

---

3. *YEXME: Talan.*

4. *CERES: Zengil.*

*DENGÊ TÎPA ( J : Z )*

"BI DIL PEYREW IM"

- 1 Tûr im bı dıl û peyrewê Mûsa yım ez  
Ateşperes û nûrê tecella yım ez
- 2 Bari j''we 'ellem'' ku xeberdarı kırım  
İro tu bızan, Adem ê esma yım ez
- 3 İnşa 'ulûmê ledun çunkı mı zani  
Zani bı heqıqet ku çı inşa yım ez
- 4 Herfên reqem-lewh, wu cûda mın bıxe wan  
Da qencı bıbını ku çı imla yım ez
- 5 Zahir tu perişaniyê halê-m nebin  
Mecmû dı zatê xwe û tuxra yım ez
- 6 Alem çı? İ'rab û hurûf û kelmat ın!  
Ew nuqte, dı nefsa xwe û me'na yım ez
- 7 Sed Nil û Fırat tên û derın qelbê me  
Pê nahışın, qulzem û derya yım ez

- 
2. *WE'ELLEM: Fêr kır, hin kır. ADEMÊ ESMA: Adem pêxember.*
  3. *ULÛMÊ LEDUN: Zanina xasê bı xwedê ve. İNŞA: İcad, peyda.*
  4. *Dı nusxeyek dın de :''Da qencı bızanı ku çı imlayım ez''.*
  5. *TUXRÊ: Mor, muhr, dexme.*

- 8 Tu j'nusxey tewhid mexûn ayetê nefyê  
Bê aletê isbatê, ku "Îlla" yim ez
- 9 Sed neql û riwayet, dî meya saf, mûyek  
Îro ku jî pirê xwe bî fetwa yim ez
- 10 Peyweste tu her bang me ki, şubhetê ney!  
Bê yar û mey û sazê, me go: nayê me ez
- 11 Herçi te bivê tî j'me wer can bixwe bit  
Cana bîke ferwarî, vewesta yim ez
- 12 Sed şîş, lî dîl dane jî mûhrê me "Mela"  
Lew her bî fixan mîslê ney û nay im ez

*DENGÊ TIPÂ ( J : Z )*

### "SERFIRAZÎ"

- 1 Aşîq er carek jî bala, lê bîdî berqa mecaz  
Dê lî nîk sahib dîlan, hetta ebed bit serfiraz
- 2 Keşf û esrarê sifatan, bê mehebbet nabîtin  
Sûretê esma divê tî, da bîkî jê fehî raz
- 3 Lama husn û cemalê, dê jî 'ilmê bête 'eyn  
'Işqî da jê hîlbitî, kê dî heqîqet bê mecaz?

---

11. *FERWAR: Ferman.*

- 4 Husn û hubb, bê yek-du nabin, dê bîkîn şah û geda  
Nûrê nadît şu 'leya Mehmûdi, bê şem'a Eyaz
- 5 Me'neya 'îşqê dîzani, ayeta husnê bîxwûn  
Da tu herfên muhbetê yek yek jî hev ki imtiyaz
- 6 Aşîqan bê gavî, lew kalin jî dil tèn şubhê re'd  
Wan jî bala lê dîbarîn wek bîrûskan remz û naz
- 7 Ki xebêrdar bî jî 'îşqê, key jî ber westa girt  
Gerçi rah ez, zerre zerre sinesoz û cangudaz
- 8 Aferin sed aferin, hey mîn jî wan ra aferin  
Ê jî tirên dilberan, daim dî dil peykan û gaz
- 9 Guh de awazê neyê wextê sema tèn muxbeçe  
Fehmê razi ger dîki, çawa dîmalîn çeng û saz
- 10 Ew dilê mîn wek kebûter nabîtin kes lewme ket  
Lew dî'vê torê we da kefti me din sed şahîbaz
- 11 Wer dîlo! da çîn temaşaya cuwananên çîmen  
Wê hîlanî ser bî naz û sayeban dayê niyaz
- 12 Zulf û sunbul muşki bûy û bîsk û sosîn sur-şîrîn  
Serwi bala sebzi-pûş û kîl-nîşan û xunçebaz
- 13 Nêrgîzên qamet zumerred, sergîran hatîn xîram  
Çarî etrafan bî ref-ref, lê bî meş tèn siy û qaz

- 
7. *SOZ*: Qelandîn, şewat. *GUDAZ*: Tewandî, xwar.  
10. *KEBÛTER*: Kotîr, kevok.  
11. *SAYEB*: Seywan, nobedar, pawanci.

- 14 Dıl bı ki dım ez jı wan, her yek bı xencan dıl dıbın  
Dılruha yın, canfıza yın, dılber ın, aşiq gudaz
- 15 'Eqdı ihramê, dema dılber xuyabi ferzi-'eyn  
Secdeyek ber wan du bırhan, nagırit cıh sed nemaz
- 16 'İde û mirê me iro dergehê lutfê vekır  
Go: "Mela" hıngi bıxwazi dê bıdım, bes tu bıxwaz

*DENGÊ TİPA ( J : Z )*

"BARBARİYA CENGİZ"

- 1 Jı re'na nêrgızên tey mest û xwûnrêz  
Zeman bû 'ehdê ceng engizê Cengiz
- 2 Te canê mun divêt ey canê alem?  
Jı mın bıstin bı le'lên xwey şeker-rêz!
- 3 Du 'enber bû lı şımşadê bı mesti  
Vebestın lew hewa bû 'enber-amız
- 4 Jı axa asitanê mıstekê bin  
Lı daxan da bıbinım xweş sebatiz

---

14. *DILRUBA: Dılrevın, dılkışın. CANFIZA: Rıhkışın.*  
1. *ENGİZ: Barbari, wehşet.*  
3. *AMİZ: Tevlihev.*  
4. *MISTEK: Wirwarek, çengek.*

- 5 Tenê Ferhad dızanıt lezzetê 'ışq  
Ku wi can daye Şêrinê, ne Perwiz
- 6 Teb û tabê hezar işkence da dıl  
Jı Şirazê negahê mesti Tebrêz
- 7 İlahi nêrgıza mey mest û nazık  
Jı destê xwar û bedxwahan bıparêz
- 8 Ku lê têt ew qebaya asimani  
Letifa şeng û nazık wek belaziz
- 9 Sewaşek rêhte disa alema dıl  
Bı cadûwê du çeşmê fitne engiz
- 10 Xebais teb-'e, jahıl seg sırişt e  
Yeşin ew ker jı canan lew dıkıt biz
- 11 Mebin ew ger bı sûret ademi ne  
Hemi dar ın, jı êğır ra kırî rêz
- 12 "Mela" canê te çawan pehlewani kır  
Lı tayê xemriyan zulfa dıl awiz
- 13 Jı husna bê nişan, nadi nişanek  
"Nişani" ger jı dil nekra te perhiz

- 
5. *PERWIZ: Bernavê Key-Xusro.*  
7. *BEDXWAH: Dılpis, xêrnexwaz.*  
10. *JAHİL: Jı aliyê. SIRIŞT: Xwûy, tebiet, eslû fesl. BÎZ: Bêzi, kin, nefret, rik. Xweparastin.*  
12. *AWİZ: Hilavê tın, hilperikandin. DILAWİZ: Dılpêve.*

"DINALIM ŞEV Û ROJ"

- 1 Tu dızani bı Xudê min tu xiyali şeb û roz  
Bı xiyala xwe medam min tu lîbal î şeb û roz
- 2 Her bı mizan dîreşini ce ... tir û xedeng  
Jı neseq saiqe me j'qewse ... şeb û roz?
- 3 Mîslê goyin te rewan-nal jı dilê mîskini tèn  
Em nîzanın tu çıra her weh dînali şeb û roz?
- 4 Te bı fıryad û fixanan bıxwe bulbulı ker kîr  
Ellah, Ellah jı çı derdi weh dıkali şeb û roz?
- 5 Da ku dilber, qedemê lê bînhed rewşeni kîr  
Lew tu xwûnê weh jı çehvan vedîmali şeb û roz
- 6 Te tinê zewq û sefa kîr bı seyên dilberê ra  
Sernîxûn geh şubê nûn geh weku dal î şeb û roz
- 7 Fetweya Pir î "Mela", yan tu bı ilhamê nebi  
Vê meyê her weh dînoşî bı helalî şeb û roz

---

2. NESEQ: Tekûz, tertib. SAÎQE: Deng, bêhişî. Bîrûsk.

3. REWAN-NAL: Nalînên lı pey hevdu.

5. QEDEM: Lîng, pi. BINIHED: Pê lê ke.

6. NÛN: 1) Tîpa " " (N) dı elifba erebî de. 2) Navê masiyekî ye.  
DAL: Tîpa " " (D) dı elifba erebî de.



"TURKÊN XWÛNRÊZ ME KIRIN ZÊR Û ZEBER!"

- 1 Şahîdê cilwe numâ, qudsiyê feyruz e libas  
Herçi rengê te nişan dît, tu nişanê xwe bînas
- 2 Husnî bê ayineyê îşqê tecelli naderît  
'Îşqê Mehmûdî dî me'na nemeki husna Eyas
- 3 Herçi rengê te bivê tîn xwe bîbîni lillahi  
Nezerê wer bîde kasê, çî xweş ayine ye kas!
- 4 Tu şerabê bî xerabê, bî nehîngan deh demi  
Dê kifayet bî çî rengî me bîkîm kuze û tas?
- 5 Remz û razên ney û nayê ku semaine hemî  
Jî mehalan e bî 'eqlê xwe bîzani jî qiyas
- 6 Wê dîkît mexlete her dem lî herifan bî cedel  
Bî du caman vedîxwun sîretê ebyed û weswas
- 7 Destegîrê te nebît Xedre 'îmayet lî qîdem  
Nagehê aba heyatê bî du eskerî îlyas

- 
1. ŞAHID: Dilber. FEYRÛZ: Piroz, şen, kêfxweş.
  2. MEHMÛD: Mehmûdê Xeznewî. NEMEK: Nem, terayî. Xwuy, zêde bûn, grêdayî. EYAS: Eyaz, navê dîlketîya Mehmûd e.
  4. XERAB: Meşk. Qedeha ziv. Kûp. Dî du çapên diwanê yên dîn de, li şûna "bî nehîngan deh demi": 1) "bî nehînganê demi". 2) "bî nehîngan bîde mey". hatiye nîvisandin.
  5. SEMAÎ: Bîhistî.
  6. MEXLETE: Hîlekari. HERÎF: Hevdem.

- 8 Tu binê mahê new û destê qezayê hey û hey  
Ne lı zer'ê felekê, belki lı 'umrê me ye das
- 9 Turkê xwinrêz û xumari, me bı yek xemzeyeki  
Zuhdê çıl sale lı mın zêr û zeber kır jı esas
- 10 Jı lebê le'lê şeker yar qe nekır pursa "Melê"  
Mısriyan gezme reşandın, ku kışandıne elmas

DENGÊ TÎPA ( س : S )

### "ZUNNAR Û ÇELİPA"

- 1 Dıl yek e, dê 'ışqı yek bıt, aşıqan yek yarı bes  
Qible dê yek bıt, qulûban dilberek dıldarı bes
- 2 Mın dı benda zulfekê dıl da bı destê pirê 'ışq  
Lew dı 'ışqê da ku best ihram û yek zunnarı bes.
- 3 Terh û terz e bûne zunnar û çelipa yek bı yek  
Lew mı zunnar û çelipayek tenê yekcarı bes
- 4 Hın jı nık dêrê ve tên, qesta keniştê hın dıkın  
Ney jı van ım, ney jı wan ım, mın derê xemmarı bes

- 
8. ZER'Ê: Ziraetê, çandiniyê.  
9. ZUHD: Zahid, xebat. Ev qeside eşkera dıke ku wextê Mela Divan.  
nvisiye umrê wi çıl sal büye.  
3. TERH: Tıp, biçım. ÇELİPA: Xaç.  
4. DERÊ XEMMAR: Derê meyxañê.

- 5 Gerçi tèn reqs û semayê , her seher sed ney-şeker  
Mın dı bezma surşırinan, ew şırin reftarı bes
- 6 Weh çı wala gewher ın, hatın libasê cism û can  
Mın ji wan hori-sırıştan, ew peri ruxsari bes
- 7 Hewce sıhrê Samiri nin ın, ku zulfa reş bıkit  
Çeşmê benda dılrûbayan, kakula 'eyyarı bes
- 8 Bulbulan sed gul dıçav ın, çav lı sed gul di dıkın  
Mın dı baxê gul'izaran, yek gul û gulzarı bes
- 9 Mın dı baxê gulfiroşan di 'eceb resmek xerib  
Xarê teb'an gul dı dest ın, gulperestan xar i bes
- 10 Ew cefa çû der ji hed zulma te bir hetta bı Çın  
Rehmekê carek neki hey zalım, ev azari bes!
- 11 Xerqê deryayê gunah ın, teşneyê lutf a heq ın  
Rehmeta amirzigar û şefqeyê xeffari bes
- 12 Elilê dunyayê seraser dijmunên mın bın "Mela"  
Pıştêmêrê mın 'Eli bi heyderê kerrar i bes

---

5. *BEZM: Cıvat.*

6. *WALA: Bılnd, berz. Hêja. RUXSAR: Dê m, rû.*

7. *'EYYAR: 1) Rıhetiya dil. 2) Hespê serbılnd. 3) Siwarên Ewropi.  
4) Fêlbaz.*

11. *TEŞNE: 1) Têhn (ti) 2 Hewce, mehtac. AMIRZIGAR: Bexşıwan.*

12. *HEYDER: Bernaukê Hz. Eli ye.*

"QEDRÊ GULÊ ÇI ZANE  
KERBEŞ DIVÊ KERÊ REŞ!"

- 1 İro "Mela" serapa lew têkî bûme ateş  
Mın di seher xeraman neyşekera şirin-meş
- 2 Ya Reb, çı turfe-mêw e, ev reng e mey dı bexşıt?  
Şı'ra me tê perişan, nezma me tê muşewweş
- 3 Dıl geşt e mın jı dêrê naçım kenışteyê qet  
Mıhrabı wê bı mın ra, wer da biçine "Laleş"
- 4 Mehbûbê wek stêr e, govend û 'işqıbazı  
Têkıl biçın semayê, hışyar û inest û serxweş
- 5 Heywan lı ku dibınıt, em muftiyê zeman ın?  
Bıstın jı destê saqi, cama zelal i bê xeş
- 6 Wer guh de çeng û nayê, şirin ku bën semayê  
Camê binoşe vêra, çı sade û çı zerkeş
- 7 Talı' ku bêt û furset, muhlet lı nık heram e  
Mın 'uınrê Nûhi nine, saqi were bilez xweş
- 8 Neyşekera şêrin qed, me j'dest te mey divê tın  
Da sine pê cela dın, rewşen bıkın dilê reş

---

1. SERAPA: *Jı seri ta pê, serdanpê.*  
2. MÛŞEWWEŞ: *Tevlîhev. Bê tertib.*

- 9 Camid çı kın bı husnê, ku wan nezer lı xwar e?  
Xer-teb'etên dı ebleh, çı nêrgız û çı kerbeş!
- 10 Kor e xwe nasîpêrit carek bı dest delilan  
Ebleh çıkıt tewafê? nabinitın berê reş!
- 11 Bêzi dıkıt jı qencan, jı remz û naz û xencan  
Qedrê gulan çı zanıt? kerbeş divêt kerê reş
- 12 Feyza me şubhê Nil e, em Dicle û Fırat ın  
Ger şeyx û wer imam e, vêra ye mın keşakeş
- 13 Soxa ku ez dı bendê, dıl gırtiye kemendê  
Letif e zuhre-sima, ebrû hilal û mehweş
- 14 Burhên jı qewsê qudrê, nişane kır "Nişani"  
Lamı' jı ber dıbarın, çı yengiyek weh perweş?
- 15 Ellah lı mın hubba te, çı şekker û nebat e  
Jı nû ve dê cuwan bım, ger bıhn bıkm gula geş

*DENGÊ TİPA ( ش : Ş )*

### "KUŞTINA ZENGİ"

- 1 Şebê qedrê lı me rewşen ke, tu rûhi were xweş!  
Me jı nû xweş ke, lı ser çehvê şehidên xwe bımeş!

9. CAMID: *Bê rih. XER: Ker.*

13. MEHWES: *Hiva geş. Wek delaliya hivê.*

- 2 Ma lı mın ki nezerek lutf û ji dil xemzeyeyan  
Bireşini cegerê rişî ji qewsên xwe biweş
- 3 Seherê cumle şehidên te bî rım avêhti (ye)  
Ê jîmarine yeka yek me hemî şeş sed û şeş!
- 4 Lê şehidên te bî ijmarê bî xencer kuştî (ye)  
Hê neçû xwûn jî birinan, sed û heftad û du leş!
- 5 Cengê Hındî dıkırın Fêris û rumbazê 'Ereb  
Tox û ala dî Fırîngî ne, kemandarê Hebeş
- 6 Tu bînê, Rom û 'Ecem kuştîne Zengî dî kemin  
Hane her têtê peyapey jî teref Rom xweş û xweş!
- 7 Da me şehzade bî destê xwe mûbarek qedelik  
Ne xubarek jî xumari yû ne tundi yû ne xeş
- 8 Du qedeli mey bî "Nişani" dîderit rengî bî reng  
Nêrgîza nazîk û re'na û gula taze ye geş
- 9 Xaliba ehlê zemanê, ma "Mela" ademi yîn?  
Venumayîn jî kerê mey reş û gayê te yê beş!
- 10 Arifên ehlê besîret, jî neseq merdumê çeşm  
Surmepoş in dî beyadê û qebayê xwe yê reş.

- 
2. XEMZE: *Awirê bî naz. Kortîka dê m û erçenê.*
  6. ZENGÎ: *Emaddinê Zengî, paşayê Mûsilê (550-600 hicri).*
  7. XUBAR: *Toz, xwelî. XEŞ: Kewş (qırş û qal).*
  10. NESEQ: *Tekêz. Herwek. MERDUM: Merw, mûrov, insan. BEYAD: Sîpi, sîpitayî.*

"DERDÊ MELE"

- 1 Selwa sehi-qed xemli  
Lew kemmîli mestane reqs  
Wer suhbetê ger qabili  
Dê bêt û ret şahane reqs
- 2 Mestane mestan noşe noş  
Qerqef dî caman hate coş  
Ma dê bîmînt kes lî hoş?  
Weqtê ku bîn durdane reqs!
- 3 Suhbet bî sazan hate saz  
Pê mewwîci deryayê raz  
Da dîl jî nû bayê mecaz  
Wê keştîyê sukkan e reqs
- 4 Mehbûb bî 'eynê kewkeb in  
Reqsê ku tê dîlber hebîn  
Sed can gîramê mîn hebîn  
Bavême rê, erzan e reqs
- 5 Kîr şîme û raza beri  
Arîf venebîn lê derî  
Hetta dî nîva agîrî  
Ew xef nebit perwane reqs

---

3. RAZ: *Ev peyv dî nusxeyek dîn de "NAZ"e. SUKKAN: Sekîn, rûniştin (pr.).*

4. GIRAM: *Nîrx. Xweş.*

- 6 Perwaneyê şem'a geş in  
Zulfên weh nazik raweşin  
Şewkên dî dîl da pê xweş in  
Me j'penceyên şêran e reqs
- 7 Ala û tayên qurmızin  
Eslan dî ber da berızin  
Nêrgız dî baxan tewwızin  
Ney şekeran nişan e reqs
- 8 Weqtê ku ba bîn erxewan  
Gulçiçek û terhên cıwan  
Wêran e bê selwa rewan  
Arif lî ferqê can e reqs
- 9 Îro şeker xendê bîrin  
Destê sıpi zendê bîrin  
Disa bî govendê bîrin  
Derdê "Melê" derman e reqs

*DENGÊ TÎPA ( ض : D )*

" ZIMAN PÊ WÎST E "

- 1 Şiweyê dilberê bızan, sunnet e şîwe, 'işwe ferz  
Her, du nezer ku bîn qeran wacib e yek kırışme ferz

---

6. *ŞEWK: Dîri. Şewka masiyan.*

7. *QURMIZÎN: Sor.*

8. *Dî nusxeyek dîn da rêza pêşî weha ye: "Weqtê xuya bîn erxewan".*



- 2 Herdu qeran ku qible bın, her çı dema xuyabın ew  
Wê se'etê dı dinê 'ışq, lazım e yek du secde ferz
- 3 Xırqeyê zerq û jengi-zuhd, mın bı meya muxane şuşt  
Şust û şuwik dı meykedê ewwelê karê ferz e ferz
- 4 Neyşekerên şêrin zeban, mestê bı cam û bade bın  
Ferz e dıbit jı tewbeyê, salikê ışqê tewbe ferz
- 5 Saqiyê simi saqi ma zehra helahılı bı dest  
Canê me şukr û minnet e, tizi-rewane reqs e reqs
- 6 Xalı eger bı wecheki bête qelme ebrûwan  
Şubhetê Beytê Meqdes û Keşîk dıbin du qible ferz
- 7 Ez ku dı de'wa aşiqi, kifşe dıkit zeban derew  
Ketmê şhadeti dıbit, wê se'etê bı şehde ferz
- 8 Cebhet û dêm û gerdenê, perde dema jı ber bıret  
Ferz e "Mela" lı haciyan, se'y û tewaf, û 'umre ferz

**DENGÊ TIPA ( ض : D )**

**"ÇI XEREZ ?"**

- 1 Me jı bil husn û cemalê çı xerez?  
Bê cemalê, jı peyalê çı xerez?
- 2 Ger ne teşbihê du burhên te bitın!  
Me dı 'idan, bı hilalê çı xerez?

- 3 Ger ne qesta dîl û canê me dîkît!  
Me jî wê şox û şepalê çî xerez?
- 4 Ger ne rûhê me dî pey dîl bîretîn!  
Me jî wê qenc û delalê çî xerez?
- 5 Ger ne b'ismê te mu'emma bîn hirûf!  
Me bî şîklê xett û xalê çî xerez?
- 6 Ne ku şermende jî rûyê te bûwa!  
Afitabî bî zewalê çî xerez?
- 7 Qestî wehdet dîkîrît rûhî bî rûh!  
Wer ne, aşîq jî wisalê çî xerez?
- 8 Dî şebê qedrê tecella tu bîkî!  
Me lî pey mûm û şemalê çî xerez?
- 9 Ne cemala te tecella bîkîrît!  
Me jî xuban bî cemalê çî xerez?
- 10 Ne jî le'lên te "Mela" behsê bîkî!  
Me jî vê behs û sûalê çî xerez?

"MALÊ ME"

- 1 Disa li bedrê katîbî  
Kêşa jî nû jengarî xet  
Nûr e reşandî wahîbî  
Der girdîşê pergari xet
- 2 Herfên jî qudret nûqte pur  
Madarê hewza le'l û dur  
Ev rengî kê di weh bî sur?  
Qudret numûn zengari xet
- 3 Ev çiçekên şetî şîbêht  
Ef'a sîfet qelbê me mêht  
Selwa jî balayê we rêht  
Ev perdeya gulnarî xet
- 4 Neqş û nîgarên dilberan  
Dercin jî remzên esmeran  
Her tèn jî dest neyşekeran  
Me j'gulşenê ferxarî xet

---

1. GIRDÎŞ: Gerandin.

2. MADAR: Dormedar.

3. ŞÎBÊHT: Teşbih. EF'A: Mar. GULNAR: Çiçeka hînarê.

4. DERC: Xuricandin. Têxistin. Weşan.

- 5 Me j'dest-xeta terhên şelal  
Xal û xetên nûra zelal  
Dani dı sındoqan lı bal  
Malê me sed qentarı xet
- 6 Bergên gula reyhaniyê  
Katıb nımûçek daniyê  
Kes di bı vê şiraniyê?  
Der sen'etê cebbarı xet !
- 7 Reyhan û sunbul tê hene  
Sed çiçek û gul tê hene  
Zerbav û bulbul tê hene  
Ew bexçeya gulzarı xet
- 8 Gulçiçek û neqşên xerib  
Nesrin û reyhanê 'ecib  
Lê rast û çep bûyin selib  
Cedwel keşin zunnarı xet
- 9 İro seher tuxra nişan  
İ'rab û herfên zerfışan  
Hatın dıgel bayê sıban  
Me j'canibê dıldarı xet

- 
5. *ŞELAL: Xemrevin.*  
6. *NİMÛÇ: Nımûne, mestere.*  
7. *ZERBAV: Zerzerok.*  
8. *SELİB: Xaç.*  
9. *zerfışan: Zêrweşin.*

- 10 İro berata Ehemd i  
 Tuxra nişan zerkeş medi  
 Xettê humayûn ki weh di?  
 Şêrin û me'nadarı xet!
- 11 Ellah dı ber "Qal û belê"  
 Da yexme kîr qelbê "Melê"  
 Avêhte çerx û cedwelê  
 Ev reng e 'enber bari xet

*DENGÊ TIPA ( ٭ : T )*

### "PÊLÊ XWÎN

- 1 Xwûn ku ji dil bî mewcî bêt  
 Eşkê rewan me têne xet  
 Nil i ji dideyan dizêt  
 Keftime navê şubhê bet
- 2 Katîbê neqşê qudretê  
 Zêrê reşandî ser xetê  
 Erzen û dêm û cebhetê  
 Pê neqqîşand û kîr nuqet
- 3 Cebhet û dêmê neqqîşand  
 Mîsk û zûbadê lê feşand  
 Nûrê jî zulmetê reşand  
 Taze kîşandî xet bî xet

---

2. *ERZEN: Erçen. NUQET: Nuqte. CEBHE: Eni.*

- 4 Hor û fireşte kê we din?  
 Nazık û xûb û surşêrin  
 Dême numûne pur bı kin  
 Sûretê Çin numa xelet
- 5 Şı'rê "Melê" ku wek rewan  
 Daye te canê merıvan  
 Pur me lı bergê erxewan  
 Dine xezel lı nık şetet

DENGÊ TİPA ( Ե : T )

### "YEXMA Û TALAN"

- 1 Mey ne noşi Şeyxê Sen'ani xelet  
 Ew neçû nêv Ermenistanê xelet
- 2 Mıslê Mûsa wi tecellaya te di!  
 Ê tu di, kanê xeta hanê xelet?
- 3 Wi nedi bejna te, û dayê qiyas  
 Hıketê lew çûye burhanê xelet
- 4 Setweta Leylê yeqın Mecnûn tepand  
 Wer ne. Qeys nakıt be yabanê xelet

3. BURHAN: Belge û delil.

4. SETWET: Şiddet. Şıdandına gemê (destgin, dızgin). QEYS: Mecnûn. YABAN: Biyan. Welatê dereke.

- 5 Wek "Nişani" neqş û nişanek te di  
Ê ku nişanek te di kanê xelet?
- 6 Ez geham ava heyatê xef ji dîl  
Xudrî vaji çûye heywanê xelet
- 7 Şahneşînên nazîkan dayî' mekîm  
Da nebîni dîl bî vê xanê xelet
- 8 Ellah Ellah çerx û dolabê dinê!  
Nuqte qet nakît dî dewranê xelet
- 9 Roz û şeb her seyri didara te tèn  
Nakîrîm ew dewr û seyranê xelet
- 10 Hûn nebên meşşateyê xef daniye!  
Hem qeran kîr xal û nişanê xelet
- 11 Dê bî ser canê me mîrwet da me îx  
Bîşkuwên benda giribanê xelet
- 12 Ser nebi ber kufri zulfê aqîbet  
Ez ditîrsîm lê ji îmanê xelet
- 13 Pehniya vê çerx û dolaba dinê  
Nîsbeta erbabê 'urfanê xelet
- 14 Nûsxeya alem hemî 'inwanek e  
Nuqteyek nabît dî 'inwanê xelet

---

6. HEYWAN: *Ava heyatê.*

- 15 Qulzem û bayên muxalîf tê pur in  
Da nekelşin darê sukkanê xelet
- 16 Da bızani pehlewani mûyekî  
Dest nedi lillahi mizanê xelet!
- 17 Wê dı destê mın gula geş pur xunav  
Heyfı bulbul çû gulistanê xelet!
- 18 Hêji sehwa xameyê bû, wer ne, mın  
Ev xelet nakır dı diwanê xelet
- 19 Wê lı ser bejna te ev seywan veda  
Wer ne, nada rojê seywanê xelet
- 20 Geh dıl û geh can dıbin Turkên te tên!  
Nakırın yexma û talanê xelet!
- 21 Meşrebê Turkan Furat û Nılı kır  
Teşneleb çû terfê Ummanê xelet
- 22 Pirê hıkmet bın lı wıfqa meşreban  
Kes nedi mey rêhte fincanê xelet
- 23 Rast e yek qanûn seraser nine tê  
Xwehri yû pêçên perişanê xelet
- 24 Pakı teb'an quwwetek mewzûn divêt  
Da ne dıt sen'et bı idmanê xelet
- 25 Merdumên çehvên "Melê" 'eksa xwe di  
Wek "Nişani" ma lı nişanê xelet



"GER HÛN REWANBEXŞ IN!..."

- 1 Bê lebê le'le "Mela" mûn ji meya alî çî hez?  
Suhbeta tê nebitî yarı bî her halî çî hez?
- 2 Qedehek bade bî destê xwe lî qelbê me birêj!  
Aşiqê suxite bî, ateşê seyyalî çî hez?
- 3 Ne ku wek teyrî, jî inûjên te bîbarîm peyikan!  
Jî birinên dî dilê şubhetê xîrbalî çî hez?
- 4 Hezz û lezzet me bî 'uînrê xwe dî îşqa te nedî!  
Hem bî van derd û xeman zêde tu îsalî çî hez?
- 5 Husn û sur zati nebit, cezbe lî dîl (dî) dît mehbûb  
Me jî zulf û xet û xal û qedê meyyalî çî hez?
- 6 'İlmê 'îşqê but û latan, bî riwayet nabitîm  
Qederek hal ku nebit, şubhetê her qalî çî hez?
- 7 Bedewê pakî çî kîr, feshetê meydan ku nebit!  
Mustemî' guh nedîrîr, mu trîb û qewwalî çî hez?
- 8 Durrê-nasufte dîrêjîm, jî lebê le'li "Mela"  
Ger rewanbexşî nebit, nezamî ker û lalî çî hez?

---

1. HEZ: Par, beş.

2. SEYYAL: Rewan, Harîkandî. Geş û gur.

4. XIRBAL: Bêjing, scrad, moxîl, qalbûr.

6. QAL: Peyu.

7. MUSTEMÎ': Guhdar.

"MUŞKILÊN DÛR Û DIRÊJ"

- 1 Ser dîdît abî kewserê  
Zemzeme û semayê zulf  
Saye numayi xawerê  
Sidreyê muntehayê zulf
- 2 Saye numayi cebhetê  
Neqş û xetê jî qudretê  
Nuqte û herf û cezme tê  
Bal û perên humayê zulf
- 3 Bal û perên sifet huma  
Saye lî cebhetê numa  
Xemri û lef çûne sema  
Yek bî yek ew lî bayê zulf
- 4 Netrîk û berg û şitriyan  
Reqse jî rengê xemriyan  
Baz û 'uqab û qumriyan  
Seyre seher tebayê zulf
- 5 Her me jî burcê sunbul e  
Pence dî sine û dîl e  
Dûr û dîraz û muşkil e  
Qisseyê macerayê zulf

---

2. CEZM: Îşaretê hevûrê dana tîpan dî erebî de. HUMA: Teyrê dewletê.  
5. DIRAZ: Dirêj.

- 6 Bestine zulfê derkemin  
Helqe bı helqe çin bı çin  
Yexme dıkın dılan nihin  
Têne yeqin xetayê zulf
- 7 Rom û 'Ecem ji her teref  
Hindi û Zengi sef bı sef  
Ceng û suwaş e wan bı xef  
Hatine ber liwayê zulf
- 8 Her dem û her se'et ji nû  
Pêt e dı sine nar û dû  
Sebr û qerarê mın ji kû?  
Aşiq û muhtelayê zulf
- 9 Zulfê siyah i bê wefa  
Qet me nedi ji wê sefa  
Kuştine ez bı sed cefa  
Ahi ji dest cefayê zulf
- 10 Zor û feqir û muhtela  
Zahıd û sofi yû "Mela"  
Kuştine ew bı sed bela  
Kes nekevıt belayê zulf!

"TİRÊN XAN ŞEREF"

- 1 İro ji şehkasa surê  
Mey hate fincana sedef  
Mînnet ku iro dêmdûrê  
Da mîn meya husna xwe xef
- 2 Xef da me cama kewserê  
Şêrinqed û leb-şekerê  
Bayê seba da çenberê  
Hatın sema şetri yû lef
- 3 Şetri yû zulf û belg û per  
Hemyan lî dêm de'we yû şer  
İlan lî selwa bûne ger  
'Eqreb xuyan ez her teref
- 4 'Eqreb nihîn ew sunbul in  
Bo 'enberan dava dîl in  
Nişan ji mîsk û filfil in  
Wan sineyê mîn kîr hedef
- 5 Da sine cohtê tîrxweş e  
Qewsê hilali tûzreş e  
Yek tîrî pur kuştîn leş e  
Xwûnê dî cerhan daye kef

---

3. İLAN: Mar. EZ: Ji.

5. TÛZREŞ: Reşê bîrçok. CERH: Bîrin.

- 6 Mın xwûn bı cû tê tın jı dıl  
Ew baziye bê tor û sıl  
Dakefte nêv tûra qızıl  
Qumri nehiştın ref bı ref
- 7 Ref ref nehiştın zaxı-zax  
Danin lı dıl mın daxı-dax  
Dê ki bımınıt saxı-sax?  
Westane leşker sef bı sef!
- 8 Sef sef me din Hındi û Zeng  
Cengızı hat Timûrileng  
Xef wan reşandın dıl xedeng  
Teşbihê tirên Xan Şeref!
- 9 Tirek jı qewsê malzırav  
Tê dıl qewi tavêje nav  
Xwûn tê puri teşbihê av  
Fıryad û efxan sed esef
- 10 Can dê nedıt ew malxerab  
Her sineyê cotek xurab  
Tê da bırın pence w kulab  
Wê can dı dest û rûh dı kef
- 11 Canê "Melê", rûha "Melê"  
Nûra jı qudret nuqte lê  
Remzek nihın da mın welê  
Nalim jı ber wek nay û def

---

7. ZAX: Qijik.

"SORIYA XÛNA ME YE!.."

- 1 Nazîka mîn dî semayê bî serenguştê eqîq  
Da me iro dî serayê qedehek taze rehîq
- 2 Mî jî dest û yedê beyda, qedehek safî vexwar  
(Şe'şeanîyyîn ke necmîn bî senahû we berîq)
- 3 Sîrrê le'lê lebe can-bexşî nîzani tu bî behs  
(Eidîn-nezrte ya nezîrû, fes-surrû deqîq)
- 4 Bî lebe le'lê şeker-xende şîkêna şekerek  
(Ena bil we'dî le wasîq, fe leh-el we'dû wesîq)
- 5 Dî rîya durrê muradê me seri daniye rê  
(Xuttu fil behrî we la zewreqe wel behrû 'emîq)
- 6 Mîn jî xeflet serhê dî û bî du remzan kuştîm  
Xweş bî heqqê xwe gehîstîm (ena bil getlî heqîq)

- 
1. SERENGUŞT: Sertîlî. REHÎQ: Mey, Bade.
  2. ŞEŞEANÎ: Dêmên xweş. Şeraba têkîlav. KE: Weke. NECM: Stêrik. BÎ'SENAHÛ: Bîruhniya xwe. BERÎQ: Tirêj.
  3. EIDÎN-NEZRETE: Car dîn mêzeke, disa binêre. NAZIR: 1) Mêze-kîrox. 2) Tamaşaker. DEQÎQ: Kûr. Têgîhistîna pur zor. Tîştê pur hûr.
  4. ENA: Ez. BÎL WE'DÎ: Bî peymanê. LEWASÎQ: Bî bawerî, xatîrcem. LEHA: Jê re. WESÎQ: Qewî.
  5. XUTTU: Nîqo bûm. FÎL BEHRÎ: Dî deryayê de. LA: Na. ZEWREQ: Kelek, qeyik. 'EMÎQ: Kûr.
  6. BÎL QETLÎ: Bî kuştînê. HEQÎQ: Musteheq, xwevayî.

- 7 Qet nego, qetle dıkım, bê guneh(e) û mezlûm e  
(Reşeqetni bi nibalin we remetni bi remiq)
- 8 Tir û rım herdu lı dıl dan, lı ceger çespanı kır  
Ew ji xwûna mune rıştı, tliyên sohr i 'eqiq
- 9 Sosinên tey ter û nazık lı gulan te'ne dıdın  
(Fe bih-el 'enberû failı, we bih-el miskû 'ebiq)
- 10 Çı bı kuştın, çı bı luştın tu ku ferman bıkrı  
Ez bı hukmê te xweş ım ("Ehmedo" 'ebdun we reqiq)

DENGÊ TİPA ( ق : Q )

"YAR HAT Û MEST"

|   |   |  |   |   |
|---|---|--|---|---|
| 1 | Mın di ji xef<br>Roj hat şeref<br>Zulmet nema<br>Lê ew dema | -let cam dı kef<br>stêr bûne xef<br>suhbet veh ma<br>zulf bûn cema | şahê Necef<br>her çar teref<br>nûra şema<br>hatın sema      | dıl kır hedef<br>nûra yeqeq<br>-lan çû sema<br>-yê yek neseq    |
| 2 | Werdan gulav<br>Mın di bı çav<br>Nûra beser<br>Xalên dı qer | girtın xunav<br>zulfên bılav<br>guft û xeber<br>bavê seher         | lê mın dı tav<br>lê bûne dav<br>qend û şeker<br>da bête der | suhtın hınav<br>bend kır bınav<br>zulfan ji ser<br>subha bı heq |

7. **REŞEQETNÎ:** Reşande mın, lı mın weşand. **NİBAL:** Tiran. **RE-METNÎ:** Avête mın. **REMIQ:** Awurê tûj. **Nêrtına bı hêbet.**
8. **ÇESPAN:** Bıcıkırın, te'sir. **Zeliqandin.** **RİŞTÎ:** Rijandi.
9. **FAIH:** Belavbûna bıhnê. **'EBIQ:** Belavbûn.
10. **REQIQ:** Kole, jar, tenik.
1. **YEQQEQ:** Geş.

|   |   |   |   |  |
|---|---|---|---|--|
| 3 | Mı j'behr wiyan<br>Wer kuştıyan<br>Kır şefqe mir<br>Negha feqir | pur naliyan<br>j'wan yengiyan<br>anime bir<br>zulfa herir   | şevtariyan<br>bı wan tliyan<br>berdan me tir<br>avêhte şir    | ceng bû meyan<br>xweşke giyan<br>kırme esir<br>da pê meheq     |
| 4 | Ê muşteri<br>Avêt seri<br>Kelbê deri<br>Behr û beri             | dêmê zeri<br>gava beri<br>nişan beri<br>'işt û suri         | nebır seri<br>lazım heri<br>tir awuri<br>avêhte rê            | ney can beri<br>wê ev peri<br>mujgin peri<br>ser ma qeleq      |
| 5 | Mın di dı new<br>Mın bû dı qew<br>Hêstır rewan<br>Dıl wek guwan | -bê yarı tew<br>-sê bûyi ew<br>tên wek cûwan<br>ber kaşûwan | sundus e ew<br>şivan mı lew<br>tir dan ewan<br>ser lu'luwan   | bêm bê derew<br>nayê me xew<br>reş-ebırwan<br>bergên wereq     |
| 6 | Bejna şepal<br>Neqşê celal<br>Ez telbe ya<br>Cama xwuya         | dêmê bı xal<br>cama zelal<br>ava heya<br>bû 'iştweya        | ı'rab û dal<br>xeınra.helal<br>tê bûm teya<br>yar lew peya    | qewsê hilal<br>sulhet bı hal<br>kij badeya<br>pey tên sebeq    |
| 7 | Canê "Melê"<br>Belgên gulê<br>Perde w sutûr<br>Nûra Xefûr       | j'qal û belê<br>rû-heykelê<br>da bê qusûr<br>xalên dı hûr   | bend ım welê<br>ew musk e lê<br>bêtın zuhûr<br>cama tehûr     | der kakulê<br>carek hilê<br>dêmê bı nûr<br>le'lên şefeq        |
| 8 | Yar hat û mest<br>Kakul dibest<br>Ew lebşeker<br>Xalên dı qer   | subha elest<br>tayek verest<br>wa hate der<br>zulf çûne ser | mın dest bı dest<br>vêra şikest<br>rabû jı ber<br>eslan seher | dı cam dı dest<br>nişan e qest<br>tayên dı ber<br>lê bûn fereq |

5. *GUWAN: Gog. (pirane). KAŞUWAN: Darên gogê.*



"ZEYD Û 'EMR XEYALÎ NE!"

- 1 Dilbera min seherê hati bî tox û bî yedek  
Sed yedek bûn dîberi têki bî sîncab û weşek
- 2 Yarı bû çûme bîwarê bî ziyaret kef ı pa  
(Qale: Ya aşiqo hati ke yedi hati yedek)
- 3 Dîl û can herdu mı danê ku icazet ji me xwast  
(Qultu: Estewdiûk-el Bariye Ellahû me'ek)
- 4 Te divê safi yû zexel jêk vedi, tecrîbe ke!  
Da iyarê bitemami binumêtın te mehek
- 5 Dewrê zulfa te muselsel bî nezer hel ku nebit  
Nezerê safi dili ser dîderit nuqtayê şek
- 6 Ahûwa min ne ku rencek te bixatır bigehıt  
Bî Xudê ki lew ku ew seg bî Xudê hate mesek
- 7 Bî evini melek û çerx û felek tene sema  
Rewşen ın têki bî mîhrê ji sema ta bî semek

- 
2. QALE: Got. HATÎ KE: Ha ji te re. YEDÎ: Destê min. HATÎ YEDEK: Ka destê xwe bide.
  3. QULTÛ: Mın got. ESTEWDIÛK-EL BARÎ: Te dispêrime Xwedê. MEÊK: Bî te re.
  6. MESEK: Girtın.
  7. SEMA: Asiman. SEMEK: Masi.

- 8 Ne ku peyweste bî yek bîn jî surê îşqê du rûh  
Dê bî eşbahi bîbîn wasîl û peyweste bî yek
- 9 Jî musemma 'eded û kesretî esma tu mebin  
Zeyd û 'emrên me heta çendi? dunin e yek û yek!
- 10 Çî fesahet bî melahet weh dîdêri tu "Mela"  
Ev edaya te dî şî'rê weh şîrin bî nemek

DENGÊ TÎPA ( ك : K )

### "MURADA MIN BIBEXŞÎ"

- 1 Tealellah zehê husna mûbarek!  
Tebarek sed tebarek sed tebarek
- 2 Meger şêrin bî vê şîraniyê bû  
(Ela şems-ûl melahet qed tuşarek!)
- 3 Jî xunçên buxçeya wê gulizarê  
Jî her xunçe dî dîl da maye xarek
- 4 Lî textê dilberê rûnê bî şahî  
Lî te şahî mubarek bî mubarek

8. EŞBAH: Zincîr.

9. MUSEMMA: *Tîştê ku nav lê tê danin.* KESRET: *Pur.* ESMA: *Nav.*  
ZEYD Û 'EMR: *Du navên xeyalîne dî "serfû Nehv" a erebî de.*  
DUNÎN E: *Xwedest in.*

2. ELA: *Haydar be!* ŞEMS-UL MELAHET: *Roja geş a belavbûyî.* QED:  
*Bêguman.* TUŞAREK: *Beşdarbûn, Ortaxî.*

- 5 Jı didarê mûrada mın bıbexşı  
Murada mın jı te didar e carek
- 6 Dı dıl dani û disa dıl dısoji  
(E tehrıq ya melik-el husni darek?)
- 7 'Îzarê ger lı mın di tu, lı dıl de!  
(Li enn-el qelbe qed yehwa 'izarek)
- 8 Te cergê mın jı dıl kır pare pare  
(Fe carek ya bedi-'el husni carek)
- 9 Were xanım bıkuj bıste bıxencer!  
"Melê", emma bı destê xwey mubarek.
- 10 Lı tayê 'er' 'erê mestane nazık  
Jı lewnê 'enberê mexmûri barek
- 11 Dıbêjım da bı halê mın bızani  
Jı ber hubba te bêhal ım bı carek

- 
6. *ETEHRİQ*: Gelê tu yê bışewıtını? *DAREK*: Xaniyê te. (Lı gor beytê: Xaniyê xwe).
7. *Lİ*: Jı bo. *ENNE*: Bêguman. *YEHWA*: Aşiq e. *İZAR-İZAREK*: 1) Tır. 2) Gulançk. 3) Rûmet. 4) Lome.
8. *FE CAREK*: Te zordesti kır. *BEDİ*: Taze, dclal, spehi.
9. *BİSTE*: Bêtirs.
- 10-11. *Ev herdu beyt, lı ser gotına Sadıq Behaiddinê Amêdi, bı tenê dı du çapên Diwanê yên destnwisar de hebûne.*

"AHÎ JI BİSKA TE"

- 1 Nazıkek mın seherê dî, bî cemala xwe, ne wek  
Hor û wildan û peri bû, ne beşer bû, ne melek
- 2 Wer tamaşayê şehidên xwe ke, carek tu binê:  
(Ehsenallahû tebarek) jî du çehvên dî belek
- 3 Sunbulên ter lî gulên pa lê bî mesti dîderin  
Sosinên taze lî nesrin-wereqan bûne helek
- 4 Nazıka mın ku bî mesti dî çemen hati xeram  
Jî hesed çûne xusûfê meh û mîhrê dî felek
- 5 Ê jî xeflet te bîbînt ku dîmîntî heyhat!  
Te bî çehvên dî belek kuştîne mezlûmî gelek!
- 6 Zerreyek ışqê geha kê û jî 'eqlê xwe nebır!  
(Kullu men sadefe hû dahiyet-ul 'ışqî helek)
- 7 Xusruwê ışqê ku rûniştî lî ser textê wucûd  
(Feteh-el qelbe 'elel fewri we lir-rûhi melek)

---

6. *KULLU MEN: Her kesê. SADEFE HÛ: Laqê wi hat. DAHÎ: Bela. HELEK: Ço hilakê.*

7. *FETEHE: Fetih kîr. 'ELEL FEWRÎ: Bî lîz.*

- 8 Weh çı 'ışq û çı selamet herdu dûr m ji yeki  
(Kullu men yesluku hubben, subulen-nari selek)
- 9 Ahê bêgavi ji dîl tèn me ji pêta dî ceger  
Bes tu bê feyde nesihet ke, me dîl bûye pelek
- 10 Ma ji 'umrê me çı mabît were êdî vî me ra!  
Da dî eqtarê wucûdê bıkırım seyrê melek
- 11 Dî s'tiwaê ku ji husna te veda lam'ekê  
(Nezeruş-şemsi mineş-şerqi ilel xerbi delek)
- 12 Afitaba ku ne teswirê ji husna te bitîn!  
(Nûru ha fi nezere zulmetu dacin we helek)
- 13 Jî hewa bend te kırım şubhetê bayê dî sıvık  
Çı jî bıska te bibêm? ahî jî bıska te çelek
- 14 Ez jî zulfa te veristim, mî teleb kîr lebî le'l  
Lê dî çaha zeqenê, bê ser û pa çûme helek
- 15 Bî umida te humayê, ne, "Melê" tûrî veda  
Wer temaşayê cihan bûye hemî tûr û şebek.

- 
8. YESLUKU: Lîrê dıçe. SUBULEN-NARÎ: Riya êgr. SALEK: Dıçe.  
11. NEZER: Nihêrtin. ŞEMS: Roj, tav. MÎNEŞ-ŞERQÎ: Jî rojhilat.  
İLEL XERBÎ: Heta rojava. DELEK: Çû ava.  
12. NÛRÛ HA: Nura wê. FÎ HESENÎ: Lî ber çavê min. ZULMET: Ta-  
rîfî. DAC: Şevatari. HELEK: Şevereş.  
13. ÇELEK: Sergopal.  
14. ZEQQEN: Erçen, çene.  
15. ŞEBEK: Faq, dahf.

"CEGER ŞUBHETÊ BARÛT E"

- 1 Ku îşaret bı bışaret bıdırıt nexmeê çeng  
Jı rûwê ayineê dil biretın perdeê zeng
- 2 Fehnu raz er bıkirı wer bıbehi mujdeê saz  
Çengı bêperde dibêjıt ne ney û nayê bıdeng
- 3 Weh ku bê şahıd û mehbûbı te 'umrê xwe buwar  
Kareki rabe bıke weqt e ku évar e dereng
- 4 Berê meqsûde jı tûbayê negerin me'lûm e  
Me jı destê xwe yê kotah û jı payê xwe yê leng
- 5 Dilê yarê me ne bû nermi bı sed abı gırı!  
Eserê dê çı bıkııt abı bı sed qetre lı seng?
- 6 Sine geh têt ku bı ker bııt ew jı derba muhbetê  
Me ceger şubhetê barût e û dil maye pereng
- 7 Bı çı rengi me dı dil xef bıbitım gewherê ışq?  
Aşıqan muhbet û muhra zeriyan kıfş e jı reng!
- 8 Kıfş e mecmu-ê perişaniyê halê me dı dil  
Jı serê zulfa perişan û jı bıska te ye şeng

---

1. BIŞARET: Mızgini.

4. KOTAH: İşa kotibûn (şel). LENG: Qop.

- 9 Ne tenê gezme dıbarın mæ, jı qewsê du hilal  
Me jı mujganê siyeh têne ceğer tir û xedeng
- 10 Mıslê wi qewsê hilali ku du nûnê reyhani  
Ki nişandane jı Şiraz û ki anine jı Yeng?
- 11 Her lı dora Hecer-eswed Hebeşan çerx û tewaf  
Tên wuqûfa 'Erefatê bı sema Nûbi û Zeng
- 12 Sef bı sef Turk û Moxul duguş û Hındi dı kemin  
Bı 'eceb hatıne cengê Hebeş û Rom û Fireng
- 13 Mir û kırmancê lı holan qederêki westane  
Lê dı nivê bı sef û tipê 'Ereb hatıne ceng
- 14 Jı guher xunçe ku şayi dıgırıt durcê 'eqıq  
Bı şeker xende zenı ger bıgırıt şekerê teng
- 15 Were bê perde "Mela" vê xezelê bine meqam  
Her dema bêne sema def bı def û çengı bı çeng

---

12. DUGUŞ: Şer.

14. "KU ŞAYI" lı gor nusxeyekê "Kuşayı": Kışandin, hılkışiyayi.  
TENG: Bar. Teng, tengayi. DURC: Qutiya xışra. XEND: Ken. ZENI:  
Jin. Lédan. Birin. Barin. XENDEZENI: Keniya. (Kenê bı qehqehe)

"DUJMIN RÊ NADE!"

- 1 Ger bîdiya ew senema sur-cemil  
Nazîlê erdan ne dibû Cebrail
- 2 Mın nezerek husn û cemala te kır  
Ayineyek di mı jı nûra celil
- 3 Lew jı lebê le'lê te cam bû xecıl  
Badeyê enguri kuca selsebil
- 4 Dil, me hezar ın te dı bendê, we le  
(Leyse lena 'enke mecalu bedil)
- 5 (Ma ena wehdi bike min muxremın)  
Kem leke qebli şexefen min qetil)
- 6 Daruwê derdê mı tu yi canê mın  
(Hel bi siw-el wesli şifa-ul 'elil?)
- 7 Sebr û sukûn çûne me nêv Dicle da  
Lew jı du çeşman me dızêt abı Nil

- 
3. XECİL: Şermikar. ENGÛR: Tiri. SELSEBİL: Navê kaniyeka bîhiştê.
  4. LEYSE: Tune. LENA: Jı me ra. 'ENKE: Jı te. MECAL: Mecal, fırset. BEDİL: Şeref, rûmet.
  5. MA: Ne. ENA: Ez. Wehdi: Bı tenê. BİKE:Bı te. BİN: Jı. MUXREM: Êsirê evın. KEM: Çıqas. LEKE: Jı te ra. QEBLİ: Beri mın. ŞEXEF: Nexweşına dil. QETİL: Kuştı.
  6. DARUW: Derman. HEL: Qey. SİWE: Bılı. WESL: Gıhaştın. 'ELİL: Nexweşi.



- 8 Bes ne mî sed çeşme jî çeşman dizê t  
(Mezce demin dem'u 'uyûni yesil)
- 9 Pur me nezer da te jî ser ta qedem  
(Qed rece'et-terfu we 'eqli kelil)
- 10 Mislê te ma bûne, weya ma dîbîn?  
Roj ku tecella ye! çî hacet delil?
- 11 (Qed seleber-rûhe 'ela xefletin  
Îz hecem-el qelbe bî terfi kehil)
- 12 Gerçî lî ber derb û cefan fîlî bûm  
Bê mefer ez matî kırım şah û fil.
- 13 Can dîdîrîm, guftî bî yek bûse deh  
Lê bîbîtîm le'lê şekerxa kefil
- 14 Gerçî dî nêv helqeyê şêran îm ez!  
(Leyse 'eleyna lî 'îdana sebil!)
- 15 Zorî "Mela" fîrquetê ebter kırım  
(Înne mines-sa'eti yewmer-rehil!)

---

8. MEZC: Têkîlî. DEM: Xwin. DEM': Stêrk. 'UYÛNÎ: Çavên mîn YE-SÎL: Dîherîke.

9. QED: Mîheqeq. RECE'E: Vegeriyaye. TERF: Çav. KELÎL: Jar û westa.

11. SELB: Kaşkîrîn. 'ELQ: Lî ser. Bî. ÎZ: Gava. HECM: Êriş. KAHÎL: Kîl.

14. LEYSE: Kaşkîrîn. 'ELQ: Lî ser me. LÎ: Jî. 'ÎDANA: Dujmînên me. SEBÎL: Rê û dîrb.

15. ÎNNE: Bê şîk. BÎN: Jî. SA'ET: Qiyamet. YEWM: Roj. RAHÎL: Koç.

"LEW, ME JI HEV DIKIN!"

- 1 Şahîdê qudsî nişanê husnê ji remza ezel  
Da me bî destê surî camê meya lem yezel
- 2 Mey ku biçît saxerê dî destê wê dilberê  
Sondî bî Xalîq dîxwum rojê dî burca hemel
- 3 Dê mê dî camê me di, sur medamê me di  
Lew me ji meyxaneyê girtiyê ber der mezêl
- 4 Her ji kevanê bîweş, qebde zerê goşe reş  
Gezme bî cuht têne dil, kes dîmîrît bê ecêl?
- 5 Husn û sura sûretê, kes dîdîrît qudrêtê?  
Lew dî eslê dîrê jê, te'neyê (lemma efel)
- 6 Zorbe weh têtî 'Ereb, Têkî çevandî qeseb  
Qencî bî çehvan me di, ceng û cidala cemêl
- 7 Şîr û rîman vêkîran, pence bîrî têkîran  
Lew me dîkî jêkîran, qîme dîkî dil dîgel

- 
2. SAXER: Peyale, qedeh.  
"Dî destê wê dilberê": Dî çapek de "Hêj dî destê dilberê" ye.
  3. MEDAM: Bade. Daimî, tîmî.
  4. BIWEŞ: Bîweşîn.
  5. (LEMMA EFEL): Dema ava bû.
  6. QESEB: Rî. Qamiş. CİDAL: Herb, şer. CEMEL: Deve.
  7. JÊKİRAN: Ji hev û dînê.

- 8 Nazik û qenca şepal, dîl vegerinî mehal  
Lê ji me dê dîl bîbî, dîl bî me dît muhtemel
- 9 Neyşeker û dêm-dûrê, da me bî destê surê  
Cam û qedeh şubhê av, lew me rewan tèn xezel
- 10 Gerçî dî çehvên (ena), alem "Mela" kîr fena  
(Dûne fena babikum, innehû 'ebdun eqel)

DENGÊ TÎPA ( J : L )

### "WEHYA NEYÊ"

- 1 İro jî remza dêm-dûrê  
Mînnet ku mîn mesrûr e dîl  
Dîlber bî fîncana surê  
Mey da me û mexmûr e dîl
- 2 Remzek nûlîn avêhte dîl  
Mîhrê jî batîn mêhte dîl  
Şehzadeyê sur rêhte dîl  
Şehkaseya ferfûr e dîl

---

10. (ENA): Ez. DÛNE: Jî bîl. BABIKUM: Deryê we. İNNEHÛ: Bêguman ew. 'EBD: Kole. EQEL: Kêmtîrîn.

1. MENSURÛR: Şad, kêfxweş. MEXMÛR: Mest, xewgêj.

2. FERFÛR: Kasa Çini.

- 3 Hostayê 'îşqê dîl hevot  
Ser ta qedem hingi dîsot  
Remza (Enel heq) her dîgot  
Bawer bîkîn mensur e dîl
- 4 Dîl lê bîdît nûra meyê  
Weqtê sewaş û heyheyê  
Fehm er bîkît wehya neyê  
Jê dît xeber me'mûr e dîl.
- 5 Nûra jî qudret lê du nûn  
Jêra dînalîn erxenûn  
Wer ayeta 'îşqê bîxwûn  
Xweş nusxeyek mestûr e dîl
- 6 Tefsîrê sırra ayetê  
Arîf dîvê tîn guh de tê  
Raza rîmûzên qudretê  
Ger deyn bîkît me'zûr e dîl
- 7 Dîl ke'be ye mewla ye lê  
Narê Kelîm îsa ye lê  
Bangê (Enel-lah) daye lê  
Hem Ke'be û hem Tûr e dîl

---

3. *HEVOT: Qewartîn, fêrkîrîn, hînkîrîn. MENSÛR: Mensûr Hellacê ku dî dema cezba evînê de dîgot : "Ez xwedê me". (Enel heq): Ez xwedê me.*

5. *ERXENÛN: Dengê xweş. Navê sazêki ye. (Bî tîrki: org e.)*

7. *NARÊ KELÎM: Agrê Mûsa Pêxember. ÎSA: Çîrist.*

- 8 Sed cû û sed cûbar e tê  
Sed gulşen û gulzar e tê  
Çendan ji 'iştqê nar e tê  
Safi nezer di nûr e dîl
- 9 Suhbet ku kamîl bû bî ri  
Carek bî cayê 'enberi  
Qelbê bî avê mecmeri  
Xweş 'enber û kafûr e dîl
- 10 Şox û şepala leb ji qend  
Ew nazîka wê qenc û rend  
Wê dîl, jî dîl, dîl da û xwend  
Îro yeqîn fexfûr e dîl
- 11 Er dîl ji te mesrûr bitîn  
Mîn jî "Melê" destûr bitîn  
Dê kîr cihan pur nûr bitîn  
Lê daima rencûr e dîl

---

8. **CÛBAR:** Çemê mezin.

9. **MECMER:** Mcnqera agir. Koziya agir. **KAFÛR:** Şirê darek c, li Japon û Çîn û Endonezyayê çê dibe, bihna wê pûr xweş e û ji bo serêşê bîkar tinin.

10. **FEXFÛR:** Qiraleki Çîn e.

11. **RENCÛR:** Nexwes. Tengayi. Keder. Bî derd.

"TU 'EBD Î..!?"

- 1 Şerbeta "L"am û "B"êyan, ez bî heyatê nadim  
Badeya le'lê, bî ava zulûmatê nadim
- 2 Hor û wildan û peri cumle cema bîn iro  
Mûyeki pê jî xetê wê but û latê nadim
- 3 Ger bîdit dest, tewafa pê yû destan bîgırım  
Wê mecalê bî wuqûfa 'Erefatê nadim
- 4 Ez û yar ger şevê herdu hem axûş bîbîn  
"Leylet-ul qedr"e me ew şev bî "Berat"ê nadim
- 5 Canê şêrin ku jî yar ra, bî Xudan ez dîkrım  
Ne bî yarê xwe, dî weqtê sekeratê nadim
- 6 Şerbeta zehrî-helahıl ku hebibê me b'dest  
Bî gulab û şeker û qend û nebatê nadim
- 7 Ne b'qanûn ku îşaret bî şifaê bîkırıt  
Ez hılakê xwe dî 'ışqê bî necatê nadim
- 8 Telbe kır weslê j'dılber me bî 'ınwanı zekat  
Go: Tu 'ebd i û bî 'ebdê xwe zekatê nadim

---

4. AXUŞ: *Hembêzkırın.*

- 9 Wê bî peykê bıkırın matı reqîbı disa  
Bî rex û fil û feres, ez şeh û matê nadım
- 10 Dı semaya seherê, destı bî kes di, iro  
Xeyrî şêrin qed û mewzûn herekatê, nadım
- 11 Hate destê me, dı reqsê, û dıgo: bî j' "Melê"  
Dest bî kes di dı semaya ku "Mela" tê nadım

*DENGÊ TİPA ( P : M )*

### "HÊSİRÊ QELBAN"

- 1 'İd e û da alemê bangî sefayê xas û am  
Mahı new ebrû numandım çû jı ber 'ewr û xemam
- 2 Xweş bî dor camê îşaret kır, hilalê saqiyan  
Mahitabên zuhre-sima, çarı deh salı tamam
- 3 Name tey kır rozeyê 'idê vekır fesla meyê  
Lê bî zım zım tén bî awazê neyê fincan û cam
- 4 Şahıdên gulrengê saqi belki nesrin in beşer  
Ê dı lebsê erxewani nêrgızên 'er-'er xeram
- 5 Ya Reb ew rûh in mucessem, yan misalê rûh in ew  
Lew bî sır caman dı bexşın nazıkên şêrin kelam.

---

3. *TEY: Pê çan, tewandın.*

- 6 Ew çî ali gewher in hatin libasê cîsm û can?  
'Işweyên wan şubhê îksirî dî qelban in meqam!
- 7 Wek "Mele" gavek tenê xaîb jî didarê nebîm!  
Wer bîbîm wê saetê lê bîn jî min da sed selam

*DENGÊ TÎPA ( F : M )*

### "BERQ Û TÎRÊJ"

- 1 Daneyên 'enber lî nîsrinan reşandî xalî xam  
Sosînen nazîk lî ser xalan çevandî dalî dam
- 2 Cebhet û demê jî qudrêt lê nîvisî herf û herf  
Kakulan ta ta lî ser herfan kîşandî lam û lam
- 3 Leylet-ul qedr û berat in, zulf û cebhet subhê 'id  
Dem weku fesla bîharê lê qiyamet qedd û qam
- 4 Ew perî weqtê dî sundus da, jî qundus bit xwuya  
Bende dê şah û geda bit, Xusruwê şêrin kelam
- 5 Her kesê carek diye, ew zinde ma hetta ebed  
Ê neditî ew perî rû, zîndegî lê bit heram
- 6 Her kesê camê jî destê wê bînoşît, noşî bit  
Ê jî wî destî ne noşî, zehri bit lê ew medam

---

4. *SUNDUS: Qumaşê hevrişîm ê avzêrkîrî. QUNDUS: Tarîstan.*



- 7 Wan dî reqsê da ku dim, awur peyapey dane min  
Berq û tirêjan lî dil dan, cezbeya 'ışqê revam
- 8 'Umre ke, dûr bûm jî canan, ketme benda firqetê  
Nagihan perde hilani, go: "Melayê m esselam"!

*DENGÊ TIPA ( ٥ : N )*

**"STÊRA KARWANKUJ"**

- 1 Ya Rebb in guldestei ya nergîsi re'nasti in  
Serwi gulşen ya elif ya qameti yektasti in
- 2 İn melek ya şahîdî qudsîstî ya mahî felek  
Horiya rûh-îl qudus ya nûrî çeşmî mastî in
- 3 Kewkebî subhestî ya xurşîdî ya durrî yetim  
Ya tenî şîmîn berast ya gewherî walastî in
- 4 Arîdest in ya şua'î şemîsî ya bedrî munîr  
Lale ya nîsrîn û gul ya badeî xemrastî in
- 5 Sunbulî ter ya bînefş, ya sosîn û gulçiçek û  
Zulfî ya muşkî Xeten, ya suretî tuxrastî in
- 6 Xemze in ya gezme in ya tîrî ya sîhrî helal  
Sahîrî in ya çeşmî şox Turkî bêperwastî in
- 7 Mîmî ya yaqûtî ya serçeşmeî abî heyat  
Huqqeî durdaneî ya le'î şekker xastî in

- 8 Xetti ya qewsi du nûn mektûb zı muşkı ez ferand  
Ya hilal-ul 'idi ya ebrûwı bê hemtastı in
- 9 Koyi ew ya Ke'beya beyt-ul muqeddes ya bîhişt  
Xulde ya Firdewsi in ya cennet-ul me'wastı in
- 10 Hatıfı xeybesti in ya tercumanı rûhı quds  
Bulbulı şeydasti der gulzarı ya "mella" stı in

*DENGÊ TIPA ( 3 : N )*

### "DERB IN LI CANÊ ME"

- 1 Remzên te dı canan, ne bı endaze dirazın  
Her yek bı hezar rîwîşewanê me dıxwazın
- 2 Wan derb e li canê me, ki berq û birûskan  
Tirê te dı canan, ne tinê sine gudaz in
- 3 Cana jı cefaya te û zulmê çı xeber dın?  
Ku tirê jı cewra te dı dil da, me bı gaz in!
- 4 Perwane û bulbul bı dil in, şu'leyê 'ışqê  
Lê ger tu nezer di, bixwe ew gulşen û raz in

---

1. *DIRAZ*: 1) Dirêj. 2) Razan. *ENDAZ*: Avêtin, avêtkirox.  
2. *GUDAZ*: Dewixandin, singtewên.

- 5 Peyweste ji weslê, te dimênim ku seraser  
Bîşkoj û tîlîsm û wereq û netrîk û bazîn
- 6 Subbûhi yû quddûsi yû horên dî bîhiştê  
Peyweste şebî qedrê liqaya te dîxwazîn
- 7 Sunbul bî sema tèn û gulan perde dîrandîn  
Bîşkiftine al al, û hîşîn bûne terazîn
- 8 Cûbar dî rewanîn, çemenan terhê cuwan in  
Mestane bî ref ref, lî kınaran siy yû qaz in
- 9 Her yek bî temaşagehê husna te ji her ca  
Teşbihê nigaran bî cemala te dînazîn
- 10 Tiran lî me dît dostî me tê sine hedef kır  
Nazan lî me kîr yarê, me zari û niyaz in
- 11 Mihrabî du ebrû ku ji bala ve xuya bîn  
Der secdegehê 'îşqê niyazê me nemaz in
- 12 Ger husn û mehebbet bîsera perdeyê can bîn  
Geh şah û geda, geh bîxweh Mehmûd û Eyaz in
- 13 Ev hor û periçehre but û latê cemelê  
Der sûretê tehqîqê "Mela" 'eyni mecaz in

---

5. *DIMÊNIM: Mîz dîdîm.*

7. *TERAZIN: Mêrg û çîmen.*

"SED BÛSE MANE DEYN"

- 1 - Mela, me l'gerdena dilber, jî nû sed bûse mayîn deyn  
Mecalê dê bixwazim jê, dîbê deynê te (fewqel 'eyn)
- 2 Bî remza qabê qewseyî, jî wan bîrhan xeberdar in  
(Fe atil qewse bari ha, ela ya ramiyel qewseyî)
- 3 Jî sırra la mekan wacîb, tenezzul kîr dî imkanê  
(Fe eynel 'ilmu eynel 'eyn, we eynel eynu iz la 'eyn)
- 4 Jî mabeyna du ebrûyan, peyapey berqê lamî tèn  
Bî 'eynî ger bîbî safe, çî nûrek sırî ew mabeyn
- 5 Bî destûra te da, wî jî jî vê navê verêkîm ez  
(Fe seffil 'eyne nûr-el eyn, ela ya zeyne kulliz-zeyn)
- 6 Buhayê 'îşweyek le'lan, me yekser "ma melek" bexşî  
Dîl û can jî lî ser dani, we zalîm hêj dîbêjî, deyn
- 7 "Mela" her wî bîbîn her wî, eger her wî dînasi tu!  
(Hûw-el me'bûd, hûw-el meşhûdu, bel la xeyre fid-darey)

---

1. (FEWQ-EL EYN): Lî ser çavan.

2. ATÎ: Bîde. QEWS: Kevan. BARÎ HA: Hunermendê wê. RAMÎ:  
Tiravêj.

3- EYNE: Lî ku. EYNU: 1) Westa. 2) Zeman. 3) Mar. 4) Zîlam.

4. 'EYNI: Çavên min.

5. ZEYN: Muzeyyen. KULL: Bî tevayî.

6. "MA MELEK": 1) Milk û mal. 2) Herçî tîştê ku hebû.

"BÊKES Û DERMANDE ME"

- 1 Mın dı ber "qal û bela" batın vı wê ra bû evin  
Hêj lı ser 'ehda "elest"ım, ta bı roja axirin  
Mın dıvê lê eşkera kım, carekê daxa nıhın  
Guftem ew ra ma duagoyı tu em ey hori'eyn  
(E'redet 'enni we qalet: ma dua-ul kafirin!)
- 2 Ey şehê ali cenab, pur acız û perkende em  
Ah ji dest cewra evinê, çı b'kırım mın bende em  
Sebr û taqet mın neman, lê bêkes û dermande em  
Ger bıxwani wer berani, bende em ta zinde em  
(Wacibun li imtisal-ul emri maza te'murin)
- 3 Suhtım ez pêta evinê, têk buwam gird û heba  
(İnne li ayati sıdqın kane fı hazen-neba)  
Horiya roja liqaê, nazıka mexmûr-qeba  
(Hebbeza rewdat û necdın zurtûha 'ehdes-sıba)  
(Rewdetun yecrı 'ela ercaı ha maun mein)

- 
1. "GALÛ BELA": Gotın erê! E'REDET 'ENNI: Rû ji mın vege-  
rand. QALET: Ewê got. MA DUA-UL KAFİRİN: Daxwaza kafıran  
çı ye?
  2. İMTİSAL-UL EMRİ: Ber fermanê. MAZA TE'MURİN: Çı ferman  
ki.
  3. GIRD Û HEBA: Toz û 'ecac. AYATI SIDQİN: Nişanên rastiye.  
KANE: Bû. Fİ HAZEN-NEBA: Dıwê xeberê de. QEBA: Kefi,  
keunik, egal. HEBBEZA: Çı xweş bû. REWDATÛ NECDİN: Çi-  
menên gıra. ZURTUHA: Mın dıtar kır. (Ziyaret). 'EHDES-SİBA:  
Çaxê zarûktiyê. YECRİ: Dıçe, dıherike.. 'ELA ERCAI HA: Lı  
hawidorê wê. MAUN MEİN: Avek rewan.

- 4 Mın lı ser bedrê mûnir, mektûb diye neqşê sewad  
 Ser bı yek ani du nûnan, xettê reyhani du sad  
 Hadîri mın secde bır, lew xerqê xwûnê bû fuad  
 Ber derê baxê wisaleş, hatîfi awazi dad:  
 (Hazi hi cennatu 'ednin fe-dxulû ha xalidin!)
- 5 Naêtın gohtın bı qal, şerh û beyana husnı tu  
 Dê bı hal û sır bımasın dıl, fesana husnı tu  
 Xweş "Mela" amancê tiran kır, kemana husnı tu  
 Qısseê 'ışqa celal û dasitana husnı tu  
 (Tilke enbau n yeqûlun-nasu minna be'de hin!)

DENGÊ TİPA ( Û : N )

### "ŞÊR Û PILING"

- 1 Senemê ji qewsê ebrû, du hilalê new numandın  
 Du keman lı burcê mizan bı xezeb lı mın kışandın
- 2 Ne du nûn qelem muqabil bı bedii xet nivisi  
 Du hilalê destê qudret, bı qerani yek kışandın

- 
4. MEKTÛB: Nivisandi. HADIRI: Dı ci de. FUAD: Dıl. HATIF: Dengê xeybê. HAZÎHÎ CENNATU 'EDNÎN: Ev bı hışta cigra ye. FE-DXULÛ HA XALÎDÎN: Têkevîne, heta bı hetayê.  
 5. FESAN: Efsane. DASÎTAN: DESTAN: Serpêhati. TİLKE ENBAUN: Ew deng û behs in. YEQÛLUN-NASU: Xelq dêbêje. MINNA: ji me. BÊ'DE HÎN: Pışti zemaneki.

"TIRÊN QEWSÊ MALZIRAV"

- 1 İro ji husna dilberê  
Disa lûlak û serxweş in  
Remzên dî wê şêrinsurê  
Sohtim bî pêta atêş in
- 2 Sohtim bî berqa lamî' e  
Ew necm û bedra talî' e  
Şemsa semayê rabî' e  
Lew pur ji şewqê şewwîşin
- 3 Pur şewwîşandin wê dîl e  
Zulfên siyah ser dan mîl e  
Tûra mûxalîf sîlsîl e  
Selwa 'eqarîb lê mesîn
- 4 Selwa 'eqarîb lê wetî  
Ew nazîka nûrin-beden  
Qendê dirêj in guft û ken  
Bîskan dî lê kîr bawêşin
- 5 Bîska siyah re'na ye mest  
Yek dî bî heyran pê ve best  
Hemyan bî mesti helqe best  
Derbendê ew zulfa rêş in

- 3 Çı beratê husn e ya Reb, bı nişanê padişahi?  
Bı teref du turre tuxra weh bı mawerê reşandin
- 4 Elif û du lam û hê din me dı ayeta cemalê  
Jı ceger me kır teselli û jı sine dest feşandin
- 5 Ne tenê jı qışt û zulfan, me dı sine sed kulab ın  
Lı ceger siyeh kemanan du hezar tiri reşandin
- 6 Jı ceger "Mela" pilingan bı kulab û pensı ker kır  
Esedan jı pence vêran dıl û sine herişandin

DENGÊ TİPA ( Ö : N )

### "XEŞMÊ LI FEQİRAN MEKE"

- 1 Xeşmê lı feqiran meke zû padişehê mın  
Pursê bike carek lı xeta û gunehê mın
- 2 Teftêşê bı mû mû bike er em bı xetain  
Hınca neke bêtin tı welati tı cihê mın
- 3 Cewra te behitın û cefaya te peritın  
Qurbanı te bım guh bide carek gilehê mın

---

3. *TURRE: Nexş û nvisara lı ser morê. TUXRA: Mor, muhr.*

5. *GIŞT: Porê top lı ser serê qıza. KAKUL.*

6. *ESEDAN: Esed: Şêr.*

1. *XEŞİM: Zordesti, toriti.*

3. *BEHÎTİN: Behitand. PERÎTÎN: Peritand.*



- 4 Zani ku ji ber cewr û cefayan, elem in dîl  
Rehmê bî gedaê xwe ke, sultan û şehê mîn
- 5 Sîh sal e, ji derd û ji belayê te hîlak in  
Hetta bî felek her dîretin, ah û ehê mîn
- 6 Ma yek nefesek mîn dîbîtin sebr û qerarek  
Qed bê te û bê te dîbîtin mîslê sîhê mîn?
- 7 Ger şubhetê perwane, dî bezmê te, çî sed ger?  
Sed nale, hezar rengî, wekî çeng û jîhê mîn!
- 8 Nûrên qedeha xemr û heyata me bî ser dan  
Ger wê bîdetin destî bî dest, muşterihê mîn
- 9 Yek 'îşwe "Mela"yî bî buha bête jî le'lan  
Sed can me hebîn, hêj ku muqessîr dîbe hê mîn

---

7. **BEZIM:** Cîwat.

9. **BEHÊ:** Bîhayê , nîrxê.

"ÇIRA DÛRÎ KIRIN?"

- 1 Ez nızanım sebebê yarê çira dûri kırım!  
Şahê şêrin dehenan em ji xweh mecbûri kırım.
- 2 Mislê goy, bê ser û pa, bûme lı ber derb û şekan  
Lew bı çewkanê cefaya xweh ji dil hûri kırım
- 3 Da me sed camê firaqê, ji xweh xaib nebûyin  
Jı wisalê qedehek da me, û mexmûri kırım
- 4 Nûrê çeşmê me ku alem me bı çeşmên te dıdı  
Bı cemala xweh te wek dideyê bê nûri kırım
- 5 Nefesek bê te me naçi, nedıjin bê te demek  
Jı te hat emrê humayûn, te weh me'mûri kırım
- 6 Me dızani ku tu dê "aqibet-ul emr"i çı ki!  
Lebê le'lê şekerin ahi ku mexrûri kırım
- 7 Zerreyek bûm dı hewayaya te dı wêraneyekê  
Mislê rojê bı şiaa xweh te meşhûri kırım
- 8 Jı "enel heq" bı lebên le'lı xeberdarı bûyin  
Bı gulaba serê zulfa xweh, te mensûri kırım
- 9 Mınserif ma dıbûyin em bı du sed "Carr"i "Mele"?  
Lê bı wê "kesr" û "idaf" ê ve xwe mecrûri kırım!

- 6 Êsir kırım zulfa çelek  
Ew horiya şubhet melek  
Tir dan ji reştûzên helek  
Mecrûhê qewsê purweşin
- 7 Tir dan ji qewsê malzırav  
Ew gewhera pur şewq û tav  
Sotın lı mın cerg û hınav  
Lew têk ji cergê herişin
- 8 Cerg û cesed têk sohtine  
Lew xef xedengan nuhtine  
J'qewsê hilali jih tune  
Heyranê dêma mehweş in
- 9 Hem bedr û hem zuhra ye dêm  
J'wê alema kubra ye dêm  
Xweş dest-xet û tuxra ye dêm  
Herfan ji miskê lê nişin
- 10 Lewhê ji nû siqal bıdın  
Her dem ji nû ve xal bıdın  
Da dıl bı yek di pal bıdın  
Nuqtan ji zêra bê weşin
- 11 Zulfa siyah 'enber bıke  
Xemlê ji zêre zer bıke  
Zerbafe û diba ber bıke  
Mısk û gulavê lê reşin!

- 12 Mawer ke terh û bışkuwan  
 Ciranê berg û lu'luwan  
 Ew 'er'er û selwa cuwan  
 Şetri bı mesti lê xwuşin
- 13 Şetri û tayên sor û zer  
 Bayê nesim lê da seher  
 L'wê cebhetê hejyan du per  
 Lewra sukarê bê hiş in.
- 14 Meşha seher yarê şefiq  
 Da mın bı enguştên 'eqiq  
 J'wê badeya nûrin-rehiq  
 Mexmûrê xemra bê xeş in
- 15 Mexmûrê wê camê ez ım  
 Yexmakırê ramê ez ım  
 Çavnêrê peyxamê ez ım  
 Perwaneyê şem'a geş in.
- 16 Perwaneyên soti kebed  
 Dilber jı ber burca esed  
 Tir dan jı reştûzên semed  
 Lew têk jı xwûnê neqqışin
- 17 Kuştım bı qewsê 'enber e  
 Şoxê jı dıl mıl dan ber e  
 Ê xiste dıl sed pencere  
 Ev reng e em mihnet-keşin.

18 Mihnêt-keşim roz û şebê  
Der firqeta şerînlebê  
Zulma jî ber destê te bê  
Ew edl e, em pur pê xweş in!

19 Zulma tu ki, pur pê xweş in  
Sohti dilê hicran-keşim  
Mislê perengê ateş in  
Rûhek mûcerred bê leş in

20 Mîn di sehgeraha elest  
Camek jî kewser dost dî dest  
Jê da "Melê", lew maye mest  
Hetta heyatê serxweş in.

*DENGÊ TÎPA ( 3 : N )*

### "RAST Û ÇEP BEZÎ"

- 1 Were camîm ku çî nazîk weres in  
Jî gul û nesterinan em te bes in
- 2 Tu şehînşah î besî mîn jî butan  
Ne muhîb her ne kes û xar û xes in
- 3 Jî xwe xanîm ve dê naki me bî têx  
Tu nebati û lî teb'ê meqes in

1. *WERFS: Navê kulilkeke sor e, ku jê boyax çêdibe.*  
2. *XES: Xar, dîrî.*

- 4 Her şevem ne're zenan ta bı seher  
Bı segê koyê tu ra hem nefes ın
- 5 Bê tu, billah nebûyin yek nefesek  
Me tu yi rûh, û mucerred qefes ın
- 6 Cezbe dıl ra dı hejintı jı me, lew  
Dı şevan nale, jı rengê ceres ın
- 7 Me jı zulfên dı butan reştır e bext;  
Seheran tête peri, pê nehısın.
- 8 Were mey xaneyê şahıd peresan!  
Şem'ê te ger nebitın em çı kes ın?
- 9 Me jı narê diye nûra te dı dıl  
Lew jı 'ışqa te her ateşperes ın
- 10 'Eyni 'ışq ın û dı dıl ateşê Tûr  
Jı sena berqê cemalê qebes ın
- 11 Te divê dawı biri bit? nihe da  
Bıbırım ser bı du enguşt meqes ın!
- 12 Gerçi yekser lı rexên filı sıfet  
Rast û çep bazi lı seyrê feres ın
- 13 Bı meyê safı bıdın xerqeyê zerq  
Bı xerabatê muxan er biresın!

---

5. MÛCERRED: *Bes Tek. Nenêrbır. Ezep. Tazi.*

13. ZERQ: *Hêşın, şın. BİRESİN: Bıgijın. Bırêsin.*

- 14 Em qedim bade dinoşın ji tuhûr  
Lew, mûqim mest û xumar û teles in
- 15 Me şevan cam dî kef, û yarî dî ber  
Hey hey û suhbet û mêrê 'eses in
- 16 Me sera perdeyê horan e meqam  
Jî siya zulfê butan er veris in
- 17 Qelbi e'e'yan dıkırıt hub û wucûd  
'İşqı ıksir e, we em sim û mes in
- 18 Mulhımê xeybê weh imla dıkırıt  
Meded û feyzı jı rûhıl qudus in
- 19 Cewherê ali ye 'unsur me "Mela"  
Bil heqıqet ne jı xwar Estuqus in

*DENGÊ TİPA ( Ö : N )*

### "DİL Ü HESTİ HERİŞANDIN"

- 1 Peyweste du ebrû lî me mehbûbê kışandın  
Sed gezme peyapey lî ezê xeste reşandın

---

15. *MÊRÊ 'ESES: Mêrê taritiyê (Şevgêr)*

16. *VERIS: Rızgar, Azad.*

17. *IKSİR: Jehri. SİM: Ziv.*

18. *MULHİM: Yê ku ilhamê dıde.*

19. *ESTUQUS: Pisporeki Yewnan*

- 2 Tirek ji kemanê xezebê, da cegerê riş  
Mîl dane ber û ser, ji du goşan veweşandin
- 3 Cohtê esedan, pence lî ser sine nihandin  
Kullabê gihandin dîl, û hesti herişandin
- 4 Burhên te ji qudret ku numan goşeyê i'caz  
Peywest e kemanan lî guhan goşe kîşandin
- 5 Mihra te dî canê xwe, ji dîl xef kîrîbû min  
Dîl çû, ceger û sine lî ser canê veşandin
- 6 Nûnên te hilali bî qeran yek ji sura heq  
Bê 'eybî lî dêmê qelemî xeybê kîşandin
- 7 Neqqaşî ezel ismê cemalê ku nivîsî  
Herfên te mucessem ji surê taze reşandin
- 8 Reyhani yû diwani yû hem suls û muselsel  
Yek yek weh hezar rengî ji husnê neqîşandin
- 9 Ev ayetê nûrê ji "Mela" ra ku nivîsî  
Katîb ji surê nuqte bî zêrabê feşandin.



"KUŞTİMÊ NAKIT YEQÎNÊ"

- 1 Şox û şengê zuhre-rengê  
Dıl ji mın bır dıl ji mın  
Awurên heybetpilingê  
Dıl ji mın bır dıl ji mın
- 2 Wê şepalê misk i xalê  
Dêm-durê gerdenşemalê  
Cebheta bıskan sema lê  
Dıl ji mın bır dıl ji mın
- 3 Zulf û xalan nûn û dalan  
Wan ji mın dıl bır bıtalın  
Goşee qewsê hilalan  
Dıl ji mın bır dıl ji mın
- 4 Dêm-nedirê bo birê  
Xemri yû ges û nevirê  
Sine kır amancê tirê  
Dıl ji mın bır dıl ji mın

---

4. *NEDİR: Ağırê serê çiya, ji bo aghdariyê. EBİR: Pêhusandin, bihna xweş.*

- 5 Sur-şêrinê nazeninê  
 Kuştım û nakıt yeqinê  
 Wê bı çengala evinê  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın
- 6 Fetl û taban da xuraban  
 Ebleq û cuhtê şebaban  
 Dame ber pence w kulaban  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın
- 7 Xwoş xeramê ez xulamê  
 Nazikê şêrin-kelamê  
 Tûtiya eywan meqamê  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın
- 8 Mahırûyê mıski bûyê  
 Sur-pıngê şêrixwûyê  
 Wê bı zulfa şubhê goyê  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın
- 9 Herdu weşman naz û xeşman  
 Kê jı ber wan 'eql û hış man?  
 Sa'eta mın di bı çeşman  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın
- 10 Mahıtabê, afitabê  
 Dê m jı roj û şeb niqabê  
 Xweş bı çengal û kulabê  
 Dıl jı mın bır dıl jı mın

---

6 *EBLEQ: Reş û sıpi. Mermer. Lehi. Ehmeq.*

9 *"WEŞMAN": Dı çapek dın da "Çeşman"e.  
 WEŞIM: Xal-nişan.*

- 11 Serwinazê serfirazê  
Şubhê zêr remza mecazê  
Dame ber çakûç û gazê  
Dil ji mîn bir dil ji mîn
- 12 Bejn û bala tox û ala  
Mîn kırım vêk ra mitala  
Çiçeka terhini wala  
Dil ji mîn bir dil ji mîn
- 13 Mêrê xazi şirê tazi  
Vêkîran mîn di bî bazi  
Kır lî mî j'xeflet ve gazi  
Dil ji mîn bir dil ji mîn
- 14 Şir û xîşt in, zulf û qîşt in  
Hîn veşarîn hîn vehîştin  
Pehlewanan dest vemîştin  
Dil ji mîn bir dil ji mîn
- 15 Rohniya çehvên "Mela"yê  
Ew tecellaya te dayê  
Ya jî Ehmed dil revayê  
Dil ji mîn bir dil ji mîn

---

12. WALA: Bîlînd.

14. VEŞAR: Veşartîn.

"DURRÊ NASUFTE NEFROŞIN"

- 1 Jı remza dilberê disa  
Lı mun batın vejın derd e  
Dı lebsê tariyê mın di  
Xwûya bû ew siyah-çerd e
- 2 Dı lebsê tari yû nûrê  
Perirengê sifet-horê  
Jı wadi eymena Tûrê  
Mûqeddes kır lı mın 'erd e
- 3 Jı nar û nûrê teqdisê  
Tecella kır lı mın disê  
Lı ser textê xwe Belqisê  
Hılanin bê hicab perde
- 4 Hicab û perde avêhtın  
Seba, reyhan hılavêhtın  
Jı burcan tiri pur rêhtın  
Gıhan mın rast û çep cerd e

---

1. SIYAP-ÇERD: Rengê genım, reşesmer. ÇERD: Çehre.  
4. CERD: Tir. Rêgir. Crid.

- 5 Kırım amancê mızraqan  
 Dı dıl da tiri çûn faqan  
 Bı celladê xwe ew xaqan  
 Dîbêjît: hej tu xencer de
- 6 Bı derbên xenceran kuştın  
 Bı xwûna sohri lê miştın  
 Dı çına sunbulên qışt ın  
 Me dıl pur musk û mawer de
- 7 Gulên her mîskê ezfer lê  
 'Ebir û 'enberê ter lê  
 Semaya sosınan her lê  
 Bı zulfan hem tu mawer de
- 8 Bı ser wi sunbulên tari  
 Bı hev ra bazi yû yari  
 Bı cû. da xwûn bîbît cari  
 Jı qewsan gezmeyan berde
- 9 Ez ım amancê wan tiran  
 Jı peykanan û sertiran  
 Bûyım polad lı ber şiran  
 Seraser têki mam ber de
- 10 Ku dilber hate vè yolê  
 Jı ber pur hın ketın çolê  
 Jı qencan ku revand holê  
 Jı mehbûban bîrın nerd e

---

6. *MIŞTIN*: Gevızandın, têwerkırın.

10. *NERD*: Tewle. (Cureyekî leyzê ye).

- 11 Jı qedd û bejn û balayê  
 Jı rengê dêm û simayê  
 Tu rengi qet xeber nayê  
 Dı husnê cewherek ferd e
- 12 Bı xeml û reng û re'nayê  
 Bı mehbûbê bı zibayê  
 Bı ew husna Xudê dayê  
 Jı gulrengan gulazerd e
- 13 Nebat û şekkera lêvê  
 Nesimê wê gul û sêvê  
 Hilinî perdeya şêvê  
 Şifaya hindeki derd e
- 14 Jı neqş û sun'ê cebbari  
 Muterra turreya tari  
 Lı nûrê mîskê Tatari  
 Lı ser wan xemriyan berde
- 15 Lı ber rojê bı xêli  
 Bînêrım qameçeli  
 Qedif û zerkeşe teli  
 Zubad û mîsk û 'enber de
- 16 Bı simavê bı zêravê  
 Tu, rojê neqşeki bavê  
 Ku da erjeng jı wê navê  
 Lı ber rojê nebit perde

---

16. ERJENG: Wêne. Asteng.

- 17 Eger berqek jı wê rojê  
 Jı ber wê 'ıqd û bışkojê  
 Bıdıt qelbê weki dojê  
 Lı ber dogeh dıbit berd e
- 18 Dı meydanê şêrin xencan  
 Bı çerxên mıslê şetrencan  
 Turaba ber piyê qencan  
 Zubad û 'enberên gerd e
- 19 Dıbit bêjin wi sultani  
 Bı heft ayatê Furqani  
 Lı mehbuban tu xaqan i  
 Were derbê lı Qeyser de
- 20 "Mela" zanım jı meczûban  
 Tınê naji tu bê xûban  
 Dema dıl di bı mehbûban  
 Bı şox û şeng û esmer de
- 21 Dema celladı bân bazi  
 Bı şır û xencerên tazi  
 Lı dergeh da neki gazi  
 Delal û naz û perwer de
- 22 Emanet da jı bêhuşi  
 Durên nasufte nefroşi  
 "Mela" zanım jı medhûşi  
 Te dıl bê xwab û bê xwurd e

---

17. 'IQD: Gerden. BERD: Serma.

18. GERD: Toz. Ger. . Xem. Keder. Gerinek.

"QEY ROJ BI PERDÊ XEF DIBE?"

- 1 Dilberê serdarê xûban ez nîzam agah heye?  
D'hebs û zindanê esir û girtiyê dermande ye!
- 2 Girtiyem mayim dî hebsê, ki gelo mehder bıkıt?  
Carekê navê me binit, pur sewabek zêde ye!
- 3 Mıhnet û halê esiran, ki lı miran erze kıt?  
Dê bitın pursê lı mın, lew pur bı rehın û şefqe ye!
- 4 Ger bıpursıt carekê xatûn lı halê suxteyi  
Qıfl û zincir dê vebın, bê ism û dest û mıfte ye
- 5 Bend û zincir dê vebın, cerhên dı kul dê xweş bıkııt  
Lew ku navê dilberê dermanê derdê bende ye
- 6 Herçi bê vê rê, ku navê dilberê bitın, lı ser  
Xweş dıbit hadır dı gavê bê guman û şubhe ye
- 7 Bê guman xaka riya wê, tûtiya û dane ye  
Ger dı çehvên kor ve ênın, xweş dıbın pê dide ye
- 8 Meyitê sedsalê ji, wê, rê veber qebrê kevıt  
Dê veji, rûh bête ser sata xweh bitın zinde ye
- 9 Meyyitan lew radıkıt, yekser dılan yexma dıkıt  
İsmê e'zem ma dızanııt, ya Mesih ew bıxwe ye



- 10 Ez dibêm: Îsa ye ew, ya Bu Eli Sina ye ew  
Lew bı remz û 'işweyan pur mu 'cizat û şıwe ye
- 11 Şıwe û remzên dı wê, teşbihê berqê lamı' m  
Kohê qaf bit ker dıkit sata xuya bit perde ye
- 12 Perdeya mehbûb dı nêv qelban ku dê ker ker bıkit  
Qet dı perdê xef dıbin xurşid û mah û zuhre ye?
- 13 Zuhre û xurşidı mın dıtın dı qewsê hem qeran  
Surrê da dıl 'eqreban çerx û sema û heyhey e
- 14 'Eqreb û qews û qezeh vè ra, muqabil muşteri  
Roj û şev û nûr û tirêj berq û hem ispide ye
- 15 Ew hemi vèkra mı din, têkil dı çerxê carekê  
Hê ji wan bêhal m ez ehwal û 'ışq û cezbe ye
- 16 Hal ji wê remzê gıha mın, mestê wê remzê me hêj  
Serxweş m hetta ebed, bê cam û neql û bade ye
- 17 Serxweş m bê cam û mey, remza nıhin ebter kırım  
Nagıhan tir dane dıl, lew kuşti hadır suxte ye
- 18 Kuştiyan xewn di liqaê, lew bı wê dê xweş bıbım  
Hêviyan qet nabırım, meqsûd me didara te ye
- 19 Hêviyan qet nabırım, carek tu bêyi şefqe ki  
'Eqdê ihramê dê bınim, hadırı bı m secde ye

---

14. MUŞTERİ: Navê stêrekê ye.

16. NEQL: Meze-fêkiyê badexwiran.

- 20 Secdeya ber eswedan, nadım bı sed hec-ekberan  
Sond bı wan zulfan û xalan, heç weki bêjım we ye
- 21 Sond bı wê zulfa siyah, ez abidê husna te me  
Xef dınoşım vê şerabê, xweş şerab û qehwe ye
- 22 'Umrek e d'sojım bı xef, çehvnêrê yek pursek te me  
Da beyan kım şerhê halê dıl, bı herf û nukte ye
- 23 Sed hezar bar şakır ım ez ku ji Belqısa peri  
Hudhudê şêrinzeban iro xeberdarê me ye
- 24 İsm û navê tey şerif, hey kır lı mın qelbê mırı  
Lew dı medhê te w senaê bûyime çeng û ney e
- 25 Şubhetê çengê dınalım, hêj ji dest daxa qedim  
Herweki meş'el dısojım, dost nızam agah heye?
- 26 Mın divê ser l'asitanê, herweki tûlan nıhım  
Belki carek keyl bıpursıt: ev çı mehrûm tûle ye?
- 27 Ger bı navê tûleyan carek vexwûnıt bendeyi  
Bı "Melê" xweştir ji mal û gewher û gencine ye
- 28 Gewher û gencên "Melê" husn û cemala dılber e  
Sed tealellah tebarek, ev çı husn û cilwe ye?

"TU DIL BIŞO JI NÎFAQÊ!"

- 1 Feleka etlesê sergeşt e, dî cama me hebab e  
Mewc dîdît qulzemê 'îşqê me lî ser destî xurab e
- 2 Dîl kemer besteyê 'îşq e, me xweh zunnarî perestîn  
Mey û me'şûq e duayê me, û seccade qîbab e
- 3 Jî hicabê were der, nazîk û mestane bimeş tu  
Te cihan zêr û zeber kîr bî Xwedê, ev çî hicab e?
- 4 Destê Cîbrîlî hîlavêti jî bejna te niqabê  
Bî yeqîn Qaf e lî rojê were der sine niqab e
- 5 Me bî îşraqê sûalek jî lebê xunçe kuşa kîr  
Go: Bî îlhamê dîzani? dî suala me cewab e!
- 6 Tu binê sazê bî awazî çî rengî me dîxwazî  
Ellah Ellah bî Xudê qet dîbîhî, ev çî xîtab e?
- 7 Guh de nayê jî lebê le'lê bî qanûnê hikayet  
Dê çî şehde bî defê ra bîdîrît şehde rebab e
- 8 Xweş perişan sîfet û mecme'eyê sûretê hal m  
Pîrê 'îşq m û cuwanteb' û dîlî 'ehdê şebab e

---

2. QÎBAB: Şûrê tûj.

6. DÎBÎHÎ: Dîbîhîze.

8. 'EHD: Dem. Soz.

- 9 Dûredest in jî xıyalan me divê yek jî Xudê ra  
Xef dî behsa me jî dîl bêt û bîrît 'eyni sewab e
- 10 Me mûşerref ke, du çeşmên me bisata qedemê ke  
Pur lî nîk mîn heyê mey, mêzeke mîn sine kebab e
- 11 Kesk û soran tu binê çerxê lî dora du hilalan  
Du qeran mane beraber, şefeqê perde 'isab e
- 12 'Er'eran ta dî şepal in, wereqan cezbeye vê ra  
Nêrgizan ser dî giran in, lî binefşan xem û tab e
- 13 Çêçekên qews û qezehrengî hezar rengî sema ye  
Sunbulan girti xunav û lî gulân tazegulab e
- 14 Mest û hîşyari hemî keç ku lî hîn reqs û sema tîn  
Ez nîzanim çî neseq keyf e nîzanim çî şerab e?
- 15 Xakîpayên te dî rêza seg û tûlan xwe dînasin  
Me ne sûc û ne gunah û ne xeta, ev çî 'îtab e?
- 16 Jî wisala xwe zekatê bîde muskî û feqîran  
Ku cemala te ye kamîl dî kemala xwe nisab e
- 17 Aşîqê mes'elêxwahi were em muftiyê 'îşq in  
Desteki sunnet e têda, dî yekî nessê kitab e

---

10. *BİSAT: Cirax (Raxîstîn).*

11. *İSAB: Pêş-enîk. İsabê.*

14. *"KEÇ KU LI HIN" dî nusxeyeke dîn de "Kec Kuleh in" e. NE-SEQ: Tekuzî.*

16. *NİSAB: Mîqdarê zekatlêketîne. Standart.*

17. *NESS: Heqîqet.*

- 18 Dıl bışo tu j'vê nifaqê, ku bîdît sine beraqê  
Bı sefa hemrehê erbabê dıl û ehlê sefa be
- 19 Nezera 'eynê 'inayet bı me da şahê wilayet  
Jı 'inayet nezerê dıl me tji 'ilm û 'ubab e
- 20 Lebê le'lên te dıbi her bı yeki nuqteyê 'ilm in  
Bı xetê herfê elif cezme şubê helqe yê bab e
- 21 Xet û xalên te bı mûm û ji me ra meselegoyın  
Me ji wan haşiyeyan sine teji şerhê lûbab e
- 22 Abıheywan te divê rasti binoşi şebi qedrê?  
Destı ber gerdenê pîrpêç û xem, an zulfê duta be!
- 23 Me ji biskên te girêhdarı, ji bextê xweh girine  
Me ji zulfên bı xem û tabi, dı dıl da, xem û ta be
- 24 Te divê berq û birûskan bıreşini, tu nezer de  
Te divê rojı xuyabıt, ji şıbakê tu xuya be
- 25 Te divê zêr û zeber ki me, du zulfan bıde ber ba  
Te divê qencı qiyamet lı me rabıt, bıxwe rabe!
- 26 Qesdi ser çeşmeyê-heywani heqıqet ke "Nisani"  
Bı cihanê mebe mexrûr ku cihan eyni serab e
- 27 Serkeşê şıweyê erbabê wefa nine, rihê mın!  
Te ji dıl sohti "Mela", bes bı "Melê" ra bı cefa be

19. 'UBAB: *Despêka tışt. Ava ji binê erdê hiltavê je. Lehi. Pêlê avê. Pelê xurmê.*

20. BAB: *Deri*

21. ŞERHÊ LUBAB: *Navê pirtûkekê ye. LUBAB: Xalıs. Kakıl ê guzê.*

"BO MIN TENÊ XELA YE"

- 1 Muhbet û muhnet dı zor ın  
Hub, dibêm bêşek bela ye  
'Umr û ji, xweş pê dıborın  
Sotın û derd û cefa ye
- 2 Sotın û derdê evinê  
'Illetê dax û birinê  
Xweş dıbin ma ew bıdınê?  
Şerbeta lêvan mufa ye!
- 3 Her dilê soti bı ulfe  
Yar ne derman kıt bı zulfê!  
Ta ebed ew bend dı qulfê  
'İşqı, derdek bê dewa ye
- 4 'İşqı, derdek bê tebib e  
Lê, mufa wesla hebib e  
Kuştıme cewra reqıb e  
Pur leinê rûsiya ye
- 5 Dax û key mın lê hezar ın  
Gul dıdest şewkên bıxar ın  
Surperi dêw wê l'kenar ın  
Ehremen xatem revaye

---

2. MUFA: Mefa, çare.

5. EHREMEN: Şeytan. XATEM: Gustil.

- 6 Teb'ê dêwan dest gehîştê  
 Hor û wildanên bîhîştê  
 Aşîqê dil bendê qîştê  
 Can bîdit yekcar rewa ye
- 7 Mihnet û cewra hebîbê  
 Qehr û azara reqîbê  
 Heq tenê da min, xerîbê  
 Lê şukur baxwo weh daye
- 8 Rohniya wê şewq û tavê  
 Şerbeta qend û gulavê  
 Kes nehîm mehrum ji navê  
 Lê tenê bo min xela ye
- 9 Bê nesib min di ji camê  
 Dûri dûr mehrûm ji ramê  
 Girtiyê wê qeyd û damê  
 Ev xerîbê canfida ye
- 10 Duredest im bê nesib im  
 Dilber im xanîm hebîb im  
 Pur ji dîna te xerîb im  
 Rûh û rahet min liqa ye
- 11 Pur mulazîm têm liqayê  
 Mame hetta multeqayê  
 Min rihê şêrin di dayê  
 Hudhud er mîzgin bîdaye

- 12 Hudhudê rîdwanê xeybê  
 Sed xeber şêrin jî ceybê  
 Da dilê min murde, hey bê  
 Guh lî rê min wek seba ye
- 13 Çehvenêr im guh lî rê me  
 Lê seba rê daye bê me  
 Erzihala muhbetê me  
 Bendeyek sadîq Mela ye
- 14 Canfidayê min dî rê da  
 Fırqetê derbek weh lê da  
 Qalîbek bêrûh e wê da  
 Kuşt dibêm min lê rewa ye
- 15 Dem bî dem ew çehvenêr e  
 Bête nişanek me jê re  
 Da bîbit ew zinde vê re  
 Yarê sadîq bê bîha ye
- 16 Aşiqên sadîq dî kêmin  
 Ma dîbî sedcan fidê min  
 Zanîm ew najite bê min  
 Aşîq û pur muhtela ye
- 17 Alîm in em vê dîzanîn  
 Cîsm e ew, em rûh û can in  
 Qet jî hev batîm xwuyanîn?  
 Ger çî zahîr ew cuda ye!

---

12. RIDWAN: *Dergevan. Rezvan. CEYB: Kêlek. Teref. Berik. MURDE:*  
 Mîrî.



- 18 Hudhudê wê remz û razê  
 Ba bû ew çû guft bî sazê  
 Qîsse bîr behsa mecazê  
 Qasîdek xweş teb'i ba ye
- 19 Bademê weqtê mecal da  
 Çû ku ew yar e bîpal da  
 Qîsseyâ halê bî hal da  
 Guh didêrit yarı ba ye
- 20 Muhibeta mehbûb û latan  
 Pur vekır zîwer-sifatan  
 Daye qelb û rûh û zatan  
 Roj dî mir'atê xwuyaye
- 21 Muhibeta sûri du qîsm e  
 Qufl û miftah û tîlîsm e  
 Hın jî rûh in hın jî cîsm e  
 Nar û nûr e hın hewa ye
- 22 Hubbê cîsmânî du roj in  
 Gerçî dil pur pê dîsojm  
 Xef ceger peykan dînojm  
 Mîslê neqşê bê beqa ye
- 23 Gul heta sohr in bî tê ve  
 Bê n tebessum pêve-pêve  
 Bulbulê serxweş dî nêv e  
 Nexme û nal û newa ye

---

20. *MIR'AT*: *Neynîk*.

21. *SÛRÎ*: *Şîklî*.

22. *BÊ BEQA*: *Bê mayîn*.

23. *TÊ*: *Çıqıl, ta*.

- 24 Herçi celwa bû jî navê  
 Nû gulek di girt xunavê  
 Wê jî dil çû muhbeta vê  
 Ew bî ya di ra teba ye
- 25 Her kesê muhbet jî rûh e  
 Muhtelay nûra sibûh e  
 Wê di dil da sed curûh e  
 Cezbe û lerzin û ta ye
- 26 Herdu rûh yek nûr û tav in  
 Çerxek û du stêr di nav in  
 Herdu dane murxi dav in  
 Îsmê hey, dav lê veda ya
- 27 Nûr e pur nadir wucûd e  
 Gerçi ewwel nar û dûd e  
 Berqê lamî' dé lî kû de?  
 Hub di qelban kimiya ye!
- 28 Arîfê cewher-şunasi  
 Ê bî vi wesf û libasi  
 Dé qedir bêhtır bınasi  
 Meq'edê sıdqe ceza ye!
- 29 Dûr neki da wi j' derê xwe  
 Wernegeri j' wi berê xwe  
 Bûriye ew di serê xwe  
 Ser di nava rê nîha ye

---

24. CELWA: *Buhurandin. Fawıstandın. Çılmısandın.*  
 25. SUBÛH: *Piroz, pak. CURÛH: Bırınan.*  
 26. TEYRÊ DIL: *Heywana serjêkırî.*

- 30 Ma dibît ew dûredest bît?  
 Dê ji fincana te mest bît!  
 Cam ji şehkasê bî dest bît  
 Ebteran ew mey dewa ye
- 31 Yarê pur husnek lî bal bû  
 Dilberek xayet cemal bû  
 Ew bî hal ageh bî hal bû  
 Şubhê wê şefqe w 'eta ye
- 32 Mehdera wê xeyrixwazê  
 Nukteyek j'wê remz û razê  
 Wê bî dil seh kîr jî sazê  
 Muxni yû qanûn û nay e
- 33 Yusîfê dewr û zemanê  
 Go: Nesim han vê nişanê!  
 Lê jî bo nekhê dehan ê  
 Nexweşan ew lê şîfa ye
- 34 Mawêra belgên gulê bû  
 Bêhn û bû ya kakulê bû  
 Daruwê qelbê "Melê" bû  
 Lew bî çehvên mîn cela ye
- 35 Ya nesim dê çi lezîni?  
 Sax û salîm ma tu bîni?  
 Vi kumêdi lê gehîni?  
 Da suwar bît lê, peya ye!

---

33. *NEKH: Bîhna xweş. DEHAN: Devan, Dev.*

34. *MAWERA: Hawî dor, etraf. DARÛW: Derman.*

- 36 Xefletê bayê nesim hat  
 Xef ji bal yarê kerim hat  
 Pur bî ihsanek 'ezim hat  
 Qasidê şahê geda ye
- 37 Dîl nefes disa bî ber hat  
 Lew Hekim-luqman bî ser hat  
 Nafiê derdê ceger hat  
 Taliê kewkeb numa ye
- 38 Mîn ku ew nişan gihîştê  
 Ev dilê sed daxê reş tê  
 Zerreyek xweş lê nehiştê  
 Îsmê ee'zem pê gihaye
- 39 Çûme ser pîştâ kumeydi  
 Mîn jê pur ew jan û key di  
 Behr û ber me l'ber xwe tey di  
 Deşt û çol û kerbela ye
- 40 Me w nesim xweş pence têk ra  
 Wê dîçin wek teyrî vêk ra  
 Behsê zulfa yarê pêk ra  
 Borê îşqê pur fîra ye
- 41 Gunbêda nûrin xwuya bû  
 S'pêdeya sadîq numa bû  
 Yek bî yek şewqê veda bû  
 Qesr û eywan û sera ye
- 42 Qumri yû bulbul dîxwûnî  
 Lê 'eceb ew xweş dîminî!

Her seher mehbûb dîbinin  
'Endelib vê ra teba ye

- 43 Buxçeya sorgul dî geş tê  
Çiçek û reyhanê reş tê  
Dilrubayan têne geştê  
Sunbulan ta ta sema ye
- 44 Sebzeya şebnem gulav lê  
Sur-'eqiqan dur-xunav lê  
Dilberan seyran û rav lê  
'Er'eran sê tabi daye
- 45 Bûm şerif ez b'asitanê  
Şahîdên wê gulistanê  
Saqiyan cam cam dîdanê  
Kewkeban seywan vedaye
- 46 Çendeki çimen xwurem bû  
Lê medam ew subhedem bû  
Mın bîhîş, baxê İrem bû  
Lê seba go mın: Seba ye
- 47 Sef bî sef wildan peri bûn  
Bendê zulfa 'enberi bun  
Têk lî dêmê muşteri bûn  
Reş û govend û sefa ye

---

46. "XWUREM" dî hîn çapan de "herem" e. XWUREM: Xweş. Şen Rûken. Xwezi. HEREM: Pawan. SEBA: Ya pêş, bayê sibê ye. Ya dawî, navê bajarêki ye li Yemenê.

48 Pur 'umur mîn çû bî suxtê  
Lê şukurxwazîm jî bextê  
Zuhreyek bû ew lî textê  
Belku bê m: şemsudduha ye

49 Perdeya xelwê ku hîlda  
Yengiyek mîn dî dî mîl da  
Gezmeya jehrê lî dîl da  
Qet nego, qetl û xeta ye!

50 Hadîrî çûm secde jê ra  
Lê niyet ihram ne vê ra  
Aşîqê ev gezme tê ra  
Her çî ta'et kî t, rewa ye!

51 Çûm ziyaret pê yû destî  
Lê nehîşt ewwel bî qestî  
Da bîsojî t rûh û hestî  
Aşîqan sotî m dewa ye

52 Şerbeta wî a xwe nadet  
Ta hînek aşîq ceza det  
Dîlberan ev reng e adet  
Mehrûwan kemter wefa ye

53 Pişeyê wan xenc û naz e  
Sîn'etê aşîq niyaz e  
Yar lî ber zaran icaz e  
Şerbeta şêrin mufa ye

54 Çûm tewafa pê yû destan  
Şubhetê sekran û mestan

- Ehlê hal û xûbperestan  
Wan ji 'umr, ev muddea ye
- 55 Tilliyên nazîk-şemalin  
Mîn lî ser çehvên xwe malin  
Talîbê werdên bîxal in  
Dîl dî vê fîkrê teya ye
- 56 Çû 'umur mî d'vê xîyalê  
Ma şevêk 'îdan dî salê?  
Bê m ziyaret zulf û xalê!  
Roj û şev mîn ev dûa ye
- 57 Çerx dîtîrsîm kî şîtabê  
Zû ecel pê det rikabê  
Can bîret mî d'vê 'ezabê  
Ev sîhareng ejdeha ye
- 58 Çendeki sadîq cema bîn  
Er bibêjî canfîda bîn  
Wek "Melê" lazîm tuna bîn  
Wî jî dîl canê xwe da ye.

---

55. TEYA: Tewandî. Xewr. Jixweçûyin.

DENGÊ TIPA ( ♣ : H:E )

"RADIKIN EW QETL Û XWÛNAN"

- 1 Dilbera serdarê xûban  
Ez nızam ageh heyey?  
Arif e b'halê qulûban  
Alım e b'halê me ye!
- 2 Alım e b'daxê fûadan  
Gezmeyên wan nûn û sadan  
Çûne dıl hetta bera dan  
Yengiyê reş-goşe ye
- 3 Gezmeyên wan sad û nûnan  
Awurên eswed-'uyûnan  
Radıkın ew qetl û xwûnan  
Mın diye w dıl şehde ye
- 4 Lazım e l'sultan û miran  
Purskırın, l'halê esiran  
Em kırım amancê tiran  
Suxteyên dermande ye
- 5 Hêj nızanım mir dı bir ın  
Zanıt em si sal esir ın!  
Çehvenêr pursek emir ın  
Lew bı rehm û şefqe ye



- 6 Pur dibêm, şefqe lı bal e  
Arıfe w sahib-kemal e  
Carman bine xıyal e  
Purs bıktı çı lê heye
- 7 Şefqe kıt car car nihêni  
Tûleyê astan vıxwûni  
Da vekım daxan bıbini  
Nar û pêt û şu'le ye
- 8 Da bızanıt pêt û nar ım!  
Kuştiyê cohtê xumar ım  
Muhbetê sohtım buwarım  
Lazım ew zanıt we ye
- 9 Alım e b'derd û birinê  
Ma dema didar û dinê  
Xef dıbtı remza evinê?  
Vê bızan bê şubhe ye!
- 10 Her dema dilber diyar bıt  
Can û dıl tşk tar û mar bıt  
Dê çı reng muhbet sıtar bıt?  
Xefkırın bêfeyde ye!
- 11 Her dema mehbûb zuhûr bıt  
Zêde mezher bê qusûr bıt  
Dê tecellayek lı Tûr bıt  
Berqê lamı' cezbeye

---

7. *NIHÊNÎ*: Bı dızı. *VIXWUNÎ*: (*Vexwandım*). Bı ezmini.

- 12 Cezbeyê dîl jî wucûd bir  
 Xef jî ber 'eynê hesûd bir  
 Mîn dî mihrabê sucûd bir  
 Lê hecer nişane ye
- 13 Secdeya ber nûn û dalan  
 Mîn tewafa zulf û xalan  
 Ev bese j'sahîb-cemalan  
 Da biçîn lê 'umre ye
- 14 Ê yeki sadîq hebîni  
 Bê hicab ge'ew bîbîni  
 Ma lî hîşyari dîmîni?  
 Serxweşê bê bade ye!
- 15 'Îşq e tuxraya mîhêni  
 Her dema mehbûb dîbîni  
 Dê bî dîl lazîm bîxwûni  
 Ev çî ism û nusxe ye?
- 16 Lamîa wê husn û nûrê  
 Gerçi tê dîl şubhê tûrê  
 Batîna nayê zuhûrê  
 Lê hicab û perde ye
- 17 Arîf mî, me'na şunas mî  
 Lê bî sed sûret libas mî  
 Xeyrî mehbûb wan nenas mî  
 Xef jî wan zani me ye

---

16. TÛR: Çîya

- 18 Ê lı mın yengi kışandı  
Sed xedeng vêra reşandı  
Dıl ji derbê herîşandı  
Ez kırı extırme ye
- 19 Lazım ew zanıt bı hali  
Dilber û yarê muwali  
Gezmeyên qewsên hilali  
Derb lı niva sine ye
- 20 Hêj dıbêm mehbûb nızani  
Mın ew e rûh û giyani  
Purs nekır bira xwe nani  
Ev çıra perkende ye?
- 21 Purs nekır şahê cihanê  
Yusifê dewr û zamanê  
Ev çı xak e l'asitanê  
Bel esirek jin me ye
- 22 Bûme xak ez lew ji rê ve  
Da dema yar bêje wê ve  
Damenê bıgrım ji pê ve  
Çendeki mın cehde ye
- 23 Çendeki taqet dıdêrım  
Bım xubar bed rê veşêrım  
Ger ji çehvan ez bıwêrım  
Mın zenexdan telbe ye

---

19. MUWALÎ: *Bilındkiri.*

23. ZENEXDAN: *Eçen, çene.*

- 24 Da binoşım mey ji lêvê  
Mawera reyhan û sêvê  
Lu'liyên şekker dî nivê  
Abıheywan çeşme ye
- 25 Çeşmeya avaheyatê  
Şerbeta qend û nebatê  
Mın lı daxan ew mufa tê  
Can jı bo şukrane ye
- 26 Lew weku sewda û din ım  
Her dema dêmê dıbinım  
Din dıbım heyran dıminım  
Muşteri yan zuhre ye
- 27 Şems dınêv burca şeref da  
Sed kewakıb çar teref da  
Muşteri hati bı ref da  
İstiwa çû quble ye
- 28 Afitabê d'istiwaê  
Ez jı ber derb û cefaê  
Canfida tême liqaê  
Şubhetê perwane ye
- 29 Mın tu yi meqsûd jı jinê  
Mın jı ber mewca evinê  
Sed dıkım didar û dinê  
Mezher e bes zêde ye
- 30 Rohniya çehvê nebinan  
Murşidê meczûb û dinan

Darûyê derd û bîrînan  
Mîn teleb dina te ye

31 Bîne pê nazîk mûbarek  
Deyne ser çehvên me barek  
Mîn curûh xweş bîn bî carek  
Ruhn bîbîn pê dide ye

32 Bin kefa nazîk jî nûrê  
Tılliyên cama tehûrê  
Bêhn jî mawerd û bixwûrê  
Mîn ziyaret tewqe ye

33 Da lî ser çehvan bîmalım  
Bulbulê werdên bî xal ım  
Carekê rehmê ke, zalım!  
Şefqexwûy heqqê we ye

34 Er neki rehmê tu Mîro!  
Dê çî bit halê me iro?  
Qet nebê carek esiro  
Gırtiyê sisale ye

35 Şûn, çihê peykan û neslê  
J'tılliyên yaqût û feslê  
Er neki derman bî weslê!  
Derb û tir û gezme ye

---

35. NESIL: Serrerım. FESIL: Bend. Rêz.

36 Gezmeyên yarê ku bavê  
Ne j'mey û qend û gulavê  
Bêt dewa kî wan digavê  
Ma heyatek lê heye?

37 Ne tenê qend û nebatê  
Mezherê rûh û heyatê  
Hem but û 'uzza û latê  
Lew me dil butxane ye

38 Xwendê latê Azer i tu  
Bê çî şêrin dilber i tu  
Her çihê lê bêweri tu  
Bê xilaf ew Ke'be ye

39 Ma dîbît bêxî xilafê?  
Ser dîdît bavê nisafê!  
Er bîki bême tewafê  
Mîn bî eswed secde ye

40 Da ziyaret kîm nişanê  
Ber zuhel bê tîm qîranê  
Tûle yîm ser l'asitanê  
Çehvenêrê mûçe ye

41 Ma bî zehrê şekkerini  
Mûçe da dê xef bîxwini  
Da reqîb mel'ûn nebini  
Pur (eleyhille'ne) ye

---

38 XWEND: Xwendî, berbûri. Serdar. BÊWER: Cîgir. Bêti wir.

39. MİSAF: Wijdan, insaf.

- 42 Ger bîbexşi dîl muradê  
 J'wê heyat û xemr û badê  
 Da nekîm gîleh û dadê  
 Dad me disa ber te ye
- 43 Guh bîde ber gîlh û dadan  
 Hakîmê şehîr û biladan  
 Dê tu daxwaz û muradan  
 Di kesê bêçare ye
- 44 Dê tu disa şefqetê ki  
 B'ew nişana cebhetê ki  
 Me j'herêmên xîzmetê ki  
 Mehremên bê perde ye
- 45 Bê nişan in me nişan ki  
 Mah û xurşîdê qîran ki  
 Bende kelbê asitan ki  
 Dûr neki xweş tûle ye
- 46 Da dema suhbet bî coş bi  
 Cam bî xweş le'lan bînoş bi  
 Me j'hebib sed deng surûş bi  
 Dinber û pur 'îşwe ye
- 47 Şerbeta wê cam û tasê  
 Yar ku tê bêt in'îkasê  
 Bêt me ji feyzek jî kasê  
 Abîheywan ew b'xwe ye

---

47. *IN'İKAS: Tirêjdan.*

- 48 Ê jî vê zerfê vexwari  
Xwendi ew xettê xubari  
Mestiya çehvên xumari  
Qenc dîbi ew zêde ye
- 49 Mînlî dîl tirek Moxul di  
Têk jî ber xwûnê qızıl di  
Lê dîbêm derdê ku dîl di  
Hêj jî çehvên şehle ye
- 50 Rohniya çehvên "Mela" yi  
Xalîqê husna te dayi  
Hub tenê da mîn gedayi  
Husn û hub yek çêşne ye
- 51 Ditiye nûra yeqeq me  
Sed neseq lew tèn sebeq me  
Pur nebi erzan lî heq me  
Lê "Mela" xweş bende ye

*DENGÊ TÎPA*    ♪ : H:E )

### "TEBÎ'ETÊ TER KE"

- 1 Turreya ta bî darê enber ke!  
Xemriyên şeng bî miskê ezfer ke!
- 2 Lî gulân misk û 'enber bireşin!  
Jî gulavê cinesriyan ter ke!



- 3 Kesik û sorên j' rengê qews û qezeh  
Ji sera pa gulav û mawer ke!
- 4 Surme poşên suri bî ser kîl de!  
Aqılan lê xerab û ebter ke!
- 5 Her seher jî nû desteki wergîr!  
'Er'eriye têkda seraser ke!
- 6 Nêrgîzên sergîran hîlin carek!  
Du qîrana lî yek beraber ke!
- 7 Qedd û qama şerîf, nazîk û ter  
Lê seraser bîfeslin, ker ker ke!
- 8 Tu bîmeş kok bî ser derê qesrê!  
Bîxwe koki lî Şah û Qeyser ke!
- 9 Were wek roj bî ser derê kelhê!  
Alemê têki da mûnewwer ke!
- 10 Wek gulazer bo serwa te mîrîm  
Me b'qurbana xwe wek gulazer ke!
- 11 Wek gulek zer d' buxçeya te me ez  
Tu me têkîl xwe wek gulazer ke!
- 12 Were carek eger tu lutfê key  
Me bî qurbani yek du xencer ke!

---

12. *Ev beyt bî tenê dî çapa Fortman de heye.*

- 13 Zahidê hışkıteb' i sewda ye  
Bı du caman tebi'etê ter ke!
- 14 Weke carek b'xendeşekkerê deng  
Têkî mısra me qend û şekker ke!
- 15 Pê lı ser dideyên "Melê" dayin  
Xelweya sofiyan mukedder ke!
- 16 Xett û xalan nişan "Nişani" de  
Me, ji navê xwe ra bı defter ke!

*DENGÊ TİPA ( ه : H·E )*

"HÊJ DAXA KUL E!"

- 1 Gerçi bulbul cewherê zatê gul e  
Lê gulê rewneq ji 'işqa bulbul e
- 2 Guh de zıkrê hal û çoşa badeyê  
Wê bı bulbul ra dixwûnt bulbul e
- 3 Sosnan sed rengi avêhtın kemend  
Wan nego, dıl bendê tayek sunbul e
- 4 Sunbulan seywan lı demê taze kir  
Afitab iro dı burca sunbul e
- 5 Qet verêki vê demê hazır dibit  
Qisseyaya fêslê ne karê sunbul e

- 6 'Er'erên rengin jî tayên sor û zer  
Qumriyan sed rengê şêrin xulxule
- 7 Remzeya ışqê jî bala hate xwar  
Qudsiyan avêhte çerxê hîlhîlê
- 8 Mîn jî dîl nasûreki da hestiyan  
La cerem hêj neş'eya daxa kul e
- 9 Bulbul û perwane ew fêsl û dem in  
Cînsê 'îşqa mîn tenê derdê kul e
- 10 Nêrgîza nazîk-qed û şehlîya mest  
Dîn kîrîm ez bulbulan sewdagul e
- 11 Teb'ê lamî' weş jî mînnet Bul-Hesen  
Mîn dî dest da Zulfiqar û Duldul e
- 12 Eşqerê bed fê'lî, çî hê kîr 'ecêb!  
Barekel-lah xweş bezi espê qul e
- 13 Zulf û bîskan pur jî mîn dîl bîr belê  
Rîşteya canê "Melê" ew kakul e.

---

12. "Hîşkerûyê bedfê'lî çî hîn kîr 'ecêb?" nusxe!

ESPÊ QUL: 1) Hespê kumeyt ê kapreş. 2) Kul û kor.

13. RÛŞT: 1. Kamebûn, Balıxbûn. 2) Tefekura rast û dirust. 3) Dîtin û çûyîna lî rîya rast.

"XWEŞ-BENDE YIM"

|    |                                |                                 |                                 |                                 |
|----|--------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| 1  | Yarê me pur<br>Ew leb-şeker    | nişan û sur<br>nazik-beşer      | sima jî dur<br>cebhet seher     | dêm kewkeb e<br>kakul şeb e     |
| 2  | Şeb-kakul e<br>Mın xefletê     | xal filfil e<br>dî qible tê     | çin sunbul e<br>wek mah diti    | davadul e<br>sa xebxeb e        |
| 3  | Mın di bî xef<br>Nûnên jî Yeng | suhbet bî dev<br>berdan xedeng  | şahê necef<br>wê pur jî teng    | fincan dî kef<br>şêrin-leb e    |
| 4  | D'ani zuhûr<br>Saqi werin      | dêmê bî nûr<br>cama zerin       | xalên dî hûr<br>ew surşirin     | cama tehûr<br>cam meşreb e      |
| 5  | Xal û xetê<br>Her dem jî new   | şox-qametê<br>dîl-feyz e ew     | me j'vê kitê-<br>ev 'îşq û sew- | b û dest-xetê<br>da mewheb e    |
| 6  | Mın bê qedar<br>Mihra butan    | ev sır veşar<br>xal û xetan     | 'îşqa xedar<br>sindoq e xan     | suhtî sîtar<br>û meqleb e       |
| 7  | Dêmê bî xal<br>Yekta elif      | ew nûn û dal<br>nayê westîf     | ismê celal<br>mın 'eqlê tîf-    | bejna şepal<br>li, mezheb e     |
| 8  | Hetta nemam<br>Bê cehdî qet    | salık tamam<br>tên emr û xet    | şêrin-kelam<br>herçi ku met-    | ma da me cam?<br>leb menseb e   |
| 9  | Dermande yım<br>Zara bî sır    | heyran te yım<br>dîl j'êm vekır | pirane yım<br>der heq me pur    | xweş bende yım<br>erzan me be   |
| 10 | Bergên gulê<br>Bê perde û      | ew mîsk e lê<br>xweş me'de û    | hûr hûr welê<br>yek we'de û     | der heq "Melê"<br>pur şefqe be. |

"EZ NUMA BÛM DI ŞERQÊ DA"

- 1 Me lew fîncan lî ser dest e, ku mehtaba hilal-ebû  
Numayên mîn dî mîr'atê, meya saf a zelal ebrû
- 2 Bî şêrîni bî zîbayê, bî reftari bî balayê  
Bî nê nûnên dî tuxrayê lî bala her du xal ebrû
- 3 Bîla bî "Saimud-dehr" î, bîla iftarî carek bî  
Kesê zânî jî dilber wê xwûyabî her. du sal ebrû
- 4 Meşî mestane reyhanê dilê mîn dî dî amancê  
Reşandî sineyê tiran bî qewsê herdu mal-ebû
- 5 Sehergeh zuhresîma wa dîçû gulşen bî seyranê  
Bî ser çêhvên "Nişani" da xeramê ew hilal ebrû
- 6 Dîbên: xawer perest î tû, nîzanî mîn dî keşfê da  
Numayî mîn dî şerqê nazîka gerdenşemal ebrû
- 7 Tenê ma her terazû ne, dî babê husnê kêşani?  
Hilalê xatêmê husnî mîn, lî wê dêmê bî xal ebrû
- 8 Me cewher 'unsurek xamîs numa iro dî talî' da  
Dî vê teqwîmê insani lî talî' bûne fal ebrû

---

3. *SAIMUD—DEHR: Rojgirîyê salewest.*

8. *XAMIS: Pêncemin.*

- 9 Bı zunnarê dı dêrê da, lı hımdava çelipayê  
Bı mıhrabê me bir secde, belê emma xeyal ebrû!
- 10 Dı mabeyna du ebrûyan dıbinım qabê qewseyne  
Dıdıt mın terfet-ul 'eynê cewaba sed sual ebrû
- 11 Dı batın secdegalê mın, lı ber wan her du ebrû ne  
Bı 'eyni taqê mıhrab ın, dı 'ilmê ehlê-hal ebrû
- 12 Eger de'wayê Mûsayi, dı 'ışqê da bı kım caız!  
'Mela'' daim tecellaye ji wê terha şelal ebrû
- 13 Bı şêrini bı zıbayi, çı katıb bû weh kêşayi?  
Tealellah nişan dane, weh şêrin ev misal ebrû.
- 14 Ne şêrina lı der bendê, ne mehbûba Semerqendê  
Nekêşayın bı vi rengi, lı neqşê bêzewal ebrû!
- 15 Nişana qabê qewseynan, ku qews avê te ebsaran  
Dı teqwima tecellayê beser lê bûn hilal ebrû

---

10. TERFET-UL EYN: Nıqandına çavan.

11. BI EYNI: Bı çavê mın.

DENGÊ TIPA ( 9 : W:Û )

"XEMRA HELAL"

|   |                               |                               |                                 |                             |
|---|-------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|-----------------------------|
| 1 | Min di seher<br>Ew dêm-zeri   | şahê mecer<br>sur muşteri     | lebsê dı ber<br>ya Reb peri-    | mexmûri bû<br>ya hori bû    |
| 2 | Hori-weş e<br>Xalên dı qer    | şêrin-meş e<br>miska Teter    | kakul-reş e<br>nazık-beşer      | xal-hebeş e<br>kafûri bû    |
| 3 | Nazık-letif<br>Min dı bı wext | gerden-zerif<br>ew nik i bext | lebsêşerif<br>iro lı text       | kêmxê w qedif<br>fexfûri bû |
| 4 | Fexfûr sur e<br>Ew hate muş   | sima dur e<br>mın çûne hış    | heybet pur e<br>dıl mun ji 'iş- | pur dılgur e<br>qê fûri bû  |
| 5 | Dıl bû kerî<br>Min dı gelek   | zaba beri<br>ew sur-melek     | lazım herî<br>wek meş'elek      | dê ew zeri<br>pur nûri bû   |
| 6 | Dêm fener e<br>Ew meyperest   | xal 'enber e<br>meşha û mest  | bû mawer e<br>cama dı dest      | lêbşeker e<br>ferfûri bû    |
| 7 | Mey ber kefê<br>Husna lı dêm  | meşha sefê<br>wesfan neşêm    | soza defê<br>herçi dibêm        | da qerqefê<br>jê dûri bû    |
| 8 | Da min suroş<br>J'wê 'işweya  | wer mey binoş<br>yar bû xwûya | zewq û xûroş<br>ew ne j' meya   | lew çûm ji hoş<br>engûri bû |

3. KÊMXE: Cûreyek qumaş. NIK: Eyişandi, ceibandi. Xweşlêhati.

7. DEF: Dev. QERQEF: Mey, bade.

8. SUROŞ: İşaret (Wehiy). Milyaket, XUROŞ: Heyecan. kêfa zêde.  
ENGÛR: Tiri.

|    |                                 |                                 |                                |                              |
|----|---------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| 9  | Mın di bı xwab<br>Dil şewwışand | ew mahitab<br>xwê lê reşand     | da dil kulab<br>xweş herişand  | cohtë xurab<br>têk hûri bû   |
| 10 | Hûrkır cesed<br>Cerhan ji new   | qewsên semed<br>xwûn daye kew   | tir dan kebed<br>'ışqa me lew  | dad û meded<br>meşhûri bû    |
| 11 | Lew yek neseq<br>Şêrin-lebê     | mın tèn sebeq<br>dêm-kewkebê    | nûra yeqeq<br>lê bende, bê     | da dil şefeq<br>destûri bû   |
| 12 | Dilber nezer<br>Zanım ku wa     | da mın seher<br>ew mahrûwa      | xecim jı ber<br>wek lu'luwa    | lê ew qeder<br>mensûri bû    |
| 13 | Paş firqetê<br>Wesla hebîb      | zor-muhbetê<br>mın bû nesib     | mu j'tel'etê<br>mel'ûn reqîb   | çûm hezretê<br>rencûri bû    |
| 14 | Cama zelal<br>'İşqa xedar       | xemra helal<br>sohti sîtar      | yara şepal<br>nêv me û yar     | da mın bı hal<br>sed sûri bû |
| 15 | Şahi cıvin<br>Derd û bela       | xem jê-revin<br>wên çûn hela    | marê şevin<br>'umrek "Mela"    | êsand evin<br>mehcûri bû     |
| 16 | Pur mın zecır<br>Şem'a me hıl-  | ditın hecır<br>bû sed 'emil     | mabû ecır<br>mınnet me dil     | su bh û fecır<br>mesrûri bû  |
| 17 | Yar we'de da<br>Dı spideyê      | b'le'lên xwe da<br>çûm we'deyê  | wer ba me da<br>ku j'badeyê    | çın perde da<br>mexmûri bû   |
| 18 | Ihram mı best<br>Cohtë hebeş    | eswed bı qest<br>tir dan bı weş | yar hate mest<br>hecca mı xweş | ez çûme dest<br>mebrûri bû   |
| 19 | Vê kakulê<br>Dava dılan         | çinên dilê,<br>nêv sunbulan     | qelbê "Melê"<br>ser sorgulan   | dav dane lê<br>menqûri bû    |



DENGÊ TÎPA ( 9 : W:Û )

" KEMÎNÊ XEDAR "

- 1 Dı dest da yengiyek nûbari mın di ew keman ebrû  
Lı bala cedwelek cebbari lêda hem qıran ebrû
- 2 Ku heq ev herf û xet kêşan lı talayê me derwêşan  
Du qewsan goşê lê badan û ser peyweste man ebrû
- 3 Te didari, te reftari, te elmasên şeker-bari  
Bı 'eyni rê lı ser sadan, du nûn reyhan numan ebrû
- 4 Bi hemdil-lah bı feyrûzi, lı wechê dilberê mın di  
Ku mahê nû nişan mın dan lı taqê asiman ebrû
- 5 Tealel-lah nişan dane, bı husnê ev neseq dane  
Jı neqş û sen'etê heq ev nişan çeşm ev nişan ebrû
- 6 Jı re'na nêrgızên şehla, mecalê hem qıran binım  
Hezar remz û îşarat m, jı wan qewsên çewan ebrû
- 7 "Mela" dıl tşk te peykan m, jı mehbûban me nişan m  
Kemandar m, dı xeddar m, dı burca esmeran ebrû

DENGÊ TÎPA ( 9 : W )

"MEHA NÛ"

- 1 Wê spide jı burcê qews-ebrû numandin mahı new  
Xweş jı qewse ebrûwan vêra kışandin mahı new

- 2 Goşeyên nûnan bî ser badan jî qewse bê weter  
Mîslê enguştê binê sed ser beyandî mahî new
- 3 Keşşîfî bedra temam ehîsen jî bala tel'etê  
J'istiwa da gezmeyan çerxê reşandî mahî new
- 4 Wê lî wechê afitabê gahî kifş û gahî xef  
Arîfên ehlê besaret heyyîrandî mahî new
- 5 Mîl dîzanîm dane ber qewsê hilalî goşe-zer  
Lew jî bala goşeyên nûnan lîvandî mahî new
- 6 Ez dîbêjîm dê lî mîm dîsa ceger sed pare kîm  
Wê bî mîzan her du şîrazî çevandî mahî new
- 7 Daxîlê meclîs bûyî îşev "Nişanî" lew ku xef  
Camê rûhanî lî ehlê dîl nişandî mahî new

*DENGÊ TÎPA ( و : W:Û )*

### "SERMÎYAN EV BADE BÛ"

- 1 Hê dî ber "qal û bela" yê belku ev alem nebû  
Çerx û dewran dewrî gerdûn gunbedê minî nebû
- 2 'Erş û kursî hêj dî mexfî bûn dî kenza qudretê  
Husnî heq bû istîwayê lamîa 'îşqê hebû

---

6. *ŞÎRAZÎ: Kevanê şîrazî.*

- 3 Nehtıbûn hukmê sifatan ew jî zatê "lem-yezel"  
Aşîq û me'şûqî yek bûn şem' û hem perwane bû
- 4 Husn û hub zatê qedim in. lê cuda bûn ew jî yek  
Lê mha ismê hudûsê hikmet û tefsîl we bû
- 5 Husn û hub ani zihûrê işq e eslê alemê  
Eslê eşya da bızani wane esl û made bû
- 6 Yek dî zatê surşîrinan bû cemal û husn û sur  
Yek dî qelbê ehlê dîl nar û celal û cezbe bû
- 7 Aşîq û me'şûqê "el heq", herdu mîr'atê yek in  
Lew dî esle cem'ê da. eslê qedim ayine bû
- 8 Cezbe û seyra sulûkê, bê mehebbet nabîtin  
Cehdeya bê 'îşq û hub, çendi ku kîr bê feyde bû
- 9 Salîkên 'îşqê yekayek hewce nin in ez bîbêm  
Cameya pirê terîqê ser jî nîk şehzade bû
- 10 Reng û reng ehlê meqamatê terîqê çûne seyr  
Hîn celal û hîn cemal û sermîyan ev bade bû
- 11 Ê birî 'eynê beqayê badenoşê 'îşqê bû  
Ê bûyi melhwê fenayê aşîqê bêçare bû
- 12 Êk jî wan perwane bû soht û fixanek jê nehat  
Êk jî wan teşbihê goyinê bî ah û nale bû

---

10. BEŞUKOH: *Bîşkok. XES: Dîrik.*

- 13 Awurên eswed-'uyûnan aqılan sewda dıkın  
Gezmeya aşiq vıdıl kefti ji çehvên şehlê bû
- 14 Aşiq û me'şûqı da wasıl bı yek bın bê hicab  
Mehwi bû bizzati aşiq lew dı ışqê perde bû
- 15 Lew dı 'ışqê da fena bû da bıbıt baqi bı dost  
Aşiqê fani ne bû wasıl hetta baqi ne bû
- 16 Nuqteyê 'ılm û sewadê herf û neqşê alemê  
Ser dıdım me'nayekê eslê sewadê nuqte bû
- 17 Her yek e w dê yek bımınıt ewwel û axır yek e  
La cerem nabi du bi, ê dê bımınıt, her hebû
- 18 Her çı de'wayê dı 'ışqê da "Melê" sabıt kırı  
'Eyni de'wayê dı nefş-ul emri disa şehde bû

*DENGÊ TİPA ( 9 W:U )*

"ROJ Î TU LI ŞERQÊ"

- 1 Kes ne d'ye sehergeh ku çı nazık-weres i tu  
Me j'belgê gul û nêrgîzê ser-mesti besi tû
- 2 Zanim ne tenê ku yedê beyda tu dıdêri  
Wer xweş ke şehidên xwe ku 'İsa nefes i tu
- 3 Rûh i, tu ne cısm i, ji cematê bı çı ismi?  
Reng, rengê te bê keşf û şuhûdê çı kes i tu?

- 4 Roj i tu lı şerqê bı cemala xwe dı berqı  
Billah ku jı ser çeşmeyê eqdes qebesı tu!
- 5 Bêje, jı çı nûrê û tecella lı çı tûrê?  
Geh geh lı sera perdeyê can multemes i tu!
- 6 Şemsa felekê ya melekê hêji nızanım!  
Hori yû periya bı xwe rûh-ul qudus i tu
- 7 Cana, ceres û rehberê 'ışqa te ezım qet  
Ageh bı fixan û herekatê ceres i tu
- 8 Ma yek nefesek mın dıbtın bê tu wucûdek?  
Dê bê te çı bım? hem tu rûh i hem nefes i tu!
- 9 'İşqa te, me go: Zêrê sifet zer dıkırım, go:  
İksir e evına me bı 'eyni û mes i tu
- 10 Mın go: Jı nigaran tu gul i, bes bışukoh be  
Zanım ne muhib her ne kes û xar û xes i tu
- 11 Ey horısırıştê lı me xweş meywe te ber kır  
Cenna te wisala me û ateşperes i tu
- 12 Mın go: Dı şevan şubhê nucûman bı tewaf mın  
Go: 'İşwe dızanım bı çı qest û hewes i tu
- 13 Mın go: Me bı tixan ve dê nakın jı derê te  
Go: Em jı nebat mın û lı teb'ê meges i tu
- 14 Mın go: Jı kemenda serê zulfa te verestım  
Perwazê lebê le'lê me, go: Ger veresi tu

- 15 Yek dem ve nehıştın te dı hamûnê firaqê  
Bê hemdemê derdan, go: Çı feryadêresi tu?
- 16 Mın go: Jı dilê şubhê bıxwûr xweş te bı ker kır  
Ker kır bı du le'lên xwe şeker, go: 'Edes i tu
- 17 Mın go: Lı rexan m, ne ku keçrû wek Ferezın  
Şah gote mı: Kış, matı, lı bazê feres i tu?
- 18 Mın go: Te divê ser jı reqibê bıbırım ez  
Go: Mın diye zanım dıبری jê, meqes i tu
- 19 Ta çendi bı xef bade bmoşı weh nefes da  
İca bı def û ney were mirê 'eses i tu
- 20 Mın go: Jı qedim ez meyé 'ışqa te dmoşım  
Go: Mın jı 'uşağan ne tenê mey-teles i tu
- 21 Mın go: Dı şevan şubhê şemalan weh dısojn  
Perwane-sifet: Ca here, bê sewt û hıs i tu
- 22 Mın go: Beser û quwwetê sem'a mı tu yi, go:  
Zanın te em m rûh, û i . . . red qefes i tu
- 23 Te j'zulfê butan sıhhet "Mela" reştire talı'  
Yarê te seher bêt û bıret pê nehesi tu

---

15. HAMÛN: *Beyaban, xeribi.*

16. 'EDES: *Nisk.*

17. REXAN: *Du berikên setrencê. Kenaran. FERAZIN: Wezirê setrencê. FERES: Hespê setrencê.*

"TEXT Ū BEXT Ū REXT"

- 1 İro jı derba xencerê  
Lazım bı êşan i Mela!  
Teşbihê zulfa dilberê  
Zanım perişan i Mela!
- 2 Zanım perişan i jı dıl  
Bê hed bı êşan i jı dıl  
Teşbihê bryan i jı dıl  
Bil-lah ne insan i Mela!
- 3 Billah çı teb'et adem i  
Yekser dıbêm yek alem i  
Deryayê Qafû Qulzem i  
Yan çerxê gerdan i Mela!
- 4 Ya reb çı wi mihnet keşi  
Ser ta qedem têk ateş i  
Mecrûhê qewsê tûz-reş i  
Lew dıl bı peykan i Mela!
- 5 Zanım jı 'ışqê dojah i  
Behrek jı narê asih i  
İro lı mahê xergeh i  
Teşbihê seywan i Mela!

---

5. XERGEH: Tımı, herdem. Warga delala. Fiwa teze. Cuwan.

- 6 Ev sineya wek nay û ney  
Pur lê kışandin dax û key  
Hê dil bî naehlan dîdey  
Ya reb çî nadan i Mela!
- 7 Durdaneya dê-m-gewher e  
Ayineya Eskender e  
Bê mîrwetê dil kîr ker e  
Mecrûhê xalan i Mela!
- 8 Bê mîrwetê dil herîşand  
Teşbihê şîsê lê kîşand  
Ker kîr ceger xwê lê reşand  
Ateş lî ser dani Mela!
- 9 Narê jî rengê dogehê  
Husn û cemala wê mehê  
Me d'perdeya vê xergehê  
Xef kîr, çî 'Umman i Mela!
- 10 Îro lî 'umrê xwey tel  
Bê şahîd û cama sedef  
Bê çeng û saz û nay û def  
Zanîm peşîman i Mela!
- 11 Zanîm te kohê Tûr e dîl  
Lew her bî nar û nûr e dîl  
Şehkaseya ferfûr e dîl  
Lew mest û sekran i Mela!

---

9. 'UMMAN: *Behra Ummanê.*



12 Her sine tabi na tamam  
Na puxte xam bê mîhr û cam  
Xerqin dî xwûna dîl medam  
Le'la Bedexşan i Mela!

13 Pur le'l û dur te j'kilkê 'îşq  
Anine nezîna sîlkê 'îşq  
Der berr û behrê mîlkê 'îşq  
Me'lûn e xaqan i Mela!

14 Bê hed lî qelb ê şubhê ney  
Cewra te danin dax û key  
Lew bê hemel xweş nine mey  
Ema bî şirani Mela!

15 Mînnet jî talî' her jî bext  
Asef bî text û bext û rext  
Belqîs ewî anî bî wext  
Îro Suleyman i Mela!

16 Ew her du le'l û her du weşm  
Geh geh bî naz û geh bî xeşm  
Ew bejn û bala hate çeşm  
Me d'seyrê rûhan i "Mela"

---

12. PUXT: *Gîhaştîn*. XAM: 1) *Nezan, Ecemî, xam*. 2) *Xav*. 3) *Xame bûn*. MEDAM: 1) *Meyxwûr*. 2) *Daimî*. 3) *Bade*. BEDEXŞAN: *Navê cîheke li Efxanîstan*.

14. HEMEL: *Berxîk*. Navê *burcekê ye*.

15. ASEF: *Wezîrê sîlêman pêxember*.

16. WEŞM: *Xal, nişan*. XEŞM: *Zordestî*. Torîti.

"TA ÇENDÎ WEH BIMİNIN?"

- 1 Ey şahîdê qudsî veke bendê jî niqabê!  
Ta çendî weh sergeşte bîminn dî hicabê!
- 2 Bîskên jî herirê tu jî nû mawerê lê ke  
Zulfên jî 'ebirê şe ke, bavê xem û tabê
- 3 Qîştên dî xwe çîn-çîn bîde ber mîsk û zubadê  
Tayên dî 'isabê bîreşînn bî gulabê
- 4 Her yek bî hezar rengî lî bejna te sema tèn  
Xemrî yû lef û şîtrî yû tayên dî 'isabê
- 5 Mîn can yedê beyda ye jî 'Îsa çî xeberdîm?  
Mîn ateşê Mûsa diye gulnar û şerabê
- 6 Mînnet ku jî bextê xwe û talî' bî nesîb îm  
Husna te ye îro jî me ra çûye nisabê
- 7 'Îşqa me jî ber mewc û 'ecacê bûye derya  
Wê zêr û zeber kîr me bî dest hînd û xurabê
- 8 Neh çêrxê sîpîhrê jî hewaya te û mîhrê  
Sergeşte ne ew têk vî me ra şubhê hebabê
- 9 Wek ba dîlezîni tu kumêdî dî bezîni  
'Umrê me ezîzê bî Xwedê bes ke şîtabê

---

9. ŞİTAB: *Lez, bazdan.*

- 10 Ya pé bı ziaret bı be de, ya serê enguşt  
Destê xwe me avêtiye bê çare rikabê
- 11 Mın rê ji serabê bı şerabê bır, û munkır  
Hetta bı ebed teşne ceger ma dı serabê.
- 12 Serpoş û qibaba me ye tesbih û musella  
Wer da bıdırinnı lı xwe vê perde w niqabê
- 13 Lillah were saqi bı du caman me cuwan ke  
Mutrib bı defê ra bide sigah û şebabê
- 14 Wer guh bide nayê ku şêrinqed dı semayê  
Pur hel kırme mes'ele vê fesi û xitabê
- 15 Cama ne şekerleb bı me dıt 'eyni heram e  
Fetwa weh numa, Haşiyeya Şerha Lubabê
- 16 Mufti me ney û nay e, û ney qewlê qedim e  
Bawer te nehın, guh bide ber çeng û rûbabê!
- 17 Nerda me çı bazi bı numêtın, me jê razi  
Bend m dı sualê, û kuşad m dı cewabê
- 18 Ez çûme serayê ku şêrinqed dı semayê  
Go: Ev ne "Melayê" me ye? bê perde bila bê!

---

12. *MUSELLA*: Sıcade. Cıyê nimêjê.

13. *SİGAH*: Aheng. *ŞEBAB*: 1) Cuwani. 2) Coş û xuroş, heyecan.  
3) Xweşkırın.

15. *HAŞIYA ŞERHA LUBABÊ*: Navê pirtukekê ye.

17. *NERD*: Tewla.

"NEY TENÊ TEBRÊZ Û KURDISTAN  
LI BER HUKMÊ TE BIN!..."

- 1 Ey şehinşahê muezzem, heq nîgehdarê te bi  
Sureyê "Înna Fetehna" dor û madarê te bi
- 2 Her kenarê pê ve wergêri 'înanê himmetê  
Zuhre bi peykê te û keywan rîkêbdarê te bi
- 3 Daima menzilgeha sûra te bit Burca Şeref  
Tahê ferxende û bextê seid yarê te bi
- 4 Seb'eyê seyyare û neh çerxê sergerdan, bî ve  
Gerdiş û dewrê 'eceb, der xîzmet û karê te bi
- 5 Mahîtaba dewletê yek pertewek şem'a te bit  
Afitaba ref'etê berqek jî enwarê te bi
- 6 Lamî fetha ezel berqê jî ber tacê te dît  
Kewkeba se'da ebed necmek jî seyyarê te bi
- 7 Berqê subbûhi ku îşraqê lî sed canan dîdît  
Ew ku keşfa dil dîkît remzek jî esrarê te bi

- 
1. *Sûrê "inna fetehna" hafîz û yarê te bî — Nusxe.*
  2. *'ÎNAN: 1) Fezilet, 2) Dîzgîna hespê, 3) Ber pê ve. KEYWAN: Qraliyet. PEYK: 1) Xeberbîr. 2) Teqlidci. 3) Peyik. 4) Sîntirk.*
  3. *FERXENDE: Şadi, mûbarek.*
  4. *SEB'EYÊ SEYYARE: Heft stêrkên geroke.*

- 8 Rayeta fethê ji nesra te ku her menşûri bû  
Şehsîwarê ferrê subhani 'elemdarê te bi
- 9 Ney tenê Tebrêz û Kurdîstan lî ber hukmê te bîn  
Sed wekî şahê Xurasanê dî ferwarê te bi
- 10 Gerçî der îqlimê rabî' hate textê seltenet  
Padişahê heftî îqlîmanî selamkarê te bi
- 11 Çimena sultaniyê yek laleyek baxê te bit  
Gulşena xaqaniyê xarek ji gulzarê te bi
- 12 Ê ji emrê tey mukerrem serkeşî kî şubhê şem'  
Ber serê tixê te û meqtûlê mûkarê te bi
- 13 Şahîbaz er çendî perwazî bî bala bêt û ret  
Dê dî nêv tûra te bit û seyî şunqarê te bi
- 14 Şahê pur heybet dîdêrî lê bî sehmê zêde yî  
Saeta xeflet xuya bî kûz dî bîn barê te bi
- 15 Her serê dewlet hebî, dê her dî nêv benda te bit  
Her kesê aqîl bitîn, dê her rîcûkarê te bi
- 16 Ê divêt azade bit, dê çehvenêr lutfî te bit  
Her çî istixna dî dîl, ber minnet û barê te bi
- 17 Her kesê qestek dî dîl, dê gestî dergahê te kî  
Ê dî xatîr ercû kî, dê her rîcakarê te bi

---

8. RAYET: *Ala*.

10. IQLIMÊ RABÎ': *Iqlimê çaremin*.

16. ISTIXNA: *Maldar. Bêniyazi*.

- 18 Ê ne dewletxwahê Hezret bit ji niva can û dîl  
Şubhetê ehlê şeqa, ber qehr û azarê te bi
- 19 Ma bî 'îş û noş û şahî ew qeder 'umrê te bit  
Çendeki salik mucedded bit û bê, zarê te bi
- 20 Her kesê ne j'can duagoy û senaxwanê te bit  
Girtiyê qeyda te û amancê nûbarê te bi
- 21 Medrekê 'ilmê demirê şemmayek wesfa te hat  
Wer ne key alem bî şe'nê qedr û miqdarê te bi
- 22 Qest û daxwaza "Melê" daim ji can û dîl ev e  
Her dî benda xîzmetê pêşdestê didarê te bi

DENGÊ TIPA ( ٤ : 1 )

### "PESNDAYÎNA XAN ŞEREFÊ CIZÎRÊ"

- 1 Xanê xanan lamiê necna te her pur nûri bi  
Keştiya bextê te ez bayê mu xalîf dûri bi
- 2 Kewkeba se'da Şeref talî' dî nèv burca te bit  
Da tenê tu j'çerxê bala şubhê meh menzûri bi

---

18. ŞEQA: *Bedbext. Nepak.*

19. 'ÎŞ: *Jiyan. 'Îş û Noş : Xweşborandin. ÇENDEKÎ SALIK: Gelek sal.*  
*MUCEDDED: Nûbüyi. (Nû).*

21. MEDREK: *Têgîştin. DEMÎR: Dîl.*

- 3 Encumê çerxê muheddeb her ji zatê tey şerif  
Kesbi enwarê bıkın hetta ku nefxa sûri bi
- 4 Lew ziyaret asitanê têtê şemsa dewletê  
Da sehergahan ji didarê şerif pur nûri bi
- 5 Extera te j'perdeya xeybê eger bêtin zuhûr  
Dê bitin nisfun-nehari wer şebê deycûri bi
- 6 "Ayet-ul kursi" yû "En'am" heykela toxê te bın  
Bê nihayet pur murad û bê eded mensûri bi
- 7 Her kınarê wergerini pê ve 'ezm û hımmetê  
Rayeta fethê bı nesra "Lein yezel" menşûri bi
- 8 Xeymeta nûra 'inayet, zillê memdûdi te bit  
Sureyê "Umm-ul kitab" madarê hezret sûri bi
- 9 Paşê Noşirwan dibêm: Dê hakimê adil tu yi  
Mislê Hatem dê bı danê, der cihan meşhûri bi
- 10 Ma, Cızirê şubhê darê textê heft ıqlimi bit  
Hem bı hukm û seltenet, Eskender û Fexfûri bi
- 11 Mislê Cem cama zerin xali nebi te j'badeyê  
Da ji xemra şadımani daima mexınûri bi
- 12 Ma dı baxê 'iş û noşê her bı saz û erxewan  
Kamiran û kamırbexş û dılxweş û mesrûri bi
- 13 Çendeki şêrin puser derbendê diwana te bın  
Bendê şapûrê te bın ta Xusro û Şapûri bi

- 14 Hindi ku roj û şev m, t êk 'id û Leylulqedri b m  
Cam medam pur bade bit, lê ne j'meya engûri bi
- 15 Şubhetê Rûhulqudus 'erdê tu pê lê daymî  
Sebze û reyhan û nesrin û gulê menqûri bi
- 16 Her derê ne'lê feres şubhet Boraqê vêkevî  
Çeşmeyê heywan ji ew 'erdê mûbarek fûri bi
- 17 Ma te 'umrê Xîzr û Nûh û mulkê Zulqerneyn bîtin  
Gunbeda çerxî mulemmê' her bî te me'mûri bi
- 18 Xassê teşrîfa te bî derya û derbendê 'Ecem  
Da xelatên her seher sed zerkeş û mexmûri bi
- 19 Gerçî der Diwanê Hezret pur heqir m şubhê mûr  
Çeşmê te çeşmê Suleymani bî halê mûri bi
- 20 Ê ne wek goy, bê ser û pa bêt dî benda xîzmetê  
Ma dî çewgana te her perkende û meqlûri bi
- 21 Ma lisanê mî duagoyê lî der heq wesfê Xan  
Mezherê sırra kalamê wek dî rextê Tûri bi
- 22 Her dî medhê te w senayê, sine û qelbê "Melê"  
Bê tefawut qulzema pur lu'luê mensûri bi
- 23 J'asitanê Dewletê xaîb nebi carek "Mela"  
Da jî fermanê mukerrem dem bî dem me'mûri bi



"TEXMÎSA LAXER BER XEZELA ŞÊX EHMED"

- 1 Remzek ji nesimê lî çimen da û xwuşi  
Rabû ji xewê sebze û şebnem dî weşi  
Çendi xebiti dî ku bîkî seyr, û neşi  
Nêrgîza mest û xeraman dî shergeh ku meşi  
Bîşkîftî sîfet-xunçe jî çarê herîşi
- 2 Horên dî bîhiştê û peri cumle cema tèn  
Zuhre reqîsî çeng û çexane bî xîna tèn  
Xul xul dî kevêtî çimenan têk bî newa tèn  
Şîmşadê bî meş sosî û sunbul bî sema tèn  
Ey serwi-xeraman ku tu carek bîmeşi
- 3 Çîrî gîrtîye Sîrban jî seraser bî kef û kef  
Xwûnê weh dirêjî ku lî şîran cemîdî kef  
Dunya bûye leyilan jî lîxaban dîwerît kef  
Rom û 'Ecemî gîrtîye oxîlme bî sef sef  
Cohtê Moxulan hatîne cengê Hebeşi

---

*Ev nûsara ku li jêre, têbîniyeke dî çapeka Diwana Melayê Cîzîrî de, ku bi zarê erebî nûsandi bû, me wergerande kurdî:*

*"Tu bîzan cu qesîdeya han, pêncoka yek jî şairên kurda ye ku bernaukê wi "Laxer"e. Ewî Qesîdeya Mela kîriye pêncok bî grêdana sê rêzên xwe, pê ve, dî pêşîya her beyteka (du rêz) Melê de. Bî vê rewşê ve, her beytek dibe pênc rêz. Sê rêzên pêşî yên "Laxer"î û du rêzên dawiyê yên Mela ne. Ev pêncok, dî Diwana Melayê Cîzîrî, ya ku bi navê "Çapa Cîzîrê" tête naskirin de heye. Mumkune ku "Laxer" yek jî feqîyên Mela be, lîma ku cu qesîdeya wi ketîye nava Diwanê".*

- 4 Wesfê dî cemala te bû ewwel ku sebeq da  
 Tehsini jî Ustadê kelamê weh bî heq da  
 Bawer te meha bedrê bî enguştê du şeq da  
 Wek zerre herê sine jî mihra te şefeq da  
 Bu şuhreyê afaqê bî xurşîdê weşî.
- 5 Xal û nuqte û 'enber û mîskê te fîşandi  
 Yek nuqte ne di kes, qelemê sehwe kîşandi  
 Kafûr e kîrî sefhe sewadê neqîşandi  
 Kê dest e jî qudret weh kîşandi weh reşandi  
 Qewsên du hilalan lî beyadê bîreşî
- 6 Hindi ku hebî xûb û zerif, her dî xemê ne  
 Derxwûnê ceger pareyê derd û elemê ne  
 Wek şehde hebî, da'î çî hacet qesemê ne?  
 Çendi te but û latê nîsarê qedemê ne  
 I'cazê me ke vê tu jî neslê Qereşî
- 7 Gazîndê jî derd û eleman qet me ke êdî  
 Ev talî' û bextê weh mûbarek te lî kê dî?  
 Mehsûlê muradê me jî tira bî çepê dî!  
 Ey dîl jî kevanê helek exter me şehê dî  
 Mînnet ku tu exter me yî, qewsê bîweşî
- 8 Her gezme û awur ku jî çehvên tey bî kîl hat  
 Mîn sine hedef da ber û yek yek ne bî tel hat  
 Ahek me nehîşt sebr û sukûn bê tehemîl hat  
 Derba cegerê bû ku me ev nal e jî dîl hat!  
 Ma ah û fîxanan dîkîrît kes jî xweşî?

- 9 Bê keşti lı ber behra firaqê erixim ez  
 Xewfek me hebû lew bı wisalê perixim ez  
 Bêhnek jı wisalê me bıhist û kerixim ez  
 Wek tûle, lı pey mûçe, lı dorê çerixim ez  
 Çıx kır me hebibê, go: Tu nari bıqeşi
- 10 "Laxer" dı zemanê xwe û şı'rê, tu 'Ela yi  
 Çendi te hebın dax û bın, teki bela yi  
 Rengini jı derd û eleman şubhê wela yi  
 Ellah çı tebiet beşer i xwo ne "Mela" yi  
 Vê cewr û cefayê tu peyapey dı keşi

---

10. A) *Ev nıvisara ku lı jêr e, têbıniyek e dı çapeka "Diwana Melayê Cıziri" de, ku bı zarê erebi nıvisandi bû, me wergerande kurdî.*

*"Kaxer, leqeba xweyiye "Pêncok" ê ye. Wek edetê temame şairan, navê xwe dı paşiya şı'rê de gotiye. Kelima "Laxer", bı mana qelîsî û şerpezetiye ye. Şairê me, vi navi lı xwe kiriye, bı mana ku ew, jı derdê evinê ketiye wi hali. Elai, lı gor ku tê zanin, navê şaireki ye. Û laxer, xwe bı wi qiyas kiriye. Lêbelê, me şaireki bı vê navi ne bıhistiye".*

*B) Dı çapa Diwana destnıvis ya Mele Taha Ebabekri de, navê Laxer, El Ceziri Mele Ebdusselam e.*

*(Çapa Sadıq Behaeddinê Amêdi, Çap: 1).*

"DÊ LI KÎ 'ERZE BIKIM?"

- 1 Hêvi yû tewqe dîkîm ez jî xudana heşemê  
Wê nîgar û senem û padişeh û muhteşemê
- 2 Carînan bendeyê dîlsohtî yê mehcûr ve vîner  
Bî lebê le'lê şeker-barî jî 'eynê keremê
- 3 Pîrsiyarî lî me carek bîke şêrin-dehena mîn  
Ku perîhtî ne fîraqa te lî ser derd û xemê
- 4 Er ne hudhud jî Seba bêt û wekî bayê Seba  
Dê jî hîr ku bîgehî destî ve peykê heremê
- 5 Pîrsiyarî lî me bît, wer nexwe mehcûrê xerîb  
Dê lî kî 'erze bîkîm vê xem û derd û elemê?
- 6 Haşalîl-lah ku bîkîm eşkere van xusse w derdan  
Wer bîsojîm jî xemê 'îşqî tu ser ta qedemê
- 7 Me bî sehayê wisala xwe derîn tu j'Xudê ra  
Wer ne, weqt e ku bîbîm xerqeyê behra 'edemê
- 8 Jî gulîstanî cemala te gulek bêze z'hûrê  
Jî dînê dê bîçîtin navê bîhîştâ îremê
- 9 Şerhî halê xemê 'îşqa te j'ku tête nîvisîn?  
Medhê ewsafê cemala te kuca tê reqemê

- 10 Wê mecalê ku cemala xwe tecella dıkırı  
Lazım e secde bıbın ber te dı wê gav û demê
- 11 Secde bın ber te rewa ye d'hemi mezheb û dinan  
Ki dıbt muşrik û kafır jı wê şêrinıfemê
- 12 Ger bıbım ber te sucûdê dı dema keşf û şhûdê  
Mı lı dil dê bıdırıt pertewê nûra qıdemê
- 13 (Qıbleti wechû ke fi kulli sebahin we mesa')  
Bı du ebrûyê te cana dıxwarım ez qesemê
- 14 Mûyeki ez jı te nadım b'du sed Zin û Şêrinan  
Çı dıbt ger tu hesêb ki mı bı Ferhad û Memê!
- 15 Te Fırıng û 'Erebistan û Mecer têki standım  
Celewi xweş vegerin, hatiye newba Ecemê
- 16 Ma j'diwanê seadet seh kırı şubhê "Mela" yı?  
Tu bı navê mı gedayi bıkışine qelemê!

---

11. *FEM: Dev.*

13. *Mana beytê: Her sıbe û êvar, qıbla mın rûwê te ye.*

"BI ŞÛR EW TÊNE TALANÊ !"

- 1 Xema 'îşqê perîhtim ez  
Hebiba xemrevin kanê?  
Seraser têk behitim ez  
Jı derdê ferq û hicranê
- 2 Fıraqa dilbera rend e  
Behitim her weki fınd e  
Musulmanek dı rê mın de  
Xeber bit balê sultanê
- 3 Xeber bit bal şekerxayê  
Şepal û xwûb û zibayê  
Ku mir e belki bir nayê  
Esirik wê dı zindanê
- 4 Esir ım lerze yû tavê  
Ne taqet vê ne perwa vê  
Dı hebsa wê qe mın navê  
Bıkım fıryad û efxanê
- 5 Mı navêt ez bı fıryad kım  
Lı zulma dilberê dad kım  
Sehi dê şubhê Ferhad kım  
Bıdım rûhê jı kovanê

- 6 Jı kovana te şêrinê  
Dinalım şubhê goyinê  
Dirêjim hêstirên xwinê  
Weki tavyên dı baranê
- 7 Weki bırqa bıharê ez  
Jı dest çeşmê n xumari ez  
Dıkım fıryad û zari ez  
Meger carek ki ihsanê
- 8 Tu pur ihsan û xwey rehmi  
Lı derwêşan abı xeşmi  
Çı bitın ger bı niv çeşmi  
Nezer ki tülê astanê
- 9 Lı mın pırsek bı dıldarê  
Dıbit hempayê didarê  
Vewestayım dı ferwarê  
Lı 'ebdê xwe ke fermanê
- 10 Dı fermanê vewest.  
Dı benda xızmetê a  
Weki goy bê ser û pa  
Heman lê di tu çewkanê
- 11 Lı ber çewkan û kaşûyan  
Jı derba Turk û Hındüyan  
Dıbazım her weki goyan  
Dema ew têne meydanê
- 12 Dema ew tên bı bazi tên  
Dıgel qewsên Şirazi tên

Çı mûkar ın dı tazi tèn  
Bı de'wa tène lêkdanê

13 Bı de'wa tèn me yexma kın  
Dı amê şûr û xewxa kın  
Sewaş û fitneyan rakın  
Bı şir ew tène talanê

14 Du talançi dı meşhûr tê  
Jı me'den eynê kafûr tê  
Dı têkil zulmet û nûr tê  
Me kufrê di dı imanê

15 Me kufrê di dı islam bi  
Jı şerqê zulmet û şam bi  
Jı zulfan 'enberê xam bi  
Kınarê xal û nişanê

16 Du zulfê 'enber efşanın  
Du le'lê şekerestan ın  
Du çeşmê sıhrê fettan ın  
Dilê mın wan xedeng danê

17 Dilê mın wan xedeng lê da  
Dı burca roz û şeb tê da  
Lı Selwa mar livin pê da  
Bı mesti hate seyranê

18 Lı Selwê mar bı lef latın  
Dı burcan tip bı sef hatın  
Jı batın tir bı xef hatın  
Jı ber benda giribanê



- 19 Jı ber benda niqaba wê  
 Lı ber fetla 'isaba wê  
 Cemala mahitaba wê  
 Mı bedrek di dı seywanê
- 20 Heyiv bû ew dı zulmatê  
 Dıxwum sondê bı ayatê  
 Ku nûrê da semawatê  
 Esed hat rasti mizanê
- 21 Qemer hat rasti perwinan  
 Jı bo xemlê şemal inan  
 Me nêrgız din dı nesrinan  
 Dı nêv baxê gulistanê
- 22 Dı baxê mın medam dıl tê  
 Cınesri w sosın û gul tê  
 Bınefş û terh û sunbul tê  
 Çevin ser şubhê reyhanê
- 23 Lı dêmê sunbulan ser dan  
 Çevin ser sosın û werdan  
 Lı mahê 'eqreban ger dan  
 Dı ser da abı heywanê
- 24 Jı 'ışqê lew "Mela" xeste  
 Jı herfa badeyê mest e  
 Jı hoş û aqlı rest e  
 Lı der goşên dı meyxanê

"DI 'IŞQÊ ŞÊXÊ SANÎ ME"

- 1 Bî husna (ehsenit-teqwim) û zahîr sûretê zat î  
Nezer di ('ellemel esma') û batîn 'eynê mir'at î
- 2 Dî pa bûsa semensayê, mî nêri bejn û balayê  
(Le'elli eblux-ul esbabe, esbabes-semawati)
- 3 Jî vê teqwima insani, nezer da sîrrê subhani  
(Fe hazel wechû min ecli, berahinin we ayati)
- 4 Ku nûra 'îşqê lami' det, lî tûra qelbê camî' det  
Dî seyra (Berzex-ul esma', nihayatu bidayati)
- 5 Nişanên turre-tuxrayan dî wesfê zuhresimayan  
(Li 'inwanit-tecelli min beraat-il 'ibarati)
- 6 Dîlo wer seyri balayan, dî gulzara semensayan  
(Biha tehtezzu banatun lena min meysi qamati)
- 7 Semaya cumle dêm-dur tê, bî i'caz ehlê sur pur tê  
(Biha testeffu qamatun, bi 'idanin we nayati)

- 
1. "ELLEMEL ESMA": Navan hin kir. EHSÊN: Başîrin.
  2. Ez hêvi dîkîm ku bigehijîm dora asîman.
  3. Ev rûyê han jî min re delîl û nişan in.
  4. BERZEX-UL ESMA': Astengiya navan. NÎHAYATU BÎDAYATÎ:  
Dawî û despêk.
  5. Bo eşkerekirîna nav-nişana jî nivîsarên dî min ên herî fesîh.
  6. Ku jî me re pê dilerîzîm, darê bananan (benav) jî bejna nazdara.
  7. Bejn, dîgel 'ud û nayan (aletên muzîk) rêz dîbîn.

- 8 Semayê rast û çep tinin, şemalên xasse hiltinin  
(Fe ya lil-lahi fi meylati ha min 'etfi banati)
- 9 Bîbêjn xemze-elmasê bî zızmım bine şehkasê  
Ku hel kît me'neyên asê, (Fe ya heyya lena hati)
- 10 Dîbînî nexmeya çengê, dema avêhte ahengê  
(Bî qanûn wê dıxwûnıt me, (li miadin we miqati)
- 11 Jı remzên xemzeçalakê, bî dıl dê bêne idrakê  
(Meanin lem yese' hel-lefzu min deyq-il 'ibarati)
- 12 Jı nazık dilbera nazık, dı sehmê di me i'cazık  
(We kem min xeşfi xızlanin, ehabet leyse xabati)
- 13 Ne tenha pêşberî yar ın, jı emrê "KUN" xeberdarın  
(We men ehwa hu sarin fi mesari kulli zerrati)
- 14 (Huwel ewwel huwel axır huwez-zahır huwel batın)  
Huwel me'budu wel meşhudu fi kullil huwiyyati)
- 15 Jı la şey-i, jı me'dûmî, me nasi sırrê qeyyûmî  
(Sucûdî fi turab-il mehwi min e'lel meqamati)

---

8. *Ey xwedê, dı bala wê de, rewşa dara benavê ye.*

9. *De jı mere hazın bıke, vaye tēm.*

10. *Jı bo peyman û wext.*

11. *Manayên ku peyv û nıvisin têrî wan nakın.*

12. *Û çıqas şêrê darıstanan jı beza xezalan dıtırsın.*

13. *Û ew kesê evına wi dıgere dı gera tevê zerreyan de.*

14. *Ê pêşî, ê paşî, ê eşkere, ê veşarti, ê tê parêztın, ê tê yadkırın  
dı tevê atmosferê de ew e.*

15. *Secdeya mın dı xweliya mihûbûnê de, jı cihê herî bılind e.*

- 16 Bixwe rindê xerabat ım, jı dêrê vê demê hatım  
Çı hêvi hûn dıkın iro, jı vi rindê xerabati?
- 17 Dı 'ışqê şeyxê sani me, bı dıl behrê meani me  
(Li zi hicrin we zi qelbin şifaun fi işareti)
- 18 Dı iqlimê suxen inir ım, dı şı'rê de cihangir ım  
(We ye'lû mewkib-el 'uşşaqi e'lami we rayati)
- 19 Çı xweş nûrek zelal i tu? dı qelbê mın şemal i tu !  
(We qelbi heysu fih-il hubbu misbahun bi mışkati)
- 20 Teqada weh dıkır hikmet, ku çerx û lewleb û bab ım  
(Huwel feaalu la texter bi esbabin we alati)
- 21 Ezel 'eyni ebed yek an, dı deyyûmi dı qeyyûmi  
Tenezzul tête tefsilê (bi anatin we ewqati)
- 22 Tealel-lah jı ihsani, bı dıldari bı dıl dani  
"Mela" iro te kır paşa lı ser çehvên "Melê" hati.

- 
17. *Jı bo xwedî aqıl û qelban re, dı beyanên bin de şifa heye.*  
 18. *Û nişan û alaya mın, komê (qefle) aşiqan bılind dıke.*  
 19. *Qelbê mın, jı ber cwinê, çıraya kulekê ye.*  
 20. *Ëw e çêkîrox, bı alet û sebeban nexape.*  
 21. *Dı qasan û wextan de.*

"ÇARÊ TU JI SER DÊMÊ HILÎN"

- 1 Ey nesimê seherê ma dî mecala sıbehê  
Sed selaman bigehine jî me wê padişehê
- 2 Er'era qamet-elîf neyşekera şox û şepal  
Nazîka simiten û xusrewê zerrin-kulehê
- 3 Dî beri da tu bîbûsî bî du sed zari yû lutf  
Asitan û der û diwar û şîbakên kelehê
- 4 Nameya cewr û cefa û elem û derd û xeman  
Dî, bî destê zeriye, muhteşemê, serwisehê
- 5 Belku dilber jî rûyê adîlî yû merhemetê  
Rehmekê kîr bî feqîran û bîpîrsîr gilehê
- 6 Heq dîzanîr dî şevan şubhetê avên dî rewan  
Me bî dîl zari yû kaline heta subhegehê
- 7 Ma jî ber derb û firaqa te sukûnek me heyê?  
Cerg û dîl her du bî naline wekî çeng û jehê!
- 8 Perdeya xelî yû çarê tu jî ser demê hîlîn  
Da jî şewqa te bî xef bit şefeqa mîhr û mehê
- 9 Dî, eger bête beha, camî dîdîrîm, lê emma  
Me hezar canê ezîzî dî hîlîtin dî behê

- 10 Qet dibit wek te şepalê ne dı Şam û ne dı Şerq?  
Ki nişan da dı cihan muslê te xwundkar û şehê?
- 11 Alemek şehdayiya husn û cemala te dıdıt  
Tu Zuleyxaya zeman i û çı hacet medehê !
- 12 Heq nıgehdarê te bit padişeha serwiqedan  
Bı kenarê me feqiran bıke carek nıgehê
- 13 Xûbi yû dilberi yû naz û telettuf bı te şên  
Xusrewa padişehan i û xudana cebehê
- 14 Hecer-eswed bıdırıt destı ziyaret bıkıırım  
Nezri mın bit bıgırım xwasi terıqa Mekkehê
- 15 Jı ezel heq bı "Melê" daye jı 'ışqê qedehek  
Ta ebed mest û xerab in jı meya wê qedehe

DENGÊ TİPA ( ٤ : Ê )

"BES KE XEDRÊ LI ESİRAN"

- 1 Ey nesimê sıbehê ma dı mecala seherê  
Sed selaman bıgehini jı me wê lebşekerê
- 2 Nêrgıza nazık û ter neyşekera mest û xamar  
Dê mdûr û le'lileb û muhteşem û mu'teberê

11. MEDEH: Medh, pesın.

12. NİGEH: Nihêrtın. Kuzer.

13. CEBEH: 1) Cebilxane. 2) Eni.

- 3 Bîsk û gêsû ji herir in, qeseb in turre û zulf  
Te ji kafûr e beden, xalî ji mîskê teterê
- 4 Dêmi bedr û eniyê zulfî lî ser bûne helek  
Erqeman helqe û ger dane lî dewra qemerê
- 5 Asitani yû şîbak û kulek û pencereyan  
Da bî mîskini yû zari tu bibûsî dî berê
- 6 Tozekê bin bî xwe ra ta bîkîrîm kuhlê beser  
Lî terîqa qedema dilberê wê rehguerê
- 7 Da bîbîni senema mîm te bîgin xwe bîde xet  
Bîke telxîsê cewabê me jî vê muxteserê
- 8 Lew ku pur şefqe didêrît kerem û lutf û kemal  
Ah jî dest remz û surên wê dur û gewher xeberê
- 9 Ma bî zehrê şekeri dostê bîxwûnît carekê  
Erzihala ku nivîsî me bî xwûna cegerê
- 10 Qederek şefqe jî lutfa te temenna dîkîrîm  
Da me mehrûmî ne dêrî tu jî lutf û nezerê
- 11 Bî xwedê qet te dî dîl da jî Xwudê tîrsî nehîm  
Dîkîrî zulm û cefayê tu lî mîn vê qederê

---

*Ev nivîsara ku li jêr e, têbîniyeke di çapeka Diwana Melayê Cizîrî de, ku bî zarê erebî nivîsandî bû, me wergerandê kurdi.*

#### AGAHDARÎ

*"Ev qeside û ya li pey, di tevê çapên ku mîn dîtin de, xeletî û paşupêti çê bûbû. Ev rewş di maneyan û nivîsaran de zorî û nexweşiyê peyda dîkîr. Me rabû beytên wan li gor sererastkirin û daxwaziya maneyên wan li hev û dîni anî".*

- 12 Ez bı wê qamet û bejnê lı te sondê dıxwırım  
Bes ke ey padişeha mın lı esiran xederê
- 13 Jı ber ahên me dinê agir û dūd bit ne 'eceb  
Me dı dıl da heyê narek ku dısojıt seqerê
- 14 Ne bûyine ne dıbın wek te şepalê dı cihan  
Ki diye mıslê te simin-ten û zerrin-kemerê?
- 15 Paşi wan gezmayê çehvên te "Mela" pê kuştiye  
Ma xedengın dıkırm qet lı me êdi eserê?

*DENGÊ TİPA ( ٤ : Ê )*

"KUŞTIM BI DERBA XENCERÊ"

- 1 İro jı nû pur ateş ım  
Disa jı remza dilberê  
Mecrûhê qewsê pur weşım  
Tir dane niva cegerê
- 2 Tir dan jı qewsê eswed e  
Şehzadeya şêrin-qed e  
Kuştine wek mın deh sed e  
Wê padişah û beglerê
- 3 Wê beglerê pur kuştine  
Enguşt bı xwûnê rıştine  
Ma ehlê dıl qet hıştine?  
Sohtine mıslê micmerê



- 4 Lê ez tinê ser ta qedem  
Yekser dısojım dem bı dem  
Wesfên dı 'ışqê ez çı dem?  
Nayên hesab û defterê!
- 5 Wesfên evin û ıŝq e hê  
Husn û cemala wê ŝehê  
Nayêne ŝerh û medehê  
Ehsen jı neqŝê beŝerê
- 6 Ehsen jı husna dêm-durê  
Ŗêrini yû guft û surê  
Sed zahıd êxıstın jı rê  
Wê nazık û leb-ŝekerê
- 7 Ŗekker dı nêv lêvan e wê  
Reyhan lı dor sêvan e wê  
Meŝ'el dı nêv ŝivan e wê  
Tisi jı rengê fenerê
- 8 Fener niye, nûra heq e  
Husn û cemala mutleq e  
Berq e sıpide w ŝefeq e  
Zuhre û ŝemsa xawerê
- 9 Zuhre û mah û muŝteri  
Mın din lı dêmê enweri  
Zulfa muselsel enberi  
Ser daye hewza kewserê
- 10 Hewza jı kewser çeŝme tê  
Ya cıh dı rewza qudrêtê

Her dem ji nû wê ser de tê  
Xemri yû tayên er'erê

- 11 Xembrê dî reş zulfa herir  
Wer bûn lî dor bedra munir  
Burca ku hakîm lê du mir  
Mîm dîn lî textê kîşwerê
- 12 Textê dî mir û begleran  
Meydanê coqa goy-geran  
Eslan û cotê mey-xuran  
Mey dan şeraba saxerê
- 13 Saxer bî dest serxweş û mest  
Weqtê sehergeh dest bî dest  
Xeflet du begler meyperest  
Kuştîm bî derba xencerê
- 14 Kuştîm bî derba keyberan  
Gezme w xedenga awuran  
Remz û îşaret û suran  
Dan dîl jî nî pincerê
- 15 Dan dîl jî ber nusna bî nûr  
Berqa tecella ya sudûr  
Lew sohtiyem wek kohê Tûr  
Hubb û evina enwerê
- 16 Hubba te, ma xweş hîştîme?  
Her roj jî nû ez kuştîme!  
Yekser jî xwûnê rîştîme  
Tîr û xedengên mecerê

- 17 Gezmên dı şêrin-nazikê  
Derbên dı wê rımbazikê  
Çüyine nêv dıl gazikê  
Mın, dad ji zulma dilberê
- 18 Dilber çı bé hed zalım e  
Carek ne kır pûrsê lı me  
Lazım bı halê alım e  
Lê pur dıdêrıt xederê
- 19 Lazım bı qetla mın dıvê  
Hêj ev dı dıl marê şevê  
Peykan dı cergê da çevê  
Bend kır bı şewka enberê
- 21 Remz û surên şêrin-leban  
Tiroj û berqên kewkeban  
Rêza muselsel eqreban  
Ger dan lı dora qemerê
- 20 Bend kır kulab û penceyan  
Dıl ma dı nêv işkenceyan  
Mın ah ji dest wan xenceyan  
Kûk û kubarên din berê
- 22 Mın din lı dor bedra tamam  
Herfên dı mektûb dal û lam  
Wê pêşrewê batın revam  
Yexma kırım simin-berê
- 23 Siminbera ney-şekeri  
Ew horiya nısbet peri

Bejna şêrin dêmê zeri  
Bu ji gulab û mawerê

- 24 Bû mawer û şêrin-lebê  
Wê xwûb û nûrin-xebxebê  
Bedra dî burca eqrebê  
Kengê ji ber perdê derê?
- 25 Bedra ji qudret lê du nûn  
Ew qatîla eswed-'uyûn  
Pur rakırın wê qetl û xwûn  
Alem perıht, yexmakerê
- 26 Her dem bı zulmê weh d'soji  
Qelbê ji hubba tey teji  
Lazım dıbêm mın dê kuji  
Kes nine çıtın mehderê
- 27 Kes nine ret mehder bıkıt  
Bes gırtıyan ebter bıkıt  
Xemlê ji zêrê zer bıkıt  
Şefqet lı yek ta bı derê
- 28 Şefqê bı didarê xwe kıt  
Qesta bırandarê xwe kıt  
Şehidê reşmarê xwe kıt  
Ê ser lı fetla pışterê
- 29 Fetlên siyah marê şevin  
Reyhan bı dor ser wan çevin  
Axır bı selwê da revin  
Xef bûn dı tayên çenberê

- 30 Xef bûn dî nêv tûra qızıl  
 İlan misalê ser lî ml  
 Kuştin û jehr avê te dîl  
 Hêj kuştiyên remza berê
- 31 Kuştine em şêrin-lebê  
 Tehli keşin roz û şebê  
 Ger ez bîbinim ew b'xwe bê  
 Nakim jî dîl hêj bawerê!
- 32 Ew nazîka nîsbet gulê  
 Camek jî kewser da "Melê"  
 Mest ım jî ber qal û belê  
 Hetta bî roja mehşerê

*DENGÊ TÎPA ( ٤ : 1 )*

### "ŞEHÊ KURDISTAN"

- 1 Latê husnî û şehê xubanî  
 Bî xwe hem xanî û hem xaqanî
- 2 Yusîfê saniy tu iro xanım  
 Ku bî husna xwe ne dêri sani
- 3 Bî sur-heybet û sehmê xwe peri  
 Bî te şênit lî butan sultanî
- 4 Bî tebilxaneyê şahî were text  
 Ku tu iro şehê Kurdistanî

- 5 Kakulê berde b'ser xal û xetan  
Ku muselsel binumêt reyhani
- 6 İsmê e'zem te divê çıl ismi  
Jı du herfan bı mu 'emma zani!
- 7 Çı berat bû weh bı ser da kakul?  
Çin bı çin misk bı tu xra ra ani
- 8 Te çı hacet bı Suleymani? husn  
Xatemek le'l e bı gewher ani!
- 9 Çı xet eşkeste musulsel ya Reb?  
Ku te pê nesıx kırı diwani
- 10 Gerçi pur xal û nişan i, emma  
Bı "Nişani" ku tu bê nişan i
- 11 Ey peri horisırışt i her çend  
Bı beşer ademi yû insan i
- 12 Surrê subhan te j'husnê dı numêt  
Ehsenel-lah jı sura subhani
- 13 Çı hedê 'eql e qiyasa te k'rit?  
Ev e burhan, ku tu bê burhan i
- 14 Me temenna j'nesim, xakê reh e  
Pê bıkm dide û dil nûrani
- 15 Nefesek bête, me nayê billah  
Ne tinê rûh i, tu rûh û can i

- 16 Sed hezaran j'te peykan dî dîl in  
Lê lî ser wi me tinê derman i
- 17 Te birinên me kewandin disa  
Jî nû agir te lî daxan dani
- 18 Te "Mela" pur d'ceger gezmene, lew  
Weh perişan i û pur êşan i

*DENGÊ TÎPA ( ٤ : Ê )*

" DINYA BÛ MIJ Û XEMAM "

- 1 Vê firqetê ebter kîrîn  
Feryad jî destê firqetê  
Jar û zeif û zer kîrîn  
Feryad jî destê firqetê
- 2 Pur zêr kîrîn wek zêrî mam  
Çehvên dî luffê pêrî mam  
Daim lî rê çavnêrî mam  
Feryad jî destê firqetê
- 3 Çavnêrî reftara te bûm  
Muştaqê gulzara te bûm  
Lew dûr jî didara te bûm  
Feryad jî destê firqetê
- 4 Dûr bûm jî wê reft û çenê  
Wan 'işweyan guft û kenê

Nayê bî çehvan mîn dinê  
Feryad jî destê firqetê

5 Dunya bî mîn mij bû xemam  
Xew jî lî çehvan bû heram  
Umrek bî vi halê he mam  
Feryad jî destê firqetê

6 Saet lî mîn têk salî bûn  
Daim lî ser dest falî bûn  
Herfên dîhatî dâlî bûn  
Feryad jî destê firqetê

7 Îro tinê der hat elif  
Me'na dîçû bejna şerif  
Ya xar e lê kêmxê w qedif  
Feryad jî destê firqetê

8 Vê firqetê pur dîl şewand  
Cerhên qedim disa kewand  
Şîşên dî sor tê da tewand  
Feryad jî destê firqetê

9 Daxên me disa reş kîrîm  
Yek yek jî nû ateş kîrîm  
Lê zêde pênc û şeş kîrîm  
Feryad jî destê firqetê

10 Sewda û sews û gêj kîrîm  
Pur her dî dîl xwûn rêj kîrîm  
Çendan weh bûm lê hêj kîrîm  
Feryad jî destê firqetê



- 11 Billah ji nal û zariyan  
Gezmên dî wan xummariyan  
Xew nakırın şevtariyan  
Feryad ji destê firqetê
- 12 Şev bû dinê çeşmê me da  
Hetta beşir mızgini da  
Dê bê seher şahê geda  
Feryad ji destê firqetê
- 13 Mızgin ku da mın ev qeder  
Rûhê şêrin mın hate ser  
Xeylek lı mın rohn bûn beser  
Feryad ji destê firqetê
- 14 Rohn bû bı didarê te dıl  
Bû xerqê enwarê te dıl  
Naret ji ferwarê te dıl  
Feryad ji destê firqetê
- 15 Minnet me dıdarê xwe di  
Disa ji nû yarê xwe di  
Sultan û xundkarê xwe di  
Feryad ji destê firqetê
- 16 Reşkakulê sunbul çevin  
Minnet me disa xem revin  
Nû bûn lı dıl hubb û evin  
Feryad ji destê firqetê

- 17 Derdê xedar bê m firqet e  
Fırqet ji can pur zehmet e  
Ya sehl ku aşiq rih dite  
Feryad ji destê firqetê
- 18 Narê firaq û sohtinê  
Êşa xedengê nuhtinê  
Pırs kın ji 'uşşaqan tinê  
Feryad ji destê firqetê
- 19 Aşiq ew in her dımırın  
Çend yek dı remzên dilber in  
Keyber lı dil mın bêhtır in  
Feryad ji destê firqetê
- 20 Ya Reb bı didarê xwe ki  
Mın wasilê yarê xwe ki  
Bes sohtiyê narê xwe ki  
Feryad ji destê firqetê
- 21 Me j' dostê satek dūr ne ki  
Perkende û mehcūr ne ki  
Disa ji nû dıl hūr ne ki  
Feryad ji destê firqetê
- 22 Xaka riya dilber "Mela"  
Bıkşın dı çehvan wek cela  
Didarê qısmet bû hela  
Feryad ji destê firqetê

"XEWNA ME"

- 1 Der heqq me bî şîrê xwe me ke teqsîrê  
Ya bîr dî şuxla me (dê) bîki te'xîrê
- 2 Tuxrayê humayûn ku dîkîn turrey emr  
Zulfa te ye anîn jî xeta tehrîrê
- 3 Husna te nîzanîm bî çî teşbih bîkîm  
(Fî ehzeni teqwîm) lew hatye teqsîrê
- 4 Surra te l'dêm ayetê kubra ye neşîm  
Lê d'neql û riwayet dîkîrîm teqsîrê
- 5 Ger qelbê heqîqet niye, yek car, çîra  
Işqa te kîrîm zêr û zeber îksîrê?
- 6 Ma qudretê def' heye wer şêr Eli bîr?  
Lamî' ku bîdîrî saiqeya teqdîrê
- 7 Bê qudreti tu quwwetê mexlûq çî kîr?  
Menn'û e lî nîk 'eql ku bîkîrî te'sîrê
- 8 Ney bestê tîlîsmê me b'sed xane bîret  
Qadîr heye arîf bîkîrîrî teqdîrê
- 9 Ber dilber û leb ber leb û endamê l'yek  
Xewna me bî yarê bîdînê te'birê

- 10 Zate j'wucûda me sebeb wê tu d'zani  
Nayête hesabê feleka tedwirê
- 11 Ateşperesê wadiyê 'ışq m 'eceb  
Dinar-peresi wê dıbrın tekfirê?
- 12 Mihrabê du birhên te bîbînt arıf  
Niyet çı bı cıh têtî dema tekbirê?
- 13 Zanım te çı mızraq vıdıl keftiye lê  
Carekê go: Tu yi hêj dı debên tirê?
- 14 Teqdirê ku hukmê lı "Melê" cari kıt  
Qet kes heye mumkın bıdîtê texyirê?

*DENGÊ TİPA ( ٥ : Ê )*

### "ŞI'RA ME ÇÛ MAÇİNÊ"

- 1 Mızgin jı me ra bêtı jı surşêrinê  
Canê xwe yê şêrin dıdırım mızginê
- 2 Sed Çın dı xwe da gırtiye zulfa te b'çin  
Şi'ra me weh heq lew çû heta Maçinê
- 3 Neqşên felekan guh dıdırım vê nezmê  
Tenha ne beşer her dıkırım tehsinê

- 4 'Işqê ji Xwudê da tu bixwazi jê ra  
Ger dê li neyarek xwe biki nifrinê
- 5 Yek secde tinê ferz e di dinê 'işqê  
Bîn ber qedî yarê di mecala dinê
- 6 Aşiq ku bi dîl fatiheyê 'işqê xwend  
Ayatî yekayek dîkîrî aminê
- 7 Me j'le'l-lebê yarê xwe v'xwar avî heyat  
Exyarî bîla têki biçin darinê
- 8 Lazîm bî xwe ayiney Rûhul-quds i tu  
Lew kes nedine horî bî vê ayinê
- 9 Caiz bîte "min heysu beşer" nisbetdan  
Bîhn û şefeq û nazîkiya nesrinê
- 10 Ev reng fesahet jî beşer sîhrî helal  
Î'cazê beyan anîye ber tedwinê
- 11 Da nale w ahên me jî dîl seh bîkîrî  
Wer guh bîde hundavî serê balinê
- 12 Ferhad dîzanî, tu jî Perwîzî me pîrs  
Etwarê xemî 'işq û sîra şêrinê
- 13 Bê nuqte nihîm dayre îhsan ke "Mela"  
Dewwarî çî kîrî daireya tekwinê?

---

10. TEDWÎN: Sazkîrîn. Cîvandîna helbestan di diwaneke de.

11. BALÎN: Balgî, baliv.

*DENGÊ TÎPA ( ٤ : Ê )*

**"DI VÊ DEWRÊ BI VÊ TEWRÊ!"**

- 1 Jı mabeyna du ebrûyan, dîbinım qabêqewseyne  
Tealellah binê remzê, çı reng avête mabeynê!
- 2 Jı qewseynan dîbarın tir dı cengê da muheyra ne  
Muleççi ne binê iro, xetê nazık lı mebaynê
- 3 Binê nûnên lı ser sadan, ku katıb goşe lê badan  
Seraser Qafı ta Qaf e, rımûza hikmetul 'eynê
- 4 Beqa nın jı bo tıştı, heta kengê bıkın pıştı?  
Dı 'ışqa wan perirûyan, werm dunyayê da deynê
- 5 Bı berqa şır û elmasan, bı tirêjên dı şehkasan  
Seraser ehlê dunyayê dısoji terfet-ul eynê
- 6 "Mela" billah dı vê dewrê, bı vi rengı bı vê tewrê  
Nişan da wek "Nişani" kes deranın dur jı behreynê?

*DENGÊ TÎPA ( ٤ : Ê )*

**"BI ROJÊ RA TÛ HEVDENG Î"**

- 1 Sebahul xeyrı xanê mın  
Şehê şêrin zebanê mın  
Tu yi rûh û rewanê mın  
Bıbit qurban te canê mın  
Tealellah çı zat i tu  
Çı wê şêrin sıfat i tu

Ne wek qend û nebat i tu  
Yeşin rûh û heyat i tu  
Heyat û raheta canım  
Sebahul xeyri ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinım bejn û balayê

- 2 Sebahul xeyrî mesta mın  
Letifa cambidesta mın  
Xu mar û meyperesta mın  
Tu yi ineşûd û qesta mın  
Jı meşûdan tu yi bes mın  
Bîbın ber çerxê etles mın  
ji xeyrî te nevêt kes mın  
Bı reştûzên muşewwes mın  
Dı benda zulfê çewkan ım  
Sebahul xeyrî ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinım bejn û balayê

- 3 Jı wê zulfê jı wê bendê  
Reha bım lê jı peywendê  
Siyeh çeşmê sıpi zendê  
Te suhtım şubhetê findê  
Şubê şem-û şemal ım ez  
Jı ber hubba te lal ım ez  
Zeif ım wek hilal ım ez  
Sifetgoyin dıkalım ez  
Ve bulbul ra bı efxan ım  
Sebahul xeyrî ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinım bejn û balayê

- 4 Ve bulbul ra şev û rojê  
Lı ser wê terh û bişkojê  
Eni mahê şefeq rojê  
Te suhtım şubhetê doje  
Ku dūr ım ez ji wê horê  
Tınê carek lı ser sūrê  
Jı wadê eymena Tūrê  
Tecella kır dı nêv nūrê  
Jı wê suhti dıl û can ım  
Sebahul xeyrı ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bıbinım bejn û balayê
- 5 Jı husna wê tecellayê  
Yedê beyda û balayê  
Çı wesfan bêm xeber nayê  
We lê dıl cezbeyê dayê  
Ne hışyar ım ji wê berqê  
Jı zertacê lı ser ferqê  
Sıvide da heta şerqê  
Belê naêxımê ferqê  
Jı derbê 'ışqê nalanım  
Sebahul xeyrı ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bıbinım bejn û balayê
- 6 Zerifê nazıkê şengê  
Sifethorê perirengê  
Bı rojê ra tu hevdengê  
Du reştûzên siyeh-yengê  
Kışandın lê ne wek caran  
Xedengên qewsê nûbaran



Jı rengê şîr û mûkaran  
Reşandin sine wek baran  
Jı wê derbê pur êşan im  
Sebahul xeyrî ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinim bejn û balayê

- 7 Veke carek xet û xalan  
Lı ser wan mesned û palan  
Bıxwûne lê me 'ebdalan  
Bîbinın id û sersalan  
İcazet di me destûrê  
Perirengê sifet-horê  
Jı nîva zulmet û nûrê  
Binoşın mey dı ferfûrê  
Jı dıl talanê xalan im  
Sebahul xeyrî ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinım bejn û balayê

- 8 Jı şehkasa ku qerqef tê  
Meya nûrin muşerref tê  
Nişanek dilberê kef tê  
Jı bo mın her seher xef tê  
Jı wê camê dinoşım ez  
Seher lew ney lı hoş ım ez  
Jı amê lê dipoş ım ez  
Bı can her lê dikoşım ez  
Ku xalib mest û sukran ım  
Sebahul xeyrî ya xanım  
Were binahiya çehvan  
Bîbinım bejn û balayê

- 9 Were pêşber "Melayê" xwe  
 Şhid û mubtelayê xwe  
 Bî şefqet ke liqayê xwe  
 "Mela" nemrît bî dayê xwe  
 Mesiha yi lî bîmaran  
 Kesên geztî du reşmaran  
 Şhidên şîr û mûkaran  
 Kîrî amancê nûbaran  
 Lî didara te heyran î  
 Sebahul xeyrî ya xanîm  
 Were binahiya çehvan  
 Bîbinîm bejn û balayê

DENGÊ TÎPA ( ٢ : Ê )

"SEFERA ŞAM Û ÎRAQÊ"

- 1 Senema sur jî semed şewqê jî heq daye wucûdê  
 Ger Ezazilî bîdîta ne dîbîr xeyrî sîcûdê
- 2 Xerqî bûm ez dî xema 'îşqê dî wextê seherê bû  
 Ku tecellayî cemalê lî misalî beşerê bû  
 Ne jî lewnê beşeran îmînî diyê lê dêmê zeri bû  
 Ez dibêim: Rûhî-qudus bû bî xwe, ya hor û perî bû  
 Lew bî husnî û nezerê remzek jî sîrra qedere bû  
 Xemrîyên seyri lî dêm helqe lî dora qemerê bû  
 Sed xedeng dane ceger sine jî derbê bî kerî bû  
 Lî me êş û eleman zêde jî tira Qeçeri bû

9. *BÎMAR*: Nexweş. Bêkas, bêhal.

2. *QEÇER*: Navê eşîreka Moxîla ye. Xweşbez. Bîpê.

Dıl ji me bûye pelek can û cesed têk seqeri bû  
Lew me şeb ta bı seher naliye wek muxni yû 'ûdê  
Senema sur ji semed şewqê ji heq daye wucûdê  
Ger Ezazilî bîdita ne dîbır xeyrî sîcûdê

3. Nezerek wê beşerê leb-şekerê horisırıştê  
Nadırım ez bı mey û kewser û horên dı bıhiştê  
Ê diye ew bıxwe carek dı 'ecêb ım ku bı hış tê!  
Te ji wan qews û kevanan çı xedeng in dê bıweş tê?  
Ew e mın şafiyê derdan. me çı hacet bı nıvıştê?  
Ger bıkit husn û cemala xwe tecella dı kenıştê  
Dıbtım Beytûqudus ehlê ziyaret ji Hebeş tê  
Sine putxane ye iro me ji m û qed û qıştê  
Bı dilê sade çı kım ez ku tecella ne gehiştê  
Ew e mın qibleyı cebhet dı qıyam û dı quûdê  
Senema sur ji semed şewqê ji heq daye wucûdê  
Ger Ezazilî bîdita ne dîbır xeyrî sîcûdê

4. Qibleya ehlê dılan ger bıkitın keşfı cemalê  
Ya tecella ke ji ber tac û peran qewsê hilalê  
Ki bı dıl kafır e ê secde nebit cebhet û xalê?  
Ya nedıt şehde bı ayatê dı wê weqt û mecalê?  
Leyletul-qedr e bı mın ew seet, û id e dı salê  
Şefqe kır perde hılani seherê şox û şepalê  
Eyisand dê me ji enwar û surê şubhê şemalê  
Meşîha mest û şeker-leb bı me da mey ji peyalê  
Negıham secde bıbım pur xecilim ez ji wisalê  
Senema sur ji semed şewqê ji heq daye wucûdê  
Ger Ezazilî bîdita ne dîbır xeyrî sîcûdê

---

4. (rêz 7): Dı hınek çapan de wıha nıvısi ne:

a) "Eyisandım ji enwar..."

b) "Eyisandım û ji enwar.."

5 Rohniya çeşm û çıraya me, nızam hêji dı bir ım?  
 Ku dı zindan û hebıxaneyê wê bend û esir ım!  
 Jı xedengên Qeçeri sine teji gezme û tir ım  
 Dıl dı nêv helqeyê zulfa siyeha bû ji 'ebir ım  
 Têk perişanê lef û şitri yû tayên ji herir ım  
 Tu heyi mın dı dînê, lew dı dînê begler û mir ım  
 Zêr û mal er çı ne dêrım, te dıdêrım ne feqir ım  
 Jı evina te şepalê dı şevan şubhê nedir ım  
 Jı lebê le'le şekerbari te wek şekker û şir ım  
 Me ji ser ta bı qedem sohtine wek ateş û 'ûdê  
 Senema sur ji semed şewqê ji heq daye wucûdê  
 Ger Ezazilı bıdita ne dıbir xeyrı sıcûdê

6 Bê hesab şox û şepalê lı "Melê" qehr û xeder kır  
 Ne me anine xıyalê, ne lı halê me nezer kır  
 Qet nekır şefqê, libasê xezebê zêde dı ber kır  
 'Illeta cewr û cefa û elemê cıh bı ceger kır  
 'Ellılandın dı firaqê, sitemê sine bı ker kır  
 Ahi hetta mırnê ev ji me ra dax û keser kır  
 Sefera Şam û İraqê lı me xweş lazım û fer kır  
 Bı me da jehr, û reqıban dı devı şehd û şeker kır  
 Em bûyin pêt û pereng, lew ji wisalê me hezer kır  
 Nazık û ney-şeker û xûb û şêrin-qedd û xudûdê  
 Senema sur ji semed şewqê ji hed daye wucûdê  
 Ger Ezazilı bıdita ne dıbir xeyrı sıcûdê

---

5. *NEDİR: Agrê ser çiya.*

6. *XUDÛD: Dê m. Kortık.*

"ME SERÎ DANÎYE RÊ"

- 1 Senema sur ji semed neyşekera leb ji nebat  
Ehsenel-lahû tebarek ji sura wê senemê
  
- 2 Enwera rengê firîşte beşera horisirîşt  
Ya ji miskî Xetenê xal û xet û kakul û gîşt  
Ger xwe nişan seqerê dît dîkîrît horê bîhîşt  
Ke'beya tê nebit ew putkede ye w dêr û kemîşt  
Ku nesib da ji ezel heq ji me ra 'îşqê newîşt  
Feyde nakin lî me ism û ne tîlîsm û ne nîwîşt  
Zahîri da me 'ezabek weh ku batîn ve bîhîşt  
Suhtîné daye hînavan û ceger têki bîrîşt  
Qesdî weslê me bî can kîr ku vedayîn û nehîşt  
Dest nehêlîn ji teheb ger me dî rê çîr ser û tîşt  
Pîştê nadeyn du hezar xencer û tir û rîm û xîşt  
Me seri daniye rê û bî Xwudê bestîye pîşt  
Ew e mîn rûh û heyat û ew e mîn qibleyî zat  
Senema sur ji semed neyşekera leb ji nebat  
Ehsenel-lahû tebarek ji sura wê senemê
  
- 3 Zeriya dêmi-dur û leb-şekera 'îşwe-peri  
Ya ji ser ta bî qedem têki ji 'eyban e beri  
Jî sera perdeyê lahûti bî sed şîwe geri  
Bê te ber 'eynê şîhûdê dî libasê beşeri  
Haşe lillâh tu kesan dê bîtîn ev rengê zeri?  
Daye ber qend û nebatê ji du le'lên şekeri

---

2. *FIRÎŞTE*: Milyaket. *NEWÎŞT*: Nîwîşt. Nîwisand.

3. *LAHÛT*: Xwedayi, ilahi.

Bê tu ya leb-şekerê ya tu nebata teberi  
 Ellah Ellah çî tecella ye jî sîrra qederi?  
 Haciyan sîlsîle bestine lî dewra qemeri  
 Dûri Beytê jî sefa têne semaya seheri  
 Bê muruwwet ku du miran jî surê mey dî seri  
 Ew nehêlîn çî tewafê û ziyaret Heceri  
 Zemzem û xulxule û 'Umre û id û Erefat  
 Senema sur jî semed neyşekera leb jî nebat  
 Ehsenel-lahû tebarek jî sura wê senemê

4 Mîn bî dîl suretê can dî jî butan ew bî tenê  
 Ew tenê serwa rewan dî jî zerifên çîmenê  
 Sosîn û sunbul û gul çerx e lî dora semenê  
 Xemriyan helqe û çî dane jî mîska Xatenê  
 Ser dîdîm çeşmeyî heywan û bî zîmzîm dîrenê  
 Lê çî şîrani ye Ellah te jî wê keft û çenê?  
 Ez dîbêm bedr e bî dêm lê dîkîtîm guft û kenê  
 Ya yeqîn roj e lî şerqê û şefeq daye dînê  
 Xelîtim Ruhi-qudus hatiye nêv wê bedenê  
 Dîkît îhyayê mewatan bî sur û refî û çunê  
 Te nehîn bawer û îman nezerê dê û bînê  
 Çî tecella ye bûyi qible melek rû dîdînê?  
 Azerî ger bîdiya hûr dîkîrîm lat û menat  
 Senema sur jî semed neyşekera leb jî nebat  
 Ehsenel-lahû tebarek jî sura wê senemê

5 Nêrgîza mest û şêrin û gul û nesrin e jî reng  
 Şeker û lu'luyê mensûr û bî dîl ahen û seng  
 Me jî ber derbê evîne bûye dîl pêt û pereng  
 Lew me şeb ta bî seher naleye wek muxnî yû çeng  
 Da me sed rengê 'ezabê û nehat der jî me deng  
 Hestîyan gîrtîye nasûr û meji da heye jeng

Lew ne hişyar û xumar in, me ne xwari mey û beng  
 Lı me iro du kemendarê Hebeş hatine ceng  
 Têne qetla me dı destan du siyeh qewsê ji Yeng  
 Dıraşının me û tèn me du hezar tir û xedeng  
 Cegerê kun dıkin û tê dıbihın mıslê tıfeng  
 Mıslê wê kafır û zalım qe dıyin kes dı Fireng?  
 Nazık û xûb û şekerxend e û şêrin-herekat  
 Senema sur ji semed neyşekera leb ji nebat  
 Ehsenel-lahû tebarek ji sura wê senemê

- 6 Dı riya dostê "Mela" yek cihet û sadedıl in  
 Me heta can heye haşa ji teleb dest bı hılın  
 Ya dı rê ser bıdırın ya bı muradê wesıl in  
 Me çı perwayê rımên ber weşê şirên kızıl in?  
 Ta ebed mest û hılak in ji şeraba ezel in!  
 Jı cefa û sitema wê ji ceger pur dı kul in  
 Perdeya goşe-qeseb lê tu ji ser dême hılın  
 Ku dı şerqê meh û xurşıdı ji şewqê betılın  
 Lew ji sur surme dıdêrin û ne muhtacê kıl in  
 Mest dı nêv tûr û lefan marê lı selwê fitılın  
 Surmedarın ji surê mestê ji qedret kemmılın  
 Me ji xeflet du jiha dın û ji sehmê xeccılın  
 'İşweker şiwenu maya me ji wê rûh û heyat  
 Senema sur ji semed neyşekera leb ji nebat  
 Ehsenel-lahû tebarek ji sura wê senemê

---

4. AZER: *Apê İbrahim Pêxember.*

6. QESEB: *Hevrişım.*

"HÊJ NABIRIM QET HÊVIYAN"

- 1 İro me di weqtê seher  
Ew dilbera sundus dı ber  
Disa dı lebsê sor û zer  
Nûrek munezzeh bû beşer  
Bıskên siyah xalên dı qer  
Reşkakulê zulf çûne ser  
Eswed bû daim secde ber  
Mın bestî 'eqda niyetê
  
- 2 Xeflet bı sur da mın nezer  
Miran bı qetlê kır xeder  
Tir dane dıl şahê mecer  
Bê mırwet amanc kır ceger  
Feryad û efxan sed keser  
Wesfan neşım lê ev qeder  
Zanım ku roj bû hate der  
Subhan jî şahê qudretê
  
- 3 Subhan jî te şahê celal  
Hostayê pur qudret lı bal  
Xasma te dayê ev cemal  
Dêmê jî qudret xett û xal  
Kıfş bû dı qewsê da hilal  
Vêra mı di bedra kemal  
Lê bûn niqab çewkan û dal

---

2. MECER: Rêça kadız. ŞAHÊ MECER: Roj.



Wan yek bî mesti daye pal  
Lê seyyîri bayê şimal  
Pêçane ser nûra zelal  
Qet kes diyin ev reng-misal?  
Mutrib were weqte w mecal  
Zaze bî nayêra bînal  
Saqi werin xemra helal  
Carek ji ser dêmê vîmal  
Zulfên li dora cebhetê

- 4 Zulfên mu'enber kakul in  
Biskên siyah reng-sunbul in  
Ta ta bî dav dav fitilin  
Çin çin bî mesti sîlsîlîn  
Bayê nesim tîk meyyîlîn  
Wê gest e xala filfîlîn  
Ebleq ji qudret xemmîlîn  
Wê buxçeyê gul kemmîlîn  
Tê 'endelib û bulbul in  
Roj hate burca sunbulin  
Xeflet me di lew xeccîlîn  
Mehrûm û mehcûr dîl kul in  
Mecrûhê tirên kizîl in  
Rehmê ke pur sohti dîl in  
Vê perdeyê carek hîlîn  
Bavê niqaba zulmetê

- 5 Pîrsê li mîhrdarê xwe ke  
L'meczûb û haldarê xwe ke  
Bes qehr û azarê xwe ke

---

3. ZAZE: Ey saz. zaz, saz.

Qesta birindarê xwe ke  
Şefqê bı didarê xwe ke  
Têk xerqê enwarê xwe ke  
Lê emr û ferwarê xwe ke  
Şehidê nûbarê xwe ke  
Gestiyê reşmarê xwe ke  
Le'lê şeker-barê xwe ke  
Bı lefz û guftarê xwe ke  
Dermanê kuldarê xwe ke  
Lê keşfı esrarê xwe ke  
Mexmûrê xummarê xwe ke  
Heyranı reftarê xwe ke  
Kuştine tira muhbetê

- 6 Wer ser de carek kuştıyan  
Extermeyên wan yengıyan  
Berde bı mıl da xemrıyan  
Ba det seher reyhaniyan  
Daxên şehid û sohtiyan  
Danine lê wan tılıyan  
Ku j'mu 'ciza xummariyan  
Rûh bête disa ser giyan  
Hêj nabırım qet hêviyan  
J'wan şefqe û dıldariyan  
Billah jı nal û zariyan  
Derba fıraç û bıhriyan  
Teşbihê tutakên çıyan  
Xew nakırım şev-tariyan  
Lê hêj dıxwazın şukriyan  
Çendi ku rû dım qıbletê

---

6. *EXTERME: Dil, hêsir. Çoleçıra, gûstêrk.*

7 Çendi dinê bit her hebi  
 Alem dı ber hukmê te bi  
 Herçi divê te her we bi  
 Lebsê te kêmxe w xare bi  
 Daim bı remz û 'ışwe bi  
 Şubhet gula her xunçe bi  
 Wê buxçeyê xar tê ne bi  
 Ageh ji 'uşşaqên xwe bi  
 Çêşmek lı ehwalê me bi  
 Derheq me lê bê perde bi  
 Saxer medam pur bade bi  
 Pur şefqe û xweş-me'de bi  
 Bihır bı rehîm û şefqe bi  
 Pêş ber te da perwane bi  
 Mexmûrê çehvên şehle bi  
 Sotine narê firqetê

8 Derdê xedar bê m firqet e  
 Firqet ji can pur zehmet e  
 Aşiq mırım her saet e  
 Ya sehli aşiq rûh dite  
 Lê dilber ev reng adet e  
 Herçi dı bendê da kete  
 Ewwel dıdıt pê ulfet e  
 Zewq û sefa û subhet e  
 Gavek ku ew vêra rete  
 İnce ji nageh xeflet e  
 Şirê cefayê lê dite  
 Ellah çı wê bê mirwet e  
 Rehmê bı aşiq nabite  
 Wê qest e can yexma kite  
 Hetta ku dil qenc jê bite  
 İnsaf ji mehrûyan ne tê

9 Yar qest e can yexma kırıť  
Da mu 'cizê peyda kırıť  
Remzek ji reng 'İsa kırıť  
Ya sıhrê Bu Sina kırıť  
J'ew le'lê Őeker-xa kırıť  
Disa Őehidan rakırıť  
Van koleyan aza kırıť  
Carek xeriban Őa kırıť  
Rasti yedê beyda kırıť  
Mıskê dı cerhan dagırıť  
Da xweŐ bıkıť ihya kırıť  
Őefqê ke ya Reb da kırıť  
ReŐkakulan ta ta kırıť  
Sed helqe çin çin ba kırıť  
Hemyan lı dêm tuxra kırıť  
Emrê humayûn ser me tê

10 AŐıq dıvê dıl sade bıť  
Xaka riya yarê xwe bıť  
Sed dax dı dıl wek lale bıť  
Xwûnê bıxwut reng-xunçe bıť  
Wê can fida Őubhet me bıť  
Lê j'emrê yar xafil ne bıť  
Daim bı se'y û cehde bıť  
Teb'ê ku yar lê ew weh bıť  
Yar ji dıgel bê perde bıť  
Vêra bı rehm û Őefqe bıť  
Wek xunçe aŐıq dıl vebıť  
Dıl Őubhetê ayine bıť  
'İŐq û cemal jêk zêde bıť  
Xal, Eswed û dêm Qible bıť  
PêŐ herdu nûnan secde bıť  
Vêkra bıwêrın subhetê

11 Ê goyi meydanê te bit  
 Wek mîn dî zindanê te bit  
 Serbendê çewkanê te bit  
 Mecerûhê peykanê te bit  
 Yexma û talanê te bit  
 Her roj ji qurbanê te bit  
 Bimarê mujganê te bit  
 Daim dî fermanê te bit  
 Hebsî dî zindanê te bit  
 Muştaq û heyranê te bit  
 Sohti ji hicranê te bit  
 Dê mestê fincanê te bit  
 Wî behr dî nişanê te bit  
 Muçe ji ber xwanê te bit  
 Lê lutf û ihsanê te bit  
 Her dem bixwûni hezretê

12 Canan bî exyaran ne di  
 Xemrê bî xwûnxwaran ne di  
 Werdan bî murdaran ne di  
 Wan rê dî gulzaran ne di  
 Reyhan û gulnaran ne di  
 Bo wan ji jeynxaran ne di  
 Tu remz û esraran ne di  
 Koran tu enwaran ne di  
 Azarî mîhrdaran ne di  
 Lê destê bedkaran ne di  
 Bî nûnekê yaran ne di  
 Nêv me û xwe staran ne di  
 Tiran ji nûbaran ne di  
 Derdan bî bimarane ne di

---

11. MURDAR: *Kujek, kujok, kujon, qatîl.*

Jı xeyrî sê caran ne di  
Riş in nedêrın taqetê

- 13 Bes aşiqan mehcûr biki  
Şubhet "Melê" rencûr biki  
Qelbê şikesti hûr biki  
Şûna birinan kûr biki  
Şem'a me jê pur nûr biki  
Bı zehrê xwe me'mûr biki  
Tenha me bı destûr biki  
Mehrem-serayê hor biki  
B'wesla xwe da fexfûr biki  
J'wê badeyê mexmûr biki  
Nêv kaseya fêrfûr biki  
Feyzê lı dıl da fûr biki  
Dê mê ji reng kafûr biki  
Dalan ji xalan dûr biki  
Hê alemê meqhûr biki  
Weqtê sehergeh bade tê

(Beşa Bı Vegerandına Lı Bendê)

"ŞEBÇIRAXÊ ŞEBÊ KURDISTAN IM" \*

- 1 Me bı dıl nêrgızên xasse (jê) divên  
Semen û yaseininên taze divên  
Nazık û neyşekerên tuhfe divên  
Sosinên nazık û terwende divên  
Dilberên dêm-dur û durdane divên  
Kewkebên şewq û şefeq zuhre divên  
Nazê perwerde û şehzade divên  
Saye perwerde me bê perde divên  
Serwiqed dêm-gul û leb-xunçe divên  
Ayetul-lahê şerif nusxe divên  
Lê bı i'rab û xet û cezme divên  
Dırûbayan ne tinê xemze divên  
Bı mesiha-sifetê 'işwe divên  
Senemên sur jı semed her me divên  
Jı me eswed-heceran secde divên  
Bı ziyaret me jı wan bûse divên  
Turreya şengi dıl aşufte divên  
Mıhrıdarên xwe dı pejnurde divên  
Pêş kışa te me dused nafe divên  
Sed hezar etles û hem xare divên  
Her lı bo zinet û xenla te divên  
Textebend û sifetên Qeyseriyê

---

\* *Ev helbesta han jı şeş beşan sazbiye. Beşa 1, 4 û 5'an lı ser yazde û yên dı lı ser deh kıtane. Dı dawiya her beşekê de, herdu rêzên "vegerandına lı bendê" û ya lı pêşiya wan, dı tevande lı ser yazde kıtayan sazıri ne û qafiyene.*

Dinbîrê hori-misalê zeriye  
Nazîkê neyşekerê sur-periyê

- 2 Pur jî dina te xerib ım xanım  
Jı te ser ta bı qedem heyran ım  
Her bı can teşnelebê le'lan ım  
Dıl dı benda griha zulfan ım  
Yusifê cur-'ekeşê hicran ım  
Nuqteya daireyê zindan ım  
Lew şubê daire sergerdan ım  
Badenoşê qedehê hurman ım  
Bı dıl ateş jı ceger buryan ım  
Lew perişan ım û pur êşan ım  
Aşiqê nazîk û mehbûban ım  
Tu mebin bê ser û bê saman ım  
Gulê baxê iremê Buhtan ım  
Şebçiraxê şebê Kurdistan ım  
Çı tebiet beşer û insan ım?  
Lillahilhemdı çı alişan ım  
Dı riya yarê lı rêza san ım  
Lew dı iqlimê suxên xaqan ım  
Sıbehê 'id e, û ez pê zanım  
Ku bı kêra te seher qurban ım  
Xweş bîrindareki bê derman ım  
Carekê şefqe ke rûh ım, can ım  
Jı xwedê re veke benda beriyê  
Dinbîrê hori-misalê zeriye  
Nazîkê neyşekerê sur-periyê

- 3 Sosnên taze û mişkên walan  
Bes perişan ke lı ser sermalan  
Veke carek tu jı dora xalan



Jı dil em dayine ber çıngalan  
 Xencer û şir û rımên qettalan  
 Nezerê wer bide sahib-halan  
 Ku çı êsir ın dı dest heyyalan  
 Lew elif tèn me dı herfên falan  
 Ku lı şıklê reqemê sersalan  
 Tuy murada me jı 'er-er-balan  
 Zızmım û deng û zımıhna lalan  
 Cezbe da me bı hezar ehwalan  
 Lew dınalın jı neseq 'ebdalan  
 Ku bı mesti diderın yek palan  
 'Enberên xemri yû sosın-alan  
 Sohr û zer-şitri yû çiçek-alan  
 Mısrıyên wan dıl jı me kır kalan  
 Te jı qews û qezehên xılخالan  
 Ku bûyin daire şubhet halan  
 Xemrıyên xemzede nısbet dalan  
 Ku çevandıne jı reng kopalan  
 Mısrıyan wer bide ber sıqalan  
 Zuhre rengê û şefe-q-muşteriyê  
 Dinbırê hori-mısalê zeriye  
 Nazıkê neyşekerê sur-periyê

- 4 Sunbulên taze musenna ne kırı  
 Turreya şengi muterra ne kırı  
 Xemrıyan şifite tuxra ne kırı  
 'Er-'erê xare û diba ne kırı  
 Dıl û din xaret û yexma ne kırı  
 Serê sewdazede sewda ne kırı  
 Guherên nêrgızı şehla ne kırı

3. QETTALAN: 1) Kujer. 2) Kujekdar. (Amac purkuştine). HEY-YALAN: Xapınok, hılebaz. HALAN: Gerên li dor hıvê. Helqe. XEMZEDE: Xemgin.

Sa'etê vê sa'etê ranekîri  
 Me jî qeyda xwe tesella ne kîri  
 Lê xeramê lî me mestane kîri  
 Jî me dîl Ke'be û butxane kîri  
 De'weyê dilberiyê da ne kîri  
 Cilweyek mirî yû şahane kîri  
 Pêşî şem-a xwe me perwane kîri  
 Dîlê xemdideyê ma, şa ne kîri  
 Lî me bê perde tecella ne kîri  
 Wehe carek me tewetta ne kîri  
 Xencekê qenci lî "Mela" ne kîri  
 Ceger rişî mûdawa ne kîri  
 Bîkuji aşîq û perwa ne kîri  
 Lî şehîdê xwe temaşa ne kîri  
 Ma weh dîlber dîkîrîm dîlberiyê?  
 Dînbîrê horî-mîsalê zeriye  
 Nazîkê neyşekerê sur-periyê

- 5 Herdu qewsên te jî qudret ne jî Yeng  
 Jê bî mîzan bîreşînî me xedeng  
 Bîderîm sine bî ser pence Peleng  
 Romê puşt dît Ecemî bête Fireng  
 Lê ne wek waqî'eya Gêyo w Pêşeng  
 Hîlbîtin qenc jî nivê atêşê ceng  
 Tê nî sıwaşê Hebeş û Nûbî yû Zeng  
 Tu dîzani çî neheng in çî neheng?  
 Veke le'lan tu jî ser şekerê teng  
 Ku j'mûrada te bûyin pêt û pereng  
 Mestê cewra te me bê bade û beng

---

5. *GÊYO Û PÊŞENG: Du pêlewanên çîrokê ne. FERSENG: Fersex (pivana rê ye, beramberî 4482 m ye.)*

Bê te cana lı me alem bûye teng  
 Jı cefaya te nema qet lı me reng  
 Jı çı peyweste dınalın sera deng?  
 Me dıxwûnın qed û bejna te yi şeng  
 Nêrgızên mesti bı naz û neyireng  
 Lê tu tûba û ezê xesteyê leng  
 Çı bı kım feyde ku évar e dereng  
 Mu trıban da nekevın çengê ji çeng  
 Da nedıt perdeyê, ayineyı zeng  
 Ku ji çenga me bınalıte xerçeng  
 Wek "Melayi" bı hezar reng û aheng  
 Bı fixan bêti û ji ber sed ferseng  
 Çı xeberdım ji dilê tey weki seng  
 Dıkuji aşiqê miskin bı tıfeng  
 Nekiri terkê tu vê kafiriyê  
 Dinbırê hori-misalê zeriye  
 Nazıkê neyşekerê sur-periyê

- 6 Qed-nêrgıza çiyayê Buhtan i  
 Nazıkek şeng i şubê reyhan i  
 Çı xet-işkeste w şêrin-'ınwan i  
 Ku te pê nesxê kırı diwani  
 Ellah Ellah ji çı reng insan i?  
 Yusifê leb-şekerê 'İbrani  
 Bese ger wek te bıdêrıt sani  
 Horiyên rûhi-sifet rûhani  
 Wek te ser ta bı qedem nûrani  
 Wek te haşa hebitın şirani  
 Ehsenellah ji sıra subhani  
 Ku cemalek weh munezzeh ani  
 Dı misalek beşeri da dani  
 Me bı ilhama İlahi zani

Bı nişan qudret i bê nisani  
Çı nişan? zulmetı nûrefşan i  
Lı cemala semedi burhan i  
Tu lı der heq me çıra erzan i?  
Ku sehergeh bimeşı seyrani  
Te "Mela"yê xwe qe carek nani  
Bı serefrazi yû alişani  
Secde bıt ber qedema sultani  
Ne tinê rûh i tu rûh û can i  
Zineta husn û sura xuban i  
Tacê ferqê serê mehbûban i  
Tu bı şirani yû leb-şekkeriyê  
Dinbirê hori-misalê zeriye  
Nazikê neyşekerê sur-periyê

*DENGÊ TIPA ( ٥ : ١ )*

**"BEŞA ZÊDEKIRINA DAXWAZÊ, BI ZARÊ EREBÎ"**

- 1 Ya ramiye qelbi bi sihamil-lehezati  
heyhatê necati  
Ma zale fidaen leke rûhi we heyati  
Min qebli memati
- 2 Nemmeqtû ila babi ke ya qurrete 'eyni  
Bid-dem-i kitaben  
Eşhedtu 'elel wecdi midadi we dewati  
Sel min 'eberati

- 3 Muz zeyyeneked-dehrû bi ezhari cemalin  
Ya rewdete husnin  
Excel te tetel werdi bi hebbil wecenati  
Beynel 'eremati
- 4 Cilbabû duca sudxi ke ilhabe fûadi  
Yehki ke 'iyanen  
Niranû cehimi hucibet biş-şehewati  
Min kulli cihati
- 5 Fi zulmeti esdaxi ke muz esbehe miskun  
Ya zebye herimi  
Qed ehreçe fis-Sini qulûbez-zebeyati  
Nar-ul heserati
- 6 Kem tuhriqû ehşaye we fi fike zulalun?  
Weş-şaribû min hû  
Yehki Xediren mewriduhû maû heyati  
La fiz-zulumati
- 7 Min "Ehmed"e fi leyleti esdaxi milahin  
Lahet kelimatun  
Men yes'meû ha fale bî miskid-de'ewati  
Ceyb-el xedewati

- 
1. *(Ya avêtkiroxê dilê min bî tirên nagihan, kaye felata min?  
Heta ber mirinê jî, rûh û jiyana min her fîdayê te bin)*
2. *(Ya rohnîya çavê min, bî stêrkên xwinê, bin pirtûkêkê bî bal  
dergahê te ve nivîsiye. Bin hibr û qelemê li ser evîne agahdar  
kiriye, jî stêrkên çavê bin bîrîse)*
3. *(Ya gulistana delal, gava ku te dinê bî wan gulên rind xweş kîr û  
te xunava li ser gula şermîkar kîr bî hebê şanîkên li dêma)*

4. (Reşayiya vegirtina biskên te, dilê min peritand, wa ji te ve 'lyan e, agrê doja min ji, ji her alî ve bî şewetê perde bû)
5. (Ya xezal û bermaliya min, ji reşayiya biskên te gava ku mîsk çê bû, li Çînê agrê hîsretê cergê xezala şawitand.)
6. (Zclaliya davête çiqas hînavan dişewitine, yê ku jê vedixwo, bepsê ji çûyina Xîzîr li awa heyatê dike, lê ne di tarîtiyê de.)
7. (Ji "Ehmed", di şeva (reşayi) biskên te yê şerîn de, bêje eşkere bûn. Ki kuwan seh bike, ew di sehera sibê de bîska dozê belav dike.)

"Bî vê qesidê re, dawîya Diwana Mela, ya ku bî navê "Çapa Cîzîrê" hatiye navdarkirin hat".

## DAWÎ

"Agahdariya min li ser van herdu qesideyên li jêr, ev e ku Ehmed Paşa, pirê bêje û manayên xwe, ji qesida Xızır Beg girtiye. Mela ji qesideya Ehmed Paşa qopya kiriye, du heb beytan lê zêde kiriye û di dawiya Divana xwe de bi ci kiriye. Lê belê rastiya wê ne kifşe ye. Belam hinek xeletî di qesidê de hebûn, çewa ku di hinekên kurdî yên din de ji hebûne. Lê pîştî egahdariya me çêbû li ser qesideya Ehmed Paşa û ya Xızır Paşa, me wan xeletîyan rast kir."

## EHMED PAŞA

- 1 Ya ramiye qelbi bi sihamil-lehezati  
Heyhate necati!  
Ma zîltû fidaen leke rûhi we heyati  
Min qebli memati
- 2 Nem-meqtû ila babi ke ya qurrete 'eyni  
Bid-dem-i kitaben  
Eşhedtu 'elel wecdî midadi we dewati  
Sel min 'eberati
- 3 Cilbabû duca sudxi ke qed esbehe misken  
Ya zebye herimi  
Qed ehreqe fis-Sini qulûbez-zebeyati  
Nar-ul heserati
- 4 Kem tuhriqû ehşaye we fi fike zulalun  
Weş-şaribû minhû

Yehki Xediren mewridû hû maû heyati  
La fiz-zulumati

- 5 Min "Ehmede" fi leyleti esdaxi milahin  
Lahet kelimatun  
Min nesmeti ha fahe bi miskid-de'ewati  
Hebib-el xudwati

### XIZIR PAŞA

- 1 Ya men melek-el inse bi lutf-il melekati  
Fi husni sifati  
Herrekte cunûni bi funûn-il herekati  
Ya cennete zati
- 2 El aridû wel xalû we esdaxû ke heffet  
Etrafe muheyyak  
Wel cennetû keyf-eh-tecebet biş-şehewati  
Min kulli cihati
- 3 İndaqe 'elel wus-i 'eberatu lisani  
La ibrete fi hi  
Fıl qelbi nukatun kutibet bil 'eberati  
Tehki nekabati
- 4 Qed sale 'ela babi ke enharu dumûi  
Leylen we neharen  
Fer-rehmû 'eles-saili ewlel hesenati  
Yewm-el 'eresati
- 5 Kerrır 'idet-el wesli wesıl ha bi xilafin



- Fel we'du kefa ni  
Wes-sebû yera lezzete hû fil felewati  
Min zikri Furati
- 6 Lew merre 'ela turbiye min cismi ke zillun  
Ya mu 'nise rûhi  
Heyya ke minel qebri izami we rufati  
Min be'di wefati
- 7 Fi xettiye iz enqulû min fihi misalun  
Yehki ke bi lutfin  
Min şaribih-il "Xedru" rewa fiz-zulumati  
'En 'eyni heyati

---

*Ev nwisara ku li jêr e, têbîniyeke dî çapeka Diwana Melayê Ciziri de, ku bi zarê arebi nwisandi bû, me wergerande kurdi.*

---

"Dî hûnek nusxeyên dîn de, me sê heb çarkokan dit, şiraniya wan weke şiraniya nezma beytên Mela ne û me wan ji dî vîr de bî ci kir."

### "ÇARKOKÊN MELA"

- 1 Qewsê tey hilali bî delali keşîha  
Bejna te ji şengi bî derengi meşîha  
Marê ji herirê dî 'ebirê xwuşîha  
Mawer bû ji wan zulfê dî zengi weşîha

"DİSA"

- 2 Axa qedema muhterema paye peri me  
Wek tûti peyapey lı zebanê şekerı me  
Her lehze dibê bêt ku dıçım rehguzerı me  
Êdı çı bibêjım, ku kerım ibni kerım e

"DİSA"

- 3 Şımşad û xeramek ku me dibû seherê  
Camek ji şerabê bı me da wê qemerê  
Tirek ku ji qewseynê dı wê da cegerê  
Qurbana xwe kır canê şêrin rux-fenerê

"FELSEFA MELÊ"

- 1 Ellah sehergaha ezel  
Yelmûmê 'ışqê şu'le da  
Nûra cemala lem yezel  
Zatê tecellaya xwe da
- 2 Zatê tecella bû lı zat  
Bê ism û asar û sıfat  
Sırra hurûfên aliyat  
Xef bû dı sıtr û perde da
- 3 Zatê muqeddes bû wucûd  
Cûşış neda bû behrıcûd  
Wesf û izafat û quyûd  
Yek ji tecellayê ne da

---

3. CÛŞIŞ: Coşbûn. CÛD: Comerd, baş, qenc.

- 4 Husn û cemalê xwest evin  
Vêk ra dî yek zati civin  
Nûra qedim bû 'îşq û vin  
Wan lî êk naz û 'îşwe da
- 5 'Îşqa jî nûra la yezal  
Husn û cemala bê misal  
Êsandi yelmûm û şemal  
Disa xwe lê perwane da
- 6 Husn û mehebbet her hebû  
Heq aşîqê zatê xwe bû  
Muhtacê husnek di ne bû  
Neql û riwayet pê weh da
- 7 Burhanê 'eql ew kîr qiyas  
Îsm û kemalatên dî xas  
Ewwel elifê pê binas  
Vê nûrê ew pertew veda
- 8 Ew nûr e dayî şewq û tav  
Alem xweya bû ma dî nav  
Berqên xwe avêtin belav  
Reng rengî berq û lem-'ê da
- 9 Subhan jî remza xalîqî  
Nûra sîpide sadîqî  
Avête qelbê aşîqî  
Lerzin û ta û cezbe da

---

5. ÊSAND: Gerand, ghand.

- 10 Me'nayı 'ışqê bê m çı ye?  
Lew mın bı çeşmê dil di ye!  
'Eksa cemalek safi ye  
Lamı' dı mır-ata me da
- 11 Husn û mehebbet zatek in  
Me'sûq û aşiq latek in  
Lê sûret û mır-atek in  
Her yek dı me'nayê xwe da
- 12 Ger dilber û wer aşiq in  
Arif dı vê da sadıq in  
Ayineyê nûra heq in  
Cih cih dı wan da cilwe da
- 13 Aşiq ew e, dilber ew e  
Zahır ew e, mezher ew e  
Rûh û beden gewher ew e  
Her şahıdek durdane da
- 14 Her şahıdek da dêm jı dur  
Rûhek dı bexş ba remz û sur  
Xettê xubari nuqte pur  
Katıb jı bala nusxe da
- 15 Herfên kışandi katıbi  
Nûra dı rûh û qalibi  
Yek yek bı ismê wahıbi  
Î'rab û cezm û nuqte da
- 16 Nûr in jı ser hetta qedem  
Neqqaşê ser-meşqê qidem

Pê zeyyinand lewhê 'edem  
Her yek bı yek di çeşne da

17 Ev şıkl û sûret çeşne yın  
Esl in lı bala terhe yın  
Nısbet bı wan em saye yın  
Tertibê xellaqi weh da

18 Alem bı alem ew neseq  
Bû ayine esnaê heq  
Nûra tecellaya teteq  
'Eks û xeyalek sade da

19 Her hey'eta lê rûh û cısm  
Gelke ku lê dani tılısm  
Her yek ji yek ra bûne ism  
Lew herfi herf endaze da

20 Em têk hewiyyat in yeqin  
İsm in ji mesder muşteq in  
Mewhûm û laşey mutleq in  
Eks in dı nêv ayine da

21 Pertew ji 'eyni nûrekê  
Tên tên tecella tûrekê  
Ew ser dıdıt yek fûrekê  
Lew çendi leb-leb qetre da

---

16. ÇEŞNE: Nımüne, mestere, nımûç.

18. TETEQ: Çeper. Asiman.

19. GELK: Heri. ENDAZE: Avêtın.

20. HEWIYYAT: Belge, dıtal, delil. MESDER: Çavkani. MEWHÛM:  
Xeyali. LAŞEY: Ne tışt.

- 22 Ew şahıdın bêri jî 'eyb  
Her cilwe lê dayi dî xeyb  
Vê alemê ew tine ceyb  
Disa lî ha ew cilwe da
- 23 Reng rengê husna suretan  
Neqş û nigarên destxetan  
Bala û bejn û qametan  
Şêrin-leban pur xende da
- 24 Şêrin-lebên qed-neyşeker  
Simin-berên nazık-beşer  
Zulfan sîtar bû roj dî ber  
Bıskan lî miskê te'ne da
- 25 Guldesteyên nûrin-qidem  
Destan jî enguştan qelem  
Ew laleyê baxê İreın  
Mawer lî belgan la
- 26 Hın esmer ın, hın dem-zeri  
Meh-peyker ın, sur muşteri  
Wildan û hor û ew peri  
Hatın libasê came da
- 27 Çendi bı xeml û rewneq ın  
Tezyin jî husna mutleq ın  
Têk cilweyê nûra heq ın  
'İşqa ezel pê şiwe da
- 28 Husna munezzeh bê nişan  
Wi lê nıvısı zer-keşan

Xal û xetên 'enber feşan  
Her kes bı wan dıl yexme da

- 29 Darûyê husna dilberan  
B'xeml û libas û ziweran  
Bête şihûda beseran  
Binahiya d'her dide da
- 30 Bînmêt dı husnê rengı reng  
Nay û def û qanûn û çeng  
Ew 'ışq e van tînt bı deng  
Lew wan bı husnê nexme da
- 31 Sırra kelimê eqdesi  
Dem dem dı libsê enfesi  
Tê tın tenezzul bêhısı  
Ne b'guft û goyê qısse da
- 32 Weh d've ku 'uşşaqın hebın  
Dıldar û muştıaqın hebın  
Wê şemsê afaqın hebın  
Da kışş bıbt d'sıpide da
- 33 Da kışş bıbın kewkeb dı çerx  
Rabın hezar Me'rûf jı Kerx  
Şıbli yû Se'di w alı Ferx  
'İşqê dı wan keşfa xwe da
- 34 Da husn û hub dın mezheran  
Kışş kın lı her erd û deran

---

33. *KERX: Kerxa kika, gundek e li Diyarbekrê.*

Aşiq bixwûnın defteran  
Dilber mehebbet-name da

- 35 Husn û cemal û 'ışqe ye  
Aram dı perdê da ne ye  
Mehbûbê lew hetta heye  
Nabit dı perde w xelwe da
- 36 Mehbûb û xûb û dilberan  
Bıgri lı wan heftê deran  
Dê xwe j'şıbak û penceran  
Zahir bıkn d'her erde da
- 37 Ew laleyên j'gul tazeter  
Fesla buharê bête ser  
Cih cih bı hevra têne der  
Xweş xweş dı erdê xare da
- 38 Remzek xerib û fatıri  
Peyda bıbit niv xatıri  
Qewet te ninın ragıri  
Xef ki dı nêv qelbê xwe da
- 39 Mefhûm ku bû me'lûm dı dıl  
Ziwer bıdi tê sed 'emıl  
Bınıt libasık pur xemıl  
Hındi ku se'y û cehde da
- 40 Lefz û ibaret came ye  
Mehbûbê me'na bı xwe ye  
Lê xemlê husnek zêde ye  
Lewra bı husnê zibe da



- 41 Mın ev misal lew bo te best  
Zoran bı zulfan dıl vıbest  
Herçi te di sûret-perest  
Durrê yetim bêfeyde da
- 42 Pis û xırab û zışt û ar  
Ma ew bı xemlê têne kar?  
Ê d'qeydı lebsê nedye yar  
Hubbê bı xwe davê ne da
- 43 Çarê hılın yarê bıbin  
Ne d'perdeya tari bıbin  
Sed cari er kari bıbin  
Gul wê dı nıva buxçe da
- 44 Ew bû murada kirdıgar  
Lew kır irade w ixtiyar  
Vê buxçeyê her lê buhar  
Gulgeş dı baxê xunçe da
- 45 Bayê evinê ku lıvi  
Ew qışt û zulfê ser çevi  
Her dem hezar dıl dakevi  
Xal lew dı damê dane da
- 46 Behra wucûdê coşi hat  
Nûrek tenezzul bû jı zat  
Hatın te'eyyûn têk sıfat  
Eşya zuhûr 'ılmiye da

---

42. ZIŞT: *Nahs. AR: Şorek Béâr.*

44. KIRDIGAR: *Çêkîrox, xeysetnavê xwedê.*

- 47 Eşya dı 'ilmê bûn zuhûr  
 İsman jı feyza ismê nûr  
 Teqwimê bestın bê qusûr  
 Hukmê sifâtê-seb'e da
- 48 Vê alemê teqwimê best  
 Her ismeki fê'la xwe xwest  
 Hukm û teserruf da bı dest  
 Her wi dı mulk û qebze da
- 49 E'raz û 'eyn û cewheran  
 Wahıd jı esl û mesderan  
 Te'sirê bexşî mezheran  
 Sed rengi herf û sixê da
- 50 Feyza hurûfên aliyat  
 Behsa sutûrên safilat  
 Ayat û wesfên inuhkemat  
 Tertibi 'uşr û sûre da
- 51 Katıb nıvisin ew hurûf  
 Her talibê pê bû wuqûf  
 Hatın jı dıl sed ah û of  
 Ser-xet lı lewhê sade da
- 52 Ew destxetên katıb-semed  
 Wahıd lı ser lewha ehed  
 Neqşek reşandi bê 'eded  
 Ce'da cemalê şane da

---

50. SUTÛR: *Efsane. Rêz.* SAFİLAT: *Nızm, Buhuri. Kevin.* 'UŞR: *Dehyek.* SÛRE: *Beş.*

- 53 Esmâ tekamul rast kırım  
 Bala fewa'ıl rast kırım  
 Cih cih qewabil rast kırım  
 Jê, 'illetek sûriyye da
- 54 Esmâ mûqabil bûne zewc  
 Lê cumle jê bûn fewcî fewc  
 Behra wucûdê hate mewc  
 Mewcan dı behrê lucca da
- 55 Cewşen ku da deryayê, Cûd  
 D'ayineya ismê Wedûd  
 Carek tecella bû wucûd  
 Fûrek jı nûrê jê veda
- 56 Fûrek jı nûrê wi vekır  
 Genca zuhûrê pê vekır  
 Kenza xwe qufl û mifte kır  
 Hêj wê dı qufl û mifte da
- 57 Husnek munezzeh sewwırand  
 Nûra hebib jê afırand  
 Alem dı "KUN" hê heyırand  
 Ruhulqudus can nefxe da
- 58 'Erş û cihat lê bû heyat  
 Ew şahidê qudsi-sifat  
 J'bona yeqına nûrı zat  
 Siwan û şewq û hale da

---

53. *FEAIL: Karkeran.*

- 59 Husna ji 'iştqê sewwiri  
 Xaret kırım hor û peri  
 Herçi dı "KUN" hê fekkiri  
 Ew ma dı 'icz û hire da
- 60 Ew sûretê mır'atê husn  
 Jê bû zuhûr ayatê husn  
 Lê bû tecella zatê husn  
 Vê husnê ew ser-çeşme da
- 61 Serçeşmeya husnê ew e  
 Xurşid û alem pertew e  
 Ger bedr e, wer mahê new e  
 Wer muşteri, yan zuhre da
- 62 Wildan û hor û ger peri  
 Şêrin û mehbûbên beri  
 Hemyan ji husna xaweri  
 Nûrê dı wan yek zerre da
- 63 Nûrê ji nûra Ehmedi  
 Sırra sîfatên sermedi  
 D'ayineya zatê xwe di  
 Keşfa kemalatê xwe da
- 64 Ew bû qelem, ew bû 'eqıl  
 Lew pê hedîsê da neqıl  
 Deryayê 'ilm ew bû şuxul  
 Tefsîlê 'ilmê cumle da

---

63. *SERMENDI: Bê destpêk û bê dawî.*

- 65 Ew bû dı cumle rabite  
Mizan û ism û basite  
Feyza heq ew bû wasite  
Çeşmê wucûdê surme da
- 66 Yek bû elif, yek nuqte kır  
Çend şıklê di lê zêde kır  
Her dem peyapey sıfre kır  
Bala bı bala rutbe da
- 67 Wahıd ji nûra wê durê  
Peyman e ew cama surê  
Mey rêhti ani ber firê  
Hem cam û hem peyman e da
- 68 Xeyb û misal in herdu sılk  
Peyweste anin mimê mulk  
Ew katıbê elması gılk  
J'wê xameyê ev reşhe da
- 69 Nûra tecella hate 'erş  
Esmâ hemi lê bûne neqş  
Şewqa dı wan çû ta bı fersş  
Îsman bı zatê secde da
- 70 Katıb qelem disa gerand  
Îsmek ji isman sewwirand  
Kursi ji nûrê afirand  
Cennatê xuld û sidre da

66. *SIFRE KIR*: Sıfır kır. Amaç nıvisandına sıfran lı paş reqeman e.

68. *SILK*: Sire. Tertip, teküz. Lı rêveçûn, pişe. *REŞHE*: Herikandin. Rewan terayi, şılayi.

- 71 Serçeşmeya nûra sexi  
Behra cemed dabû rexi  
Feyzê jî ber da berzexi  
Dagirt û geh geh fûre da
- 72 Ew berzexa reng-ayine  
Hingî ku eşya dayine  
Wan tê şemal êsayine  
Jê sûretek 'eksiyye da
- 73 Wesf û kemalatên subûh  
Herfên kitaba 'eql û rûh  
Îsmek divê lê bîn wudûh  
Lew, lewh û gûlk û xame da
- 74 Ew nusxeya ali ism  
Lewhek divê jêra cısım  
Da herfî lê bîn murtesım  
Herfan şikil-nûriyye da
- 75 Nuqtê ku me'nayek divê  
Terkibê imlayek divê  
Sûret heyûlayek divê  
Rûhan dî nefse cusse da
- 76 Ma tene ditın husn û sur?  
Bê bejn û balayên jî dur  
Katıb jî van herfên dî pur  
Nûnek xıyali besme da

---

76. *BESME: Mor û şeqil.*

- 77 Durdaneyên xawer-misal  
Ayineyên têda şemal  
Nûrek munezzeh ew cemal  
Mey kîr dî nîva şîşe da
- 78 Rûhaniyên qudsimisal  
Dê bê nî libasê xett û xal  
Saqî meya gulgûn û al  
Tîntî dî fîncana me da
- 79 Mey ku dî camê bête noş  
Bê deng û sewt her têtê goş  
Jê têtê dil her dem sîroş  
Lew ev şerab alûde da
- 80 Ev reng tecella kîr subûh  
Saqî jî şehkasa futûh  
Mey rêhte cama eql û rûh  
Roj bû dî qewsê qubbe da
- 81 Roj bû dî nîva neynîkê  
Katîb jî herfê 'eynîkê  
Nivgoşeya qewseynekê  
Tuxra bî ismek taze da
- 82 Tey kîr dî nêv tuxrayê ism  
Teksîrî kîr herfên tîlîsm  
Husna muqeddes bû du qîsm  
Hukmê tecellayê we da

---

79. ALUDE: Xumri. Şîlo.

- 83 Yek 'eql û rûhê e'zem e  
 Misbah û nûra alem e  
 Hewwa û neqşê Adem e  
 Bê muddet û bê madde da
- 84 Ê di ku nefsa kulliye  
 Husnek muqeddes ali ye  
 Ew ji bî rûh ra esli ye  
 Wan herdu hev ra saye da
- 85 Ayineyê zatê yek in  
 Lew dilber û latê yek in  
 Vêk ra dî mir-atê yek in  
 Hem taze taze 'işwe da
- 86 Ew tên bî cem' fer' û esîl  
 Mail dîbîm vêk ra b'wesîl  
 Nabîn jî yek ferq û fesîl  
 Hukmê wisalê pê we da
- 87 Vêk ra ku bûne wesl û cem'  
 Barin jî mabeynê du lem'  
 Îsa jî erwahan du şem'  
 Şem'a nufûsan şû'le da
- 88 Îsa jî erwahan qebes  
 Pur şû'le tên nûrin qefes  
 Nefsan bî 'işqê da nefes  
 Qelban bî hubbê lehce da

---

87. *ISA: Çirisi. Geriya.*

88. *LEHCE: Peyu, qise.*



- 89 Ew latê husn û 'eynî nûr  
Sûret bî sûret tên zuhûr  
Îns û peri wildan û hûr  
Ci ci dî wan da cilwe da
- 90 Her yek jî feyza ismekî  
Tên sûretâ tılısmekî  
Lew me'neya her cismekî  
Pertew jî nûrê lê veda
- 91 Dê sîrrê tewlidê bîbêm  
Ne b'wehm û teqlidê bîbêm  
Me'na jî tewhidê bîbêm  
Dîl vè edayê şehde da
- 92 Me'şûq û aşîq herdu lat  
Meczûbî dê yek bîn sîfat  
Hîna ku bû yek îltîfat  
Be'zek sîfatan hîsse da
- 93 Hay û hoyâ subbûhiyan  
Reqs û semaya qudsîyan  
Teşbihê coqa sofîyan  
Feryad û zîkr û lîrze da

---

92. *Ev çarok bî tenê dî çapa fon M. Hartman de heye:*  
*Ew wed-ê herfê bû tılısm.*  
*Lew hat te'eyyûn şexsek ism*  
*Ser da lî basê rûh û cîsm*  
*Şîklê çhadê sufre da*  
*BE'ZEK: Hînek.*

- 94 Westane şaxıs sef sef in  
Batın dı 'eynê da xef in  
Teşbihê berqa xatıf in  
Lamı' dı çerxê tis'e da
- 95 Bı zaz û cama badeyê  
Yar têtê niva helqeyê  
Medhûş û mestê wê meyê  
Şaş û kulah aşufte da
- 96 Remza dı cama şerbetê  
Xef têtê niva subhetê  
Herçi ku fincanê detê  
Wi can bı nezr û sıdqe da
- 97 Şem'a wisalê her geş e  
Şewqa şemalê ateş e  
Xemra peyalê bê xeş e  
Saqi 'eceb reng-bade da
- 98 Saqi 'eceb reng-bade rê t  
Aşiq ji me'şûq ev divêt  
Fincan bı fincan da û mêt  
Kama dilê bê çare da
- 99 Eşya hı pey hev wellıdın  
Yek-yek ji weslê beddıdın  
Hem mesder in, hem mewrıd in  
Vê qulzumê ev reşhe da

---

95. ZAZ: *Saz.*

98. KAM: *Miraz, daxwaz. Mebest, lezzet, tam. Rutûbet, şıl.*

99. BEDDİDÎN: *Peyda bûn.*

- 100 Ew reşhe da wê qulzumê  
 Mey hate tasa alemê  
 Cama cihan bin da Cemê  
 B'Iskenderi ayine da
- 101 'Eksa ji husna meyfiroş  
 Avête fincanên bî poş  
 Nageh dî caman hate coş  
 Fûri dî niva kuze da
- 102 Saqi ji dengê bulbul e  
 Avête çerxê xulxule  
 Rûhan lî dorê sîlsî e  
 Govend û reqş û helqe da
- 103 Mehbûb xwe nişan da sefê  
 Carek dî cama qerqefê  
 Hati bî awazê defê  
 Tembûr û çengê nexme da
- 104 'Eynê tebi'et cîsmê kul  
 Bîşkift dî wi baxî du gul  
 'Îşqê gerandi camê mul  
 Husnê dî wan da pence da
- 105 Berzex bî berzex bûne rast  
 Ni nîm dî nêv da kê m û kast  
 Menzil bî menzil hilguhast  
 Hetta ku dur çû huqqe da

---

104. MUL: Tjç, badc.

- 106 Avête durdana xwe dur  
 Îsand ji misbaha xwe sur  
 Dolabê necmê nehs û kur  
 Mihra sîtêra se'de da
- 107 Çewkanê bayê lamekan  
 Fulka felek qaim sukan  
 Teşbihê goy da ber şekan  
 Her bê sukûn û sukne da
- 108 Ew kamilê bê 'eyb û neqs  
 Çerxên bî her yek new-û şexs  
 Wî yek bî yek anîne reqs  
 Tê, seb-'eyê seyyare da
- 109 Her neh bî vê cehd û lezê  
 Çerx in lî dora merkezê  
 Behra du alem lê kezê  
 Tê, ev hebab sergeşte da
- 110 Behra du alem lê zebed  
 Mewc û hebab in hîn cemed  
 Peyweste têtin cezr û med  
 Seywan lî sehrayê veda

---

107. FULK: *Gemi, keşti.*

108: *Rêza diduyan, dî çapa Bexda, Heulêri, Taha Ebabekri, Ronahi, Mai û Fon M. Hartman de wîha ye: "Neh çerx bî her yek new-û şexs".*

111 Ew xêveta kewkeb-misal  
Geh bedr e têtın geh hilal  
Sê deh, duwazde, mah û sal  
Çerx in dı seyra tıs-'e da

112 Mın dıl ji fehmê qasır e  
J'wi sûreti çar bagır e  
Pê kır tamam ew daire  
Neqşek jı wê terwende da

113 Yek yek ji teqwima qedim  
Lê bû neseq hukmê hekim  
Avête wê lewhê reqım  
Têk alemê pê şû'le da

114 Hingi ku xett û nuqte ne  
Ewda-û eşkal tê hene  
Her yek bı mıqdarê xwe ne  
Esla tesewwur rê ne da

115 Mıqdar û şıklê hendesi  
Kêm-zêde yek pê nahesi  
Teswir dıkr Iqlidesi  
Hetta bı sethê sufle da

111. *Dı çapçê dın de reza sısiyan wcha ye:*

*Sêzde duwazde mah û sal.*

109. *KEZÊ: Qewz.*

110. *ZEBED: Kef. To.*

112. *QASIR: Kın, kurt. BAGIR: Demsal, mewsim. TERWENDE: Taze, nû, nûhati.*

113. *REQİM: Nıvisar, reqem.*

115. *IQLİDES: Filozofekê Yunani ye. Lı dor 300 salan beri zayinê jiyaye. SEHT: Rû lı pahneyiya dincê. SUFLE: Lêkolin, lêgerin. Daketın. Jêr.*

- 116 Mersef dı nav van meş-'elan  
 Qet-a mesafa merhelan  
 Sırta bîrûc û menzılan  
 Resma sîlûkê cadde da
- 117 Ew yek bî yek xali ni hın  
 Bê hikmetek ali nı hın  
 Ger van surek hali nı hın  
 Ew reqs çıra mestane da?
- 118 Mestane govendê dıkın  
 Reqse lı dor fındê dıkın  
 Qesta şeker-xendê dıkın  
 Le'lan jı gewher xende da
- 119 Tê n bayê çerx û lewleban  
 Tedwir û seyra kewkeban  
 Şe' şe'niya roz û şeban  
 Dolabı her tê jê seda
- 120 Sûret bî sûret lê kışand  
 Lewhê heyûla neqqışand  
 Zêrav jı nûrê lê reşand  
 Teqwim û şıkl û xane da
- 121 Katıb dı çerxê cedwelê  
 Xweş neqşek avê tı welê  
 Kır haşıya heft heykelê  
 Nêv kulliyatê xemse da

116. MERSEF: *Tixûb. Sırc. Saxlcm. Reqabet. Sckana gemiyê. Çakûç. Kulng.*

121. KULLIYATÊ XEMSE: *Pênc gişti: Cıstın, Cûrc, Bend, Peydabûna taybeti û peydabûna gişti (tevayî).*

- 122 Danin dı pergaran esıl  
Bestın mu qabil da fesıl  
Vêk ra dewar bûn wesıl  
Berzex bı berzex hisse da
- 123 Çar unsur ın, çar teb-'et ın  
Vêk ra bı mizan vêk ketın  
B'hev ra muxalif siretın  
Der sûretê şexsiyye da
- 124 Hetta bı mizan çar esıl  
B'hev ra nebın cem-'û wesıl  
Cısman jı hev nabın fesıl  
Bazû jı bazû şeq ne da
- 125 Çar umehat ın, sê benat  
Her bê qerar ın bê tebat  
Pur 'ışq û meyl ın iltifat  
Vê taze-deyrê kuhne da
- 126 Hın suflewi bazi dıkın  
Hın meylê evrazi dıkın  
Xweş reqsek şehbazi dıkın  
Sergeşte ne d'halê xwe da

---

122. *Dı çapa Sadıq Behaedinê Amêdi û çapa bênav ya ku li Tırkiyê derketiye de, ev rêz wıhaye:*

"Bestın muqbil deh fesıl".

123. 'UNSUR: Ax, av, ba û agir. TEB-'ET: Germi, sari, ziwayi û teri.

125. UMMEHAT: Dayik, Amac jı vê, ax û av û ba û agir e. BENAT: BENAT: Keç. Amac jı vê, Ruhber (insan û heywan) û hêşinayi û maden ın.

126. SUFLEWÎ: Berjêr. WAHIB: Hıbekırox.

- 127 Her hey-et û her cismeki  
Her ferd û new-û qismeki  
Rûh wê dı destê ismeki  
Mayi dı qebze w pence da
- 128 Kullab bı destê wahıb e  
Yan rakıd e yan cazıb e  
Yan xafıd e yan nasıb e  
Yan ref-'e û yan cezme da
- 129 Ew cezme dayi merkezın  
Ê dıl jı ber şewq û lezan  
Hıkmət bı qanûnê bızan  
Ehlê dıl ev jê gufte da
- 130 Remzên nucûm û hey-etê  
'Eqlê mucerred narîtê  
Bê nûr û 'ilmê wehdetê  
Ew ma dı şekk û şubhe da
- 131 Feyyazê 'ilmê "Min ledûn"  
Pey pey jı behra "Kan" û "Kun"  
Geh geh bı ustadê sexun  
Wi gewherek nasu fte da
- 132 Feyza 'ulûmê felsefe  
Pur kıfş e lê sıtr û xef e  
Mın di dı camek qerqef e  
Fincan bı can mın cur-'e da

128. RAKID: Sekın. CAZIB: Lıbat. XAFID: Berjêr. Zêr, dı gramera erebi de. REF-'E: Bılınd. Pêş, dı gramera erebi de. CEZME: Bırın, Amackırın, İřaretê grêdana tıpan dı elfeba erebi de li da-wiya bêjeyan.

131. "MİN LEDUN": İlahi. SEXUN: Germayi, edebiyat, kelami.



- 133 Her neh felek lê kaxık in  
 Dûr û dıraz wek axık in  
 Tê dar in ew ji şaxık in  
 Vê terhê insan meywe da
- 134 İnsan ber e, alem dı rext  
 Sultan ji xelwet hate text  
 Pê zeyyinin iqbal û bext  
 Dewlet ji bala tale da
- 135 Sultan ji bala hate xwar  
 Lahût bı nasûtê veşar  
 Peyweste bû nuqta medar  
 Dewra 'urûcê ger weh da
- 136 Dewran gehandin her teref  
 Aşîq gerandin sef bı sef  
 Mehbûb bı fincana sedef  
 Durdaneyâ seyyale da
- 137 Saqi ku da mın ew sulaf  
 Feyza mēya gulgûn û saf  
 Zail kırın şubhe w xilaf  
 'İlmek ji bejnê rûq-'e da
- 138 'İlmek numa dıl pê nımûc  
 Qelbê dı 'ışqê kıt 'urûc  
 Dê tey bı kıt çerx û bîrûc  
 Şehper lı dara sidre da

---

133. *KAXIK*: Kax, holık, koşk. *AXIK*: Ax, xak, xweli.

134. *TALE*: Drêj bû, bılnd bû.

136. *SEYYAL*: Herikandin. Rewani.

137. *SULAF*: Bade, mey. *RÛQ-'E*: Table. Perçek erd. Pine, nıvisara ruq-e.

139 Dolab û çerxê neh felek  
Pêş destê kursi bûn helek  
Sergeşte hatin ew gelek  
D'wê nuqteya mewhûme da

140 Ehsen ji vê nezmi letif  
Çendi subuk hati xefif  
Mehbûb bî destê xwey şerif  
Neqdê me, muhr û sîkke da

141 Ehsen ji vê wesfî refî'  
Eşkal û ewdaên bedî'  
Têtin ji nûrê wek reqî'  
Bê 'eyb û neqs û rexne da

142 Ehsen ji vê wed-'ê "Mela"  
Eşkal û ewsafên hela  
Lew dîl bî wan bû muhtela  
Cezbe w celale d'sine da

---

141. REFÎ': Bîlind. EWDA': Rcwş (pîrane). BEDÎ': Delalê xerib.  
REQÎ': Tablc. (Lewhc).

142. HELA: Şirin.

## "GELEK CEWR Û CEFA"

- 1 Dıl ji mın bır dilberek ziba qeba  
Çehv-xezal û pur şepal û meh-liqa
- 2 Nazidar e, ew lı textê dilberê  
Dıl-rûba ye, canfeza ye, rûh-şifa
- 3 Hori-'eyn e ez nızanım ya peri  
Ya gulek re'na jı gulzarê wefa
- 4 Ya Reb, ew guldeseyı baxê İrem  
Dûr nebit jê her seher badi-seba
- 5 Sorgulek mın di dı gulzarê bı meş  
Lale û reyhan lı ser têne sema
- 6 Sunbulên re'na lı ber taqê hilal  
Wê dıkın se'yê lı ser Merwe w Sefa
- 7 Nazıka mın her dema bêtın xeram  
Sed hezar dıl wê lı pê hev der qefa
- 8 Ez çı bêjım ku lı mın le'lê dıte  
Pur kırım bê hed gelek cewr û cefa
- 9 Ey "Mela" bawer bı mehbûban me ke  
Karê wan her exzê can e, bê xeta.

## "TU JI DEHLÊ WERE DER!"

- 1 Qewi meşhûr e, ku namê te Mela xemset 'eşer  
Tu bî şî'ra ne te goti, xwe diki qend û şeker
- 2 Durrê nasufte dihani, me ne di mîslê te qet  
Ne dî semtê 'Ecemi de, ne dî iqlimê Teter
- 3 Ev çî şî'r û xezel in medh û senayê xwe diki?  
Dî civatan weh dibêji me bî te'n û bî xeber!
- 4 Ev çî teqlid û şetât in, çî petat in tu diki?  
Seri vêra dihejini, bî dused ah û keser!
- 5 Tu d'zani Fînîka te, ne mekanê xezelan e!  
Çî buha têne metaê te eya bê ser û ber?
- 6 Dest û payan jî berê zêde bîki, dê te bîkîm  
Mîslê Hemmadê 'Ereb, herweki Şêx ani bîser
- 7 "Ehmed"îm sine siper pêşberî tira felekê  
De'wedare te me iro, tu jî dehlê were der!

---

1. *Dî hînek çapan de, rêza despêkê wehaye:  
"Ey mela namê te ye xemset 'eşer". Lê belê jî ber kêmayiya  
kîteyên wê, em bawerîna eva ku me nivîsiyê wê rasttir be.*

## "XEREZ, GIRTIN Û BERDANE"

- 1 Wellah ji herdu aleman, mın husnê canan e xerez  
Lew mın ji husna dilberan, her sun-ê rehman e xerez
- 2 Ew kafirên camesiyah, hatın bı hevra sef bı sef  
Zanım ku her tên ew medam, wan exzê iman e xerez
- 3 İro dilê mın dilberan avête ser sed peykeran  
Anin meya gulgûn û saf dan mın ku buryan e xerez
- 4 B'şahi bı hevra hemneşin, reng û rûyê hev me ne din  
Her yek teamek bû evin, lewra ku pur xwane xerez
- 5 Eql û dilê mın bir ewan şahan bı remz û 'işweyan  
Wan eql û dil vèk ra divên, lew exz û i'tane xerez
- 6 Mın go: Gelo ey dîlrûba, fitna reqîb feyde heye?  
Go: Sond bı husna mın ku ne, lê fê'lê şeytan e xerez
- 7 Ew sunbulên bû 'enberi, reyhan binefş û er'eri  
Lew tên bı dêmê da bîlez, wan seyr lı nişan e xerez
- 8 Xalên mudewwer filfulin, mawer ji biskan lê werin  
Zulfên perişan têne mest, bêhna biha wan e xerez

---

1. *XEREZ: Amac, meram, mebest.*

5. *EXZ: Girtin, sitandin. İ'TA: İ'TANE: Dayin.*

8. *BIHA: Bih, Biyok, Binokc.*

- 9 Dîl girt bî dama sunbulan, berda û disa hebsi kır  
Mîre ku ew her daima girtin û berdane xerez
- 10 Van 'işweyan dîl herîşand, sertir jî xwûnê neqqîşand  
Lew ez dibêm canê "Melê" iro te qurban e xerez

"DANBERHEVA MELA Û MÎR 'EMADEDÎNÊ CIZIRÎ"

"GUFTÊN MELA"

- 1 Selama min sena xwani  
Sehergeh gewher efşan bit  
Bî sûret emrê subhani  
Ser elqabê zer efşan bit  
Bî xîzmet 'erzê sultani  
'Ebir û 'enber efşan bit

---

*Ev nivisara li jêr, têbîniyêke di çapeka Diwana Melayê Ciziri de, ku bi zarê erebi nivisandi bû, me wergerandê kurdi.*

---

"Tu bîzan, ev beytên wusa jî beşa daneberheva di navbeyna du hozanan, yan jî zêdetir de çêdibin, ku ew davêjine ber hev û dinê. Peyweste li ser her yek jî hozanên ku destpêka serê helbesteka xwe, bêjeyek jî helbesteka hozanê din bigre. Ev rewş jî, di navbeyna hozanên Enceman de gelek çêdibe.

Hatiye gotin ku ev daneberheva han di navbeyna Maleyê Ciziri û yek jî mirekên Cizirê ye di zemanê wi de çêbûye. Lê belê li gor lêgerina me ya li Şerefnamê ku behsa navên mirekên Cizirê dike, em tê de rast lê nehatine ku di çaxê Melê de, mirek bi navê Mir Emadeddin hebûye. Ew çax jî, qirnê dehemin ê hicri bûye, û birayeki wi bi navê Ezedin hebûye. Lê hinek birayên wê yê din jî hebûne, ku di Şerefnamê de navên wan ne hatine nivisandin. Dibe ku yek jî wan birayên Mir Şerefxan navê wi Emadeddin be, lê belê ne jî wanên ku miritî kiribin; heta ku Şerefname navê wi di rêza mirekên wê malbatê de binivisîne, û ev daneberheva han di navbera wi û Melê de çêbûbe.

Ya ku dilê min lê rûdinê ev e. Xwedê çêtr dizane".

"GUFTËN EMİR"

- 1 Selama sanîe qadır  
Mela da pê mû'etter bi  
Mûferreh bit me lê xatır  
Peyapey lê mûkerrer bi  
Jı cama xatırê atır  
Me jê ayine enwer bi

"GUFTËN MELA"

- 2 Jı reng ayineya camê  
Me batın rewşen û saf e  
Dı remza kufr û islamê  
Yeşin fehmê te keşşaf e  
Jı berqa nûr û ilhamê  
Dırexşan qafı ta qaf e

"GUFTËN EMİR"

- 2 Dı rexşanê de rexşan bû  
Sena berqa tecellayê  
Dı camê mey belexşan bû  
Bı feyrûzê cela dayê  
Weki le'lê Bedexşan bû  
Dı destê mahı-simayê

"GUFTËN MELA"

- 3 Jı destê şekkeramizan  
Seraser xerqê mesti me  
Semen bû û dil awizan  
Bı reyhanê xwe bestı me  
Jı tora fitne-engizan  
Du ejder mesti gesti me

---

2. REXŞAN: Reşandin, bırıqandin. BELEXŞAN: Le'l. FEYRÛZ: Piroz, biserketin. BEDEXŞAN: Wclateke ku bı le'l ü durrên xwe navdar e.

"GUFTËN EMİR"

- 3 Du reş-marê semen-sur bû  
Me dîl mabû d'xiyalê da  
Ku sunbul hat û ker-ker bû  
Dî ber goşê hilalê da  
Jî 'eksa saqî enwer bû  
Şeraba me d'peyalê da

"GUFTËN MELA"

- 4 Şeraba nabi rummani  
Şefeq da 'ıqdê perwinê  
Mûselsel mabû reyhani  
Xetê nazîk lî nesrinê  
Xerez şıklê te bû Manî  
Jî neqşên Çîn û Maçînê

"GUFTËN EMİR"

- 4 Misala sûretê Çînê  
Xelet Manî xeta kêşa  
Ku mîn dî bû lî ayinê  
Jî ber zulfa du ta kêşa  
Me dî bû şıklê Şêrinê  
Tu ustadan weh nakêşa

"GUFTËN MELA"

- 5 Ku kêşa katîbê xeybê  
Xetek zîba jî kafûrê  
Çî ayet bû jî la reybê?  
Reşandi nuqtêya nûrê  
Dî yaqûtan me tê mey bê  
Jî destê wê sîfet-horê



"GUFTËN EMİR"

- 5 Jı neş-a badeya kasê  
Bı zat ez xerqê 'irfan ım  
Bı wê camê bı wê tasê  
Sifet-Kesra û Xaqan ım  
Jı berqa xemze-elmasê  
Lı textê dıl Suleyman ım

"GUFTËN MELA"

- 6 Suleymani me ez disa  
Seher Hudhud bişaret kır  
Cewab ani jı Belqisa  
Bı hal û sur ibaret kır  
Bı can ez xweş kırım İsa  
Dema wi ew işaret kır

"GUFTËN EMİR"

- 6 Dema İsa işaret kır  
Lı mun 'ezmê remim hey bûn  
Dıl û canê me xaret kır  
Dı rê me'dûm û la şey bûn  
Eda lew xweş ibaret kır  
Me hem-ser muxni yû ney bûn

"GUFTËN MELA"

- 7 Ney û muxni me hemraz ın  
Dı remza ayina camê  
Lı mın mehrem def û saz ın  
Dıdın bê perde peyxam ê  
Dı nalın kewkeb û baz ın  
Hezar rengi dı ilhamê

---

6. *EZMÊ REMİM*: Hestiyê rızıyayi. *ME'DÛM*: Tuncbûn. *LA ŞEY*:  
Ne tışt.

"GUFTÊN EMÎR"

- 7 Dı nalm xunçe û deng hat  
Jı belgê nêrgıza nazık  
Jı tayê 'er'era şeng hat  
Bı perwaza xwe şebazık  
Meşa selwa-sehê reng hat  
Gıha rûhê me awazık

"GUFTÊN MELA"

- 8 Zehi şahin û şebazê  
Bı naz û xunçe û xencan  
Çı teyxwûn bû dı perwazê?  
Weh şêrin dame ber pencan!  
Dı remza sıhr û i'cazê  
Bırım rêza guher sêncan

"GUFTÊN EMÎR"

- 8 Guher sênc in dı husnê da  
Du ebrû mîslê mizanê  
Du şehla bûn dı qewsê da  
Gıran bû ser lı kêşanê  
Hilal in goşe lê peyda  
Jı sunbul rast û çep danê

"GUFTÊN MELA"

- 9 Du sunbul hate ser bedrê  
Muselsel turre-tuxra ne  
Berat û leyletul-qedrê  
Melaik sef girêdane  
Jı bala helqeyê çetrê  
Lı bedrê tazeseşwan e

---

8. ZEHÎ: Aferin, çı xweş, çı delal.

"GUFTËN EMİR"

- 9 Lı bedrê katibê husnê  
Nıvısı 'enbera sara  
Şêrin e xalibê husnê  
Bı nişana cemal ara  
Nezer de talibê husnê  
Ku dilber dıl berê xara

"GUFTËN MELA"

- 10 Dı tûra 'enberê çinan  
Jı qudret rûhı-perwerd in  
Dilê bit seydê şahinan  
Yeqin dê destı jê berdın  
Dı nazên 'ışwe-şêrinan  
Me-dıl her pur xem û derd in

"GUFTËN EMİR"

- 10 Jı qudret nuqteya nûrê  
Bı sûret bû lı nişanê  
Jı berqa ateşê Tûrê  
Çı şewqek daye perwanê!  
Jı 'eksa camê ferfûrê  
Ku ateş hate fincanê

"GUFTËN MELA"

- 11 Jı wê nûrê jı wi nari  
Mı Musa yi qebes isa  
Çı ateş bû dı wi dari  
Lı teyrê dıl qefes tisa  
Jı 'ışqa neqşê Cebbari  
Jı agir mın nefes disa

---

9. SARA: Xalis. BERÊ XARA: Kevirê xaran.

11. NAR: Agr. QEBES: Girt, girtın. İSA: Hêvi, çirisik. TİSA: Teyi-sandın.

"GUFTÊN EMÎR"

- 11 Jı agrı mın nefes hıl bû  
Jı ruksarê şeb-efrûzê  
Jı bo mın hellê muşkil bû  
Bı remza mu'cız-amûzê  
Dı nar û nûrê kamıl bû  
Jı berqa wê cihan-sûzê

"GUFTÊN MELA"

- 12 Bınê berqa tecellayê  
Melaik dın dı Adem da  
Jı remza bejn û balayê  
Çı xewxa bû dı alem da  
Jı bala talı'ek dayê  
Suleyman dı dı Xatem da

"GUFTÊN EMÎR"

- 12 Kesê bê perde mehrem bıt  
Dıvê bê perde wek ney bê  
Rûbab û çengê hemdem bıt  
Dı taet mesti bê mey bê  
Dı dest de camı wek Cem bıt  
Jı reng ayineya xeybê

"GUFTÊN MELA"

- 13 Dı vê ayineyê zani  
Çı hıkmət têtê te'limê?  
Ku herfên taze nûrani  
Dı lewhê sine teqwimê  
Jı bala tûrê insani  
Nezer da sa'idê simê

"GUFTÊN EMİR"

- 13 Şefeq da simi-endamê  
Jı bala pertewek nûrê  
Bıgır ayineya camê  
Jı destê mest û mexmûrê  
Tu carek guh de peyxamê  
Jı dengê 'ud û tenbûrê

"GUFTÊN MELA"

- 14 Bı qanûn guh de ayinê  
Bızani da sırra sazan  
Jı hikmet têne tedwinê  
Bı 'eyni me'neya razan  
Dı dama 'işwe-şêrinê  
Didit teyrê me perwazan

"GUFTÊN EMİR"

- 14 Dı perwazê hûma deng in  
Me ser da tacê iqbalê  
Şehê Key-Xusro û Zeng in  
Ser efrac in dı vê halê  
Werin saqi meya rengin  
Me dil maye dı vê qalê

"GUFTÊN MELA"

- 15 Dı rê da xakê dergah im  
Belê ewwel jı vê xakê  
Bıla bê paye û cah im  
Me pê çû ferqı eflakê  
Şigarek der xwûrê şah im  
Dı wê bendê dı fitrakê

"GUFTËN EMİR"

- 15 Gıranbend ım dı bendê da  
Dı qeyda şahê şebazan  
Du ser-pence dı zendê da  
Gehıştın yek şubê bazan  
Dı destê şhlewendê da  
Bı şahini yû rumbazan

"GUFTËN MELA"

- 16 Bı şêran ra ku rımbaz ım  
Dı remza qabê qewseyne  
Bı 'eyne gulşen û raz ım  
Dı babê hikmet-ul 'eyne  
Mulazım hezreta lazım  
Hicab rakıt jı mabeyne

"GUFTËN EMİR"

- 16 Jı mabeyne bı zatê çıt  
Ku wasıl bit bı mehbûbe  
Ne تنها dê sifate çıt  
Eger dıl mestê metlûbe  
Bı tuxrayek beratê çıt  
Bı muhra emre mensûbe

"GUFTËN MELA"

- 17 Dı mensûba wisalê da  
Bıla sahib meqam bit ew  
Dı ber qewsê hilalê da  
Jı feyrûzê bı cam bit ew  
Dı esrarê peyalê da  
Dıvê mısķin-xitam bit ew

---

17. *MENSUB*: Çıkandı, cigirtın. *XETM*: Kutakırın, dawı. *XİTAM*: Kutabûn.

"GUFTËN EMİR"

- 17 Dı xetma vê xitamê da  
Xerez mihra şehinşah e  
Xet û xalê dı camê da  
Jı neş'a ismê Ellah e  
Dı behsa zulf û damê da  
"Mela" ya qencı kutah e

"GUFTËN MELA"

- 18 Dı iqlimê suxen xaqan  
Rewan-bexş û şeker-rêz i  
Nihın wek te dı afaqan  
Bı can ra 'enberamiz i  
Jı sim in sa'id û saqan  
Bı sehharî guher-rêz i

"GUFTËN EMİR"

- 18 Bı xewwasi bı sehharî  
Te dur anin jı behreynê  
Jı nezma te şeker bari  
Jı Mîsrê ta bı Qezwinê  
Bı dıqqet tu sed eş-ari  
Dîbêji terfetul 'eynê

"GUFTËN MELA"

- 19 Jı behra qulzuma miran  
Bı xewwasi guher çinim  
Dı behsa 'ilm û tefsiran  
Tu deryayan weh nabinim  
Jı mir û beglerên ciran  
Xulamê "Mir 'Emadin" ım

"GUFTÊN EMÎR"

- 19 Dî baxê lefz û me'nayê  
Suxen mîn serwi-azad e  
Jî imla û jî inşayê  
Me lewhê dîl numa sade  
Jî husnê rewneqek dayê  
Ku "Şêx Ehmed" me ustad e

"DANBERHEVA FEQE MIHEMEDÊ TEYRAN  
Û MELE EHMEDE CIZIRI"

"GUFTÊN FEQÎ"

- 1 Selama mîn heqiri  
Sedefek dîvê têkîn  
Îro dê lî Cızirê  
Heq e ku lî Melê kîn  
Hilak jî derbatirê  
Çi derman heye lê kîn?

"GUFTÊN MELA"

- 1 Selamên mîlyaketan  
Bê hedd û bê hisêb mîn  
Şubhetê avê şetan  
J'Mela lî Mim û Hê bîn  
Hilakên jî zehmetan  
Derman jî lam û bê bîn

---

*Ev nivisara rûpelê kêlêkê, têbîniyeke dî çapeka Diwana Melayê  
Cıziri de, ku bi zarê erebi nivisandi bû, me wergerande kurdî:*



## "GUFTËN FEQÎ"

- 2 Şerbeta lam û bêyan  
Nadim ez wê b'heyatê  
Me'dena dal û rêyan  
Dıbarinim nebatê  
Zahir dıkin me'neyan  
Jı husna but û latê

## GUFTËN MELA''

- 2 Jı neqşê but û latan  
Me sine butxane ye

---

"Meşhûr e ku ev xezela danberhevi, dı navbeyna Melayê Cıziri û yek ji edibên kurda ku navê wi Feqe Mihemedê Teyrane de çêbûye. Û hnek xezelên wi yên sofitiyê yên navdar ji hene.

Lı ser gotina Kevnewezirê İraqê, Emin Zeki Beg, dı kitaba xwe ya "Xelasetu Tarixi Kurd û Kurdistan" de gotiye: -Feqiyê Teyran ji bajarê Maküyê ye, ku nêziki bajarê Bayezidê ye, ewa ku lı ser tıxubê Rusyayê (Sovyetê) ye.

Lê belê tê de gotiye: - Feqiyê Teyran, dı navbeyna salên 707 û 777 ê hicri de jiya ye. Bı gumana mın, ev tarix şaş e. Belki ya rast ew e, ku hemdemê Melayê Cıziri bûye, ku Mela ji dı pışti 950 yê hicri de jiya ye, û (Feqiyê Teyran) guhiştiye dawiya jiyana Melê. Delıla mın ji ev daneberheva wan e û çewa ku Feqiyê Teyran ji dı dawiya gesideya xwe ya: "Dılo rabe, dılo rabe" de gotiye:

"Lı Mehmed heft felek çüne

Jı hicret dewr gelek çüne

Hezar sal çıll û yek çüne

Ev xezel hate diyar e".

Yanı, lı ser Mihemed heft felek geriyane, ji hicratê gelek dewr derbas bûne, ew ji 1041 in û ev helbest çêbûye. Ev rastiya gotina mın eşkere dıke. Lê xwedê çêtir dızane.

Bı vê pêwendiya han, em dê nukteyekê bıbêjin: Ev e, ku ji hnek tesewwufçiyên mezin hatiye pırsin, ji Mela û Feqi kijan ji wanaka dı zanin û evinê de mezintr e. Bı agahdari bersiv dane ku Mela, melaye û Feqi, feqiye. Yanı, mezinatiya wan bernavkên wan de ji, têtê zanin. Çımki bêjeya "Mela", dı zarê mana şagırt û xwendevan e. Û eşkere ye ku bı prani, mamoste ji şagırtıyan zanetr û mezintr in."

Te'eyyuna sifatan  
Tecella d'qelbê me ye  
D'id û şevê beratan  
Jı wan ra me secde ye

"GUFTÊN FEQÎ"

- 3 Secdeya şukrê carek  
Me ferz e dı wisalê  
Ne perde bê sıtarek  
Lı ber wechê hilalê  
Ehsenel-lah tebarek  
Jı sırra wê cemalê

"GUFTÊN MELA"

- 3 Cemala nûrin saf e  
Dı wechê tecellayê  
Bı herfên xwe keşşaf e  
Zemir didın me'nayê  
Hamimı-'eyn-sin-qaf e  
D'remza wê mû'emmayê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 4 Hêyên dı heft hamiman  
Nuqtayan lê peyda kın  
Bavêne cem du ciman  
'İşqê jı wê peyda kın  
İsmên dı du tasiman  
Du miman jê cuda kın

"GUFTÊN MELA"

- 4 Heft xum tejine bade  
Dı meykeda qidemê

Xuma ku mey irade  
'Işq e rêht cama Cemê  
Lewhê du nûn lê sade  
Lew feyzê da qelemê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 5 Saqi ji xemra ezel  
Nûn - qelem jê afirand  
Da rêhte lewha ewwel  
Rızq-nesib pê qeddirand  
Ew bû mûrad mustehel  
Neqşê mcaz pê sewwirand

"GUFTÊN MELA"

- 5 Neqşê mecaz tılısm e  
Mezher ji reng mir'atê  
Sûret li bal me ism e  
Me'na bî tecella tê  
Herfên dî nûrin cism e  
Kaf-ha.ye dî ayatê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 6 Kaf-ha ismê kûr e  
Tuxra ye dî Tenzilê  
Cismê wê kohê Tûr e  
İcmal e dî tefsilê  
Cemala 'eynê nûr e  
Kewkeb e dî qındilê

---

5. XEMR: Bade, mey, şrab. MCAZ: Mecazi.

6. TENZİL: Quran

"GUFTÊN MELA"

- 6 Kewkeb dîbê m beşer e  
Nûreke munezzeh tê  
Çı husnek mûsewwer e?  
Resmek ji minel-lah tê  
Yeqin bixwe mezher e  
Çerxek e sed xergeh tê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 7 Xergeh bî mîn hicab e  
Sîtar dîkît cemalê  
Ewrê reş û niqab e  
Lî ber wechê hilalê  
Perwane lew d'ezab e  
Mehcûb e ji şemalê

"GUFTÊN MELA"

- 7 Şemal ji 'eynê nûr e  
Şewq e lî ber sîtar tê  
Perwane bê destûr e  
Dî çerxê semadar tê  
Heyran sırra Xefûr e  
Lew canfidayê yar tê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 8 Yar heqîqet xalîq e  
Çı canfida vêkevîn  
Rê durust û sadîq e  
Çı reng b'şûna rê kevîn  
Qenc letîf û layîq e  
Er tevi baxê kevîn

"GUFTÊN MELA"

- 8 Baxê ji nûr wereq lê  
Yar dî wê de zuhûr bit  
Sipideya şefeq lê  
Mezher ji 'eynê nûr bit  
Pertew ji husna heq lê  
Da 'eksi bê qusûr bit

"GUFTÊN FEQÎ"

- 9 'Eksê ji heq dîbinin  
Lî dor wechê mehbûban  
Lî haleki naminin  
Jî sura wan metlûban  
Geh d'nalîn geh dîxwûnin  
Dûr in jî wesla xuban

"GUFTÊN MELA"

- 9 Feryad jî dest firaqê  
Dî dûr in jî sultanan  
Tirên j'lewnê beraqê  
Heybet û sırra xanan  
Roj hatiye şiraqê  
Lew dîmrî jî kovanan

"GUFTÊN FEQÎ"

- 10 Kovanên mihîrdaran  
Bê hedd û bê ejmar in  
Tirên tîn jî hesaran  
Sed car û sed hezar in  
Xedengên dî nûbaran  
Nihîn lî dil dîbarin

"GUFTÊN MELA"

- 10 Nihin lı dıl d'reşınm  
Tiran ji siyahgoşan  
Du mir xezeb dıxşınm  
Lı qetla me medhûşan  
Jı 'eyn û qaf û şın m  
Xedengên eswed-goşan

"GUFTÊN FEQÎ"

- 11 Du nûn dı siyah-reng m  
Bı ser lı me ku kêşan  
Derbên ewan xedeng m  
Lı qelbê me derwêşan  
Aşiq jı dest bı hıng m  
Jı dax û zecr û êşan

"GUFTÊN MELA"

- 11 Daxên me pur dı kul m  
Xeber jê nayê gotın  
Yengiyan derb lı dıl m  
Hınav me jê pur sotın  
Kemandar reş-qatıl m  
Gezme lı dıl bı cot m

"GUFTÊN FEQÎ"

- 12 Gezmeyên 'eyn û sadan  
Îşaret remz û sur m  
Kışandın goşe badan  
Mehbûb tiji-awur m  
Tirên dı wan celladan  
Batın lı dıl dıfırın

---

10. 'EYN Û QAF Û ŞİN: 'İşq, evin.

"GUFTÊN MELA"

- 12 Awurên cotê belek  
Berq in ji semawatê  
Şems e dî çerxa felek  
Hatiye nêv mur'atê  
Însan e sûret-melek  
Yan hor e dî cennatê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 13 Hori ku têk cema bin  
Peri hem dî vê gavê  
Hemû ji reng çira bin  
Nêziki şems û tavê  
Ji şerma xwuya nabîn  
Ji husna wê gul bavê

"GUFTÊN MELA"

- 13 Şerm in ji dêmê zeri  
Eqreban derb lî dîl dan  
Şems û meh û muşteri  
Pê rû dî muqabil dan  
Îns e bî şıklê peri  
Ya hori sifet-wildan

"GUFTÊN FEQÎ"

- 14 Pê rû yeqin ku xal in  
Dî 'ıqda sureyyayê  
Du roj û du hilal in  
Lî dêmê wê leylayê  
Bê wesf û bê misal in  
Dî remza şeker-xayê

"GUFTÊN MELA"

- 14 Bı remz û guft û suran  
Nebatê ew dirêjin  
'Işweyên le'l û duran  
Lu'lu' şeker dîbêjin  
Xedengên dî awuran  
Aşiqan dê birêjin

"GUFTÊN FEQÎ"

- 15 Aşiqê dev û lêvan  
Şabaş e ji Xwedê ra  
Selwa bî bîh û sêvan  
Belg in ji ziv û zêra  
Heram in xewê d'şêvan  
Lî kesê muhbet vêra

"GUFTÊN MELA"

- 15 Kesê ku êk divêtin  
Suhtiye bî ulfetê  
Şevan ku ev xevêtin  
Jî ber derba muhbetê  
Aşiq lî pey wi têtin  
Jî cezbe w jî firqetê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 16 Firaqê têk hırqet e  
Be'id e ji xeyalê  
Tutak e bî zehmet e  
Bulbul jî ber cemalê  
Goyin qet xew nakete  
Ku dûr e ji wisalê



"GUFTÊN MELA"

- 16 Zehmet bî mîn wisal e  
Aşiq jî ber cezbeyê  
Lew têt bî derd û hal e  
Jî ber berqa şe'şê  
Dema hîlbit şemal e  
Nezer de perwaneyê

GUFTÊN FEQÎ"

- 17 Perwane lew dîmûrit  
Xweş nine ew bî jinê  
Zeif e xwe nagirît  
Tij e berqa evinê  
Dî perdê na sebirît  
Da ret kemala dinê

"GUFTÊN MELA"

- 17 Perwane lew dî soji  
Jî lem'eya cezba tê  
Fida kirin 'umr û jî  
Dî keşfa subbuhâtê  
Ku da jî nû ve veji  
Baqi bit dî heyatê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 18 Heyat lî ba mîn wesl e  
Du lat ger bîbîn latek  
Murad bixwe her esl e  
Têkda bîbîn sifatek  
Jî hev êk nebîn fesl e  
Wahîd bîmîntî zatek

"GUFTÊN MELA"

- 18 Wahîd zateki ferd e  
Tecella da sifatan  
Bî 'eynê dîl nezer de  
Lî cumle te'yinatan  
Tewehhum bûye perde  
Bî ismê but û latan

"GUFTÊN FEQÎ"

- 19 Lat jî sûretek heq e  
Jî esmaêt heqani  
Lî bal mîn muheqqeq e  
Dî nêv keşfa subhani  
Lahut e her mutleq e  
Dî nasûta insani

"GUFTÊN MELA"

- 19 Însan bî mîn nasût e  
Gewher dî nêv sedefê  
J'alema ceberût e  
Şems hatiye şerefê  
Tenezzul jî lahût e  
Mehbûb e cam dî kefê

"GUFTÊN FEQÎ"

- 20 Kefa ku kûz û kas tê  
Nazîk û sıpi-zend in  
Qedeha meya xas tê  
Bî nêrîm talîb çend in  
Vexwun jî destê rastê  
Bî medhan mehbûb xwendin

---

19. NASÛT: *Însan. Însani, mirovati. CEBERÛT: Mezinatiya ilahi. Heribilind û mezintirin. Rîya gihîştandina xwedê. ŞEMS: Roj, tav.*

"GUFTÊN MELA"

- 20 Wesf û medhên mehbûban  
Lı daxêt kul heyat in  
Qût in ji bo qulûban  
Gulav qend û nebat in  
Jı nexma medhê xûban  
Aşiq bı cezbe hatın

"GUFTÊN FEQÎ"

- 21 Aşiq bı wesf û medhan  
Dı firaqê dı sebri  
Nesim bêt ji wan terhan  
Bulbul neşi xwe bigri  
Xwûn dê der bit ji cerhan  
Dê bı daxên kul bımri

"GUFTÊN MELA"

- 21 Bulbulên wê gulşenê  
Jı ezel ew dibêjin  
Ta ebed ji me'denê  
Gewheran da birêjin  
Herfek ji wesfan tenê  
Alem têk na birêjin

"GUFTÊN FEQÎ"

- 22 Cema kın têk alemê  
Hemiyân bı ustad kın  
Herf ji lewhê qıdemê  
Bı şerh û bı sewad kın  
Nayête ber qelemê  
Behran er bı midad kın

"GUFTÊN MELA"

- 22 Nesrin û gul tebeqek  
Seher ji baxê gulan  
Ji nesterin wereqek  
Bese me sahibdîlan  
'Urfe-xwahê sebeqek  
Çêtir ji sed sîçilan

"GUFTÊN FEQÎ"

- 23 Ehsen ji nû-sebeqan  
Qelem j'qend û nebatê  
Lî ser sefha wereqan  
D'rêjît ava heyatê  
Des bî dest jê tebeqan  
Melek dibîn cennatê

"GUFTÊN MELA"

- 23 Nivisa te 'enber e  
Zubad û misk dirêjin  
Çi şaxê neyşeker e  
Qend û nebat dirêjin  
Nutqa te xwe gewher e  
Sed bar gewher davêjin

"GUFTÊN FEQÎ"

- 24 Gul im dî destê xaran  
B'ismê "Muhemmed" nav im  
Bulbul im dî gulzaran  
Ji 'îşqê lew zerbav im  
Dî zumreya mîhrdaran  
Tu roj î, ez hê tav im

"GUFTÊN MELA"

- 24 Dûr im j'gula b'xunav e  
Lew zer şubhetê bih im  
Sosin 'ereq j'tîla ve  
Dî firqetê d'birjîm  
Lî bal xudan dîla ve  
Tu tav i, ez hê sîh im

"GUFTÊN FEQÎ"

- 25 Bîrindarê 'îşqê me  
Dûr im ji sîha bihan  
Zanîm meddahê kê me!  
Dî hezar û yek û sîhan  
Senaxwanê "Melê" me  
Lî hemû erd û cîhan

"GUFTÊN MELA"

- 25 Hîndî ku dîgazehîm  
Dîkêşîm sebr û hirê  
Şubhetê çeng û jeh im  
Hîlak im j'derba tirê  
Senaxwanê Feqîh im  
Îro ke dî Cîzirê

---

24. 'EREQ: *Xwîdan*. TILA: *Xunav*.

"Tesda (şeskoka) Şêx Remezan Lı Ser Qesideya Melê.  
Rehma Xwedê Lı Wan Be"

- 1 Qewi suhtime firaqa ewê ahû-beserê  
Kefte pişt perde û sitrê nema êdi bîderê  
Kes nehın qet dı dinê da bıkıtın vê hunerê  
Bıçıtın xef bıgehıt balê ewê der-guherê  
Ey nesimê sıbehê ma dı mecala seherê  
Sed selaman bıgehini ji me wê lebşekerê
- 2 Bı rew ey badê seba dexdexe ber dil tu medar  
Ger nızani wetenê şoxiqeda lale-izar  
Tu binêr kê der e enwar ew e eywanı nigar  
Da nebêji tu çı tıştın qewi şubhet qedı yar  
Nêrgıza nazık û ter, neyşekera mest û xumar  
Dê m-dur û le'lileb û muhteşem û mu'teberê
- 3 Me çe da ez ji te ra kıfşı bıkı m qaideyan  
Da ku paşı tu nebêji; te nekır halı beyan  
Qewi pur xeş m û xezeb yarı dıdêrıt sıbeyan  
Bı hezer hêj tu ne çûyi cihê muxni yû neyan  
Asitani yû şıbak û kulek û pencerevan  
Da bı miskini yû zari tu bıbûsi dı berê
- 4 Te xerez qetl e bıki, ez xwe bı qurban dıkırım  
Te xerez nav e bı zilmê bıretın dê bıbırım  
Bed-duayan dıkırım xelq lı te, ey taciser ım  
Ma lı mın bın ne lı te, ey rûh û nûra beser ım  
Ez bı wê qamet û bejnê lı te sondê dıxwurım  
Bes ke ey padişeha mın lı esiran xederê

- 5 Dilbera dêmi bı dur, dılqewiya mîslê hecer  
 Reqve û kêr ma dıkın qet lı beri xare eser?  
 Qesta wê nezr e, ku wacıb lı xwe kır lazım û fer  
 Dest lı ser yek bınhi ber vı emiri biye der  
 Tozekê bin bı xwe ra ta bıkırm kuhli beser  
 Lı teriqa qedema dilberê wê rehguzerê
- 6 Zeriya dêmi bı nûr, şubhetê şemsa dı felek  
 Dıkujit aşiqê miskin, bı du çehvên dı belek  
 Du siyehmar bı qedı selwirewan bûne çelek  
 Hatine seyr dıkırm lew jı semawatê melek  
 Dêmi bedr û eniyê zulfi lı ser bûne helek  
 Erqeman helqe û ger dane lı dora qemerê
- 7 Qed û bala weh bı xem tên, weki selwa lı çeman  
 Mujhê manendê xedeng ın, du birû mîslê keman  
 Bê guman Yusuf e, wê xweş kırine dewr û zeman  
 Xelqıno ez xelet ım, tobe sıtxıfar û eman  
 Ne bûyine, ne dıbn wek te şepalê dı cihan  
 Ki dıyin mîslê te siminten û zerrin-kemerê?
- 8 Şerhê derd û eleman, mın qederek kırne kîtêb  
 Mın nıvisine bı tertib hemi têkda ne bı êb  
 Hazır ın cunle lı nık mın, çıl û çar cıld bı hısêb  
 Bê fitû sond dıxwırım ez jı te ra qet ne bı lêb  
 Jı ber ahên me dımê ağır û dûd bit ne 'ecêb  
 Me dı dıl da heya narek ku dısojıt seqerê
- 9 Sed emanet mı lı te, ey rûhê bê reng û sifet  
 Tu selamê ku diki, yarê cewabê vedıdet  
 Bı Xwedê ki, ku dema saxerê zerrin bı te det  
 Hûşiyar bi, venexwi wê meyê, hûşên te dibet

Da bîbini senema mîn te bîgin xwe bîde xet  
Bike telxîsî cewaba me jî vê muxteserê

10 Heq dîzanît dî dînê da ne muhîb sim û zer in  
Ger hezar kisê dîravê me hebîn mulk bî xer in  
Bîkîrîn sedqa serê te bî feqîran bî dîrîn  
Te bîbînîn bese me secdeyî şukrê bîbîrîn  
Qederek şefqe jî lutfî te temenna dîkîrîn  
Da me mehrûmî ne dêrî tu jî lutf û nezerê

11 Cihê yarê me ku kîrbû xwe weten mînbarîkî  
Menzîla neqş û nigarê lê nebît exyarîkî  
Ma gelo gul hene qet lê tînebîn yek xarîkî?  
Da bî hêsani bîçî pêş qed û bejna nazîkî!  
Ma bî zehrê şekerî dostê bîxwunît carîkî?  
'Erzihala ku nîvisî me bî xwûna ceqerê!

12 Me dî dîl daxî heyîm, jê dîretîm dûdî 'îmal  
Dûdeki telxe devê me kîrîye rolê misal  
Ya Rebî ma bîkîrî şahê geda bine xiyal  
Şekerê hur bîkîrît sur jî nebat û meya al  
Lew ku pur şefqe dîdêrît kerem û lutf û kemal  
Ah jî dest remz û surên wê dur û gewher-xeberê

13 Kuştîyên te dî dînê her weh bê sûc û guneh in  
Xencer in pê dîkuji hêjî dîbêjî dîgehîm  
Yek jî wan in dîkîrîm ah û beyanê dî behîm  
Jêk dî pîrsîn çî welat in weh bî zulm ev çî cîh in?  
Bî Xwedê qet te dî dîl da jî Xwedê tîrsî nehîm  
Dîkîrî zulm û cefayê tu lî mîn vê gederê



- 14 Şîrê pê kuştî heqîrî ku jî elması ye şulf  
 Çî qîset bû ewî şîrî ku birî muhbet û ulf?  
 Zêde ew sîrrê 'ezîm bû me qewî zanî bî'urf  
 Xweş tîfaq bû jî ezêl qenc lî me dakeftîye qulf  
 Bîsk û gêsû jî herîr in, qeseb in turre û zulf  
 Te jî kafûr e beden, xalî jî mîskê Teterê
- 15 Aşîqê sadîq û laîq ew e êdî j' me rîştî  
 Dî rîya yarê xwe da qet mû w davek xwe nehîştî  
 "Remezân" can dîdırît hêj bî rîya dost neghîştî  
 Sond dîxwum ez bî du tayên dî isabê w du qîştî  
 Paşî wan gezmeyê çehvên te "Mela" pê kuştîye  
 Ma xedengîn dîkîrîn qet lî me êdî eserê?

---

*Ev nivîsara ku li jêr e, têbîniyêke di çapeka Diwana Melayê Cîzîrî de, ku bi zarê arebî nivîsandî bû, me wergerande kurdî.*

---

"Dî hînek nusxeyên dîn de, me sê heb çarkokan dît, şîraniya wan weke şîraniya nezma beytên Mela ne û me wan jî di vîr de bî cî kîr."

"Tu bîzan, yek jî wan qesîdeyên ku di pêş de, me behs kiribû ku tê de pêş û paşîti heye, ev e. Helbestvanekî kurd lî ser vê qesîdeya Melê, şeşkokek çêkriye, lê belê wî, lî pêş û paşîti û jîhevketîna mana wê mêze ne kirîye, û bî wê rewşê şeşkoka xwe nivîsiye. Jî bo vê yekê, me vê şeşkoke hîşte dawîya Diwana Melê."

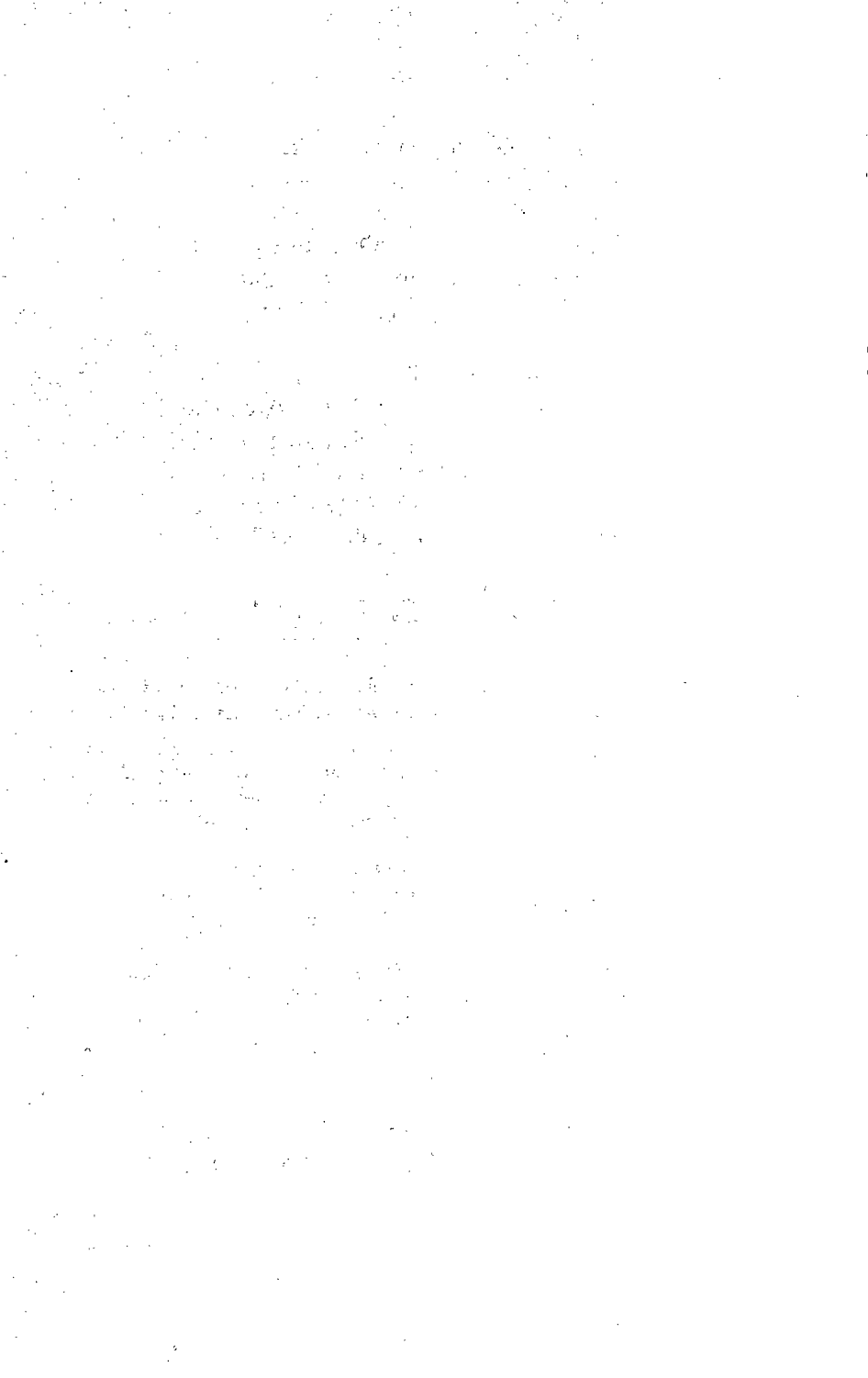
"Bî vê beytê re, dawîya Diwana Melayê Cîzîrî hat. Şîkîr jî xwedê re, ku ez agahdar bûm lî ser hemû beytên Mela yên di "Çapa Cîzîrî" de û hînekên dîn ku di hînek çapên dîn de jî hebûn, ku me di vîrde cîvandîn".

*Em bi sedhezaran, jî Melê re û jî wan kesên ku heta niha, Diwana Melê parastînc û gîhandînc vê dema me, xasîma jî nivîskarê bê nav re, ewê ku di van salên dawî de, li Stenbolê jî nû ve daye çapkirin, sîpasîyên xwe pêşkêş dikin.*

29.12.1986

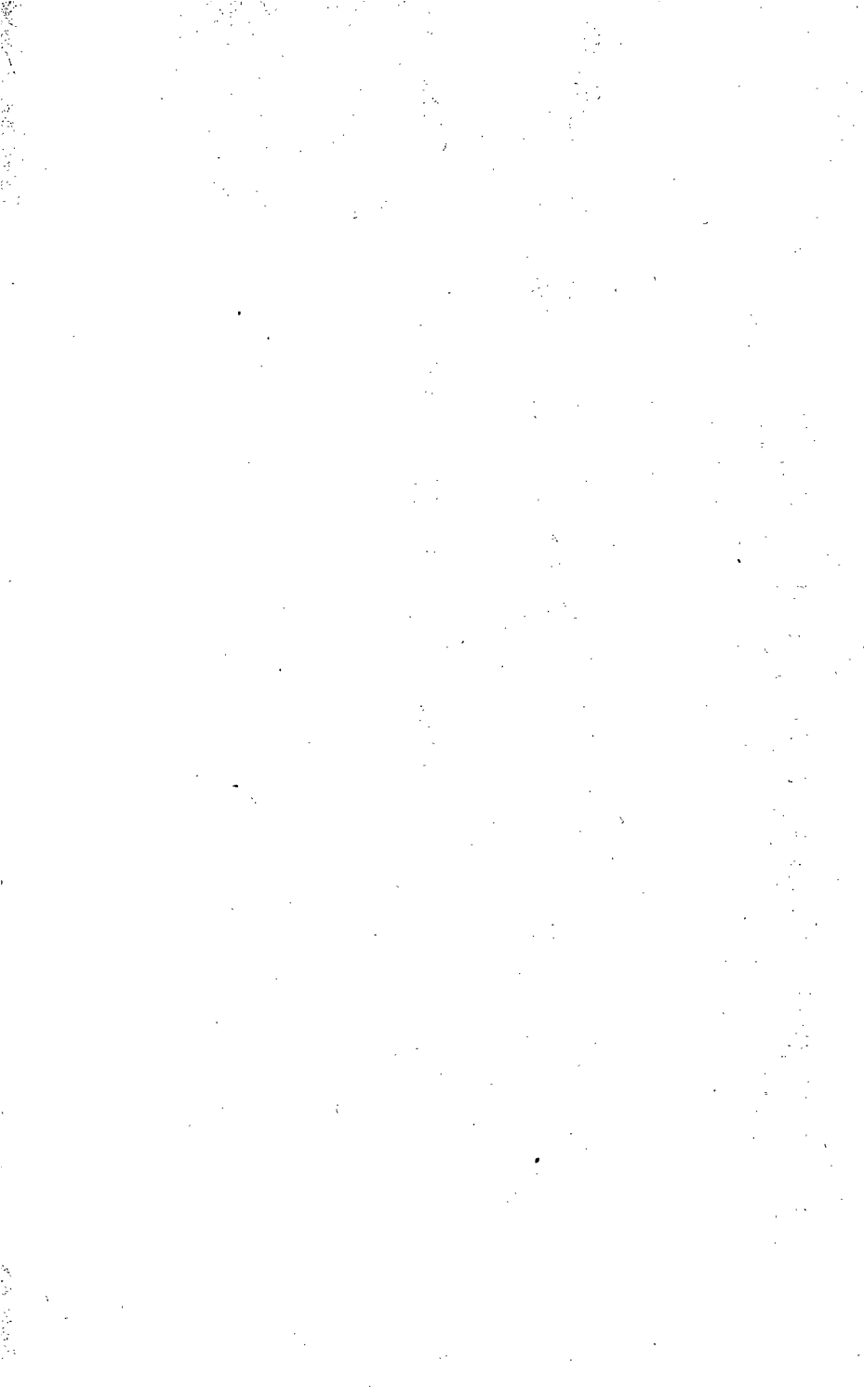
Wergerên Diwana Melayê Cîzîrî

Zeynelabidin KAYA, M. Emin NAROZÎ



( تابع فهرست ديوان الملا الجزري )

| صحيفة | صحيفة  | صحيفة |
|-------|--|-------|
| ١٦٧   | قصيدة در حق مه بشيرى خوه مکه                 | ١٩٣   |
| ١٦٩   | د مزگين ژ مرا بيت                            | ١٩٣   |
| ١٧٠   | د ژ ما بينا دو ابرويان                       | ٠٠٠   |
| ١٧١   | د صباح الخير يا خانم                         | ٢٠٨   |
| ١٧٤   | د صناسر ژ صمد شوق                            | ٢٠٩   |
| ١٧٧   | د صناسر ژ صمد ني شکرا                        | ٢١٠   |
| ١٨١   | د ابرو مه دي وفق سحر                         | ٢١١   |
| ١٨٦   | من نوع ترجيع بند                             | ٢٢١   |
| ٠٠٠   | قصيده مه بدل نيرگزين خاصه دفين               | ٢٢٦   |
| ١٩٠   | ( من النوع المستراد بالافه العربية )         | ٢٣٢   |
| ١٩٠   | قصيدة بارامي قلي                             |       |
|       | ثلاث رباعيات من كلام الملا                   |       |
|       | ( الخاتمة )                                  |       |
|       | قصيدة الله سحر گما ها ارل                    |       |
|       | د دل ژ من بر دابرك                           |       |
|       | د اي ملا نام تيه خمس عشر                     |       |
|       | د والله ژ هر دو عالمان                       |       |
|       | مکاله ملا احمدى جزرى                         |       |
|       | مکاله فقيه طيران با ملا                      |       |
|       | تسديس شيخ رمضان                              |       |
|       | تخميس الملا احمد بن الملا محمد البهي ارفق گي |       |
|       | على قصيدة الاستنائة                          |       |



- ب -  
﴿ المقدمة ﴾

﴿ في بيان نبذة من المعلومات عن تأريخ حياة (الملا) رحمه الله وعن العصر ﴾  
﴿ الذي عاش فيه على وجه التقريب ﴾

بناء على ما ذكرناه من اهمال العلماء لم نطلع على معلومات من مصادر موثوقة يركن القلب الى صحتها عن تأريخ حياة الملا وشرح احواله بل كل ما ذكر من ذلك هو استنتاج خاطيء بعيد عن الحقيقة ونحن نذكر ما قيل في ذلك اولاً ثم نتبعه برأينا الذي نعتقد انه الصواب ان شاء الله تعالى

﴿ اسمه ولقبه وبلده وعشيرته ﴾

اسمه الشيخ احمد ولقبه المشهور ( الملا الجزري ) نسبة الى جزيرة ابن عمر الواقعة على ساحل نهر الدجلة قرب الجبل الجودي الشهيرة ( بجزيرا بوتان ) وله لقب آخر قد تخلص به في بعض قصائده وهو ( نشاني ) اما نسبة الى نشان بمعنى الهدف بدعوى انه كان هدفاً لسهام الحبة والهوى او هدفاً للبلايا والمصائب بسبب عشقه واما نسبة الى نشان بمعنى شامة الحد كأنه ينسب نفسه الى الشامة لمدحه لها في قصائده وهيامه بها ( واما اسم والده ) فقد نقل الأستاذ الاديب علاء الدين السجادي في كتابه ( ميثوى ادبي كردى ) اي تأريخ الادب الكردي في ترجمة الملا عن نسخة من ديوانه كتبها عبد القادر بن علي المهادي في سنة ١٣٣٨ هجرية ان اسم والده الشيخ محمد وكذا نقل انه ولد في بلدة الجزيرة وهو من عشيرة البخنية الكردية من بيت علم ومشيجة ومن عائلة كبيرة ولا يبعد ان يكون هذا صحيحاً بالنسبة الى السمعة التي اشتهر بها رحمه الله وألحيط الذي عاش فيه وان كنا لا نقدر ان نجزم به لعدم استناده الى اساس ثابت .

﴿ عصره الذي عاش فيه ﴾

قد اختلف المؤرخون في تأريخ حياته والعصر الذي عاش فيه وذكر كل منهم رأياً استند فيه الى استنتاج غير سديد على ما يظهر من كلامه في قصائده ومن ازمته الوقائع والحوادث التي اشار اليها في كلامه ومن تواريخ الرجال الذين ذكر اسمائهم وقد استوفى هذا الموضوع غاية الاستيفاء الاديب السجادي في كتابه المذكور ونحن نقل هنا ملخص ما ذكره ثم نذكر رأينا الذي نراه اقرب الى الصواب والحقيقة ان شاء

الله (قال) في ترجمة الملا ان الدكتور (بليج شيركوه) يقول في رسالته (القضية الكردية) ان اسم الملا الجزري هو (شيخ احمد) وهو من اهل (جزيرة بوتان) اي جزيرة ابن عمر وقد توفي بها سنة ١١٦٠ ميلادية ويقول محمد امين بك زكي في كتابه (خلاصة تاريخ الكرد وكرديستان) وفي كتابه (مشاهير الاكراد) ان اسمه الشيخ احمد وكان في جزيرة ابن عمر في اواخر الستمائة الهجرية ومعاصراً لـ (عماد الدين زنگي) حاكم الموصل وكان ولد بعد (الجامي) وارسل نسخة من ديوانه هدية الى حاكم تبريز (خان خانان) ويقول المرحوم محمد علي عوني بك في (مشاهير الاكراد) ان ذلك الشعر الذي فيه ذكر اسم (سعدى) و (حافظ) من ديوان الملا ليس من كلامه بل ادرج فيه ادراجاً (ولكنه رحمه الله رجع بسد ذلك واعترف بأنه كلامه على ما نقله السجادي عنه بعد ذلك) ويقول المستشرق الروسي المسيو (اوگست يابا) في كتابه (بحث عن الاكراد) ان الملا الجزري هو من اهل جزيرة ابن عمر وكان حياً في سنة ٥٤٠ - ٥٥٦ الهجرية في زمن (عماد الدين زنگي) واما المستشرق الالماني (فون هارتمان) الذي طبع ديوان الملا في (برلين) سنة ١٩٠٤ ميلادية ووضعه له مقدمة باللغة الالمانية ورسم الملا صورة خيالية فيظهر انه مقتنع ايضاً بهذه الاقوال السابقة (ثم) اسهب السجادي في المقارنة بين هذه الاقوال وقابلها بالوقائع التاريخية واستشهد ببعض آيات الملا على فسادها وهذا لا شك فيه (ثم) قال السجادي بعدما اطال في ذلك الى هنا بينت لكم حياة الملا على ما ذكرها جماعة من الكتاب ولكي من هنا سأذكر شيئاً جديداً عن حياته حصلت عليه بعد جهد طويل وسمي متواصل وذلك بمعونة نسخة من الديوان كتبها (عبد القادر بن علي المهادي) في سنة ١٣٣٨ هجرية وهو ان الملا على ما قيل اسمه الشيخ احمد ابن الشيخ محمد وقد ولد ببلدة جزيرة ابن عمر في سنة ١٤٠٧ ميلادية الموافقة لسنة ٨٢٧ هجرية وهو من عشيرة البخنية وقد درس على والده الشيخ محمد وبعد مدة طاف في أنحاء ديار بكر والجزيرة والمهكارية والمهادية لتحصيل العلوم وكان ذكياً فصيلاً في تحصيله وذا صيت حسن في الاطاحة بفنون العلوم العربية من اصول وبيان وبتدبير وقد اخذ اجازته العلمية في قرية (ستراباس) من حوالي ديار بكر من عالم اسمه (الملا طه) وتوظف اماماً في قرية (سربا) في تلك الجهات وسكن بعد ذلك مدة في (بلدة حصن كيفا) واجاز عدداً كبيراً من العلماء ثم بعد مدة حدث له عشق تصوفي فترك الاشتغال بالعلم الظاهري واتى الى بلدته الجزيرة على هيئة بعض المجانين وبقي بها الى سنة ١٤٨١ الى ان توفي

بها بعد عمر يناهز ٧٥ سنة والى الآن فان ضريحه هو مزار لاهل القلوب التي شويت  
بنار الهوى (وبعد ذلك) سرد السجادي بعض قصائد الملا الغرامية وشرحها وافاض في  
مدحه وبيان نفسيته الصوفية بما لا مزيد عليه هذا ( وأما ) انا فاني غير مقتنع بهذه  
الاراء كلها لانها لا تستند الى ادلة ثابتة يمكن الاعتماد عليها بل لي رأي خاص أرجو  
ان يكون هو الصحيح المطابق للواقع لكوني استنتجته من الاشارات والوقائع التي  
ذكرها الملا في قصائده ومن اسماء الاشخاص الذين ورد ذكرهم فيها وهذا انـسـوى  
دليل في ذلك فابدأ اولاً ببيان المبارات الواردة في كلامه والاسماء المذكورة فيه التي  
يظهر منها فساد تلك الاراء التي ذكرها المؤرخون ثم أبدي ثانياً رأيي الذي اجزم به  
وهو الحق ان شاء الله تعالى ( فأقول ) ان الملا رحمه الله قد اشار في قصيدته التي  
اولها :

( زُرْعَتْنَا نِيرٌ كِيَزِينُ تَبِيْ مَسْتِ خُونِ بَرِيْزُ  
زَمَانُ بُوْ عَهْدِ جَنَگِ اَنَكِيْزِ جَنَگِيْزِ )

الى الحروب التي اثارها الطاغية جنگيز خان التتاري على البلاد الاسلامية ومعلوم  
ان جنگيز خان قد مات في سنة ٦٣٤ هجرية وكذا قال في قصيدته من حرف القاء  
التي اولها ( ابرو زشككسا سرى مى هسانه فنجانا صدف ) في البيت الثامن منها  
( جنگيز هات تيمور لنگ ) فيدل هذا على ان الملا هو بعد تيمور لنگ الذي  
مات ايضاً في سنة ٨٠٧ . وكذا انه قد مزج قصيدته التي هي اول قصيدة في نسخة  
الجزيرة من ديوانه التي اولها :

( نَوَايَا مُطَّرِبُ وُجَتَگِيْ فَيَمَانُ آفِيْتَه خَرَجَتَگِيْ )

باول قصيدة في ديوان الحافظ الشيرازي التي اولها :

( الا يا ايها الساقى ادر كاساً وناولها )

وذكر ذلك في قوله في آخرها :

( زِحَافِيْظِ قَطْبِ شِيْرَازِي مَلَا اُرُ قَهْمُ بِيْکِي رَازِي )

وكذا قال في آخر قصيدته من حرف التاء التي اولها :

( مَتَجَسُّوبُ بِسِدْلِ بِيْتِ مَهْ بِأَفْرَازِ جِهْ حَاجَتِ )

قال :

گَمَرُ لَوْلِي مَسْئُورُ دُنْظَمِي تُو دِخْوَزِي

دَرُ شَمْرِ مَلِي بِيْنِ تَهْ بِشِيْرَازِ جِهْ حَاجَتِ )

فidel ذلك على انه بمد ( الحافظ الشيرازي ) رحمه الله الذي توفي على ما ذكره المولى الجامي في ( النفحات ) في سنة ٧٩٢ هجرية وكذا ذكر اسم ( الشيخ سعدي الشيرازي ) الذي توفي في سنة ٦٩١ واسم المولى الجامي الذي توفي في سنة ٨٩٨ هجرية في تلك القصيدة المزوجة في قوله ( زرنكي سعدي جامي ) فidel هذا ايضاً على انه بعدها ايضاً ( والقول ) بان هذه القصائد التي ذكرت فيها هذه الوقائع واسماء هؤلاء الرجال ليست من كلام الملا بيد كل البمد بل كل من تتبع قصائد الملا وقرنها مع قصائد الحافظ الشيرازي وقصائد الفاضل الجامي يراه قد اخذ كثيراً من معانيها من هذه القصائد ومشي على منهاجها هذا . . . . . فلا شك ان الملا وقف على هذه القصائد واقتبس منها معانيه في اشعاره فلا بد انه بعدها قطعاً وكذا ان آخر قصيدة في ديوانه من النسخة الجزرية وهي القصيدة العربية التي اولها :

( يا رامي قلبي بسيتام الاحطات هيمتات تجاتي )

قد اخذها تقريباً من الفاضل احمد باشا المتوفى في سنة ٩٠٢ هجرية وهو من علماء الدولة العثمانية فلا

بد ان الملا هو بدمه ودعوى توارد الخاطرين على تلك القصيدة بعيداً جداً فظهر من هذا ان ما ذكره المستشرق الروسي الموسيو ( اوگست بابا ) انه كان حياً في سنة ٥٤٠-٥٥٦ في عهد ( عماد الدين زنگي ) حاكم الموصل وكذا ما ذكره الوزير محمد امين بك زكي من انه كان في النصف الثاني من القرن السادس الهجري وانه كان معاصراً ل ( امهاد الدين زنگي ) وانه ارسل نسخة من ديوانه هدية الى حاكم تبريز ( خان خانان ) الذي كان في ذلك العصر ايضاً لا يمت شيء منه الى الحقيقة اصلاً وكان قضية ( عماد الدين زنگي ) قد سرت الى هؤلاء من المساجلة الشعرية الموجودة في بعض نسخ الديوان الواقعة بين ( الملا ) رحمه الله والامير ( عماد الدين ) فظنوا ان الامير ( عماد الدين ) هو حاكم الموصل المذكور مع اننا رأينا في بعض النسخ التي فيها هذه المساجلة وصف الامير ( عماد الدين ) بالجزري ومعلوم ان ( عماد الدين زنگي ) هو ابن آقسنقر من اتابكية الموصل وليس من اهل الجزيرة وكذا قضية ( خان خانان ) حاكم تبريز قد



سرت من القصيدة التي أولها :

( خان خانان لامع تجسماته هراً برثور بي )

فظنوا ان هذه القصيدة خطاب له ومدح له مع انه قد ذكر فيها عدة ابيات  
تدل على انها خطاب لبعض امراء جزيرة ابن عمر ومدح له منها قوله فيها :  
( آية الكرسي وانعام هيكلًا توخ ته بن )  
وكذا قوله فيها :

( سورة ام الكتاب مآدار حضرت سورة بي )

فان هذين البيتين اشارة الى ان آية الكرسي وسورة الانعام وسورة الفاتحة  
قد كتبت على سور بلدة الجزيرة وهذا معلوم ومشاهد على حجارة سورها إذ من  
المشهور المستفيض في بلدة الجزيرة ان القرآن أو بعض سورة كان مكتوباً حول سورها  
الذي أنهدم الآن ولم يبق منه الا بعض اطلال وكذا قوله فيها  
( ما جزرى شبه دار تخت هفت اقليم بت )

صرح فيما نقول وكذا ان القصيدة التي قبل هذه التي اولها  
( اي شهنشاه معظم حق نگهدار ته بي )

هي ايضا خطاب لذلك الامير ومدح له لانه يقول فيها  
( سورة انا فتحنا ) دوروما دار ته بي )

وهذا ايضا اشارة الى ما ذكرنا من كتابة القرآن على سور الجزيرة وكذا  
قوله فيها :

( گرچه دير اقليم رابع هانه تخت سلطنت )

يدل على ذلك لان بلدة الجزيرة تقع في الاقليم الرابع من الاقاليم السبعة على حسب  
التقسيمات القديمة فظهر من هذا ان القول بان هاتين القصيدتين هما خطاب لحاكم تبريز  
( خان خانان ) وانه كان في عهده لا أصل له وكان هذا سرى من قوله  
( نه تخي تبريزو كتر ديستان لبر حكتمى ته بين )

صد وكي شاه خراسانى دقتروار ته بي )

وهذا لا يدل على ان الخطاب هو مع حاكم تبريز بل هو من باب المبالغة في  
مدح اميره الجزيري كما لا يخفى هذا (وكذا) ما نقله السجادي عن النسخة التي كتبها  
عبد القادر المهادي من انه ولد عام ١٤٠٧ ميلادية وتوفي بعد عمر يناهز ٧٥ عاما اي

حول عام ٩٠٠ الهجرية بعيد بمض البعد بالنسبة لذكره الجامعي واخذه معاني بعض قصائده  
الذي توفي في سنة ٨٩٨ وكذا بالنسبة الى اخذه قصيدة احمد باشا العربية الذي  
توفي سنة ٩٠٢ وكذا بالنسبة الى قوله  
( تشبيه نيرين خان شرف )

الذي يقصد به الامير شرف خان حاكم الجزيرة الذي كان حياً في سنة ١٠٠٥  
على ما ذكره صاحب ( شرف نامه ) البديسي هذا (فالذي) اراه انا واقدر ان اجزم  
به ممتداً على ادلة واضحة وأرجو من الله ان اكون مصيباً في هذا الرأي الذي هو  
اقرب الى الحقيقة من سائر الآراء التي ذكرت في تأريخ حياة الملا رحمه الله وفي تحديد  
العصر الذي عاش فيه ( اقول ) انه قد عاش في أواخر القرن العاشر الهجري اي بد  
التسعمائة وخمسين من التأريخ العربي الهجري وكان معاصراً للأمير ( شرف خان بن  
مير ابدال ) من امراء ( آريزان ) الذين حكموا مقاطعة جزيرة ابن عمر حقبة طويلة  
من الزمن ( وشرف خان ) هذا هو الذي بنى المدرسة الحمراء بالجزيرة على سورها  
من الجهة الغربية ووقف عليها قرى واراضي وعقارات كثيرة وعلى ما يبدو من هيئة  
بناء المدرسة والتنظيم البديع الذي نظمت به غرف الطلاب والمدرسين انها كانت تضم  
عدداً كبيراً من طلبة العلم الدائبين وأساتذة مهرة بدرسون كافة العلوم والفنون  
ويعيشون عيشة راضية في تلك المدرسة التي كانت ليلية يأكل الطلاب ويشربون وينامون  
على حسابها رحمهم

الله بنشر العلوم وتربية الطلاب ومن الاتفاق الواسع على تسهيل سبل الدراسة وهذه  
المدارس كانت كلها ليلية مجانية وهذا الامير ( شرف خان ) كان حياً في سنة ١٠٠٥  
على ما ذكر في كتاب ( شرفنامه ) الفارسي لشرف خان البديسي وكان بنى هذه  
المدرسة من ماله الخاص في اوائل امارته ووقفها على نشر العلم بحسبة الله ومن أقوى  
الاحتمالات ان الملا الجزري كان من مدرسي تلك المدرسة وكان مثل غيره من غالب  
علماء الاكراد صوفي المنرب متقانياً في محبة المحبوب الحقيقي ينظم قصائد غرامية في  
الشق الحقيقي وديوانه هذا من هذا القبيل وفضلاً عن ذلك كان ذا قدم راسخ في  
سائر العلوم التي كانت تدرس في تلك الازمنة الزاهرة متضلماً منها من اصول وقه  
وحدیث ونحو وفلسفة وحساب وتنجيم وغير ذلك يدل على ذلك ما يذكره في بعض

قصائده من مباحث تلك العلوم ويظهر انه امضى حياته في تلك المدرسة مدرساً في العلم الظاهري ومعلماً في العلم الباطني وبمد وافته دفن بها في قبو تحت مستوى الارض بجنوب المدرسة ملاصقاً لجدارها ينزل اليه من فجوة في سقفه داخل مسجد المدرسة وقبره مشهور ومعروف بزار (فاللا) لاشك هو معاصر لهذا الامير ومن مدرسي مدرسته يدل على ذلك ذكره له في قوله

( خف وان رشادن دل خدنگ  
تشييه تيرين خان شرف )  
من قصيدته التي اولها

( ابرو زشكاسا سري مي هانه فنجانا صدف )  
وكذا مدحه له في قصيدته التي اولها

( خان خانان لامع نجماته هر پر نور بي )  
وفي القصيدة التي قبلها التي اولها

( أي شهناش معظم حق نگهدار نه بي )

كما ذكرنا سابقاً وكذا يدل على كونه عاش في ذلك العصر المساجلة الشعرية الجارية بينه وبين الامير عماد الدين الجزري الموجودة في بعض النسخ من ديوانه فانه لا يوجد من امراء الجزيرة احد اسمه ( عماد الدين ) قبل الالف الهجرية ولو وجد لذكره الامير شرف خان البديسي في كتابه ( شرفنامه ) فيحتمل ان هذا الامير هو احد اخوة الامير شرف خان او احد الامراء من بني عمه تولوا بعده الامارة وهذه المساجلة جرت بينه وبين الملا (وكذا) يدل على ذلك المساجلة الاخرى التي جرت بين (الملا) وبين (فقيه طيران) الذي كان حياً في سنة ١٠٤١ على ما ذكره في آخر قصيدته التي اولها (دورابه دورابه) حيث يقول ( هزار سال چلو يك چونه ) كما ذكرنا في شرح تلك المساجلة (فينا) على هذه الادلة الواضحة نجزم بان الملا ولد في اواخر التسمأة الهجرية وبقي بمد الالف ويمكن ان يكون وصل الى الحسين بمد الالف وجاوزها هذا (ولكن) الذي اعجب منه انه كيف غابت هذه الحقيقة عن هؤلاء المؤرخين الذي ذهبوا بعصر الملا هذه المذاهب البعيدة مع انهم لا بد قد وقفوا على ديوانه واطلعوا على هذه القصائد التي استدلينا بها فكيف لم يفتنوا بما ذكرنا هذا ما نجزم به والله أعلم .

### ﴿ مدة حياته ﴾

ذكر السجادي كما قلنا فيما نقله عن نسخة عبد القادر الهادي انه قد عاش ٧٥ سنة وهذا ليس بعيد لانه لا بد انه ولد في آخر التسعمائة وبقي الى الحسين بعدالالف

### ﴿ قومه وعشيرته ﴾

هو كردي الاصل ويحتمل ان يكون كما ذكره بعض المؤرخين من عشيرة البختية التي هي منتشرة في بلدة الجزيرة واطرافها وملحقاتها

### ﴿ تحصيله ودرجة علمه ﴾

يظهر من العادة التي كانت متبعة في بلاد الاكراد انه قد حصل علمه ودرس كافة العلوم الدينية ومبادئها على الطريقة القديمة في بعض المدارس الاهلية وطاف أنحاء كردستان لذلك حتى اتم دراسته على يد بعض العلماء وحصل على اجازة علمية عن استحقاق ويظهر من قصائده انه كان يتقن اللغة العربية بجانب لغته الكردية ويؤلف الكتب وينظم الشعر بها وله مقدرة فائقة في كافة العلوم العربية ويظهر ايضاً انه كان يتقن اللغة الفارسية بلس التركية ايضاً كما تدل على ذلك قصائده في ديوانه .

### ﴿ ديوانه وقصائده ﴾

ان لديوانه منزلة سامية في هذه البلاد بل وفي غيرها حتى انه اهتم به المستشرقون من الاجانب فطبع في (روسيا) وفي (المانيا) والناس يتشوقون الى انشاد قصائده في مجالسهم وخاصة اهل التصوف والهبة الالهية منهم ولهم رغبة شديدة في الحصول على نسخة من ديوانه ويبدلون في ذلك اغلى الامثان وديوانه في اعلى طبقة الفصاحة والبلاغة في اللغة الكردية كما ذكرنا سابقاً انه في درجة ديوان الحافظ الشيرازي والفاضل الجامي وابن الفارض والفضالي في اللغات الأخرى

### ﴿ عمله الذي اشتغل به مدة حياته ﴾

الظاهر انه مثل غيره من علماء الاكراد اشتغل في اول عمره بتحصيل العلم ثم بعد ذلك اشتغل بالتدريس في بعض المدارس الالهية والاحتمال القوي كما ذكرنا سابقاً ان يكون مدرساً بالمدرسة الحمراء التي دفن بها بعد وفاته

### ﴿ سبب عشقه وهيامه ﴾

قد ذكر على افواه العامة عنه حكايات في سبب عشقه (منها) ما ذكره السجادي نقلا عن نسخة عبد القادر العادي انه عشق (سلى) بنت الملك الكامل حاكم (حصن كيفا) لما وقع بصره عليها صدفة وهام بها حتى وصل الى درجة الجنون وكان يرسلها بالبريد كما قال في ذلك

(بالدعا بلغ تحياتي لسلى يا بريد)

واطال في ذلك بما لا يعقل ان يصدر عن عالم جليل مثل هذا (ومنها) ما يذكره عوام اهل الجزيرة من انه كان يعشق فتاة من عائلة امرء الجزيرة في زمانه كانت تسمى (سنتيا بسك كسك) ابي السيدة صاحبة الاصداغ الخضراء وكان يذهب كل يوم الى مقبرة تقع قبالة قصرها ويسند ظهره الى لوح في المقبرة وينشد اشعاره الغرامية في هواها بنية مشاهدتها وكانت حرارة جسمه تسري الى اللوح حتى يصود كتثور مسجور بالنار وكانت هناك امرأة عجوز تموت على انه اذا شاهدت الملا يسند ظهره الى اللوح تمنجن عجيبا وبعد ان يذهب تأتي بمجيبها الى ذلك اللوح وتلصقه به فيعود خبزاً ناضجاً كأنه خبز في نور مسجور (ولكني) لا اعتقد بهذه الحكايات التي تشبه الخرافات بل الذي اعتقده ان الملا رحمه الله اخذته جذبة إلهية وثمة من نفحة صوفية فسكر من شراب الهبة الحقيقية حتى وصل الى هذه الدرجة من العشق الرباني وهام في هذه المهامه مثل غيره من اهل الهبة الالهية حتى فاه بهذه الاشعار التي هي في ظاهرها سكر وهيام وفي باطنها وصول الى مقامات عليا في محبة الملك العالم .

### ﴿ طريقته في التصوف ﴾

الذي يظهر في كثير من قصائده انه كان صوفي المنرب بقول بوحدة الوجود مثل جماعة من محققي الصوفية وانه كان تقشبندي الطريقة .

### ﴿ وفاته وعمل دفنه ﴾

ان وفاته كما ذكرنا مراراً في حول الحسين بمد الاف على الراجح وقد دفن في قبو ارضي بجنوب المدرسة الحمراء الكائنة على سور مدينة جزيرة ابن عمر في الجهة الغربية رحمه الله تعالى وقدس اسراره المليية آمين ( هذا ) ما تيسر لي جمعه من المعلومات عن هذا العالم الكبير واني معترف بأنني لم اوقه حقه العظيم ولم استوعب كافة مناقبه الجليلة ولكن عذري عدم حصولي على مواد استند منها وعدم مؤازرة احد لي في ذلك ممن عندهم شيء صحيح من ذلك فما كان في الامكان ابدع مما كان ومن الله التوفيق وعليه الاعتناء والتكفلان واريد ان اختم هذه المقدمة بقطعة من الشعر الفارسي ختم بها الشيخ سعدي الشيرازي رحمه الله مقدمة كتابه ( گلستان ) لكونها مناسبة للقام وهي :

( يماند ساهما اين نظم و ترتيب  
زماهير ذره خاك افتاده جاي )  
( غرض نقشيشست كنز ما باز مانده  
كه هستي را تيمي بايم يقاي )  
( مكنر صاحب دلي روي برحت  
كند در كار ابن مسكين دعاي )

### ( الترجمة )

سبقي سنين كثيرة هذا النظم والترتيب في حالة نكوت كل ذره من تراب  
جسنا متبده في كل مكان والنرض من عملنا هذا هو ان يبق بفسدنا اثر منا  
لاني لا اري لهذا الوجود الدنيوي بقاء فلعل صاحب ضمير حي يرسل يوماً دعاء  
بالرحمة لهذا المسكين التوفى .

والحمد لله الذي بحمده تم الصالحات ونسأله السلامة والستر في الحياة وبعد  
المات وصلی الله على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه اجمعين والحمد لله رب العالمين .

## ديوان الشيخ الجزري

وهو العارف الرباني والعاشر الرحماني صاحب الاسرار الالهية العجبية والاطوار  
الحقيقية القريبة الذي تغي شبرته عن التنويه بشأنه ورونق كلامه يدل على علو  
كمبه ورفعة مكانه الواصل الى المقام الاعلى الانوري الولي الكامل  
الشيخ احمد الجزري تمده الله بسايع غفرانه وأسكنه فسيح  
جنانه وأفاض علينا وابل اسراره وفيوضاته  
وغمرنا بصيِّب انواره وبركاته  
آمين

# بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

## بَابُ الْاَوَّلِ

نَوَابًا مُطْرِبٌ وَجَنَگِ فِغَانِ آيِيْتَهْ خَرَجَنَگِ  
وَرَهْ سَاقِ حَتَا كَنَگِ نَشُوِيِنِ دَلِ زِي زَنَگِ  
حَيَاتَا دَلِ مِيَا بَاقِ نَشُوِيِنِ دَا عِشْتَاقِ  
أَلَا يَا أَيُّهَا السَّاقِي أَدِرْ كَأَسَا وَنَاوِلَهَا

كُو كَاتِبِ دِيمِ جَدْوَلِ كِتِ شَكْسْتَهْ خَطِ مُسَدَّلِ كِتِ  
زِيكِ حَرَفَانِ مُفَصَّلِ كِتِ كِيَهْ نِي مُشْكَلِي حَلِ كِتِ  
دِزَانِي رُوْدُو عُوْدِ أَوَّلِ جِهْ نَافِيِنِ سُرُوْدِ أَوَّلِ  
كِهْ عِشَقِ آسَانِ نَمُوْدِ أَوَّلِ وَلِي أَفْتَادِ مُشْكَلِيهَا

زِي مَهْرَا وَي شَفَقِ سَعْدِي شَرِيْنِ لَعَلِي شَكْرِ وَعَدِي  
دَنَا لِمِ شُبُهِي رَعْدِي عَجِيْمِ لِي زِي جَعْدِي  
كِهْ دَلِ زَاتَابِ هَرَجِيْنَشِ بَكْفَرِي مِي بَرْدِ دِيْنَشِ  
زَاتَابِ جَعْدِ مُشْكَلِيْنَشِ جِهْ خُونِ أَفْتَادِ دَرِ دَلِهَا

دِي نِي طَاقِ دِي نِي خَاصِي مَهْ عِيْنَشِ وَ اِيْمِي كَانِي  
كَسِي دَسْتِ دَتِ زِدُوْرَانِي نِهَالِكِ نِي كَلِسْتَانِي  
دَرِ آغُوْشَشِ چُوْمِي آرَدِ كِهْ اَزِ دَلِ جَانَشِ بَسْپَارَدِ  
جَرَسِ فِرْيَادِ مِي دَارَدِ كِهْ بَرِ بَنْدِيْدِ مَحْمَلِهَا



بِقُرْآنِي بَابِي أَحْمَرُ بَيْرِ خَرَابِي  
 بَهْ بِيوتِ سَجْدَهٗ بِنِ لَانِي مُرِيدِنِ وَي دِينِ قَاتِي  
 مُرِيدِ أَرَبِي بَصَرَ نَبُوذِ زِ فَرَمَانِشِ بَدَرِ نَبُوذِ  
 كِه سَالِكِ بِي خَبِرِ نَبُوذِ زِرِ سَمِ وَ رَاهِ مَنزِلِهَا  
 شَفِي ظَلَمَاتِ وَ دَرِيَابِي زُمُوجَانِ قَطِ خَبِرِنَابِي  
 شَكْسِنِي كَشْتِيَابِي عَجَاجِي وَي شَفَقِ دَابِي  
 زِحْرَفَانِ مَاهِ وَ سَالِ مَا نَهَاتِ دَرِ شَكْلِ قَالِ مَا  
 كُجَا دَانَنْدِ حَالِ مَا سِيكَبَارَانِ سَاحِلِهَا  
 مَرَا زِ أَوَّلِ چِه بِرِخَامِي كِشَانْدِ آخِرِ بَهْ بَدِ نَامِي  
 زِرِ نَسْكَ سَعْدِي وَ جَامِي زِ شَهْرَتِ بِي حَسِينِ عَامِي  
 بَدَنْكَ وَ بَانْكَ أَوَازِي دِيوَتِ نَعْمَهٗ يَا سَازِي  
 نِهَانِ كِي مَانْدَانِ رَازِي كَزُ وَ سَازَنْدِ مَحْفَلِهَا  
 زِحَافِظِ قُطْبِي شِيرَازِي ﴿ملا﴾ فَهْمِ أَرِيكِي رَازِي  
 بَاوَازِ نِي وَ سَازِي بَهْ بِي بَرِ چَرَحِي پَرِوَازِي  
 تَزْدِ مِنْ حُبِّهَا الصَّفْوَى بَهْ أَهْلِ الْهَوَى تَشْوَى  
 مَتَى مَا تَلَقَ مِنْ تَهْوَى دَعِ الدُّنْيَا وَأَهْمِلِهَا  
 ﴿﴾ وَ لَهْ اِيضَا قُدْسِ سِرِّهٗ ﴿﴾

اِسْمِ تَهْ بَهْ مَكْتُوبِ دِدِيوَانِي قَدَمِ دَا  
 حَرَفْكَ قَلَمِ عِلْمِ بِتَقْوِيمِ رَقَمِ دَا  
 اَشْكَالِ وَ خَطِينِ دَاوَرَهٗ نُقْطَهٗ عِلْمِنِ  
 اَنْ نَقْشِ وَ مَنَالِنِ دِخِيَالَاتِ عَدَمِ دَا

مِمَّ مَطَّلَعِ شَمْسًا أَحَدًا آيِنَهٗ صَفَتِ كَرِ  
لَامِعِ زِعْرَبِ بَرَقِي لِفَخَّارِ عَجْمِ دَا  
دَا شَاهِدِ آسَا بِيَهِي وَجَنِي بِنَاسِينِ  
يَكُ مَسْتِ صَمَدِ كَرِيكِي نَقْشِ صَمِّ دَا  
يَكُ كَرِيئِيَهٗ زُلْفِي وَبِكِي خَالِ نُمَانِي  
آيِنَهٗ بِأَسْكَنْدَرِي وَجَامِ بِيَجْمِ دَا  
أَرْوَاحِ مُقَدَّسِ شَبِّ قِدْرَانِ تَهٗ دِخْوَاوَزِنِ  
نُورَا تَبِيَهٗ مِصْبَاحِ دِ قِنْدِيلِ حَرَمِ دَا  
دَا وَقْتِ لِقَائِي بِيَتَهٗ حَيِّ بَيْنِ دِ بَقَائِي  
مِنْ نَقْدِ دِلُ وَجَانِ دِ فِتْنَائِي بِسَلَمِ دَا  
يَأْقُوتِ فُرُوشَانِ دِ كَفِّ أَلْمَاسِ شِكْسْتِينِ  
أَفْ صَفْحَهٗ أَلْمَاسِ كُو نَقَاشِي رَقَمِ دَا  
يَا رَبِّ زِيچِهٗ رُو لَبِ بِنَايَاتَهٗ كُشَايِمِ  
سُبْحَانِكَ لَنْ أَحْصِي فِي شَأْنِكَ حَمْدًا  
مِنْتِ زُخْدَائِي كُو بَعْبَدِ خُو \* (مَلَائِي) \*  
إِكْتِيرِ غَمِّ عِشْقِ تَهٗ دِيئَارُو دِرَمِ دَا

❦ وَ لَهُ إِضًا قَدَسِ سِرَّةِ ❦

مَشَاطَهٗ حُسْنًا أَرْكَلِ جَنَنگَالِ زُلْفَانِ تَابِ دَا  
دَا عِشْقِ هِلِ بِيَتِ پِيلِ پِيلِ قَلْبِ مَهٗ بِي جَلَابِ دَا  
حُسْنًا حَيِّبُ وَ لُطْفِ يَارِ آفِيَتَهٗ دِلِ عِشْقَا غَدَارِ  
لَوْ سَلَبِ كَبِرُؤِي إِخْتِيَارِ وَيِ حُسْنِي أَفْ إِجَابِ

مِنْ دِي سَحَرِ زُلْفِينِ دِمَسْتِ هَاتِنِ سَمَا إِحْرَامِ بَسْتِ  
چُونِ سَجْدَهٗ يَا خَالِي بِقَسْتِ لَوِ حَاجِبَانَ مَحْرَابِ دَا  
رُوحُ وَ رَوَانَ مِنْ حَيْبِ دِيسَا بِنْتِيسَا رَقِيبِ  
رَشِيدَهٗ كِرِ مَسْكِينِ غَرِيبِ تَرِ كَا دِلِ أَحْبَابِ دَا  
مَحْبُوبُ وَ رِيحَانِ پُرِ مِغْلَايِ كِرِ كِرِ لِمِنْ جَرِگِ وَ هِنَايِ  
زَهْرَا هَلَا هَلِ بُو دَنَايِ لَوِ سَاقِي أَوْ جُلَّابِ دَا  
وَ انِ دَسْتِ وَ زَنَدُو سَاعِدَانَ مَيِ دَانَهٗ شَيْخِ وَ زَاهِدَانَ  
مَسْتِي بَجَشَمِ شَاهِدَانَ أَوْ نِيرِ مِغْزَا سِيرَابِ دَا  
مِسْكِي رَشَانِدِي اَزِ دِيمِ وَ انِ نَقْطَهٗ يَانَ هِنِ بُونَهٗ كِيمِ  
لِي خَطْبِي رِيحَانِي لَدِيمِ كَاتِبِ زِ نُوِ إِعْرَابِ دَا  
نَازِكِ قَدَا نُورِيْنَ بَشَرِ أَوْ بُو لِمِنْ نَقْشِ بَصَرِ  
دِينَا خِيَالِي هَرِ سَحَرِ نَائِي دِيدَهٗ لِي خَوَابِ دَا  
أَوْ تَلْبِينِ نَازِكِ رَقِيبِ پُرِ دَامَهٗ فَنَجَانَا عَقِيقِ  
أَوْ بَادَهٗ يَا نُورِيْنَ رَجِيقِ مَمْتِ عَيْنِ وَ هَابِ دَا  
دَاخَفِ نَهٗ بِيْتِ بَرُو نَافِرِي مَيِ هَاتَهٗ شَهَنكَاسَا سِرِي  
مَمْتِ كُوِ اِبِرُو دِيمِ دُرِي دِيسَا شَرَابَا نَابِ دَا  
مَيِ هَاتَهٗ فَنَجَانَا صَدَفِ كَسِ دِي فَخُوتِ اِبِرُو مَحْفِ  
سَاقِي مِجْنَسَكِ وَ نَائِي وَ دَفِ فَرَفُورِ يَا مَهْتَابِ دَا  
عِيدَهٗ وَ حَيْبِي نَذَرَهٗ لِي يَانَ دِي بِقَرَبَانَ لِي ﴿مَلِي﴾  
يَا رَبِّ بِهٖ بِنِيمِ رُوژِ هَلِي سَكِينِ دَدَسْتِ قَصَّابِ دَا

وله ایضا قدس سره ❦

مُنْبَجَهَ بَيْنَ مَيِّ فُرُوشِ هَرِّ سَحَرِي نَيْنِ سَمَا  
بَادَهَ خُورَانِ نُوشِ نُوشِ مَانَهَ لِأُورِي جَمَا  
هِنِ گُلی بُو عَنبَرِنِ هِنِ دِشِرِنِ اَسْمَرِنِ  
هِنِ گُهرِي دَانَهَ بِنِ مِثْلِ سُهَيْلِ سَمَا  
هِنِ زَرِينَهَ پُرَسِرِنِ سَرَبِرِنِ دِيمِ دُرِنِ  
مِنِ کُودِ چَرخِي وَهَ دِي صَبْرُو قَرَارِمِ نَمَا  
صَبْرُو قَرَارِمِ کُوبِرِ جَانُ وَ جَگَرِ هُورِ دَکِرِ  
ظَلْمِي وَهَ رَنَگِ کِي دَکِرِ جَانِ دِپَرُو دِلِ تَبَا  
جَانُ وَ دِلِ مِّنِ اَوَهَ حُورِ وَشِ مِّنِ اَوَهَ  
بَادِشَهَ مِّنِ اَوَهَ اَزِ لِأَرِي وَيِ گَدَا  
يَارِي کُودِي اَمِ گَدَا دَسْتِ بَدَسْتِ مَهَ دَا  
اَمِ بَسْمَايِ بَرِنِ رَقِصُ وَ سَمَا زِي وَهَ مَا  
گُوتَهَ مَهَ دُرْدَانَهَ بِي اَمِ زَنَهَ وَ ثُو زَمَهَ بِي  
لَوِ بِحَقِيقَتِ بَکِنِ مَسْئَلَهَ بِي شُبُهَهَ مَا  
دَامَهَ بَدَسْتِ سُرِي جَامَا زَرَنَگِ دُرِي  
جَدَبَهَ گَهَا جَانُ وَ دِلِ پَرِ شَوْشَانْدِنِ هَمَا  
بَادَهَ مَهَ نُوشِي زُدَسْتِ چُومَهَ زِخُومَامَهَ مَسْتِ  
نَظَرَهَ بَهَ بَحْرِي گَهَا بَحْرِ بَعِيْنِ خُومَا  
گُوشِ بَعَامِي مَدَهَ تَرَکِ مَدَامِي مَدَهَ  
اَکْثَرُهُمْ فِي غَمِي اَغْلَبُهُمْ فِي عَمَا

رَفِ ذِيكَ بُونَه فَصَلْ سَرَّ بِيْرِي وَأَنْ بِأَصْلِ  
حَرْفِ دِيْتِ يَكْ خَطْكَ خَطَّ كُونَمَا نُقْطَه مَا  
وَحَدَّتْ مُطْلَقْ ﴿مَلَا﴾ نُورَه دِ قَلْبَانِ جَلَا  
زُورِ دِنِي مَسْتَلِي أَهْلِ دِلَانِ شُبُهَه مَا (٢)

چين چين كيرن زلفين سينا كسك اطلسا ديا قبا  
ليدي نشان نابين خوبا نيكل كيرن لازم صبا  
من دي صبا داي سحر ما دار بدري كير دو كر  
قوس و قزح زي هاته در ديسا بزلفانرا تبا

اير و زمه ليدرا تمام عنبر فشان ين صد سلام  
اي هدهدي شيرين كلام اهلا وسهلا مرحبا  
من دلبرك وك درهيه محبوبي شيرين سرهيه  
حسن و جمالك برهيه بلقيس صفت مسكن سبا

شوخ و شبالا مي پرست او ظالما هنيارو مست  
في نامه بي خف دي فدست في طيهانشر النبا  
يو او شرينا سربري دردانه با از مشتري  
كان عهد و پيماناي بري بي فايده چون شبه هبا

مه دني بري يا دل بري لي لي لاسلوبا بري  
لي كيفش به بينه ز پنجرى بي ويجت تشبيه با  
دلبر مجالا نامه دي ناسي كوني شانامه دي  
نونك مخالف ني ندي هل قلبها نحوي صبا

نِي شُكْرًا سِيبِي دَسْتِ وَزَنْدِ زَانِمِ مَجَالًا نَامَه خَوَانْدُ  
لِيغَانِ تَبَسُّمِ كِرِ زِقَنْدِ مَاسْتِ كَبَانِ فِي رُبَا  
قَاصِدِ بِمَقْصُودَامَه هَاتِ بَا مُؤَدَه وَ أَمْرُ وَ بَرَاتِ  
نِيشَانِ هِنَارِنِ هَمِ خَلَاتِ شَهْزَادَه بَا كُنْگُونِ قَبَا  
إِيرُ وَ مَجَالِ لِي هَاتِ وَ وَخْتِ دِيسَا جُوَانِ بُو مِنِ دِرْخْتِ  
أَوْ لَا مِعَادَايِي زَنْخْتِ مَا كَانِ بَرَقَا خُلْبَا

سَلَوَى رَوَانِ زَرِينِ وَرَقِ چِيچَكِ ﴿مَلِي﴾ دِينِ صَدِ نَسَقِ  
بَاقُوئَهَا بَحْكِي الشَّفَقِ بَحْكِي عَقُودَا كَو كَبَا (۱)

❦ وَ لَه اِيضَا قَدَسِ سِرَه ❦

دَلْبَرِ شَكِينَا شُكْرَكَ فَقُلْتُ يَا رُوحِي مَنِي  
گُو مِنِ حَتَا خَاطِرِ هَبْتِ مِنِ گُوچِه كِمِ اَزْ بَاهَتَا  
زُلْفَانِ تُوَسِ چِينِ چِينِ بِيكَه بَسْكِينِ مُقَابِلِ دِينِ بِيكَه  
پِيشْكِشِ بِكَ زُلْفَكَ تَه بِنِ مُلْكِ خَتَنِ تَخْتِ خَتَا  
دَلِ بِنْدِ دَا فَا زُلْفَكِي گَفْتِي كَمَنْدَا اَلْفَكِي  
هَلِ فِي بَدِ النَّمَقْتُونِ شَيِ اَوْ كَيْفِ اصْنَعِ يَا فِتَا

زلفین بت و شیرین لبان زهرینه شبّهت عقربان  
 لی من زبسکا پُرگری اِرو نینی گرتن دوتا  
 نسبت پری زیبانه او وک تیر گزایک تابه او  
 یا من رای خلی فهل یُشبی بَشینی قامتا  
 مه زبُنجّه یایار زیننی بی پُرس یک سیفک چنی  
 وِما جنیت جنیتی اَلقت علی جنایتا

❦ وله ایضا قدس سره ❦

بنار فرقتی سُهیم ز فرق سرحتی بی دا  
 خدنگا غفلتی نُهیم ز برقاً لامعا نیدا  
 خدنگا فرقتی رَعده دلی او غفلتی لیدت  
 دِیژم و ز جبل بت او بکرت وی دگما نیدا  
 هجی فرقت ندی هجران نبی من داغ و کس لینه  
 ز بل درزی د هجرانی فرآقا روح و جان کی دا  
 زهر بی داغ و بی دردی مه پز سن محنتا عشقی  
 چه زانن بی خبر زانا دلی داغ و کسر نیدا  
 کسی محنت دی و فرقت فخواری جرعه یا هجری  
 گری وان تی محال من دفی هجران و زجریدا  
 بداما محبتی بندم خدنگا فرقتی دل نُهت  
 بشبه مرغی نیم بسمل دهف و رتیم دخونیدا

بِرُوسْكَآ بَاطِنِي دَادِلْ دِپِيتِي سِينَهْ وَيِ وَرَبُو  
كُو دِي بِيْتِنِ تَبِيْتَا دِلْ دِنَاكْ وَيِ نَارُو بِيْتِيْدَا  
زَالْفِي شُبَهْتِي زَلْفِي مَدَامْ لَوِي قَرَارْمْ اَزْ  
كُو جَانِ مِّنْ عَزِيْزِ لِرُو چُو وِدِ لَوِي دِ الْفِيْدَا  
رُ مَحْبُوْبْ دُوْرْ كِرِيْمْ چَرَخِي فَلَكَ وَيِ پُرْ هَلَا فَيْتِيْمْ  
زَا نِيْمْ دِي لِكُوْدَتِ مِّنْ دِ فِي دُوْرَانِ وَ چَرَخِيْدَا  
حَبِيْبِي بِي خَطَا كُشْتِيْمْ بَدْرَبَا فِرَقْتِي آخِرْ  
ذُوِي رُوْزِي دِ زَا بِي مِّنْ كُو بَارْ اَوْتِيْرْ لِحَرْ گِيْدَا  
گَلُو دِيْسَا بَهْ بِيْنِيْمْ اَزْ چِرَا بِي وَ صَلْتِي هَلِيْتِ  
بِصُوْرْمْ شُبَهْ پِرُو آ بِي دِيْبِرُوِي نُورُو شُوْ قِيْدَا  
بِيْدَرِي كُو كِبَا صُحِي لِمَشْرِقِ زُهْرَهْ طَالَعِ بِيْتِ  
زُحَلْ دُوْرِيْتِ بِيْشَشْ بُرْجَانِ وَ وُنْدَا بِيْتِ دِ غَرِ بِيْدَا  
زُقُنْدُسْ زُهْرَهْ پِيْدَا بِيْتِ زُهِنْدِسْ مُشْتِرِي بِيْتِ دَرِ  
سِيْدِي دِتِ تُرْبَا بِي شَفَقْ دِتِ قَامْتِي بِيْدَا  
زِ شُوْقِ اَبْرُوَانِ بِيْنِيْتِ هَلَالْ دِيْسَا دِقُوْسِيْنَانِ  
زِ خَاوَرِ بِيْتَهْ خُوْرْ شِيْدِي ظَلَامْ وَ رِيْتِ دِ تُوْرِيْدَا  
پُوْرْدَانِ زِيْنِيْنِ گُلَشِنِ چِمِنِ دَا لَالَهْ بِيْشَكْفَتِيْنِ  
بِيْنَفَشْ وَ چِيچَكَا نِ فِي كِرَا شَفَقْ دَا بِيكْ دِرُوْ ضِيْدَا



سَحَرَّ مَهْ عِنْدَ لَيْبِ مَسْنِينِ زِبِينَا وَرَ دُو بِشَكُورِ زَانِ  
شُبُهْ ثُو تَاكُ وَ كُو يِنَانِ دِنَالِينِ اَمِ دِفِرِ قِيدَا  
لِكَلْبِ آسْتَانِ خُوَهْ نَهْ پِرِ سِي قَطِ حَبِيبِ جَارَكِ  
گَلُونَا يِنَهْ بِيرِي اَمِ دِفِي نِيچِيرُو رَا فِيدَا  
دِزَانِيْمِ شَهْسُوَارِ مِيْنِ غَزَالَكِ وَيِ دِفْتِرَا كِي  
بِحَايِ صِيْدِي اَز بُو مَا دُوِي فِتْرَاكُ وَ بَنْدِيدَا  
چِهْ حَدِ صَدِ هَزَارِ جَانِ بِيْنِ دِفْتِرَا كَا حَبِيبِي مِيْنِ  
كُو صَدِ جَنْشِيدُ وَ كِيخُسُرُو غَلَامِيْنِ سَرِ دِفِي رِيدَا  
دِدَهْ سَالَانِ مَلَا زِمِ مَامِ وَ بَارِي رُو تَدَا جَارَكِ  
وَ كَرَنَهْ بَارَا اَكْرَرُو دِتْ هِيَهْ جَارَكِ دِسَالِيدَا  
دِلُو مِيَزِ گِيْنَهْ مِيْنِ شَابَهْ كُو سُلْطَانِ مَهْ دِي بِيْتِيْنِ  
زِيْمِيْنِ بَا وَرَكَهْ بِيْنِ غَامِي سَحَرِ مِيْزِ گِيْنِ مِيْنِ بِيْنِدَا  
شُكْرُ بِيْنَاهِيَا مِيْنِ هَاتِ وَ بَعْفُوبِ دِيدَهْ رُو شَنْ بُو  
يُو بَا يُو سَفِي مِصْرِي لِكْنَعَا فِي بَصَرِ بِيْنِدَا  
تَسِيْمِ سُنْبُلُ وَ سِيْفَانِ سَحَرِ دَا حَبَسِ وَ زُنْدَانِي  
فَبُو قَفْلَا مَهْ بِي مِفْتَهْ زِرْتِ گِيْنِي زُقْفَلِي دَا  
فِرَاقِي شَفْ بَا خِرْ جُو سِيْپِيْدَهْ كِفَشِ بُو دِسَا  
مَرِيخَا نَحْسِ آفَا بُو خُو بَا بُو رُو زِ دِشَرِ قِيدَا  
دِچَرِ خِي وَ كِ نُجُوْمِ دِيْمِ دُرُ سَمَا هَاتِيْنِ قِرَانَا يَكِ  
هِيْفَا بَدْرِ بُو اَوْ سِرِ پَرِي مِيْنِ دِي دِرْقِصِيدَا

ذُوَادِي اَيْمَنِي دَلْبَرُ نَزَامُ اَنْكُشْتَكْ اِظْهَارِ كَر  
 كُوخُوشِ اَنْوَارُ بَرْقِنِ اَوْ تَجْلَابُونِ دِطُورِيدَا  
 قَرَانَا زُهْرَةُ بِي مِيْنِ دِي دَبَرُ عِقْدَا تُرْيَايِي  
 زُبُرُو بِنَانِ دِيوَمِ عَكْسَه هِيْزِ كَفْتِي دِجَامِيدَا  
 حَبِيْبِي عَزَمِ صُحْبَتِ كِرِ دِجَامَانِ لَوِ شَرَابِ اَنْبِي  
 دَلِ مِيْنِ دِي دُو صِيَادَانِ زُبُرِيَانِرَا بَرِي وَيْدَا  
 بِتُولِيْنِ اَسْتَانِيْرَا فَهْ خَوْنَدِمِ مِيْرِ بِيْدَرِ گَاهِي  
 بِيْشِي چَاْفِي حَبِيْبِ دِيْتِمِ شُكْرُ اَنْ شَفَقَهْ مَوْلِيدَا  
 زُشْكَلِ اَبْرُو بِيْنِ سَاْفِي هِلَاتِيْنِ صَدِ هِلَالِ اِيْرُو  
 وَهْ بَدْرُكِ مِيْنِ مُقَابِلِ دِي اِشَارَتِ مِيْنِ زِعْكَسِي دَا  
 بِيْزَهْرِ خُوِي شَرِيْفِ خَوْنَدِمِ كُو خَدْمَتْكَارِ دَبَرِيْبِي  
 تَهْ بُرْجُوْرُو جَفَا دِيْنَهْ دِسْلُوْكُ وَسَعِيْ وَجَهْدِ يْدَا  
 بِيْچِيْنِ وَرْدَانِ زُگْلَزَارَانِ كُو اَغْيَارَانِ بِيْدَسْتِ خَارِنِ  
 زُ مَخْصُوصَانِ دَرِ گَاهِي دُوْعَامِيْنِ اَوْ دِهْجَرِيْدَا  
 بِيْشَرِيْفَا خَوْهْ اَزْ خَوْنَدِمِ زُ لُطْفِي بِنْدَهْ نِيْشَانِ كِرِ  
 خَلَاتِ وَ شَفَقَهْ وَ دِلْدَانِ شُكْرِ خَوَازِيْنِ كُو بَا خُوِي دَا  
 مِهْ هَادِرِ سَجْدَهْ بَا شُكْرِي لَوِي عَرْدِي مُقَدَّسِ بِيْرِ  
 بُمُوْگَايِيْنِ خَوْهْ دُرُسْفَتِيْنِ اَنْبِي مَالِي لِمَرْدِيْدَا  
 هِيَا بِيْنَاهِيَا جَهَنْمَانِ بُتُ وَ عَزَايُ وَ لَاتِ مِيْنِ  
 نُوِي پِيْشِ بَرِ سُجُوْدَا مِيْنِ سَحَرِ گَاهَانِ دِخْلُوِيْدَا

لِبَالِ عِلْمِ تَهْ مَعْلُومَهْ زِي زِي مَن تُو مَقْصُودِي  
فِدَايِ جَانِ مَهْ دِي جَانِ بِيْتِ دِقْسْتَاوِ وِصْلِ وِ دِي نِي دَا  
بِحُسْنَا خُو اِلَهِي كِي بِي سَهْمُ وِ هِي بَتِ دِي نِي  
نُجُومُ وِ كَوِ كَبِ لَامِعِ زِي بَالَاتِي نِي بَهْ بُو نِي دَا

بِحَالِي نِي وِرْدُو تَسْرِي بِنَانِ زِي قُدْرَتِ خَطِ كِشَانْدِي لِي  
بِي تَرَحَانِي نِي غَمَزَا عِي لِي سَحَرِ گَاهَانِ تَسِيمِ لِي دَا  
كُو تُو لِي آسْتَانِي دُورِ نَكِي اِي دِي زِي دَرِ گَاهِي  
زِي بَا خُو ي فَي رِجُونَا كِي نِي دِي بَابِ لُطْفِ وِ رَحْمِي دَا  
تُو نَارِي فِرْقَتِي زَانِي دِي كَارِمِ اَزِ تَحْمَلِ كِي مِ  
دِي بَارِ كُو هِ قَنْدِيلِي مِ گَرِ فِيلِي مِ دِعِشْتِي دَا  
زَهِي دَرْدِي مَزِي نِي فِرْقَتِ جِگَرِ صُوتِ آتَشِي دَا دِلِ  
جِي صَبْرِي نَمَا چِنْدَانِ فَرَجِ مَن دِي دِصْبَرِي دَا  
﴿مَلَا﴾ بِي قَامَتَا بِي كِنَا قِيَامَتِ مَن بِي چِهْتَانِ دِي  
فِرَاقِي رُو سِيَا بِي نِي تَهْ زِي مَن جَانِي شِي رِي نِي جِي دَا

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسَ سِرًّا ﴾

سَرِ زُلْفَاتَهْ بِي كَلَابِ دُعَا هَاتَهْ دَسْتِ مَهْ بِي جَلَابِ دُعَا  
صُوفِي ي خَلْوَهْ تُشِي نِي بِي نَهْ سُجُودِ  
هَرِ دُو بِي رَهِي نِي تَهْ نَهْ عِرَابِ دُعَا  
عَرَضِ كِي دِي بِي كَرِي مِ صُورَتِ حَالِ  
كُو تُو ي قِبْلَهْ اَرَبَابِ دُعَا

وَ دُعَايِ قَدَحِكَ دَرِ دَسْتَتَه  
هَرَ سَحَرَ مَسْتِ مَيِ نَابِ دُعَا  
كُلِّ اِفْتَالِ وَ كُنْزَارِ قَبُولِ  
مِه چِنِي بُودِ شُكْرِ خَوَابِ دُعَا  
بِرِ دُو بَرِهِيْنِ تَه وَ اِخْلَاصِ وَ بَقِيْنِ  
مِه دِ بَرِ سَجْدَهٗ بِاَدَابِ دُعَا  
وَ دِيكِ صَافِي تُو مَحْرَابِ بِيِيْنِ  
سَجْدَهٗ يَكِ لَازِمَهٗ دَرِ بَابِ دُعَا  
مِه دِدَلِ عُرُوَهٗ وَ ثِقَابَهٗ بِدَسْتِ  
وَ تَنَابَاتَهٗ سَرِ اَلْقَابِ دُعَا  
وَ اَزَلِ يَكِ جِهْتِي دَايَهٗ ﴿مَلِي﴾  
هَرَمَهٗ اِخْلَاصَهٗ وَ اَسْبَابِ دُعَا

﴿ بَابُ الْاَلَاءِ ﴾

﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسٌ سِرًّا ﴾

دَسْتِ قُدْرَتِ كُو هَلَا نَيْتِ وَ بُوْتَا تَه تَقَابِ  
بِحَمَالَا جَبْرُوْتِي مَه تَمَانِ پَرْدَهٗ وَ حِجَابِ  
لُكَلِيْنِ تَه تَرُو نَازِكِ كُو سَحَرِ كِرْتِي خُنَافِ  
دِ اَبَارِيْقِ قِنِيْدَانِ وَ حَسَدِ صُهْتِ مَحْلَابِ  
عِيْنِ كَافُوْرِيَهٗ مَشْرَبِ مَه وَ حُسْنَانَهٗ يَه صَافِ  
لَوِ وَ عَشَقَاتَهٗ دِدِلْدَا مَه فَبُو عِلْمِ عُبَابِ  
مَه وَ سَرِ چَشْمَهٗ حَيَوَانِ قَدَحِكَ صَافِي فَخَوَارِ  
نَا حِيِي لَذَّتِ وَ ذَوْ قَا مَه بِصَدِ جِلْدِ كِتَابِ

لَوْ دِجَنگِي مَه دِخُونِي كُو دِ عِشْقَاتَه بَسَاژ  
مَه بِيژَنَانَه دِخُونِن نِي وُقَاوُونُ وُ رِبَابُ

قَهْوَه يَا تَلخِ دِ گَل زَهْر هَلَا هَلْ بَه دَرِي  
مَه زِدَمَتِ تَه مُبَارَكْ شَكْرَ آمِيژَه مُغْلَابُ

فَلزَمَ عِشْقِي زِ بَايِ خُو مُخَالِفِ دَمَكِي  
دِهَمَامَاتِ عَجَاجِي مَه لِسَرِ دَمَتِ غِرَابُ

سَحْرِي خُضْرِ عِنَايَتِ كُو بَرِي نِ چِشْمَه دِل  
بِحَبَابِي مَه نَظَرِ دَا كُو جِهَانِ عَيْنِ سَرَابُ

بِحَبَابِي مَبَه مَغْرُورُ وُهَه سَرِ گِشْتَه \* مَلَا \*  
بَا فَبِرَ كَفْتِيَه وَي بِيهْدَه سَرِ گِشْتَه حَبَابُ

وَه بَه هُدُهْدُ زِ سَبَايِتِ وُ بَزَانِي نِ چِيَه حَالِ  
كُو لِحَالِ مَه غَرِيبَانِ نَه سُوَالِ وُ نَه جَوَابُ

هَر دُو بَرِهِي نِ تَه نَه مِخْرَابِ چِه اِيْمَانِ وُ چِه كُفْرُ  
بُوْدُو نَابُوْدُ كُو يَكِنِ اَثُ چِه تَوَابِ وُ چِه عِقَابُ

وَرَه نِيْشَانِ \* نِشَانِي \* دَه خُوَه بِي پَرْدَه سَحْرُ  
لِي زِ خُونِي بَكَه پَرِهِيژِ كُو شَهِيْدَانِ چِه حِسَابِ (۱)

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسُ سِرَّة ﴾

لِلّهِ الْحَمْدُ زِ بَارِي مَه دِدَمَتِ جَامَه لِبَالْبِ  
زِ لَبِ ثُوشِ بِيَابِي دِدَلِ اِلْهَامَه لِبَالْبِ

دِرِيَا وَا نِ خَطُ وُ خَالَانِ كُو نَه حَرْفِي نِ قَلَمِي نَه  
مَه زِ فَيْضَاتَه بَه مَسْنَانَه رَوَانِ چَامَه لِبَالْبِ

مَسْتِ شَهْكَاسِ مَيَا جَاذِبَهٗ بَيْنِ رُوحِ دِدِينِ  
 رُوحِ دِزَانَتِ كُو زَبَرِ لَذَّتِ عَشْتِ مَامَهٗ لِبَالَبِ  
 نِيرِ گِزَا مَسْتِ زُ بَالَا چِمْنَا سُنْبُلُ وُ گُلِ تِي  
 قَدَحِي تَا زَهٗ بَدَسْتِ خُوهِ مَشِي دَامَهٗ لِبَالَبِ  
 وَحَدَّتِ صِرْفَهٗ مَهٗ مَشْرَبِ تَهٗ چِهٖ اِكْسِيرِ وُ جُوذِ  
 اَمِ لِبَالَبِ چِهٖ لِبَالَبِ بِيخُوهِ هَمِ جَامَهٗ لِبَالَبِ  
 شَمْعِ وُ پَرَوَانَهٗ بِيذَاتِ خُوهِ زِحَالِ مَهٗ دِدُورِنِ  
 اَلشَكِ صِرْفَهٗ زُ عَشْقَانَهٗ فَوَسْتَامَهٗ لِبَالَبِ  
 قَدَحَكِ تَا زَهٗ زُ عَشْقِي دَا زَلِ دَامَهٗ حَكِيمِي  
 زِي دَنُوشِينِ هَمِي وُ هَمِي هَمِي بِيخُوهِ جَامَامَهٗ لِبَالَبِ  
 جَارِكِي گُوهِتِ (نَشَائِي) نَهٗ \* مَلَائِي \* وَرَهٗ بَانِي  
 اَنُ دِخَوَاسْتِ مَهٗ زُ دِلُ وُ جَانِ دِهِنِ وُ كَامَهٗ لِبَالَبِ  
 تَهٗ دِزَانِمِ تَهٗ دِينِمِ كُو تُوِي نُورِ وُ جُوذِ  
 اللهُ اللهُ زِچِهٖ نُورَهٗ دِسَرَابَامَهٗ لِبَالَبِ  
 زُ عِنَايَتِ نَظَرِي خَاصَهٗ كُوهِرِ مَصْرَعِ وُ بِيئَتِكِ  
 قَدَحِينِ اَبِ حَيَايِنَهٗ دِ شَمْرَامَهٗ لِبَالَبِ

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسُ سُرَّةِ ﴾

شاهِ بَقَصْنَدَا كُشْتِنَا مِي نِمِ هَوَانْدِنِ بِي سَبَبِ  
 دَامَهٗ چَشْمِ فُهْرُ وُ خَشْمِي نِمِ لَدَلِدَا كُو اَدَبِ  
 كُشْتِنِي دِيدَارُ وُ دِنِي بِي خَطَا هَرِ دَهٗ صَدِنِ  
 هَرِ سَحَرِ دِسَا زُنُو وِي نِي نِهٖ كِيرِي صَدِ جَلَبِ

دِي دُجْرَحِي بَنَجُمِينِ بَيْنَ تَنْزَالِ كِتِّ مَرِيخِ  
مِثْلِ شَمْسٍ كَرَّ كَشِينِينِ لَوَانِ نِينِ غَضَبِ  
هَرَّ مَجَالًا أَوْ دِجْنَكِي بِيْتِ وَرَتْ هَرَّ جَارِكِي  
رَأَسَتْ وَجِبَّ دِي بِيخِينِ صَدَّ صَدِّ مِمْرَاقِ وَقَصَبِ  
رُسْتَمِ وَجَمَشِيدِ وَخَالِدِ حَمْرَهْ يَانِ شِيرِي عَلِي  
أَفْرِينِ يَا شَهْسُوَارِ تَرْكُ وَرَمْبَازِ عَرَبِ  
لِي لَتَوَلِي آسْتَانِي چِيخِ بِهِ وَآنِ لَمَلَانِ كَرِينِ  
دَرَكَهِي فَتَحِي قَبُو لِرُو لِمَهْجُورَانِ عَجَبِ  
بَنَدَهْ صَادِقِ سَحَرِ آمَانِجِ رَشْتُوَزِينِ خَوْهْ كَرِينِ  
مِنْ بِقَوْلِ دَرْمِينَانِ دَتِ بَرِخَدَنگانِ بِي سَبَبِ  
لَشَكْرِي قَهْرُ وَغَمَانِ وَيِ چُونِ حِصَارِ اَدَلِ بَكِينِ  
كَعْبَهْ وَبَيْتِ الْحَرَامَهْ لِي بِنُورِ بَيْتِنِ رَجَبِ  
سُفْتِينِ پُر لَمَلِ وَ مَرَجَانَانِ بِهِ مُؤَكَّانَانِ حَتَّى  
دَبَدَهْ رَوْشَنِ بُونِ بَدِينَا دِيمِ دُرِي سِيمِينِ غَبَبِ  
إِي فِيهِ خُضْرِي رَا دَفِيْتِ آفَا حَيَاتِي بَتِ نَصِيبِ  
دِي بَسْمِي وَجَهْدِ يَكْسَانِ بِنِ لِبَالِ وَيِ رُو زُوشَبِ  
خِدْمَتَا پِيرِي مُغَانِ دِي كِتِّ كَسِي مَقْصُودَهْ مَسِي  
شِيْشَهْ وَجَامَا زُجَاجِي إِي دَفِيْتِ دِي رَتْ حَلَبِ  
جَوْرِ هِنْدِي دِي كَشِينِيْتِ هَرَّ كَسِي طَاوُوسِ دَفِيْتِ  
كُوْهَرُو دُرَا بَتِيمِ بِي تَرْكِ سَرْتَبْتِينِ طَلَبِ

غفلتِي اَوْ كَشَفِي شِيرَ دَسْتِ بَه دَسْتِ هَاتِنِ جَگَرِ  
گُوغَبِيئِنِيَا \* مَلَا \* مَسْكِينِ مَه لِي كَرِ كَرِ كَزَبِ (۱)

﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴾

مِنْ دِدَلِ كُوْفَانِ هَزَارِنِ دَاغُ وَاكْتَبِرَ بِي حِسَابِ  
مَحْتَمًا وَرَدِينِ بَخَارِنِ وَايْنِ دِدَلْدَا صَدِّ نَشَابِ  
صَدِّ نَشَابِنِ مِنْ دِدَلِ اِيْرُو زَخَارِنِ صُوْرُ مَحْلَانِ  
بِكْ يِكْ بِيْسَكَانِ جَفِي بُونِ چُوْنَه جَرِ گِيْدَا كَلَابِ  
پَرِ بُوَانِ جَرِحَانِ خُوْتِيْرِنِ لَوِ كُوْدِي دَرْمَانِ ذِكِرِ  
شَرَبَتُ وَا فَا حَيَاتِي شَكْرُو قَنْدُو مَحْلَابِ  
گَرْدُو صَدِّ بِيْسَكَانِ دِيْنِيَا دِلِ بُوَانِ دِي خُوْشِ بُوَانِ  
هَرْدَمَا كُو كَبِ بَدِيْنَا نَجْمُ وَا پَرُو بِنِ بِي حِجَابِ  
زَهْرَه وَا عَقْدَا ثُرْبًا كَشَفِي بُونِ اَوْ دِ شَرْقِ  
سَابَه يَا بَحْتِي مَه دَا بِي مَا لَسَرِ پَرْدَه وَنِقَابِ  
وَا زِگُوْنِ دُوْرِي نَمَا مِنْ چَرِخِ وَا بَا بِي لَوِ لَبَانِ  
كُو كَبَانِ سِيْرَا مُخَالَفِ گِيْرَتِ وَا نِيَكَلِ كَرِ حِسَابِ  
فِيكْ كَتِنِ شَمْسِ وَا زُحَلِ اِيْرُو دِيْرَجَا عَقْرَبِي  
سِيْفِ چُوْدَسْتِ مِرِيخِي مُلْكِ دِلِ لَوِ بُو خَرَابِ  
لَوِ تَنْزَلِ كِرِ مِرِيخِي نُوبَه چُو دُوْرَا زُحَلِ  
چُو طَرْفِ مِهْرَا سِيْپَهْرِي نَزَلِي عَرْدَانِ عَذَابِ



لَو به شش برجان عطار د ز آفتابی دور بو  
لی زحل بو مشتري آفیتہ چرخي انقلاب  
شوشی نظماً نجومان هیئتاً چرخ و بروج  
لَو لوضعك درنه یتین ماه و زهره و آفتاب  
مُنْقَلِب من دي منازل فاژي او سیری د کین  
یک یک خون زی دبارن آتش و لَمَع و شهاب  
زهره چنگی اف سواژ دي او زچنگ آفیتہ چنگ  
خوش لپی قانون وی گوه ده شو قانون و رباب  
از دیم آخر زمانه دي قیامت رابین  
لَو شقاتاری کشاندي نهشت اسود غراب  
خوش لین عالم سیاه ماسیر و کو کب قطه نمان  
از زنی روزی دیرسام آخری زو کیر شتاب  
اف نه او اقلیمه باشمس و کو اکب تی بسیر  
از نه وی عردی دینیم با کولی او ماهتاب  
بن و طیارک مه دي و ربو دمن و نداد کیرم  
دامه بر پتجه و کلابان هلفرا اندم و ک عقاب  
سفله وي لاسام و آفیتیم زمینا ظلمتی  
لی کو هشیارم گلویان خونه من دیتی به خواب  
دیوی مملون و متافق ای خدی رورش کیری  
ما بیالا هلكشیتین عاقبت چي بت صلاب

اهرمین تعلیم دابو ابیضی دست تی هبو  
پُر بِنی تعلیم و رآی هاتبو چوبو خطاب  
سر پری علت زانی سخر یا ابیض دکت  
پُر غلط آرزان مه دی در حق خوه او عالی جناب  
آه ایامین وصالی وه کو خوش بو رین و چون  
او شرابا عیش و نوش ما پیش بر من سراب  
شربت شیرین لبان زهرا هلاهل بو دنان  
لو بنار فرقتی آخر لیل دل کیر کباب  
هدهدک خوش طبع من لرو دبی هر وک نسیم  
دا پبال دلیر هنارا بانیا دیسا جواب  
عرض حالی من بگوتای بعنوان ادب  
آستان بکرا زیارت چتر و سیوان و طناب  
داد چشمان من ورینا خاک هر وک تونیا  
یا حبیب پی لی نهائی بانیا وی او ثراب  
هر کسی رآی دبختی جار کی مهذر بکت  
خیر هفتی حج ددیرت بلکو بهتر او تو اب  
و غده دابودی شهید کم وی بشیری خوی شریف  
مانبی لرو پشیمان او ژتد پیرا صواب  
شرح حالی من (ملا) نارت بیاضی هی تمام  
فی سواد ی گرجه هر دم زی یرن صد انتخاب (۲)

وقال ايضا قدس سره

لَوْ سَحَرَ جَوْلَانٌ دَدَتْ بَائِي صَبَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
سُوسِنٌ وَسُنْبُلٌ بِهِ مَسْتِي بَيْنَ سَمَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
دَاؤِ عَرَابَا دُو نُونَانَ سَجْدَةَ بَيْتِ أَسْوَدِ حَجَرِ  
دَلِ بِهِ مِيزَانَ مَا هِيَ نَوَابِرُ وَنَمَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
دَلِ زَيْسِنَا فَنَفْلِينَ بُو فِرْدَا خَلَا سِيَاهِ  
شَهْرٍ زُلْفَا شِبَالِي دَالِ دَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
عَالَمَكِ وَيِرَانَ زُلْفِينَ تَهْ زُرْنَكِ عَثْبَرِي  
جَرِيخُ وَبِرُؤَازِي دِدَنْ جَارَكِ لِبَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
خَنْجَرُ وَنِيرُ وَتَبَرُ بَارِينَ شِبَهَ بَرَقُ وَبُرُوسَكِ  
مِصْرِيَانَ لَامِعِ زَالْمَاسَانَ دَدَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
طَيْرِكُ وَعَقْدُ وَشَرَابُ وَتَشْرِكُ وَبَرَكُ وَوَرَقُ  
هَرِ بَلَرُ وَوَجْدَبَهْ بِنِ يَأْقُوتِ تَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
بَشْكُورِيْنَ بَنْدَا كِيرِي بَائِي زُرْنَكِي كَوِ كِبَانَ  
بَرَقُ وَنِيرُ وَزَيْنُ زُخُورِ شِيدِي فِدَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ  
كَوِ كَبُ وَقُونِسِ فَرَحُ لُؤْلُؤِي بَنْدَا حِيدَرِي  
نِينَ طَوَافَا زُلْفُ وَخَالِينَ دَلِ رُبَائِي رَأْسَتْ وَجَبَّ

دِل دِخُونِتْ زُلفُ وُ خَالانِ دِيمُ وُ بِالآيِنِ زُتُورُ  
 هَرُ بِقَانُونِ مُودَهٗ بِاَغْيَبِي زِنَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 زَنگِيانِ جُوشَنِ فَهٗ بَسْتِنِ پِيشِ بَرِي جُوقَا حَبَشِ  
 دَابَرِ سْتِنِ بَنَكِ بَهٗ بَنَكِ چُونِ بَرِ لُوايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 چِنگَا چِنگَا بِشَكُوانِ آوازُ وُ دَنگِ زَرِ گُوانِ  
 صَدِّ مَلَايِكِ گَهٗ دِدِنِ بَرُويِ نِوَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 لَوُ زِ عِشَقَاوِي دِنَالِنِ بَا زَنُ وُ بَرَكُ وُ وِرَقِ  
 جَذَبَهٗ بِاِ دِلِ مَنِ زُ رَمَزَا وُ اَنِ گَهَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 زُهْرَهٗ وُ عَقْدَا تُرَبَّايِي دِشَرَفِي كَشْفِي  
 لَيْلَةُ الْقَدْرِي زِ مَغْرِبِ پَرْدَهٗ دَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 زُهْرَهٗ رَنگِي مَاهِ وُ خُورِ شَيْدِي زِ بِالَاوِي نِمَا  
 لَوُ دُ وُ كَوُ كَبِ چُونَهٗ فِيرا اِسْتِوَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 يَشَهٗ اَبِوَايِي زُ خُلُويِ حُورِ بِاِ قُدْسِي سِرِشْتِ  
 صَدِّ هَزَارَانِ حُورِ قُدْسِي تِنِ لِقَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ  
 مَا مَلَايِي اَزِ لَبِي لَعَلِ اَبِ حَيَوانِ بَتِ نَصِيبِ  
 قُدْسِيانِ رَا گِرِ نِينِ دَسْتِي دُعَايِي رَاسْتِ وُ چَپِ

﴿ باب التاء ﴾

﴿ وقال ايضا قدس سورة ﴾

نِيرِ گِزِينِ شَنگِ دِمَسْتِنِ چَپِ وُ رَاسْتِ  
 سَا قِيانِ جَامِ دِدَسْتِنِ چَپِ وُ رَاسْتِ

رَاسْتُ وُجَبُ نَيْنِ جِگَرُ وُ سِنَه كَلَابُ  
 عَرَعَرِينِ شَنَكِ دِمَسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 ثُوخُ وُ عَلَا كُو خُو بَا بُونِ وُ عَجَمُ  
 عَرَبَانِ تَبِ شِكْسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 بَرُ فِه شَرْقِي دِ سَحَرُ وُ سَتَايِنِ  
 هِنْدُ وُ بِنِ رُوژِ پَرَسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 قَيْنَصَرِي رُو مِي لَسَرَحَدِ فَرِنَكِ  
 طُوبُ وُ زَنْجِيرِ فِه بَسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 هَرُ دُو دَسْتِنِ خُوهُ حَمَائِلِ شَفَه كِي  
 مَه زَبُوبَارِي دِخُوسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 فِه \* مَلِي \* سَر پَرِي بَا حُورِي صِفَتِ  
 مَد مَلَكِ دَسْتِ بَه دَسْتِنِ چَبُ وُ رَاسْتُ  
 وَقَالَ اِيضَا قَدَس سِرَه

گَرِ رُو مِي حُورِي سِرِشْتِي عَشُوهُ بَكِ اِظْهَارِ بِيْتِ  
 دِي بَه بِيْتِ نَارِ خَلِيلِ اللّهُ وُ دُوژَه سَارِ بِيْتِ  
 وَرِ زَبُرِ پَرِ دِي بَدِي بِيْنِضَا بَه مُعْجِزِ بِيْتَه دَرِ  
 شَمْسِ وُ كَوِ كَبِ دِي هَلِينِ عَالَمِ تَوِي اَنْوَارِ بِيْتِ  
 وَرِ زَعَكْسَا خَمَرِيَانِ قَوَسِ قَزَحِ دِتِ يَاسْمِينِ  
 دِي گُلِ وُ رِيْحَانِ بَه بَارِنِ تِيكُ وُ تِيكُ گُلْزَارِ بِيْتِ

شَمْعِ دِي جَانِ دَتِ زُشَوَقِي يِئْتَه بَرِ صُبْحِي نَفْسِ  
نَارِتِ آخِرِ گَرِ بَه مُوِيكِ بَحْتِ زُلْفَا يَارِ بِيَتِ  
سَلْسِلَا بَحْتِي زِخُونَا دِلِ بَرِ آنِ زُلْفَا بَه چِينِ  
دِي خَطَايِتِ نَاكِ مِسْكَ اَرِ نَافَه تَا تَارِ بِيَتِ  
طُوقِ گَرِ دَنْ حَلَقَه زُنَّارِ زُلْفَا يَارِ مِيَنِ  
دِي كَلِيَتَا كَلْبِ عَشَقِي حَلَقَه يَا زُنَّارِ بِيَتِ  
عَقْدِ اِحْرَامِي دِعَشَقِي دَا كُو پِيَرِ عَشَقِ بَسْتِ  
دِي چِه غَمِ گَرِ خَرَقَه رَهْنِ خَا تَه خَمَّارِ بِيَتِ  
گَزْمَه يَكِ قَوْمِي شَمِيَنِ عَاشِقِ بَه نِي فَا دِلِ كَبِيَتِ  
دِي زُجَانِ دَسْتَانِ بَه شُوتِ خَاسَمَا كِفْتَانِ نُوبَارِ بِيَتِ  
وَرِ زُفُو سِيَنَانِ بَه مِي زَانِ يِئْتَه دَرِ جُو تَاكِ خَدَنَكِ  
دِي جَكَّرِ بِيَتِ پَارَه پَارَه سِيَنَه تَارُو مَارِ بِيَتِ  
خُونِ زِ مِي لَا كِي بَدَرِ بَا خَنْجَرِي گَرِ يِئْتَه دَرِ  
بُو شَهِيْدِ عَشَقِ اِيْدِي دِي زِ كُو هَشِيَارِ بِيَتِ  
دِي زُو آنِ لَعْلَانِ شَفَا يِي دِلِ يِقَانُونِ طَلَبَه كِيَتِ  
دَا اِشَارَتِ خَوْشِ بَكِيَنِ هَرِ چِي كَسِي بِي مَارِ بِيَتِ  
بُلْبُلِي مَجْرُوحِ عَشَقِي طَاقَتَا خَارَانِ نِهِنِ  
دِي كَلَا فَا رِي شِ سِيَنَه بِشَكُو كِ يِي خَارِ بِيَتِ  
هَرِ دِي بَا زِي صَفَتِ دِي صِيَدِ تِيْمُونَكِ وَه يِي  
فِرُو پَرُو آ زِي هَمَا يِي پَنَجَه يِي شُنْقَارِ بِيَتِ

بارِ دِي حَاكِمِ بَيْنِ قَوْلِ رَقِيَّانِ گُوَهْ نَهْ كِتْ  
شَاهِ مُلْكِ دِلْبَرِي دِي فَاعِلِكْ مُخْتَارِ بِيْتْ  
دَلِ بَطْلَمِي نَاصُوژِي غَنَجْ وَ خَطُو خَالِنِ دِدَلْ  
خَيْرِ خَوَاهِينِ دَوْلَتِي مِيرِي زُوَانِ گُوَهِنْدَارِ بِيْتْ  
طَيْرِ دَلِ بِي طَمْعَكِي نَآيْتَهْ دَسْتِ شَهْرَادَهْ يَانِ  
قُوَشْجِي شَاهِينِ دِدَسْتِي وَي دِي آزارِ بِيْتْ

بَنْدَهْ بَاخُوِي بَهْ نِيْتِ دِي مَيْلِ سِيْمِ وُزْرَهْ نَهْ كِتْ  
دَا عَطَايَا پَادِشَاهَانِ بِي حَدُو اِذْمَارِ بِيْتْ  
سَارِ دِيْتِ دَلِ مَا بَهْ صَدَّ جَوُزُو جَفَايَانِ ذَرَهْ يَكْ  
عَشَقِ طَبَعَتِ نَارَهْ هِنَكِي دِي بَهْ جِتْ دِزُوَارِ بِيْتْ  
لَشْكِرِي عَالَمِ مَكْرِي يَكْ سَرْتَهْ دِزْمِيْنِ بِيْنِ \* مَلَا \*  
غَمِ بَهْ مُوِيَكْ نَاكِشِيْنِي گِرْتَهْ دِلْبَرِ بَارِ بِيْتْ  
❦ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرَّةِ ❦

قَلْبِي مَهْ شُبِهْ زَبَرِ زَفِيضَاتَهْ جَلَا گِرْتْ  
مَارُو سِيَهْ وُصْفِرِ صِفَتِ رَنَّاكِ صَفَا گِرْتْ  
تَشْبِيَهْ بَهْ جَدُوَلِ مَهْ دَنِيفِ آتَشِي عَشَقِي  
دَلِ قَلْبِ حَقِيْقَتِ بِيْتِ وَا كَسِيْرِ هَمَا گِرْتْ  
سَالِكْ كِيَهْ هَاتِي زِمَجَاژِي بَهْ حَقِيْقَتِ  
صُوْرَتِ نَهْ شُنَاسِي وِ بَعْنِي نَهْ فَنَّا گِرْتْ

تَنْهَانَهُ لِيْنِ . لَامِعِ حُسْنَاتِهِ شَفَقٌ دَا  
عَالَمٌ بِهِ خَوْهُ وَيِ حُسْنٌ وَجَمَالِي دِخْوَهُ دَاغِرْت  
تَيْغُونِ دِدَسْتِي تَهْ زَهِي دَوْلَهُ وَ اِئْبَالِ  
هَر چِي تَه بَرِي دَامِ دَثُورَا خَوْهُ هُمَاغِرْت  
جَانِي خَوْهُ مَهْ كِرْدَانَهْ دَا اِنَا كُو قَدَايِي  
اَهُو صَفَتِ اُو بِي حَسِيَا رَاهِي خَطَاغِرْت  
عَنْقَانَهْ شِكَارَا كَسَهْ دَا اِنَانِ تُو بِهِ چِي نَر  
دَا اِنَا كُو لَمَنْقَا تُو نَدِي بَادِ هُوَاغِرْت  
هَر كَسِ سَحَرِي طَالِبِ تَشْتِكِ بِهِ چِمَنْ هَات  
هِنِ سُوَسُنِ وَ هِنِ سُنْبُلِ وَ هِنِ زُلْفِي دُو تَاغِرْت  
دَسْتِي مَهْ سَحَرِغِرْت وَ بَرِي نِ سِيَرِ حَبِيبي  
فِي الْحَالِ رَقِيبي زُحَسَدِ لِرَزَهْ وَ تَاغِرْت  
اُو كَبِكِ خَرَامَانِ كُو دَكُو زِي لَقَبُو هَات  
شَاهِي نِ قَضَائِي بِهِ تَغَا فُلِ زُخْوَهْ رَاغِرْت  
زِنَهَارِ كَسِي دَسْتِ بِهِ بِيْتِ اَرْقَمِ سَرُوِي  
بِي عِشْوَهْ لَمَلَانِ نَهْ بِي تَسْلِيْمِ زُهَاغِرْت  
صَبْرِي بَرِي شِيْرِي نَهْ وَهْ اُسْتَادِ خَبَرِ دَا  
لَوِ دِلِ مَهْ بِهِ تَحْلِي وَ غَمَانِ خُرْمِ شَاغِرْت  
هَر تَشْتَرُو شُو كِي نِ كُو حَبِيبي مَهْ لِدَلِ دَا  
مِنْ بَكِ بِهِ بَكِ وَ تِيكِ لِدَرْدِي خَوْهُ شَفَاغِرْت



عاشِقِ زُغَمِي سَايَهٗ وَيِ جَامِ طَلَبِ كِرِ  
 پُرْ عَقْلِ دِدِيرِتْ مَهٗ زُ قِسْمِ حُكْمَا گِرِتْ  
 صَفْ صَفْ نَهٗ تِنِي گَزْمَهٗ دِبَارِنِ زُ كِفَانَانِ  
 دِلْ كَا كَلُّ وُ زُلْفَانِ دِكَمَنْدِي بِهٗ تَبَا گِرِتْ  
 دِيَوَانَهٗ هَرِّ نَيْتَهٗ دَفِي سِلْسَلَهٗ وُ بِنْدِي  
 كُو مُسْتَحِقَهٗ خُسْرُوِي خُوبَانِ بِهٗ جَزَا گِرِتْ  
 بِيُوَسْتَهٗ دُو فِيرِسِ زُمْرَا دَا بَرِزِينِ دِلْ  
 زُلْفَانِ بِهٗ جَبُّ وُ رَاسْتِ لَا وُ غَلْمَهٗ جَمَا گِرِتْ  
 قَوْسِ دُو هَلَا لَانِ كُو لِسَرِ بُرْجِ اُسْدِ بَيْتِ  
 بُو شَهْرَهٗ دِعَامِي عَمَلِ اُنْ كُشْتِ نُمَا گِرِتْ  
 شِعْرَانَهٗ \* مَلَا \* سَحْرِ شَكْرِ رِيْزَهٗ بِمُعْجِزِ  
 زَانِمِ زِلْبِ لَعْلِ تَهٗ اَفْ لَفْظُ وَا دَا گِرِتْ  
 وَقَالَ اَيْضَا قَدَسِ سِرَهٗ

مَحْبُوبِ بِهٗ دِلِ بَيْتِ مَهٗ بَا فَرَا زِ چِهٗ حَاجَتِ  
 عَنَقَا بِهٗ خَوَهٗ بِيْتِنِ فِرُو پَرُو آزِ چِهٗ حَاجَتِ  
 نِي دُوْرَهٗ حَبِيْبِي مَهٗ چِهٗ فِرِيَادُو فَنَانِ كِيْنِ  
 وَيِ گُوَهٗ لِضْمِيْرَا دِلَهٗ آوَا زِ چِهٗ حَاجَتِ  
 گُو سُوْخْتَهٗ مُرَا دَا خَوَهٗ زِمِيْنِ طَلَبَهٗ كَهٗ اِيْرُو  
 مِيْنِ گُو زُ كَرِيْمِ طَلَبَهٗ وُ دَاخْوَا زِ چِهٗ حَاجَتِ

مِنْ نَالَةٍ رَفِيقِينَ غَمٌّ وَ تَحْلِينَهُ مُصَاحِبِ  
فَرِيَادِ اَنِيسِي مِنْهُ دَمَسَازِ چِه حَاجَتِ  
دِلْدَانِ وَ نَوَازِشِ چِه نَه دُشْنَامِ بَسِينِ مِنْ  
پُر دَرْدُ وَ جَفَا حُرْمَتِ وَ اِعْزَازِ چِه حَاجَتِ  
صُحْبَتِ بَه مَيِ وَ چِنْسَكِ حَبِيبِي مَه بَه فَيْتِينِ  
فَرِيَادُ وَ فَنَانِ مَه نَه بَسِ سَاَزِ چِه حَاجَتِ  
رَازِينِ مَه چِه حَاجَتِ وَ كُو غَمَّازِي بَرِ آيِنِ  
اَشْكِينِ مَه بَسِينِ دِيدَه غَمَّازِ چِه حَاجَتِ  
هَر لَحْظَه چِه حَاجَتِ كُو بِنَازَانِ بَه كُشُورِي مِنْ  
جَانَا زُخْوَه قُرْبَانِ تَه مَه نَازِ چِه حَاجَتِ  
تَاجَنَدِ بَه هَجْرَا خَوَه نُومِنِ تَجْرِبَه اِيْنِي  
زِيرِي زُخْوَه خَالِصِ مَحَكِّ وَ گَازِ چِه حَاجَتِ  
حَاجَتِ نِيَه جَانَا بَدِي بِيضَا بَدَرِ آيِنِ  
اِنْكَارِ دِدِينِ دَا نَه بَتِ اِعْجَازِ چِه حَاجَتِ  
اَسْرَارِ اَزَلِ دِي دَا بَدِ بِيْنَه ظَهُورِي  
اَنْجَامِ سَرِ اَنْجَامِ زِ اَفْآزِ چِه حَاجَتِ  
گَر لُوْلُوْ مَنْشُورِ زِ نَظْمِي نُودِ خَوَازِي  
وَرِ شَعْرِي ﴿مَلِي﴾ بِيْنِ تَه بَه شِيْرَازِ چِه حَاجَتِ

وقال ايضا قدس سره

کَسْ بِه دَادَامَه نَه پَرَسِتْ گِلَه و دَادِ چِه کِت  
نَه نَه بَت دَادِرْسَك بِيَهْدَه فِرِيَادِ چِه کِت  
بِه شَرِيَنِي نَه گَهِت دَسْتِ اَگَر رُسْتَمِ بَت  
دِي بَه بَازُووُ مِلَانِ شُبُهَتِ فِرِهَادِ چِه کِت  
فَاعِلِكْ لَازِمَه دَا فَعْلُ وَاثَرُ پِنْدَا بَت  
گَر تُو حِدَادِ نَه بَت کُورَه حِدَادِ چِه کِت  
مَمَكِنِكْ دِي هَبْتِنِ دَا کُو طَلَبِ حَاصِلِ بَه بَت  
صَيَدُو نِچِيَرِ کُو نَه بَت تُولَه صَيَادِ چِه کِت  
هَر گِلِ وُسْتَنِكْ دِي بَتِنِ زِيَرِ بَتْدِيَرِ حَكِيمِ  
قَابِلِيَّتِ کُو نَه بَت حَكَمَتِ اُسْتَادِ چِه کِت  
کَانَ بَه گُو هَر چِه بَه کِت گُو هَر اَگَر يَاکْ نَه بَت  
تُو بَصِيَرَتِ نَه نَه بَت سِيَرَتِ اَجْنَدَادِ چِه کِت  
زِيَرُو زِيَوَرُو دِكِرِنِ جَلْبِ قُلُو بَانَ حَاشَا  
حُسْنُ وُ سُرُ ذَاتِي نَه بَت قَامَتِ مِيَادِ چِه کِت  
عَاشِقِي مَسْتِ بِيَشَقِي نِيَه حَاجَتِ بَه مِيَبِي  
وَارِدِي وَاَرْدُو اَحْوَالِ بَاوَرَادِ چِه کِت  
تَه غِرَضِ نِيَكْ کِتِنَا بِيَكْ وَا لِيَكْ مُرْشِدِ بَت  
سَالِيکِ وُ طَالِبِ اِرْشَادِ بَه بَغْدَادِ چِه کِت

جَهْدَهُ وَ سَعَىٰ وَ طَلَبَ بِي أَتْرَكَ صَافِي نَهْنِ  
ثُونَهُ بِي پَرْدَهُ نَشِينِ چَا كَرُو قَوَادِ چِه كِت  
چِه اَتْر دِي لِبَرِي خَارَهُ بِي كِت قَطْرَهُ آبِ  
قَلَمِي مَه بَدُوسِي قَطْرَهُ زُهَّا دِ چِه كِت  
دِي رُحَقِ جَا ذِبَهُ بِكَ دِلِ بِي گِرِت وَ رَنَهُ ﴿مَلَا﴾  
وَ اَزَلِ گَرِ ثُو هِدَايَتِ نَه بَتِ اِرْشَادِ چِه كِت

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

أَوَّلُ كُو بَارِي دَامَهُ بِكَ ذَرَّةً بِكَ عِنَايَتِ  
قَسَمَتِ مَه خَمَرُو جَامَهُ دِدْفَتْرَا هِدَايَتِ  
حُسْنُ وَ جَمَالِ جَانَانِ نَادِيرَتِي نُويَايَانِ  
هَر چِه نَه بَتِ بَدَايَتِ اصْلَا نَهْنِ نِهَايَتِ  
فَيْضًا عُلُومِ حِكْمَتِ جَامَا صَدَفِ كُو گِيرَا  
مَه زِدَسْتِي مُغْبِجَانِ دِبَتِ بِي مِصْحَفِ وَ بِي آيَتِ  
عَارِفِ حَتَّى نَه نُوشِي زِدَسْتِي مِي فِرُوشِي  
غَائِبِ نَه بُو زُهُوشِي بِي دَانَهُ كِرِ وَ لَايَتِ  
كُنَاهُ وَ زُهُدُو طَامَاتِ هَلْنَا گِرِتِ خَرَابَاتِ  
كَسِي بِي نِي دَرِي رَتِ دِنِي بِي كِت رِعَايَتِ  
عَشْقِي زُهُرْدُو چَشْمَانِ أَوَّلِ دِدَلِ اَتْرِ كِرِ  
لِي ذَرَّةً ذَرَّةً آخِرِ صُوتِينِ كِرُو سِرَايَتِ

شَاكِي السَّلَاحِ هَرْدَمَ بِهِ كُشْتِنَا \* مَلِي \* بِيْت  
 گَازَنْدَه بَانَ زِي كِيْمَ زِي كِيْمَ بِه كِيْمَ شِكَايَت  
 جَامَا دِدَسْتِي شَاهِدِ زُنْگِي زِدَلِ دَشُوْتِي  
 پِيْرِي مُعَانَ زُرَنْدَانِ وَه وَه دِكِرِ رِوَايَت  
 اَطْوَارِ عِشْقُ وَ مَسْتِي اَسْرَارِ بُتِ پَرْمَسْتِي  
 تَقْرِيرِ صَدِ رِوَايَتِ نَاكِتِ لِبُو كِفَايَت  
 لِيَطْمَانَ قَلْبِي عَيْنِ الْيَقِيْنِ دِبَخْشَت  
 عَيْنِ الْعِيَانِ دَفِيْتِيْنِ كَفَايِ نِهِنِ دِرَايَت  
 مِيْرِي وَ پَادِشَاهِي مُوِيَكِ لِيَكِ \* مَلَايِي \*  
 نَادِمَ بِهِ مُلْكِ عَالَمِ يَكِ ذَرَّةَ يَكِ عِنَايَت  
 وقال ايضا قدس سره ❦

عَرَعَرُ خَرَامَا بِقَدُو قَامَت  
 يَكِ بُوسَه دَامَه بِهِ صَدِ قِيَامَت  
 يَكِ بُوسَه بَخْشِي اَوَّلِ بِاِحْسَانِ  
 اَخِرِ لِيْنِ كِرِ جُرْمُ وَ غَرَامَت  
 زُوْنَسْكَ وَ زَرَقِي دِلِ دَايَه شُوْتِيْنِ  
 جَامَا صَدَفِ بِيْنِ رَنْدُو كَرَامَت  
 زَهْرَدُو وَ چَشْمِيْنِ تَهِي مَسْتِ وَ خُوْتِرِيْزِ  
 نُورَادُو وَ چَشْمَانِ كِي دِي سَلَامَت

لِدَرْدُو إِشَانِ بَيْنَكَانُ وَ نِشَانِ  
مَهْ زِهَرْدُو وَ چَشْمَانِ كِفِشِنِ عَلَامَتِ  
رُسُوآيِ عِشْقِي تَنَهَانَهْ اَزْ بَوْمِ  
كَسْ دِي زَمَانَانِ حُبِّ بِي مَلَامَتِ  
دُو سَجْدَهْ فَرَضِنِ فِي الْحَالِ بَهْ بَيْنِ بَرِ  
دَمَا خُوِيَا بِنِ اَوْ قَدُو قَامَتِ  
دَا عَيْبِ رَنْدَانِ نَهْ كِي بَهْ بَادِي  
نُفُوسُ قَوْمِ يَهَا تَسَامَتِ  
﴿ مَلَا ﴾ لِعُمْرِي بِي فِينْدَهْ بُوْرِي  
كِي شَا بَهْ زُوْرُ اَنِ قَهْرُو نَدَامَتِ  
﴿ بَابُ الثَّلَاثِ ﴾

﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴾

عُمْرِي ضَايِعِ بَوْمَهْ بِي دَلْبَرِ عَيْثِ  
وَيِ نَهْ فِي عُمْرِي مَهْ بُوْرِي بَرِ عَيْثِ  
دَلِ اَمَانَتِ دَا بَهْ نَا اَهْلَانِ نَهْ دِي  
لِي بَهْ نَا اَهْلَانِ مَهْ دَا كُوَهَرِ عَيْثِ  
دَادِ سِيْرَا عِشْقِي بِي دَلْبَرِ نَهْ جِي  
لِي دِيْتِ سِيْرَاتَهْ بِي دَلْبَرِ عَيْثِ

پُر دِی وَصَلِی مَه سَعُو وَجَهْدَه دَا  
جَهْدَه وَ سَعِيَامَه هَاتِن دَرَعَبْت  
آه وِی كُشْتِم بِه دَرَبَا خَنْجَرِی  
مَادِ مِیْلَاكِي دَرْت خَنْجَرُ عَبْت  
دَلِ زِ دَرَبَا كَاشُوَان بُو پَارَه پَارِ  
گُوِي دِمِیْدَانِی دِیْت صَد كَرُ عَبْت  
مَهْدَرَا نِی سُخْتَه اِرُو بِكِن  
ازِ دِیوْم نَابِت آفِ مَهْدَرُ عَبْت  
كِفْشَه مَعْنِی كِی لِوَح سِیْمِ دِی  
نُقْطَه مِسْكُ وَ خَطِی عُنْبَرُ عَبْت  
دَا ﴿مَلَا﴾ هَشِيَارِی لِی پُر كَسَان  
سِیْنَه پُر لِدَانَه سَنَكُ وَ بَرُ عَبْت  
﴿﴾ وَقَالَ اِيضًا قَدَس سره ﴿﴾

نَامِ عُنْبَرُ شَكْنِي بِتِ زِعْنَبَرُ مَه كَه بَحْت  
بَلِ زُوِي سَلْسِلَه وَ زَلْفِي مُعْتَبَرُ مَه كَه بَحْت  
نَكْهَ لَيْسِي وَ زَيْبِي بِه وَرِن قَنْدُو نَبَات  
زَلْبِي لَعْلِ شَكْرُ يَزُو وَ شَكْرُ مَه كَه بَحْت  
بِه سَرُ اَنَكُشْتِ عَقِيْقِي بِه دَه فَنَجَانَا رَحِيْق  
آبِي حَيَوَان تَه چِيْن نَاكِ زِ كَوْتَرُ مَه كَه بَحْت

زَرِيبِنْ شَهْلَا وَدُرْدَانَهٗ يَهٗ بِنْ شَاهِدِ بَزْمِ  
زُگْنِمِ زَنُگْ سِيَهٗ چَرْدَهٗ وَاسْمَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
دِي بَشَارَتِ بِاِشَارَتِ زَنِييِ يِتَهٗ سِمَاعِ  
تُو ژَنَائِي دِ سِمَاعِي يَهٗ كَهٗ بَاوَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
وِي نِهَالِي يَهٗ دَرِ آغُوشِ وَ يَهٗ دِي جَانِي شَرِينِ  
شَاخِ عُمَرِي يَهٗ خَوَهٗ بَرَزِي وَ زَفِيصَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
آيَهٗ حُسْنِي مَفْصَلِ كَهٗ زُ كَشَافِ جَمَالِ  
عِلْمِ عَشَقِي يَهٗ كَهٗ تَفْسِيرِ وَ زِدْفَتَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
رَازِ دَهْرِي زُ سِپَهْرِي تُو زَنَائِي يَهٗ جَدَلِ  
حَكْمَتِي دَاوَرَهٗ تُو زُ حَكْمَتِ دَاوَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
آبِ حَيَوَانِ تَهٗ دِفِيْتِنِ تُو يِيَهٗ هَمِ رَهِي خُضْرِ  
جَامِ جَمِ بِيْنِ وَ زِدَارَاوِ سَكَنْدَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
زُ اَزَلِ عَاقِبَتِ كَارِي كُو مَعْلُومِ نَهٗ بَتِ  
جَامِ مِي نُووشِ وَ زُ تَقْدِيرِ مُقَدَّرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
دَلِ يَارِي مَهٗ نَهٗ بُو نَرْمِ يَهٗ صَدِ آبِ گِرِي  
زُدَلِ دَلِبَرِ مَآوِ بَرِي مَرْمَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
تِيرِ صَدِ تِينَهٗ جِكْرِ سِينَهٗ لِبَرِ مَائَهٗ چِيَرِ  
زُدَلِ وَ جَبْرِكِ كَلِ وَ سِينَهٗ كَرِ كَرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ  
شِيرِي الْمَاسِي كَشِينَتِ تُو زُ لَامِعِ دَهٗ خَبَرِ  
فَكْرَتِ حَقَّهٗ يَاقُوتِ زُ گُوهرْمَهٗ كَهٗ بَحْتِ



وَ شَقَقَ زُهْرَةَ خُوبَايَتِ تُو بِنِي پَرُو بِنَانِ  
 جِبَهَتِي اَوِي بِه نُمِيَتِ تُو زِمَه وَ خَاوَرَمَه كَه بَعَثِ  
 لِرُويِ يَارِي دُومَه نُو مَه قَرَانِ دِيَنَه دِمَسْتِ  
 تُو زَسِيَرَا قَمَرِي طَالِعِ وَ آخْتَرَمَه كَه بَعَثِ  
 پُرُ زِدِيمِ وَ خَطُو خَالَانَ تَه خَبِرَ دَايَه \* مَلَا \*  
 نَظَرِي وَرَ بِه دَه پَزُنِي زِمُفَسَّرَمَه كَه بَعَثِ  
 ❦ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرَه ❦

تُو سَحَرَمَكَه بِه تَمَاشَا وَرَه بَا زَارِ حُدُوثِ  
 لِي تَه بِي فَائِدَه آ زَارِ تَه دِتِ خَارِ حُدُوثِ  
 دَا زِدِلِ غُنْجَه لَبَكِ نَا زَكِ وَ تَرْدَانَه پُرِي  
 بِه تَبَسُّمِ بِه تَرَا يَدِيَه زِ كَلْزَارِ حُدُوثِ  
 صَدِّ گِرِه مَنِ دِدِلِينِ لَوِ كُو چَبِ وَرَ اسْتِ دَكِرِ  
 شَاهِ حُسْنِ قَدَمِي زُلْفِ گِرِه دَارِ حُدُوثِ  
 بِلِ زِ سُلْطَانِ قَدَمِ مَنِ بِه تُو اِفْرَارِ نَهِنِ  
 گَرِ لِكَا بَا مَه نَهِنِ مَتَقَبِ وَ بَزْمَارِ حُدُوثِ  
 دِلِ دِدَرَبَا يِي قَدَمِ قَافَه بِه تَابِتِ قَدَمِي  
 گَرِ چِه دَائِمِ لِسَرِي فَرَقَه مَه مِ نَشَارِ حُدُوثِ  
 بَلِكُو دِيوَارِ بِه گُوَه نِي بِه خُدِي كِي بِه خُدِي  
 بِه تُو رَنگِي نَه كَرِي اَشْكِرَه اَسْرَارِ حُدُوثِ

لَمَعَهُ بِكَ كَرٌّ زُكِنَارٍ قَدَمِي بِرْتَوِي دَت  
 دِي ژَبَر وَي سَعَتِي مَحْوِي بِنِ اَنوَارِ حُدُوْت  
 وَي بِه صَدَّ بِبَنَجْرَه يَانِ دَايَه شَمَاعَا قَدَمِي  
 كُنْبِدِ عَشَقِي لَسَرِ كَرَسِي دَوَارِ حُدُوْت  
 تُو حُدُوْتِي وَه مَه بَيْنِ قَنَجِ نَظَرِ دِي جَارَكِ  
 لَاسَاسِ قَدَمِي دَانِيَه دِيوَارِ حُدُوْت

هَرَه اَصْلِي خَوَه وَتَرْتِيْبِ قِيَاسِي ژِي كَه  
 كَر زَانِي چِيَه بِكَ جَارِ بَرِي دَارِ حُدُوْت  
 آتَشِ عَشَقِي وَجُوْدِي حَلِ دِكْتِ شُبْهَتِي زِيْر  
 هِيَه مُمَكِنِ نَه فِرْتِ زِيْبَقِ فَرَارِ حُدُوْت

اللهُ اللهُ كُو دِعْمَرِي خَوَه تُو جَارَكِ نَه بِي  
 چِه صَدَا بِيْتَه زَفِي كُنْبِدِ دَوَارِ حُدُوْت  
 تُو ژَبَر بِرَدَه وَهَمِي وَرَه دَرِ دَايَه بِي  
 چِه نَوَا بِيْتَه بِه صَدَّ نَعْمَه زَاوَنَارِ حُدُوْت  
 حَالُ وَ مُسْتَقْبَلُ وَ مَاضِي دَخَوَه دَا تِيكِ يَكِنِ  
 صَبْحِ مَوْجُوْدَه بَعِيْنِي خَوَه دِي اِنَارِ حُدُوْت  
 رَاسْتِ وَ چِيَبِ كَاغِ وَ سَمْتِ هَر لِه اَوْ دَا تِيْتِ  
 ذُو الْفَقَارِ قَدَمِي حِيْدَرِ كَرَارِ حُدُوْت

رَاسْتِ وَ اَفْرَازُو نِشُوْفِي مَه بُوَارِنِ يَكِ وَ يَكِ  
 لِي تِي وَي لِه بُو دَايَرَه بَرُوَارِ حُدُوْت

دِي لِقَلْبِي مَهْ چِه دِتْ لَا مِعْمَه يَا اِسْلَامِي  
 كُولِجَانِ خَوْه مَهْ خَفِ بَسْتِيَه زُنَارِ حُدُوثِ  
 رَنُكْ وَرَنُكْ حُدِي نَقْشِ حُدُوثِي مَهْ دِدَلِ  
 بَدَه بَرِ رَنْدَشِ عِشْقِي اَوَه قِصَّارِ حُدُوثِ  
 جَانِ لِسَرِ دَسْتِي نِهَائِي دِرِيَا جَانَانِ دَا  
 رُوحِ صَفِ صَفِ كُو فَوْسْتَانَه دِ بَا زَارِ حُدُوثِ

دِي زَغَفَلْتِ بَه رَتِينِ سَابَا زَوَالِي آيِ دِلِ  
 رُونَبِي دَاتُو اَمَانْتِ لِسِهَا دَارِ حُدُوثِ  
 تُو زَفْصَلِي هَرَه اَصْلِي كُو دِي دِيرِي خَرَابِ  
 دَانَه بِي مَرَكَبِ جَهَلِي تُو دِينِ بَارِ حُدُوثِ  
 دَا نِكَارِي خَوْه بَه صَدِ رَنُكِي بَه بِي اِيرو  
 وَرَه جَارَكِ بَه كَه سِيرِي تُو دَا طَوَارِ حُدُوثِ  
 تُو بَه حَالِي مَه دَزَانِي چِه بَه هَرِ لِحْظَه \* مَلَا \*  
 مَه دِدَلِ يَتِ وَ دِرْتِ خَنْجَرِ غَدَّارِ حُدُوثِ

❦ باب العيم ❦

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

شَمَشَادِ خَرَامِ وَ سَرُو غَنَّاجِ جَانَانِ دِيرْتِ بَه عِشْوَه تَارَاجِ  
 مِينِ دِي سَحَرِي دِخْوَابِ مَسْتِي بِي دَنْكِ تَذَرُو وَ لَالِ دُرَّاجِ  
 بِشَكِفْتِ زَغُنْجَه نِيرِگِزِ اَمَسْتِ بُو فَرَقِ زَسَرِ قَدِ بَه دِ بَا جِ

|  |  |
|--|--|
| جِبَّتْ كَشْتِي وَصُبْحِ صَادِقِ       | ثُورِي كُو فِدَا لِسَرَشَبِي دَاجِ     |
| الْمَاسِي نُمَانَه شُبُه مَصْرِي       | دَانِينِ جَكْرِي مَه دِل كِرِ آمَاجِ   |
| نَسْرِينِ وَنَفْشَه تَوَرِ زَانْدِينِ  | مَاورُودِ دَرشَانْدِ شُوشَه عَاجِ      |
| جُوهْتِي حَبْشَانِ بَطْرَفَه الْعَيْنِ | آيِي قَدْرَكِ زِ اسْبَهَانِ بَاجِ      |
| سِيمَا كُو نُمَانَا نَمَا لِهَشِ سِيمِ | سِينَابِ زِ خُجْلَه مَا زِ اخْرَاجِ    |
| مِرْآيِي سَكَنْدَرِي لَيْشَه           | بَحْرُ وَلَهَا الْعُكُوسُ آمَوَاجِ     |
| دُورَا قَمْرِي زِ بَرِ شَفَقِ دَا      | كُوسِنِيدَه لِفَرَقِي سَرِ نَهَا تَاجِ |
| چِرَاخَه فَلَكِ وَ مَلِكِ دِبَازِنِ    | شَمْسُ وَ كَوَاكِبُ وَ اَبْرَاجِ       |
| زُهرَه بِه قِرَانِ قَابِ قَوْسِينِ     | وَالنَّجْمُ إِذَا هَوَى عِيدْرَاجِ     |
| دَنگِي مَلِكَانِ زِمِينَه زِمِ زِمِ    | ارَوَاحِ زِ عَشَقِ نِينَه مِعْرَاجِ    |
| دَلِ بِيخْرَه وَ صَدَه زَارِ مَوْجِينِ | زَاهِدِ چِه خَبَرِ زِ بَحْرِ مَوَاجِ   |

بُورِي وَ بِه غُنْجَه كِي \* مَلَا \* كَشْتِ

أَوْ غُنْجَه لَبَا دَلَالُ وَ غُنْجَاجِ

وقال ايضا قدس سره ❦

|  |   |
|--|---|
| دِلِ زِ عِلَاجِي كُو بِه دَرِ كَتِ مِرَاجِ | دِي زِلِي نُوشِ عَطَابِتِ عِلَاجِ         |
| آيِنَه جَامِي جِهَانِ بَيْنِ جَمِ          | بَادَه لَعَلِينَه دِ جَامَا زُجَاجِ       |
| وَ آثِ حَيَاتِي بِه مَه دَا شَرَبِتَكِ     | زِنْدَه كِيرِينِ مَا زِ عَدُورَا نَشَاجِ  |
| بَنَدِ كِرِيمِ كِرِ چِه شُبُه فِيلِ يَوْمِ | سِيمِ بَرِي سَاعِدُو بَا زُو زِ عَاجِ     |
| أَخْتَرِ إِقْبَالِ مَسِي بُرْجِ بَخْتِ     | مِهْرِي سِپَهْرِي كِرِ وَ تَخْتِ وَ تَاجِ |

ڪوسِ ڪو هنگافتِ شاهي تخت

پادشهانِ نقدي روانِ دانِ خراج

خسروِي شيرينِ لدر بندِ حسنِ سيمِ برانِ لازمه لي مهر و باج

سڪه شيرامه به ناک ته هات لَو به عياري دجهان دار و اج

آبي روانِ من ديه شعرآ \* ملا \* يُنكرُ للنماءِ لسوءِ المزاجِ

وقال ايضا قدس سره

ساقِي وَرِينِ جَامَا زُجَاجِ

لي خُوشِ آبي بِيَتِ مِزَاجِ

ڪا گُلِ زِ شِيفارِشِ به تِنِ

اُمِ دِي به وِي دِلِ كِينِ عِلاجِ

پِي سِينَه دَاغِ وِ كِي به كِينِ

اَو دِي دِسيِرِي كِتِ رَوَاجِ

پِي نَقشِ وَ صُنْعِي قُدْرَتِي

نُورِ لَنَا وَاللَّيْسَلِ دَاجِ

دَائِمِ لَوِي قَالَا دِلَه

وَقْتِ هَلِيَتِنِ اَو سِرَاجِ

رَنگِينِ نَه كِي سِجَادَه پِي

دُرْدَانَه يَا گَرْدَنِ زِ عَاجِ

دِيسَا زُ نُو پِي حَالَه دِلِ

مُشْتاقِ خَمْرَا آلَه دِلِ

ساقِي ڪو دِيمِ مَه وَشِ به تِنِ

قَرَقَفِ بِلَا آتَشِ به تِنِ

دَا اُمِ به وِي دِلِ حَيِ به كِينِ

صَدِ مَنزِلَانِ پِي طِي به كِينِ

پِي نُورِ نَارِي مُحَبَّتِي

نَا چِينِ مَقَامِي وَصَلْتِي

اَفِ نَارِ سِيقَالَا دِلَه

نُورُوزِ وَسِرْ سَالَا دِلَه

حَتَا نُورَا بَادَه پِي

دُورِي زِ وِي شَهزَادَه پِي

دُرْدَانَه بَا گَرْدَن بَلُور      رَيْحَانِ زِسَرِ وَرْدِينِ دَجُور  
 هَمِي هَمِي بِه مَسْنِي تِينَه دُور      خَالَا لِيكَ فَرَقِي سِتَاج  
 مِهْرَاتَه پُرِ اَبْتَرِ كَرِين      خَالَانِ زُبُرِ بَسْكَانِ دَرِين  
 زُلْفَا مُسْكَسَلِ عَنَبَرِين      چِينِ چِينِ زِ چِينِي تِينَه بَاج  
 تَنَهَا نَه كُرْدِ سْتَانِ دِدِن      شِيرَا زُو بِنْگُو وَآنِ دِدِن  
 هَرِ بِيكَ لِسَرِ چَهْتَانِ دِدِن      زِ اَسْنَهَانِ تِينِ خَرَاچ  
 چَهْتِينِ بَلْكَ قَوْسِينِ هَلْكَ      چَرَاخُ وَ فَلَكَ غَالِبِ مَلْكَ  
 فِي حَبِيهَا عُمَرِي دَلْكَ      وَالْحُبُّ بَجْرِي فِي عُبَاچ  
 شَاهِدِ هَزَارِ رَنْگِ خَمَلِينِ      رَقْصُ وَ سَمَائِي كَمَلِينِ  
 اَبْرُو (مَلَا) اَمْ صَدِ دَلِينِ      سَاقِي وَرِينِ جَامَا زُجَاچ  
 ❦ بَابُ الْحَارِ ❦

❦ وَقَالَ اِيضًا قَدَسُ سِرَّةِ ❦

پُرْمَه كَه اِسْرَافِ دَقْتَلِي مُبَاچ      سَفَيْكَ دَمِ الْعَاشِقِ مَا لَا يُبَاچ  
 سِينَه يَدَسْتِي خَوْه مُبَارَكِ نَكَه      تَعْرِفِ كَمْ فِي كَبِيدِي مِنْ جِرَاچ  
 دَلِ زِهْوَايَانَه دِ فِكْرِينِ دِهُور      فِي لُجْجِ بَيْنِ هُبُوبِ الرِّيَاچ  
 عِشْتِ كُو جِهَاكِي وَ لِعَقْلِي خَوْه مَا      بِفَتَيْكَ بِالْعَاشِقِ حُسْنِ الْمِيَاچ  
 دِي دُوسِيَه سُرْمَه چَهْتِينِ خَوْه كِت      خَاكِ رَهِي  
 تُو زُو غُبَارِي سَحْرِي بَرِ چِمْنِ      قَدْ تَشَرَّ الطَّيِّبِ وَ بِالْمِسْكِ فَاچ

فِيرِسُ وَرُمْبَازِ گِهَانِ بَكِ بِه تِيرِ : أَحْمَدُ فِي الْبَيْنِ قَتِيلُ الرِّمَاحِ  
بُوسَه زَنَانِ هَرَ كِه بَرَّانِ آسْتَانِ : مَكْنَنَ مِنْ جِبْهَتِه لَا بُرَاحِ  
حَلَّ لَهُ الْقَتْلُ بِشَرَعِ الْهَوَى : مَنْ كَشَفَ السِّرَّ وَبِالسِّرِّ بَاحِ  
حُسْنِ أَدَايَاتِه \* مَلَا \* هَرَ كِه دِي  
صَحَّ لَهُ أَنْكَ عَيْنِ الْفِصَاحِ

❦ وقال أيضا قدس سره ❦

حَيْفَ دَقِينْدَا خَاكُ وَگِلِ بَيْتِ عَارِ فِي جَالَاكِ رُوحِ  
دِي مُجَرَّدِ بَيْتِ كُو پَر تَوَدَتْ زَنُو أَوْ بَاكِ رُوحِ  
قِينْدِ خَاكُ وَگِلِ نَه بَيْتِ دَا بِي حِجَابُ وَ پَر دَه بِي  
مِثْلِ بَدْرِي جَارِنَانِ تِيخْتِ خُسُوفِي خَاكِ رُوحِ  
مَنْعِ سَرَّ نُورِ نَادِرْتِ گَرَّ أَوْ نَه كَيْتِ پَر هِيَزِ دَلِ  
ذَوْقِ جَامَا عَشْقِ نَا كَيْتِ گَرَّ نَه كَيْتِ اِمْسَاكِ رُوحِ  
دَلِ بِطَايَاكِ نِيرِ گِزَانِ دَه نَا زَكَاكِ تَر وَ نَدَه دَه  
كُلِّ دَكِنِ تَشْبِيهِ خَارَانِ هَرَ خَسَّ وَ خَاشَاكِ رُوحِ  
جَامِ عِشْقِ بَاكِ رُوحَانِي طَهُورَا بَاطِنَه  
إِي نَه نُوشِي هَر وَهَ مَا حَتَّى أَبَدِ نَابَاكِ رُوحِ  
هَيْئَتَا كَيْفِ وَ كَيْفِي بِي كَيْفَه كَيْفَا عَارِفَه  
دِي بِه مِينِيَتِ گَرَّ نَه بَيْتِ نَا جَارِي بِي تَر بَاكِ رُوحِ

دِي بِه كُنْزِ اَرَا جَمَالًا سَبِيحَه بُوشَانِ وَيِ چِه كِت  
 اِي دَمِه رِي دَا نَه بَت دَلِ بَارَه بَارَه چَاكِ رُوْح  
 بَرِ رُوْحَانِ دَرَا كِه بَكِ رُوْشَن تَرُوْ وَآلَا دَفِيْت  
 صُوْرَتِي حُسْنًا مُقَدَّسِ دَا بِه كِت اِذْرَاكِ رُوْح  
 گَرِ خَبَرِ دَا رِي رُوْسَرَا «كُنْتُ كُنْزًا» گُوِه بِه دِيرِ  
 دَا بِه صَدِ ثُوْرِي بِيَانِ كِت مَعْنِي يِ «لَوْلَاكَ» رُوْح  
 لَا مَعِي سِرًّا تَجَلِّي سِرِّ لَطُوْرِي دَلِ دِدْت  
 ضَبْطِ نَاكِتِ وَيِ مَجَالِي صَدِ هَزَارِ اَفْلَاكِ رُوْح  
 هِرِ دُو اِيْلَانِيْنِ نَه دِي مَن طُوْقِ گَرْدَنِ كِرِمْدَامِ  
 دَا مِه هِرِ يَتِيْمِ تَبَسُّمِ وَكِ مَجْلَا ضَحَّاكِ رُوْح  
 جَوْهَرِ حُسْنِ اَدَا تَشَا ذَبْتِ مَقْبُوْلِ طَبْعِ  
 گَرِنَه صَبْقَلِ دَتِ بِنُوْرِ عِشْقِ وَكِ حَكَاكِ رُوْح  
 دِي بِه فَيِ اَنْدَا زُو طَرِزِي كَتِي دَبْتِ سَحْرِي حَلَالِ  
 گَرِنَه بَالَا طَبْعِ بَتِ وَكِ پَهْدُوَانِ چَالَاكِ رُوْح  
 دَلِ بَرِيْمِ اَفِيْتِ وَيِ لِي بَارِ كِرِ قُوْسِي شَفِيْنِ  
 دِي بِه دَتِ بَرِ گَرْمَه بَانِ يِ سُوْجِ اُوْ سِفَاكِ رُوْح  
 شَهَسُوَارِ اِيْرُو كَمَنْدِ اَفِيْهِنَه قَلْبِي \* مَلِي \*  
 بَنْدِ نَاكِتِ غَيْرِ فِتْرَا كَاتَه صَدِ فِتْرَاكِ رُوْح

وقال ايضا قدس سره

عِشْقِي كُو يَدِيْنِ بِه بَكِ دُو اَرْوَاحِ  
 بِيُوْسَنَه دَفِي بِه هَفَا يِنِ اَشْبَاخِ



جَانُ وَجَسَدَانُ كُوْ لِإِتْحَادِنِ  
وَصَلَاتَهُ لِحَانُ وَ دِلُ حَيَاتَهُ  
تَنْهَانَهُ دَسِيئَتِهِ مِنْ خَدَتْنِ  
بَرْوِيْنِ وَ شَفَقِ سَحَرِ خُوْبَابُوْنِ  
لَوْ مَسْتُ مِنْ النَّهْوِي كِبَانِ  
هَرَشَامُ وَ سَحَرُ يَدَسْتِي خُوْبَانِ  
سِيَّاحُ مَهْ دِيْنِ دَخْلُوْهُ اِيْرُوْ  
اِفْتَحْ بِلِقَاكَ قُفْلُ قَلْبِي  
بَرَقِي كُوْ قَدَا زُبْرِي نَقَابِي  
قُوْسُ وَ قَزْحَانُ نُمَانُ زُبَالَا  
اَيْبِنَهُ دِيْلِي ﴿مَلَا﴾ جَلَادَا

﴿باب الخار﴾

﴿وقال ايضا قدس سره﴾

اَهِي زُدْرُدِي دِلِي دَكِي  
دَرْبِي لَيْفَا دِلِي دِدْتِي  
تِيْنِ سِيْنَتِهِ بَانَ بِيْنِكَا نِهِيْنِ  
دَامَا بِلَايِي دَرْكَمِيْنِ  
بِيْرَاخُوْهُ تِيْنِيْنِ غَنْجَهْ بَانَ  
نَافِيْتَهُ دِلِي بَرِي بَنْجَهْ بَانَ  
هَرَجِي نَهْ دِي اَزَارِي چَرِيْخِ  
لَا مِعْ صَفْتِ نُوبَارِي چَرِيْخِ  
اَمَانِجِ وَ اَنْ نِيْرَانِ اَمِيْنِ  
هَرِ كُوْشَهْ دُوْرِمَا دَارِي چَرِيْخِ  
عَاشِقِي دِيْفِ اِشْكَنْجَهْ بَانَ  
هَرْدَمِ زُنُوْ شَتَقَارِي چَرِيْخِ

كُوْفَانُ لَطِيفَانُ مِثْلُ عَذَارُ  
لَوْ تِنِ زُبُلْبُلُ آهْ وَ زَارُ  
صَدَّ بَازِيَانُ أَفْ حَقَّهْ بَازُ  
گَهْ گَهْ كُونَا زَهْ وَ گَهْ نِيَا زُ  
هَرَجِي بِخُونِتْ صُحْبَتِي  
زَهْرَا هَلَا هِلْ دِي دَتِي  
أَفْ آرَهْ يَا زَهْرِي دَدَانُ  
مَا لِبَهْرِ فَرْتِي دُشْمَنَانُ  
دَرْ مِينِ زُجَانِ تَالَانُ بِيْنِ  
مِيْلَاكُو دِلْ كِنَالَانُ بِيْنِ  
دَافْ كِهِنَهْ خَانِي مِثْلِ دَبِرُ  
بَيْكَا نِ بَدَافِي شُبَهْ طَيْرُ  
شَمْسِي بِشَمْسِي جَامِ بِجَامِ  
آتَشِ دَرِبُوتِ هَرِ مَدَامِ  
أَجْرُ دَابُّ وَ مِثْلُ دِكْتِ  
مَتَقَبْ دَجَانُ وَ دِلْ دِكْتِ  
چَنْدِي كُو خُوبَانِ بِيْنِ رَزْمِ  
أَمَانِجِ وَأَنْ رَمَزَانِ أَرْزَمِ  
مِنْ بُرْشَقَانِ حَتَّى سَحَرُ  
أَوْ مَاهٍ رُو مَا بِيْتَهْ دَرُ  
شُونََا مِثْلَانُ رَسْمِيْنَهْ خَارُ  
نِيْفَا جِهِي مِثْلَزَارِ چَرِخِ  
تِيْنِتْ بِجِلَهْ كَارِ سَبَازُ  
سَحَّارُو پُرْ مَكَّارِ چَرِخِ  
أَخِرْ دِجَامَا شَرْبَتِي  
دَادِلْ نَهْ دِنِ آزَارِ چَرِخِ  
مِنْ زِي دِدِلْ دَانِيْنِ سِنَانِ  
بِيْتِ وَ رَتِ مِثْلِ شَارِ چَرِخِ  
أَوْ خَوْهْ هَرُو نَالَانُ بِيْنِ  
لِي بِيْتِ وَ رَتِ غَدَّارِ چَرِخِ  
چَنْدِيْنِ كَوَا كِبِ تِيْنَهْ سَيْرُ  
هَرِ زِي دِيَارِنِ نَارِ چَرِخِ  
حَتَّى دَكْنِ دَوْرِي تَمَامِ  
أَفْ گَنْبِدِ دَوَّارِ چَرِخِ  
قَلْبَانِ زُقَلْبَانِ هَلْ دِكْتِ  
دَائِمِ أُنْسِنِ كَارِ چَرِخِ  
مِنْ زِي دِدِلْدَانِيْنِ كَزِمِ  
سَرَّ عَسْنَكْرِي سِيَّارِ چَرِخِ  
دَانِيْنَهْ رِي سَمْعُو وَ بَصَرُ  
تَايِمَهْ نَوْبَتِ دَارِ چَرِخِ

|                                    |                                      |
|------------------------------------|--------------------------------------|
| نَفْسَكَ فَهَآ تِي بِي غَلَطَ      | كَسْ دِي لِلْوَحِ سَيْنَه قَطْ       |
| تَأْفِيْتَه دَرِ بَرِ كَارِ چَرِخِ | هَر دَمِ زَنُوبِكِ تَا زَه خَطْ      |
| خَوِ يَتَه چَهْمَانِ قَطْ شَبَانِ  | مَا زُ حَسْرَتَا شِيرِيْنِ لَبَانِ   |
| بُرْسِي بَكَه زِيْدَارِ چَرِخِ (۲) | فِرِيَادِ دَرِ بَرِ كَوِ كَبَانِ     |
| بَرْدَانَه مِيْدَانِي سَمَنْدِ     | فَتَانِ رَهْرَوِيْنِ هَمْتِ بَلَنْدِ |
| اَثَرِ كَبِ مَشْمَلْدَارِ چَرِخِ   | سَرِ گَمَشْتَه يَنْ حَتِي بِيچَنْدِ  |
| اِيْمِيْنِ چَه رُوِيْنِ مَنزِلَانِ | گَمَافَكِ زُوْدَنْگِي زَنْگِلَانِ    |
| فِرِيَادَه هَر قَنْتَارِ چَرِخِ    | هِي هِي دِيْبِيْنِ مَخْمِلَانِ       |
| كِيْشَانَه آفَاتِ وَ بِلَا         | پُرْمِيْنِ زُوِي چَرِخِي ﴿مَلَا﴾     |
| هَر چِي زُوْدِ بَتِ يَارِ چَرِخِ   | اَبْلَه دِيْبِيْمِ وَي هَلَا         |

﴿﴾ وقال ايضا قدس سره ﴿﴾

|                                   |                                       |
|-----------------------------------|---------------------------------------|
| آفِيْتَه چَرِگِي مِيْنِ دُو دُوخِ | دَلْبَرِي اِيْرُو سَحَرِ              |
| لَوِ زَمِيْنِ تِيْنِ آخِ وَ اُوخِ | بِكِ لَسِيْنَه بِيَكِ لَدَلْدَا       |
| لِي زُبَرِ نِيْرَا قَزَلِ تِيْنِ  | اَهْوَ اُوخِيْنِ مِيْنِ زُوْدِ تِيْنِ |
| زِي دَزِيْتِ هَرِ خُوْنِ وَ زُوخِ | بَانِ زُكُوْفَانِيْنِ دَكْلِ تِيْنِ   |
| وَ كِ عَقِيْقِ وَ اَرغَوَانِ تِي  | خُوْنِ زُوْدِ جُوْجُوْرُوَانِ تِي     |
| اَوْ شَبَالَا شَنْگِ وَ شُوخِ     | لِي زُوْدَسْتِ سَلُوْ اَجُوَانِ تِي   |
| كَاْفِرَا رُوْمُو فِرَنْگَه       | اَوْ شَبَالَا شُوخِ وَ شَنْگَه        |
| ظَالِمِي كَمَشْتِيْمِ يَدُوخِ     | دَاْمَه بَرِ جُوْتَكِ خَدَنْگَه       |

|                            |                              |
|----------------------------|------------------------------|
| ظالمی کُشتیم شَبالی        | نازکی قنجی دلالی             |
| بُونِ حجابا زلف و خالی     | ایدک و عالا و نُوخ           |
| نَتْرک و تَابینِ بِرِیشی   | ای دِزیرنِ بِنِفِه وِیشی     |
| مِن دُو فِیرس دینِ دِیشی   | مِرَوَت و اِنصافِ بُوخ       |
| لَو هَرَفْتِم اَز زِمبلی   | شُبَهتی سَهلی و سَبلی        |
| مُحِبَّت و عِشقا دَلیلی    | اَز کِریم بَک سَر پُلُوخ     |
| دَسْت نَهیلیم اَز زِ دِنِی | شُبَه فِرهادو شِرینِی        |
| وَر زَبَر عِشقا و اَفینِی  | مِن دِرِی جِت اَن کَلُوخ     |
| صُحْبَتا چَرخ سَمائی       | وَلک * مَلی * صَد مَبْتَلانی |
| زَمزَم و اَقا حِیائی       | مُشْتَرِی صَد شَبِیخ و شُوخ  |

☞ وقال ايضا قدس سره ☞

هِيَ هَيْمَارْفِصُ وَسَمَائَاتُهُ جِبَهُ خَوْشِ بَسَنِيهِ چَرخ  
 كُو دَبُرَجِي بِسَمَائِتِ لِسَرِ دَسْتِ خَوَه بَرخ  
 صُوفِيينَ هَر دَطَوَافِي حَجَرِ الْاَسْوَدَه قَصْد  
 گُل و سُنْبُلِ بِسَمَائِيْنِ حَمِيَانِ زَمزَم و چَرخ  
 نَقْشِ اَلْمَاسِي لِاَلْمَاسِ بِنِي گِرْتِيَه حَرَف  
 خَطِ بَاقُوْتِي لِباقُوْتِ شَكِيْنانْدِيَه نَرخ  
 كَرخِيْنِ اَم دِقِيَامِي مَه زِدَلِ پَرْدَه دِرَانْد  
 عَارِفِ وَقْتِم و مَعْرُوفِ بِلَا بِيْتَه زِ كَرخ

دَا بِنَاسِبِي خَطَرِيْنَ رِي تُو نَه بِي غَافِلِي رِي  
دِجَلَه يَه لِي دِپَرِن بَرِي بَرِي پِيلُ وِ بَرُو مَرخ  
پِيرِي شَمَارَه دِشَمَرِي وِ مَلِي شَال فِرُوش  
تُو نِشَان مِي مَه دَه فَرخِي كُولِيك مِي بُوِيَه فَرخ

◀◀ باب الدال ▶▶

◀◀ وقال ايضا قدس سره ▶▶

سِرِّ وَحَدَّتْ زَا زَلْ كِرْتِيَه حَتِّي بَا بَد  
وَاحِدُ وَفَرْدَه يَدَا تِي خَوَه وَي نِينِن جُو عَدَد  
دِقِدَمْدَا اَزَلُ وِ عَيْنِ اَبَدُ هَر دُو بَكِن  
سَرْمَدِيَّتْ وَه دِخَوَا زِتْ نَه اَزَلْ بِي تْ نَه اَبَد  
فَرَقَه وَاحِدُ زَا اَحَدُ لِي دِمَقَامِي صَمَدِي  
بِحَقِيَقَتْ كُو بَكِن هَر دُو جِه وَاحِدْ جِه اَحَد  
يَكَه دَر بَا تُو بَرَان قَنجِ جِه مَوَجُ وِ جِه حَبَاب  
دَا صِلْ دَا كُو حَمِي آفَه جِه آفَه وِ جِه جَمَد  
اَفْتَابِ اَحَدِيَّتْ دِخَوَه دَا كِرْتِيَه كُون  
نَه كُو عَوْرَكْ هِيَه لِي كِرْتِيَه چَهْنِيْن مَه رَمَد  
حُسْنِ ذَاتِ بُتْ وِ لَاتَانِ زُجَمَالَا صَمَدَه  
زُ مِثَالَا صَمِي وَه كُو تَجَلَا يَه صَمَد

غَيْرِ دَرْبًا نِيَّةً صَحْرًا بِحَقِيقَتِ أَمَّا  
زُرُوعِي كَيْفَهُ كَوَائِفَهُ بُوِي شُبُهَ زَبَدُ  
كُلِّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنِ نَهْ فِي غَافِلِ زِي  
هَرِّ بِيَابِي زِ شُونََانِ دِكِرَتِ فَيْضُ وَ مَدَدُ  
حَمْرُ دِ آدَمِ يَدِيَا سِرِّ عِلْمِ إِبْلِيسِي  
حِينَمَا أَبْصَرَهُ كَبَّرَ حِينًا وَسَجَدَ  
جِهَ زَمَانُ وَ جِهَ مَكَانُ وَ جِهَ جِهَاتُ وَ جِهَ حُدُودُ  
جِهَ مَقَادِيرُ وَ تَفَاصِيلُ وَ حِسَابِنُ جِهَ عَدَدُ  
جِهَ مُنَافَاتُ وَ لُزُومِنُ جِهَ قِيَاسُ وَ جِهَ مِثَالُ  
أَنْ جِهَ تَوْلِيدُ وَ جِهَ تَرْكِيبُهُ جِهَ رُوحِنُ جِهَ جَسَدُ  
سَرُّ بِعِجْزِي دِدِرَتِ قُوَّتِي دَرَاكُهُ مَا  
رَجَعَ الْعَقْلُ كَلِيلًا وَ مَتَى قَامَ قَعْدُ  
حَيْرَتُ وَ عِجْزُهُ سَرُّ أَنْجَامِ دِيَابِ نَظْرِي  
كَيْ بِخَالِقِ نَظْرِي قَاصِرِ مَخْلُوقِ رَمَدُ  
كُفْتُ وَ حَمُورِي مَعْرِفَتِ چَنْدِي ﴿مَلَا﴾ بِيْنِدَا بَكِي  
گُوهرًا مَعْرِفَتِي نَاگِيهِي كَسْ بِخِرْدُ  
❦ وَقَالَ أَيْضًا قَدْسِ سِرَّهُ ❦

عِيدَهُ وَ هَرِّ كَسْ زِدِيدَارَاتِهِ لِي پِيرُوزَه عِيدُ  
آزْتِنِي مَحْرُومِ دِيدَارِمِ بَصْدُ مَنَزَلِ بَعِيدُ

هَرَّ سَحَرٌ دِهْنِيرِمُ أَزْ جَانَا بَاهَانَرَا زُودَلْ  
بَارَكُ الْبَارِي بِاسْعَادِ عَلَيْهَا يَوْمَ عِيدِ  
دَرْ كِهِي لُطْفَاتِه خَانِمِ مَا لِمَحْرُومَانِ فَبِي  
إِنَّ كَلْبًا بَاسِطًا دَهْرًا ذَرَاعًا بِالْوَصِيدِ  
بِيرَه مَرْدِمِ عَاشِقِمِ إِرُو مُرَادَا مِنْ بِيخَشِ  
يَا حَبِيبِي يَا مُرَادِي يَا مَسْنَى قَلْبِ الْمُرِيدِ  
فَرَّ عَقْلِي مِنْ لَهْبِي مِثْلَ بَازِ أَوْ عِقَابِ  
ذَابَ رُوحِي مِثْلَمَا إِنْجَلَّ فِي نَارِ جَلِيدِ  
دَمَعُ عَيْنِي مِنْ بُكَاهِ مِثْلُ نَهْرِ فِي سَكُوبِ  
نَارُ قَلْبِي مِنْ غَرَامِ فِي ضَرَامِ فِي الْوَقِيدِ  
دَلْ زُبُرِ نَارِي مَجَازِي بِالْحَقِيقَتِ بُو بَرِ نَبْكَ  
قَارُ قَلْبِي فِي هَوَاهُ مِثْلُ نَارِ فِي الْحَدِيدِ  
كَيِ خِلَاصِ أَزْ دُوزَخِ هَجْرِ ثُو بَايَمِ آيِ جُوَانِ  
هَرَّ نَفْسِ دَارْدِ صَلَاةِ نَعْرَهْ هَلْ مِنْ مَزِيدِ  
كِي دِزَانَتِ مِنْ زُرْمَبَازَانِ دَمَا أَوْغَلْمَهْ تِينِ  
تِينَه دَلْ صَدْرِمِ زُوَانِ وَسِينَه تِينِي صَدْرِ جَرِيدِ  
مِنْ زُصْفَيْنَانِ زُنَيْفَا مَقْتَلِي رِمِ تِينَه دَلْ  
لِي لُوَانِ دَسْتَانِ نِهِنِ خُونَاغَزَايَا أَزْ شَهِيدِ  
مِصْنَحَفَا حُسْنِ وَجَمَالِي سُورَتَا خَالِ وَخَطَانِ  
مَا تَلَوْنَا غَيْرَ حَرْفِ لَا وَقُرْآنِ مَجِيدِ

گر چه هر دایم ز مِهْرِي نَيْنِکَا دلِ بَدْرَهٗ مِیْنِ  
 وَکْ هَلَالِ صُبْحِ نِیْمِ اَزْ جَارِنَانِ بِیْمِ نَابِدِیدِ  
 مَا بِلَعْلِیْنِ جَانِ فَرَا نَانِیْ مَهٗ یِنْتِ جَارِکِی  
 بِالذَّعَا بَلِغِ نَحِیَّتِیْ لِسَلَمَیْ بَا بَرِیْدِ

تُو زِ ﴿مَلَايِ﴾ هَرِ پِیْرَسِ اَسْرَارِ عِشْقِ حَلِ دِکِتِ  
 فِیْ مُعَمَّایِ چِهٖ زَانِیْنِ صَدِّ مَلَاؤُ مُسْتَعْمِیْدِ  
 اَرِ بِکُشْتِیْنِ وَرِ یَهِشْتِیْنِ اَمْرُو فِرْمَانَا تَهٗ بِتِ  
 ﴿اَحْمَدُ﴾ عَبْدُ رَقِیْقِ وَاَقِفْ بَیْنِ الْعَبِیْدِ

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

|  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| نِیْ شَکْرًا کَرْدَنِ زِ عَاجِ         | دِیْسَا زِ رَشْتُو زِیْنِ صَمَدِ      |
| قَوَسِیْنِ لِبَالَا فَرَقِ وَا تَاجِ   | کَنِیْبَرِ رَشَانْدَنِ بِي عَدَدِ     |
| کَنِیْبَرِ رَشَانْدَنِ بِي حِسَابِ     | مِصْرِي کُوْدَانِ سِیْقَالِ وَا تَابِ |
| صَدِّ رُسْتَمِ وَا فَرَا سِیَابِ       | کُشْتِیْنِ لُوْ اَنْ کَرِ کِرِ جَسَدِ |
| صَدِّ پَادِشَاهِ وَا خُسْرُوْ اَنْ     | جَانِ دَانِ زِ عِشْقِیْ وَرَوَانِ     |
| نِیْرِیْنِ رِ لَبْسِیْ اَرْغُوْ اَنْ   | مِیْنِ دِیْنِ لِبِیْزْنَا سِرُوْ قَدِ |
| مِیْنِ دِیْنِ لِبِیْزْنَا عَرَعَرِیْنِ | تَا بَیْنِ زُبَادُوْ عَنْبَرِیْنِ     |
| بَا بِي صَبَا دَا چَنْبَرِیْنِ         | زُلفِ چُوْنَهٗ سَرِ نُورِ اصَمَدِ     |
| زُلفِ چُوْنَهٗ سَرِ نُورِ اَزْ لَالِ   | جَارِکِ وَرَهٗ بَا بِي شِمَالِ        |
| بِسْکَانَ زِ سَرِ دِیْمِیْ فَهٗ مَالِ  | زُلفَانِ زِ بَرِ چُوْیِ اَسَدِ        |



سَحَارِ جُهْتِي جَادُوَانِ      لِيرُو ذِرْمَزَا اَبْرُوَانِ  
 دِلِ گِيرَتُو دَا اَبْرُ كَاشُوَانِ      كَرِ كِرِ لِمِسْكِينَانِ كَبَدِ  
 دِلِ گِيرَتُو دَا اَبْرُ خَنْجِرَانِ      كُشْتِمِ نِگَارُو دَلْبِرَانِ  
 مَهْ زِدَسْتِ ظَلَمَا اَسْمِرَانِ      دَا دُو مَدَدِ دَا دُو مَدَدِ  
 دَلْبِرِ زِلْعَلِينِ خُوِي شَفَافِ      دَا مِنْ مِيَا كُلكُونِ وَصَافِ  
 دَرِيَايِ عِشْقِي قَافِ وَقَافِ      بِيُو سْتَه تَيْتِنِ جَزْرُو مَدِ  
 حُسْنَا مُنْزَهْ بِي مِثَالِ      سَرْدَه لِبَاسِي خَطُو خَالِ  
 سَرِ گَشْتَه حَيْرَانِ مَآوِ لَالِ      اَحْمَدِ كُو دِي نُورِ اَصْمَدِ  
 اَللهُ زِ نُورَا سَرْمَدِي      يَكِ قَطْرَه يَكِ دَا اَحْمَدِي  
 شِيرِينِي وَرَمَزَكِ وَهْ دِي      مَدَهوشِ مَا حَتِي اَبَدِ

﴿ باب الراء ﴾

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

اَهْ زِدَسْتِي وَيِ سِرِي دِلِ زِمِي حَوَالَه كِرِ  
 هَرَجَه لِمِنْ كِرِي ﴿ مَلَا ﴾ جَامِ مِيَادُو سَالَه كِرِ  
 شَنْگِي يِنَازِ مَشَهَا مِسْكَ وَزُبَادِ وَشَهَا  
 رُوِي مَا دِبِنِ بِيَانَه هِيَزِ زِيدَه لِمِنْ دَلَالَه كِرِ  
 چِيچَكِ وَكُلِ سَحَرِ گَهَانِ تَسْتَرِنِ دِخَرِ گَهَانِ  
 تِيكِ زِ مِسْكَ وَ مَا وَرِي مَا هِي خُنَاكِ وَ ذَالَه كِرِ

دِيمِ دِبْسِكُ وَ خَمْرِيَانُ تَاوَلَقَيْنِ دِشْتَرِيَانُ  
مَا نَه تَمَامِ كَسْنِكُ وَ صُورِ بَدْرَةَ لِدُورِي هَالَه كِيرُ  
دُورِ كِيرِيْنِ زِ مُنْبِلَانِ چِيچَكُ وَ بَشَكُو وَ گِلَانِ  
دِل مَه زِرَنگِي بُلْبُلَانِ شُبُهَتِي دَاغِ لَالَه كِيرُ

پِيرِي مُغَانِ زِ شِيْشَه پِي دَامَه سَفِيْنَه كِي مِيِي  
شُكْرُ خُدِي كُو قُلْزَمَكُ مِيْنِ زِ خُوَه رَا قُبَالَه كِيرُ  
خَضْرِي پَرَمَزُ وَ مُعْجِزِي مَسْت مَه دِي دَدَنگِزِي  
هَاتِ پِيَالَه بِيَكُ دِدَسْتِ اَشْكِرَه صَدِ پِيَالَه كِيرُ  
عُنْجَه لَبَا زِرَنكُ گِلِي دِيْمِي پِيرِ نَمَا \* مَلِي \*  
شُبُهَتِي بُلْبُلَانِ سَحَرِ لَوْمَه فِغَانِ وَ نَالَه كِيرُ

### وقال ايضا قدس سره ❦

دَرِي مِي خَانَه يَا عَشْقِي سَحَرِ عَارِفِ زِيَارَتِ كِيرُ  
بَابِ چَشْمِ وَ خُونِي دِلِ وَ ضُو بَسْتِ وَ طَهَارَتِ كِيرُ  
وَرِيْنِ جَامَا هَلَالِي دَا زِ عَكْسِي مَاهِ نُو پِيْنِي  
كُوخَانِ مِهْرُ وَ جِرگِ چَرخِ وَ خَوَانِ رُوْزَه غَارَتِ كِيرُ  
مِيْزَانِ قُوْسِ مَاهِي نُو لَوْجِهِي دَلْبَرِي مِيْنِ دِي  
زِ چَشْمِ وَ گُوْشَه اَبْرُو بَدُورِ جَامِي اِشَارَتِ كِيرُ

بِأَبْصَارَانِ نَظَرَ مِنْ جَوْزِ جَرِّخِ قَوْسِ أُنْرُوبَانَ  
 شُكْرُ خَوَازِينِ كُوْجَهْمَانِ كَارِ بَرْعَيْنِ بَصَارَتِ كِيرِ  
 ذَيْرِ دِيمِي نِقَابِ آفِيْتِ وَدَسْتُورَا طَوَافِي دَا  
 دَسْتِيِي يَتِ وَإِحْرَامِي وَمِنْ أَسْوَدِ زِبَارَتِ كِيرِ  
 دِيدَارِي هَزَارَانِ جَانِ نِتَارِ مَقْدَمِ بَارِنِ  
 كَسِي جَانَانِ بَحَانِ بِنِيْتِ دِعِشْتِيِي وَيِ تِجَارَتِ كِيرِ  
 يَدِيَارِ دِي زَهَارِ دَايَارِي خَوَه تُو نَه فِرُوشِي  
 كَسِي يُوْسُفِ فِرُوتِي وَيِ دِعَالَمِ دَا خَسَارَتِ كِيرِ  
 نِييِ أَوْ سَجْدَه يَا شُكْرِي تَه بَرِ مِحْرَابِ قَوْسِيْنَانِ  
 كُوْدَلْتُو وَشَمَلُ وَسِجَادَه بِنِي آفِي قَسَارَتِ كِيرِ  
 دِبَحْتِ لَعْلِ لَبِ هَرِ خَامِ نَارَتِ طَبِيْعِ الْمَاسِي  
 وَكِي تَائِيْدُ وَفِيْضِي مِهْرِ تَدْبِيْرِ حَرَارَتِ كِيرِ  
 دِ اِعْجَازِ بِيَانِيْدَا سُخْنِ كَرِ يِيْتَه اِنْصَافِي  
 دِ زَانِيْتِ مُخْتَمِرِ هَرِ كَسِ ﴿مَلِي﴾ سِحْرَه عِيَارَتِ كِيرِ

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسُ سِرَه ﴾

خَلَقُوْا لِيْنِ كِيْنِ شِيْرَتِي اَوْ دَلِيْرَا زَرِيْنِ كَمَرِ  
 مِنْ دِي دِحَالِي غَفَلْتِي هَاتِ دَرِ زُبُرْجِي وَكَا قَمَرِ

هَات دَر ز بُرْجُ وَ پَنَجْرَان  
دل گِرت و دَا بَر خَنجَرَان  
اَف رَنگَه حَالِ دَلْبِرَان  
لَو عَاشِقَانِ خُونِ بُونِ جَگَر  
قَلْبِ وَ جَگَرِ مَن بُونَه خُونِ  
لَو رَا کُو نُو دَر بُونِ بَرِنِ  
اَي جَانِ وَرَه حَالِ مِ بِيِنِ  
وَر زُوحِ ز قَالِبِ يَتَه دَر  
جِيَانِ مِ نِ اَرَبِي سَرِ جَسَدِ  
مِز مِگِنِ بَاقَا تَانِ رَسَدِ  
عَالَمِ حَمِي پِي نِ حَسَدِ  
اِنْسَانِ وَ جِنِ وَ جَانِوَرِ  
عَالَمِ حَمِي نِيکِ بُونَه صَفِ  
سَيَرِنِ لَشَاهِي مَن مِخَفِ  
هَاتِنِ تَمَاشَا چَارِ طَرَفِ  
شَاطِرِ خَمَارِ تَا يِنِ دَبَرِ  
هَاتِ پَادِشَاهِي پُر سِيَاهِ  
قَامَتِ اَلْفِ دِيَمِ شُبُه مَاهِ  
دَا دُو مَدَدِ صَدَا هُو آهِ  
ز لَفِ وَ عَقَارِبِ تِيَنَه سَرِ  
گَسْتِيَمَه خَلْقُو عَقْرَبِي  
مَسْتِمِ ز شَوْقَا غَبْنَبِي  
طَالَعِ نِي مِه دَکُو کَبِي  
اَي رُو عَقَارِبِ هَاتَه خَوَارِ  
اَو بُوغْجَه يَا هَر لِي نِهَارِ  
اَي رُو عَقَارِبِ تِيَنَه دَر  
اَو بُوغْجَه يَا رِضْوَانِ غَيْبِ  
چُو نِيَفِ بَاغِ کَلْعِدَارِ  
فَانِ نَالِيَانِ نِيِنِ چُو عَيْبِ  
لَو بُلْبُلَانِ لِي قَالِ وَ شَهِ  
سُو تِيِنِ لِي مَن جَرُکِ وَ هِنَا فِ  
ز لَفِ هَاتَه سَر لِي کِرِ بِلَا فِ  
بَا يِي تَسِيَمِ وَ قَتِي سَحَرِ  
ز لَفِيَنِ دَدُو رَا جِيَهْتِي  
رَا کِتِ قِيَامِ وَي سَاعِي  
عَالَمِ يِتِ زِي رُو زَبَرِ

ظَاهِرٌ دَبِيْرُومٌ بِنْدِغِيْرٍ دَا دَلْ نَه دِي زُلْفَا حَرِيْرٍ  
شُبُهِيْ (مَلِي) دِمِيْ اَسِيْرٍ كُوْهْ دِيْرَه قَوْلِي مُشْبِرٍ  
- باب الزاي -

وقال ايضا قدس سره

جانا زِ جَمَّالَاتَهْ مُقَدَّسْ قَبَسِيْمِ اَزْ  
كَمْرُ خُوبُ وُ پَرِي زَا دَهْ نَظَرِ كِي تَهْ بَسِيْمِ اَزْ  
مِثْلِ مَهِي نُو كَمْرْتَهْ دِفِيْتِيْنِ مَهْ يِيْنِي  
مِيْزَهْ بِيَكَهْ جَامِي تُو دِزَانِي چِه كَسْمِ اَزْ  
بِنَمَّا زِمَهْ جَانِ كِيْرُ كُو تَجْلَايِي لَدِلْدَا  
مِنْ رُوْحِ دِقَالِبِ تُوِي اَتْمَا اَفْسَمِ اَزْ  
حَبَا نَهْ بَهْ مِيْنِ رَا دِهْزِيْنِي كُو بِنَا لِمِ  
شَبْ تَا بَسَحَرْ نَالَهْ زِرْتَسْ كِي جِرَسِيْمِ اَزْ  
مِنْ مَّوْمَهْ نُو چاشْتِيِي اَبْرُوِي يَا رِي  
مُو مِنْ چِه حَدَهْ شَبِيْتِ نَعْلِي قَرَسِيْمِ اَزْ  
سَا قِي زِ اَزَلْ يَكْ دُو قَدَحْ بَادَهْ يَمِيْنِ دَا  
حَتِّي يَا بَدْ مَسْتُ وُ خَمَارُو تَلَسِيْمِ اَزْ  
جَانَا تُوِي مِيْنِ جَانِ كَمَلِي بِي خَارِ كَرَمِ بِي  
مِيْنْتِ كُوْنَهْ وَكْ بُلْبُلِ مِيْحَنْتِ عَبَسِيْمِ اَزْ  
صَدْ جُوْرُو جَفَا دِي يَمَهْ نَاچِيْنِ زِدْرِي تَهْ  
يَكْ سَرُّ تُو تَبَا تِي وَ لَطْبَنَعِ مَكْسَمِ اَزْ

گروه ته دفتین ببری سر بکه فرمان  
دایی ستمی سر بپریم خوش مقسیم از  
سرتا بقدم از بصورم شنبی \* ملایی \*  
پروانه صفت صوهرتم و بی صوت و جسم از  
﴿﴾ قال ایضا قدس سره ﴿﴾

طورم بدل و پیروی موسایم از  
آتش پرس و نور تجلایم از  
باری ز (وعالم) کو خبردار کیرین  
ایرو شو بزبان آدمی اسمایم از  
انشاء علوم لدنی چونکه مه زانی  
زانی بحقیقت کوجه انشایم از  
حرفین رقم لوح و جودامه بخوان  
داقنج بینی کوجه املایم از  
ظاهر تو پریشانی حال مه نه بین  
مجموع ذات خوه و طغرایم از  
عالم چه به اعراب و حروف کلماتین  
او نقطه دنفسا خوه و منمایم از  
صد نیل و نه تین و ددرن قلبی مه  
پی ناحسین قلزم و دریایم از

تُوْرُ نُسْخَهٗ تَوْحِيْدٍ مَهْ خُوْنِ اَبَةِ نَفِيْسِي  
بِي اَلْتِ اِثْبَاتِ كُوْ اِلَايْمِ اَزْ  
صَدَّ نَقْلُ وِرْوَايَتِ دِمِيَا صَافِ مُوْبِكْ  
اِبْرُوْ كُوْ زِيْبِيْرِ خَوْهٗ بِيْفْتَوَايْمِ اَزْ  
بِيُوْسَنَهٗ تُوْهَرَبَانَكْ مَهْ كِي شُهْتِي نِي  
بِي يَارُوْمِي وِسَازِ مِهْ گُوْنَايْمِ اَزْ  
هَرْچِي تَهٗ بِيْفِيْتِيْنِ زِمَهٗ وِرْجَانِ بِيْخَوْهٗ بَتِ  
جَانَا بِيْكَهٗ فِرُوَارِ وِسْتَايْمِ اَزْ  
صَدَّ شِيْشِ لِدِلْدَانَهٗ زِمِهْرِي مَهٗ \* مَلَا \*  
لُوْهَرِ بِيْفِيَاَنْ مِثْلِ نِي وَايْمِ اَزْ  
﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴾

عَاشِقِ اَزْ جَارَكِ زِيْبَالَا لِي بِيْدَتِ بَرَقَا مَجَازِ  
دِي لِيْنِكْ صَاحِبِ دِلَانِ حَتِّيْ اَبْدِ بِيْتِ سَرِّ فِرَازِ  
كَشْفِ اَسْرَارِ صِفَاتَانِ بِي مَحَبَّتِ نَابِيْتِيْنِ  
صُوْرَتِيْ اَسْمَا دِفِيْتِيْنِ دَا بِيْكِيْنِ زِي فِهِيْمِ رَازِ  
لَا مِعَا حُسْنِ وُجْمَالِي دِي زِيْ عِلْمِي بِيْتَهٗ عِيْنِ  
عِشْقِ دَاوِيْ هِلْبِيْتِيْنِ كِي دِي حَقِيْقَتِ بِي مَجَازِ  
حُسْنِ وُحْبِ بِي يِكْ دُوْنَايْنِ دِي بِيْكِيْنِ شَاهِ وُغْدَا  
تُوْرُ نَادَتِ شُعْلَهٗ يَا مَحْمُوْدِ بِي شَمْعَا اَبَازِ

معنیا عشقی دزانی آیتا حسنی بخون  
 داتو حرفین محبتی یک یک ز هفت کی امتیاز  
 عاشقان بی گمان لو کالین ز دل تین شبنه رعند  
 وان ز بالای دبارن وک بر و سکنان رمز و نواز  
 کی خبر دایت ز عشقی کسی ز بر و ستا گجرت  
 گمر چه راه از ذره ذره سینه سوز و جان محمد از  
 آفرین صد آفرین هی من زوان را آفرین  
 ای ز تیرین دلبران دائم ددل پیکان و گماز  
 گوهنده اواز نی وقتی سماتین منبجه  
 فهم رازی گرد کی چاوا دنالین چنگک و ساز  
 اول دل من وک کبوتر نابتین کس لومه کیت  
 لو دفی ثوری وه دا کفتی مه دین صد شاهباز  
 ور دلو داجین تماشا با جوانانین چمن  
 وی هلا نی سر بناز و سائبان دای نیاز  
 زلف و سنبل مشک بوی و بسک و سومین سر شرین  
 سرو بالا سبز پوش و کل نشان و غنچه باز  
 نیر گزین قامت زمرد سر گران هاتین خرام  
 چار اطرافان برف رفا لی بمش تین سی و قاز  
 دل یکی دم از زوان هر یک بنسجان دل دین  
 دل ربایین جان فزایین دلبرین عاشق محمد از



عَقْدِ اِحْرَامِي دَمَا دَلْبَرِ خُوْبِيَانِي قَرَضِ عَيْنِ  
سَجْدَهٗ يَكْ بَرَوَانِ دُو بَرَهَانِ نَاگِرَتِ جِهٖ صَدِّ عَمَّازِ

عِيدَهٗ وِ مِيرِي مَهٗ لِرُو دَرِ گَهِي لُطْفِي فِكْرِ  
گُو \*مَلَا\* هِنْگِي بِخَوَازِي دِي بَدِمِ بَسِ تُو بِخَوَازِ

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

زُ رَعْنَانِيَرِ گَزِينِ تَهِي مَسْتِ وُخُونِ رِيَزِ  
زَمَانِ بُو عَهْدِ جَنَسْكَ اُنْگِيَزِ جَنَسْگِيَزِ  
تَهٗ جَانِ مِيْنِ دَرِيْتِ اَيِ جَانِ عَالَمِ  
زِمِيْنِ بِيَسْتِيْنِ بِلَعْلِيْنِ خُوِي شَكْرِ رِيَزِ  
دُو عَنْبَرِ بُو لِيَشِهْشَادِي بِيَسْتِي  
قَهٗ بَسْتِيْنِ لَوِ هَوَا بُو عَنْبَرِ اَمِيَزِ  
زِ اَخَا اَسْتِيَانِي مِسْتَكِي بِيْنِ

لِدَاغَانِ دَا بِيِيْنِمِ خَوْشِ صَبَا تِيَزِ  
تَهِي فِرَهْشَادِ دِرَا نَتِ اَسْدَتِ عَشَقِ  
كُوُوِي جَانِ دَا بَهٗ شِيْرِيِي تَهٗ پَرُوِيَزِ  
تَبُّ وِتَابِي هَزَارُ اِشْكَنْجَهٗ دَا دِلِ  
زِ شِيْرَا زِي نَسْگَاهِي مَسْتِ تَبْرِيَزِ  
اَلِهِي نِيَرِ گِزَا مَهِي مَسْتِ وِنَا زَكِ  
زِدَسْتِي خَوَارُ وِبَدِ خَوَاهَانِ پِيَارِيَزِ

كُولِي تَيْتْ أَوْ قَبَايِي آسِمَايِي  
لَطِيفَا شَنْكُ وَنَازِكُ وَكُ بَلَازِي  
سَوَاشَكُ رِيهَتَه دِيَسَا عَالَمَا دِلْ  
بِحَادُوِي دُو چَشِمِ فِتْنَه اَنكِي  
خَبَايْتِ طَبَعَه زَاهِلْ سَكُ سِرِشْتَه  
بَقِيْنِ اُو كَرُ زِجَانَانِ لَوْدِكِيْتِ بِي  
﴿ مَلَا ﴾ جَانِ تَه چَاوَانِ پَهْلَوَانِ كِرِ  
لِيَتَايِ خَمَرِ يَانِ زُلْفَا دِلْ اَوِي  
زِحْسِنَا بِي نِشَانِ نَادِي نِشَانِكُ  
(نِشَانِي) گَرُ زِدِلْ نَكْرَا تَه پَرَهِي  
مَه بِيْنِ اَفْ گَرُ بِصُورَتِ آدَمِيْنَه  
هَمِي دَارِنِ زِ اِيگَرَا كِرِي رِي

﴿ وَقَالَ اِيضَا قَدَسُ سِرَه ﴾

تُو دِزَانِي بِحُدِي مِيْنِ تُو خِيَالِي شَبُ وِرُو  
بِحِيَالَا خَوَه مَدَامُ مِيْنِ تُو لِيَالِي شَبُ وِرُو  
هَرُ بِيْزَانِ دِرِشِيْنِي جِگَرِي تِيْرُو خَدَنَكُ  
زِ نَسَقُ صَاعِقَه مَه زِ قَوَسِي هِلَالِي شَبُ وِرُو

مِثْلِ گُوِيِن تَه رَوَان نَالِ زِدَلِ مَسْكِيْنِ تِيْنِ  
أَمْ نِزَانِيْنِ ثُوچِرَا هَرَوَه دِنَالِي شَبُ وِرُوْزُ  
تَه بِفِرِيَادُ وِفَغَانَانِ بِخَوَه بُلْبُلُ كَرِ كَرِ  
اَللّهُ اَللّهُ زُجِه دَرْدِي وَه دِكَالِي شَبُ وِرُوْزُ

دَا كُو دَلْبَرُ قَدَمِي لِي بِنِهْدِ رُوْشَنِ كِيْتِ  
لُوْ ثُو خُوْنِي وَه زُجَهْتَانِ فَه دِمَالِي شَبُ وِرُوْزُ  
تَه تِنِي ذُوْقُ وِصْفَا كَرِ بِصَه يِيْنِ دَلْبَرِي رَا  
سَرَنِخُوْنِ گَه شَبِي نُوْنِ گَه وَا كُو دَالِي شَبُ وِرُوْزُ  
فَتَوَه بَا پِرِي \* مَلَا \* يَانِ نُو بِالِهَامِ نَبِي  
فِي مِيِي هَرَوَه دِنُوْشِي بِحَلَالِي شَبُ وِرُوْزُ  
﴿ بَابُ الْعَيْنِ ﴾

﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسَ سِرًّا ﴾

شَاهِدِي جَلُوَه نَمَا قُدْسِيِي فَيِرُوْزَه لِبَاسُ  
هَجِي رَنگِي تَه نِشَانِ دِتِ ثُو نِشَانِي خَوَه بِنَاسُ  
حُسْنِ بِي آيِيْنَه عِشْقِي تَجَلِي نَادِتِ  
عِشْقِ مَحْمُوْدِ دِمَعْنِي نَمَكِي حُسْنَا اَبَاسُ  
هَرَجِي رَنگِي تَه بِفِيْتِيْنِ خَوَه بِيْبِيْنِي لَلّهِ  
نَظْرِي وَرَزِيْدَه كَاسِي جِه خُوْشِ آيِيْنَه بَه كَاسُ

تُوْشَرَايِي بَغْرَايِي بِنَهِنِگَانِ دَه دَمِي  
 دِي كِفَايَتِ بِيچِه رَنگِي مَه بِيكِن كُوزَه وَطَاسِ  
 دَمَزُ وِرَازِي نِي وَنَايِي كُوَسْمَاعِينَه هَمِي  
 زُ مَحَالَاتَه بِيْعَقْلِي خَوَه بِيزَانِي زِي قِيَاسِ  
 وَي دِي كِتِ مَخْلَطَه هَر دَمِ لِحَرِي فَا نِ بِي جَدَلِ  
 بِدُو جَا مَانِ فِدِخُونِ سِيرَتِ اَبِيضِ وَ سَوَاسِ  
 دَسْتِ گِي رِي تَه نَه بِي تِ خَضِرِ عِنَايَتِ لِقِي دَمِ  
 نَا گِي هِي اَبِ حَيَاتِي بِدُو عَسْكَرِ اِلْيَاسِ  
 تُو بِي نِي مَاهِ نُو وَ دَسْتِي قَضَايِي هِي هِي  
 تَه لَزَرَعِي فَلَكَي بَلَكِه لِمُرِي مَه بَه دَاسِ  
 تَرَكِ خُونِ رِي زُ وَ شَمَارِ مَه بِيكِ غَمَزَه بِيكِي  
 رُهَنْدِ چِلِ سَالَه لِمِنِ زِي رُو زَبَرِ كِرِ زِ اَسَاسِ  
 زَلَبِ لَعْلِ شَكْرِ يَارِ قَه نَكِرِ پُرَسَا \* مِلِي \*  
 مِضْرِيَانِ گَزْمَه دَشَانْدِنِ كُو كِشَانْدِنِ اَلْمَاسِ  
 دِلِ بِيكِه دِي عِشْقِ بِيكِ بِي تِ عَاشِقَانِ بِيكِ يَارِ بَسِ  
 قَبْلَه دِي بِيكِ بِي تِ قَلُوبَانِ دِلْبَرَكِ دِلْدَارِ بَسِ  
 مِي نِ دِبَنْدَا زَلْفَكِي دِلِ دَا بِي دَسْتِي پِي رِ عِشْقِ  
 لَوِ دِعِشْقِي دَا كُو بَسْتِ اِحْرَامِ وَ بِيكِ زُنَّارِ بَسِ  
 طَرَحُ وَ طَرَزِي بُوْنَه زُنَّارُ وَ چَلِيَا بِيكِ بِيكِ  
 لَوْمَه زُنَّارُ وَ چَلِيَا بِيكِ بِنِي بِيكِ جَارِ بَسِ

هِنَ ذَنِيكَ دِيرِي فَهَ تَيْنَ قَسْتَا كِنِشْتِي هِنَ دِكِنَ  
نِي زِفَانِمَ نِي زَوَانِمَ مِينِ دَرِي خَمَارِ بَسْ  
گَرَجِهَ تَيْنَ رَقِصُ وَسَمَائِي هَرَسَحَرَهَ صَدَّ نِي شَكْرَهَ  
مِينِ دِ بَزْمَا سُرُشِيرِ بِنَانِ أَوْشِيرِ بِنِ رَفْتَارِ بَسْ  
وَهَ جِهَ وَالآ گُوهرِنَ هَاتِنِ لِبَاسِي جِسْمُ وَجَانِ  
مِينِ زَوَانِ حُورِي سِرِ شَتَانِ أَوْ پَرِي رُخْسَارِ بَسْ  
حَوَاجَهَ سِحْرِي سَامِرِي نِينِ كُو زُلفَارَشِ بَكِتِ  
جَشْمِ بَنَدَا دَلِرُ بَابَانِ كَا گُلا عِيَارِ بَسْ  
بُلْبُلَانِ صَدَّ گُلِ دِ چَا فِينِ چَا فِ لَصَدَّ گُلِ دِي دِكِنِ  
مِينِ دِ بَاغِي گُلْمُذَارَانِ يَكِ گُلِ وَكُلْنَارِ بَسْ  
مِينِ دِ بَاغِ گُلِ فِرُوشَانِ دِي عَجَبِ رَسْمَكِ غَرِيبِ  
خَارِ طَبْعَانِ گُلِ دِدِسْتِنِ گُلِ پَرِ سَتَانِ خَارِ بَسْ  
أَوْ جَفَا چُودَرِ زِحْدِ ظُلْمَاتَهَ بِيَرِ حَسِّي بِيچِينِ  
رَحْمَكِي جَارَكِ نَهَ كِي هِي ظَالِمِ أَفِ آزارِ بَسْ  
غَرَقِ دَرِي بَابِي گُناهِينِ تَشْنَهَ لُطْفَا حَقِينِ  
رَحْمَتِ آمِرِ زِ گَارُ وَشَفَقَتَهَ غَفَارِ بَسْ  
أَهْلِ دُنْيَا يِ سَرَّاسَرِ دَرُ مَنِينِ مِينِ بِنِ ﴿مَلَا﴾  
بَشْتَهَ مِيرِي مِينِ عَلِي يِ حِينْدَرِي كَبَرَارِ بَسْ

﴿ وقال ایضا قدس سره ﴾

لِرُو ﴿ مَلَا ﴾ سَرَابًا لَوْنِيكَ بُومَةَ آتَشْ  
 مِیْنِ دِی سَحَرِ خَرَامَانَ نِی شُكْرًا شَرِیْنِ مَشْ  
 یَارَبْ چِه طَرْفَه مِیوَهْ اَن رَنگَه مِی دِ بَخْشَتْ  
 شِعْرَامَه تِی پَرِیْشَانَ نَظْمَامَه تِی مُشَوِّشْ  
 دِلِ گَشْتَه مِیْنِ زُدِیْرِی نَاجِمِ كَنِیْشْتَه قَطْ  
 مِخْرَابِ وِی بَمِیْنِ رَا وَرْدَا بَیْچِیْنَه لَا لَشْ  
 مَحْبُوبِ وَكُ سِتِیْرَه گُوفَنْدُو عِشْقِیَبَازِیْ  
 نِیْكَیْلِ بَیْچِیْنِ سَمَائِیْ هِشِیَارُومَسْتِ وُسَرِخَوْشْ  
 حِیْوَانِ لِكُودِ مِیْنِتِ اُمِ مُفْتِیْ زَمَانِیْنِ  
 بَیْتِیْنِ زُدِسْتِی سَاقِی جَامَا زَلَالِ بِی غَشْ  
 وَرَمْحُوه دَه چَنگُ وِنَائِی شِیْرِیْنِ كُوبِیْنِ سَمَائِیْ  
 جَامِی بِنُوشَه فِیْرَانِ چِه سَادَه وَچِه زَر كَشْ  
 طَالِغِ كُوتِیْتِ وَفَرَصَتْ مُهَلَّتْ لِیْنِكَ حَرَامَه  
 مِیْنِ عُمَرِ نُوحِ نِیْنَه وَرَ سَاقِیُو بِلَزْخَوْشْ  
 نِی شُكْرًا شَرِیْنِ قَدَمَه زُدِسْتِ تَه مِی دِ فِیْتِیْنِ  
 دَاسِیْنَه بِی جِلَادِیْنِ رَوْشَنِ بِیْكَیْنِ دِلِی رَشْ

جامد چه کین بحسنی کو وان نظَرَ لِحَوَارَةِ  
خَرَ طَبَعَتَيْنِ دَابَلَهْ چه نیر گز و چه کربش  
کوره خوه ناسپیرت جارك بدست دلیلان  
أَبَلَهْ چه کت طوافی ناپینتن بری رش  
بیزی دکت زقنجان ژرمزو نازو غنجان  
قدری گلان چه زانت کربش دیت کری رش  
فیضامه شبه نیله ام دجله و فراتین  
گر شیخ و ور امامه فیرابه من کشاکش  
شوخا کو از دیندی دل گرتیه کمندی  
لطیفه زهره سیما ابرو هلال و مهوش  
برهین زقوس قدرت نشانه کرب \* نشانی \*  
لامیع زبر دبارن چه ینگیک وه پروش  
الله لیمن حباته چه شکر و نباته  
ژنوفه دی جوان بم گر بهن بکم گلاکش  
وقال ایضا قدس سره ❦

شب قدری لیمه روشن که نور و حی و ره خوش  
مه ژنو خوش که لسر چهقی شهیدین خوه بمش  
مالین کی نظرتک لطف زدل غمزیه یان  
برشینی جگری ریش زقوسین خوه بوش

سَحْرِي جُمَّلَه شَهِيدِيْن تَه بَرِيْم آفِيهْتِي  
اِيْوَمَارِيْنَه يَكَايَك مَه حَمِي شَش صَدُوْشَش  
لِي شَهِيدِيْن تَه اِيْوَمَارِيْ بَخْنَجَر كُشْتِي  
هِي نَه چُوخُوْن زِيْرِيْنَان صَدُوْهَفْتَاْدُوْدُوْلَش  
جَنَسَكِ هِنْدِي دِكِرِيْن فِيرِيْسُوْرِيْمَبَاَزِ عَرَب  
تُوْخُ وَعَالَا دِفِرِيْنَكِيْنَه كَمَاَنْدَارِ حَبَش  
تُوْبِيْنِي رُوْمُ وَعَجَمُ كُشْتِيْنَه زَنْگِي دِكَمِيْن  
هَانَه هَرْتِيْتَه پِيَاپِي زِيْطَرَفِ رُوْمُ خُوْشُ وَخُوْشُ  
دَاْمَه شَهَزَاْدَه بِيْدَسْتِي خُوْه مَبَارَكِ قَدْحَكِ  
نَه غُبَارَكِ زِيْخُمَارِي وَنَه تُنْدِي وَنَه غَشُ  
دُو قَدْحِ مِي بِيْنَشَانِي دِدَرْتِ رَنَسَكِ بَرَنَسَكِ  
نِيْرِيْمِيْزَا نَاَزَكِ وَرَعْنَا وَكَلَّا نَاَزَه بَه كَشُ  
غَالِبَا اَهْلِ زَمَانِ مَا \* مَلَا \* اَدَمِيْن  
فَه نَمَايِيْن زِيْكَرِي مَهِي رَشُ وَكَاِي تَه يِيْ بَشُ  
عَارَفِيْن اَهْلِ بِيْصَارَتِ زِيْسَقِ مَرْدُمِ جَشْمِ  
سُرْمَه پُوْشِيْن دِيْيَاضِي وَقَبَاِي خُوْه يِي رَشُ



وقال ايضا قدس سره

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| سَلُّوا سَهِي قَدِ خَمَلِي          | لَوْ كَمَلِي مَسْتَانَه رَقْصِ          |
| وَرِ صُحْبَتِي گَرِ قَابِلِي        | دِي بِيَتِ وِرَتِ شَاهَانَه رَقْصِ      |
| مَسْتَانَه مَسْتَانِ نُوشَانُوشِ    | قَرَقَفِ دِجَامَانِ هَاتَه جُوشِ        |
| مَادِي بِمِينِتِ كَسِ لِهُوشِ       | وَقْتِي كُوْبِيْنِ دُرْدَانَه رَقْصِ    |
| صُحْبَتِ بَسَازَانِ هَاتَه سَازِ    | بِي مَوَجِي دَرِيَايِ رَازِ             |
| دَادِلِ زُنُو بَايِ مَجَازِ         | وِي كَشْتِي سِكَاَنَه رَقْصِ            |
| مَحْبُوبِ بَعِيْنِ كَوَكْبِيْنِ     | رَقْصَا كُوْتِي دَلْبَرِهِيْنِ          |
| صَدْجَانِ گِرَامِي مِيْنِ هِيْنِ    | بَا فِيمَه رِي اَرْزَانَه رَقْصِ        |
| كِرْشِمَه وُ رَازِ اَبْرِي          | عَارِفِ فَنَّايِيْنِ بِي دَرِي          |
| حَسِي دِيْنِيْنَا آگِرِي            | اَوْ خَفَنَه بِيْتِ پَرُوَانَه رَقْصِ   |
| پَرُوَانَه شَمْعَا گَشِيْنِ         | زُلْفِيْنِ وَهْ نَازِكِ رَاوَشِيْنِ     |
| شَوَكِيْنِ دِدِلْدَايِ خُوَشِيْنِ   | مَهْ زُبْنَجَه بِيْنِ شِيْرَانَه رَقْصِ |
| عَالَا وَتَايِيْنِ قُرْمِيْزِيْنِ   | اَصْلَانِ دِيْبَرِ دَاْبَرِيْزِيْنِ     |
| نِيْرِ گِزِ دِيْبَاغَانِ تُوْزِيْنِ | نِيْ شَكْرَانِ نِيْشَانَه رَقْصِ        |
| وَقْتِي كُوْبَايِيْنِ اَرْغُوَانِ   | گُلِ چِيچَكِ وَتَرَحِيْنِ جُوَانِ       |
| فِيْرَانَه بِي سَلُّوَا رُوَانِ     | عَارِفِ لِفِرَقِ جَانَه رَقْصِ          |

اِیْرُو شُكْرُ خَنْدِی بَرِیْنِ دَسْتِ سَبِی زَنْدِی بَرِیْنِ  
دِیْسَا بَیْگُو فَنْدِی بَرِیْنِ دَرْدِی \* مَلِی \* دَر مَانَه رَقْصِ  
﴿ باب الضار ﴾

﴿ وقال ایضا قدس سره ﴾

شِیوَه دِلْبَرِی بَزَانِ سُنْتَه شِیوَه عِشْوَه فَرَضِ  
هَرْدُو نَظَرِ کُو بِنِ قَرَانِ وَا جِبَه یَكِ کِرِ شِمَه فَرَضِ  
هَرْدُو قَرَانِ کُو قِبَلَه بِنِ هَرَجِه دَمَاخُو یَا بِنِ اَوِ  
وِی سَعْتِی دِدِنِ عِشْقِ لَازِمَه یَكِ دُو سَجْدَه فَرَضِ  
خِرَاقَه زَرَقُ وُزْنِکِ زُهْدِ مِیْنِ بَمِیِی مَغَانَه شُسْتِ  
شُسْتِ وِشُوکِ دَمِیْنِکَدِی اَوَّلِ کَارِ فَرَضَه فَرَضِ  
نِی شُکْرِیْنِ شَرِیْنِ زَبَانِ مَسْتِ بِجَامُ وِ بَادَه بِنِ  
فَرَضَه دِبِتِ زِتُوْبَه یِ سَالِکِ عِشْقِ تُوْبَه فَرَضِ  
سَاقِی سِیْمِ سَاقِ مَا زَهْرِی هَلَا هِلِی بَدَسْتِ  
جَانِ مَه شُکْرُو مِیْنْتَه تِیْزِ رُوَانَه رَقْصَه فَرَضِ  
خَالِ اَمْرُ بُو جَهْکِی بَیْتَه قَرَانِ اَبْرُو اَنْ  
شُبُهْتِ بَیْتِ مَقْدَسِ وِ کَعْبَه دِیْنِ دُو قِبَلَه فَرَضِ  
اَز کُو دَدَعُو ی عَاشِقِ کِفْشَه دِکِیْتِ زَبَانِ دَرُو  
کَتْمِ شَهَادَتِی دِبِتِ وِی سَعْتِی بِشَهْدَه فَرَضِ

جَبَّهَتْ وُدَيْمُ وُ غَرْدَتِي پَرْدَهٗ دَمَا زُبَرَ بَرَّتْ  
فَرَضَهٗ ﴿مَلَا﴾ لِحَاجِيَانِ سَعِي وَطَوَافُ وَعُمْرَهٗ فَرَضُ

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسَ سِرَّةٗ ﴾

مَه زَيْلِ حُسْنُ وُ جَمَالِي چِه غَرَضُ  
بِي جَمَالِي زَيْبَالِي چِه غَرَضُ  
گَرَنَهٗ تَشْبِيهٗ دُو بَرَهِيْنِ تَهٗ بَتِيْنِ  
مَه دَعِيْدَانِ بِيْلَالِي چِه غَرَضُ  
گَرَنَهٗ قَسْتَا دَلُ وُ جَانِ مَه دَكْتِ  
مَه زُوِي شُوخُ وُ شَبَالِي چِه غَرَضُ  
گَرَنَهٗ رُوْحِي مَه دِيِي دِلِ بَرْتِيْنِ  
مَه زُوِي قَنَجُ وُ دَلَالِي چِه غَرَضُ  
گَرَنَهٗ بِاسْمِ تَهٗ مُعْمَايِنِ حُرُوْفِ  
مَه بِشِكْلِ خَطُو خَالِي چِه غَرَضُ  
نَهٗ كُو شَرْمَنْدَهٗ زِرُوِي تَهٗ بُوَا  
آفْتَايِي بِيْرُوَالِي چِه غَرَضُ  
قَسْتِ وُ خَدَتِ دِكْرِي رُوْحِ بَرُوْحِ  
وَرَنَهٗ عَاشِقِ زِي وُ صَالِي چِه غَرَضُ  
دِشِي قَدْرِي تَجَلَاٗ تُو بَكِي  
مَه لِيِي مُومُ وُ شَمَالِي چِه غَرَضُ

تَه جَمَالَاتَه نَجَلَتِي بِكِرَتِ  
مَه زِ خُوبَانِ بِجَمَالِي جِه غَرَضِ

تَه زِ لَعَلِينِ تَه ﴿مَلَا﴾ بَحْنِي بِكِتِ  
مَه زِ نِي بَحْنُ وَسُؤَالِي جِه غَرَضِ

﴿﴾ بَابُ الطَّاءِ ﴿﴾

﴿﴾ وَقَالَ اِيضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴿﴾

|                                    |                                      |
|------------------------------------|--------------------------------------|
| كِي شَا زِنُو زَنَكَارِ خَطِّ      | دِي سَا لِبَدْرِي كَاتِبِي           |
| دَرِ گِرْدِشِ پَرِ كَارِ خَطِّ     | نُورَه رَشَانْدِي وَاهِبِي           |
| مَا دَارِ حَوْضًا لَعَلُّ وُدُرُ   | حَرَفِينِ زُقُدْرَتِ نُقْطَه پُرُ    |
| قُدْرَتِ نُمُونِ زَنَكَارِ خَطِّ   | أَفِ زَنَكِ كَبِي دِي وَه بَسْرُ     |
| أَفْعَى صَفَتِ قَلْبِي مَه مِيهْتِ | أَوْ جِيچَكِينِ شَتْرِي شَبِيهْتِ    |
| أَفِ پَرْدَه يَا كَلْنَارِ خَطِّ   | سَلُوا زِ بِلَايِي وَه رِيهْتِ       |
| دَرَجِينِ زِرْمَزِينِ أَسْمَرَانِ  | نَقْشُ وَنِيگَارِينِ دَلْبِرَانِ     |
| مَه زِ كَلْشَنِ فَرَخَارِ خَطِّ    | هَر تِينِ زِدَسْتِ نِي شَكْرَانِ     |
| خَالُ وَخَطِينِ نُورَا زَلَالِ     | مَه زِدَسْتِ خَمَاتَرِ حِينِ شَلَالِ |
| مَالِي مَه صَدِّ قَنْتَارِ خَطِّ   | دَانِي دِصْنَدُوقَانِ لِبَالِ        |
| كَاتِبِ نُمُوجِكِ دَانِي           | بَرِگِينِ كُغْلَا رِيحَانِي          |
| دَرِ صَنْعَتِي جَبَّارِ خَطِّ      | كَبَسِ دِي بِيئِي شِيرَانِي          |

رَبِحَانُ وَسُنْبُلُ تِي هَنَه  
زَرَبَاكُ وَبُلْبُلُ تِي هَنَه  
صَدَّ حِيچَكُ وَكُلُّ تِي هَنَه  
أَوْ بَنْجَه يَا كَلْزَارِ خَطَا

كُلُّ حِيچَكُ وَنَقْشِينِ غَرِيبِ  
لِي رَأْسَتِ وَجَبَّ بُوِيْنِ صَلِيبِ  
نَسْرِينِ وَرَبِحَانِ عَجِيبِ  
إِغْرَابُ وَحَرْفِينِ زَرَفِشَانِ  
جَدْوَلُ كَشِينِ زَنْتَارِ خَطَا  
مَهْ زُ جَانِبِ دَلْدَارِ خَطَا  
طُغْرَا نَشَانِ زَرَكِشِ مَه دِي  
شِيرِينِ وَمَعْنَا دَارِ خَطَا

أَللهُ دَبَرُ قَالُوا بَلِي  
أَفِيهْتَه چَرخِ جَدْوَلِي  
دَا بَعْمَه كِت قَلْبِ \*مَلِي\*  
أَفْرَنْكَه عَنَبِرُ بَارِ خَطَا  
أَشْكِي رَوَانِ مَه تَبْنَه خَطَا  
كَفْتَمَه نَائِ شَبَه بَطَا  
زِيرِ رَشَانْدِي سَرخْتِي  
بِي نَقْشَانْدُو كِرِ نَقَطَا

جَبَهْتِ وَدِيمِ نَقْشَانْدِ  
نُورِي زِ ظَلْمَتِي رَشَانْدِ  
حُورُ وَفِرَشْتَه كِي وَه دِينِ  
دِيمِي نُمُونَه بَرَبَكِينِ  
مِسْكُ وَزَبَادِ لِي فَشَانْدِ  
تَا زَه كِشَانْدِي خَطَا بِحَطَا  
نَا زَكُ وَخُوبُ وَسُرُشِيرِينِ  
صُورَتِ چِينِ نَمَا غَلَطَا

شِعْرِي \*مَلِي\* كُووَكُ رُوَانِ  
پُرْمَه لِبَرَكِ ارغَوَانِ  
دَا بَه تَه جَانِ مَرْفَانِ  
دِينَه غَزَلِ لِنِكِ شَطَطَا

✽ وقال ايضا قدس سره ✽

مَيِّ نَه نُوشِي شَيْخِ صَنْعَانِي غَلَطُ  
أَوْ نَه چُو نِيَفْ أَرْمَنِسْتَانِي غَلَطُ  
مِثْلِ مُوسَى وَي تَجَلَّيَا تَه دِي  
إِي تُو دِي كَانِي خَطَا هَانِي غَلَطُ  
وَي نَدِي بَرُونَاتَهُ وَدَائِي قِيَّاسُ  
حِكْمَتِي لَو چُو يَه بُرْهَانِي غَلَطُ  
سَطْوَتَا لَيْلِي بَقِينُ مَجْنُونُ تَبَانْدُ  
وَرَنَه قِيَسُ نَاكْتُ بِيَابَانِي غَلَطُ  
وَكَا ✽ نَشَانِي ✽ نَقْشُ وَنِشَانَكُ تَه دِي  
إِي كُو نِشَانَكُ تَه دِي كَانِي غَلَطُ  
أَزْ گِهَامُ آفَا حَيَاتِي خَفُ زِدَلُ  
خُضْرُ فَاژِي چُو يَه حَيَوَانِي غَلَطُ  
شَاهُ نُشِينِي نَاژَكَا نَ ضَايِعُ مَكْنُ  
دَانَه بِنِي دِلُ بِنِي خَانِي غَلَطُ  
اللَّهُ اللَّهُ جَرَحُ وَدُولَابِي دِنِي  
نُقْطَه قَطُ نَاكْتُ دِدُورَانِي غَلَطُ  
رُوزُ وَشَبُ هَرُ سِيرِ دِيدَارَاتَه تِينُ  
نَاكِرِينُ أَوْ دُورُ وَسِيرَانِي غَلَطُ

هُونَ تَه بَيْنَ مَشَاطَهَ خَفَ دَانِيَه  
هَمَقَرَانِ كِرَ خَالُ وِنِشَانِي غَلَطُ  
دِي بِسَرَجَانِ مَه مَرُوتِ دَامَه اِيخِ  
بِشَكُوتِ بِنْدَا گِرِيَانِي غَلَطُ  
سَرَنَه يِي بَرِ كَفَرِ زُلْفِي عَاقِبَتِ  
اَز دَتِرِ سِمِ لِي زِ اِيغَانِي غَلَطُ  
بِهَنِيَا فِي چَرخِ وِ دُولَابِي دِنِي  
نَسَبَتَا اَرَبَابِ عُرْفَانِي غَلَطُ  
نُسخَه عَالَمِ هَمِي عِنْوَانِكَه  
نُقَطَه يَكُ نَابِتِ دَعْنَوَانِي غَلَطُ  
قَلزَمُ وِ بَايِيْنِ مُخَالَفِ تِي بَرِي  
دَانَه كَلَشِيْنِ دَارِ سَكَاْنِي غَلَطُ  
دَا يَزَانِي بَهْلَوَانِي مُو يَكِي  
دَسْتِ نَدِي لِه مِيَزَانِي غَلَطُ  
وِي دَدَسْتِي مِيْنِ گِلَاگَشِ پُرِ خُنَافِ  
حَيْفِ بُلْبُلِ چُو گِلِسْتَانِي غَلَطُ  
هِيژِ سَهْوَا خَامَه بُو وِرَنَه مِيْنِ  
اَنُ غَلَطِ نَاكِرِ دِيوَانِي غَلَطُ  
وِي لِسَرِ بَرِنَاتَه اَنُ سِيَوَانِ فِدَا  
وِرَنَه نَادَا رُوژِ سِيَوَانِي غَلَطُ

گه دل و گه جان دین ترکیب نه تین  
 ناکیرن بغما و نالای غلط  
 مشربی ترکان فرات و بیل کیر  
 تشنه لب چو طرف عمای غلط  
 پیر حکمت بین لوفقا مشربان  
 کس ندی می رهته فنجانی غلط  
 راسته بک قانون سراسر نینه تی  
 خوهری و بیچین پریشانی غلط  
 پاک طبع و قوتک موزون دفت  
 دانه دت صنعت بادمانی غلط  
 مردمین جهنم \* ملی \* عکساخوه دی  
 وک \* نشانی \* ما لیشانی غلط  
 ❦ باب الظاهر ❦

❦ وقال ایضا قدس سره ❦

بی لب لعلی \* ملا \* من زمیا آل چه حظ  
 صحبتاتی نه بتن بار پهر حال چه حظ  
 قدحک باده بدستی خوه لقلب مه بریز  
 عاشقی سوخته بی آتش سیال چه حظ



نَه كُو وَكْ طَيْرِ زُمُوين تَه بِيَارِن پِيكَان  
 زُ بَرِينِن دَدَلِي شُبُهَتِ غِر بَالِ چِه حَظْ  
 حَظْ وَلَدَتْ مَه بِمُمرِي خَوَه دِعِشَقَاتَه نَدِي  
 هَم بِيَان دَر دُو غَمَان زِبَدَه تُو اِسَالِ چِه حَظْ  
 حُسْنُ وَسُرُّ ذَاتِ نَه بَتِ جَدَبَه لَدَلِ دَتِ مَحْبُوبِ  
 مَه زُ زُلفِ وَخَطْ وَخَالِ وَقَدِي مِيَالِ چِه حَظْ  
 عِلْمِ عِشَقِ بُتْ وَلَا تَانِ بِرِ وَايْتِ نَا بِيِنِ  
 قَدْرَكِ حَالِ كُو نَه بَتِ شُبُهَتِي هَرِ قَالِ چِه حَظْ  
 بَدَوِي پَاكِ چِه كِتِ فَسَحَتِ مِيَدَانِ كُو نَه بَتِ  
 مُسْتَمِعِ گُوَه نَه دِرَتِ مُطْرِبِ وَقَوَالِ چِه حَظْ  
 دُرِّ نَاسِفْتَه دِي بِزِمِ زَلْبِ لَعْلِ \* مَلَا \*  
 گِر رَوَانِ بَخْشِ نَه بَتِ نَظْمِ كَرُ وَا لَالِ چِه حَظْ

— باب الفاء —

— وقال ايضا قدس سره —

|                                   |                                |
|-----------------------------------|--------------------------------|
| سَرِّ دِدَتِ آبِ كُو تَرِي        | زَمَزَمَهٗ وَسَمَايِ زُلفِ     |
| سَايَهٗ نُمَايِ خَاوَرِي          | سَدْرَهٗٗ مُنْتَهَايِ زُلفِ    |
| سَايَهٗ نُمَايِ جِبَهَتِي         | نَقْشِ وَخَطْبِي زُ قَدْرَتِي  |
| نُقْطَهٗٗ وَحَرْفِ وَجَزْمَهٗ تِي | بَالِ وَ پَرِينِ هَمَايِ زُلفِ |

|                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| بَالُ وَبَرِينُ صَفَتْ هُمَا      | سَايَهُ لِحَبْهَتِي نُمَا        |
| خَمْرِي وُلْفٌ جُونَهُ سَمَا      | يَكُ يِيكَ أَوْ لِبَايِ زُلْفُ   |
| نَتْرِكُ وَبَرَهْكَ وَشْتَرِيَانُ | رَقِصَهُ زَرَنْكِي خَمْرِيَانُ   |
| بَازُ وَعِقَابُ وَقَمْرِيَانُ     | سَيْرَهُ سَحَرَ تَبَايِ زُلْفُ   |
| هَرَمَهُ زُبُرْجِ سُبُلَهُ        | بَنَجَهُ دَسِينَهُ وِدَلَهُ      |
| دُورُ وَدِرَازُ وَمُشْكِلَهُ      | قِصَّهُ مَاجِرَايِ زُلْفُ        |
| بَسْتِنَهُ زُلْفُ دَرَكَمِينُ     | حَلَقَهُ حَلَقَهُ چِينِ بَجِينُ  |
| يَعْمَا دَكِينُ دِلَانِ نِهِينُ   | تِينَهُ يَقِينُ خَطَايِ زُلْفُ   |
| رُومُ وَعَجَمُ زَهْرُ طَرْفُ      | جَنَگُ وَسُوَاشَهُ وَأَنْ بَخْفُ |
| هِنْدِي وَزَنْكِي صَفُ بَصْفُ     | هَاتَنَهُ بَرُ لَوَايِ زُلْفُ    |
| هَرْدَمُ وَهَرُ سَمَتُ زَنُو      | بَيْتَهُ دَسِينَهُ نَارُ وَدُو   |
| صَبْرُ وَقَرَارُ مِنْ زِكُو       | عَاشِقُ وَمُبْتَلَايِ زُلْفُ     |
| زُلْفُ سِيَاهِي بِي وَقَا         | قَطُ مَه نَدِي زَوِي صَفَا       |
| كُشْتِمَهُ أَزُ بَصْدُ جَفَا      | آه زِدَسْتُ جَفَايِ زُلْفُ       |
| زُورُ وَفَقِيرُ وَمُبْتَلَا       | زَاهِدُ وَصُوفِي وَ *مَلَا*      |
| كُشْتِنَهُ أَوْ بَصْدُ بَلَا      | كَسَنَهُ كَمِثُ بَلَايِ زُلْفُ   |

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| إِرْوُ زِ شَهْكَاسَا سُرِي    | مِي هَاتَهُ فَنَجَانَا صَدَفُ      |
| مِثْتُ كُو إِرْوِ دِيمُ دُرِي | دَا مِنْ مِيَا حُسْنًا خَوْهَ خَفُ |

|                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| شیرین قَدُولَبْ شِکَرِی               | خَفْ دَامَه جَامَا کَو تَرِی           |
| هَاتِن سَمَا شَتْرِی وُ لَفْ          | بَا یِی صَبَا دَا چَنْبَرِی            |
| هَمِیَان لَدِیْم دَعْوِی وُ شَرْ      | شَتْرِی وُ زُلْف وُ بَلْگ وُ پَرْ      |
| عَقْرَبْ خُو یَانْ اَزْ هَرْ طَرْفْ   | اِیْلَانْ لَسَلْوِی بُونَه گَرْ        |
| بُو عَنْبَرِنْ دَا فَا دِلِنْ         | عَقْرَبْ نَهِنْ اَوْ سُنْبِلِنْ        |
| وَاَنْ سِیْنَه مِیْن کِرْ هَدَفْ      | نِیْشَانْ زِمِسْک وُ فِلْفِلِنْ        |
| قَوَسِی هِلَا لِی تُو زْ رَشَه        | دَا سِیْنَه جُو هَتِی تِیْرْ خَوْشَه   |
| خُو نِی دِجَرْ حَا نْ دَا بَه کَفْ    | یَکْ تِیْرِ پُرْ کُشْتِن لَشَه         |
| اَوْ بَا زِیْبِی یِی تُو رُو سِلْ     | مِنْ خُو نْ جُو تِیْنِ زُ دِلْ         |
| قُمَرِی نَه هَشْتِن رَفْ بَرَفْ       | دَا کَفْتَه یِی تُو رَا قَزَلْ         |
| دَا یِن لَدِلْ مِیْن دَا غْ دَا غْ    | رَفْ رَفْ نَه شْتِن زَا غْ زَا غْ      |
| وَسْتَانَه لَشْکَرْ صَفْ بَصَفْ       | دِی کِی مِیْنِتْ سَا غْ سَا غْ         |
| جَنْگِیَزْ هَات تِیْمُو رْ لَنْگْ     | صَفْ صَفْ مَه دِیْن هِنْدِی وُ زَنْگْ  |
| تَشْبِیْه تِیْرِنْ خَا نْ شَرَفْ      | خَفْ وَا نْ رَشَا نْدِن دِلْ خَدَنْگْ  |
| تِی دِلْ قَوِی تَا فِیْوَه نَا کْ     | تِیْرَکْ زُ قَوَسِ مَالْ زَرَا کْ      |
| فَرِیَادُ وُ اَفْغَا نْ صَدْ اَسَفْ   | خُو نْ تِی پُرِی تَشْبِیْه آفْ         |
| هَرْ سِیْنَه جُو تَکْ غُرَابْ         | جَا نْ دِی نَه دَتْ اَوْ مَالْ خَرَابْ |
| وِی جَا نْ دِدَسْتْ وِی رُو حْ دِکَفْ | تِیْدَا بَرِنْ پَنْجَه وُ کَلَابْ      |
| تُو رَا زُ قُدْرَتْ نُقْطَه لِی       | جَا نِی * مَلِی * رُو حَا * مَلِی *    |
| نَا لِی زُ بَرْ وُ کْ نَا یِ وُدَفْ   | رَمْزَکْ نِهِنْ دَا مِیْنْ وُ لِی      |

❦ وقال ايضا قداس سره ❦

نَا زَكَا مِنْ دِسْمَايِ بِسَرِّ اُنْكَشْتِ عَقِيْقُ  
دَا مِهْ اِيْرُو دِسْرَايِ قَدَحَكُ تَا زَهْ رَحِيْقُ

مِهْ زِدَسْتُ وَ بَدِيْ بَيْنَا قَدَحَكُ صَا فِي فُخْوَارُ  
( شَعَشَعَايِ كَنْجَمِ بَسَنَاهُ وَ بَرِيْقُ )

سِرِّ لَعْلِ لَبِ جَانِ بَخْشِ زَايِ تُو بِيْحَثُ  
( اَعِدِ النَّظْرَةَ يَا نَاظِرُ فَالَسِرُّ دَقِيْقُ )

بَلَبِ لَعْلِ شَكْرُ خَنْدَهْ شَكِيْنَا شَكْرَكُ  
( اَنَا بِالْوَعْدِ لَوَاتِقُ فَلَهَا الْوَعْدُ وَ ثَبِيْقُ )

دِرِيَا دُرِّ مُرَادِيْ مِهْ سَرِيْ دَانِيَهْ رِي  
( خُضْتُ فِي الْبَحْرِ وَ لَا زَوْرَقُ وَ الْبَحْرُ عَمِيْقُ )

مِهْ زَغْفَلْتُ سَحْرِيْ دِيْ وَ دُوْرَمَزَانُ كُشْتِمُ  
خُوشِ بَحَقِيْ خُوهْ كِهَشْتِمُ ( اَنَا بِالْقَتْلِ حَقِيْقُ )

قَطُّ نَهْ كُو قَتْلَهْ دِيْكُمْ يِيْ كُنْهْ وَ مَظْلُومَهْ  
( رَشَقْتَنِيْ بِنِيْسَالِ وَ رَمْتَنِيْ بَرَمِيْقُ )

تِيْرُوْرَمِ هَرِّ دُوْلِدَانِ الْجَكْرِ چَسْبَانِ كِرِ  
اَوْ زُخُونَا مِهْ نَهْ رِشْتِيْ تَلِيْنِ صُهْرِ عَقِيْقُ

سوسنن تهی تر و نازک لکلان طعنه ددن  
( فیہا العنبر فائح وبہا المسک عبیق )

چه بکشتن چه بهشتن نوکو فرمان بکری  
از محکمی ته خوشیم \* احمد \* عید و رقیق

وقال ایضا قدس سره ❦

مین ددی زغف لَت جامِ دکف شاهی نجف دل کیره دف  
روژها ت شرف سیر بونه خف هر چار طرف نورا بقیق  
ظلمت نه ما صُحبت و ما نورا شما لان چوسما  
لی او دما زلف بون جمما هاتن سما بی بک نسق

وردان گللاف گرتین خنات لی من دتاف صوهنن هناف  
مین ددی بچاک زلفین بلاف لی بونه داف بند کیر بناف  
نورا بصر گفت و خبر قندوشکر زلفان زسر  
خالین دقر بافی سحر دایته در صبحا بحق

مه ز بهریان بر نالیان شف ناربان جنگ بومیان  
ور کشتیان زوان ینگیان بوآن تلیان خوش که گیان  
کیر شفقه میر آنی مه بیر بردان مه تیر کیرمه اسیر  
نگها فقیر زلفا حریر آفیهته شیر داپی محق

ای مشتتری دعی زری نه بر سری نی جان بری  
آفیت سری گاغا بری لازم هری وی اف بری

کَلْبِي دِرِي نِيْشَانِ بَرِي نِيرِ اَوْرِي مُزْغِينِ پَرِي  
بَحْرُ وِ بَرِي عِشْقُ وِ سُرِي آفِيْهْتِه رِي سَرِ مَا فَلَاقِ ا

مِنْ دِي دِنُو بِي بَارِي تُو سُنْدُسَه اَوْ بِيْمِ بِي دَرُو  
مِنْ بُو دَقُو سِي بُوِي اَوْ شِيْفَانِ مِه لَو نَابِيْمَه خُو  
هِيْتِرِرَوَانِ تِيْنِ وَكْ جُوَانِ تِيْرْدَانِ اُوَانِ رَشِ اَبْرُوَانِ  
دَلِ وَكْ كَمُوَانِ بَرِ كَاشُوَانِ سَرِ لُو لُوَانِ بَرِ كَمِيْنِ وَرَقِ ا

بُوْنَا شَبَالِ دِيْعِي بِخَالِ اِغْرَابِ وِدَالِ قُوْسِ هِلَالِ  
نَقْشِي جَلَالِ جَامَا زَلَالِ خَمْرَا حَلَالِ صُحْبَتِ بِخَالِ  
اَزِ طَلْبِيَا آفَا حِيَا تِي بُوْمِ تِيَا كِه زِ بَادَه يَا  
جَامَا خُوِيَا بُو عِشْوَه يَا بَارِ لُو پِيَا پِي تِيْنِ سَبَقِ

جَانِ مَلِي \* زِ قَالُوَا بَلِي بَسْنَدِيْمِ وِلِي دَرَكَا كَلِي  
بَلَكِيْنِ كَلِي رُو هِيْتِكَلِي اَوْ مَسْكَه لِي جَارَكِ هِلِي  
بِرْدَه وِ سُوْرُ دَا بِي قُصُوْرُ بِيْتِيْنِ ظُهُوْرُ دِيْعِي بِيْشُوْرُ  
نُوْرَا غَفُوْرُ خَالِيْنِ دِهُوْرُ جَامَا طَهُوْرُ لَمَلِيْنِ شَفَقِ ا

بَارَهَاتِ وِ مَسْتِ صُبْحَا اَلْسَتِ مِيْنِ دَسْتِ بِيْدَسْتِ دِي جَامِ دَسْتِ  
كَ اَكْلِ دِيْسْتِ نَابِكِ قَرَسْتِ نِيْرَا شِكْسْتِ نِيْشَانَه قَسْتِ  
اَوْ لَبِ شِكْرِ وَا هَاتَه دَرِ رَا بُوْرُ بَرِ تَابِيْنِ دَبْرِ  
خَالِيْنِ دِقَرِ زُلْفِ جُوْنَه سَرِ اَصْلَانِ سَحْرِ لِي بُوْنِ فَرَقِ

﴿ باب الطاف العریب ﴾

﴿ وقال ایضا قدس سره ﴾

دلیراً من سحرِی هاتِ بُخُ ویدک  
صدیدک بون دبری تیک بسنجاب ووشک  
بار بو چومه بواری بز یارت کف پا  
(قال باعاشق هاتیکیدی هات بدک)  
دل و جان هر دو مه دانی کوی اجازت زمه خواست  
(قلت استودعک الباری الله معک)  
ته دفی صافی وزغل زیک فدی تجری به که  
دای عیاری بتامی بنمیتن ته محک  
دور زلفاته مسلسل بنظر حل کونه بت  
نظری صافی دلی سر ددرت نقطه شک  
آهوا من نه کورنجک ته بخاطر بگهت  
بخدی کی لو کو اوسک بخدی هاته مسک  
یا فی نبی ملک و چرخ و فلک نینه سما  
دوشنن تیک عیبری زسما تا بسما  
نه کو پیوسته بیک بن زسر عشق دوروح  
دی باشباح بین واصل و پیوسته بیک

زِ مُسْتَى عَدَدُ كَثَرَتِ أَسْمَا ثَوْمَهُ بَيْنَ  
زَبْدُ وَعَمْرَيْنِ مَه حَتَّى جَنَدِ دُونِنَه يَكُ وَيَكُ  
جِه فَصَاحَتِ بِمَلَاحَتِ وَه دَدِيرِي تُو ﴿مَلَا﴾  
أَنْ أَدَا بَاتَه دِشْمَرِي وَه شَرِينُ وَيَسْمَكُ  
﴿﴾ وَقَالَ أَيضًا قَدَسِ سِرَّهُ ﴿﴾

تَعَالَى اللَّهُ زَهْمِي حُسْنًا مُبَارَكُ تَبَارَكَ صَد تَبَارَكَ صَد تَبَارَكَ  
مَكَّرَ شِيرِينَ بِهْمِي شِيرَانِي بُو (أَلَا شَمْسُ الْمَلَاحَةِ قَدْ تُشَارَكَ)  
زِ غُنْجِينِ بِنُجْه بَا وَيِ كَلْ عِذَارِي  
زَهْرَ غُنْجَه دِدَلْدَا مَابَه خَارَكَ

لَتَخْتِ دَلْبَرِي رُونِي بِشَاهِي لَتَه شَاهِي مُبَارَكَ بَت مُبَارَكَ  
زِ دِيدَارِي مُرَادَا مِنْ بِيخَشِي مُرَادَا مِنْ زُتَه دِيدَارَه جَارَكَ  
دِدَلْ دَانِي وَدِيسَادِلْ دِصُوژِي (أَنْحَرِقُ بِأَمْلِكِ الْحُسْنِ دَارَكَ)  
عِذَارِي كَرَمِينِ دِي تَوْلِدَلْ دَه (لَا نَالِقَلْبَ قَدْ يَهْوِي عِذَارَكَ)  
تَه جَرَه كِ مِنْ زِدَلْ كِيرِ بَارَه بَارَه

(فَجَارَكَ بِأَبْدِيعِ الْحُسْنِ جَارَكَ)

وَرَه خَسَامِ بِكُرْ بَسْتَه بِخَنْجَرِ

﴿مَلِي﴾ أَمَا بَدَسْتِي خَوْهِي مُبَارَكَ



﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

نَا زَكَكَ مِنْ سَحَرِي دِي بِجَمَالَا خَوْه نَه وَكَ  
 حُورُ وِوَلْدَانُ وِپَرِي بُونَه بَشَرُ بُونَه مَلَكُ  
 وَرَتَمَا شَاي شَهِيدِي خَوْه كَه جَارَكُ ثُو بِي  
 (أَحْسَنَ اللَّهُ وَتَبَارَكَ) زِدُو جَهَنِّي دِ بَلَكُ  
 سُنْبُلِي تَرِ لِكَلَانِ پَالِ بِمَسْتِي دِدَرِي  
 سُو سِينِي تَا زَه لِنَسْرِي وَرَقَانِ بُونَه هَلَكُ  
 نَا زَكَامِنْ كُو بِمَسْتِي دِ جَمِنِ هَاتِ خَرَامُ  
 زِحَسَدِ جُونَه خُسُوفِي مَهْ وَمِهْرِ دِفَلَكُ  
 اِي زَغَقَلَتِ تَه بِي نِيَتِ كُو دِ مِي نِيَتِ هِي نَاتِ  
 تَه بِجَهَنِّي دِ بَلَكُ كَشْتِنَه مَظْلُومِ كَلَكُ  
 ذَرَه يَكُ عِشْقِي گِهَا كِي وَزَعَقَلِ خَوْه نَه بِرِ  
 (كُلُّ مَنْ صَادَفَهُ دَاهِيَةُ الْعِشْقِ هَلَكُ)  
 خُسْرُ وِعِشْقِي كُورُ وِنِشْتِي لِسَرِ تَخْتِ وِجُودِ  
 (فَتَحَّ الْقَلْبَ عَلَى الْفَوْرِ وِلِرُوحِ مَلَكِ)  
 وَهَجِه عِشْقِ وَجِه سَلَامَتِ هَر دُو دُورِنِ زِي كِي  
 (كُلُّ مَنْ يَسْئَلُ حُبًّا سَبُلَ النَّارِ سَلَكُ)  
 آهِي گَاكِ زَهَلِ نِيَتِ مَهْ زِي نِيَتَا دِ جَا كُرِ  
 بَسْ ثُو بِي قَبْدَه نَصِيحَتِ كَه مَه دِلِ بُو يَه بَلَكُ

مَا زِعْمَرِ مَهْ جِهَ مَا بَتْ وَرَهْ اِيْدِيْ لِمَرَا  
دَا دَانْفَارِ وَجُوْدِيْ بِكَبْرِيْنِ سِيْرِ مَلَكْ  
دَا سِنُوَاثِيْ كُوْ زِحْسَنَاتَهْ فِدَا لَا مِعَهْ كِي  
(نَظَرُ الشَّمْسِ مِنَ الشَّرْقِ إِلَى الْغَرْبِ دَلَكْ)  
اَفْتَايِيْ كُوْنَهْ تَصْوِيْرِ زِحْسَنَاتَهْ بِيْنِ  
(نُوْرُهَآ فِي نَظْرِيْ ظَلْمَةٌ دَآجٍ وَحَلَكْ)  
زُهْوِيْ بِنْدَتَهْ كِيْرِمِ شُبُهَتِيْ بَايِيْ دِسْنِكْ  
جِهْ زِيْسْنَكَاَتَهْ بِيْمِ آهْ زِيْسْنَكَاَتَهْ چَلَكْ  
اَزْ زِيْلْفَاَتَهْ قَرَسْتِيْمِ مِهْ طَلَبْ كِرْ لَبْ لَعْلْ  
لِيْ دِجَاَهَا ذَقْنِيْ بِيْ سَرُوْ بَاچُوْمَهْ هَلَكْ  
بَا مِيْدَا تَهْ هُمَايِيْ تَهْ ﴿مَلِيْ﴾ نُوْرِ فِدَا  
وَرْتَمَآشَايِيْ جِهَانَ بُوْبَهْ هَمِيْ نُوْرُوْ شَبَكْ  
❖ بَابُ الْطَافِ الْعَجِيْبَةِ ❖

❖ وَقَالَ اِيْضًا قَدْسِ سِرَهْ ❖

كُوْ اِيْشَارَاتِ بِيْشَارَاتِ بِيْدِيْتِ نَعْمَهْ چِنْسَكْ  
زُرُوِيْ آيِنَهْ دِلِ بَرْتِيْنِ پَرْدَهْ زَنَسَكْ  
فَهْمِ رَا زْ اَزْ بَكِيْرِيْ وَرْ بِيْسِيْ مُزْدَهْ سَا زْ  
چِنْسَكْ بِيْ پَرْدَهْ دِيْوِيْتِ تَهْ نِيْ وَنَايِيْ بَدَنَسَكْ

وه کُوِي شَاهِدُو مَحْبُوِي تَه عُمَرِي خَوَه بُوَارُ  
 کَارِکِي رَا بَه بَکَه وَفَتَه کُو اِيْمَارَه دَرَنَسْک  
 بَرِي مَقْصُوْدِي زُطُوِي نَه گِرِيْن مَمْلُوْمَه  
 مَه زِدَسْتِي خَوَه يِي کُو تَاهُ زِبَا يِي خَوَه يِي لَسْک  
 دَل يَارِي مَه نَه بُو نَرَم بَصَدُ آبِ گِرِي  
 اَتْرِي دِي چِه بَکِتِ آبِ بَصَدُ قَطْرَه لِسْک  
 سِيْنَه گَه نِيْت کُو بَکْرِيْت اَوْ زِدَرِي مُحْبِي  
 مَه جَسْکَر شُبُهِي بَارُوْتَه وَدَل مَائَه پَرَنَسْک  
 بَچِه رَنگِي مَه دِدَل خَف يِيْتِيْن گُو هَرِ عِشْق  
 عَاشِقَانِ مُحْبِتِ وَ مِهْر اَز رِيَانِ کِفْشَه زِرَنَسْک  
 کِفْشَه مَجْمُوْعِ وَ پَرِ يَشَا يِي حَالِي مَه دِدَل  
 زِسْرِي زُلْفَا پَرِ يَشَانِ وَ زِيَسْکَا تَه يَه شَسْکَانِ  
 نَه تِي گَز مَه دِبَارِن مَه زِقُوْسِي دُو هِلَالِ  
 مَه زِيْمَر گَانِ سِيَه نِيْنَه جَسْکَر تِيْرُو خَدَنَسْک  
 مِثْلِ وَيِ قُوْسِي هِلَالِي کُو دُو نُونِ رِيْحَانِي  
 کِي نَشَانِ دَانَه زِي شِيْر اَزُو کِي آيِنَه زِيَنَسْک  
 هَر لِدُوْرَا حَجَرِ اَسُوْدُ حَبْشَانِ چِرْخِ وَ طَوَافِ  
 تِيْنِ وَ قُوْفَا عَرَفَاتِي بَسْمَا نُوبِي وَ زَنَسْک  
 صَفِ بَصَفِ تُرْکُ وَ مُغْلِ دُو گُشِ وَ هِنْدِي دِکَمِيْنِ  
 بِمَجَبِ هَاتَه جَنگِي حَبْشِ وَ رُوْمِ وَ فِرَنَسْکِ

میر و کرم مانج لهولان قدرک و ستانه  
لی دینی بصف و تیب عرب هاتنه جنگ  
ز گوهر غنچه کشائی دگریت درجی عقیق  
بشکر خنده زنی گر بگریت شگری تنگ  
وره بی پرده \* ملا \* فی غزلی بینه مقام  
هردمای بینه سمداف بدف و جنگ بچنگ  
❖ باب السلام ❖

❖ وقال ایضا قدس سره ❖

گر بدبایا او صنم سُر جمیل نازل ارضان نه دیو جبرائیل  
مین نظرک الحُسن و جمالاته کبر  
آینه بک دی مه ز نور ا جلیل  
لو ز لب لعل ته جان بو خجیل باد بی انگوری کجا سلسبیل  
دیل مه هزارن ته دبندی ولی (لینس لنا عنک مجال بدیل)  
(ما انا و حدی بک من مُنرم کم لک قبلی شفقا من قعیل)  
دارو دردی مه توی جان مین (هل بسوی الوصل شفاء العلیل)  
صبر و سکون چونه مه نیف دجله دا  
لو ز دو چشمان مه دزیت آب نیل

بَسْ نَهْ مِهْ صَدَّ جَشْمَهْ زِجَشْمَانِ دَرِزِتْ  
(مَسْرَجَ دَمِ دَمْعُ عِيُونِي بَسِيلِ)  
پُرْمَهْ نَظَرْدَانَهْ زِسَرْنَا قَدَمْ (قَدْرَجَعِ الطَّرْفُ وَعَقْلِي كَلِيلِ)  
مِثْلِ تَهْ مَا بُونَهْ وَيَا مَا دِينِ  
رُوژْ مَكُو تَجْلَايَهْ چِهْ حَاجَتِ دَلِيلِ  
(قَدْ سَلَبَ الرُّوحَ عَلَى غَفْلَةٍ إِذْ هَجَمَ الْقَلْبَ بِطَرْفِ كَحِيلِ)  
گَرَجِهْ لِبَرِ صَرَبُ وَجْفَانِ فِيلِ بَوْمِ  
بِي مَقَرِ أَزْمَاتِ كَرِيمِ شَاهِ وَفِيلِ  
جَانِ دِدِرِمِ كُفْتِ بِيكَ بُوَسَهْ دَهْ  
لِي بِيْتِنِ لَعْلِي شَكْرُ خَا كَفِيلِ  
گَرَجِهْ دَنِيفِ حَلَقَهْ شِيرِ اَنِمِ اَزْ (لَيْسَ عَلَيْنَا لِمَا اَنَّا سَبِيلِ)  
زُورِ ﴿مَلَا﴾ فِرْقَتِي اَبْتَرِ كَرِينِ (اِنَّ مِنْ السَّاعَةِ يَوْمِ الرَّحِيلِ)  
﴿﴾ وَقَالَ اَيْضًا قَدْسِ سِرَهْ ﴿﴾

شَاهِدِ قُدْسِي نِشَانِ حُسْنَهْ زِرْمَزَا اَزَلِ  
دَامَهْ بَدَسْتِ سُرِي جَامِ مِيَا لَمْ بَزَلِ  
مِي كُو بِيحْتِ سَاغَرِي هَدَسْتِ وَيِ دَلْبَرِي  
شُونْدِ بِخَالِقِ دَخُومِ رُوژَهْ دَبُرْجَا حَمَلِ  
دِيمِ دِجَامِي مَهْ دِي سُرِ دِمْدَامِي مَهْ دِي  
لَوْ مَهْ زِمِيخَانَهْ بِي گِرْتِيَهْ بَرْدَرِ مَزَلِ

هَر زِ كَفَائِي بُوَش قَبَضَه زَرِي كُوشَه رَش  
 كَزَمَه بِجُهْتِ تِنَه دِل كَس دِ مِرْتِ بِي اَجَل  
 حُسْنُ وُ سُرَا صُورَتِي كَس دِدَرْتِ قُدْرَتِي  
 لَو دَاوِل دُورَه زِي طَعْنَه يِي (لَمَّا اَقْل)  
 زُورَبَه وَه تَيْنِ عَرَبِ تِيكِ چَمَانْدِنِ قَصَبِ  
 فَنَجِ بَجَهْمَانِ مَه دِي جَنَنَكِ وِ جَدَا لَا جَمَلِ  
 شِيروِ رِمَانِ فِيكِ رَانَ پَنَجَه بَرِنِ تِيكِ رَانَ  
 لَوَمَه دِكِنِ زِيكِ رَانَ قِيمَه دِكِنِ دِلِ دِگَلِ  
 نَارِكُ وِقْتِنَجَا شِيَالِ دِلِ فِكْرِنِيْتِ مَحَالِ  
 بِي زِمَه دِي دِلِ بِيْتِ دِلِ يَمَه دِتِ مُحْتَمَلِ  
 نِي شَكْرُ وِ دِيمِ دُرِي دَامَه بِي دَسْتِي سُرِي  
 جَامِ وُقْدَحِ شُبَه اَن لَوَمَه رَوَانِ تِنِ غَزَلِ  
 كَرَجِه دِجَهْمِينِ (اَنَا) عَالَمِ \* مَلَا \* كِرَفْنَا  
 (دُونِ فَنَا بَابِكُمْ اِنَّهُ عَبْدُ اَقْلِ)

وقال ايضا قدس سره ❦

|                                   |                                   |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| اَبْرُو زِ رَمَزَا دِيمِ دُرِي    | مِيْتِ كُوْمِنِ مَسْرُورَه دِلِ   |
| دَلْبَرِ بِنَجَانَا سُرِي         | مِي دَامَه وُ مَخْمُورَه دِلِ     |
| رَمَزِكِ نِهِنِ اَنِيَهْتَه دِلِ  | مِهْرِي زِ بَاطِنِ مِيَهْتَه دِلِ |
| شَهزَادَه يِي سُرِ رِيَهْتَه دِلِ | شَهكَاسِيَا فَرَقُورَه دِلِ       |

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| سَرْنَا قَدَمَ هِنْگِي دِصُوتِ      | هُوسْتَايِ عِشْتِي دِلِ هَمْتُوتِ         |
| بَاوَرِ بَكِيَن مَنصُورَه دِلِ      | رَمْنَزَا (أَنَا الْحَقُّ) هَمَرِ دِگُوتِ |
| وَقْتِي سُوَاشِ وَهِي هِيِي         | دِلِ لِي بَدَتِ نُورَا مِيِي              |
| زِي دِتِ خَبِرِ مَأْمُورَه دِلِ     | فَهَمِ أَرِ بَكِتِ وَحَيَانِيِي           |
| زِيرَا دِنَالِيَن أَرِغْنُونِ       | نُورَا زِ قُدْرَتِ لِي دُوْتُونِ          |
| خُوشِ نُسخَه بِكَ مَسْطُورَه دِلِ   | وَرِ آيْتَا عِشْتِي بِخُونِ               |
| عَارِفِ دِفِيْتِيَن گُوهِ دَتِي     | تَفْسِيْرِ سِرًّا آيْتِي                  |
| گَرْدِيَن بَكِتِ مَعْدُورَه دِلِ    | رَازَا رُمُوزِيَن قُدْرَتِي               |
| نَارِي كَلِيْمِ اِسْمَايَه لِي      | دِلِ كَعْبَه يَه مَوْلَايَه لِي           |
| هَمِ كَعْبَه وَهَمِ طُورَه دِلِ     | بَانْگِي (أَنَا اللهُ) دَايَه لِي         |
| صَدِ گُلْشَنِ وَ گُلْزَارَه تِي     | صَدِ جُو وَ صَدِ جُو بَارَه تِي           |
| صَافِي نَظَرِ دِي نُورَه دِلِ       | چَنْدَانِ زِ عِشْتِي نَارَه تِي           |
| جَسَارَكُ بِجَايِي عَنبَرِي         | صُحْبَتِ كُو كَامِلِ بُوِيْرِي            |
| خُوشِ عَنبِرُو كَأْفُورَه دِلِ      | قَلْبِي بَا فَيِ مَجْمَرِي                |
| أَوْ نَا زَكَا وَيِ قَنَجِ وَرَنَدِ | شُوخِ وَ شَبَالَا لَبِ زِ قَنَدِ          |
| إِيْرُو بَقِيَن فَنَقْصُورَه دِلِ   | وِي دِلِ زِ دِلِ دِلْدَا وَ خُونَدِ       |
| مِيَن زِي * مَلِي * دَسْتُورِ بِيَن | أَرِ دِلِ زِي تَه مَسْرُورِ بِيَن         |
| لِي دَائِمًا رَنَجُورَه دِلِ        | دِي كِتِ جَهَانَ پُر نُورِ بِيَن          |

وقال ایضا قداس سره

شَرِبْنَا لَامٌ وَ بِيَانٌ أَزْ بِحَيَاتِي نَادِمٌ  
يَادِيْنَا لَعْمَلِي بَأَنَّا ظَلَمَاتِي نَادِمٌ  
حُورٌ وَوَلْدَانٌ وَبِرِي جُمْلَه جَمَانِ إِرُو  
مُوبِكِي بِي زِخْطِ وَي بُتْ وَ لَاتِي نَادِمٌ  
مَكْرٌ بَدِي دَسْتِ طَوَافِي وَ دَسْتَانِ بَكْرِمٌ  
وِي مَجَالِي بُوُوفْنَا عِرْفَاتِي نَادِمٌ  
أَزْ وِيَارِ شِفَه كِي هَرْدُو هَمِ آغُوشِ بِيِينِ  
لَيْلَةُ الْقَدْرَه مَهْ أَوْ شَفِ بِيَرَاتِي نَادِمٌ  
جَانِ شِيرِيْنِ كُو زِيَارِ رَا خُذَانِ أَزْ دَكْرِمِ  
نَه بِيَارِي خُوَه دِوَقْتِي سَكْرَاتِي نَادِمِ  
شَرِبْنَا زَهْرِ هَلَاهِلِ كُو حَبِيْبِي مَه بَدَسْتِ  
بِكَلَابُ وَ شَكْرُو فَسْدُو نَبَاتِي نَادِمِ  
نَه بِقَانُونِ كُو إِشَارَتِ بِشِفَاتِي بَكْرِيْتِ  
أَزْ هَلَاكِي خُوَه دِعْشَقِي بِنَجَاتِي نَادِمِ  
مَطْلَبَه كِرِ وَصَلِي زِ دَلْبَرِ مَه بِنُوَانِ زَكَاتِ  
كُو تُوعْبِدِي وَ بَمَبْدِي خُوَه زَكَاتِي نَادِمِ



وی بیبکی بکیرین مات رقیبی دیسا  
برخ و فیل و فرس از شه و ماتی نادم  
دسمایا سحری دست بکس دی ابرو  
غیر شیرین قد و موزون حرکاتی نادم  
هاته دستی مه درقصی و دگو بل ژ \* ملی \*  
دست بکس دی دسمایا کو \* ملا \* تی نادم

❦ وقال ایضا قدس سره ❦

عیده و دأ عالمی بانگ سفای خاص و عام  
ماه نو ابرو نماندن چو ژ بر عوز و غمام  
حوش بدور جامی اشارت کبر هلال ساقیان  
ماهتا بین زهره سیما چارده سالی تمام  
نامه طی کبر روزه عیدی فکر فصلامی  
لی بز مزم تین باواز نیی فنجان و جام  
شاهدین گل رنگ ماتی بلکه نسرين بشر  
ای دلنسی ارغوانی نیر گزین عرعرا خیرام  
یارب او روحین مجسم بان مثال روحین او  
لو بیر جامان دبخشین نازکین شیرین کلام  
اوجه عالی گوهرن هاتن لباس جسم و جان  
عشوه بین وان شبه اکیسیری دقلبان مقام

وَكَمْ مَلِيٍّ كَمَا فَكَّ نَبِيٍّ غَائِبٍ زِدِيدَارِي نَهِيمٍ  
وَرَبِّيمِ وَيِ سَاعَتِي لِي بِنِ وَ مِندَا صَدِّ سَلَامٍ

وقال ايضا قدس سره

دَانَهُ بَيْنَ عَنَبَرٍ لِنَسْرِ بِنَانِ رَشَانْدِنِ خَالِ خَامِ  
سُوسِنِينَ نَا زَكِ لِسَرِّ خَالَانَ جَهَانْدِنِ دَالِ دَامِ  
جِبْهَتِ وَ دِيمِي زُقْدَرَتِ لِي نَفِيسِي حَرْفِ وَ حَرْفِ  
كَأَكْمَلَانَ تَا تَا لِسَرِّ حَرْفَانِ كَشَانْدِي لَامِ وَ لَامِ  
لَيْلَةُ الْقَدْرِ وَ بَرَاتِنِ زُلْفِ وَ جِبْهَتِ صُبْحِ عِيدِ  
دِيمِ وَ كُو فَصْلًا بُهَارِي لِي قِيَامَتِ قَدْ وَقَامِ  
أَوْ پَرِي وَ قَتِي دَسُنْدُسِ دَا زُقُنْدُسِ بَتِ خُوبَا  
بَنْدَهُ دِي شَاهِ وَ گَدَا بَتِ خُسْرُويِ شِيرِي نِ كَلَامِ  
هَرِ كَسِي جَارَكِ دِبَهُ أَوْ زِنْدَهُ مَا حَتَّى أَبَدِ

وِي نَهِ دِبْتِي أَوْ پَرِي رُو زِنْدَهُ گِي لِي بَتِ حَرَامِ  
هَرِ كَسِي جَامِي زُدَسْتِي وَيِ شُوشِتِ نُوشِ بَتِ  
إِي زُويِ دَسْتِي نَهِ نُوشِي زَهْرِ بَتِ لِي أَوْ مَدَامِ  
وَ أَنْ دِرْقَصِيدَا كُودِيمِ آوُرُ پِيَا پِي دَانَهُ مِنْ  
بَرَقُ وَ نِيرِ بَرِوَانِ لِدَلِدَانِ جَذْبَهُ يَا عِشْقِي رَقَامِ  
عُمُرِكَ دُورِ بَوْمِ زِ جَانَانِ كَتْمَهُ بَنْدَا فِرَقْتِي  
نَا گِهَانَ پَرْدَهُ هِلَانِي گُو مَلَا بِيَمِ سَلَامِ

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

يَا رَبِّ إِنَّ كُؤْدُسْتَهُ يَا نَرْكْسِ رَعْنَا اسْتِ اِنِ  
سَرُو كُنْشَن يَا اَلِفِ يَا قَامَتِ يَكْتَنَا اسْتِ اِنِ  
اِنِ مَلَكِ يَا شَاهِدِ قُدْسِي اسْتِ يَا مَاهِي فَلَكِ  
حُورِ يَا رُوحِ الْقُدُسِ يَا نُورِ چَشْمِ مَا اسْتِ اِنِ  
كُو كَبِ صُبْحِ اسْتِ يَا خُورْشِيدِ يَا دُرِّ يَتِيمِ  
يَا تَنْ سِيمِينِ بَرَّ اسْتِ يَا گُوهرِ وَالْاَسْتِ اِنِ  
عَارِضِ اسْتِ اِنِ يَا شُعَاعِ شَمْسِ يَا بَدْرِ مُنِيرِ  
لَا اَلَهَ يَا نَسْرِينِ وُكُلِ يَا بَادِهَ خَمْرِ اسْتِ اِنِ  
سُنْبُلِ تَرِ يَا بِنْفَسِ يَا سُوْسُنِ وُكُلِ چِيچَكِ  
زُلْفِ يَا مُشْكِ خَتَنِ يَا صُورَتِ طَغْرِ اسْتِ اِنِ  
غَمَزَه اِنِ يَا گَزْمَه اِنِ يَا تِيرِ يَا سَحْرِ حَلَالِ  
سَاحِرِ اِنِ يَا چَشْمِ شُوخِ تَرْكِ بِي پَرِ وَاَسْتِ اِنِ  
مِيمِ يَا بَاقُوتِ يَا سَرِ چَشْمَه اَبِ حَيَاةِ  
حَقِّه دُرْدَانَه يَا لَعْلِ شَكْرِ خَاسْتِ اِنِ  
خَطِ يَا قَوْسِ دُو نُونِ مَكْتُوبِ زِ مُشْكِ اَذِ فَرَا نَدِ  
يَا هِلَالِ الْعَيْدِ يَا اَبْرُوِي بِي هَمْتَا اسْتِ اِنِ

کوی او یا کعبه یا بیت المقدس یا بهشت  
خلده یا فردوس این یا جنة الماوی است این  
هانف غیب است این یا ثرجمان روح قدس  
بلبل شیدا است در گلزار یا \* مثلاً \* است این  
❦ وقال ایضا قدس سره ❦

رمزین ته دجانان نه باندازه درازن  
هر بک بهزار رنک روان مه دخوازن  
وان دریه لجان مه و کی برق و پروسکان  
تیره دجانان نه تینی سینه گدازن  
جانا زجفایانه و ظلمی چه خبیر دین  
کو تیر زجوراته دلدامه بگازن  
پروانه و بلبل بدین شعله عشقی  
لی گرتو نظر دی بخوه او گلشن و رازن  
پیوسته د وصلی لو دیمینم کو سراسر  
بشکوژ و طلسم و ورق و نثرک و بازن  
سبحی و قدوسی و حورین د بهشتی  
پیوسته شب قدری لقایانه دخوازن  
سندبل بسماتین و گلان پرده دراندن  
بشکفتنه آل و آل و هشین بونه ترارن

جُوبَارِ دِرَوَانِ چَمَنانِ تَرَحِ جُوتانِ  
مَسْتانَه پَرَفِ رَفِ لِكِنارانِ سِي وِ قازانِ  
هَرَبِكِ بِتَماشاگَه حُسنانَه زَهَرِجَا  
تَشْبِيه اَنگارانِ بِجَمالاتَه دَنازانِ  
تيرانِ لِمَه دَتِ دُوستِ مَه تِي سِينَه هَدَفِ كِرِ  
نَازانِ لِمَه كِتِ بَاري مَه زَارِي وِ نِيازانِ  
مِخَرابِ دُو اَبَرُو كُو زِبالاتَه خُوبابانِ  
دَرِ سَجَدَه گَه عِشْقِي نِيازِي مَه تَمازانِ  
گَرِ حُسْنِ وِ مَحَبَّتِ بَسَرَا پَرَدَه جَانِ بِنِ  
حَمَه شاهِ وِ گَدَاگَه بِخَوَه مَحْمُودُو اَبازانِ  
اَفِ حُورُو پَرِي چَهَرَه بُتِ وِ لَاتِ جَمالِي  
دَرِ صُورَتِ تَحْقِيقِ \*مَلّا\* عَيْنِ مَجازانِ

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

مَلَأَ مَهْ لِنَكْرَدَنَا دَلْبَرَ زُنُوسِدَ بُوَسَه مَائِنِ دَبِنِ  
 مَجَالِي دِي بَخَوَازِمِ زِي دِي دَبِنِي تَه (فَوْقَ الْعَيْنِ)  
 بِرَمَزِ آقَابِ قَوْسَيْنِ زَوَانَ بِرَهَانَ خَبَرَ دَارِينَ  
 (فَاتِ الْقَوْسِ بَارِيهَا أَلَا بَارَامِي الْقَوْسَيْنِ)

زِسْرًا لَامَكَانَ وَأَجِبَ تَنْزَلُ كَرِ دَامَكَانِي  
 (فَأَيْنَ الْعِلْمُ أَيْنَ الْعَيْنِ وَأَيْنَ الْأَيْنُ إِذْ لَا أَيْنُ)  
 زِمَا بَيْنَا دُو أَبْرُويَانِ بِيَابِي بَرَقَ لَامِعِ تِينِ  
 بَعِيثِي كَرِ بِي صَافَه جِه نُورِكِ صَرْفَه أَوْ مَا بَيْنِ

يَدَسْتُورَا تَه دَاوِي زِي زَفِي نَافِي تَه رِيكِمِ أَزِ  
 (فَصَفَّ الْعَيْنِ نُورَ الْعَيْنِ أَلَا يَا زَيْنَ كُلِّ الزَّيْنِ)  
 بُهَائِي عِشْوَه يَكْ لَعْلَانَ مَه يَكْسَرِ «مَا مَلَكُ» بَخْشِي

دِلْ وَجَانِ زِي لِسَرِ دَانِي وَظَالِمِ هِيْزِ دَبِيوتِ دَبِنِ

﴿ مَلَأَ ﴾ هَرُويِ سِينِ هَرُويِ أَكْرَ هَرُويِ دِنَاسِي تُو  
 (هُوَ الْمَعْبُودُ هُوَ الْمَشْهُودُ بَلْ لَا غَيْرَ فِي الدَّارَيْنِ)

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

مِنْ دَبَرَ قَالُوا بَلَى بَاطِنِ فِيهِ وِيرَا بُوَأَيْنِ  
 هِيْزِ لِسَرِ عَهْدَا أَلَسْتِمِ تَابِرُوزَا آخِرِينَ

مِنْ دِفْئِي لِي أَشْكُرَاكُمْ جَارَكِي دَاغَا نِهِين  
كُفْتِيمْ أُوْرَا مَا دُعَا كُوِي تُوَامْ أَي حُوْرِي عَيْنِ  
(أُعْرَضْتُ عَنِّي وَقَالَتْ مَا دُعَا الْكُفَّارِيْنَ)

أَي شَهِي عَالِي جَنَابِ پُرْ عَاجِزُ وِپَرِه كَشْنَدَه اُمْ  
آه زِدَسْتُ جُوْرَا اُنِّيْنِي چِه بَكْرِمْ مِنْ بَنْدَه اُمْ  
صَبْرُ وِطَافْتِ مِنْ نَمَانِ لِي بِی كَسْ وِ دَرْمَانْدَه اُمْ  
كَمْرُ بَحْوَانِي وَرَ بَرَانِي بَنْدَه اُمْ تَا زَنْدَه اُمْ  
(وَاجِبُ لِي اِمْتِثَالُ الْاُمْرِ مَاذَا تَاْمُرِيْنَ)

صُوْهْتِمْ اَزِ يَتَا اُنِّيْنِي تِيكْ بُوَامْ كَمْرُ دُوْهَبَا  
(اِنَّ لِي آيَاتِ صِدْقِ كَانِ فِي هَذَا النَّبَا)  
حُوْرِيَا رُوْرَا لِقَانِي نَاَزَكَا مَخْمُوْرُ قَبَا  
(حَبِّدَا رَوْضَاتُ نَجْدِ زُرْتُهَا عَهْدَ الصَّبَا)  
(رَوْضَةُ بَجْرِي عَلَي اَرْجَاهَا مَاءُ مَمِيْنِ)

مِنْ لِيْسَرِ بَدْرِي مُنِيْرِ مَكْتُوبِ دِيَه نَقْشِ سَوَادِ  
سَرِيكْ آيِي دُوْنُوْنَانِ خَطِ رِيْحَانِي دُوْ صَادِ  
حَادِرِي مِنْ سَجْدَه بَرَلُوْ غَرْقِ خُوْنِي بُو فُوَادِ  
بَرْدَرِ بَاغِ وِصَالِشْ هَايِي آوَازِ دَادِ  
(هَذِهِ جَنَاتُ عَدْنِ فَادْخُلُوْهَا خَالِدِيْنَ)

تَائِتِينَ كُوهْتِينَ بِقَالَ شَرَحُ وَبَيَانَا حُسْنِ تُو  
 دِي بِحَالُ وَسِرِّ بِنَاسِنِ دِلِ قَسَانَا حُسْنِ تُو  
 خَوْشِ \* (مَلَا) \* آمانجِ نِيرَانِ كِرِ كَمَانَا حُسْنِ تُو  
 قِصَّهُ عَشَقًا جَلَالُ وَ دَاسْتَانَا حُسْنِ تُو  
 (تِلْكَ أَنْبَاءُ يَقُولُ النَّاسُ مِنَّا بَعْدَ حِينِ)

❦ وَقَالَ اِيضًا قَدِسِ سِرَّةُ ❦

صَتْمِي زُقُوسِ اَبْرُو دُو هِلَالِ نُو نُمَانْدِنِ  
 دُو كَمَانِ لِبِرْجِ مِيزَانِ بِنَضْبِ لِمِنِ كِشَانْدِنِ  
 نَهْ دُونُونِ قَلَمِ مُقَابِلِ بِيَدِيعِ خَطِّ نَفِيسِي  
 دُو هِلَالِ دَسْتِ قُدْرَتِ بَقْرَانِ يَكِ كِشَانْدِنِ  
 چِه بَرَاتِ حُسْنَهْ يَا رَبِّ بِنِشَانِ پَا دِشَاهِي  
 بِطَرْفِ دُو طَرَّهْ طُغْرَاوَهْ عَمَاوَرِي رِشَانْدِنِ  
 اَلِفُ وَ دَوْلَامُ وَ هِي دِينِ مَهْ دَابْتَا جَمَالِي  
 زُجْكَرْمَهْ كِرِ كَسَاتِي وَ زِسِينَهْ دَسْتِ فِشَانْدِنِ  
 نَهْ نَبِي زُقِشْتِ وَ زُلْفَانِ مَهْ دَسِينَهْ صَدِ كَلَايِنِ  
 لِحْجَرِ سِيَهْ كَمَانَانِ دُو هَزَارِ نِيرِ رِشَانْدِنِ  
 زُجْكَرْمَهْ \* (مَلَا) \* پُلِنِگْدَانِ بِي كَلَابِ وَ پِنَسِ كِرِ كِرِ  
 اَسْدَانِ زِبَنْجَهْ فِيرَانِ دِلِ وَ سِينَهْ هَرِ رِشَانْدِنِ



﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدْسٌ سِرًّا ﴾

خَشْمِي لِفَقِيرَانِ مَكَّةَ زُو بَادِشَهِي مِّنْ  
پُرْسِي بِكَهْ جَارَكْ لِحَطَّاءُ وَكُنْهِي مِّنْ  
تَفْتِيشِ عُمُو بِكَهْ أَرُ أُمُ مِخْطَائِينِ  
هِنَجَانَكْ بَيْتِنِ تَهْ وَلَا يِ تَهْ جِي مِّنْ  
جُورَانَهْ بَيْتِيْنِ وَجَفَايَاتَهْ پَرِيْنِيْنِ  
قُرْبَانِ تَهْ مِمْ كُوَهْ بَدَهْ جَارَكْ كِلَهِي مِّنْ  
زَايِ كُو زَبَرِ جُورُو جَفَايَانِ أَلْمِيْنِ دَلْ  
رَحْمِي بِكَدَا يِ خَوْهْ كَهْ سُلْطَانُ وَشَهِي مِّنْ  
سِهْ سَالَهْ زِدْرَدُو زَبَلَا يِ تَهْ هِلَا كِيْنِ  
حَتَّى سَفْلَكْ هَرِ دَرِيْنِ آهْ وَأَهِي مِّنْ  
مَا يَكْ نَفْسَكْ مِّنْ دِيْتِيْنِ صَبْرُو قَرَارَكْ  
قَدْ بِيْتَهْ وَبَيْتَهْ دِيْتِيْنِ مِثْلِ سِيِي مِّنْ  
كُرْ شُبُهْتِ پَرُوَانَهْ دِيْتِي مِي تَهْ چِهْ صَدُ كُرْ  
صَدُنَالَهْ هَزَارُ رَنَكْ وَكِي چِنَكْ وَزِي مِّنْ  
نُورِيْنِ قَدْحَا خَمْرُو حَيَاتَامَهْ بِسَرْدَانِ  
كُرُو يِ يَدِيْنِ دَسْتِ يَدَسْتِ مُشْتَرِهِي مِّنْ  
بِكْ عِشْوَهْ ﴿ مَلَا يِ ﴾ بِهَيْتَهْ زَلْعَلَانِ  
صَدُ جَانِ مَهْ هِيْنِ هِيْزُ كُو مُقْصِرِ دِيْتِي مِّنْ

وقال ايضا قدس سره

أز نِزَامِ سَبَبِي بَارِي چِرَا دُورِ كِيرِين  
شَاهِ شِيرِين دَهَنَانِ اَمِ زُخْوَةِ مَهَجُورِ كِيرِين  
مِثْلِ گُویِ بِي سَرُوبَا بُوْمَه لَبْرُضْرَبِ وُشْكَانِ  
لَوِ بَچُو كَانِ جَفَا بَاخُوهُ زِدَلِ هُورِ كِيرِين  
دَامَه صَدِ جَامِ فِرَاقِي زُخْوَه غَائِبِ نَه بُوینِ  
زُوصَالِي قَدْحَكِ دَامَه وُ مَخْمُورِ كِيرِين  
نُورِ چِشْمِ مَه كُو عَالَمِ مَه بَچِشْمِينِ تَه دِدي  
بِجَمَالَا خُوَه تَه وَكِ دِيدَه بِي نُورِ كِيرِين  
نَفْسَكِ بِي تَه مَه نَاجِي نَه دَرِینِ بِي تَه دَمَكِ  
زُتَه هَاتِ اَمْرِ هُمَا بُونِ تَه وَه مَأْمُورِ كِيرِين  
مَه دِزَانِي كُو نُودِي عَاقِبَتِ الاْمْرِ چِه كِي  
لَبِ لَعْلِي شَكْرِينِ آه كُو مَخْرُورِ كِيرِين  
دَرَه بَكِ بُوْمِ دِهْوَا بَاتَه دُو بَرَانَه بَكِي  
مِثْلِ رُو زِي بِشِعَا عَاخُوَه تَه مَشْهُورِ كِيرِين  
وَ اَنَا الْحَقُّ بَلْبِيْنِ لَعْلِي خَبَرِ دَارِ بُوِيْنِ  
بِكَلَابَا سَرِ زُلْفَا خُوَه تَه مَنصُورِ كِيرِين  
مُنصَرِفِ مَا دِ بُوِيْنِ اَمِ يَدُ وُصَدِ جَارِ ﴿مَلِي﴾  
لِي بُوِي كَسْرُ وَاِضَافِي فِخْوَه مَجْرُورِ كِيرِين

❦ وقال ايضا قلس سره ❦

|                                      |                                      |
|--------------------------------------|--------------------------------------|
| دِيسَا هَلَاكُ وَسَرَخُوشِينِ        | اِپُرُو زُحُسْنَا دِلْبِيرِي         |
| صُوهْتِمِ بِييْتَا آتَشِينِ          | رَمَزِينِ دَوِي شِيرِينِ سُرِي       |
| أَوْ نَجْمُ وَبَدْرًا طَالِعَهُ      | صُوهْتِمِ بِيِرَقَا لَامِعَهُ        |
| لَوِ پُرُ زُشُوقِي شُوشِينِ          | شَمْسَا سَمَائِي رَابِعَهُ           |
| زُلْفِينِ سِيَاهِ سَرْدَانِ مِلَهُ   | پُرُ شُوشَانْدِنِ وَبِي دِلَهُ       |
| سَلُوتِي عَقَارِبِ لِي مَشِينِ       | تُورَا مُخَالَفِ سِلْسِلَهُ          |
| أَوْ نَا زَكَا نُورِينِ بَدَنِ       | سَلُوتِي عَقَارِبِ لِي وَطَنِ        |
| بِسْكَانِ دِلِي كِرْبَا وَشِينِ      | قَنْدِي دِرِيژِنِ كُفْتِ وَكَنْ      |
| يَاكِ دِي بَحِيرَانِ بِييْتَه بَسْتِ | بِسْكَا سِيَاهِ رَعْنَابَه مَسْتِ    |
| دَرْبَنْدِ أَوْ زُلْفَا رَشِينِ      | حَمِيَانِ عِمْسَتِي حَلْقَه بَسْتِ   |
| أَوْ حُورِيَا شُبُهْتِ مَلَكِ        | اِيسِيرِ كِرِيمِ زُلْفَا جَلَكِ      |
| مَجْرُوحِ قَبُوسِ پُرُوشِينِ         | نِيرِدَانِ زُرَشْتُوزِينِ هَلَكِ     |
| أَوْ گُوهَرَا پُرُوشُوقِ وَتَا فِ    | نِيرِدَانِ زُقُوسِ مَالِ زِرَافِ     |
| لَوْتِيكِ زُجَرْمُغِي هَرَشِينِ      | صُوتِنِ لَمِينِ جَرْمُغِ وَهِنَا فِ  |
| لَوِ خَفِ خَدَنِگَانِ نُهْتِنَه      | جَرْمُغِ وَجَسَدِ تِيكِ صُوهْتِنَه   |
| حَيْرَانِ دِيمَا مَهُوشِينِ          | زُقُوسِي هِلَالِي زَه تُونَه         |
| زُوي عَالِمَا كُبْرَابَه دِيمِ       | هَمِ بَدْرُوهَمِ زُهْرَابَه دِيمِ    |
| حَرَفَانِ زِمِسْكَي لِي نَشِينِ      | خُوشِ دَسْتِ خَطِ وَطُنْرَابَه دِيمِ |

|                                   |                                   |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| هَرْدَمَ زَنُوفَه خَالَ يَدِنَ    | لَوْحِي زُتُو سِيْقَالِ يَدِنَ    |
| نُقْطَانَ زُرَيْرَ اِي وَشِينِ    | دَا دِلَ يِيكَ دِي بَالِ يَدِنَ   |
| خَمَلِي زُرَيْرِي زَرَبِكَه       | زُلْفَا سِيَاهَ عَنَبَرَه بِيكَه  |
| مِسْكَ وَكَلَا فِي لِي رَشِينِ    | زَرَبَا فُو دِي بَا بَرَبِكَه     |
| جِيرَانَ بَرَكُو لُو لُوَانِ      | مَاورَكَه طَرَحُ وَبِشْكُوَانِ    |
| شَتْرِي عَسْتِي لِي خُوشِينِ      | أَوْ عَرَعَرُو سَلُو أَجُوَانِ    |
| بَا يِي نَسِيمَ لِيدَا سَحَرَه    | شَتْرِي وَتَا يِينِ صُورُ وَزَرَه |
| لُورَا سَكَارِي يِي هِشِينِ       | لُوي جِبَهْتِي هُزِيَانِ دُوبَرَه |
| دَامِنَ بَانْكَشْتِينِ عَقِيْقِ   | مَشْهَا سَحَرَه بَا رِي شَفِيْقِ  |
| مَخْمُورِ خَمْرَا يِي غِشِينِ     | زُوي بَادِيَا نُورِينِ رَحِيْقِ   |
| بَنَمَا كِرِي رَامِي اَزَمِ       | مَخْمُورِ يِي جَامِي اَزَمِ       |
| پَرُوَانَه يِي شَمْعَا كَشِينِ    | چَاثَ نِيرِ يِي نَامِي اَزَمِ     |
| دَلْبَرَه زُبَرَه بُرْجَا اَسَدِ  | پَرُوَانَه يِينِ صُوتِي كَبَدِ    |
| لُوتِيكَ زُخُونِي نَقِشِينِ       | نِيرِدَانِ زَرَشْتُو زِينِ صَمَدِ |
| شُوخِي زُدَلِ مِلِ دَانِ بَرَه    | كُشْتِمِ يِقُوسِ عَنَبَرَه        |
| أَفَرْتَكَه اُمِ مَحْنَتِ كَشِينِ | إِيحْسَنَه دَلِ صَدِ پَنْجَرَه    |
| دَرِ فِرْقَتَا شِيرِينِ لَبِي     | مَحْنَتِ كَشِينِ رُوزُ وَشَبِي    |
| أَوْ عَدَلَه اُمِ پُرِي خُوشِينِ  | ظَلْمَا زُبَرَه دَسْتِ تَه يِي    |
| صُوهْتِي دَلِي هَجْرَانَ كَشِيمِ  | ظَلْمَاتُوكِي پُرِي خُوشِيمِ      |
| رُوحَكَ مُجَرَّدِ يِي لَشِينِ     | مِنْشَلِ پَرَنْگِي آتَشِيمِ       |

مِنْ دِي سَعَرَ كَاهَا أَلَسْتُ جَامَكَ زَكُو نَرْدُوتِ دَدَسْتُ  
زِي دَا (مَلِي) لَو مَابَه مَسْتُ حَتَّى حَيَاتِي سَرِ خَوْشِينِ

﴿﴾ وَقَالَ أَيضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴿﴾

وَرَدَه جَانِمِ كُوجِه نَازِكِ وَرَسِينِ  
زِمْلُو نَسْتَرِينَانِ أُم تَه بَسِينِ  
تُو شِهِنشَاهِي بَسِي مِنْ زُبْتَانِ  
نَه مُحِبْ هَرَنَه كَسُو خَارُو خَسِينِ  
زُخْوَه خَانِمِ قَدِي نَاصِي مَه بَتِيغِ  
تُو نَبَاتِي وَلَطْبَعِ مَكْسِينِ  
هَرَشَقَمِ نَعْرَه زَنَانِ تَا يَسَعَرَ  
بَسَكِ كُوي تَرَا هَمَنَفَسِينِ  
بِي تُو بِاللَّهِ نَه بُوِيِنِ بِكَ نَفَسَكِ  
مَه تُوِي رُوحُ وَ مُجَرَّدُ قَفَسِينِ  
جَدْبَه دِل رَا دِهَزِينِتِ رِمَه لَو  
دِشَقَانِ نَالَه وَرَنَكِ جَرَسِينِ  
مَه وَزَلْفِينِ دِبْتَانِ رَشِ نِرَه بَخْتِ  
سَعْرَانِ نَيْتِ پَرِي بِي نَه حَسِينِ  
وَرَدَه مِيخَانَه بِي شَاهِدِ پَرَسَانِ  
شَمْعِ نَه أَرَنَه بِأَسِينِ چِه كَسِينِ

مَه رِنَارِي دِبَه نُورَاتَه دِدَلْ  
لَو زِعِشْقَاتَه هَرِ آتَشِ پَرَسِينْ  
عَيْنِ عِشْقِينُ وَ دِدَلْ آتَشِ طُورْ  
زِسْنَا بَرَقِ جَمَالِي قَبَسِينْ  
تَه دِئِي دَاوِي بِرِي بِتِ نَهَه دَا  
بِيرِم سَرِ بَدُو أَنْكَشْتِ مَقْسِينْ  
گَرَجِه يَك سَرِ لِرَخِينِ فِيلِ صِفْتِ  
رَأَسْتِ وَ جِبْ بَازِي لِسِيرِ فَرَسِينْ  
عَيْسِي صَافِي بِدِينِ خَرَقَه زَرَقِ  
بِخَرَابَاتِ مُنَانِ أَرِ پَرَسِينْ  
أَمْ قَدِيمِ بَادَه دِنُوشِينِ زِ طُهُورْ  
لَو مُقِيمِ مَسْتِ وَ خَمَارُ وَ نَلَسِينْ  
مَه شَتَانِ جَامِ دِكْفِ وَ يَارِي دَبَرْ  
هَي هَي وَ صُحْبَتِ وَ مِيرِي عَمَسِينْ  
مَه سَرَأَبْرَدَه حُورَاتَه مَقَامِ  
زِسِيَا زَلْفِ بُتَانِ أَرِ فَرَسِينْ  
قَلْبِ أَعْيَانِ دِكْرَتِ حُبِ وَ وُجُودِ  
عِشْقِ اِكْسِيرَه وَ أَمْ سِيمِ وَ مَسِينْ  
مُنْهَمِ غَيْبِي وَهْ اِمْلَا دِكْرَتِ  
مَدَدُو فَيْضِ زُرُوحِ الْقُدْسِينْ

جَوْهَرِي عَالِيَه عُنْضُرْمَه \* مَلَا \*  
بِالْحَقِيقَتِ نَه زِخْوَارِ اُسْتُقْسِينِ

وقال ايضا قدس سره

بَيُوسْتَه دُو اَبْرُو لِه مَحْبُوبِ كِشَانْدِنِ  
صَدْ كَزْمَه بِيَا بِي لَا زِي خَسْتَه رَشَانْدِنِ  
تِيْرَكِ زِكْمَانِ غَضَبِي دَا جَكْرِ رِيشِ  
مِلِ دَانَه بَرُو سَرِ زُذُو كُوشَانِ نَوَشَانْدِنِ  
جُوَهْتِ اَسْدَانِ بَنَجَه لِسْرَمِيْنَه نِهَانْدِنِ  
كَلَابِ گِهَانْدِنِ دِلُو هَسْتِي هَرِشَانْدِنِ  
بَرِهِيْنِ تَه زُقْدَرَتِ كُو نَمَانِ كُوشَه اِعْجَازِ  
بَيُوسْتَه كِمَانَانِ لِكُهَانِ كُوشَه كِشَانْدِنِ  
مِهْرَانَه دِجَانِ خَوَه زِدَلِ خَفِ كِرَبُو مِنْ  
دِلِ چُو جَكْرُو سِيْنَه لِسْرَجَانِ تَه شَانْدِنِ  
تُوْنِيْنِ تَه هِلَالِي بِقِرَانِ يَكِ زِسْرَا حَقِ  
بِي عَيْبِ لِدِيْمِي قَلَمِ غَيْبِ كِشَانْدِنِ  
نَقَاشِ اَزَلِ اسْمِ جَمَالِي كُو نِيْمِيْسِي  
حَرَفِيْنِ تَه مُجَسَّمِ زِسْرِي تَا زَه رَشَانْدِنِ

رَبِّحَانِي وَ دِيوَانِي وَ هَمَّ ثَلَاثُ وَ مُسْتَسَلِّ  
 بِكَ بِكَ وَ هَزَارَ رَنْتِكَ رِحْسَنِي نَقِشَانْدِن  
 اَنْ آيَةِ ثُورِي ز ﴿مَلَارَا﴾ كُو نِفِيسِي  
 كَاتِبِ زُسْرِي نُقْطَه زِيَرَابِ فِشَانْدِن  
 وَقَالَ اَيْضًا قَدَسِ سِرَّة

|                                   |                                     |
|-----------------------------------|-------------------------------------|
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | شُوخُ وَ شَنْگِي زُهْرَه رَنْگِي    |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | اَوْرِنِ هَيْبَتِ بَلَنْگِي         |
| دِيمِ دُرِي گَرْدَنِ شَمَالِي     | وِي شَبَالِي مِسْكَ خَالِي          |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | جَبَهَتَا بَسْكَانِ سَمَالِي        |
| وَ اَنْ زِمِنِ دِلِ بِرِ تَالَانِ | زُلفُ وَ خَالَانِ نُونُ وَ دَالَانِ |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | گُوشَه قَمُوسِ هِلَالَانِ           |
| خَمْرِي وَ گِيسُو حَرِي رِي       | دِيمِ نَدِيرِي بُو عَيْبِرِي        |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | سِينَه كِرِ اَمَانِجِ نِيرِي        |
| كُشْتِمِ وَ نَاكِتِ بَقِيْنِي     | سُرِ شِرِينِي نَازِينِي             |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | وِي بَجَنْگِنَالَا اَفِينِي         |
| اَبْلَقُ وَ جُوَهْنِي شَبَابَانِ  | فَتْلُ وَ نَابَانِ دَا غُرَابَانِ   |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | دَا مَه بَرِ پَنْجَه وَ كَلَابَانِ  |
| نَازِكِي شِيرِيْنَ كَلَامِي       | خُوش خَرَامِي اَز غَلَامِي          |
| دَلِ زِمِنِ بِرِ دِلِ زِمِنِ      | طُوطِيَا اَبْوَانِ مَقَامِي         |



مَاهِ رَوِي مِسْكَ بُوي  
 وي زلفًا شنه گوي  
 هر دو و شمان ناز و خشمان  
 ساعتًا من دي بچشمان  
 ما هتاي آفتابي  
 خوش بچنگال و كلابي  
 سرو نازي سر فرآزي  
 دامه بر چاكوج و گاري  
 بزن و بالا شوخ و علا  
 چچكا ترحين و آلا  
 مير غازي شير طازي  
 كبريه و غفلت فه گاري  
 شير و خشتين زلف و قشتن  
 پهلوانان دست نمشتين  
 روهنيا جهنين \* ملايي \*  
 يا ز احمد دل رقايي  
 سر پلنگي شير خوي  
 دل و من بر دل و من  
 كي زبر و ان عقل هس مان  
 دل و من بر دل و من  
 ديم زرو و شب نقاي  
 دل و من بر دل و من  
 شنه زير رمزا مجازي  
 دل و من بر دل و من  
 من كيرن فيكرا مطالاي  
 دل و من بر دل و من  
 فيكران من دي بيازي  
 دل و من بر دل و من  
 هن تشارن هن قهشتين  
 دل و من بر دل و من  
 او تجلاياته دايي  
 دل و من بر دل و من

❖ وقال ايضا قدس سره ❖

|                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| لَمِنْ بَاطِنِ نَزْوِينَ دَرْدَهٗ    | زُرْمَزَا دَلْبَرِي دِيسَا        |
| خُوبَا بُوَاوُ سِيَاہِ جَرْدَهٗ      | دَلْبَسِ تَارِي مِنْ دِي          |
| بَرِي رَنَگِي صِفَتِ حُورِي          | دَلْبَسِ تَارِي وُ نُورِي         |
| مُقَدَّسِ كِرِ لَمِنْ عَرْدَهٗ       | زُوَادِي اُنْمَنَا طُورِي         |
| تَجَلَّا كِرِ لَمِنْ دِيسِي          | زُنَارُو نُورِ تَقْدِيسِي         |
| هَلَا نِينَ بِي حِجَابِ بَرْدَهٗ     | لِسَرِ تَخْتِ خَوْهٗ بَلْتَقِيسِي |
| صَبَا رِنِحَانِ هَلَا فَيِهْتِنِ     | حِجَابِ وُ بَرْدَهٗ آفِيهْتِنِ    |
| گِهَانِ مِنْ رَاسْتِ وُجِبِ جَرْدَهٗ | زُبُرْجَانِ تِيرِ پُرِ رِيهْتِنِ  |
| دِدَلْدَا تِيرِ چُونِ فَاقَانِ       | كِرِمِ اَمَانِجِ مِزْرَاقَانِ     |
| دِيسِيزْتِ هِيژِ تُو خَنْجَرْدَهٗ    | بِحَلَّادِ خَوْهٗ اَوْ خَافَانِ   |
| مُخُونَا صُهْرِ لِي مِشْتِينِ        | بِدَرِيهِنِ خَنْجَرَانِ كُشْتِينِ |
| مَهٗ دَلِ پُرِ مُسْكَ وُ مَاوَرْدَهٗ | دِچِينَا سُنْبُلِينِ قَشْتِينِ    |
| عَبِيرِ وُ عَنَبَرِي تَرَلِي         | گُلِينِ هَرِ مُسْكَ اَذْفَرَلِي   |
| بِرُتْفَانِ مَاتُو مَاوَرْدَهٗ       | سَمَايَا سُوَسِنَانِ هَرَلِي      |
| بِهَفْرَا بَازِي وُ بَسَارِي         | بِسَرُوِي سُنْبُلِينِ تَارِي      |
| زُقُوسَانِ گَزْمَهٗ يَانِ بَرْدَهٗ   | بِحُو دَاخُونِ بِيْتِ جَارِي      |

ز پینکاتان و سَر تیران  
سراسر تیک مام برده  
ز بر پُرهن کتن چولی  
ز محبوبان برین نرده  
ز رنگ و دیم و سیمایی  
دحسنی جوهرک فرده  
محبوبی زیبایی  
ز گل رنگان گلا زرده  
تسیم وی گل و سینی  
شفایا هندکی درده  
مطرا طره یا طاری  
لسروان خمربان برده  
بنیرم قامتای عیلی  
ز باد و مسک و عنبر ده  
نور و زوی نقشکی بانی  
لبر و زوی نه بت پرده  
ز بروی عقد و بشکوی  
لبر دوزه دبت برده  
بچرخین مثل شطرنجان  
ز باد و عنبرین گرده

ازم آمانج وان تیران  
بویم بولاد لبر شیران  
کودلبر هاته فی بولی  
ز قنجان کور فاند هولی  
ز قد و بون و بالای  
نورنگی قط خیر نایی  
بمخل و رنگ و رعنائی  
باو حسنا خدی دایی  
نبات و شکر آلیفی  
هلینت پرده یا شیمی  
ز نقش و صنع جباری  
نسوری مسک تاتاری  
لبر و زوی بیت خیلی  
قدیف و زرکش تیلی

بسیمایی بزیرانی  
کودا ارزنگ زوی نایی  
اگر برقک زوی و زوی  
بدت قلبی و کی دوزی  
دمیدانی شرین غنجان  
نرآبا بریبی قنجان

|                                   |                                |
|-----------------------------------|--------------------------------|
| بِهَفْتِ آيَاتِ فَرْقَانِي        | دِدِتْ بِيژِنِ وَيِ سُلْطَانِي |
| وَرَه دَرَبِي اَقِيصَرْدَه        | لِمَحْبُوبَانِ تُو خَاقَانِي   |
| تِنِي نَاژِي تُو يِ خُوبَانِ      | ﴿مَلَا﴾ زَانِمِ زِمَجْدُوبَانِ |
| بِشُوخِ وَشَنَگِکِ وَ اَسْمَرْدَه | دِمَا دِلِ دِي عِجْبُوبَانِ    |
| بِشِيرِ وَخَنَجَرِي نِ طَاژِي     | دِمَا جَلَادِ بِي نِ بَاژِي    |
| دَلَالِ وَ نَاژِ وَ پَرُورِ دَه   | لِدَرِگَه دَانَكِي گَاژِي      |
| دُرِي نَاسُفْتَه نَفَرُوشِي       | اَمَانَتِ دَاژِي هُوشِي        |
| تَه دِلِ يِ خُوابِ وَيِ خُورْدَه  | ﴿مَلَا﴾ زَانِمِ زِمَدَهوشِي    |

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرًّا ﴾

دَلْبَرِي سَرِ دَارِ خُوبَانِ اَزِ نِزَامِ آگَاهِ هِيَه  
 دِحَبَسِ وَ زِنْدَانِي اَسِيرِ وَ گِرنِيبي دَرِ مَانْدَه يَه  
 گِرنِي مَيَمِ دِحَبَسِي كِي گِئُو مَهْدَرِ بِيكْتِ  
 جَارِ كِي نَافِي مَه بِي نِتِ پُرِ تُو اَبَكِ زِيْدَه يَه  
 مِعْنَتِ وَ حَالِ اَسِيرَانِ كِي لِي اِنِ عَرَضَه كِي  
 دِي بِي نِ پُرِ سِي لِي نِ لُو پُرِ رِ حَمِ وَ شَفَقَه يَه  
 گِرِ پُرِ سَتِ جَارِ كِي خَا تُونِ لِحَالِي سُخْتَه يِي  
 قُفْلِ وَ زِنجِيرِ دِي قَبِي نِ يِ اِنِمِ وَ دَسْتِ وَ مِفْتَه يَه  
 بِنْدِ وَ زِنجِيرِ دِي قَبِي نِ جَرَحِي نِ دِ كُئِلِ دِي خُوشِ بِيكْتِ  
 لُو كُو نَافِ دِلْبَرِي دَرِ مَانِ دَرِ دِ بِنْدَه يَه

هَرَجِه پېښېرې کُو نَافِي دِلْبَرِي بِيْتِن لِسَر  
خَوْش دِيْت حَادِر دِگَانِي يِي گُمَان و شُبُهَه يَه  
يِي گُمَان خَاكَا رِيَاوِي ثُوْتِيَا وُدَانَه يَه  
گَر دِجَهْنِيْن كُوْر فَه اِيْنِن خَوْش دِيْن يِي دِيْدَه يَه  
مِيْتِي صَدَّ سَالَه زِي وِي رِي فَيِر قَبْرِي كَفْت  
دِي فَه زِي رُوْح يِيْتَه سَر سَا تَا خَوْه يِيْتِن زِنْدَه يَه  
مِيْتَان لَو رَا دِكْت بَكْسَر دِلَان يَغْمَا دِكْت  
اِسْمِ اَعْظَم مَا دَرَا نِيْت يَا مَسِيْحَا اَوْ يَحْوَه يَه  
اَز دِيْم عِيْسَا يَه اَوْ يَا بُو عَلِي سِيْنَا يَه اَوْ  
لَو بَر مَرْزُو عَشُوَه يَان پُر مُعْجِرَات وُ شِيُوَه يَه  
شِيُوَه وُ رَمَزِيْن دِي وِي تَشْبِيَه بَرَقِ لَامِيْن  
كُوَه قَاف يِيْت كَر دِكْت سَا تَا خُوِيَا يِيْت پَرْدَه يَه  
پَرْدَه يَا عَجُوْب دِيْف قَلْبَان كُو دِي كَر كَر يِكْت  
قَط دِيْر دِي خَف دِيْن خُوْر شِيْد وُ مَاه وُ زُهْرَه يَه  
زُهْرَه وُ خُوْر شِيْد مَن دِيْتِن دِقُوْسِي هَم قَرَان  
سُرِي دَا دِل عَقْرَبَان چَرخ وُ سَمَا وُ هِي هِيَه  
عَقْرَب وُ قُوْس قَزَح فَيِرَا مُقَابِل مُشْتَرِي  
رُوْذ وُ شِيْف وُ نُور وُ نِيْرِي وُ بَرَق وُ هَم اِسْنِيْدَه يَه  
اَوْ حَمِي فَيِكْرَا مِه دِيْن نِيْكِل دِجَر خِي جَار كِي  
هِي زُوَان يِي حَالِم اَز اَحْوَال وُ عِيْشِي وُ جَذْبَه يَه

حَالِ زُوِي رَمَزِي گِهَا مِنْ مَسْتِ وَي رَمَزِي مِهِي  
سَرِ خَوْشِيْمِ حَتِيْ اَبْدِ يِي جَامُ وَ نَقْلُ وَ بَادَهْ بَهْ  
سَرِ خَوْشِيْمِ يِي جَامُ وَ مِي رَمَزَا نِهِيْنِ اَبْتَرِ كِرِيْمِ  
نَا گِهَانِ تِيْرَ دَا نَهْ دَلِ لَوِ كُشْتَهْ حَادِرِ سَخْتَهْ بَهْ  
كُشْتِيَانِ خَوْنِ دِي لِقَا يِي لَوِ بُوِي دِي خَوْشِ بِيْنِ  
هِيْثِيَانِ قَطْ نَا يِرِيْمِ مَقْصُوْدُ مَهْ دِيْدَا رَا نَهْ بَهْ  
هِيْثِيَانِ قَطْ نَا يِرِيْمِ جَا رَكْ ثُو بِيْ يِي شَفَقَهْ كِي  
عَقْدِ اِحْرَامِ دِي يِيْنِيْمِ حَادِرِي يِيْمِ سَجْدَهْ بَهْ  
سَجْدَهْ يَا بَرِ اَسْوَدَانِ نَادِيْمِ بِيْصَدِ حَجِ اَكْبَرَانِ  
سُوْنْدِ يُوَانِ زَلْفَانِ وَ خَالَانِ هَجْوَهْ كِي بِيُوْمِ وَ هْ بَهْ  
سُوْنْدِ يُوِي زَلْفَا سِيَاهْ اَزْ عَا يِدِي حُسْنَاتَهْ مَهْ  
خَفِ دِنُوْشِيْمِ نِي شَرَا يِي خَوْشِ شَرَابِ وَ قَهْوَهْ بَهْ  
عُمْرَكَهْ دِصُوْرِيْمِ نَحْفِ جِهْتِ نِيْرِيْ كِ بَرَسَكْ تَهْ مَهْ  
دَا بِيَانِ كِيْمِ شَرَحِ حَالِ دَلِ مَحْرَفِ وَ نَكْتَهْ بَهْ  
مَدْ هَزَارِ بَارِ شَا كِرِيْمِ اَزْ كُوْرِ بَلْقِيْسَا پَرِي  
هَدْ هُدِي شِيْرِيْنِ زَبَانِ اِيْرُوْ خَبَرِ دَارِي مَهْ بَهْ  
اِسْمُ وَ نَا فِ تِي شَرِيْفِ حَيِي كِرِيْلِيْنِ قَلْبِي مَرِي  
لَوِ دِمْدَحِي تَهْ وَ ثِنَا يِي بُوِيْمَهْ چِنْسَكْ وَ نِي يَهْ  
شُبُهْتِ چِنْسَكِي دِنَا لِمِ هِيْزِ زِدَسْتِ دَا غَا قَدِيْمِ  
هَرُوْ كِي مَشْمَلِ دِصُوْرِيْمِ دُوْسْتِ نِرَا مِ اَكَهْ هِيَهْ

مِنْ دِنِي سِرِّ لَاسْتِنَانِي هَرَوُ كِي ثُولَانَ نِهِيْمَ  
 بَلَكِه جَارَكِ كِيلِ بِيْرَسِيْتِ اَنْ چِه عَمْرُوْمُ ثُولَه يَه  
 كَرِيْنَا فِ ثُولَه يَانَ جَارَكِ فِخُونِيْتِ بِنْدَه يِي  
 ﴿مَلِي﴾ خُوَشْتِرِ زِمَالُو وُ گُوَهَرُو وُ گَنْجِيْنَه يَه  
 گُوَهَرُو وُ گَنْجِيْنِ ﴿مَلِي﴾ حُسْنُو وُ جَمَالَا دَلْبِرَه  
 صَدَّ تَعَالَى اللهُ تَبَارَكَ اَنْ چِه حُسْنُو وُ جِلْوَه يَه

﴿﴾ وَقَالَ اَيْضًا قَدَسِ سِرَّة ﴿﴾

فَلَكَا اَطْلَسِ سِرِّ كَشْتَه دِجَامَامَه حِبَابَه  
 مَوْجِ دِدَتِ قَلْزَمِ عِشْقِي مَه لِسِرْدَسْتِ غُرَابَه  
 دَلِ كَمَرِ بَسْتَه عِشْقَه مَه خُوَه زُنَارِ پَرَسْتِيْنِ  
 مِي وُ مَعْشُوَقَه دُعَايِي مَه وُ سَجَادَه قِبَابَه  
 زِي حَجَابِي وَرَه دَرِ نَازِكُو مَسْتَانَه بِعَشْرِ ثُو  
 نَه جِهَانَ زِي رُو زَبَرِ كِرِ بِيْحُدِي اَنْ چِه حَجَابَه  
 دَسْتِ جِيْبِرِيْلِ هَلَا فَيْتِ زِي بَزْنَانَه نَقَابِي  
 بِيَقِيْنِ قَافَه لِرُو زِي وَرَه دَرَسِيْنَه نِقَابَه  
 مَه بِاَشْرَافِي سُوَالِكِ زِلْبِي غُنْجَه كُشَاكِرِ  
 گُو بِالْهَامِي دِزَانِي دِسُوَالَامَه جَوَابَه  
 ثُو بِيْنِي سَا زِي بِاَوَازِ چِه رَنگِي مَه دِيخُوَا زَتِ  
 اللهُ اللهُ اللهُ بِيْحُدِي قَطْ دِيهِي اَنْ چِه خِطَابَه

گُوهِدَه نَسَايِي وِلْبِ لَعْلِ يَقَانُونِ حِكَايَتِ  
 دِي چِه شَهْدَه بَدْفِيرَا بَدْرِتِ شَهْدَه رَبَّابَه  
 خُوش پَرِيشَانِ صِفَتِ وُ مَجْمَعَه صُورَتِ حَالِيْنِ  
 پِرِ عِشْقِيْنِ وُ جُوَانِ طَبِيعِ وُ دِلِي عَهْدِ شَبَابَه  
 دُورَه دَسْتِيْنِ زُخْيَالَانِ مَه دِفِي يَكِ زُخْدِيرَا  
 خَفِ دَبْحَتَا مَه زِدَلِ بِيْتِ وُ بَرِتِ عِيْنِ ثَوَابَه  
 مَه مُشْرَفِ كَه دُو چَشْمِيْنِ مَه بِسَاطَا قَدَمِي كَه  
 پُرْلِيْنِكِ مِيْنِ هِيَه مِي يَزِ كَه مِيْنِ سِيْنَه كِبَابَه  
 كَسَكِ وُ صُورَانِ ثُو بِي چِرَخِ لِدُورَا دُو هِلَا لَانِ  
 دُو قَرَانِ مَانَه بَرَابَرِ شَفَقِي پَرْدَه عِصَابَه  
 عَرَعَرَانِ تَادِ شَبَالِيْنِ وُ رَقَانِ جَذَبَه يَه فِيرَا  
 نِيرِ گِزَانِ سَرِ دِگِرَانِ لِيْنِفَشَانِ خَمِ وُ تَابَه  
 چِيچِكِيْنِ قَوْسِ قَزَحِ رَنَكِ هَزَارِ رَنَكِ سَمَايَه  
 سُنْبُلَانِ گِرْتِ خُنَافِ وُ لِكَلَانِ تَازَه كَلَابَه  
 مَسْتِ وُ هِشْيَارِ هَمَه كَجِ كَلِهِيْنِ رَقِصِ وُ سَمَاتِيْنِ  
 اَزِ نِرَانِمِ چِه نَسَقِ كَيْفَه نِرَانِمِ چِه شَرَابَه  
 خَاكِ پَايِيْنِ تَه دِرِيزَا سَكِ وُ ثُولَانِ خَوَه دِنَاسِيْنِ  
 مَه نَه سُوچِ وُ نَه گُناهِ وُ نَه خَطَا اُفِ چِه عِتَابَه  
 زِوَصَالَا خَوَه زَكَايِي بِدَه مِسْكِيْنِ وُ فَقِيرَانِ  
 كُو جَمَالَاتَه يَه كَامِلِ دِكَمَالَا خَوَه نِصَابَه



عاشقِ مسئله خواهی وره ام مُفتیبی عشقین  
دستکی سئته تیدا دیکبی نص کتابه  
دل بشو توژ فی نفاقی کویدت سینه برانی  
بصفا همزه ارباب دل و اهل صفابه  
نظرآ عین عنایت عه دآ شاه ولایت  
ژ عنایت نظری دل مه توی علم و عبابه  
لب لعلین ته دبی هر یگی نقطه علین  
مخطی حرف الف جزمه شیبی حلقه باباه  
خط و خالین ته بمومو زمرا مسئله گوین  
مه ژوان حاشیه بان سینه توی شرح لبابه  
آب حیوان ته دبی راست شوشی شب قدری  
دست بر گردن پیر پیچ و خم آن زلف دوتابه  
مه زبسکین ته گمهدار زبخت خوه گمینه  
مه زلفین بجم و تاب دلدآ خم و تابه  
ته دبی برق و برسکان برشینی تو نظر ده  
ته دبی روژ خوبایت زشبکی تو خوبابه  
ته دبی زیروزبر کی مه دو زلفان بده بربا  
ته دبی قنچ قیامت لمه رأیت بخوه رابه  
قصد سر چشمنه حیوان حقیقت که ﴿نشانی﴾  
بجهانی مبه مغرور کو جهان عین سرابه

سَرَ كَشِي شِيوَهْ اَرَبَابِ وَقَا يِنَهْ رِحِي مِّنْ  
 تَهْ زِدَلْ سُوَهْتِ \* مَلَا \* بَسْ \* بِمَلِي \* رَا بِحَقَابَهْ  
 ﴿﴾ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرَهْ ﴿﴾

|                                    |                                   |
|------------------------------------|-----------------------------------|
| حُبِّ دِيمِ بِي شَكِّ بِلَايَهْ    | مُحِبَّتِي عَحْنَتِ دِزُورِنِ     |
| صُوتِنِ وُدَرْدُ وُجَقَابَهْ       | عُمُرُ وُزِي خَوْشِ بِي دَبُورِنِ |
| عَلْتِي دَاغُ وِ بَرِيئِي          | صُوتِنِ وُدَرْدُ اَفِيئِي         |
| شَرَبْتَا لِيغَانِ مُقَابَهْ       | خَوْشِ دِيْنِ مَا اَوْ بَدِيئِي   |
| يَارَنَهْ دَرْمَانِ كِتِ بَزْلَفِي | هَرِ دَلِي صُوتِي بِالْفِي        |
| عَشَقِ دَرْدَكِ بِي دَوَابَهْ      | تَا اَبْدِ اَوْ بَنْدِ دَقْلَفِي  |
| بِي مُقَا وَصَلَا حَبِيْبَهْ       | عَشَقِ دَرْدَكِ بِي طَبِيْبَهْ    |
| پُر لَمِيئِي رُو سِيَاَهْ          | كَشْتِمَهْ جَوْرًا رَقِيْبَهْ     |
| كُلِ دَدَسْتِ شَوَكِيْنِ مَحَارِنِ | دَاغُ وُكِي مِّنْ لِي هَزَارِنِ   |
| اَهْرَمَنْ خَاتَمِ رَقَابَهْ       | سُرْپَرِي دِيوِي لِكِنَارِنِ      |
| حُورُو وِلْدَانِيْنِ بَهْشْتِي     | طَبَعِ دِيوَانِ دَسْتِ كَهْشْتِي  |
| جَانِ يَدِ يَكِ جَارُ رَوَابَهْ    | عَاشِقِ دِلْبَنْدِ قَشْتِي        |
| قَهْرُو آزارَا رَقِيْبِي           | عَحْنَتُ وُ جَوْرًا حَبِيْبِي     |
| بِي شَكْرِ بَاخُوِي وَهْ دَايَهْ   | حَقِّ نِيئِي دَامِنِ غَرِيْبِي    |
| شَرَبْتَا قَنْدُو كَلَاْفِي        | رُوْهِنِيَاوِي شَوْقُ وُ تَانِي   |
| بِي نِيئِي بُوْمِنِ غَلَابَهْ      | كَسْ نَهْنِ مَحْرُومِ زِنَانِي    |

بِی تَصِیْبِ مِنْ دِي زَجَامِي  
 كَرْتِيِي وَي قَبْدُو دَامِي  
 دُورَةُ دَسْتِمِ بِي نَصِيْمِ  
 پُرُ ژ دِيْنَاتِه غَرِيْمِ  
 پُرُ مُلَاَزِمِ نِيْمِ لِقَايِي  
 مِنْ رِجِي شِيْرِيْنِ دِدَايِي  
 هُدْهَدِي رِضْوَانِ غِيْبِي  
 دَادِي مِنْ مُرْدَه حَيِي بِي  
 چَهَنْبِيْرِمِ كُوِه لِيْمِه  
 عَرَضِحَالَا مُحَبْتِي مَه  
 جَان فِدَايِي مِنْ دَرِيْدَا  
 قَالِبِكِ بِي رُوْحَه وَيْدَا  
 دَمِ بِيْدَمِ أَوْ چَهَنْبِيْرَه  
 دَا بِيْتِ أَوْ زَنْدَه فِيْرَه  
 عَاشِقِيْنِ صَادِقِ دِكِيْمِيْنِ  
 زَانِمِ أَوْ نَاژِيْتَه بِي مِنْ  
 عَالِيْمِيْنِ أَمْ نِي دَزَانِيْنِ  
 قَطْ زَهْتِ بَاطِنِ خُوْبَانِيْنِ  
 هُدْهَدِي وَي رَمْزُورَاژِي  
 قِصَه بَرُ بَحْثَا مَجَاژِي  
 دُورِ دُورِ مَخْرُومِ ژِرَامِي  
 أَوْ غَرِيْبِي جَان فِدَايَه  
 دَلْبَرِمِ خَانِمِ حَبِيْمِ  
 رُوْحُ وَرَاحَتِ مِنْ لِقَايَه  
 مَامَه حَتِي مُنْتَقَايِي  
 هُدْهَدِ أَرْمِزِ كِيْنِ بِيْدَايَه  
 صَدْخَبَرِ شِيْرِيْنِ زَجِيْبِي  
 كُوِه لِي مِنْ وَكْ صَبَايَه  
 لِي صَبَا رِي دَايَه يِيْمَه  
 بَنْدَه بَكِ صَادِقِ مَلَايَه  
 فِرْقَتِي دَرَبَكِ وَه لِيْدَا  
 كَشْتِ دِيْمِ مِنْ لِي رَوَايَه  
 يِيْتَه نِيْشَانِكِ مَه زِيْرَه  
 بَارِ صَادِقِ بِي بُهَابَه  
 مَا دِي صَدِ جَان فِدِي مِنْ  
 عَاشِقِ وَپُرِ مُبْتَلَايَه  
 جِسْمَه أَوْ أَمِ رُوْحُ وَجَانِيْنِ  
 كَمَرِچَه ظَاهِرِ أَوْ جُدَايَه  
 بَابُو أَوْ چُو كُفْتِ بَسَاژِي  
 قَاصِدَكِ خُوشِ طَبْعِ بَايَه

بَادَمِي وَفَتِي مَجَال دَا  
 قِصَّة يَا حَالِي بِحَال دَا  
 مُحِبَّتَا مُحِبُّوبُ وَلَا تَان  
 دَايَه قَلْبُ وُروحُ وُذَاتَان  
 مُحِبَّتَا صُورِي دُو قِسْمَه  
 هِن زُرُوجِن هِن زُرُجِسْمَه  
 حُب جِسْمَانِي دُو رُوژِن  
 خَف جَكِر پِيئِكَان دِنُوژِن  
 كَل حَتِي صَهْرِن بَطِي قَه  
 بُلْبُلِي سَر خُوش دِنِيئَه  
 هَر چِه جِلُوَا بُو وُتَانِي  
 وَي زِدَل چُو مُحِبَّتَانِي  
 هَر كَسِي مُحِبَّت زُروحَه  
 وَي دِدَل دَا صَد جُروحَه  
 هَر دُو رُوح بِك نُورِ طَانِن  
 هَر دُو دَانَه مُرغ دَانِن  
 نُورَه پُر نَادِر وُجُودَه  
 بَرَق لَامِع دِي لِكُودَه  
 عَارِفِي جُوهر شُنَاسِي  
 دِي قَدِر بَهْتَر بِنَاسِي  
 چُوكُو أُو بَارَه پَسَالدَا  
 كُوه دِدِيرِت بَارِ بَابَه  
 پُر فِكِر زِيورَ صِفَاتَان  
 رُوژ دِ مِرَاتِي خُويَابَه  
 قُفُل وُ مِفْتَاح وُ طَلِسْمَه  
 نَار وُ نُورَه هِن هُوَايَه  
 كَر چِه دَل پُر پِي دِصُورِن  
 مِثَل نَقشِ بِي بَقَابَه  
 بِيَن تَبَسْم پِيئَه پِيئَه  
 نَسْمَه وُ نَال وُ نَوَايَه  
 نُومُكَلَك دِي كِرِت خُنَافِي  
 أُو يَسَادِيرَا تَبَابَه  
 مُبْتَلَاي نُورَا سُبُوحَه  
 جَذَبَه وُ لَرَزِين وُ تَابَه  
 چَر خَك وُ دُوسْتِير دِنَافِن  
 لِسْم حَي دَان لِي سَدَابَه  
 كَر چِه أُول نَار وُ دُودَه  
 حُب دِ قَلْبَان كِيَمِيَابَه  
 اِي بِنِي وَصَف وُ لِبَاسِي  
 مَقْمَدِ صِدْقِي جَزَابَه

دُورَنگِي دَاوِي دَرِي خَوَه  
بُورِيَه اَو دَسَرِي خَوَه  
مَادِيَت اَو دُورَه دَسْت بَت  
جَام زُشَنكَاسِي يَدَسْت بَت  
يَار پُر حُسْنَك لَبَال بُو  
اَو بِحَال آگَه بِحَال بُو  
مَهْدَرَاوِي خَيْرِ خَوَازِي  
وِي بَدَلِ صَح كِرِ زَسَازِي  
يُوسُف دُورُ وُزَمَانِي  
لِي زُبُو نَكِي دَهَانِي  
مَاورَا بَلْگِين گَلِي بُو  
دَارُوِي قَلْبِي \*مَلِي\* بُو  
بَا تَسِيم دِي چِي لَزِينِي  
فِي كُمِيدِي لِي گَهِينِي  
غَفَلْتِي بَاي تَسِيم هَات  
پُر بِاحْسَانَك عَظِيم هَات  
دَل نَفَس دِيسَا پِر هَات  
نَافِع دَرْدِ جَكِر هَات  
مِن كُو اَو نِشَان گَهَشْتِي  
ذَرَبَك خُوش لِي نَهَشْتِي  
وَرَنگِيرِي زُوي بَرِي خَوَه  
سَر دِنَاقَا رِي نِهَابَه  
دِي زُفِنَجَانَاتَه مَسْت بَت  
اَبْتَرَان اَو مِي دَوَابَه  
دَلْبِرَك غَايَت جَمَال بُو  
شُبَه وَي شَفَقَه وُ عَطَايَه  
نَكْتَه بَك زُوي رَمزُورَازِي  
مُغْنِي وُ قَانُون وُ نَابَه  
گُو تَسِيم هَان فِي نِشَانِي  
نَخُوشَان اَو لِي شِفَايَه  
بِهَن وُ بُو يَا كَا گَلِي بُو  
لَو بِجَهْنِين مِن جِلَابَه  
سَاغ وُ سَالِم مَآ تُو يِنِي  
دَا سُوَار بَت لِي پِيَايَه  
خَف زُبَال بَارِي كَرِيم هَات  
قَاصِدِ شَاه گَدَايَه  
لَو حَكِيم لُقْمَان بَسَر هَات  
طَالِع كَو كَب نُمَابَه  
أَن دَلِي صَد دَاغ رَش تِي  
وَسْمِ أَعْظَم يِي گَهَابَه

چومه سر پشتها کُمبدي  
 بحر و برمه لبر خوه طي دي  
 مه و نسيم خوش پنجه نيکرا  
 بحث زلفا بار بيکرا  
 گنبدان نورين خوبابو  
 يك يك شوقی قدا بو  
 قمری و بلبل دخونين  
 هر سحر محبوب دينين  
 بِنجه يا صور گل دگش تي  
 دل ربابان ينه گشتي  
 سبزه يا شبنم گلان لي  
 دلبران سيران و ران لي  
 بوم شريفه از باستان لي  
 ساقيان جام جام دداني  
 چنده کي چمن خرم بو  
 من بهش باغ لدم بو  
 صف بصف ولدان پري بون  
 يك لديعي مشتري بون  
 پُر عمر من چو بسختي  
 زهره يك بو او لتختي  
 من زي پُر اوزان و کسي دي  
 دشت و چول و کربلايه  
 وي دچين و ک لطير نيکرا  
 بُور عشقی پُر فرايه  
 سيده يا صادق نما بو  
 قصر و ايوان و سرايه  
 لي عجب او خوش دينين  
 عندليب فيرا تبايه  
 چيچک و ربحان رش تي  
 سنبلان تاتا سمايه  
 صور عقيقان در خنان لي  
 عرعران سيتاب دايه  
 شاهدين وي گلستان لي  
 کو کبان سيوان قدايه  
 لي مدام او صبحه دم بو  
 لي صبا گومين سبايه  
 بند زلفا عنبري بون  
 رقص و گوفتند و صفايه  
 لي شکر خوازم ز بخني  
 بلکويم شمس الضحايه

پَرْدَهٗ يَا خَلْوِي كُوِهِنْدَا  
 گَزْمَهٗ يَا زَهْرِي لَدَلْدَا  
 حَادِرِي چُوم سَجْدَهٗ زِيرَا  
 عَاشِقِي اَنُ گَزْمَهٗ نِيرَا  
 چُوم زِيَارَتِ پِي وُدَسْتِي  
 دَا بِصُورَتِ رُوحِ وُهَسْتِي  
 شَرَبْتَا وَصَلَاخَوَهٗ نَادَتِ  
 دِلْبِرَانِ اَنُ رَنُگَهٗ عَادَتِ  
 پِيشَهٗ وَ اَنُ غَنُجُ وَ نَازَهٗ  
 يَارِ لِبَرِ زَا زَانِ اِجَازَهٗ  
 چُوم طَوَافِ پِي وُدَسْتَانِ  
 اَهْلِ حَالِ وَ خُوبِ بَرَسْتَانِ  
 نَلِيْبِي نَا زَكِ شَمَالِي  
 طَالِيْبِي وَ رَدِيْبِي بِخَالِي  
 چُوم عُمُرْمِهٗ دَفِي خِيَالِي  
 بِيَمِ زِيَارَتِ زُلفِ وَ خَالِي  
 چَرخِ دَبِرِ سِيَمِ كِتِ شِتَا پِي  
 جَانِ بَرَتِ مِهٖ دَفِي عَدَا پِي  
 چُنْدَكِي صَادِقِ جَمَا پِي  
 وَ كِ مَلِي \* لَازِمِ ثُونَا پِي  
 بَنُگِيكَ مِي دِي دَمِلْدَا  
 قَطْ نَهٗ گُو قَتْلِ وَ خَطَا يَهٗ  
 لِي نِيَّتِ اِحْرَامِ نَهٗ فِيرَا  
 هَر چِهٖ طَاعَتِ كِتِ رَوَا يَهٗ  
 لِي نَهِيشتِ اَوَّلِ بَقَسْتِي  
 عَاشِقَانِ صُوتِي جَزَا يَهٗ  
 تَاهِنُكِ عَاشِقِ جَزَادَتِ  
 مَهٗ رُوَانِ كَمُنَرِ وَ قَا يَهٗ  
 صَنَمْتِي عَاشِقِ نِيَا زَهٗ  
 شَرَبْتَا شِيرِي مَقَا يَهٗ  
 شُبُهْتِي سَكْرَانِ وَ مَسْتَانِ  
 وَ اَنُ زِ عُمُرِ اَنُ مُدْعَا يَهٗ  
 مِي لِسَرِ جَهَنَمِي خَوَهٗ مَالِي  
 دِلِ دَفِي فِكْرِي نِيَا يَهٗ  
 مَاشَقُكَ عِيدَانِ دَسَالِي  
 رُوژُ وَ شَفِ مِي اَنُ دُعَا يَهٗ  
 زُو اَجَلِ پِي دَتِ رِكَا پِي  
 اَنُ سِيَاهِ رَنُگِ اَزِ دِهَا يَهٗ  
 اَزِ بِيژِي جَانِ فِدَا پِي  
 وَيِ زِدَلِ جَانِ خَوَهٗ دَا يَهٗ

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

دَلْبَرِي سَرْدَارِ خُوبَانَ •  
 عَارِفَه بِحَالِ قَلُوبَانَ •  
 عَالِمَه بِدَاغِ فُوَادَانَ •  
 چُونَه دِلِ حَتِّي بِرَادَانَ •  
 گَزَمَه بَيْنِ وَأَنْ صَادُ وُتُونَانَ •  
 رَادِكِنْ أَوْ قَتْلُ وُخُونَانَ •  
 لَازِمَه لِسُلْطَانَ وُمِيرَانَ •  
 أَمْ كِيرِنْ أَمَانِجِ تِيرَانَ •  
 هِيژِ نَزَامِ مِيرِ دِيبِيرِينَ •  
 چَهْمَنِيرِ پُرسَكِ أَمِيرِينَ •  
 پُرِ دِيبِمِ شَفَقَه لِبَالَه •  
 جَارِنَانَ بِنَه خِيَالَه •  
 شَفَقَه كِتِ جَارِ جَارِ نِهِينِي •  
 دَاغِكِمِ دَاغَانَ بِنِينِي •  
 دَا بَزَانِتِ بَيْتِ وُ نَسَارِمِ •  
 مُحَبَّتِي صُوهْنِمِ بُوَارِمِ •  
 عَالِمَه بَدَرْدُ وُ بَرِينِي •  
 خَفِ دَيْتِ رَمَزَا أَفِينِي •  
 أَزِ نَزَامِ آگَه هِيَه •  
 عَالِمَه بِحَالِ مِيَه •  
 گَزَمَه بَيْنِ وَأَنْ تُونُ وُ صَادَانَ •  
 بِنِگِييِي رَشِ گُوشَه يَه •  
 أَوْرِينَ أَسُودَ عِيُونَانَ •  
 مِنْ دِبَه وُ دِلِ شَهْدَه يَه •  
 پُرسِ كِيرِنْ لِحَالِ أُسِيرَانَ •  
 سُخْتَه بَيْنِ دَرْمَانْدَه يَه •  
 زَانِتِ أَمْ سِي سَالِ أُسِيرِينَ •  
 لَوِ بِرِخْمِ وُ شَفَقَه يَه •  
 عَارِفَه وُ صَاحِبِ كَمَالَه •  
 پُرسِ بَكِتِ چِه لِي هِيَه •  
 تُولَه آسْتَانَ فِخُونِي •  
 نَارُ وُ بَيْتِ وُ شُعْلَبَه •  
 كُشْتِييِي جُوهْتِي خُمَارِمِ •  
 لَازِمِ أَوْ زَانِتِ وَه يَه •  
 مَادَمَا دِيدَارُ وُ دِينِي •  
 فِي بَزَانَ بِي شُبُهِيَه •



هَرَدَمَا دَلْبِرَ دَبَارِ بَتِ  
دِي چِه رَنگِ مُحَبَّتِ سَتَارِ بَتِ  
هَرَدَمَا مَحْبُوبِ ظُهُورِ بَتِ  
دِي تَجَلَّايِڪِ لَطُورِ بَتِ  
جَذْبَه بِي دِلِ زَوْجُودِ بَرِ  
مِنِ دِمِخْرَابِي سُجُودِ بَرِ  
سَجْدَه يَا بَرْتُونِ وُدَا لَانِ  
اَن بَسَه رِصَاحِبِ جَمَالَانِ  
اِي يَكِي صَادِقِ حَبِيبي  
مَا لِهَشِيَارِي دِمِبي  
عِشْقَه طُنْغَرَا يَا نِهِنِي  
دِي بَدَلِ لَازِمِ مِخُونِي  
لَا مِمَاوِي حُسْنِ وُتُورِي  
بَا طِنَا نَيَايِ ظُهُورِي  
عَارْفِي مَعْنِي شُنَاسِي  
غَيْرِ مَحْبُوبِ وَا نَنَه نَاسِي  
اِي لِمِنِ بَنگِي كِشَانْدِي  
دِلِ زِدْرَبِي هَر شَانْدِي  
لَازِمِ اَوْ زَانِتِ مِخَالِي  
گَزْمَه بِي نِ قَوْمِي نِ هَلَالِي  
جَانِ وُدِ تِيكِ تَارِ وِمَارِ بَتِ  
خَفِ كَرِنِ بِي فَيْدَه يَه  
زَيْدَه مَظْهَرِ بِي قُصُورِ بَتِ  
بَرَقِ لَامِعِ جَذْبَه يَه  
خَفِ زُبَرِ عَيْنِ حَسُودِ بَرِ  
لِي حَجَرِ نِشَانَه يَه  
مِنِ طَوَافَا زُلْفِ خَالَانِ  
دَا بِيچِي نِ لِي عُمَرَه يَه  
بِي حِجَابِ گَرِ اَوْ بِي بِي نِي  
سَر خُوشِي بِي بَادَه يَه  
هَرَدَمَا مَحْبُوبِ دِي بِي نِي  
اَن چِه اِسْمِ وُ نُسْخِيَه  
گَر چِه تِي دِلِ شُبَه طُورِي  
لِي حِجَابِ وِ بَرْدَه يَه  
لِي بَصَدِ صُورَتِ لِبَاسِي  
خَفِ زَوَانِ زَانِي مَه يَه  
صَد خَدَنگِ فِيرَ اَر شَانْدِي  
اَز كَرِي اَخْتِرْمَه يَه  
دَلْبِرِ وِ بَارِي مَوَالِي  
دَرَبِ لِي نِي مَ سِي نَه يَه

من آوَه رُوحُ وُ كِيَانِي  
أَنْ جِرَا پَرَ كَنَدَه بَه  
يُوسُفِ دَوْرُ وُ زَمَانِي  
بَلْ أُسِيرَكَ زَيْنِ مَه بَه  
دَا دَمَا بَارِي زِي وَبِيَه  
جَنَدَه كِي مِنْ جَهْدَه بَه  
يَمِ غُبَارِ بَدْرِي فُشِيرِمِ  
مِنْ زَنَخْدَانِ طَلَبَه بَه  
مَا وَرَا رِيحَانِ وُ سِيَمِي  
أَبِ حَيَوَانِ چَشْمَه بَه  
شَرَبْتَا قَنْدُ وُ نَبَاتِي  
جَانِ زَبُو شُكْرَا نَه بَه  
هَرْدَمَا دِيَمِي دِيَنِمِ  
مُشْتَرِي يَا زُهْرَه بَه  
صَدَكُوَا كِبِ چَارَطْرَفِ دَا  
إِسْتَوَا چُو قُبْلَه بَه  
أَزْ زَبْرِ ضَرْبِ وُ جَفَائِي  
شُبُهْتِ پَرَوَانَه بَه  
مِنْ زَبْرِ مَوْجَا أَفِينِي  
مَظْهَرَه بَسْ زِيَدَه بَه

هِيْزِ دِيَمِ مَحْبُوبِ زَرَانِي  
پُرْسِ نَكِرِ پِيْرَاخَوَه نَانِي  
پُرْسِ نَكِرِ شَاهِ جَهَانِي  
أَنْ جِه خَاكَه لَاسْتَانِي  
بُومَه خَاكِ أَزْ لَوُ زَرِيغَه  
دَامَنِي بِيْكَرِمِ زِيْبِيَه  
جَنَدَه كِي طَاقَتِ دَدِيرِمِ  
گَرُ زِ چَهْفَانِ أَزْ بُوِيرِمِ  
دَا بِشُوشِمِ مَيِ زِيْلِيَمِي  
لُؤْلُؤِيْنِ شُكْرِ دِيَمِي  
چَشْمَه يَا آفَا حَيَاتِي  
مِنْ لَدَانِغَانِ أَوْ مُفَاتِي  
لَوُ وُ كُو سَوْدَا وُ دِيَنِمِ  
دِيْنِ دِيْمِ حِيْرَانِ دِيَمِيْمِ  
شَمْسِ دِيَمِي بُرْجَا شَرْفِ دَا  
مُشْتَرِي هَاتِي بِرَفِ دَا  
آفْتَابِي دِ إِسْتَوَانِي  
جَانِ فِدَا تِيْمَه لِقَائِي  
مِنْ ثَوِي مَقْصُودِ زِيْزِيَمِي  
صَدِ دِكْمِ دِيْدَارُ وُ دِيَمِي

رُهْنِيَا جَهَنِّي نَه يِنَانْ  
دَارُوي دَرْدُو پِرِنَانْ  
يِنَه پِي نَازَكِ مُبَارَكِ  
مِنْ جُرُوحِ خُوشِ بِنِ بَجَارَكِ  
بَيْنِ كَقَا نَازَكِ زُتُورِي  
بِهِنِ زِمَاوَرْدُو بُخُورِي  
دَا لِسَرِ جَهَنَّمَانِ بِمَالِمِ  
جَارَكِي رَحْمِي كَه ظَالِمِ  
أَرْنَكِي رَحْمِي تُو مِيرُو  
قَطْرُ نَبِي جَارَكِ أُسِيرُو  
شُونِ جِهِي پِنَكَانُ وَنَصَلِي  
أَرْنَكِي دَرَمَانِ بُوَصَلِي  
گَزْمَه يِنِ بَارِي كُو بَانِي  
بِيَتِ دَوَا كِتِ وَأَنْ دَغَانِي  
نَه نَبِي قَنْدُو نَبَاتِي  
هَمْ بُتُ وَعُزَايُ وَ لَائِي  
خُونَدِ لَاتِ آزَرِي تُو  
هَرِ جِهِي لِي بِيُورِي تُو

مُرْشِدِي مَجْدُوبُ وَ دِيْنَانْ  
مِنْ طَلَبِ دِيْنَا تَه يَه  
دِيْنَه سَرِ جَهَنْمِيْنِ مَه بَارَكِ  
رُوهِنِ بَيْنِ پِي دِيْدَه يَه  
تَلِيْبِيْنِ جَامَا طَهُورِي  
مِنْ زِيَارَتِ تَوْقَه يَه  
بَلْبُلِ وَرْدِيْنِ بِخَالِمِ  
شَفَقَه خُويِ حَقِي وَه يَه  
دِي چِه بِيَتِ حَالِ مَه لِيْرُو  
گِرْنِيْبِي سِي سَالَه يَه  
زُتَلِيْبِيْنِ يَاقُوتِ وَ فِصْلِي  
زُدْرَبُ وَ تِيْرُو گَزْمَه يَه  
نَه زُْمِي وَ قَنْدُو وَ مِغْلَانِي  
مَا حَيَاتَكِ لِي هِيَه  
مَظْهَرِي رُوحِ وَ حَيَاتِي  
لَوْمَه دِلِ بُنْخَانَه يَه  
بِي چِه شِيْرِيْنِ دَلْبَرِي تُو  
بِي خِلَافِ أَوْ كَعْبَه يَه

سَر دِدَت بَانِي نِصَافِي  
مِن بَاسُوذ سَجْدَه بَه  
بَر زُحَل يَتِن قِرَائي  
جَهَننِيرِ مَوْجَه بَه  
مَوْجَه دِي دَاخَفِ مَحُونِي  
بُر (عَلَيْهَ اللَعْنَةُ) بَه  
زَوِي حَيَات وَخَمَرُ وَبَادِي  
دَادَمَه دِي سَا بَر تَه بَه  
حَاكِمِ شَهْرُ وَيَلَادَان  
دِي كَسِي بِي چَارَه بَه  
بَاو نِشَانَا جَبَهْتِي كِي  
مَحْرَمِين بِي بَر دَه بَه  
مَاه وَخُور شِيدِي قِرَان كِي  
دُور نَكِي خُوش تُولَه بَه  
جَامِ مَحُوش لَعْلَانِ بَشُوش بِي  
دِين بَرُ وَبُرُ عَشُوه بَه  
بَار كُوتِي بِي تَانِمَكَاسِي  
آب حَيَوَانِ أَوْ مَحُوه بَه  
خُونَدِي أَوْ خَطِي غُبَارِي  
قَنَجِ دَبِي أَوْ زِيدَه بَه

مَا دِبِت بِيخِنِ خِلَافِي  
أَرِيكِي سِيَه طَوَافِي  
دَا زِيَارَتِ كَمِ نِشَانِي  
تُولَه يَمِ سَرِ لَاسْتَانِي  
مَا بَزَهْرِي شَكْرِي بِنِي  
دَا رَقِيبِ مَلْمُونِ نَه يِنِي  
گَر بِيخَشِي دِلِ مُرَادِي  
دَانِكِمِ گَلَه وَ دَادِي  
گُوه بَدَه بَرِ گَلَه وَ دَادَان  
دِي تُو دَا خَوَازُ وَ مُرَادَان  
دِي تُو دِي سَا شَفَقَتِي كِي  
مَه زَحْرَمِينِ خِدْمَتِي كِي  
بِي نِشَانِينِ مَه نِشَانِ كِي  
بَنَدَه كَلْبِي آسْتَانِ كِي  
دَادَمَا صُحْبَتِ مَحُوشِ بِي  
مَه زَحْبِيبِ صَد دَنُگِ سَرُوشِ بِي  
شَرَبْتَا وَيِ جَامِ وَ طَاسِي  
بِي تَمَه زِي فَيَضَكِ زُكَاسِي  
إِي زُفِي ظَرْفِي فَخَوَارِي  
مَسْتِيَا جَهَنِينِ خُمَارِي

مِنْ لَدُنِّ بَيْرِكْ مُمِلْ دِي      تَيْكْ زِبَرْ خُونِ قَزَلِ دِي  
 لِي دِي بِمِ دَرْدِ كُودِلِ دِي      هِيژْ زِي جَهَنِّينِ شَهْلَهْ يَهْ  
 رُو هِنِيَا جَهَنِّينِ \* مَلَايِي \*      خَالَقِي حُسْنَاتَهْ دَايِي  
 حُبْ تَنِي دَا مِيَنِ گَدَايِي      حُسْنُ وُحْبِ يَكْ چَشْنَهْ يَهْ  
 دِي تِيَا نُورَا بَقَقْ مَهْ      صَدِّ تَسَقْ لَو تِيَنِ سَبَقْ مَهْ  
 پُرْ نَبِي اَرْزَانِ لِحَقْ مَهْ      لِي \* مَلَا \* خَوْشِ بِنْدَهْ يَهْ  
 وقال ايضا قدس سره

طُرُهْ يَا تَابِدَارِ عَنَبَرِكَهْ (۱)      تَحْمِرِ بِيَنِ شَنَكْ مِسَكْ اَذْفَرِكَهْ  
 لِكَلَانِ مِسَكْ وُ عَنَبَرِي بِرَشِيَنِ (۲)      زِي گَلَا قِي جِيَسَرِي بَانِ تَرِكَهْ  
 كَسَكْ وُ صُورِيَنِ زَرَنَكْ قَوَسِ قَزَحِ  
 زِي سَرَا بَا گَلَا قُ وُ مَا وِرَكَهْ  
 سُرْمَهْ پُوشِيَنِ سُرِي بِسَرِ كِلِ دَهْ  
 عَاقِلَانِ لِي خَرَابِ وُ اَبْتَرِكَهْ  
 هَرِ سَحَرِ زُو دَسْتِكِي وِرْ جِرِ (۲)      عَرَعَرِي نِي كِنْدَا سَرَا سَرِكَهْ  
 قَدِ وُ قَامَا شَرِيْفِ وُ نَا زَكْ وُ تَرِ (۲)      لِي سَرَا سَرِ بَفْطَلِيَنِ وُ كَرِ كَرِكَهْ  
 نِيَرِ گِيَزِيَنِ سَرِ جِرِ اَنِ هِلِيَنِ جَارَكْ (۱)      دُو قِرَانِ لِي كْ بَرَا بَرِكَهْ  
 تُو عَمَشِ كُو كْ بِسَرِ دَرِي قَضَرِي (۲)      بِخَوْهْ كُو كِي لِشَاهِ وُ قِيَصَرِكَهْ  
 وِرَهْ وُ كْ رُو زِي بِسَرِ دَرِي كَلَهِي (۲)      عَالَمِي نِي كِنْدَا مُنَوَّرِكَهْ  
 وُ كْ گَلَا زَرِ بُو سَرِ وَا تَهْ مِيَرِمِ (۱)      مَهْ بِقُرْبَانَا خَوْهْ وُ كْ گَلَا زَرِكَهْ  
 وُ كْ مَحْمَلَكْ زَرِ دِي بِنَجَهْ بَا تَهْ مَهْ اَزِ (۲)      تُو مَهْ تِي كِلِ خَوْهْ وُ كْ گَلَا زَرِكَهْ

زَاهِدِي هَشَكَ طَبَعُ سَوْدَايَةِ (۱) بِدُو جَامَانُ طَبِيعَتِي تَرَكَةٌ  
 فَكَّةُ جَارِكَ بِخَنْدَةٍ شَكَّرْتُكَ (۲) نِيكَ مِصْرَامَهُ قَنْدُ وَشَكَّرَكَةَ  
 فِي لِسَرٍ دِيدَةٍ بَيْنَ مَلِي (۳) دَايِينِ (۴) خَاوَةٌ يَا صُوفِيَانُ مُتَوَرِّكَةٌ  
 خَطٌّ وَخَالَانُ نِشَانِ نِشَانِي دَهْ (۴) مَهْ زِنَائِي خَوْرًا بِدَفْتَرَكَةَ  
 ❦ وَقَالَ اِيضًا قَدَسُ سِرِّهْ ❦

مَكْرَجِيهْ بُلْبُلُ جَوْهَرِ ذَاتِي كَلْمَهْ (۱) لِي كَلْمِي رَوْنَقُ زِعِشْقًا بُلْبُلَهْ  
 كُوهْ دَهْ ذِكْرِ حَالِ وَجُوشَا بَادَهْ فِي  
 وَيِ يَبْلُبُلُ رَا دِخُونِتِ بُلْبُلَهْ  
 سُوَسِنَانِ صَدْرَتِكِ آفِيهْتِنِ كَمَنْدُ  
 وَأَنْ نَهْ كُوْدَلِ بَنْدِ تَابِكِ سُنْبُلَهْ  
 سُنْبُلَانِ سَيَوَانِ لِدِي تَا زَهْ كِرِ  
 آفْتَابِ اِيْرُوْدِيْرَجَا سُنْبُلَهْ  
 قَطُّ فَرِيكِي فِي دَمِي حَاضِرِ دِيْتِ  
 قَمِيَا فَصْلِي نَهْ كَارِ سُنْبُلَهْ  
 عَرَعَرِيْنِ رَنْگِيْنِ زِتَايِيْنِ صُورُ وَزَرِ  
 قُمْرِيَانِ صَدْرَتِكِ شِيْرِيْنِ غُلْغُلَهْ  
 رَمَزَهْ يَا عَشْقِي زِيْ بَالَاهَاتَهْ خَوَارِ (۲) قُدْسِيَانِ آفِيهْتَهْ چَرُخِي غُلْغُلَهْ  
 مِيْنِ دِدَلِ نَاصُورَكِي دَاهَسْتِيَانِ  
 لَا جَرَمَ هِيْزِ نَشْتَهْ بَا دَاغَا كَلْمَهْ

بُلْبُلُ وِپَرَوَانَهٗ اَوْ فَضْلُ وِدمین  
 جِنْسِ عِشْقَا مِّن تِنِی دَرْدِی کَلَمَهٗ  
 نیرِ گِزَا نَا زِکْ قَدُو شَهْلَا یَا مَسْت  
 دینِ کَرِیمِ اَز بُلْبُلَانِ سَوَدَا کَلَمَهٗ  
 طَبَعِ لَامِعِ وِشْ زِمِیْتِ بُو الحَسَنِ  
 مِّن دَدَسْتِ دَا ذُو الثَّقَارُ وِدُدَلَهٗ  
 عَشْقَرِی بَدِ فِعْلِ چِی هِی کَرِ عَجَبِ  
 (بَارکَ اللهُ) خَوْشِ بَزِی اَسْبِی قَلَهٗ  
 زُفْ وِیَسْکَانَ پُرِ زِمِیْنِ دَلِ یَرِ بَلِی  
 رِشْتَهٗ یَا جَانِ \* مَلِی \* اَوْ کَا کَلَمَهٗ  
 ❦ وَقَالَ اِیضًا قَدِیْسٌ سَرَهٗ ❦

|                       |                    |                      |                    |
|-----------------------|--------------------|----------------------|--------------------|
| بَارِ مَه پُرِ        | نِشَانُ وِسُرِ     | سِیْمَا زُ دُرِ      | دِیْمِ کَو کَبَهٗ  |
| اَوْ لَبِ شُکْرِ      | نَا زِکْ بَشْرِ    | جِیْهَتِ سَحَرِ      | کَا کُلِ شَبَهٗ    |
| شَبِ کَا کَلَمَهٗ     | خَالَ فُلْفَلَهٗ   | چِیْنِ سُنْبَلَهٗ    | دَا فَا دِلَهٗ     |
| مِنِ غَفْلَتِی        | دِی قِیْلَتِی      | وَلِکْ مَاهٗ دِیْهٗ  | سَا غِیْبَهٗ       |
| مِنِ دِی یُخَفِ       | صُحْبَتِ یَدَفِ    | شَاهِی نَجَفِ        | فِی نِجَانِ دِکَفِ |
| نُوْنِیْنِ زِیْنَتِکْ | بَرْدَانِ خَدَنَکْ | وِی پُرِ زِ تَشَکْ   | شِیْرِیْنِ لَبَهٗ  |
| دَانِی ظُهُورِ        | دِیْمِی بُسُورِ    | خَالِیْنِ دِهُورِ    | جَامَا طَهُورِ     |
| سَاقِی وَرِیْنِ       | جَامَا زَرِیْنِ    | اَوْ سُرِ شِیْرِیْنِ | جَامِ مَشْرَبَهٗ   |

|                   |                   |                     |                   |
|-------------------|-------------------|---------------------|-------------------|
| مَبُودَسْتِ خَتِي | مَه زَنِي كَتِي   | شُوخ قَامَتِي       | خَالُ وَخَتِي     |
| دَا مَوْهَبَه     | أَنْ عَشَقُ وَسُو | دَل فَيْضَه أُو     | هَرْدَم زُنُو     |
| سُوهَتِي سِتَارُ  | عَشَقَا غَدَارُ   | أَنْ سِر فَشَارُ    | مِنْ بِي قَدَارُ  |
| وَمَقْلَبَه       | صَنْدُوقَه خَانَ  | خَالُ وَخَتَانُ     | مِهْرًا بُتَانُ   |
| بَرُونَا شَهَالُ  | إِسْمِ جَلَالُ    | أَوْ نُونُ وَدَالُ  | دِيمِي بِخَالُ    |
| لِي مَذْهَبَه     | مِنْ عَقْلِ طِفْ  | نَا بِي وَصِفُ      | يَكْتَا أَلْفُ    |
| مَا دَامَه جَامُ  | شِيرِي نِ كَلَامُ | سَالِكُ تَمَامُ     | حَتَّى نَمَامُ    |
| لَبِ مَنْصَبَه    | هَرَجِه كُومَطُ   | تَبِي أَمْرُ وَخَطُ | بِي جَهْدِ قَطُ   |
| خَوْش بِنْدَه بِي | بِيرَانَه بِي     | حَيْرَان تَه بِي    | دَرْمَانْدَه بِي  |
| أَرْزَان مَه بَه  | دَر حَق مَه بَر   | دَل زِيمِ فِكْرُ    | زَا زَا بَسِرُ    |
| دَر حَق مَلِي     | هُور هُورُولِي    | أَوْ مَسْكَه لِي    | بَر مَحِينِ مَلِي |
| بُر شَفَقَه بَه   | بِكْ وَعَدَه وَ   | خَوْش مَعْدَه وَ    | بِي بَرْدَه وَ    |

❖ باب الواو ❖

❖ وقال ايضا قدس سره ❖

مَه لَو فِنْجَانِ لِسَرْدَسْتَه كُو مَهْتَابَا هِلَالُ أَبْرُو  
نُمَايْنِ مِنْ دِيمِر آتِي مِيَا صَافَا زَلَالُ أَبْرُو  
بِشِيرِ بِنِي بَرِي بَا بِي بَر فَتَارِي بِي آلَا بِي  
بِنِي نُونِي دَطْفَرَا بِي لِبَالَا هَرْدُو خَالُ أَبْرُو



بِلَا بَيْتٍ صَاغِمِ الدَّهْرُ وَبِلَا اِنْفِطَارِ جَارِكَ بَيْتٍ  
 كَسِي زَانِي زِي دَلْبَرُوي خُوبَايِنِ هَرْدُوسَالِ اَبْرُو  
 مَشِي مَسْتَانَه رِيحَايِي دِلِ مِيْنِ دِي دَامَانَجِي  
 رَشَانْدِي سِيْنَه يِي تِيْرَانِ بَقُوسِ هَرْدُومَالِ اَبْرُو  
 سَحَرَكَه زُهْرَه سِيْمَاوَا دِجُوْگَلَشَنِ بَسِيْرَانِي  
 بَسَرِ چَهْنِيْنِ \* (نَشَانِي دَا) \* خِيْرَامِي اَوْ هِيْلَالِ اَبْرُو  
 دِيْنِ خَاوَرِ پَرَسْتِي تُو زَانِيْنِ مِيْنِ دِي كَشْفِيْدَا  
 نُمَائِيْنِ مِيْنِ دِشَرْقِي نَا زَكَا كَرْدَنِ شَمَالِ اَبْرُو  
 تِيْنِي مَاهَرِ تَرَازُوْنَه دِيْبَابِ حُسْنِي كِيْشَايِي  
 هِيْلَالِ خَاتَمِ حُسْنِيْنِ لُوِي دِيْمِي بِحَالِ اَبْرُو  
 مَه جُوْهَرِ عُنْصُرِكِ خَامِسِ نُمَائِيْرُو دِي طَالِعِ دَا  
 دِيْمِي تَقْوِيْمِ اِنْسَانِي لِي طَالِعِ بُوْنَه فَالِ اَبْرُو  
 بِيْزُتَارَا دِيْدِيْرِيْدَا لِهِيْنْدَا فَا چَلِيْبَايِي  
 عِيْجَرَايِي مَه پَرِ سَجْدَه بَلِي اَمَّا خِيَالِ اَبْرُو  
 دِمَا بِيْنَتَا دُو اَبْرُو بَانِ دِيْنِيْمِ قَابِ قَوْسِيْنِي  
 دِيْدَتِ مِيْنِ طَرْفَه الْعِيْنِ جَوَابَا صَدَسُوْالِ اَبْرُو  
 دِيْبَاطِيْنِ سَجْدَه كَاهِي مِيْنِ لِيْرُوَانِ هَرْدُو اَبْرُوْنَه  
 بِيْمِيْنِ طَاقِ عِيْرَابِيْنِ دِيْعِلِمِ اَهْلِ حَالِ اَبْرُو  
 اَهْكَرِ دَعُوْايِ مُوسَايِي دِيْعَشْتَقِيْدَا بِيْكِيْمِ جَانِزِ  
 \* (مَلَا) \* دَائِمِ تَجْلَايَه زُوِي طَرْحَا شَلَالِ اَبْرُو

بشیرینی بزبایی چه کاتب بووه کیشایی  
 تعالی الله نشان دانه وه شیرین اف مثال ابرو  
 نه شیرینا لدر بندیدی نه محبوب سمرقندی  
 نه کیشاین بی رنگی لنتشی بی زوال ابرو  
 \* نشاننا \* قاب قوسینبی کوقوس آئینه ابصاران  
 دتقو عما تجلائی بسر لی بون هلال ابرو  
 وقال ایضا قدس سره

|            |            |           |               |
|------------|------------|-----------|---------------|
| من دی سحر  | شاه مجر    | لبسی دبر  | مخمور بو      |
| او دیم زری | سر مشتري   | یا رب پری | یا حور بو     |
| حوری وشه   | شیرین مشه  | کاگل رشه  | خال حبشه      |
| خالین دقر  | میسکا تتر  | نازک بشر  | کافور بو      |
| نازک لطیف  | گردن ظریف  | لبسی شریف | کیمنخه و قدیف |
| من دی بوخت | اویک بخت   | اړو لتخت  | فغفور بو      |
| فغفور سره  | سیمه دره   | هیبت پره  | پردل گره      |
| اوهاته مش  | من چونه هس | دل من دیش | قی فوربو      |
| دل بو کری  | زایا بری   | لازم هری  | دی او زری     |
| من دی گلک  | او سر ملک  | وک مشعلک  | پر نور بو     |
| دیم فسره   | خال عنبره  | بو ماوره  | لب شکره       |
| اومی پرست  | مشهاو مست  | جاما دست  | فرفور بو      |

|                  |                    |                   |                  |
|------------------|--------------------|-------------------|------------------|
| مَى بَرَ كَفِي   | مَشَهَا صَفِي      | سُو زَا دَفِي     | دَا قَرَقَفِي    |
| حُسْنَا لِدِيم   | وَصَفَان نَشِيم    | هَر چِه دِيم      | زِي دُورِ بُو    |
| دَامِنِ سُرُوش   | وَرَمِي بِشُوش     | ذَوَقُ وُخْرُوش   | لَو چُومِ زُهوش  |
| زُوي عِشْوِيَا   | بَار بُو خُويَا    | أَوْ نَه زَمِيَا  | أَنْكُورِ بُو    |
| مِنِ دِي بِخُواب | أَوْ مَا هِتَاب    | دَا دِلِ كَلَاب   | جُوهْتِي غُرَاب  |
| دِلِ شَو شَانْد  | خُوي لِي رِ شَانْد | خُوش هَر شَانْد   | تِيك هُورِ بُو   |
| هُورِ كِرِ جَسَد | قُوسِينِ صَمَد     | تِيرِ دَانِ كَبَد | دَا دُو مَسَدَد  |
| جَر حَانَ زُنُو  | خُونِ دَا يَه كُو  | عِشْقَا مَه لُو   | مَشْهُورِ بُو    |
| لُوبِكِ تَسَق    | مِنِ تِينِ سَبَق   | نُورَا بَقَق      | دَا دِلِ شَفَق   |
| شِيرِينِ لَبِي   | دِيمِ كُو كَبِي    | لِي بَنْدَه بِي   | دُسْتُورِ بُو    |
| دَلْبَرِ نَظَر   | دَامِنِ سَحَر      | خَجَلِيمِ زُ بَر  | لِي أَوْ قَدَر   |
| زَانِمِ گُوَا    | أَوْ مَا هَ رُوَا  | وَكْ لُؤ لُوَا    | مَنْشُورِ بُو    |
| پَاشِ فِرَقْتِي  | زُورِ مُحَبَّتِي   | مِه زُ طَلَمْتِي  | چُومِ حَضْرَتِي  |
| وَصَلَا جَيْب    | مِنِ بُونَصِيب     | مَلْعُونِ رَقِيب  | رَنْجُورِ بُو    |
| جَامَا زَلَال    | خَمَرَا حَلَال     | يَارِي شَدَال     | دَا مِّنِ حَال   |
| عِشْقَا غَدَار   | صُوهْتِي سِتَار    | نَيْفِ مَه وَبَار | صَد سُورِ بُو    |
| شَاهِي جَفِين    | غَمِ زِي رَفِين    | مَارِي شَفِين     | إِسَانْدِ أَفِين |
| دَرْدُ وَبِلا    | وِينِ چُونِ هَلَا  | عَمْرُكُ *مَلَا*  | مَهِنْجُورِ بُو  |
| پُر مِّنِ زَجِر  | دِي تِينِ هَجِر    | مَا بُو أَجِير    | صُبْحِ وَفَجِر   |
| شَمْعَا مَه هِل  | بُو صَدِ عَمِل     | مِنتِ مَه دِل     | مَسْرُورِ بُو    |

بَارَوَ عِنْدَهُ دَا بَلَعَلَيْنِ خَوْهَ دَا      وَرَ بَامَهَ دَا      چِينِ پَرْدَهَ دَا  
 دَسْبِيدَهَ يِي      چُومَ وَعِنْدَهَ يِي      كُوژ بَادَهَ يِي      مَخْمُورِ بُو  
 إِخْرَامِ مِهَ بَسْتِ      اَسُوذَ بَقَسْتِ      بَارَهَاتَهَ مَسْتِ      اَز چُومَهَ دَسْتِ  
 جُوهُتِي حَبَشِ      تِيرِ دَانِ بُوَشِ      حَجَّامَهَ خَوْشِ      مَبَسْرُورِ بُو  
 وَيِ كَا گُلي      چِينِينِ دَلِي      قَلْبِي \* مَلِي \*      دَا فِ دَانَهَ لِي  
 دَانَا دَلَانِ      نَيْفِ سُنْبِلَانِ      سَرَّ صُورِ گِلَانِ      مَنَقُورِ بُو

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

دَسْتِ دَا يَنگِيكِ تُو بَارِ مِيَنِ دِي اَوِ كَمَا نِ اَبْرُو  
 لِبَالَا جَدِ وَ لَكَ جَبَّارِي لِي دَا هَمَقِرَانِ اَبْرُو  
 كُو حَقِّ اَنْ حَرَفِ وَ خَطِّ كِي شَانِ لَطَالَا يِي مَهَ دَرُو يَشَانِ  
 دُو قَوْ سَانِ كُو شَهَ لِي بَادَانِ وَ سَرَّ پِي نَوَسْتَهَ مَانِ اَبْرُو  
 تَهَ دِي دَارِي تَهَ رَفْتَارِي تَهَ اَلْمَاسِيَنِ شَكْرَ بَارِي  
 بِمِيَنِ رِي لِسَرَّ صَادَانِ دُو نُونِ رِي حَانِ نُمَانِ اَبْرُو  
 يَهْدِ اللهُ بِفِي رُو زِي لُو جَهَ دَلْبَرِي مِيَنِ دِي  
 كُو مَاهِ تُو نِشَانِ مِيَنِ دَانِ لَطَاقِ اَسِمَانِ اَبْرُو  
 تَعَالَى اللهُ نِشَانِ دَانَهَ بِحُسْنِي اَنْ تَسَقِ دَانَهَ  
 وَ نَقْشِ وَ مَنَعْتِي حَقِّ اَنْ نِشَانِ چَشْمِ اَنْ نِشَانِ اَبْرُو

ذُرْعَانَا نِيرَ كَبْرَيْنِ شَهْلَا مَجَالِي هَمَقَرَانِ بِنِيمِ  
 هَزَارُ رَمَزُ وَإِشَارَاتَيْنِ زَوَانَ قَوْسَيْنِ چَمَانِ اَبْرُو  
 ﴿مَلَا﴾ دَلِ تَيْكَ تَه بِنِكَانِيْنَ وَ مَحْبُوبَانِ مَه نِشَانِيْنَ  
 كَمَا نَدَارِيْنَ دِعْدَارِيْنَ دَبْرُجَا اَسْمَرَانِ اَبْرُو

﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدْسِ سِرَّة ﴾

وَيِ سَيْدَةٍ ذُبُرُجِ قَوْسِ اَبْرُو نُمَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 خَوْشِ ذُقَوْسِ اَبْرُو اَنْ فِيرَا كِشَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 كُوشَه بَيْنِ نُونَانِ بِسَرِ بَادَانِ ذُقَوْسِي بِي وَ تَرِ  
 مِثْلِ اَنْكُشْتَا نَبِي صَدْرِ بِيَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 كَشْفِي بَدْرَا تَمَامِ اَحْسَنِ ذُبَالَا طَلْعَتِي  
 ذَا سْتِيوَا دَا كَنْزِ مَه بَانَ چَرُخِي رَشَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 وَيِ لَوْجَه اَفْتَابِي كَمَاهِ كَفِشِ وَ كَمَاهِ خَفِ  
 عَارَفِيْنَ اَهْلِ بِيضَارَتِ حِيْرَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 مِلِ دِزَانِمِ دَانَه بَرِ قَوْسِ هِلَالِي كُوشَه زَرِ  
 لَوُ ذُبَالَا كُوشَه بَيْنِ نُونَانِ لِفَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 اَزِ دِيْبِيَوْمِ دِي لِيْنِ دِيْسَا جَكْرُ صَدْرِ پَارَه كِيْنِ  
 وَيِ عِيْزَانِ هَرِ دُو شِيْرَا زِي چَمَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ  
 دَاخِلِ مَجْلِسِ بُوِي لِيْشَفِ ﴿ نِشَانِي ﴾ لَوُ كُوخَفِ  
 جَامِ رُوْحَانِي لَاهِلِ دِلِ نِشَانِدِيْنَ مَاهِ نَوُ

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

هِي دَبْرٌ قَالُوا بَلَىٰ بِي بَلَسْكُوْا اَنْ عَالَمٌ نَهْ بُو  
چَرَحُ وُدُوْرَانِ دُوْر كَرْدُوْنِ كُنْبِدِي مِيْنَا نَهْ بُو  
عَرَشُ وُكْرَمِي هِيْزِ دِمَخْفِي بُوْنِ دَكَنْزِ اَقْدَرْتِي  
حُسْنِ حَقِّ بُو اسْتِوَايِ لَامِعَا عِشْقِي هَهْ بُو  
نَهْتِيُوْنِ حُكْمِ صِفَاتَانِ اَوْ زِدَاتِ لَمْ يَزَلْ  
عَاشِقُ وُ مَمَشُوْقِ بِكَ بُوْنِ شَمْعِ وُهْمِ پَرُوَانَهْ بُو  
حُسْنِ وُ حُبِّ ذَاتِي قَدِيْعِيْنِ بِي جُدَا بُوْنِ اَوْ زِيْكَ  
بِي نِهَا اِسْمِ حُدُوْتِي حِكْمَتِ وُ تَفْصِيْلِ وَاَهْ بُو  
بِكَ دِذَاتِ سُرِّ شَرِيْفَانِ بُو جَمَالِ وُ حُسْنِ وُ سُرِّ  
بِكَ دِقْلَبِ اَهْلِ دَلِ نَارِ وُ جَلَالِ وُ جَذْبَهْ بُو  
عَاشِقُ وُ مَمَشُوْقِ اَلْحَقِّ هَرِ دُو مِرَاْتِ يَكِيْنِ  
لَوْ دَاوْلِ جَمْعِ دَا اَصْلِ قَدِيْمِ آيِيْنَهْ بُو  
جَذْبَهْ وُ سِيْرَا سَلُوْكِي بِي مَحَبَّتِ نَايِيْنِ  
جَهْدَهْ بَا بِي عِشْقِ وُ حُبِّ چَنْدِي كُو كَرِي بِي فَيْنَدَهْ بُو  
سَالِكِيْنِ عِشْقِي يَكَا بِكَ حَوَاجَهْ نِيْنِ اَزِ بِيْمِ  
جَامَهْ بَا پِيْرِي طَرِيْقِي سَرِّ زِيْكَ شَهْرَا دَهْ بُو  
رَنْكِ وُ رَنْكِ اَهْلِ مَقَامَاتِ طَرِيْقِي چُوْنَهْ سِيْرِ  
هِيْنِ جَلَالِ وُ هِيْنِ جَمَالِ وُ سَرْمِيَايِ اَنْ بَادَهْ بُو

ای بری عین بقای بادۀ نوح عشق بو  
ای بوی محو فنای عاشقی بی چاره بو  
ایک زوان پروانه بوسوهنت و فنانک زی نهات  
ایک زوان تشبیه گوینسی باه و ناله بو  
اورین اسود عیونان عاقلان سوادا دکن  
گزمه باعاشق فدل کفتی زجهنین شهله بو  
عاشق و معشوق دا واصل ییک ن بی حجاب  
مخوبو بالذات عاشق لو د عشقی پرده بو  
لو د عشقیدا فنا بو دایت باقی بدوست  
عاشقی فانی نه بو واصل حتی باقی نه بو  
نقطه علم و سواد حرف و نقش عالمی  
سر ددن معنا یکی اصل سوادی نقطه بو  
هریکه و دی یک عینت اول و آخر بکه  
لاجرم نای دو بی ای دی عینت هر سه بو  
هر چه دعوائی د عشقیدا **(ملی)** ثابت کری  
عین دعوائی دنفس الامر دیسا شهده بو

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدْسٌ سِرَةٌ ﴾

كَسْ نَدَابَهُ سَعَرَ مَكَّةَ كُوجِه نَا زَكْ وَرَسِي تُو  
مَهْ ذُبَلَكْ كَلُّ وَنِيرَمَكْزِ سَرْمَسْتِ بَسِي تُو  
زَانِمُ نَه نَبِي كُو بَد بِيضًا تُو دِيرِي  
وَرُخُوشْ كَه شَهِيدِ بِنْ خَوَه كُو عَيْسَى نَفْسِي تُو  
رُوحِي تُو نَه جِسْمِي زُجْمَالِي بِيچَه اِسْمِي  
رَنَكْ رَنَكْ نَبِي كَشْفُ وُشْهُودِي چِه كَسِي تُو  
رُوژِي تُو لَشْرَقِي بِيچَمَالَا خَوَه وَبَرَقِي  
بِاللَّهِ كُو زَسَرُ چَشْمَهْ اُقْدَسْ قَبْسِي تُو  
بِاللَّهِ زِيچَه تُو رِي وَتَجَلَا لِيچَه طُو رِي  
مَكَّة مَكَّة لِسْرَا پَرْدَه جَانُ مَلْتَمَسِي تُو  
شَمْسَا فَلَکِي بَا مَلَكِي هِيژِ زَانِمُ  
حُو رِي وِ پَرِي بَا بَخَوَه رُوحِ اَلْقُدْسِي تُو  
جَانَا جَرَسْ وُورَه بِيَرِ عِشْقَانَه اَزْمُ قَطُ  
اَكَمَه سِفَانُ وُحَرَ كَاتِ جَرَسِي تُو  
مَا يَكْ نَفْسَكْ مِنْ دِي بِنِ بِي تُو وُجُودَكْ  
دِي بِي تَه چِه بِي مَه تُو رُوحِي مَه نَفْسِي تُو  
عِشْقَانَه مَه كُو زِي رِ صِفَتِ زَرْدِ كِرِينِ كُو  
اِكْسِي رَه اُنَبِنَا مَه بَعِيْنِي وَمَسِي تُو



مِنْ گُو دِنِگَارَانِ تُو گُلی بَس بِشکُوَه تَه  
زَانِم نَه مُحِب هَر تَه کَس وُخَارُو خَسِي تُو  
أَي حُوْر سِرِشَنِي لِه خُوْش مِيوَه تَه بَر کِر  
جَنَانَه دُوْصَلَاتَه وَاآنَش پَر سِي تُو  
مِنْ گُو دِشَفَان شُبَه نُجُوْمَان بَطُوْأَفِين  
گُو عِشُوَه دِزَانِن بِيچَه قَسَنَت وُهوْسي تُو  
مِنْ گُو مَه بِيغَان قَدِي نَاکِن زُدَرِي تَه  
گُو اَم زَنْبَانِن وُلَطْبِع مَسْکِي تُو  
مِنْ گُو دُکَمَنَدَا سَر زُلْفَانَه فَرَسَنِم  
پَر وَازِ لَبِ لَعْلِ مَه گُو گَر فَرَسِي تُو  
يَاک دَم مَه نَهْشْتِيْن تَه دِهَامُوْن فِرَاقِي  
بِي هَمْدِم دَر دَان کُوچَه فِر بَا دَر سِي تُو  
مِنْ گُو دِل شُبَه مَحُوْر خُوْش تَه بِيکَر کِر  
کَر کِر يَدُوْلَعْلِيْن خُوَه شُکَر گُو عَدَسِي تُو  
مِنْ گُو لِرْخَانِيْن نَه کُوکُج رُو وُکُو فَرِزِيْن  
شَاه گُو تَه مِه کِش مَات لِبَاز فَر سِي تُو  
مِنْ گُو تَه دِنِي سَر زُرْقِيْبِي بِيْرِم اَز  
گُو مِيْن دِيَه زَانِم دِ بَرِي زِي مَقْسِي تُو  
تَاچَنَد بِيخَف بَادَه بِنُوْشِي وَه نَفْس دَا  
لِجَا يَدَف وُتِي وَرَه مِيْرِي عَسَسِي تُو

مِنْ گُو زَقْدِيمِ اَز مَيِي عِشْقَاتِه دِنُوشِمِ  
گُو مِنْ زِعْشَاقَانِ نَه تِنِي مَيِ تَلْسِي تُو  
مِنْ گُو دِشْفَانِ شُبُه شِمَالَانِ وَه دِصُوژِنِ  
پَرُو أَنَه صِفَتِ جَاهِرَه بِی صَوْتِ وَحِسِي تُو  
مِنْ گُو بَصَرُو قُوْتِ سَمْعَامِه تُوِي گُو  
زَانِينِ تَه اَمِينِ رُوْحُو مُجَرَّدِ قَفْسِي تُو  
تَه وَزُلْفِ بُتَانِ صِحَّتِ ﴿مَلَا﴾ رَشِ تَرَه طَالِعِ  
يَا رِي تَه سَحَرِ بِيْتِ وَ بَرْتِ بِی نَه حِسِي تُو  
﴿ بَابُ الْوَمِ الْف ﴾

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدِسٌ سِرَّهُ ﴾

|                                |                                   |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| لَا زِمِ بَايْشَانِي مَلَا     | اِيْرُو زِدْرَبَا خَنْجَرِي       |
| زَانِمِ پَرِيشَانِي مَلَا      | تَشْبِيهِ زُلْفَا دَلْبَرِي       |
| بِي حَدِ بَايْشَانِي زِدَلِ    | زَانِمِ پَرِيشَانِي زِدَلِ        |
| بِاللّٰهِ نَه اِنْسَانِي مَلَا | تَشْبِيهِ بُرْبَانِي زِدَلِ       |
| بِكَسْرِ دِيْمِ بَكِ عَالَمِي  | بِاللّٰهِ چِه طَبِعَتِ آدَمِي     |
| بَانِ چَرخِ گَرْدَانِي مَلَا   | دَرْبَانِي قَافُو قَلْزَمِي       |
| سَرِ تَا قَدَمِ تِيكَ آتَشِي   | يَا رَبِّ چِه وَيِ مَحْنَتِ كَشِي |
| لَوِ دَلِ بِيْنِكَا نِي مَلَا  | مَجْرُوْحِ قُوْسِي تُو زَرَشِي    |

زَانِمِ وَعِشْقِي دُزْهِ  
 لِرُو لَمَّا هِي خَرْمَكِي  
 اَف سِينَه يَا وَكَنَايِ وَنِي  
 هِي دَلِ يِنَا اَهْلَانِ دِدِي  
 دُرْدَانَه يَا دِيمِ گُوهرَه  
 يِي مِرُو تِي دَلِ كِرِ كِرَه  
 يِي مِرُو تِي دَلِ هَرِ شَانِدِ  
 كِرِ كِرِ جِگَرِ خُوِي لِي رِ شَانِدِ  
 نَارِ زِرْنِگِ دُو زْهِ  
 مَه دَبَرْدَه يَا فِ خَرْمَكِي  
 لِرُو لِعُمَرِي خُوِي تَلْفِ  
 يِي چِنِگِ وُسَازُو نَايِ وُدْفِ  
 زَانِمِ تَه كُوِي طُوْرَه دَلِ  
 شَه كَامَه يَا فَرَقُوْرَه دَلِ  
 هَر سِينَه تَايِ نَا تَمَامِ  
 غَرَقِيْنِ دَخُوْنَا دَلِ مَدَامِ  
 پُر لَعْلِ وُدُرْتَه وَكِلِكِ عِشْقِ  
 دَر بَرُو وَبَحْرِ مُلْكِ عِشْقِ  
 يِي حَدِ لِقَلْبِ شُبَه نِي  
 لُو يِي حَمَلِ خُوَشِ يِنَه مِي  
 بَحْرَكِ وُنَارِ آسِي  
 تَشْبِيَه سِيْوَانِي مَلَا  
 پُر لِي كِشَانِدِنِ دَاغِ وُكِي  
 يَا رَبِّ جِه نَادَانِي مَلَا  
 آيِنَه يَا اَسْكَنْدَرَه  
 مَجْرُوْحِ خَالَانِي مَلَا  
 تَشْبِيَه شِيْشِي لِي كِشَانِدِ  
 آتَشِ لِسَرْدَانِي مَلَا  
 حُسْنِ وُجَمَالَا وَي مَهِي  
 خَفِ كِرِجَه عُمَايِي مَلَا  
 يِي شَاهِدُو جَامَا صَدْفِ  
 زَانِمِ بِشِيْمَايِي مَلَا  
 لَوُ هَرِ يِنَارُو نُورَه دَلِ  
 لَوُ مَسْتِ وُ سَكْرَانِي مَلَا  
 نَا پُيْخْتَه خَامِ يِي مِهْرُ وُ جَامِ  
 لَعْلَا بَدَخْمَانِي مَلَا  
 آيِنَه نَظْمَا مُلْكِ عِشْقِ  
 مَعْلُوْمَه خَاقَانِي مَلَا  
 جُوْرَاتَه دَانِيْنِ دَاغِ وُكِي  
 اَمَّا بِشِيْرَانِي مَلَا

مِثَّتْ وَطَالِعَ هَرَ وَبَخْتُ      آصِفْ بَخْتُ وَبَخْتُ وَرَخْتُ  
 بَلْقَيْسِ أُوِي آنِي بُوخْتُ      إِرُو سُلَيْمَانِي مَلَا  
 أُو هَرْدُو لَعْلُ وَهَرْدُو وَشَمُ      كَهْ كَهْ نِنَاوُ كَهْ مِخْشَمُ  
 أُو بَزُونُو بَالَا هَاتَهْ چَشَمُ      مَهْ دَسِيرِ رُو حَانِي \*مَلَا\*

❖ باب الباء ❖

❖ وقال ايضا قدس سره ❖

أَي شَاهِدِ قُدْسِي نَكَهْ بَنْدِي زُنْقَابِي  
 نَاجَنْدِ وَهْ سَرَكَشْتَهْ عَيْنِي دِحْجَابِي  
 بَسْكَينِ زِحْرِي رِي ثُو زُنُو مَآوَرِ لِي كَهْ  
 زُلْفِينِ زِعْبِيرِي شَكَهْ بَافِي خَمُ وَ تَابِي  
 قِشْتِينِ دِخْوَهْ چِينِ چِينِ بَدَهْ بَرْمِسْكَ وَ زُبَادِي  
 تَابِينِ دِعْصَابِي بَرَشِينِ بِيْگَلَابِي  
 هَرَبِكْ پَهْزَارِ رَنْگِ لِبُونَاتَهْ سَمَاتِينِ  
 خَمْرِي وَ لَفُ وَ شِيْرِي وَ تَابِينِ دِعْصَابِي  
 مَنِ جَانِ بَدِ بَيْنِضَابَهْ زِعْمِي سِي چِهْ خَبَرِ دِمِ  
 مَنِ آتَشِ مُوسَى دِيَهْ گُلْنَارِ شَرَابِي  
 مِثَّتْ كُو وَبَخْتِ خَوَهْ وَطَالِعِ بِنَصِيْمِ  
 حُسْنَاتَهْ بَهْ إِرُو زَمْرَا چُوِيَهْ نِصَابِي

عِشْقَامَه زَبَرِ مَوْجُ وُ عَجَاجِ بُوْبَه دَرَبَا  
 وِي زِي رُو زَبَرِ كِتْمَه بَدَسْتِ هِنْدُو غُرَا بِي  
 نَه چَرُخِ سِي پِهَرِي زُهَوَا يَاتَه و مِهَرِي  
 سَرْمَكَشْتَه نَه اَو تِيك نِمَرَا شُبَه حَبَا بِي  
 وَاكُ بَا دَلَزِي نِي تُو كَمِي دِي دَبَزِي نِي  
 عُمَرِي مَه عَزِي زِي مَحْدِي بَس كَه شِتَا بِي  
 يَا بِي زِي يَارَتِ مَه دَه يَا سَرِ اَنَكُ شَتِ  
 دَسْتِ خَوَه مَه آفِي تِبَه بِي چَارَه رِكَا بِي  
 مَن رِي زُسَرَا بِي بَشَرَا بِي رُو مُنْكَرِ  
 حَتَا يَابَدُ تَشْنَه جَكْرُ مَا دَسَرَا ه  
 سَر پُوشُ و قِيَابَا مَه يَه تَسْبِيحُ و مُصَلِّي  
 وَرُ دَا بَدُ رِي نِي لِحْوَه نِي پَرْدَه و نِقَا بِي  
 قَه وَرَه سَا قِي يَدُ و جَا مَان مَه جُوَان كَه  
 مُطْرِبُ بَدِي رَا يَدَه سِي گَاهُ و شَبَا بِي  
 و رَمَكُه يَدَه نَا بِي كُوشِرِي نِ قَدُ دِسْمَا بِي  
 پُر حَلِ كِرِي نَه مَسْئَلَه نِي فَصْلِ خِي طَا بِي  
 جَا مَانَه شَكْرُ لَبِ مَه دَتِ عِي نِ حَرَامَه  
 قَتْوِي وَه نُمَا حَاشِيَه بَا شَرَحَا لُبَا بِي  
 مُفْتِي مَه نِي و نَا يَه و نِي قَوْلِ قَدِي مَه  
 بَا وَرُ تَه نَهِنِ گَه يَدَه بَرُ چِنْسَكُ و رِي بَا بِي

نَرَدَا مَهْ جِهَ بَايِ شُمَيْتِيْنِ مَهْ وِسَايِ  
بَنْدِيْنِ دِسْوَالِي وَ كَشَادِيْنِ دِجْوَابِي

أَزْ جُومَهْ سَرَايِي كُو شَرِيْنِ قَدْ دِسْمَايِي  
كُوَأَنْ نَهْ \* مَلَايِي \* مَهْ يَهْ بِي بَرْدَهْ بِلَايِي

❦ وَقَالَ أَيضًا قَدْسِ سِرَاهُ ❦

أَيُّ شَهِنشَاهِ مُعْظَمِ حَقِّ نَكَهْدَارِ تَهْ بِي  
سُورَهْ ( إِنَّا فَتَحْنَا ) دُورُومَادَارِ تَهْ بِي

هَرَكِنَارِ بِيْفَهْ وَرَكْمِيْزِي عِنَانِ هَمْتِي  
زُهْرَهْ بِي بِيْنَكِ تَهْ وَكِيوَأَنْ رَكِيْبِ دَارِ تَهْ بِي

دَائِمًا مَنَزَلِكَمَا سُورَاتَهْ بِي بُرْجَاشَرَفِ  
طَالِعِ فَرْخَنْدَهْ وَبَحْتِ سَمِيْدِ بَارِ تَهْ بِي

سَبْعَهْ سِيَّارَهْ وَنَهْ چِرَخِ سَرِ گَرْدَانِ بِنِي  
گِيْرْدِيْشِ وَدُوْرِ عَجَبِ دَرِ خِيْدْمَتِ وَكَارِ تَهْ بِي

مَا هَتَا بَا دَوْلَتِيْ يَكِ بَرْتُوَكِ شَمَمَاتَهْ بِي  
آفِتَابَا رَفَعْتِيْ بَرَقَكِ زَانُوَارِ تَهْ بِي

لَا مِيْعِ فَتَحَا أَزَلِ بَرَقِيْ ژِبَرِ تَاجِ تَهْ دِي  
كُو كَبَا سَعْدَا أَبَدِ نَجْمَكِ ژِ سِيَّارِ تَهْ بِي

بَرَقِ سُبُوْحِي كُو اَشْرَاقِ لِيْصَدِ جَانَانِ دِدَتِ  
أَوْ كُو كَشْفَادِلِ دِكِيْتِ رَمَزَكِ وَأَسْرَارِ تَهْ بِي

رَابِتًا فَتَحِي وَنَصْرَاتِهِ كُوَهْرَ مَنْشُورِ بُو  
شَهَسُوَارِ فَرِّ سُبْحَانِي عَلَمْدَارِ تَهْ بِي  
نِي نِي نَبْرِي زُو كُرْدِ سْتَانِ لِبَرِ حُكْمِي تَه بِنِ  
صَدِّ وَكِي شَاهِ خُرَّاسَانِي دَقْرُ وَارْتَهْ بِي  
مُغْرَجِهْ دَرِ اِنْلِيمِ رَابِعِ هَاتَهْ تَخْتِ سَلْطَنَتِ  
بَادِ شَاهِ هَفْتِ اِقْلِيمَانِ سَلَامِ كَارْتَهْ بِي  
چِيمِنَا سُلْطَانِيِي يَكْ لَالَهْ يَكْ بَاغِ تَه بَتِ  
كُلُشْنَا خَاقَانِيِي خَارَكِ زُكُلْزَارِ تَهْ بِي  
اِي زَامِرِ تَهْ يِ مُكْرَمِ سَرِ كَشِي كِتِ شُبَهْ شَمْعِ  
بِرِ سَرِ بِيغِ تَهْ وَ مَقْتُولِ مُوَكَّارِ تَهْ بِي  
شَاهِبَازِ اُرْچِنْدِ بَرِ وَازِي بِيالَا بِيْتِ وَرْتِ  
دِي دِنِيْفِ ثُورَا تَهْ بِيْتِ وَصِيْدِ شَنْقَارِ تَهْ بِي  
شَاهِ پُرْ هِيْبَتِ دِي دِيْرْتِ لِي بِي سَهْمِي زِيْدَهْ بِي  
سَاعَتَا غَفْلَتِ خُوبَا بِي كُوْرِ دِيْنِ بَارِ تَهْ بِي  
هَرِ سَرِ دَوْلَتِ هِيْبَتِ دِي هَرِ دِنِيْفِ بِنْدَا تَهْ بِيْتِ  
هَرِ كَسِ عَاقِلِ بِيْتِنِ دِي هَرِ دِجُو كَارِ تَهْ بِي  
اِي دِنِيْتِ آزَادَهْ بِيْتِ دِي چِهَنْبِيْرِ لُطْفَا تَهْ بِيْتِ  
هَرِ جِهْ اِسْتِغْنَا دِدَلِ بَرِ مِيْنَتِ وَ پَارِ تَهْ بِي  
هَرِ كَسِ قَسْتَكِ دِدَلِ دِي قَسْتِ دَرِ گَاهِ تَهْ كِيْتِ  
اِي دِخَا طِرِ اُرْجُو كِيْتِ دِي هَرِ رِجَا كَارِ تَهْ بِي

ای نہ دولتِ خواہِ حضرتِ بیتِ زینبنا جانِ وِ دل  
 شبہتِ اہلِ شقا برِ قہرِ و آزارِ تہِ بی  
 ما بعیش و نوش و شاہی او قدرِ عمری تہِ بیت  
 چندانہ کی سالتِ مُجددِ بیتِ و بیزارِ تہِ بی  
 ہر کس نہ زجانِ دعا گوی و ثنا خوانِ تہِ بیت  
 گیر نی قیندانہ و آماجِ نوبارِ تہِ بی  
 مدرکِ علمِ ضمیری شہہ بک و صفاتہ ہات  
 ورنہ کی عالمِ شانِ قدر و مقدارِ تہِ بی  
 قست و داخو از آملی \* دائمِ زجانِ وِ دلِ اٹہ  
 ہر دیندا خدمتی پیش دستِ دیدارِ تہِ بی

### ﴿﴾ وقال ایضا قدس سرہ ﴿﴾

خانِ خانانِ لامعِ نجماتہ ہر پُر نورِ بی  
 کشتیا بختِ تہ از با بی مخالفِ دورِ بی  
 کو کبا سندا شرفِ طالعِ دینفِ بُرجانہ بیت  
 دانی چرخِ بلا شبہ مہی منظورِ بی  
 انجمِ چرخِ محدبِ ہر ز ذاتِ تی شریف  
 کسبِ انوارِ بکنِ حتی کونفخا صورِ بی  
 نو زبارتِ آستانی بیتِ شمساً دولتی  
 داسحرِ گمانِ و دیدارِ شریفِ پُر نورِ بی



اُخْتَرَاتَهُ ذِبْرَدَهٗ يَا غَيْبِي اُكْرَ بَيْنِ ظُهُورِ  
دِي بِنِ نِصْفِ النَّهَارِ وَرَشِي دِي جُورِ بِي  
آيَةُ الْكُرْسِيِّ وَأَنْعَامٍ هَيْكَلًا تُؤَخَّرُ تَهٗ بِنِ  
بِي نِهَائِتِ بُرْ مُرَادُوبِي عَدَدُ مَنصُورِ بِي  
هَرَّ كِنَارِي وَرَمَّكَرِي بِي بِيئَهٗ عَزْمُ وَهْمِي  
رَابِتَا فَتَحِي بِنَصْرًا (لَمْ يَزَلْ) مَنشُورِ بِي  
خَيْمَهٗ تَا نُورِ عِنَابِتِ ظِلِّ مَمْدُودِ تَهٗ بِنِ  
سُورَةُ أُمِّ الْكِتَابِ مَا دَارَ حَضْرَتِ سُورِ بِي  
بَاشِ نَوْشِيرِ وَأَنْ دِي بِي دِي حَاكِمِ عَادِلِ ثُورِي  
مِثْلِ حَاتِمِ دِي يَدَانِي دَرِ جِهَانِ مَشْهُورِ بِي  
مَا جَزِيرِي شُبُهَ دَارِ تَخْتِ هَفْتِ اِقْلِيمِ بِنِ  
هَمِّ مُحْكَمِ وَسُلْطَنَتِ اُسْكَنْدَرُ وَفَتْحُورِ بِي  
مِثْلِ جَمِّ جَامَا زَرِينِ خَالِي تَهٗ بِي تَهٗ ذِبْرَادَهٗ بِي  
دَا وَخَمْرًا شَادِمَانِي دَائِمًا مَخْمُورِ بِي  
مَا دِبَاغِ عَيْشِ وَنُوشِ هَرِّ بَسَازُ وَارْغَوَانِ  
كَامِرَانِ وَكَامِبَخْشِ وَدِلِ خُوشِ وَمَسْرُورِ بِي  
چَنْدَهٗ كِي شِيرِينِ بَسْرَ دَرِ بِنْدِ دِيوَانَاتَهٗ بِنِ  
بِنْدِ شَاپُورِ تَهٗ بِنِ تَا خُسْرُو شَاپُورِ بِي  
هِنْدَهٗ كِي رُوژُوشْتِينِ نِيكَ عِيدُ وَ لَيْلِ الْقَدْرِ بِنِ  
جَامِ مَدَامِ بُرْ بَادَهٗ بِنِ لِي تَهٗ وَ مِيَا اُنْكَورِ بِي

شُبُهَتِ رُوحِ الْقُدُسِ عَرَدِي تُوِي لِي دَائِنِي  
سَبَزَهْ وَ رَبْحَانُ وَ نَسْرِينِ وَ كَلِي مَنقُورِ بِي  
هَر دَرِي نَعْلِ فَرَسِ شُبُهَتِ بَرَأَقِي فِي كَفْتِ  
چَشْمِهْ حَيَوَانِ زَاوِ عَرَدِي مُبَارَكِ فُورِ بِي  
مَاتِهْ عُمَرِ خَضْرُ وَ نُوحِ وَ مُلْكِ ذُو الْقَرْنَيْنِ بَيْنِ  
كُنْبَدَا چَرخِ مَلَمَعِ هَرِي تِهْ مَعْسُورِ بِي  
خَاصِ تَشْرِيفِ تِهْ بِنِ دَرِيَا وَ دَرِ بِنْدِ عَجَمِ  
دَاخَلَاتِي هَر سَحَرِ صَدْرِ كَشِ وَ مَخْمُورِ بِي  
گَر چِهْ دَرِ دِيوَانِ حَضْرَتِ پُر حَقِيرِي شُبُهْتِ مُورِ  
چَشْمِ تِهْ چَشْمِ سُلَيْمَانِ بِحَالِ مُورِ بِي  
إِي نَهْ وَ كِ كُويِ بِي سَرُوپَا بَيْتِ دِبْنَدَا خِدْمَتِي  
مَا دِچُو گمانا تِهْ هَر پَر كَنْدَهْ وَ مَقْهُورِ بِي  
مَا لِسَانِ مِينِ دَعَا كُويِ لِدَرِ حَقِّ وَ صَفِ خَانِ  
مَظْهَرِ سِرَا كَلَامِي وَ كِ دَر خَنَّا طُورِ بِي  
هَر دِمْدَحِ تِهْ وَ ثَنَائِي سِينَهْ وَ قَلْبِ ﴿مَلِي﴾  
بِي تَفَاوُتِ قُلُزْمَا پُر لُؤْلُويِ مَنشُورِ بِي  
وَ آسْتَانِ دَوْلَتِي غَائِبِ تِهْ بِي جَارَكِ ﴿مَلَا﴾  
دَا زِفَرْمَانِ مَكْرَمِ دَمِ يَدَمِ مَأْمُورِ بِي

(١) تخميس (لاغر) ❦

بر غزل (شيخ احمد)

رَمَزَكَ زَنْسِيمِي لِيَجْمِنَ دَا وَخُشِي  
رَابُورُ خَوِي سَبَزَهْ وَ شَبْنَمِ دُوشِي  
چَنْدِي خَبْتِي دِل كُو بِيكْتِ سِيرُو نَشِي  
نِيرُ كِزِ اَمَسْتِ وَ خَرِ اَمَانِ دَسَحَرِ كِه كُومَشِي  
بِشَكْفَتِ صِفَتِ غُنْجَهْ وَ چَارَا اَرَشِي  
حُورِينِ دِهْ شَتِي وَ پَرِي جُمْلَهْ جَمَانِينِ  
زَهْرَهْ رَقْصِي چَنَسْكَ وَ چَنَانَهْ بِنَانِينِ  
غُذْمَلِ دِكَمِيْتِينِ چِمَنَانِ نِيكِ سِنُوَانِينِ  
شَمَشَادِ بَمَشِ سُو سِينِ وَ سُنْبُلِ بَسْمَانِينِ  
اَي سَرُو خَرِ اَمَانِ كُوتُو جَارَكِ بَمَشِي (١)  
چِينِ كِرِيَهْ سِرْبَانِ زَسْرَ اَسَرِ بِيكْفِ وَ كَفِ  
خُوِي وَهْ دِرِيُونِ كُو لَشِيرَانِ جَمِيْدِي كَفِ  
دُنِيَا بُوْبَهْ لِيْلَانِ زِلْفَانَانِ دُورْتِ كَفِ  
رُومُ وَ عَجَمِي كِرِيَهْ اَوْ غِلْمَهْ بِيصَفِ صَفِ  
جُوَهْتِي مُغْلَانِ هَاتَهْ جَنَسْكَ حَبْتِي (١)

(١) اعلم ان هذه القصيدة هي تخميس من بعض شعراء الاكراد لقبه (لاغر) خمس قصيدة - الملا يضم ثلاثة مصارع في اول كل بيت فصار كل بيت خمسة مصارع الثلاثة الاولى للاغر والاثنان الاخيران للملا وهذا التخميس موجود في نسخة الديوان الجزرية في صلب الديوان ويحتمل ان يكون لاغر من بعض تلاميذه فلذلك ادخل تخميسه في صلب الديوان .

وَصَفِي دِجَمَالَاتِهِ بُوْ أَوْلَ كُو سَبَقْ دَا  
تَحْسِينِ زَأَسْتَادِ كَلَامِي وَهْ بِحَقْ دَا  
بَاوَرَنَه مَهَا بَدْرِ بَانِگَشْتِ دُوشَقْ دَا  
وَكَ ذَرَّه هَرِي سِينَه زَمِهْرَاتَه شَفَقْ دَا  
بُوشَهْرَه آفَاقِ بِخُورَشِيدِ وَشِي  
خَالُ وَنُقْطَه، وَعَنْبَرُ وَ مِسْكَ تَه فِشَانْدِي  
بَكْ نُقْطَه تَه دِي كَسْ قَلَمِ سَهْوِي كِشَانْدِي  
كَافُورَه كِيرِي صَفْحَه سَوَادِي نَقِشَانْدِي  
كِي دَسْتَه زَقْدَرْتِ وَهْ كِشَانْدِي وَهْ رَشَانْدِي  
قَوْسِ دُو هِلَا لَانَ لِبِيَاضِي بِرَشِي  
هِنْدِي كُو هَبِي خُوبُ وَظَرِيفْ هَرْدِ غَمِينَه  
دَرْخُونِ جِگَرِ بَارَه دَرْدُو أَلْمِينَه  
وَكَ شَهْدَه هَبِنِ دَاعِي جِه حَاجَتِ قَسْمِينَه  
چِنْدِي تَه بُتُ وَ لَاتِ نِشَارِ قَدَمِينَه  
إِعْجَازِ مَكَّه فِى ثَوْرِ نَسْلِ قَرَشِي (۱)  
گَمَزَنْدِ وَ دَرْدُو أَلْمَانَ قَطْ مَكَّه إِيدِي  
أَنْ طَالِعُ وَ بَخْتِ وَهْ مُبَارَكْ تَه لِكِي دِي  
مَحْصُولِ مُرَادِ مَهْ وَ نِيرَا بِجَبِي دِي  
أَيْ دَلِ وَ كَثَانَ هَلَكْ أَخْتَرْمَه شَهِيدِي  
مِنْتِ كُو ثَوْرِ أَخْتَرْمَه قَوْسِ بَوَشِي (۱)

هَرَمَكْزَمَهْ وَاوُرْ كُو زَجَهَنِينْ تَهْ بِكِلْ هَاتْ  
مِنْ سِينَهْ هَدَفْ دَابَرُو بَكْ بَكْ تَهْ يَطِلْ هَاتْ  
آهَكْ مَهْ نَهِيشتْ صَبَرُو سَكُونْ بِي تَحْمِيلْ هَاتْ  
دَرَبَا جَكْرِي بُو كُومَهْ اَنْ نَالَهْ زِدَلْ هَاتْ  
مَاهْ وِفَعَانَانْ دِكِرِتْ كَسْ زَخَوْشِي (۱)

بِي كَشْتِي لِبَسْرْ بَخَرِ فِرَاقِي اَرَحِيمْ اَزْ  
خَوْفَكْ مَهْ هَبُو لَو بَوِصَالِ پَرَحِيمْ اَزْ  
بِهَنَكْ زَوِصَالِ مَهْ بَهِيشتْ وُ كَرَحِيمْ اَزْ  
وَكْ تُولَهْ لِبِي مُوجِهْ لِدُورِي چَرَحِيمْ اَزْ  
چَخْ كِرِمَهْ حَبِيبي كُو تُو نَارِي بِقَشِي (۱)

(لَا غَرْ) دِزْمَانِي خَوَهْ وُ شِعْرِي تَهْ عَلَانِي  
چَنْدِي تَهْ هَبِنْ دَاغْ وُ پَرِنْ تِيكْ بِلَانِي  
رَتَكِينِ وُ دَرْدُو اَلْمَانْ شُبْنَهْ وُ لَانِي  
اللَّهُ جِهْ طَبِيْمَتْ بَشْرِي خُونَهْ مَلَانِي  
فِي جَوْرُو جَفَانِي تُو پِيَانِي دَكَشِي (۱)

---

(۱) (لاغر) لقب صاحب التخميس ذكر اسمه في آخر القصيدة على ما هو عمادة شعراء العجم واصل كلمة لاغر هي بمعنى النحيف الهزيل فلقب به صاحبنا بدعوى ان جسمه قد صار نحيفا هزيلا في سبيل المشق والهوى (علاني) يظهر انه لقب لشاعر من شعراء العجم شبه نفسه به ولكننا لم نسمع به

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

هِبْنِي وَ تَوْفَهُ دِيكُمْ اَزْ وَخُدَاتَا حَشْمِي  
 وَي نِگَارُو صَنَمُ وَ پَادِشَهُ وَ مُحْتَشَمِي  
 جَارِنَانِ بِنْدَهٗ دِلِ صُوَهْتِي مَهْجُورُ فَهٗ فَنِيرِ  
 بِلَبِّ لَعْلِ شُكْرِ بَارُو زِعَيْنِ كَرَمِي  
 پَرِ سِيَارِ لِمَهٗ جَارِكْ بِيكَهٗ شِيرِي نِ دَهْنَا مِي  
 كُو پَرِ هِنِينَهٗ فِرَاقَاتَهٗ لِسَرِ دَرْدُو وَغَمِي  
 اَرْنَهٗ هُدْهُدُ زُسَبَا يَتِ وَكِي بَا يِي صَبَا  
 دِي زَهْرِ كُو بِيگِهْتِ دَسْتِ فِهَيْبِكْ حَرَمِي  
 پَرِ سِيَارِ لِمَهٗ يَتِ وَرْنَهٗ خَوْهٗ مَهْجُورِ غَرِيبِ  
 دِي لِكِي عَرَضَهٗ بِيكِي مِي غَمِ وَدَرْدُو وَآلَمِي  
 حَاشَا لِهٗ كُو بِيكِي اَشْكُرَهٗ فَا نِ غُصَّهٗ وَدَرْدَانِ  
 وَرْ بِصُورْمِ زَغَمِ عِشْقِ نُو سَرْتَا قَدَمِي  
 مَهٗ بِصَحْرَا يِ وَصَالَا خَوْهٗ دَرِي نُو وَخُدِي رَا  
 وَرْ نَهٗ وَفْتَهٗ كُو بِييِنِ غَرَقَهٗ بَحْرَا عَدَمِي  
 زُكْلِي سْتَانِ جَمَالَاتَهٗ حَمْلِكْ يَتَهٗ ظُهْرِي  
 زِدِي دِي بِيچِي نِ نَافِ يَهِي شْتَا اِرَمِي  
 شَرَحِ حَالِ غَمِ عِشْقَاتَهٗ وَكُو يَتَهٗ نِي سِي  
 مَدْحِ اَوْصَافِ جَمَالَاتَهٗ كُجَا تِي رَقَمِي

وی مَجَالِ کُو جَمَالاً خَوْه تَجَلَّأ دِکِرِي  
لَا زَمَه سَجْدَه بَيْن بَرْتَه دَوِي گَاڤُو دَمِي  
سَجْدَه بِن بَرْتَه رَوَا بَه دِحْمِي مَذْهَبُ وِدِنَان

کِي دِبِت مُشْرِكُو کَافِرُو رُوِي شِيرِنِ فَمِي  
گَر بَرْتَه سَجُو دِي دَدَمَا کَشْفُ وُشْهُو دِي  
مِه لِدَل دِي بَدْرِت پَر تَو نُوْرَا قِدَمِي  
(قِبْلَتِي وَجْهُکَ فِي کَلِّ صَبَاحٍ وَمَسَاءِ)

بِدُو اَبْرُوِي تَه جَانَا دَخُوْرِمُ اَز قَسْمِي  
مُوْبَكِي اَز رُتَه نَادِمُ بَدُو صَد زِيْنُ وُشْرَبْنَان  
چِه دِبِت گَر تُو حَسِب کِي مِه بِيْر هَادُو مَسُو

تَه فِرَنَسْکُ وِعَر بَسْتَانُ وِمَجْر نِيکِ سِتَانْدِن  
جَلُوِي خَوْشُ فَنِگَرِنُ هَا تِيَه نُوْبَا عَجْمِي  
مَا رُوْدِيَوَانِ سَمَاعَاتِ سَه کِرِي شُبْهَه \*مَلَا يِي\*

تُو بِنَانِي مِه گَدَا يِي بَکَشِيْنَه قَلْمِي

وقال ايضا قدس سره ❦

|                                |                                  |
|--------------------------------|----------------------------------|
| حَبِيْبَا غَمَ رَفِيْنِ کَانِي | غَمَا عِشْتَمِي پَرِيْهْتِمُ اَز |
| رُوْدَرِدِ فَرَقُ وِهْجِرَانِي | سَرَا سَرِ تِيکِ بِيْهْتِمُ اَز  |
| بِيْهْتِمُ هَرُوکِي فَنْدَه    | فِرَا قَا دَلْبَرَا رَنْدَه      |
| خَبَرِ بَتِ بَالِ سُلْطَانِي   | مُسْلِمَانِيکِ دِرِي مَن دَه     |

شَبَّالُ وُخُوبُ وِزْبَسَايِ  
أَسِيرِكُ وِي دِزْنَدَانِي  
مِه طَاقَتِ نَبِي تَه پَرَوَانِي  
بِكُم فَرِيَادُ وَا فَنَآيِ  
لِظُلْمَا دَلْبَرِي دَادِكُم  
بِدَمِ رُوحِي زِ كُوفَانِي  
دِنَا لَمْ شُبْنَه گُويِنِي  
وَكِي طَافِي دِبَارَانِي  
زِدَسْتِ چَشْمِينِ خُمَارِي أَزْ  
مَكْرُ جَارِكِ كِي إِحْسَانِي  
لِدَرُ وِشَانِ آيِي خَشْمِي  
نَظَرِ كِي تُو لَآسْتَانِي  
دِبْتِ هَمْبَايِ دِيدَارِي  
لِعَبْدِ خَوَه كَه فَرْمَانِي  
دِبْنَدَا خِدْمَتِيدَا يَمِ  
هَمَانِ لِيدِي تُو چَو كَنَانِي  
زِ دَرَبَا تُرْكُ وِهِنْدُ وِبانِ  
دَمَا أُو تِينَه مِينْدَانِي  
دِگَلِ قَوَسِينِ شِيرَازِي تِينِ  
بِدَعْوِي نِينَه لِيكْدَانِي

خَبَرِ بَتِ بَالِ شَكْرِ خَايِ  
كُومِيرَه بَلَكِه بِيرِنَايِ  
أَسِيرِمِ لَرَزَه وِتَسَايِ  
دِحَبَسَا وِي قَه مِنْ نَافِي  
مِه نَافِيَتِ أَزِ يَفْرِيَادِكُم  
صَحِي دِي شُبْنَه فَرْمَادِكُم  
زِ كُوفَانَا تَه شِيرِينِي  
دِرِيوَمِ هَيْسْتَرِينِ خُونِي  
وَكِي بِرَقَا بُهَارِي أَزْ  
دِكُم فَرِيَادُ وِزَارِي أَزْ  
تُو پُرِ إِحْسَانُ وُخُوِي رَحْمِي  
چِه بِيَتِينِ گَرِ نِينِ چَشْمِي  
لِينِ پَرْمَكِ بَدِيدَارِي  
فَوَسْتَا يَمِ دِفَرُ وَا رِي  
دِفَرْمَانِ فَوَسْتَا يَمِ  
وَكِي گُويِ يِي سَرُ وِپَا يَمِ  
لِيرِ چَو كَنَانُ وِ كَاشُ وِبانِ  
دِبَا زَمِ هَرُ وِ كِي گُويَانِ  
دَمَا أُو تِينِ يِي سَازِي نِينِ  
چِه مُو كَارِنِ دِتَازِي تِينِ



دَعَامِي شُورَ وَغَوَّغَا كِينُ  
بِشِيرِ أَوْ تِينَهُ تَالَانِي  
زُ مَعْدَنَ عَيْنِ كَا فُورَتِي  
مَه كُفْرِي دِي دِ اِيْمَانِي  
زُ شَرَقِي ظَلَمَتُ وُ شَامُ بِي  
كِنَارِ خَالُ وُ نِشَانِي  
دُو لَعْلِ شَكْرِ سَنَانِي  
دَل مِينِ وَا نَ خَدَنُكَ دَانِي  
دُبُرْ جَا رُو زُ وُ شَبُ تِيدَا  
عَسْتِي هَاتَه سِيرَانِي  
دُبُرْ جَانِ تَيْبِ بَصْفِ هَاتِنِ  
زُبُرْ بِنْدَا گِرِ بِيَانِي  
لَبُرْ فَتْلَا عِصَابَا وِي  
مَه بَدْرُكُ دِي دِ سِيَوَانِي  
دَخُومُ صُونْدِي بَابَانِي  
أَسَدُ هَاتِ رَاسْتِ مِيزَانِي  
زُبُو خَمْلِي شَمَالِ اِيْنَانِ  
دِنِيْبُ بَسَاغِ گُلْدِسْتَانِي  
جِنْسَرِي وُ سُوْسُنُ وُ گُلُ تِي  
چَمِينِ سَرِ شُبُهَ رِيْحَانِي

بِدَعْوَى تِينِ مَه بِنَمَا كِينِ  
سُوَاشُ وُ فِتْنَه بَانِ رَا كِينِ  
دُو تَالَانِجِي دِمَشهُورَتِي  
دِ تِيكَلِ ظَلَمَتُ وُ نُورَتِي  
مَه كُفْرِي دِي دِ اِسْلَامِ بِي  
زُ زُلْفَانِ عَنَبَرِي خَامِ بِي  
دُو زُلْفِ عَنَبَرِ اَفْشَانِي  
دُو چِشْمِ سِحْرِ فَتَانِي  
دَل مِينِ وَا نَ خَدَنُكَ لِيدَا  
لِسَلْوَى مَارِ لِفِينِ پِيدَا  
لِسَلْوَى مَارِ بَلْفِ هَاتِنِ  
زُبَاطِنِ نِيرِ بَحْفِ هَاتِنِ  
زُبُرْ بِنْدَا تَقَابَا وِي  
جَمَالَا مَا هِتَابَا وِي  
هَيِيْفُ بُو أَوْ دِ ظَلْمَانِي  
كُو نُورِي دَا سَمَاوَانِي  
قَمَرِ هَاتِ رَاسْتِ پَرُو يَنَانِ  
مَه نِيرِ گِزِ دِينِ دِ اَسْرِيْنَانِ  
دِ بَاغِ مِينِ مَدَامُ دَلِ تِي  
بِنَفْسِ وُ طَرَحِ وُ سُنْبُلِ تِي

لَدَيْهِ سُنْبُلَانٌ سَرْدَانٌ      جَنِينٌ سَرَسُوسُنٌ وُورَدَانٌ  
 لِمَاهِي عَقْرَبَانٌ كَرْدَانٌ      دَسْرَدَا آبِ حَيَوَانِي  
 زِعْشَقِي لَوُ (مَلَا) خَسْتَه      زَحْرَفَا بَادَهِي مَسْتَه  
 زُ هُوشُ وَعَاقِلِي رَسْتَه      لَدَرْ كُوشِيَن دَمِيخَانِي

وقال ايضا قدس سره

يُحْسِنَا أَحْسَنَ التَّقْوِيمِ وَظَاهِرٌ صُورَتِ ذَاتِي  
 نَظَرْدِي (عَلَّمَ الْأَسْمَاءَ) وَبَاطِنِ عَيْنِي مِرْآتِي  
 دِبَابُوسَا سَمَنٌ سَائِي مِه نِيرِي بَزُونُ وَبَالَايِي  
 (لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ أَسْبَابَ السَّمَوَاتِي)  
 زُفِي تَقْوِيمِ إِنْسَانِي نَظَرُ دَا سِرِّ سُبْحَانِي  
 (فَهَذَا الْوَجْهُ مِنْ أَجَلِّي بَرَاهِينِ وَأَيَانِي)  
 كُونُورِ عِشْقِي لَا مِعْ دَتِ لِطُورِ قَلْبِ جَامِعِ دَتِ  
 دَسِيرَا بَرَزَخِ الْأَسْمَاءِ نِهَائِيَاتُ بَدَائِيَاتِي  
 نِشَانِيَن طُرَّةَ طُغْرَايَانِ دَوَصَفِ زُهْرَه سَيَابَانِ  
 (لِعِنُونِ التَّجَلِّي مِّنْ بَرَاعَاتِ الْعِبَارَاتِي)  
 دَلُوورِ سِيرِ بَالَايَانِ دِكُلْزَارِ اسْمَن سَيَابَانِ  
 (بِهَاتِ تَهْنِزِ بَانَاتُ لَنَا مِّنْ مَيْسِ قَامَاتِي)  
 سَمَا يَا جُمْلَه دِيمِ دُرُ تِي بَاعْجَازِ أَهْلِ سُرُ بَرْتِي  
 (بِهَاتِ تَصْطَفِ قَامَاتُ بَعِيدَانِ وَنَائِيَاتِي)

سَمَائِي رَأْسَتْ وَجِبَ تَيْنِنِ شَمَالَيْنِ خَاصَّةً هَلْتَيْنِنِ  
(فِيَا لَلَّهِ فِي مِيلَاتِنَا مِنْ عَطْفِ بَنَاتِي)  
بِيُونِ غَمَزَهَ الْمَاسِي بِرِمَزِمِ بَيْنَهَ شَهْكَاسِي  
كُو حَلِّ كَيْتِ مَعْنَايِنِ آسِي (فِيَا هَيَّا لَنَا هَاتِي)  
دِينِي نَعْمَهَ بَا چَنگِي دَمَا آفِيَهْتَهَ آهِنگِي  
بِقَاتُونِ وَيِ دَخُونِتِ مَهَ (لِمِعَادِ وَمِيقَاتِي)  
زِرْمَزِينِ غَمَزَهَ چَالَا كِي بَدَلِ دِي بَيْنَهَ إِدْرَا كِي  
(مَعَانَ لَمْ يَسْعَهَا اللَّفْظُ مِنْ ضَبْقِ الْعِبَارَاتِي)  
زُ نَا زَكِ دَلْبِرَا نَا زَكِ دَسَهْمِي دِي مَهَ إِعْجَا زَكِ  
(وَكَمْ مِنْ خَشْفِ غِزْلَانِ أَهَابَتِ لَيْثَ غَابَاتِي)  
نَهَ تَنهَا پِيَشِ بَرَبَارِينِ زَا مَرِ كُنْ خَبِرْ دَارِينِ  
(وَمَنْ أَهْوَاهُ سَارِي فِي مَسَارِي كُلِّ ذَرَّاتِي)  
(هُوَ الْأَوَّلُ هُوَ الْآخِرُ هُوَ الظَّاهِرُ هُوَ الْبَاطِنُ  
هُوَ الْمَعْبُودُ وَالْمَشْهُودُ فِي كُلِّ الْهُوِيَّاتِي)  
زِلَا شَيْئِي زِمَعْدُومِي مَهَ نَاسِي سِرِّ قِيُومِي  
(سُجُودِي فِي ثُرَابِ الْمَحْوِ مِنْ أَعْلَى الْمَقَامَاتِي)  
بِحَقِّ رِنْدِي خَرَابَاتِمِ زُدِيرِي نِي دَمِي هَاتِمِ  
چِه هِيئِي هُونِ دَكِنِ إِرُوزِنِي رِنْدِي خَرَابَاتِي  
دَعِشْقِي شَيْخِ ثَانِيْمَهَ بَدَلِ بَحْرِي مَعَانِيْمَهَ  
(لَدِي حِجْرِي وَذِي قَلْبِ شِفَاءِ فِي إِشَارَاتِي)

دِ اِقْلِيمِ سَخْنِ مِيرِمِ دِ شِعْرِ بَدَهْ جَهَانِ كَبِيرِمِ  
(وَيَعْلَمُو مَوَكِبَ الْعُشَاقِ اَعْلَامِي وَرَايَاتِي)

چِهْ خَوْشِ نُورَكِ زَلَالِي تُو دِقَلَبِ مِنْ شَمَالِي تُو  
(وَقَلْبِي حَيْثُ فِيهِ الْحُبُّ مِعْصَاخُ مِشْكَاتِي)

تَقَاضَاوَهْ دِكِرِ حِكْمَتِ كُو جِرْخِ وَلَوْ لَبِ بَابِنِ  
(هُوَ الْفَعْمَالُ لَا تَغْتَرُّ بِأَسْبَابِ وَآلَاتِي)

أَزَلْ عَيْنِ أَبَدِ بِكَ أَنْ دِدِ بَوْمِي وَفِي بَوْمِي  
تَنْزَلْ تَبْتَهْ تَفْصِيلِي (بِأَنَاتِ وَأَوْقَاتِي)

تَعَالَى اللهُ زِ اِحْسَانِي بِدَائِدَارِي بَدَلْ دَانِي  
\*(مَلَا) اِيرُوتَهْ كِرِ پَاشَا لِسَرِ جَهَنَمِي \* (هَلِي) هَانِي

### ❦ وقال ايضا قدس سره ❦

لَيْ تَسِيمِ سَحَرِي مَا دِمَجَالَا صِبِي  
صَدْ سَلَامَانْ بَكَمِينِي زِمَهْ وَيِ بَادِشِي

عَرَعَرَا قَامَتِ اَلِفْ نِي شَكْرَا شُوخُ وَشِبَالِ  
نَا زَكَا مِيمِ تَنْ وَخُسْرُ وَزَرِينِ كَلَمِي

دِبَرِي دَاتُو بِبُوسِي بِدُو صَدْ زَارِي وَ لُطْفِ  
اَسْتَانُ وَ دَرُو دِيوارُو شِبَا كِينِ قَلَمِي

نَامَهْ يَا جَوْرُو جَفَاوُ اَلْمُ وَ دَرْدُو غَمَانِ  
دِي بِدَسْتِ زَرِي مُحْتَشَمِي سَرُوسِي

بَلِّغُوا دَلْبَرَ زُرْوَى عَادِلِي وَ مَسْرَحَمَتِي  
رَحْمَتِي كَيْتُ بِفَقِيرَانُ وَ بَدْرَسِتِ مِجَلَسِي  
حَقِّ دِزَانِتِ دِشْفَانِ شُبَهْتِ آفِينِ دِرْوَانِ  
مَهْ يَدِلْ زَارِي وَ كَالِينَه حَتِي صُبْحَكَسِي  
مَا زَبَرُ ضَرْبُ وَ فَرَاقَانَه سَكُونَكْ مَهْ هِيَه  
جَرَكْ وَ دِلْ هَرْدُو بِنَالِينَه وَ كِي چَنَكْ وَ زُهِي  
پَرْدَه بَا خِيلِي وَ چَارِي تُو زِسَرْدِيمِ هِلِينِ  
دَا زَشَوْقَاتَه بِخَفْ بَتِ شَفَقَا مِهْرُومَهِي  
دِينِ اَكْرِيئِنَه بَهَا جَانِ دِدِرِمِ لِي اَمَّا  
مَهْ هَزَارُ جَانِ عَزِيْزِي دِهْلِيئِينِ دِبَهِي  
قَطْ دِبِتْ وَ لَكْ نَه شَبَالِي نَه دِشَامُ وَ نَه دِشَرَقْ  
كِي نِشَانِ دَا دِجَهَانِ مِثْلِ نَه خُنْدِ كَارُوشَهِي  
عَالَمَكْ شَهْدَه بِيَا حُسْنُ وَ جَمَالَاتَه دِدَتْ  
تُو زُلَيْخَايِ زَمَانِي وَ چِه حَاجَتْ مَدَهِي  
حَقِّ نَكِهْدَارِ تَه بَتِ پَادِخَهَا سَرُو قَدَانِ  
بِكِنَارِ مَهْ فَقِيرَانِ بَكَه جَارَكْ نِكَهِي  
خُوبِي وَ دَلْبَرِي وَ نَازُ وَ نَلَطْفِ بِنَه شِينِ  
خُسْرُوَا پَادِشَهَانِي وَ خُدَانَا جَبَهِي  
حَجْرَ اسنُودْ بَدْرِتِ دَسْتِ زِيَارَتِ بَكْرِمِ  
نَدْرَمِينِ بَتِ بَكْرِمِ خَوَاسِ طَرِيْقَا مَكَهِي

زَأَزَلَ حَقَّ \* بِعَلِي \* دَابَهُ زِعِشْقِي قَدَحَكَ  
تَا أَبَدُ مَسْتُ وَ خَرَّابِينَ زِمِيَا وَيِ قَدَاهِي  
﴿ وَقَالَ إِيْضًا قَدَسٌ سِرًّا ﴾

أَيُّ نَسِيمٍ صِبْهِي مَنَا دِمَجَالًا مَسْحَرِي  
صَدَّ سَلَامَانَ بِكَيْبِي زِمَهُ وَيِ لَبْ شَكْرِي  
نِيرْمِزَ أَنَا زَكَ وَ تَرَّ نِي شَكْرًا مَسْتُ وَ خَمَارُ  
دِيمِ دُرُ وَ لَعْلِ لَبْ وَ مُحْتَشَمُ وَ مُعْتَبَرِي  
بِسْكَ وَ مِيسُو زِحْرِي نَ قَسْبِينَ طُرَّةً وَ زَلْفُ  
نَهْ زَكَافُورَهْ بَدَنُ خَالِ زِمِسْكَ تَنْرِي  
دِيمِ بَدْرُ وَ أَنِي زَلْفِ لِسَرِّ بُونَهْ هَلْكَ  
أَرْ قَمَانَ حَلْفَهْ وَ كَرْدَانَهْ لِدُورًا قَمْرِي  
آسِيَانِي وَ شِبَاكَ وَ كَلْكَ وَ بَنَجَرَهْ بَانَ  
دَا مِسْكَينِي وَ زَارِي نُو بِيُوسِي دَبْرِي  
نُوزَكِي بَيْنِ مَحْوَهْ رَا تَابِكْرِينَ كُجَلِ بَصْرُ  
لِطْرِيْقَا قَدَمَا دَلْبَرِي وَيِ رَهْمَكْدَرِي  
دَا بِيْنِي صَمَامَا مِنْ تَهْ بَكِينِ خَوْهْ يَدَهْ خَتِ  
بِكَه تَلْخِيصِ جَوَائِي مَهْ زِفِي مُخْتَصَرِي

(١) نبيه :

ان هذه القصيدة والتي بعدها كان وقع في آياتها خلط وتقديم وتأخير في كافة النسخ التي رأيناها وكان ذلك يحدث اضطراباً في سوق عبارتها وخبطاً في معانيها فقمنا بترتيب آياتها على حسب سوق العبارة وانسجام المعاني ورددنا كل بيت الى محله الاول حتى تناسقت الآيات وتناسبت المعاني .

لَو كُو پُر شَفَقَه دِدِيرِتْ حَمْرَمُ وُ لُطْفُ وُ كَمَالُ  
آه زِدَسْت رَمَزُ وُ سَرِينِ وِي دُرُو گُو هَر خَبَرِي  
مَا بَزَهَرِي شَكْرِي دُوسْتِ بَحُونِتْ جَارِ كِي  
عَرَضِحَالاً كُو نِيشِي مَه بَحُونَا جَكْرِي  
قَدْرَكْ شَفَقَه زُ لُطْفَانَه تَمْنَا دَكِرِينْ  
دَامَه مَحْرُومِ تَه دِيرِي تُو زُ لُطْفُ وُ نَظَرِي  
بُخْدِي قَطْ تَه دِدَلْدَا زُ خُدِي تَرَسِ نِهِنْ  
دَكِرِي ظَلَمُ وُ جَفَائِي تُو لِينِ فِی قَدَرِي  
أَزِ بُوِي قَامَتِ وُ بَرُوِي لَتَه صُونْدِي دِخُورِمْ  
بَس كَه أَي پَادِشَهَا مِنْ لَاسِيرَانِ غَدَرِي  
زُبَرِ آهِينِ مَه دِئِي آغْرُ وُ دُودُ بِتْ تَه عَجَبْ  
مَه دِدَلْدَا هِيَه نَارَكْ كُو دِصُورَتِ سَقَرِي  
تَه بُوِيَه تَه دِينِ وَاكْ تَه شَبَالِي دِسْهَانِ  
كِي دِينِ مِثْلِ تَه سِيمِينِ تَنْ وُ زَرِينِ كَمَرِي  
پَاشِ وَا نِ كَزْمَه جَهَنِينِ تَه ﴿مَلَا﴾ پِي كُشْتِي  
مَا خَدَنَسْگِينِ دَكِرِينْ قَطْ لِه اِيْدِي اَثَرِي

﴿ وَقَالَ اِيضَا قَدَسِ سِرَه ﴾

اِرُو وُ نُو پُرِ اَنَشِيمْ  
مَجْرُوحِ قَوْسِ پُرِ وُ شِمِ  
دِسَا زِرْمَنَزَا دِلْبَرِي  
نِيرْدَانَه نِيغَا جَكْرِي

شَهْرَادَه يَا شِيرِيْنَ قَدَه  
 وَي پَادشَاهُ وَ بَكَلَرِي  
 اَنگِشْت بِخُونِي رِشْتِنَه  
 صُوهُتِنَه مِثْلِ جِمَرِي  
 بَكَلَرِي دِصُوژِم دَمِ يَدَمِ  
 نَايِيْنِ حِسَابُ وَ دَقَرِي  
 حُسْنُ وَ جَمَالًا وَي شَهِي  
 اَحْسَنُ وَ نَقْشِ بَشَرِي  
 شِيرِيْنِي وَ كُفْتُ وَ سُرِي  
 وَي نَازِكُ وَ لَبِ شَكَرِي  
 رِيحَانُ لِدُورِ سِيغَانَه وَي  
 تِسِي زِرَنگِي فَنَسَرِي  
 حُسْنُ وَ جَمَالًا مُطْلَقَه  
 زُهْرَه وَ شَمْسَا خَاوَرِي  
 مَن دِيْنِ لِدِيْمِي اَنُورِي  
 سَرْدَابَه حَوْضَا كَوْتَرِي  
 يَا جِه دَرَوْضَا قُدْرَتِي  
 خَمَرِي وَ تَايِيْنِ عَرَعَرِي  
 وَ رُبُونِ لِدُورِ بَدْرَا مُنِيرِ  
 مَن دِيْنِ لِيْتَخْتِ كِشُورِي

نِيرْدَانِ زُقُوسِ اَسْوَدَه  
 كُشْتِيْنَه وَ لَكِ مَن چِنْدِ صَدَه  
 وَي بَكَلَرِي پُرِ كُشْتِنَه  
 مَا اَهْلِ دَلِ قَطِ هِشْتِنَه  
 لِي اَز تِنِي سَرْتَا قَدَمِ  
 وَ صَفِيْنِ دِعِشْقِي اَز چِه دَمِ  
 وَ صَفِيْنِ اَفِيْنِ وَ عِشْقِي  
 نَسَايِيْنَه شَرْحُ وَ مَسْدَهِي  
 اَحْسَنُ وَ حُسْنًا دِيْمِ دُرِي  
 صَدِ زَاهِدِ اِيْحُسْتِيْنِ زُرِي  
 شَكَرِ دِيْنِيْ لِيغَانَه وَي  
 مَشْعَلِ دِيْنِيْ شِيغَانَه وَي  
 فَنَرِ نِيْه تُوْرَا حَقَه  
 بَرَقَه سِيْپِيْدَه وَ شَقَقَه  
 زُهْرَه وَ مَاهُ وَ مُشْتَرِي  
 زُلْفَا مُسْتَسَلِ عَنَبَرِي  
 حَوْضَاژِ كَوْتَرِ چِشْمَه تِي  
 هَرْدَمِ ژُو وَي سَرْدَه تِي  
 خَمَرِي دَرِشِ زُلْفَا حَرِيْرِ  
 بُرْجَا كُو حَاكِمِ لِي دُوْمِيْرِ



تَخْتِي دَمِيرُ وَبِكَلَّرَانَ  
 مَيْدَانَ جُوقَا كُويِ كَرَّانِ  
 أَصْلَانُ وَجُوتِي مَيِ خُورَانَ  
 مَيِ دَانَ شَرَابِنَا سَاغَرِي  
 سَاغَرُ بَدَسْتِ سَرَّخُوشِ وَمَسْتِ

وَقْتِ سَحَرِّ گَه دَسْتِ بَدَسْتِ  
 غَفَلَتِ دُوبَكَلَّرَمِي پَرَسْتِ  
 كُشْتِيمِ بَدَرَبَا كِييَبَرَانَ  
 كُشْتِيمِ بَدَرَبَا خَنْجَرِي  
 رَمَزُ وَإِشَارَاتُ وَسْرَانَ  
 دَانَ دَلِ زُبَرِ حُسْنَانَا بِنُورِ  
 دَانَ دَلِ زَيْنَانَا بَنْجَرِي  
 بَرَقَا تَسْجَلَايِنَا صُدُورِ  
 لَوُ صُوهْتِييَمِ وَكَ كُوهِ طُورِ  
 حُبَّاتِه مَا خُوشِ هِشْتِيْمِه  
 حُبُّ وَأَفِينَا أَنْوَرِي  
 هَر رُوزُ زُنُوزِ كُشْتِيْمِه  
 بَكْسَرُ زِ خُونِي رِشْتِيْمِه  
 تِيرُ وَخَدَنَكِييَنِ مَجَرِي  
 گَزَمِيَنِ دَشِيرِيَنِ نَا زَكِي  
 دَرِييَنِ دُويِ رِمْبَا زَكِي  
 چُويِنَه نَيْفِ دَلِ گَا زَكِي  
 مِيَنِ دَادِ زُظْلَمَا دَلْبَرِي  
 دَلْبَرُ چِه بِي حَدِ ظَالَمِه  
 جَارَكِ نَه كِيرِ پُرْسِي لَمِه  
 لَازِمُ بِحَالِي عَالَمِه  
 لِي پُرِ دِدِيرْتِ غَدَرِي  
 لَازِمُ بِقَتْلَا مِيَنِ دَنِي  
 هِيژُ أَنْ دِدَلِ مَارِي شَفِي  
 پِيَنَكَانَ دَجَرِ گِيْدَا چَمِي  
 بَنْدِ كِيرِ كَلَابِ وَبَنْجَه يَانِ  
 بَنْدِ كِيرِ بِشَو كَا عَشْبَرِي  
 مِيَنِ آهِ زُدَسْتِ وَأَنْ غَنْجَه يَانِ  
 دَلِ مَا دِييَبِ إِشْكَنْجَه يَانِ  
 كُوكِ وَكُبَارِيَنِ دِيَنِ بَرِي  
 تِيرُ وَزُبَرَقِيَنِ كِيَوِ كَبَانِ  
 گَر دَانَ لِدُورَا قَمَرِي  
 رِيژَا مُسَلْسَلِ عَقْرَبَانِ

مِنْ دینِ لَدُورِ بَدْرًا تَمَامٌ  
وِی پِشْرَوِی بَاطِنِ رَفْنَامِ  
سِیمِینِ پِرَا نِی شِکْرِی  
بَوُ تَاشِرِینِ دِیمِی زَرِی  
بُو مَآوَرُ وُشِرِینِ لَبِی  
بَدْرًا دِ بَرَجَا عَقْرَبِی  
بَدْرًا زُ قُدْرَتِ لِی دُو نُونِ  
پُر زَا کِرِنِ وِی قَتْلِ وُخُونِ  
هَر دَمِ بَظَلْمِی وَه دِ صُو زِی  
لَا زِمِ دِیمِ مِ نِ دِی کُورِی  
کَسِ نِینَه رَتِ مَهْدَرِ بَکِتِ  
خَمَایِ زُ زِرِ زَرِ بَکِتِ  
شَفَقِی بَدِیدَارِ خَوَه کِتِ  
شَهِیدِ رَشْمَارِ خَوَه کِتِ  
فِتْلِی سِیَاهِ مَارِ شَفِینِ  
آخِرِ بَسَلُویدَا رَفِینِ  
خَفِ بُونِ دِنِفِ ثُورَا قِزَلِ  
کُشْتِینِ وُزْهَرِ آفِیتَه دِلِ  
کُشْتِینَه اُمِ شِرِینِ لَبِی  
گَرِ اَزِ پِیْنِمِ اُو بَخْوَه یِ  
حَرَفِینِ دِمِ کُتُوبِ دَالِ وُلامِ  
بَعْمَا کِرِمِ سِیمِینِ بَرِی  
اُو حُورِیَا نَسَبَتِ بَرِی  
بُو زُ گِلَابِ وُ مَآوَرِی  
وِی خُوبِ وُ نُورِینِ غَبِغَبِی  
کَنگِی زُ بَرِ پَرْدِی دَرِی  
اُو قَاتِلَا اَسُوذِ عِیُونِ  
عَالَمِ پَرِ پَهتِ بَعْمَا کَرِی  
قَلْبِی زُ حُبَّاتِ هِی تَزِی  
کَسِ نِینَه چِیْتِنِ مَهْدَرِی  
بَسِ گِرِ تِیَانِ اَبَرِ بَکِتِ  
شَفَقَتِ لِی کُتَا بَدْرِی  
قَسْمَا پَرِ شَدَارِ خَوَه کِتِ  
ای سَرِ لِفِتْلَا پِشْتَرِی  
رِیحَانِ بَدُورِ سَرِ وَا نِ چَیْنِ  
خَفِ بُونِ دِتَابِینِ چَنبَرِی  
اِیْلَانِ مِثَالِی سَرِ لِمِلِ  
هَیْزِ کُشْتِینِ رَمْزَا بَرِی  
تَحْلِی کَشِینِ رُو زُ وُشَبِی  
نَاکِمِ زُ دِلِ هَیْزِ بَاوَرِی

اَوْ نَا زَكَا نِسَبَتِ كُمْلِي جَامَكْ ذِكُو تَرْدَا ﴿مَلِي﴾  
 مَسْتِمِمْ زُبْرَ قَالُوا بَلِي حَتَّى بِرُوزَا مَحْشَرِي  
 ﴿﴾ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرَّةُ ﴿﴾

لَا تِ حُسْنِي وَشَهِي خُوبَانِي (۱) بِخَوْهَ هَمَّ خَانِي وَهَمَّ خَاقَانِي  
 يُوْسُفِ ثَانِي ثُو اِيْرُو خَانِمِ (۲) كُو مُحْسِنَا خَوْهَ تَدِيرِي ثَانِي  
 بِسْرُو هَيْبَتِ وَسَهْمِ خَوْهَ بِرِي (۳) بِنَهَ شَيْنِ لِبَتَانِ سُلْطَانِي  
 بِطَبَلِ خَانَهَ شَاهِي وَرَدَهَ تَخْتِ (۱) كُو ثُو اِيْرُو شَهِي كُرْدِ دِسْتَانِي  
 كَا كُمْلِي بِرَدَهَ بِسْرُ خَالِ وَخَتَانِ (۲) كُو مُسَلْسَلِ بِنُمِيْتِ رِيْحَانِي  
 اِسْمِ اَعْظَمِ تَهَ دَفِي جَلِ اِسْمِي (۳) زِدُو حَرْفَانِ بِعُمَمِي زَانِي  
 چِه بَرَاتِ ثُو وَهَ بِسْرَدَا كَا كُمْلِ (۱) چِيْنِ بِيچِيْنِ مَسْنَتِ بِطَغْرَارَانِي  
 تَهَ چِه حَاجَتِ سُلَيْمَانِيِي حُسْنِي (۲) خَانَمَكْ لَمَلَهَ بِيكُو هَرِ اَنِي  
 چِه خَطِ اَشْكَسْتَهَ مُسَلْسَلِ يَارَبِ

كُو تَهَ پِي نَسِيخِ كِيرِي دِيَوَانِي  
 كَرِ چِه پُر خَالِ وَنِشَانِي اَمَّا (۲) بِنِشَانِي كُو ثُو پِي نِشَانِي  
 اِي پَرِي حُوْرِ سِرِشْتِي هَرِ چِنْدِ (۳) بِشَرِ اَدَمِيِي وَ اِنْسَانِي  
 سُرِ سُبْحَانَ تَهَ رِحْسِنِي دِنُمِيْتِ (۱) اَحْسَنَ اَللهِ زُ سُرَا سُبْحَانِي  
 چِه حَدِّ عَقْلَهَ قِيَاسِ تَهَ كِيرِ (۲) اَقَهَ بُرْهَانَ كُو ثُو پِي بُرْهَانِي  
 مَهَ تَمَمًا زِنَسِيْمِ خَاكِ رَهِي كِيرِ (۳) پِي بِيكِيْنِ دِيْدَهَ وَ دِلِ ثُوْرَانِي

نَفْسِكَ بِى تَه مَه نَائِي بِاللَّهِ (۱) نَه نِي رُوحي ثور رُوحي وَجَانِي  
صَد هَزَارَانْ زِ تَه بِيگان دِدِلِن

لِي لِسَر وَ ي مَه نِي دَر مَانِي /  
تَه بَرِين مَه كَوَانْد دِيسَا (۲) زِ ثُو آغِر تَه لِدَاغَان دَانِي  
تَه ﴿مَلَا﴾ پُر دِجَكِر كَز مَه نَه لَو  
وَه پَرِشَانِي وَ پُر اِشَانِي

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

|                                       |                                   |
|---------------------------------------|-----------------------------------|
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | فِي فِرَقْتِي اُبْتَر كِرِين      |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | زَارُ وَضَعِيفُ وَزَرُ كِرِين     |
| جَهَنِّينْ دِلْطَفِ پِيرِ مَامْ       | پُر زَر كِرِين وَكْ زِيرِ مَامْ   |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | دَائِمُ لِرِي جَانِ نِيرِ مَامْ   |
| مُشْتَقِ گُلْزَارَاتَه بُوْم          | جَانِ نِيرِ رَفَنَارَاتَه بُوْم   |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | لَو دُورُ زِدِيدَارَاتَه بُوْم    |
| وَ اَنْ عِشْوَه بَانْ كُفْتِ وَ كَنِي | دُورُ بُوْم زَوِي رَفْتِ وَ جُنِي |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | نَائِي بِجَهَنَّمَانْ مِينِ دِنِي |
| خَوَزِي لَجَهَنَّمَانْ مِينِ حَرَامْ  | دُنْيَا مِينِ مِزْبُو وَ غَمَامْ  |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | عَمْرُكْ بِنِي حَالِ هَه مَامْ    |
| دَائِمُ لِسَرِ دَسْتِ فَالِ بُونْ     | سَاعَتِ لِمِنْ نِيكْ سَالِ بُونْ  |
| فَرِيَادْ زِدَسْتِ فِرَقْتِي          | حَرْفِينِ دِهَاتِنِ دَالِ بُونْ   |

اِیْرُو تِنِی دَرَهَاتِ اَلِیْفِ  
بَا خَارَه لِی کَمَنَخَه وَقَدِیْفِ  
فِی فِرَقْتِی پُرْدَلِ شَوَانْدِ  
شِیْشِیْنِ دِصُورِ تَبِدَا طَوَانْدِ  
دَاغِیْنِ مَه دِیْسَارَشِ کِیْرِنِ  
لِی زَیْدَه بَنَجِ وَشَشِ کِیْرِنِ  
سَوْدَاوُ سَوَسِ وَگِیژِ کِیْرِمِ  
چَنْدَانِ وَه بُوْمِ لِی هِیژِ کِیْرِمِ  
بِاللّهِ زِ نَالَه وَ زَارِیَانِ  
خَوْنَا کِیْرِنِ شَفَا تَارِیَانِ  
شَفَا بُو دِنِی چَشْمِ مَه دَا  
دِی بِنِی سَحَرِ شَاهِ گَدَا  
مِزْ گِیْنِ کُو دَا مِنْ اَنْ قَدَرِ  
خَیْلَکِ لِمِنِ رُوْنِ بُوْنِ بَصَرِ  
رُوْنِ بُو بَدِیْدَارِ تَه دِلِ  
نَسَارَتِ وَ فَرُوَارِ تَه دِلِ  
مِئْتِ مَه دِلْدَارِ خَوَه دِی  
سُلْطَانِ وَ خُنْدِ کَارِ خَوَه دِی  
رَشِ کَا گِلی سُنْبُلِ چَنِیْنِ  
نُو بُوْنِ لِدَلِ حُبِ وَ اَفِیْنِ

مَعْنَوِی دِچُو بُوْنَا شَرِیْفِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
جَرَحِیْنِ قَدِیْمِ دِیْسَا کُوَانْدِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
بِکِ بَکِ وَ نُو آتَشِ کِیْرِنِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
پُر هَر دِلِ خُوْنِ رِیژِ کِیْرِمِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
گَزْمِیْنِ دُوَانِ خُمَارِ یَانِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
حَتّی بَشِیْرِ مِزْ گِیْنِی دَا  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
رُو جِی شِرِیْنِ مِنْ هَا تَه سَرِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
بُو غَرَقِ اَنْوَارِ تَه دِلِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
دِیْسَا وَ نُو یَارِ خَوَه دِی  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی  
مِئْتِ مَه دِیْسَا غَمِ رَقِیْمِ  
فَرِیَادِ زِ دَسْتِ فِرَقْتِی

|                                    |                                  |
|------------------------------------|----------------------------------|
| دَرْدِي غَدَارِ بِيَمِ فِرْقَتَه   | فِرْقَتِ وَجَانِ پُر زَحْمَتَه   |
| يَا سَهْلُ كُو عَاشِقِ رَحِ دَنَه  | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |
| نَارِ فِرَاقِ وَصُوهْتِي           | اِشَا خَدَتُكَ نُهْتِي           |
| پَرَسِ كِي وَ عِشَاقَانِ نِي       | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |
| عَاشِقِ اُونِ هَرِ دَمِيرِ         | چَنَد بِيكَ دَر مَزِينِ دَلِيرِ  |
| كَبِيرِ لَدَلِ مِينِ بَهْرِينِ     | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |
| يَا رَبِّ بَدِيدَارِ خَوَهِ كِي    | مِينِ وَا صِلِ يَارِ خَوَهِ كِي  |
| بَسِ صُوهْتِي نَارِ خَوَهِ كِي     | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |
| مَهْ زِدُوسْتِ سَاتَكِ دُورِ نَكِي | پَرِ كَنَدَه وَ مَهْجُورِ نَكِي  |
| دِي سَا وَ نُو دَلِ هُورِ نَكِي    | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |
| خَاكَارِيَا دَلِيرِ * مَلَا *      | بِكَشِينِ دِجَهْتَانِ وَكِ جِلَا |
| دِيدَارِ قِسْمَتِ بُو هَلَا        | فَرِيَادِ زِدَسْتِ فِرْقَتِي     |

❦ وقال ايضا قدس سره ❦

دَر حَقِّ مَهْ بَشِيرِي خَوَهِ مَكِه تَقْصِيرِي  
 بَابِتِ دِشْغَلَامَه بَكِي تَاخِيرِي  
 طُغْرَايِي هُمَايُونِ كُو دَكِينِ طُرَهْ اَمْرِ  
 زُلْفَاتِيَه آيِينِ زِخْطَا تَحْرِيرِي  
 حُسْنَاتَه زِرَانِمِ بِيجَه تَشْبِيَه بَكِمِ  
 (فِي اَحْسَنِ تَقْوِيمِ) لَو هَاتِيَه تَفْسِيرِي

سُرَّاتِهِ لَدَيْمٍ آيَةً كُبْرَاهِ نَشِيمٍ  
لِي ذَنْقُلُ وِرْوَابِتٍ دَكْرِيمٍ تَنْسِيرِي  
كِرَّ قَلْبٍ حَقِيقَتٍ نِيَهْ يَكْ جَارِ جِرَا  
عِشْقَاتِهِ كِيرِينَ زِيرُ وِزْبَرُ اِكْسِيرِي  
مَا قُدْرَتٍ دَقْبِي هَيْبِهِ وَرَشِيرِ عَلِي بَت  
لَامِعٍ كُو بَدِتٍ صَاعِقِهِ بَا تَقْدِيرِي  
بِي قُدْرَتٍ ثُو قُوْتٍ مَخْلُوقٍ چِهْ كِت  
مَمْنُوعِهِ لِي نِيَكْ عَقْلُ كُو بَكِتٍ تَأْتِيرِي  
نِي بَسْطِ طَلِسْمٍ مَهْ بَصَدِّ خَانَهْ پَرْت  
قَادِرُ هَيْبِهِ عَارِفُ بَكْرِتٍ تَقْرِيرِي  
بَرُّ دَلْبَرُو لَبِّ بَرُّ لَبُّ وَاُنْدَامُ لِيَكْ  
خَوْنَامَهْ پِيَارِي بَدِي تَعْبِيرِي  
ذَاتِي زُو جُودَا مَهْ سَبَبُ وِي ثُو دِزَانِي  
نَا اِشْتِهْ حِسَابُ فَلَكَ تَدْوِيرِي  
آتشِ پَرَسِ وَا دِي عِشْقِيْنِ وُ عَجَبُ  
دِي نَارِ پَرَسِ وِي دِيرِنِ تَكْفِيرِي  
مِحْرَابِ دُو بَرَهِيْنِ تَهْ بِيْنِتِ عَارِفِ  
نِيْتِ چِهْ بِيْجِهْ نِيْتِ دَمَا تَكْبِيرِي  
زَانِمِ تَهْ چِهْ مِزْرَاقِ نِيْدَلِ كَفْتِيَهْ لِي  
جَارَكِ ثُو گُوِي دِدَرَبِيْنِ نِيرِي

تقدیر کو حکمی \* لیلی \* جاری کیت  
قطا کس هیہ ممکن بدتی تغیری

﴿ وقال ایضا قدس سره ﴾

مز گین زمرآ پست زسر شیرینی  
جان خوه پی شیرین ددرم مز گینی  
صد چین دخوه دا گریته زلفاته بچین  
شیرامه و حق لو چو حتی ما چینی  
نقشین فلکان گه ددرن فی نظمی  
تنهاته بشر هر دکرین تحسینی  
عشقی زخدی دائو بخوازی زپرا  
گر دی لنیارک خوه بکی نفرینی  
یک سجده نبی فرضه ددین عشقی  
بن برقد باری دمجال دینی  
عاشق کو بدل فاتحه باعشقی خواند  
آبات یکا بک دکرین آمینی  
مه زلعل لب بار خوه فخور آئی حیات  
اغیار بلا نیک بچن دارینی  
لازم بخوه آینه روح القدسی نو  
لو کس نه دین حوری بی آینی



جَائِزٌ بِتَهْ (مِنْ حَيْثُ الْبَشَرِ) نَسَبَتْ دَانَ  
بِهِنَّ وَشَفَقُوا وَنَازَكِيَا نَسْرِي  
أَنْ رَنَّكَ فَصَاحَتْ زُبْشَرٌ سَجَرَ حَلَالٍ  
إِعْجَازِ بَيَانِ آئِيهِ بَرٌ تَدْوِي  
دَانَالَهُ وَآهِيْنَ مَهْ وَدَلْ صَحْ بِكِرِي  
وَرَّكُهُ يَدَهُ هِنْدَانِي سَرِي بَالِي  
فِرْهَادِ دِرَانِي تُو زِبْرُوِيَرِ مَهْ پَرَسِ  
أَطْوَارِ غَمِ عِشْقِ وَ سُرَا شِيْرِي  
بِي نُقْطَةِ نَهْنِ دَائِرِهِ إِحْسَانِكَه \* مَلَا \*  
دَوَارِ جِهْ كِتِ دَائِرِهِ يَا تَكْوِي  
﴿ وَقَالَ إِضًا قَدْسِ سِرَّة ﴾

زَمَا بَيْنَا دُو أَبْرُوِيَانِ دِيْنِمِ قَابِ قَوْمِيْنِي  
تَعَالَى اللَّهُ بِنِي رَمَزِي جِهْ رَنَّكَ آفِيْتَهْ مَا بِيْنِي  
بِنِي نُوِيْنِ لِسَرِ صَادَانِ كُو كَاتِبِ كُوْشَهْ لِي بَادَانِ  
سِرَّاسَرِ قَافِ تَاقَافَهْ رَمُوْزَا حِكْمَةِ النَّمِيْنِي  
بِقَانِيْنِ لِبُوْتِشْتِي حَتَّى كَنِّي بِي كِيْنِ پِشْتِي  
دِعِشْقَا وَأَنْ پَرِي رُوِيَانِ وَرَنْ دُنْيَايِ دَادِ بِنِي

بِیْرَقًا شِیرُ وَالْمَاسَانَ شِیرِیْرَیْنِ دِشَهْکَاسَانَ  
سَرَاسَرَ أَهْلِ دُنْیَا بَیْ دِصُوْزِی طَرْفَةِ الْعِیْنِیْ

﴿مَلَا﴾ بِاللَّهِ دَفِیْ دَوْرِیْ بِنِیْ رَنْگِیْ بِنِیْ تَوْرِیْ  
نِشَانَ دَاوُكُ ﴿نِشَانِیْ﴾ كَسْ دَرِ آئِنِ دُرُؤِ بَخْرِیْنِیْ

﴿﴾ وَقَالَ اِیْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴿﴾

صَبَّاحُ الْخَیْرِ خَانَ مِنْ شَهْیِ شِیرِیْنِ زَبَانَ مِنْ  
تُوْیِ رُوْحُ وَرَوَانِ مِنْ بَدِیْتِ قُرْبَانَ تَهْ جَانَ مِنْ

تَعَالَى اللهُ جِهْ ذَاتِیْ تُوْ جِهْ وِیْ شِیرِیْنِ صِفَاتِیْ تُوْ  
تَهْ وَكُ قَنْدُو نَبَايِیْ تُوْ یَقِیْنِ رُوْحُ وَحِیَايِیْ تُوْ

حِیَاتُ وَرَاحَتَا جَانِمِ (صَبَّاحُ الْخَیْرِ بِأَخَانِمِ)

وَرَهْ یِنَا هِیَا جَهَنَانَ بِنِیْمِ بَوْنُ وَبَالَآیِ

صَبَّاحُ الْخَیْرِ مَسْتَامِنِ لَطِیْفَا جَامِ بَدَسْتَامِنِ

خُمَارُ وِمْیِ پَرَسْتَامِنِ تُوْیِ مَقْصُوْدُ وَقَسْتَامِنِ

رُْمَقْصُوْدَانِ تُوْیِ بَسْ مِنْ بِنِیْنِ بَرَّ چَرِخِ اَطْلَسْ مِنْ

رُغِیْرِیْ تَهْ نَفِیْتِ كَسْ مِنْ پَرَشْتُوْزِیْنِ مَقْوَسْ مِنْ

دَبَنْدَا زُلْفِ چَوْكَانِمِ (صَبَّاحُ الْخَیْرِ بِأَخَانِمِ)

وَرَهْ یِنَا هِیَا جَهَنَانَ بِنِیْمِ بَوْنُ وَبَالَآیِ

رُوْیِ زُلْفِیْ رُوْیِ بَنْدِیْ رَهَامِ لِیْ رُپِنُوْنْدِیْ

سِیْهْ چَشْمِیْ سِیْیِ زَنْدِیْ تَهْ صُوْهْتِمِ شِبْهَتِیْ فِیْنْدِیْ

شَبَهَ شَمْعُ وَ شَمَّامُ أَزْ زَبْرُ حُبَّاتِهِ لَآلِمُ أَزْ  
ضَعِيفِمُ وَكَ هَلَّالِمُ أَزْ صِفَتِ كُوبِينِ دِكَّالِمُ أَزْ  
فِيْلْبُلُ رَا يَا فَنَّا نِمُ (صَبَّاحُ الْخَيْرِ يَا خَانِمُ)  
وَرَهَ بَيْنَا هِيَا جَهَنَّا نِ بَيْنِمُ بَوْنُ وَ بَالَايِي  
فِيْلْبُلُ رَا شَمْعُو رُووِي لِسَرُوِي تَرَجُ وَ بِيَشْكُووِي  
أَنِي مَاي شَقَقُ رُووِي تَه صُوَهْتِمُ شَبَهْتِي دُووِي  
كُو دُووَرِمُ أَزْ زُووِي حُووِي تِنِي جَارَكُ لِسَرُ سُووِي  
زُوَادِي أَبْمَنَا طُووِي تَجَلَّأُ كِرُ دِنِفُ نُووِي  
زُووِي صُوَهْتِي دِلُ وَ جَانِمُ (صَبَّاحُ الْخَيْرِ يَا خَانِمُ)  
وَرَهَ بَيْنَا هِيَا جَهَنَّا نِ بَيْنِمُ بَوْنُ وَ بَالَايِي  
وَ حُسْنَاوِي تَجَلَّأِي يَدِ بَيْنَضَا وَ بَالَايِي  
چَه وَ صَفَّانِ بِيَمُ خَبَرِ نَائِي وَ لِي دِلُ جَذْبَهُ دَائِي  
تَه هِشْيَارِمُ زُووِي بَرَقِي ذُرُرُ تَاجِ لِسَرُ فَرَقِي  
سَبِيْدَهُ دَا هَتَا شَرَقِي بَلِي نَا إِجْمِي فَرَقِي  
وَ ضَرْبِ عِشْقِ نَالَانِمُ (صَبَّاحُ الْخَيْرِ يَا خَانِمُ)  
وَرَهَ بَيْنَا هِيَا جَهَنَّا نِ بَيْنِمُ بَوْنُ وَ بَالَايِي  
ظَرَفِي نَا زَكِي شَنْگِي صِفَتِ حُووِي بَرِي رَنْگِي  
بِرُ وُزِيرَا ثُو هَمْدَنْگِي دُووَرِ شُووَزِي سِيَهَ بِنْگِي  
كِي شَانْدَنِ لِي نَه وَ كُ جَارَانِ خَدَنْگِي قُوَسِ نُوبَارَانِ  
زُرَنْگِ شِيَرُ وَ مُوَكَّارَانِ رَشَانْدَنِ سِيَهَ وَ كُ بَارَانِ

زوی ضربی پُر ایشانم (صَبَاحُ النَّخِیرِ بِاِخَانِمِ)  
وَرَهٗ یِنَا هِیَا چَهَنگَانِ بَیْنِمِ بَزُونُ وِ بِلَا یِی  
فَسْکَه جَارْکَ خَطُّ وِ خَالَانِ لَسَرَوَانِ مَسْنَدُ وِ بِلَاانِ  
بُخُونَه لِي مَه عَبْدَ الْاَنِ بَیْنِنِ عَیْدُ وِ سَرَسَا لَانِ  
اِجَا زَت دِي مَه دَسْتُو رِي بَرِي رَنگِي صَفَتِ حُو رِي  
زَنِیْمَا ظَلَمَتِ وِ نُورِي بَشُو شِنِ مِي دِفَر فُو رِي  
وِ دَلِ تَالَانِ خَالَانِمِ (صَبَاحُ النَّخِیرِ بِاِخَانِمِ)  
وَرَهٗ یِنَا هِیَا چَهَنگَانِ بَیْنِمِ بَزُونُ وِ بِلَا یِی  
وِ شَهْکَا سَا کُو قَرَفَتِي مِیَا نُورِیْنِ مُشَرَفَتِي  
نِشَانْکِ دِلْبَرِي کَفْتِي زَبُونِ هَرَسَحَرِ خَفَتِي  
زُو یِ جَامِي دَبُوشِمِ اَزِ سَحَرِ لَوْنِي لَهُوشِمِ اَزِ  
وِ عَامِي لِي دَبُوشِمِ اَزِ بَجَانِ هَر لِي دِکُوشِمِ اَزِ  
کُو غَالِبِ مَسْتِ وِ سَکْرَانِمِ (صَبَاحُ النَّخِیرِ بِاِخَانِمِ)  
وَرَهٗ یِنَا هِیَا چَهَنگَانِ بَیْنِمِ بَزُونُ وِ بِلَا یِی  
وَرَهٗ یِشْبِرِ \*مَلَا يِ\* خَوَهٗ شَهِيدُو مُبْتَلَا يِ خَوَهٗ  
بِشَفَقَتِ کَه لِقَا يِ خَوَهٗ \*مَلَا يِ\* تَمَرْتِ بَدَا يِ خَوَهٗ  
مَسِيحَا يِ لِبِمَارَانِ کَسِينِ گَزِي دُو رَشْمَارَانِ  
شَهِيدِنِ شِيرُو مُو کَارَانِ کِرِي اَمَانِجِ نُوبَا زَانِ  
لِدِيدَارَانَه حِیْرَانِمِ (صَبَاحُ النَّخِیرِ بِاِخَانِمِ)  
وَرَهٗ یِنَا هِیَا چَهَنگَانِ بَیْنِمِ بَزُونُ وِ بِلَا یِی

﴿ وقال ايضا قدس سره ﴾

صَمَّاسُرُ زُصَمَدُ شَوْقِ زِحَقِ دَابَهٗ وَجُودِي  
 كَمَرُ عَزَّازِيلِ بَدِيَّتَا نَهٗ دَبِيرِ غَيْرِ سَجُودِي  
 غَرَقِ بُومِ اَزْ دِعْمَا عِشْقِ دَوَقْتِ سَحْرِي بُو  
 كُو تَجْلَايِ جَمَالِي لِمَثَالِ بَشْرِي بُو  
 نَهٗ زِلَوْنِ بَشْرَانِ مِنْ دِبَهٗ لِي دِيمِ زَرِي بُو  
 اَزْ دِيمِ رُوحِ قُدُسِ بُو بِخَوَهٗ يَا حُورُ وُ پَرِي بُو  
 لَو بِحُسْنِ وُ نَظَرِي رَمَزَكِ زِيرَا قَدْرِي بُو  
 خَمْرِي بَيْنِ سَيْرِ لَدِيمِ حَلَقَهٗ لِدُورَا قَمْرِي بُو  
 صَدَّخَدَنَكِ دَانَهٗ جَكَمَرِ سِينَهٗ زُضْرَبِي بَكْرِي بُو  
 لِمَهٗ اِيشِ وُ اَلْمَانِ زَبَدَهٗ زُبَيْرَا قَجْرِي بُو  
 دَلِ زُمَهٗ بُو يَهٗ بِاَلِكِ جَانِ وُ جَسَدِ تِيكَ سَقْرِي بُو  
 لَو مَهٗ شَبِّ تَا بِسَحَرِ نَالِيَهٗ وَكُ مَغْنِي وُ عُوْدِي  
 صَمَّاسُرُ زُصَمَدُ شَوْقِ زِحَقِ دَابَهٗ وَجُودِي  
 كَمَرُ عَزَّازِيلِ بَدِيَّتَا نَهٗ دَبِيرِ غَيْرِ سَجُودِي  
 نَظَرَكِ وِي بَشْرِي لَبِّ شَكْرِي حُورِي سِرِشْتِي  
 نَادِرِمِ اَزْ اِمِّي وُ كَوْتَرُ وُ حُورِي دِهَشْتِي  
 اِي دِيبِي اَوْ بِخَوَهٗ جَارَكِ دِعْجِيمِ كُو بِهَشِ تِي  
 تَهٗ زُوَانِ قُوْسِ وُ كَفَانَانِ جِهٖ خَدَنَكِي دِيوَشِ تِي

أَوْهٌ مِنْ شَافِي دَرْدَانِ مَهْ جِهَ حَاجَتِ نِيْشْتِي  
گَر بِيكْتِ حُسْنُ وَ جَمَالًا خَوْهَ تَجَلَّا دِكْنِشْتِي  
دِيْتِنِ بَيْتِ قُدْسِ أَهْلِ زِيَارَاتِ رُحْبَشِ تِي  
سِيْنَهَ بُوْتِ خَانَهَ يَهَ اِيْرُو مَهَ زِدِيْمُ وَ قَدُو قِشْتِي  
بِدَلِ سَادَهَ جِهَ كَمِ اَزْ كُو تَجَلَّا نَهَ گَهِيْشْتِي  
أَوْهٌ مِنْ قِبْلَهَ جَنِيْهَتِ دَقِيْسَامُ وَ دَقْعُوْدِي  
صَمَّا سُرُ رُصَمَدُ شَوْقِ رُحَقِ دَايَهَ وَجُوْدِي  
گَر عَزَا زِيْلِ بَدِيْتَا نَهَ دِيْرُ غَيْرِ سُجُوْدِي  
قِبْلَهَ يَا أَهْلِ دِلَانِ گَر بِيكْتِنِ كَشْفِ جَمَالِي  
يَا تَجَلَّا كَهَ زِيْرُ تَاجِ وَ پَرَانِ قَوْسِ هِيْلَالِي  
كِي بِيْدَلِ كَافِرَهَ اِي سَجْدَهَ نَبِيْتِ جَنِيْهَتِ وَ خَالِي  
يَا نَدْتِ شَهْنَدَهَ بَايَاتِ دَوِي وَ قَتِ وَ مَجَالِي  
لَيْلَهَ الْقَدْرَهَ عِيْنِ اَوْ سَمْتِ وَ عِيْبَدَهَ دَسَالِي  
شَفَقَهَ كِيْرُ پَرْدَهَ هِيْلَانِي سَجَرِي شُوخِ وَ شِيْپَالِي  
اَيْسَانْدِيْمُ زَانُوَارُ وَ سُرِي شُبَهَ شَمَالِي  
مَشِيْهَا مَسْتِ وَ شَكْرُ لَبِ بَهَ دَامِي زِيْپِيَالِي  
نَهَ گِيْهَامِ سَجْدَهَ بِيْمِ پُرُ خَجْلِيْمِ اَزْ زِيْوَصَالِي  
حَادِرِي بَرْقِي لَدَلْدَا وَ تَجَلَّا وَ شَهُوْدِي  
صَمَّا سُرُ رُصَمَدُ شَوْقِ رُحَقِ دَايَهَ وَجُوْدِي  
گَر عَزَا زِيْلِ بَدِيْتَا نَهَ دِيْرُ غَيْرِ سُجُوْدِي

رُوھنِیَا چَشْمُ وِجْرَابَا مَه نَرَامْ هِیژِ دِیِرِمْ  
کُو دِزَنْدَانُ وُحِیْسُ خَانَهْ وِی بِنْدُو اَسِیِرِمْ  
زُخْدَنْگِیْنِ قَچَرِی سِیْنَه تَرِی گِزْمَهْ وِیِرِمْ  
دَل دَنِیْفَ حَلَقَهْ زُلْفَا سِیْهَا بُو وُعْبِیِرِمْ  
نِیْکَ پَرِیْشَانْ لَفْ وِشْتَرِی وِتَا بَیْنِ زِ حَرِیِرِمْ  
تُو هِیْبِی مِیْنِ دِدِنِی لَوُ دِدِنِی بِنْگَلَرُو مِیِرِمْ  
زِیْرُو مَالْ اَرْچَهْ نَه دِیِرِمْ تَه دِیِرِمْ تَه فَقِیِرِمْ  
زُ اَفِیْنَا تَه شَبَّالِی دِشْتَانْ شُبَه نَدِیِرِمْ  
زُ لَبِ لَعْلِ شُکْرُ بَار تَه وَاکْ شُکْرُو شِیِرِمْ  
مَه وِسْرَ تَا بَقْدَمْ صُهْنَه وَاکْ آتَشْ وُعُوْدِی  
صَنْمَ سُرْ زُ صَمَدْ شَوْقِ زُ حَقْ دَا بَه وُجُوْدِی  
گَرْ عِزْ اَزِیْلِ بَدِیْتَا تَه دِیِرْ غَیْرِ سُجُوْدِی  
بِی حِیْسَابْ شُوخْ وُشَبَّالِی \* لَمَلِی \* قَهْرُو غَدْرُ کِیْرْ  
نَه اُمْ اَنِیْنَه خِیَالِی نَه لِحَالِ مَه نَظَرْ کِیْرْ  
قَطْ نَکَرْ شَفِیْقَه لِبَاسِ غَضَبِی زَبَدَه دِیِرْ کِیْرْ  
عَلْتَا جُوْرُو جَفَا وُ اَلْمِی جِهَه بَیْگَرْ کِیْرْ  
عَلَلَانْدِیْنِ دِ فِرَاقِی سِیْمِی سِیْنَه بَکَرْ کِیْرْ  
اَهْ حَتّٰی مِیْرِنِی اَفْ وُ مَرَا دَاغْ وُ کَسْرْ کِیْرْ  
سَفَرَا شَامْ وُ عِیْرَاقِی لَه خَبُوشْ لَازِمْ وُ فَرْ کِیْرْ  
عَه دَا زَهْرُو رَقِیْبَانْ دِدِیْی شَهْدُو شُکْرْ کِیْرْ

اَمْ بُوِيْنِ بَيْتِ وُپَرَنَنْگِ لَوُ وُوصَالِي مَه حَذَرِ كِرِ  
 نَا زَكِ وُ نِي شَكْرُ وُ خُوبُ وُ شَرِيْنِ قَدْ وُ حُدُوْدِي  
 صَمَّاسُرُ صَمَدِ شَوْقِ رُحَقِ دَايَه وُ جُوْدِي  
 گِرِ عَزَا زِيْلِ بَدِيْتَا نَه دِيْرِ غَيْرِ مُجُوْدِي  
 ﴿ وَقَالَ اَيْضًا قَدْسِ سِرَّة ﴾

صَمَّاسُرُ وُ صَمَدِ نِي شَكْرًا لَبِ رُ نَبَاتِ  
 (أَحْسَنَ اللّٰهُ وَتَبَارَكَ) رِ سُرَاوِي صَمَمِي  
 اَنْوَرًا رَنْگِ فِرِيْشْتَه بَشْرًا حُوْرِ سِرِيْشْتِ  
 يَا رَمِيْسِكِ خَتْنِي خَالُ وُ خَطُ وُ كَا گُلُ وُ فِشْتِ  
 گِرِ خُوَه نِيْشَانِ سَقْرِي دَتِ دِكِرِيْتِ حُوْرِ بِيْشْتِ  
 كَمَبَا يَا تِي نَه بُتِ اَوْ بُشَكْدِيَه وُ دِيْرُو كَمِيْشْتِ  
 كُو نَصِيْبِ دَا وُ اَزَلِ حَقِ رِ مَرَا عِشْقِ تُوْشْتِ  
 فَيَنْدَه نَا كِيْنِ لِمَه اِسْمُ وُ نَه طَلِيْسْمُ وُ نَه نَفِيْشْتِ  
 ظَا هِرِي دَا مَه عَذَابِكِ وُه كُوْرِ بَا طِنِ فِه بِيْشْتِ  
 سُوْهْتِيْنِي دَا يَه هِنَا فِنَانِ وُ جِگِرِ نِيْكَ بِيْشْتِ  
 قَصْدِ وُ صَلِي مَه بِجَانِ كِرِ كُو قَدَا يِيْنِ وُ نَهِيْشْتِ  
 دَسْتِ نَهْلِيْنِ وُ طَلَبِ گِرْمَه دِرِي چِتِ سَرُو تِيْشْتِ  
 پِيْشْتِ نَادِيْنِ دُو هَزَارِ خَنْجَرُو تِيْرُو رِمُ وُ خِيْشْتِ  
 مَه سَرِي دَا نِيْه رِي وُ مِخْدِي بَسْتِيْه پِيْشْتِ



أَوْهٌ مِنْ رُوحٍ وَحَيَاتٍ وَأَوْهٌ مِنْ قِبَلِهِ ذَاتٌ  
صَنَمًا سُرٌّ وَصَمَدٌ نَى شُكْرًا لَبٌ زُنْبَاتٌ  
(أَحْسَنَ اللَّهُ وَتَبَارَكَ) زِسْرًا وِي صَنَمِي،

زَرِيَا دِيمِ دُرٌّ وَلَبٌ شُكْرًا عَشْوَهَ بَرِي  
يَا زِسْرًا تَا بَقْدَمِ تِيكَ زِعْبَانَه بَرِي

زِسْرًا بَرْدَه لَاهُوتِ بَصَدِ شِيوَه كَرِي  
بِيْتَه بَرْعَيْنِ شُهُودِ دِلْبَاسِ بَشْرِي

حَاشِ لَهِ تُو كَسَانِ دِي بِيْتِنِ أَتْ رَنْكَ زَرِي  
دَايَه بَرَقَنْدُ وَنَبَاتِي زِدُ وِلْمَلِينِ شُكْرِي

بِي تُو يَا لَبٌ شُكْرِي يَا تُو نَبَاتَا بَشْرِي  
اللَّهُ اللَّهُ جِه تَجْلَابَه زِسْرًا قَسْدَرِي

حَاجِيَانِ سِلْسِلَه بَسْتِينَه لِدُورَا قَمْرِي  
دُورِ بِيْتِي زُصْفَا بِيْنَه سَمَايَا سَحْرِي

بِي مُرُوتِ كُودُومِيرَانِ زِسْرِي مِي دِسْرِي  
أَوْ نَهِيلِينِ جِينِ طَوَافِي وَزِيَارَتِ حَجْرِي

زَمَزَمٌ وَغُلْفُلَه وَعُمْرَه وَعَيْدٌ وَعِرْقَاتٌ  
صَنَمًا سُرٌّ وَصَمَدٌ نَى شُكْرًا لَبٌ زُنْبَاتٌ

(أَحْسَنَ اللَّهُ وَتَبَارَكَ) زِسْرًا وِي صَنَمِي  
مِنْ بَدَلِ صُورَتِ جَانِ دِي زُبْتَانِ أَوْ بِيْتِي

أَوْ تَبِي سَرُورَا وَرَوَانِ دِي وَظَرِيفِينِ جِيْمِنِي

سوسین و سُنْبُل و گُل چرخه لَدُورَا سَمَنِی  
خَمَرِ بَانَ حَلَقَهٗ و چین دَانَهٗ و مِسْکَا خَتَنِی  
سَر دِدِن چَشْمَهٗ حَیْوَان و بَزْمَزِم دِرَنِی  
لِی چِه شِیرَانِیَهٗ اَللهٗ تَهٗ وِوِی کِیْفَت و چُنِی  
اَز دِیْم بَدْرَهٗ بَدِیْم لِی دِکَتِیْن گُفَت و کَتِی  
بِآیَقِیْن رُوْزَهٗ لَشَرْقِی و شَفَق دَآیَهٗ دِی  
غَلِیْم رُوْح قُدُس هَا نِیَهٗ نِیْت وِی بَدَنِی  
دِکِت اِحْیَای مَوَاتَان بَسْر و رَفَت و چُنِی  
تَهٗ نَهِن بَا و رُوْ اِیْمَان نَظَرِی دِی وِوِی  
چِه تَجَلَّآیَهٗ بُوِی قِبَلَهٗ مَلْک رُو دِدِنِی  
اَز رِی گَر بَدِیَا هُوْر دِکِرِن لَات و مَنَات  
صَنَمَاسْرُ زِصَمَد نِی شِکْرَا اَب و نِبَات  
( اَحْسَنَ اَللهٗ وَ تَبَارَكَ ) وِ سُرَا وِی صَنَمِی  
نِیْرَهٗ گِزَا مَسْت و شِیْرِیْن و گُل وِی سَرِیْنَهٗ وِ رَنَک  
شِکْر و لُوْ اُوِی مَنشُور وِ بَدَل اَهْن و سَنَنَک  
مَهٗ زَبْر ضَرْب اَمِیْنِی بُوَهٗ دِل پِیْت وِ پَرَنَک  
لَو مَهٗ شَب تَا بَسْحَر نَالِیَهٗ وَاک مَغْنِی و چَنَنَک  
دَامَهٗ صَد رَنَک عَدَا بِی و نَهَات دَر زِمَهٗ دَنَنَک  
هَسَنِیَان گِر تِیَهٗ نَا صُور و مَوِیْدَا هِیَهٗ و نَنَک

لَوْنَه هِشْيَارُ وَخُمَارِ بْنِ مَهْ نَه خَوَارِي مَسِي وَبَنَسْكَ  
 لِمَه اِبْرُو دُو كَمَانْدَارِ حَبَشْ هَاتِنَه جَنَسْكَ  
 يِنَه قَتْلَامَه دِدَسْتَانِ دُوسِيَه قَوْسِ زِبَنَسْكَ  
 دِر شِيْنِ مَه وَتِيْنِ مَه دُو هَزَارِ نِيْرُو خَدَنَسْكَ  
 جَنَكْرِي كُنْ دِكِنِ وَتِي دَبِيْنِ مِثْلِ نِفَسْكَ  
 مِثْلِ وَيِ كَافِرِ وَظَالِمِ قَه دِيْنِ كَسِ دِفِرَنَسْكَ  
 نَا زَكُ وَخُوبُ وَشَكْرُ خُنْدَه وَشِيْرِيْنِ حَرَكَاتِ  
 صَنَمَا سُرُ زِصَمَدِ نِيْ شَكْرَا لَبِ زِ نَبَاتِ  
 (أَحْسَنَ اللَّهُ وَتَبَارَكَ) زِ سُرَا وَيِ صَنَمِي

دِر يَا دُوسْتِ **﴿مَلَا﴾** يَكْ جِهَتِ وَسَادَه دِيْنِ  
 مَه حَتِي جَانِ هِيَه حَاشَا زِ طَلَبِ دَسْتِ يِهْلِيْنِ  
 يَا دِرِي سَرِ بَدِرِيْنِ يَا يُمْرَادِي وَصَلِيْنِ  
 مَه چِه پَرُو آيِ رَمِيْنِ بَرُوشِ شِيْرِيْنِ قِزَلِيْنِ  
 تَا أَبَدِ مَسْتِ وَهَلَا كِيْنِ زِ شَرَابَا اَزَلِيْنِ  
 زِ جَفَا وَسْتَمَا وَيِ زِ جَنَكْرِ پُرِ دِكَلِيْنِ  
 پَرْدَه يَا گُوشَه قَصَبِ يِي تُو زِ سَرْدِيْمِ هِلِيْنِ  
 كُو دِشَرَقِي مَه وَخُورَشِيْدِ زِ شَوْقِي بَطَلِيْنِ  
 لَو زِ سُرُ سُرْمَه دِدِرِيْنِ وَنَه مُحْتَاجِ كَلِيْنِ  
 مَسْتِ دِيْنِ تُوْرُو لَفَانِ مَارِ لِسْلَاوِي فِتْلِيْنِ  
 سُرْمَه دَارِيْنِ زِ سُرِي مَسْتِ وَ قُدْرَتِ كَمَلِيْنِ  
 مَه وَغَفْلَتِ دُو زِهَا دِيْنِ وَ زِ سَهْمِي خَجَلِيْنِ

عَشْوَه كَرَّ شِيوَه نُمَايَا مَه زُوِي رُوْحُ وُحِيَاَتُ  
صَنَمَاسُرُ زُصَمَدَنِي شُكْرَا لَبُ وَنَبَاتُ  
(أَحْسَنَ اللَّهُ وَتَبَارَكَ) زُسْرَاوِي صَنَمِي  
﴿ وَقَالَ أَيْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴾

|  |                                      |
|--|--------------------------------------|
| أَوْ دَلْبِرَا سُنْدُسُ دَبِرُ         | إِرُومَه دِي وَتَتِ سَحَرُ           |
| نُورَكُ مُنَزَّهَ بُو بَشَرُ           | دِيَسَا دَلْبَسِي صُورُ وُزَرُ       |
| رَشُ كَا كُغْلِي زُلْفُ چُونَه سَرُ    | بِسْكِينِ سِيَاهِ خَالِيْنِ دَقَرُ   |
| مِنْ بَسْتِي عَقْدَا نِيْتِي           | أَسُوْدُ بُو دَانِمُ سَجْدَهَ بَرُ   |
| مِيْرَانُ بَقْتَلِي كِرُ غَدَرُ        | غَفْلَتُ بَسِرُ دَا مِنْ نَظَرُ      |
| بِي مِيْرُوْتِ أَمَانِجِ كِرُ جَسْكَرُ | تِيْرُ دَانَه دَلِ شَاهِ مَجَرُ      |
| وَصَفَانُ نَشِيْمُ لِي أَتُ قَدَرُ     | قَرُ بَادُو أَفْتَانُ صَدُ كَسَرُ    |
| سُبْحَانُ زِشَاهِ قُدْرَتِي            | زَانِمُ كُورُ وُزُ بُو هَانَه دَرُ   |
| هُوسْتَايِ بِيْرُ قُدْرَتِ لِبَالُ     | سُبْحَانُ زُتَه شَاهِ جَلَالُ        |
| دِيْمُ زُفُدْرَتِ خَطُو خَالُ          | خَاصَاتَه دَايِي أَتُ جَمَالُ        |
| فِيْرَا مَه دِي بَدْرَا كَمَالُ        | كِفْشُ بُو دَقُوسِيْدَا هِلَالُ      |
| وَآنُ بِيكُ عَمْسْتِي دَايَه بَالُ     | لِي بُونُ نِقَابِ چُو كَانُ وُدَالُ  |
| بِيْشِجَانَه سَرُ نُورَا زَلَالُ       | لِي سِيْرِي بَايِي شِمَالُ           |
| مُطْرِبُ وِرَه وَتَه وَ مَجَالُ        | قَطُ كَسُ دِيْنِ أَتُ رَنْكُ مِثَالُ |
| سَاقِي وَرِيْنِ خَمْرَا حَلَالُ        | زَا زُ پَسَايِي رَا نِسَالُ          |
| زُلْفِيْنِ لِدُورَا جِيْبِيْتِي        | جَارَكُ زُسْرُ دِيْمِي فِيمَالُ      |

زلفین مُمْتَبِرَ کَاکَلِینِ  
 تَا تَا بَدَائِ دَائِ قَتْلِینِ  
 دَائِی نَسِیمِ تِیکِ مِیَلِینِ  
 اَبَلَقِ زُقْدَرَتِ خَمَلِینِ  
 تِی عَنَدَلِیبِ وِبُلْبُلِینِ  
 غَفَلَتِ مَه دِی لَوِ حَجَلِینِ  
 مَجْرُوحِ تِیرِینِ قِزَلِینِ  
 نِی پَرْدَه یِ جَارِکِ هِلِینِ  
 پَرِسی لِمِهرِ دَارِ خَوَه کَه  
 بَس قَهْرُ وَا زَارِ خَوَه کَه  
 شَفَقِی بَدِیدَارِ خَوَه کَه  
 لِی اَمْرُ وُقْرُ وَا رِ خَوَه کَه  
 گَسْتِی رِ شَمَارِ خَوَه کَه  
 بَلْفِظُ وِ گُفْتَارِ خَوَه کَه  
 لِی کَشْفِ اَسْرَارِ خَوَه کَه  
 حَیْرَانِ رِ قَتَارِ خَوَه کَه  
 وَر سَرْدَه جَارِکِ کَشْتِیَانِ  
 بَرْدَه عِلْدَا خَمَرِیَانِ  
 دَاغِینِ شَهِیدُ وِ سُوْهْتِیَانِ  
 کُو وِ مُعْجِزَا خَمَارِیَانِ

بِسْکِینِ سِیَاهِ رَنَکِ مُنْبَلِینِ  
 چِینِ چِینِ بِعَسْتِی سِلْسِلِینِ  
 وِی قَسْتَه خَالَا فِلْفِلِینِ  
 وِی بُغْجَه یِ گُلِ کَسْتِینِ  
 رُوْزِ هَا تَه بَرَجَا مُنْبَلِینِ  
 مَحْرُومِ وِ مَهْجُورِ دَلِ کَلِینِ  
 رَحْمِیکَه پُرِ سُوْهْتِی دِلِینِ  
 بَا فِی قَبَا ظَلَمْتِی  
 لِمَجْدُوبِ وِ حَالِ دَارِ خَوَه کَه  
 قَسْتَا بِرِ شَدَارِ خَوَه کَه  
 تِیکِ غَرَقِ اَنْوَارِ خَوَه کَه  
 شَهِیدِ نُوْبَارِ خَوَه کَه  
 لَعْلِ شَکَرِ بَارِ خَوَه کَه  
 دَرْمَانِ کُلِ دَارِ خَوَه کَه  
 مَخْمُورِ خَمَارِ خَوَه کَه  
 کَشْتِیْنَه تِیرَا مُحَبِّتِی  
 اَخْتَرِ مَه یِینِ خَوَه یِ نِگِیَانِ  
 بَادَتِ سَحَرِ رِیحَانِیَانِ  
 دَاغِیْنَه لِی وَاکِنِ تِلِیَانِ  
 رُوْحِ یِ تَه دِی سَا سَرْمِیَانِ

زوان شفقہ و دلداربان  
ضربا فراق و بہربان  
خو ناکبرین شفا تاربان  
چندی کو رو دین قبلتی  
عالم دبر حکم تہ بی  
لبس تہ کینخہ و خارہ بی  
شہت گلا ہر غنچہ بی  
آگہ ز عشاقین خوہ بی  
در حق مہ لی بی پردہ بی  
پُر شفقہ و خوش معنہ بی  
بشیرتہ دا پروا نہ بی  
سوینہ ناری فرقتی  
فرقت زجان پُر زحمتہ  
باسہل عاشق رُوح دتہ  
ہرچی دبند یدا کتہ  
ذوق و صفاء و صحبتہ  
آنجا زناگہ غفلتہ  
اللہ چہ وی بی مروتہ  
وی قستہ جان بنما کتہ  
انصاف ز مہر و بان نہ تی

ہیز نابرم قط ہیفیان  
باللہ و نال و زاربان  
تشبیہ ثوتا کین چیان  
لی ہیز دخوا زین شکر بان  
چندی دنی بت ہر ہبی  
ہر جی دنی تہ ہر وہ بی  
دائم برمزو عشوہ بی  
وی بونچہ بی خار تی نہ بی  
چشمک لائحوال مہ بی  
ساغر مدام پُر بادہ بی  
بہتر برحم و شفقہ بی  
مخمور چہنقین شہلہ بی  
درد غدار بیم فرقتہ  
عاشق مرن ہر ساعتہ  
لی دلبر او رنگ عادتہ  
اول ددت بی اُلقمہ  
حماقک کو او فیرارتہ  
شیری جفا بی لی دتہ  
رحمی بعاشق نایتہ  
حتی کو دل قنج زی شہ

دَا مُعْجِزِي پَيْنْدَا كِرِتْ  
 بَا سِحْرِ بُو سِينَا كِرِتْ  
 دِيسَا شَهِيدَانِ رَا كِرِتْ  
 جَارَكْ غَرِيَانِ شَا كِرِتْ  
 مِسْكِي دَجَر حَانِ دَا كِرِتْ  
 شَقَقِي كَه بَارَبِ دَا كِرِتْ  
 صَد حَلَقَه چِين چِين بَا كِرِتْ  
 اَمْر هُمَا بُونِ سَرَمَه تِي  
 خَا كَا رِيَا بَارِ خَوَه بِيْتْ  
 خُوِي بَحُوْتِ رَنْكْ غُنْجَه بِيْتْ  
 لِي زَا مَرِ بَارِ غَا فِيلِ نَه بِيْتْ  
 طَبَعِ كُوِي بَارِ لِي اُو وَه بِيْتْ  
 فِيرَا بِرَحْمِ وَ شَفَقَه بِيْتْ  
 دَلِ شُبُهَتِ آيِنَه بِيْتْ  
 خَالِ اَسْوَدُ وِ دِيمِ قَبْلَه بِيْتْ  
 فَيَكْرَا بُوِي رِنِ صُحْبَتِي  
 وَكْ مِنْ دِزْنَدَانِ تَه بِيْتْ  
 مَجْرُو حِ پِيئَكَانِ تَه بِيْتْ  
 هَر رُو زِي قُرْبَانِ تَه بِيْتْ  
 دَا ئِمِ دَقْرَمَانِ تَه بِيْتْ  
 نَارِ قَسْتَه جَانِ يَنْمَا كِرِتْ  
 مَنزَكْ زَرَنْكْ عَيْسَا كِرِتْ  
 وَاو لَعْلِ شَكْرِ خَا كِرِتْ  
 نَانِ كُوْلَه يَانِ آزَا كِرِتْ  
 رَا سْتَبِي بَدِ بِيضَا كِرِتْ  
 دَا خُو شِ يَكْتِ اِحْيَا كِرِتْ  
 رَشِ كَا كَمَلَانِ تَا نَا كِرِتْ  
 هَمِيَانِ لَدِيمِ طَعْرَا كِرِتْ  
 عَاشِقِ دَفِي دَلِ سَادَه بِيْتْ  
 صَد دَاغِ دَدَلِ وَكْ لَالَه بِيْتْ  
 وِي جَانِ فِدَا شُبُهَتِ مَه بِيْتْ  
 دَا ئِمِ بِي سَمِي وَ جَسَدَه بِيْتْ  
 بَارِ زِي دَكْبَلِ لِي بِرَدَه بِيْتْ  
 وَكْ غُنْجَه عَاشِقِ دَلِ قَه بِيْتْ  
 عَشِقِ وَ جَمَالِ رِيكْ زَيْدَه بِيْتْ  
 بِي شِ هَر دُو نُونَانِ سَجَدَه بِيْتْ  
 اِي كُوِي مِي نَدَانِ تَه بِيْتْ  
 سَر بِنْدِ چَو كَانِ تَه بِيْتْ  
 بِنْمَاوُ تَالَانِ تَه بِيْتْ  
 بِي مَارِ مُؤَكَّمَانِ تَه بِيْتْ

مُشْتَقُ وَ حَيْرَانِ تَه بَت  
 دِي مَسْتِ فِنْجَانِ تَه بَت  
 مُوچِه زَبَرِ خَوَانِ تَه بَت  
 هَر دَمِ بِخُونِي حَضَرِي  
 خَمَرِي بِخُونِ خَوَارَانِ نَدِي  
 وَآن رِي دِگَلَزَارَانِ نَدِي  
 بُووآن زُوَيْنِ خَارَانِ نَدِي  
 كُورَانِ تُو اَنُوَارَانِ نَدِي  
 لِي دَسْتِ بَدِ كَارَانِ نَدِي  
 نَيْفِ مَه وَخَوَه اَسْتَارَانِ نَدِي  
 دَر دَانِ بِيْمَارَانِ نَدِي  
 رِي شِنِ نَدِيرِنِ طَاقْتِي  
 شُبُهْتِ (مَلِي) رَنْجُورِ بَكِي  
 شُونَا بَرِي نَانِ كُورِ بَكِي  
 زِ هَرِ خَوَه مَه مَأْمُورِ بَكِي  
 مَحْرَمِ سَرَايِ حُورِ بَكِي  
 زُوِي بَادَه يِ مَخْمُورِ بَكِي  
 قِيضِي لِدَا دَا قُورِ بَكِي  
 دَا لَانِ وَخَالَانِ دُورِ بَكِي  
 وَقْتِ سَحَرِ مَه بَادَتِي

حَبْسِي دِر زَنْدَانِ تَه بَت  
 سُوَهْتِي زِهَجْرَانِ تَه بَت  
 وَي بَهْرُ دَرِي شَانِ تَه بَت  
 لِي لُطْفِ وَ اِحْسَانِ تَه بَت  
 جَامَانِ بِاَغْيَارَانِ نَدِي  
 وَرْدَانِ مِرْدَارَانِ نَدِي  
 رَبْحَانِ وَ كَلَنَارَانِ نَدِي  
 تُو رَمَزُ اَسْرَارَانِ نَدِي  
 آزارِ مِهْر دَارَانِ نَدِي  
 بِنُونِكِي بَارَانِ نَدِي  
 تِيرَانِ زُنُوبَارَانِ نَدِي  
 زُغْبِرْسِي جَارَانِ نَدِي  
 بَسِ عَاشِقَانِ مَهْجُورِ بَكِي  
 قَلْبِي شِكْسْتِي هُورِ بَكِي  
 شَمْعَامَه زِي پُر تُوْرِ بَكِي  
 تَنهَا مَه يِ دَسْتُورِ بَكِي  
 بَوَصْلَا خَوَه دَا فَنَفُورِ بَكِي  
 نَيْفِ كَاسَه يَا فَر تُوْرِ بَكِي  
 دِي مِي زَر نَسِكِ كَا فُورِ بَكِي  
 يِ عَالَمِي مَقْهُورِ بَكِي



وقال ايضا قدس سره

(من نوع ترجیع بند)

|                             |                           |
|-----------------------------|---------------------------|
| مه بدل نیر گزین خاصه دین    | سمن و یاسمین تازه دین     |
| نازک و نئی شکرین تحفه دین   | سوسین نازک و تر و نده دین |
| دلبرین دیم در و در دانه دین |                           |

|                            |                            |
|----------------------------|----------------------------|
| کوکبین شوق و شفق زهره دین  |                            |
| ناز پرورده و شهزاده دین    | سایه پرورده مه بی پرده دین |
| سرو قدیم گل و لب غنچه دین  | آیسه الله شریف نسخه دین    |
| لی با عراب و خط و جزمه دین | دلربایان نه تینی غمزه دین  |
| بسیجا صفتی عشوه دین        | سامری بحر صفت شیوه دین     |
| صنمین سر ز صمد هر مه دین   | ز مه آسود حجران سجده دین   |
| ز بارت مه زوان بوسه دین    | طره یا شنسک دل آشفته دین   |
| مهر دارین خوه دپو مرده دین | بیشکشاتمه دوصد نافه دین    |
| صدهزار اطلس وهم خاره دین   | هر لبو زینت و خملا ته دین  |
| تخته بند و صفتین قیصری بی  | دین بری حوری مثالی زری بی  |

نازکی نئی شکرری سر پری بی

|                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| پُر ز دیناته غریبم خانم | ز نه سر تا بدم حیرانم |
| هر بجان نشنه لب لملانم  | دل دیندا گرها زلفانم  |
| یوسف جرعه کش هجرانم     | نقطه دائره زندانم     |
| لوشبی دائره سرگردانم    | باده نوش قدح حرمانم   |

بِدَلِ آتَشِ زَجَسْكَرِ بُرْيَانِمِ  
 عَاشِقِ نَازِكِ وَ مَحْبُوبَانِمِ  
 كَلِّ بَاغِ اِرَمِ بُوَهْتَانِمِ  
 چِه طَبِيعَتِ بَشَرُو اِنْسَانِمِ  
 دَرِيَا يَارِ لَرِيزَا صَانِمِ  
 صِبْهِي عَيْدِه اَزِ پِي زَانِمِ  
 خُوشِ پَرِيَنْدَارِ كِي بِدَرَمَانِمِ  
 زُخْدِ پَرَا فَكِه بِنْدَا بَرِي پِي

لَو پَرِيشَانِمِ وَ پَرِ اِيشَانِمِ  
 ثُومَه بَيْنِ پِي سَرُو پِي سَامَانِمِ  
 شَبِ چِرَاغِ شَبِ كَرْدِشْتَانِمِ  
 لَه النَّحْمَدِ چِه عَالِي شَانِمِ  
 لَو دِ اِقْلِيمِ سُخْنِ خَاقَانِمِ  
 كُو بِيكِيَرِ اَنَه سَحَرَقُرْبَانِمِ  
 جَارَه كِي شَفَقَه كَه رُو حِمِ جَانِمِ  
 دِينِ بَرِي حُورِي مِشَالِي زَرِي پِي

نَازِ كِي نَيْشِ كَرِي سَرِ پَرِي پِي

سُوسِنِي نَازَه وَ مِشْكِينِ وَ آلَانِ  
 فَكِه جَارَكِ تُو زُدُورَا خَالَانِ  
 خَنْجَرُ و شِيرُ وَ رَمِيْنِ قَتَالَانِ  
 كُو چِه اِسِيرِيْنِ دَدَسْتِ حَيَالَانِ  
 كُو اَشْكَلِ رَقَمِ سَرِ سَالَانِ  
 زَمَزِمُ وَ دَنَسْكَ وَ زَمِيْنَسَا لَالَانِ  
 لَو دِنَالِيْنِ زَنَسَقِ عَبْدَا لَانِ  
 عَنبَرِيْنِ خَمَرِي وَ سُوْسُونِ آلَانِ  
 مِضَرِي بِيْنِ وَ اَنِ دَلِ زَمِه كِر كَالَانِ  
 كُو بُو بِيْنِ دَا نِرِه شُبْهَتِ هَا لَانِ  
 كُو چِمَانِ دِيْنِه زَرَنَسْكَ كُو پَالَانِ

بَسِ پَرِيشَانِ كِه لَسَرِ سَرِ مَالَانِ  
 زُدَلِ اُمِ دَا يِنْدِه بَرِ چِنَسْكَ اَلَانِ  
 نَظَرِي وَ رُ بِيْدَه صَا حِبِ حَالَانِ  
 لَو اَلْفِ تِيْنِ مَهِ دَحْرَفِيْنِ فَا لَانِ  
 تُوِي مُرَادَا مَهِ زِعْرَعَرِ بَالَانِ  
 جَدْبَه دَا مَهِه مِه زَارِ اَحْوَا لَانِ  
 كُو عَمَسْتِي دِدَرِنِ يَكِ پَالَانِ  
 صُوَهْرُ وَ زَرِشْتَرِي وَ چِي چَكِ آلَانِ  
 تَه زَقُوْسُ وَ قَزَحِيْنِ خَلِخَالَانِ  
 خَمَرِي بِيْنِ خَمِ زَدَه نَسَبَتِ دَا لَانِ  
 مِضَرِي اَنِ وَ رُ بِيْدَه بَرِ سِيْقَا لَانِ

زُهره رانگی و شفق مُشتری بی دین بری حوری میثالی زری بی  
نازکی نیشکری سر بری بی

|                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| سُنبُلانِ نازِه مُشتا نَکری          | طُرّه باشَنگِ مُطَرّا نَکری       |
| خَمَرِ یانِ شِیفَتِه طُغَرّا نَکری   | عَرعَری خَاره و دِیبا نَکری       |
| دَل و دینِ غارت و بِنَمّا نَکری      | سَر سَو دَا زَدَه سَو دَا نَکری   |
| گُهرِ بی نَرگِسِ شِیلا نَکری         | کُشتِی خَنجَرِ برّا نَکری         |
| سَاعَتِی فِی سَعَتِی رَا نَکری       | مَه زَفِیدَا خَوَه تَسلا نَکری    |
| بِی خَرّا مِی لِمَه مَسْتانَه کِری   | زِمَه دَل کَعَبَه و تُخانَه کِری  |
| دَعوَه بِی دَلبَری بِی دَا نَکری     | جَلوَه بِکِ مِیری و شَهاانَه کِری |
| پِش شَمعَا خَوَه مَه پَر و آنَه کِری | دَل غَمَدِیدَه مَاشا نَکری        |
| لِمَه بِی پَر دَه تَجلا نَکری        | وُهَه جَارکِ مَه تَولا نَکری      |
| غَنجِکِی قَنجِ * (مِلا) نَکری        | جَنگَرِ رِشِ مُداوا نَکری         |
| بِکَرِی عَاشِقِ و پَر و آنَه کِری    | لِشَهِیدِی خَوَه تَمَاشا نَکری    |
| مَاوَه دَلبَرِ دَکِرِنِ دَلبَری بِی  | دین بری حوری میثالی زری بی        |

نازکی نیشکری سر بری بی

هَر دُو قَوَسینِ تَه زَقُدَرَتِ نَه وِیَنگِ

زِی عِیزانِ بِر شِینِنِ مَه خَدانگِ

بَدَرِنِ سِینَه بِسَرِ پَنجَه پَلَنگِ رُومِ پُشتِ دَتِ عَجَمِی بِلتَه فِرَنگِ

بِی نَه وَاکِ وَاقِعَه یَا گِیو و پَشَنگِ هِلبِتِنِ قَنجِ و زِیَفِ آتَشِ جَنگِ

نِینِ سُوآشِی حَبَشِ و نُوی و زَنگِ

سُو دِزائی چِه نَهَنگِ چِه نَهَنگِ

تَكْه لَعْلَانْ تُو وُسَرْ شَكْرَ نَسَنَكْ  
كُوڙ مُرَادَا تَه بُوڀين پيت و پَرَنَسَكْ  
مَسْتِ جَوْرَا تَه مَه يِ بَادَهْ وُوبَنَسَكْ  
پِيَتَه جَانَا لِهَ عَالَمْ بُوڀسَه طَنَسَكْ  
وُجَفَايَا تَه نَمَا قَطْ لِهَ رَنَسَكْ  
تُو دَزَا يِ جِه دِڀيوتِ نَسِي وُ چَنَسَكْ  
وُجِه پِيئوسْتَه دِنَالِي سَرَادَنَسَكْ  
مَه دَخُونِ قَدُو بَرُونَا تَه يِ شَنَسَكْ  
نِيرَ گَزِينْ مَسْتِ بِنَا زُو نِيرَنَسَكْ  
لِي تُو طُوڀِي وَا زِي خَسْتَه يِ لَنَسَكْ  
جِه بِيكَمْ فِينَدَه كُو اِبْقَارَه دَرَنَسَكْ  
مُطْرَبَانْ دَا نَكْفِنْ چَنَسَكْ وُچَنَسَكْ  
هَا نَدِتْ پَرَدَهْ آيِينَه زَنَسَكْ  
كُو وُچَنَسَكَا مَه بِنَالِتْ خَرُچَنَسَكْ  
وَكْ \* (مَلَا يِ) \* هِزَار رَنَسَكْ وَا هَنَسَكْ  
بِفَغَانْ پِيَتْ زَبَرْ صَدْ فَرَسَنَسَكْ  
جِه خَبَرِ دِمْ زُو دِلِي تِي وَا كِي سَنَسَكْ  
دَكُوڀِي عَاشِقِ مِسْكِينْ بَتَفَنَسَكْ  
نَكِرِي تَرَكْ تُو نِي كَا فِرِي يِ  
دِينْ بَرِي حُوڀِي مِشَالِي زَرِي يِ  
نَا زَكِي نِي شَكْرِي سُر پَرِي يِ

بِقَدِي نِيرِمْغِزَا بُهْتَانِي      نَا زَكَّكَ شَنْكَ شَبِي رِبْحَانِي  
 چِه خَطِ اَشَكْنَه شِيرِينِ رِيْحَانِي      كُو تَه يِي نَسَخِ كِرِي دِيوَانِي  
 اللَّهُ اللَّهُ رُجِه رَنْكَ اِنْسَانِي      بُو سَفِ لَبِ شَكْرِي عِبْرَانِي  
 بَسَه كَرُو كُ تَه بِدِيرِتِ نَانِي      حُو رِيِينِ رُوْحِ صِفَتِ رُوْحَانِي  
 وَكَ تَه سَرَتَا بِقَدَمِ نُورَانِي      وَكَ تَه حَاشَا هَبْتِيْنِ شِيْرَانِي  
 (أَحْسَنَ اللَّهُ) زِيْرَا سُبْحَانِي

كُو جَمَالِكَ وَهَ مُنْزَهَ آني

دِمِثَالِكَ بَشْرِي دَا دَانِي      مَه بِالْهَامِ اِلْهِي زَانِي  
 بِنِشَانِ قُدْرَتِ يِي نِشَانِي      چِه نِشَانِ ظُلْمَتِي نُورِ اَفْشَانِي  
 لِيْجَمَالَا صَمْدِي بَرَهَانِي      تُو لَدَرِ حَقِّ مَه جِرَا اَرْزَانِي  
 كُو سَحْرَه مَشِي سِيْرَانِي      تَه (مَلَانِي) خَوْه قَه جَارَكِ نَانِي  
 بَسَرِ اَفْرَازِي وَعَالِي شَانِي      سَجْدَه بِيْتِ بَرِ قَدَمَا سُلْطَانِي  
 نَه تِنِي رُوْحِي تُو رُوْحِ وَجَانِي      زِيْنَتَا حُسْنِ وَ سُرَا خُوْبَانِي  
 تَاجِ فَرْقِ سَرِ مَحْبُوْبَانِي      تُو بَشِيْرَانِي وَ لَبِ شَكْرِي يِي

دِينِ بَرِي حُوْرِي مِثَالِي زَرِي يِي

نَا زَكَّكَ نِي شَكْرِي سُرِ بَرِي يِي

❦ وَقَالَ اِيضًا قَدَسِ سِرَه ❦

(من النوع المستتر ان باللغة العربية)

يَا رَامِي قَلْبِي بِسِهَامِ اللِّحْظَاتِ هِيْنَهَاتِ نَجَاتِي

مَا زَالَ فِدَاءُكَ رُوْحِي وَحِيَاتِي مِنْ قَبْلِ مَمَاتِي

نَمَقْتُ إِلَى بَابِكَ يَا قُرَّةَ عَيْنِي بِالذَّمْعِ كِتَابًا  
أَشْهَدْتُ عَلَى الْوَجْدِ مِدَادِي وَدَوَاتِي سَلَّ مِنْ عَجْرَاتِي  
مُدَّ زَيْنُكَ الدَّهْرُ بِأَزْهَارِ جَمَالِ بَارَوْضَةِ حُسْنِ  
أَخْجَلْتِ طَلَّ الْوَرْدِ بِحَبِّ الْوَجْنَانِي بَيْنَ الرَّمَاتِي  
جِلْبَابِ دُجَى صُدُغِكَ إِلْهَابِ فُؤَادِي بِحُكَيْكَ عِيَانًا  
نِيرَانُ جَحِيمِي حُجِبَتْ بِالشَّهَوَاتِي مِنْ كُلِّ جِيهَاتِي  
فِي ظُلْمَةِ أَسْدَاغِكَ مُذْ أَصْبَحَ مِسْكَ بَاظُنِّي حَرِيمِ  
قَدْ أَحْرَقَ فِي الصَّيْنِ قُلُوبَ الظُّيَّاتِي نَارُ الحَسْرَاتِي  
كَمْ تَحْرَقُ أَحْشَائِي وَفِي فَيْكَ زُلَالٌ وَالشَّارِبُ مِنْهُ  
بِحُكَيْ خَضِرٍ أَمُورِدُهُ مَاءُ حَيَاتٍ لَا فِي الظُّلْمَانِي  
مِنْ ﴿أَحْمَدٌ﴾ فِي لَيْلَةِ أَسْدَاغِ مِلاَحٍ لَأَحْتِ كَلِمَاتُ  
مَنْ يَسْمَعُهَا فَاحَ عَيْسِكَ الدَّعَوَاتِ جِيئِبَ النَّدَوَاتِي  
يَا مَنْ مَلِكِ الْإِنْسِ بِلُطْفِ الْمَلَكَاتِ فِي حُسْنِ صِفَاتِ  
حَرَكْتَ جُنُودِي بِسُنُونِ الحَرَكَاتِ بِأَجْنَّةِ ذَاتِ  
الْعَارِضِ وَالْحَالِ وَأَسْدَاغِكَ حَقَّتْ أَطْرَافُ مُحَيَّاكَ  
وَالْجَنَّةُ كَيْفَ احْتَجَبَتْ بِالشَّهَوَاتِ مِنْ كُلِّ جِيهَاتِ  
إِنْ ضَاقَ عَلَى التَّوَسُّعِ عِبَارَاتُ لِسَانٍ لَا عِبْرَةَ فِيهِ  
فِي الثَّقَلِبِ نِكَاثُ كُتِبَتْ بِالعِبْرَاتِ تَحْكِي نَكْبَاتِي  
قَدْ سَأَلَ عَلَى بَابِكَ أَنْهَارُ دُمُوعِي لَيْلًا وَنَهَارًا  
فَالرَّحْمُ عَلَى السَّائِلِ أَوْلَى الحَسَنَاتِ يَوْمَ العَرَصَاتِ

كَرَّرَ عِدَّةَ الْوَصْلِ وَصَلَهَا بِخِلَافٍ فَالْوَعْدُ كَفَيَانِي  
وَالصَّبُّ يَرَى لَذَّتَهُ فِي الْفَلَوَاتِ مِنْ ذِكْرِ فُرَاتِ  
لَوْ مَرَّ عَلَيَّ تُرْبِي مِنْ جِسْمِكَ ظِلُّ بِأَمْوَانِسَ رُوحِي  
حَيَّاكَ مِنَ الْقَبْرِ عِظَامِي وَرَفَاتِي مِنْ بَعْدِ وَفَاتِي  
فِي خَطِي إِذْ أَنْقَلُ مِنْ فِيهِ مِثَالُ يَحْكِيكَ بِلُطْفِ  
مِنْ شَارِبِهِ (الْمُخَضَّرُ) رَوَى فِي الظُّلُمَاتِ عَنِ عَيْنِ حَيَاتِي  
(١) وَقَالَ الْفَاضِلُ أَحْمَدُ بِأَسْمَاءِ رَحْمَةِ اللَّهِ

يَا رَأْمِي قَلْبِي بِسِهَامِ اللَّحْظَاتِ هَيْهَاتَ نَجَاتِي  
مَا زِلْتُ فِدَاءً لَكَ رُوحِي وَحَيَاتِي مِنْ قَبْلِ مَمَاتِي  
نَمَقْتُ إِلَى بَابِكَ يَا فُرَّةَ عَيْنِي بِالْدمْعِ كِتَابًا  
أَشْبَدْتُ عَلَيَّ الْوَجْدَ مِدَادِي وَدَوَاتِي سَلَّ مِنْ عَبْرَاتِي  
جِلْبَابُ دُجَا صُدْعِكَ قَدْ أَصْبَحَ مِسْكًَا بِأَطْبِي حَرِيمِ  
قَدْ أَحْرَقَ فِي الصَّيْنِ قُلُوبَ الطَّبَّيَاتِ نَارُ الْحَسْرَاتِ  
كَمْ تَحْرَقُ أَحْسَائِي وَفِي فَيْكَ زُلَالُ وَالشَّارِبُ مِنْهُ  
يَحْكِي خَضِرًا مَوْزِدُهُ مَاءُ حَيَاتِي لِأَنَّ الظُّلُمَاتِ  
مِنْ أَحْمَدَ فِي لَيْلَةِ أَصْدَاغِ مِلَاحٍ لَأَحْتِ كَلِمَاتُ  
مِنْ تَسْمِيَّتِهَا فَاحَ عَسْكَ الدَّعَوَاتِ حَيْبِ الْعُدُواتِ

(١) فمن الاطلاع على هاتين القصيدتين يظهر ان احمد باشا اقتبس كثير من ألفاظ قصيدته ومعانيها من قصيدة خضربك والملا اخذ قصيدة احمد باشا برمتها بنوع تغيير وزيادة بيتين عليها ونسبها الى نفسه والله اعلم بالحقيقة وكان يوجد اغلاط في قصيدة الملا من ناسخي ديوانه كما وقت كذلك في كثير من قصائده الكردية ولكننا صححناها بعد ان وقفنا على هاتين القصيدتين حتى استقام معناها.

وبهذه القصيدة تنهي نسخة ديوان الملا الموجودة في جزيرة ابن عمر ببلدته المنسوب اليها وقد رأينا ثلاث نساخات منها عليها تلاوة نظم الملا منسوبة اليه في بعض من النسخ الاخرى.

﴿ رباعی من کلام الملا قدس سره ﴾

قَوْنِی دِهْلَایِ بَدَلَایِ کَشِیَا بِنَوَانَه زِشَنگِیِ بَدَرَنگِیِ مَشِیَا

مَارِی زِحَرِیْرِی دِعْبِیْرِی خُوشِیَا

مَآوَرَبُو زَوَانَ زُفِ دِزَنگِیِ وَشِیَا

( اَبْضَا )

آخَا قَدَمَا مُحْتَرَمَا پَنَایِ پَرِی مَه

وَکَ طُوطِیِ پِیَاپِیِ زَبَانَ شِکْرِی مَه

هَر لِحْظَه دِیِ بَیْتِ کُو دِجِیْم رَهَنگِذَرِی مَه

اِیْدِی چِه بَیْزِیْم کُو کَرِیْم اِنِنِ کَرِیْمَه

( اَبْضَا )

شِمْشَادُو خَرَامَکَ کُو مَه دِیِ بُو سَحَرِی

جَامَکَ زِشَرَابِ بَمَه دَا وِی قَمَرِی

نِیْرَکَ کُو زَقُو سَبِیْنِ دَوِی دَا جِگَرِی

قُرْبَانَ خَوْه کَبِیْرَ جَانِ شِرِیْنِ رُخِ فَنَرِی

( الخَاتَمَه )

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿ وَقَالَ اَيْضًا فَمَا نَسَبَ اِلَيْهِ قَدْسٌ سِرَّةً ﴾

اَللّٰهُ سَحَرَ كَاھَا اَزَلْ بَلْمُومِ عِشْقِی شُمَّلَه دَا

تُورَا جَمَالًا لَمْ يَنْزَلْ ذَاتِی تَجَلًّا بِأَخَوْه دَا



فِي إِسْمٍ وَأَنْتَارُ وَصَفَاتُ  
 خَفَّ بُو دِسْتَرُو پَرْدَه دَا  
 جُوشِشِ نَه دَا بُو بَحْرِ جُودُ  
 بَكْ زِي تَجَلَّايِ نَه دَا  
 فَيَكْرَا دِيكْ ذَاتِ جَمِينِ  
 وَأَنْ لِيكَ نَازُو عِشْوَه دَا  
 حُسْنُ وَجَمَالَا بِي مِثَالِ  
 دِيسَا خَوَه لِي پَرُو أَنَه دَا  
 حَقِّ عَاشِقِي ذَاتِ خَوَه بُو  
 نَقْلُو رَوَابِتِ بِي وَه دَا  
 إِسْمُ وَكَمَالَاتِينِ دِخَسِ  
 فِي نُورِ أَوْ پَرْتُو فَه دَا  
 عَالَمِ خَوِيَا بُو مَا دِنَا  
 رَنَكْ رَنَكْ بَرَقِ وَلَمَعَه دَا  
 نُورَا سَيِيدَه صَادِقِي  
 لَرَزِينِ وَتَاوُجْدَبَه دَا  
 لَوِ مِنْ بِيچَشَمِ دَلِ دِبَه  
 لَامِعِ دِمْرَاتَا مَه دَا  
 مَعَشُوقُ وَعَاشِقُ لَا تَكِينِ  
 هَرِ بَكْ دِمَعْنَايِ خَوَه دَا

ذَاتِي تَجَلَّأُ بُو لِدَاتُ  
 سِرًّا حُرُوفِينِ عَالِيَّاتُ  
 ذَاتِي مُقَدَّسُ بُو وَجُودُ  
 وَصَفُ وَإِضَافَاتُ وَفِيُودُ  
 حُسْنُ وَجَمَالِي خَوَاسْتِ أَفِينِ  
 نُورًا قَدِيمِ بُو وَعِشْقُ وَفِينِ  
 عِشْقًا زُنُورًا لَا يَزَالُ  
 إِسَانِدِ بِلْمُومُ وَشَمَالِ  
 حُسْنُ وَ مَحَبَّتِ هَرِ هَبُو  
 مُحْتَجِ حُسْنِكَ دِي نَبُو  
 بُرْهَانَ عَقْلِ أَوْ كِرِ قِيَّاسِ  
 أَوْلِ أَلْبَيْسِي بِي يَسَّاسِ  
 أَوْ نُورَه دَا بِي شَوْقِ وَطَانِ  
 بَرَقِينِ خَوَه آفِينِ بِلَاثِ  
 سُبْحَانَ زُرْمَزَا خَالِقِي  
 تَأَمِينَه قَلْبِ عَاشِقِي  
 مَعْنَايِ عِشْقِي يَمِ چِيَه  
 عَكْسًا جَمَالِكَ صَافِيَه  
 حُسْنُ وَ مَحَبَّتِ ذَا تَكِينِ  
 لِي صُورَتِ وَ مِرَاتِكِينِ

عَارِفِ دَثِيْدَا صَادِقِيْنَ  
جِهْ جِهْ دَوَانْدَا جِلْوَهْ دَا  
ظَاهِرْ اَوْهْ مَظْهَرْ اَوْهْ  
دَهْرْ شَاهِدْكَ دُرْدَانَهْ دَا  
رُوحْكَ دَبْخَشْ بَارْمَزُوسُرْ  
كَاتِبْ زِبَالَا نُسخَهْ دَا  
نُورَا دِرُوحْ وَقَالِيبِي  
اِعْرَابْ وَجِزْمْ وَنُقْطَهْ دَا  
نَقَّاشْ سَرْمَشْقِيْ قِدَمْ  
هَرِيْكَ يِكْديْ چِشْنَهْ دَا  
اَصْلِيْ لِبَالَا زِيْتِيْنَ  
تَرْتِيْبِ خِلَاقِيْ وَهْ دَا  
بُوَايِنَهْ اَسْمَاءِ حَقْ  
عَكْسْ وَخِيَالْكَ سَادَهْ دَا  
گِلْكَيْ كُوْلِيْ دَا نِيْ طِلِسْمْ  
لَوْ حَرْفِ حَرْفِ اُنْدَا زَهْ دَا  
اِسْمِيْنَ زِمَصْنَدَرْ مُشْتَقِيْنَ  
عَكْسِيْنَ دِيْثِ آيِنَهْ دَا  
نِيْنِ نِيْنِ تَجْلَا طُوْرْ كِي  
لَوْ چِنْدِ لَبْ لَبْ قَطْرَهْ دَا

گَرِ دَلْبَرُووَرْ عَاشِقِيْنَ  
آيِنَهْ يِيْ نُورَا حَقِيْنَ  
عَاشِقْ اَوْهْ دَلْبَرْ اَوْهْ  
رُوحْ وَبَدَنْ گُوَهْرْ اَوْهْ  
دَهْرْ شَاهِدْكَ دَا دِيْمِ زِدُرْ  
خَطِ غِبَارِيْ نُقْطَهْ پُرْ  
حَرْفِيْنَ كِشَانْدِيْ كَاتِيْبِي  
بِكْ بِيْكَ بَا سَمِ وَا هِيْبِي  
نُورِيْنَ زِسَرْ حَتِيْ قِدَمْ  
پِيْ زِيْتَا نَدْ لَوْحِ عَدَمْ  
اَفْ شِكْلِ وَصُوْرَتِ صُوْرِيْنَ  
نِسْبَتِ يُوَانْ اَمْ سَابَهْ بِيْنِ  
عَالَمِ بِيْعَالَمِ اَوْ نَسَقْ  
نُورَا تَجْلَا يَا تَتَقْ  
هَرْ هِيْتَتَا لِيْ رُوحْ وَجِسْمْ  
هَرِيْكَ زِيْكَ رَا بُوْنَهْ اِسْمْ  
اَمْ تِيْكَ هُوِيْتَانِيْنَ بَقِيْنَ  
مَوْهُومْ وَلَا شَيْءِ مُطْلَقِيْنَ  
پُرْ تُوْ زِعِيْنِ نُورْ كِي  
اَوْ سَرِ دِدَتِ بِيْكَ فُوْرْ كِي

اَوْ شَاهِدِينَ بِرِي زَعِيْبُ  
نَبِي عَالَمِي اَوْ تِيْنَه جِيْبُ  
هَر جَلُوَه لِي دَائِي دَغِيْبُ  
دِيْسَا لَهَا اَوْ جَلُوَه دَا  
رَنُك رَنُك حُسْنِ صُوْرَتَانُ  
بَالَاوُ بُوْرُوْ وَ قَامَتَانُ  
نَقْشُ وَ نِيْكَارِيْنِ دَسْتِ خَتَانُ  
شِيْرِيْنِ لَبَانُ بِرُ خَنْدَه دَا  
شِيْرِيْنِ لَبِيْنِ قَدْنِيْ شَكْرُ  
زُلْفَانِ سِتَارِ بُورُوْ دَبَرُ  
سِيْمِيْنِ بَرِيْنِ نَازِكُ بَشْرُ  
گِلْدَسْتَه بِيْنِ نُورِيْنِ قَدَمُ  
بَسْتِكَانُ لِمَسْكِي طَمَعْنَه دَا  
اَوْ لَالَه بَاغِ اِلَامُ  
دَسْتَانُ وَ اَنُكُشْتَانُ قَلَمُ  
مِاَوَرُ لِبَلُغَانُ وَ اَلَه دَا  
هِيْنِ اَسْمَرِيْنِ هِيْنِ دِيْمِ زَرِي  
مَه بِيْنَكِرِيْنِ سُرُ مُشْتَرِي  
وَلْدَانُ وَ حُوْرُوْ وَ اَوْ بِرِي  
تَزْبِيْنِ زُحُسْنَا مُطْلَقِيْنِ  
عِشْقَا اَزَلُ بِي شِيُوَه دَا  
چِنْدِي بَخْمَلُ وَرُوْ وَ نَقِيْنُ  
وِي لِي نَيْفِيْسِي زَرُ كَشَانُ  
خَالُ وَ خَطِيْنُ عَنَبَرُ فَشَانُ  
هَر كَسُ بُوْ اَنْ دَلُ نَعْمَه دَا  
دَارُوِي حُسْنَا دِلْبَرَانُ  
بِيْنَا هِيْسَا دِهَرُ دِيْدَه دَا  
نَيْ اُوْ دَفُ وَ قَاتُوْنُ وَ چَنَكُ  
بُنْمِيْتَه حُسْنِي رَنُك رَنُكُ  
لَوُ وَ اَنْ مُحْسِنِي نَعْمَه دَا  
اَوْ عِشْقَه فَ اَنْ تِيْنِيْتِ بَدَنُكُ  
دَمُ دَمُ دَلْبَسِ اَنْفَسِي  
سِرًا كَلَامُ اَفْدَسِي  
نَه بَنُكُفْتُ وَ كُوِي قِيْصَه دَا  
تِيْتِيْنُ تَنْزَلُ بِي حِيْسِي

وہ دین کو عشاقینِ ہین  
وی شمسِ آفاقینِ ہین  
دلدار و مشتاقینِ ہین  
دا کفشِ بیتِ داسپیدہ دا

را بن ہزار معرُوفِ زُکْرُخ  
عشقیِ دو آن کشفِ خودا  
کفشِ کین لہرِ عرّ دودر آن  
دلبرِ محبتِ نامہ دا  
آرامِ دپرِ دیدا نیہ  
نابتِ دپرِ دو خلوہ دا  
بگریِ لو آن ہفتیِ در آن  
ظاہرِ بکینِ دہرِ عرّ دہ دا  
فصلاً بہاریِ پتہ سر  
خوش خوشِ دعرِ دی خارہ دا  
پیدا بیتِ نبتِ خاطرِ ری  
خف کی دینِ قلبیِ خوہ دا  
زیورِ بدی تی صدِ عمل  
ہندی کو سمنی و جہدہ دا  
محبوبِ معنیِ بخوہ بہ  
لورا محسنیِ زیبہ دا  
زور آن بزلفانِ دلِ فہ بست  
درِ یقیمِ بی فیندہ دا

دا کفشِ بینِ کو کبِ دچرخ  
شبلی و سعدی و آلِ فرخ  
دا حسن و حبِ دنِ مظہر آن  
عاشقِ بخونینِ دقتر آن  
حسن و جمال و عشقیہ  
محبوبِ لو حتیٰ ہیہ  
محبوب و خوب و دلبر آن  
دی خوہ ز شباک و پنجر آن  
او لالہ بینِ ز گلِ تازہ تر  
جہ جہ بہتر آ تینہ در  
رمزکِ غریب و فاطری  
قوتِ تہ نینِ راگری  
مفہومِ کو بو معلومِ ددل  
پینتِ لباسکِ پُرِ خمل  
لفظ و عبارتِ جامبہ  
لی خملِ حسنکِ زیدہ بہ  
مین اذ مثالِ لو بو تہ بست  
ہر جہ تہ دی صورتِ پرست

ما او بَخْمَلِي نِينَه كَارُ  
 حَبِي بِحَسْوَه دَانِي نَه دَا  
 نَه دَبَرْدَه يَا طَارِي بِيِين  
 گُلُ وَي دِنِيْمَا بُغْجَه دَا  
 لَوُ كِرِ ارَادَه وُ اِخْتِيَارُ  
 گُلُ گَشِ دَبَاغِ غُنْجَه دَا  
 اَوْ قِشْتِ وُ زُلْفِي سَرِ چَمْبِي  
 خَالِ لَوُ دِدَا مِي دَانَه دَا  
 نُورُكُ تَنْزَلِ نُورِ زِدَاتِ  
 اَشْيَا ظَهْرُورِ عِلْمِيَه دَا  
 اِسْمَانِ زَفِيْنِيْمَا اِسْمِ نُورِ  
 حُكْمِي سِفَاتِ سَبْعَه دَا  
 هَرِ اِسْمِكِي فِ اِلا خَوْه خَوَا اِسْتِ  
 هَرُ وَي دِمْلِكُ وُ قَبِيْضَه دَا  
 وَا حِدِ زِ اَصْلُ وُ مَصْدَرَانِ  
 صَدْرُ نَكِ حِرْفُ وُ صِيْفَه دَا  
 بَحْثَا سَطُوْرِيْنِ سَافِيْلَاتِ  
 تَرْ تِيْبِ عَشْرُو سُوْرَه دَا  
 هَرِ طَالِبِي يِي بُو وُ فُوْفِ  
 سَرِ خَطِ لَلْوُحِ سَادَه دَا

پيس وُ خِرَابُ وُ زِشْتُ وُ عَارُ  
 اِي دُ قِيْنِدِ لَبْسِي نَه دَبَه بَارُ  
 چَارِي هَلِيْنِ يَارِي بِيِين  
 صَدُ جَارُ اَزِ كَارِي بِيِين  
 اَوْ بُو مُرَادَا كِرِ دِگَارُ  
 نِي بُغْجَه يِي هَرِ لِي بُهَارُ  
 بَا يِي اَنِيْنِي كُو لَبِي  
 هَرِ دَمُ هَزَارُ دِلِ دَا كَمْبِي  
 بَحْرَا وُ جُوْدِ جُوْشِ هَاتِ  
 هَاتِ تَعِيْنِ تِيْكَ صِفَاتِ  
 اَشْيَا دِعْلَمِي بُوْنِ ظَهْرُورِ  
 تَقْوِيْمِ بَسْتِيْنِ يِي قُبْصُوْرُ  
 فِي عَالَمِ تَقْوِيْمِ بَسْتِ  
 حُكْمِ تَصْرُفِ دَا يَدَسْتِ  
 اَعْرَاضُ وُ عِيْنُ وُ جَوُ هَرَانِ  
 تَأْيِيْرِ بَخْشِي مَظْهَرَانِ  
 فَيْيْضَا حِرُوْفِيْنِ عَالِيِيَاتِ  
 اَيَاتُ وُ وُصْفِيْنِ مُحْكَمَاتِ  
 كَاتِبِ نَهْيَسِيْنِ اَوْ حِرُوْفِ  
 حَمَاسِ زِدَلِ صَدِ آه وُ اَوْفُ

وَاحِدٌ لِسْرٍ لَوْحًا أَحَدٌ  
 جَعَدًا جَمَالِي شَانَه دَا  
 بِلَا فَوَاعِلِ رَأَسْتِ كِيرِنِ  
 زِي عَلْتَكُ صُورِيَه دَا  
 لِي جُمْلَه زِي بُونِ فَوْجِ فَوْجِ  
 مَوْجَانِ دَبْحَرِي لُجَه دَا  
 دَايِنَه يَا اِسْمِ وَدُودِ  
 فُورَكِ زُتُورِي زِي قَه دَا  
 كَنْجَا ظُهُورِي بِي فَكِرِ  
 هِي زِي دِقْفَلِ وَمِفْتَه دَا  
 نُورًا حَبِيبِ زِي آفِرَانْدِ  
 رُوحِ الْقُدُسِ جَانِ نَفْخَه دَا  
 اَوْ شَاهِدِي قُدْسِي صِفَاتِ  
 سِيَوَانِ وَ شَرَقِ وَ هَالَه دَا  
 غَارَتِ كِيرِنِ حُورِ وَ پَرِي  
 اَوْ مَا دَعِجَزُ وَ حِيَرَه دَا  
 زِي بُو ظُهُورِ آيَاتِ حُسْنِ  
 فِي حُسْنِ اَوْ سَرِ چَشْمَه دَا  
 خُورَشِيدَه وَ عَالَمِ پَرْتَوَه  
 وَرَ مُشْتَرِي يَانِ زُهرَه دَا

اَوْ دَسْتِ خَطِيْنِ كَاتِبِ صَمَدِ  
 نَقَشَكِ رَشَائِدِي بِي عَدَدِ  
 اَسْمَاتِ كَامِلِ رَأَسْتِ كِيرِنِ  
 جِه جِه قَوَاعِلِ رَأَسْتِ كِيرِنِ  
 اَسْمَا مُقَابِلِ بُونَه زَوْجِ  
 بَحْرًا وَ جُودِي هَانَه مَوْجِ  
 جُوشِشِ كُودِ اَدْرِيَايِ جُودِ  
 جَارَكِ نَجَلًا بُو وَ جُودِ  
 فُورَكِ زُتُورِي وَ بِنَه كِيرِ  
 كَنْزِ اَخُوَه قُفْلِ وَ مِفْتَه كِيرِ  
 حُسْنِكِ مُنْزَه صُورِ اَنْدِ  
 عَالَمِ دِكْنَهي حَيَرِ اَنْدِ  
 عَرَشِ وَ جِهَاتِ لِي بُو حَيَاتِ  
 زُبُونَا بَقِيْنَا نُورِ ذَاتِ  
 حُسْنًا زِعْشَقِي صُورِي  
 هَر چِي دِكْنَهي فَكِرِي  
 اَوْ صُورَتِ مَرَاتِ حُسْنِ  
 لِي بُو نَجَلًا ذَاتِ حُسْنِ  
 سَرِ چَشْمَه يَا حُسْنِي اَوْه  
 كَرِ بَدْرَه وَرَ مَايِ نُوَه

وَلِدَانُ وَ حُورٌ كَرٌّ بِرِي  
 هَمِيَانٌ وَ حُسْنًا خَاوَرِي  
 نُورِي زُنُورًا أَحْمَدِي  
 دَائِبَةٌ بَا ذَاتِ خَوْهٍ دِي  
 أَوْ بُو قَلَمٌ أَوْ بُو عَقِيلٌ  
 دَرِيَايِ عِلْمٍ أَوْ بُو شَمِيلٌ  
 أَوْ بُو دَجْمَلَه رَابِطَه  
 فَيَضًا حَقٌّ أَوْ بُو وَاسِطَه  
 بَيْكٌ بُو أَلَيْفٌ بَيْكٌ نُقْطَه كِرٌّ  
 هَرْدَمٌ بِيَايِي صَفْرَه كِرٌّ  
 وَاحِدٌ زُنُورًا وَيِ دُرِي  
 مَيِ رِيهْتِي آيِي بِرْفِرِي  
 غَيْبٌ وَ مِثَالِنِ هَرْدُو مَلِكٌ  
 أَوْ كَاتِبِ أَلْمَاسِي كَمَلِكٌ  
 نُورًا تَجَلَّاهُ هَاتَه عَرَشٌ  
 شَوْقًا دِيوَانِ چُو تَا بِشَرَشِ  
 كَاتِبِ قَلَمِ دِي سَا كَرَّانْدِ  
 كُرْسِي زُنُورِي آفِرَّانْدِ  
 سَرَّ چَشْمَه يَاوِي بِرَزْخِي  
 فَيَضِ زَبَرِ دَا بِرَزْخِي

شِيرِينُ وَ مَحْبُوبِينَ بِرِي  
 نُورِي دِيوَانِ بَيْكِ ذَرَه دَا  
 سَرًّا صِفَاتِينَ سَرْمَدِي  
 كَشَفًا كَمَالَاتِ خَوْهٍ دَا  
 لَوْ فِي حَدِيثِي دَا نَقِيلُ  
 تَهْنِئِيلِ عِلْمِي جُمْلَه دَا  
 مِيزَانِ وَ إِسْمُ وَ بَاسِطَه  
 چَشْمِ وَ جُودِي سُرْمَه دَا  
 چَنْدِ شِكْلِ دِي لِي زِيَدَه كِرٌّ  
 بَالًا بَالًا رُتْبَه دَا  
 بِيْمَانَه وَ جَامَا سُرِي  
 هَمٌ جَامٌ وَ هَمٌ بِيْمَانَه دَا  
 بِيوَسْتَه آيِي مِيْمِ مَلِكِ  
 زَوِي خَامَه يِ أَثِ رَشْحَه دَا  
 أَسْمَا حَمِي لِي بُونَه نَقَشِ  
 إِسْمَانِ بِذَاتِي سَجْدَه دَا  
 إِسْمَكِ زِلَّاسْمَانِ صَوَرَّانْدِ  
 جَنَّتِ خُلْدِ وَ سَدْرَه دَا  
 بَحْرًا جَمَدِ دَا بُو رَخِي  
 دَا كِرَّتِ وَ كَهْ كَهْ قُورَه دَا

هَنگِي کُو اَشِينَا دَايِينَه  
 زِي صُورَتَنکِ عَكْسِيَه دَا  
 حَرَفِين کِتَابَا عَقْلُ وُ رُوحُ  
 لَو لُوحُ وُ گِمْکُ وُ خَامَه دَا  
 لَو حَکُ دِفِي زِي رَا جِسِمُ  
 حَرَفَانُ شِکِلُ نُورِيَه دَا  
 تَر کِي بَ اِمْلَايَکُ دِفِي  
 رُوحَانُ دِنْفَسِي جُئَه دَا  
 يِي بَرُونُ وُ بَالَايِينُ زِدُرُ  
 نُورَنکُ خِيَالِي بَصْمَه دَا  
 آيِنَه بِيِنُ نَيِنْدَا شَمَالُ  
 مِي کِرُ دِنِفَا شِي شَه دَا  
 دِي بِيِنُ لِبَاسِ خَطُ وُ خَالُ  
 يِنِسْتُ دِفِنَجَانَا مَه دَا  
 يِي دَنگُ وُ صُوتُ هَرُ تِي تَه گُوشُ  
 لَو اَنُ شَرَابُ آلُودَه دَا  
 سَا قِي زُشَمَنکَا سَا فُتُوحُ  
 رُوزُ بُو دِقُوسِ قُبَه دَا  
 کِتَابُ زُحَرَفِ عَيْنِکِي  
 طَغْرَا بِاسْمِکُ تَا زَه دَا

اَوْ بَرَزَخَا رَنگِ آيِينَه  
 وَا نُ تِي شَمَالُ اِسْمَايِينَه  
 وُ صَفُ وُ کَمَالَايِينُ سُبُوحُ  
 اِسْمِکُ دِفِي لِي يِنُ وُ صُوحُ  
 اَوْ نُسَخَه يَا عَالِي اِسْمِ  
 دَا حَرَفِ لِي يِنُ مَرُ تَسْمِ  
 نُقْطِي کُو مَعْنَايَکُ دِفِي  
 صُورَتُ هِي وُ لَايَکُ دِفِي  
 مَا يِنَه دِي تِي نُ حُسْنُ وُ سُرُ  
 کِتَابُ زُفَانُ حَرَفِينُ دِهْرُ  
 دُرْدَانَه بِيِنُ خَاوَرُ مِثَالُ  
 نُورُکُ مُنْزَه اَوْ جَمَالُ  
 رُوحَانِي يِنُ قُدْسِي مِثَالُ  
 سَا قِي مِيَا گُلُکُونُ وُ آلُ  
 مِي کُو دَجَامِي يِنَه نُوشُ  
 زِي تِي تَه دِلُ هَر دَمُ سُرُوشُ  
 اَنُ زَنگُ تَجَلَا کَرُ سُبُوحُ  
 مِي رِي هِنَه جَامَا عَقْلُ وُ رُوحُ  
 رُوزُ بُو دِنِفَا نَيِنکِي  
 يِنُ گُوشَه يَا قُوسِي نَيِنکِي



تکسیر کبر حَرْفینِ طَلِسْمِ  
حُکْمِ تَجَلَّایِ وَه دَا  
مِصْبَاحُ نُورًا عَالَمَهُ  
بِی مَدَّةً وَ بِي مَادَّةً دَا  
حُسْنُكَ مُقَدَّسٌ عَالِيَهُ  
وَ أَنْ هَرْدُو هَفْدُ آسَانَهُ دَا  
لَوْ دَلْبَرُ وَا لَا تِ بَكِنِ  
هَمْ تَا زَه تَا زَه عِشْوَه دَا  
مَائِلِ دِيْنِ فَيَكْرًا بُوَصَلِ  
حُكْمِ وَصَالِي بِي وَه دَا  
بَارِيْنِ وَ مَا بِيْنِي دُو لَمْعِ  
شَمْعًا نُفُوسَانِ شَمْلَهُ دَا  
پُر شَمْلَهُ تِيْنِ نُورِيْنِ قَفَسِ  
قَلْبَانِ بَحْبِي لَهْجَه دَا  
صُورَتِ بِصُورَتِ تِيْنِ ظُهُورِ  
جِي جِي دَوَا نَدَا جِلْوَه دَا  
تِيْنِ صُورَتَا طَلِسْمَكِي  
پَرْتُو ژُورِي لِي قَسَا  
نَه بُو هَمْ وَ تَقْلِيْدِ بِيْمِ  
دَل فِي اَدَا بِي شَهْدَه دَا

طَيِّ كِبْرٍ دَنِيفٍ طَغْرَايِ اسْمِ  
حُسْنًا مُقَدَّسٌ بُو دُو قِسْمِ  
بِكْ عَقْلُ وَ رُو جِي اَعْظَمَه  
حَوَاءُ وَ نَقَشِ اَدَمَه  
اِي دِي كُو نَفْسًا كَلْبِيَه  
اَوْ زِي رِيُوخِ رَا اَصْلِيَه  
اَيْنَه دَا تِ بَكِنِ  
فَيَكْرًا دِمْرَاتِ بَكِنِ  
اَوْ تِيْنِ بِيْجَمْعِ فِرْعُ وَ اَصْلِ  
نَا بِنِ رِيْكَ فِرْقُ وَ فِصْلِ  
فَيَكْرًا كُو بُو تَه وَ صِلُ وَ جَمْعِ  
اَيْسَا وَ اَرُو اَحَانَ دُو شَمْعِ  
اَيْسَا وَ اَرُو اَحَانَ قَبَسِ  
نَفْسَانِ بِي عِشْقِي دَا نَفْسِ  
اَوْ لَا تِ حُسْنُ وَ عِيْنِ نُورِ  
اِنْسُ وَ پَرِي وَ لِدَانُ وَ حُورِ  
هَر بِيْكَ زَفِيْضًا اِسْمَكِي  
لَوْ مَعْنِيَا هَر جِسْمَكِي  
دِي سِرِ تَوَلِيْدِ بِيْمِ  
مَعْنِي ژُتُو حَيْدِ بِيْمِ

مَعشُوقُ وَعَاشِقُ هَرْدُ وِلَاتِ  
 حِينَا كُو بُوبِكُ التِّفَاتِ  
 هَايُ وُ هُوِيَا سُبُوحِيَانِ  
 تَشْبِيهِ جَوْقَا صُوفِيَانِ  
 وَسَطَانَه شَاخِصِ صَفِ صَفِينِ  
 تَشْبِيهِ بَرَقَا خَاطِفِينِ  
 بَرَازَانِ وُ جَامَا بَادَهٗ بِي  
 مَدَّ هُوشِ وُ مَسْتَبِي وِي مِي  
 رَمَزَا دَجَامَا شَرِبْتِي  
 هَرَجِي كُو فَنَجَانِي دِي  
 شَمْعَا وِصَالِي هَرِ گَشَهٗ  
 خَمْرَا بِيَالِي بِي غَشَهٗ  
 سَاقِي عَجَبِ رَنَكِ بَادَهٗ رِيَتِ  
 فَنَجَانِ بِنَجَانِ دَاوُمِيَتِ  
 أَشِيَا لِيَسِي هَفِ وَا تَدِينِ  
 هَمِ مَعْدَرِينِ هَمِ مَوْرِدِينِ  
 أَوْ رَشَحَهٗ دَاوِي قُلْزُمِي  
 جَامَا جَهَانَ بَيْنِ دَا جَمِي  
 عَكْسَا رُحْسَنَامِي فِرُوشِ  
 نَاكِهٗ دَجَامَانِ هَانَهٗ جُوشِ  
 مَجْدُوبِ دِي بَكِ بِنِ صِفَاتِ  
 بَعْضُكَ صِفَاتَانِ حِصَهٗ دَا  
 رَقِصِ وُ سَمَابَا قُدْسِيَانِ  
 فَرَبَادُ وُ ذِكْرُ وُ لَرَزَهٗ دَا  
 بَاطِنِ دِعِينِيدَا خَمِنِ  
 لَامِعِ دِجَرِخِ تَسْعَهٗ دَا  
 يَارِ يَتَهٗ نِيْفَا حَلْفَهٗ بِي  
 شَاشُ وُ كِلَاَهٗ آشُفْتَهٗ دَا  
 خَفِ يَتَهٗ نِيْفَا صُحْبَتِي  
 وِي جَانِ بِنْدَرُ وُ صَدَقَهٗ دَا  
 شَوْقَا شَمَالِي آتَشَهٗ  
 سَاقِي عَجَبِ رَنَكِ بَادَهٗ دَا  
 عَاشِقِ زَمَعشُوقِ أَنْ دِفِيَتِ  
 كَامَا دِي بِي چَارَهٗ دَا  
 بَكِ بَكِ زُو صَلِي بَدَدِينِ  
 نِي قُلْزُمِي أَنْ رَشَحَهٗ دَا  
 مِي هَاتَا طَاسَا عَالَمِي  
 بَاسُكَنْدَرِي آيِنَهٗ دَا  
 آفِيَتَهٗ فَنَجَانِينِ پِيُوشِ  
 فُورِي دِنِيْفَا كُوزَهٗ دَا

سَاقِي زِدْنَكِي بُلْبُلَه  
 رُوْحَانِ لِدُوْرِي سِلْسِلَه  
 مَحْبُوْبُ خَوْه نِيْشَانْدَاصْفِي  
 هَاتِي بِسَاوَاَزِ دَفِي  
 عَيْنِ طَبِعَتِ جِسْمِ كُلْ  
 عِشْقِي گِرَآنْدِي جَامِ مُلْ  
 بَرَزَخِ بَرَزَخِ بُوْنَه رَاسْتِ  
 مَنَزَلِ بَعْتَرَلِ هَلِكُهَاَسْتِ  
 آفِيْتَه دُرْ دَاْنَا خَوْه دُرْ  
 دُوْلَابِ نَجْمِ نَحْسِ وَ كُرْ  
 چَوَكَاَنْ بَايِي لَا مَكَاَنْ  
 تَشْبِيْهِي گُويِ دَاْبَرِ شَكَاَنْ  
 اَوْ كَمَاْمِلِي بِي عَيْنِ وَ نَقْصِ  
 وَي بَكِ يِيَكِ آفِيْتَه رَقْصِ  
 هَر نَه بِيْشِي جَهْدِ وَ لَزِي  
 بَحْرَا دُوْ عَالَمِ لِي كَزِي  
 بَحْرَا دُوْ عَالَمِ لِي زَبْدِ  
 بِيُوْسْتَه تِيْتِيْنِ جَزْرُوْ مَدِ  
 اَوْ خِيْغْتَا كُوْ كَبِ مِثَالِ  
 سِيَزْدَه دُوْ اَزْدَه مَاهِ وَ سَالِ  
 آفِيْتَه چَرَخِي غُلْفَلَه  
 گُوْفْتَنْدُوْ رَقْصِ وَ حَلْقَه دَا  
 جَارَكِ دِجَامَا قَرَقْمِي  
 طَنْبُوْرُوْ چِنْگِي نَعْمَه دَا  
 بِشَكِيْفْتِ دُوِيْ بَاغِ دُوْ گُلْ  
 حُسْنِي دُوْ اَنْدَا بَنْجَه دَا  
 نِيْنِي دِيْنِيغْدَا كِيْمِ وَ كَاَسْتِ  
 حَتِي كُوْ دُرْ چُوْ حَقَه دَا  
 اِيْسَانْدِ زِمِيْصْبَا حَا خَوْه سُرْ  
 مِهْرَا سَتِيْرَا سَعْدَه دَا  
 فُلْكََا فُلْكََا قَاْنِمِ سَكَاَنْ  
 هَر بِي سَكُوْنِ وَ سَكْنَه دَا  
 چَرَخِيْنِ هَر يِيَكِ نَوْعِ وَ شَخْصِ  
 تِي سَبْعَه سِيَّارَه دَا  
 چَرَخِيْنِ لِدُوْرَا مَرَكَزِي  
 تِي اَنْ حَبَابِ سَرِ گَمْشْتَه دَا  
 مَوْجِ وَ حَبَابِيْنِ هِيْنِ جَمْدِ  
 سِيْوَانِ لِيْصَحْرَا بِي تَه دَا  
 گَه بَدْرَه تِيْتِيْنِ گَه هِيْلَاكِ  
 چَرَخِيْنِ دِيْ سِيْرَا تِسْعَه دَا

مِنْ دَلِّ زَفَهْمِي قَاصِرَةً  
 فِي كِيرِ تَمَامٍ أَوْ دَائِرَةً  
 بِكَ زِي زَنْقَوِيْعَا قَدِيمِ  
 آفِيْتَسَه وَي لَوْحِي رَقِيمِ  
 هِنَكِّي كُو خَطُّو نُقْطَه نَه  
 هَرِيَكُ بِمَقْدَارِ خَوْه نَه  
 مَقْدَارُو شِكْلِي هِنْدِي  
 تَصْوِيرِ دِكِرِ إِفْلِيدِي

مَرَصَفِ دَنَافِ فَإِنْ مَشْعَلَانَ  
 سِرًّا بِرُوحِ وَ مَنزِلَانَ  
 أَوْ بِكَ بِكَ خَالِي نَهِنِ  
 كِيرِ فَإِنْ سُرْكَ خَالِي نَهِنِ  
 مَسْتَانَه گُو فَنْدِي دِكِنِ  
 قَسْتَا شَكْرُ خَنْدِي دِكِنِ  
 تِنِ بَايِ چَرخِ وَ لَوْلِيَانِ  
 شَمْعَشَعْنِيَا رُو زُو شَبَانِ  
 صُورَتِ بِصُورَتِ لِي كَشَانْدِ  
 زِيرِ آفِ زَنْوَرِي لِي رَشَانْدِ  
 كِتَابِ دِچَرخِ جِنْدُولِي  
 كِرِ حَاشِيَا هَفْتِ هِينَكَلِي

قَطْعًا مَسَافَا مَرَحَلَانَ  
 رَسْمًا سُلُوكِي جِنَادَه دَا  
 فِي حِكْمَتِكَ عَالِي نَهِنِ  
 أَوْ رَقِصِ چِرَا مَسْتَانَه دَا  
 رَقِصِي لِدُورِ فِنْدِي دِكِنِ  
 لَمْلَانَ زُكُو هَرِ خَنْدَه دَا  
 تَدْوِيرُو سِيرَا كُو كَبَانِ  
 دَوْلَابِ هَرِ تِي زِي صَدِ  
 لَوْحِ هِيُولِي نَقْشَانْدِ  
 تَقْوِيمِ وَ شِكْلِ وَ خَانَه دَا  
 خَوْشِ نَقْشِكَ آفِيْتِي وَ لِي  
 نِفِ كِتَابَاتِ خَمْسَه دَا

دَانِينَ دِيرِ كَارَانَ اَصِلْ      بَسْتِينَ مُقَابِلِ دَهْ فَصِلْ  
 فَيَكْرَادُ وَاثِرُ بُونِ وَصِلْ      بَرَزَخِ بَرَزَخِ خَسْفَهْ دَا  
 چَارَ عُنْصُرِنِ چَارَ طَبْعَتِينِ      فَيَكْرَا عِمِيزَانَ فَيَكْ كَتِينِ  
 بَهْتَرَامُخَالِفِ سِيرَتِينِ      دَرِ صُورَتِ شَخْصِيَّهْ دَا  
 حَتَّى عِمِيزَانَ چَارَ اَصِلْ      بَهْتِ رَاتَبِينِ جَمْعُ وُوصِلْ  
 جِسْمَانَ زَهْفِ نَابِنِ فَصِلْ      بَازُ وُزْبَاوُ شَقِ نَهْ دَا  
 چَارَ اُمَهَّاتِينِ سِي بِنَاتِ      هَرِ بِي قَرَارِنِ بِي تَبَاتِ  
 پُرِ عِشْقُ وُ مِيلِينِ اِلْتِفَاتِ      دَفِي تَازَهْ دِيرِ كَهْنَهْ دَا  
 هِنِ سَفَلَوِي بَازِي دِكِينِ      هِنِ مَيْلِ اَفْرَازِي دِكِينِ  
 خُوشِ رَفِصَكِ شَهَبَازِي دِكِينِ      سَرِ كَشْتَنَهْ دِحَالِي خُوهْ دَا  
 هَرِ هَيْتِ وُ هَرِ جِسْمَكِي      هَرِ فَرْدُ وُ نُوْعِ وُ قِسْمَكِي  
 رُوحِ وِي دَدَسْتِ اِسْمَكِي      مَائِي دِقْبَضَهْ وُ پَنَجَهْ دَا  
 كَلَابِ بَدَسْتِ وَا هَبَهْ      يَانَ رَا كِدَهْ يَانَ جَا ذَبَهْ  
 يَانَ خَافِضَهْ يَانَ نَاصِبَهْ      يَانَ رَفْعَهْ وُ يَانَ جَزْمَهْ دَا  
 اَوْ جَزْمَهْ دَا بِي مَرَكَزَانَ      اَيِ دَلِ زَبَرِ شَوْقِ وُ لَذَانَ  
 حِكْمَتِ بَهَانُونِ بَرَانَ      اَهْلِ دَلِ اَنْ زِي كُفْتَهْ دَا  
 رَمَزِينِ نَجُومِ وُ هَيْثِي      عَقْلِي مُجَرَّدِ نَارِي  
 بِي نُورِ عَالَمِي وَخَدَتِي      اَوْ مَا دَشَكِ وُ شُبَهْ دَا  
 فَيَاضِ عِلْمِ مِّنْ لَدُنْ      پِي پِي زُبْحَرِ اَكَانِ وُ كُنْ  
 كِهْ كِهْ بَا اِسْتَادِ سَخُنْ      وِي گُو هَرَكِ نَاسُفْتَهْ دَا

پُرْ كِفَشَه لِي سِتْرُ وَخَفَه  
فِنْجَانِ بِيحَانِ مِنْ جُرْعَه دَا  
دُورُودِرَازِ وَكَأَخِيكِنِ  
فِي طَرَحِ إِنْسَانِ مَبُوهِ دَا  
سُلْطَانِ رُخْدَوَاتِ هَاتَه تَخْتِ  
دَوْلَتِ زَبَالَا طَالَه دَا  
لَاهُوتِ بِنَاسُوتِي فَشَارِ  
دَوْرَا عُرُوجِي كَرُوهِ دَا  
عَاشِقِ كَرِآنَدِنِ صَفِ بَصَفِ  
دُرْدَانَه يَا سَيَّالَه دَا  
فَيْضَا مَبَا كُنْگُونِ وَصَافِ  
عِلْمَكِ زَبُونِي رُفْعَه دَا  
قَلْبِي بِعِشْقِي كِتِ عُرُوجِ  
شَهْبِيرِ لِأَارَا سِدْرَه دَا  
پِشِ دَسْتِ كَرْمِي بُونِ هَلَكِ  
دَوِي نُقْطَه يَا مَوْهُومَه دَا  
چَنْدِي سَبْكِ هَاتِي خَفِيفِ  
نَقْدِمَه مَهْرُو سَكَه دَا  
أَشْكَالِ وَأَوْضَاعِي بَدِيعِ  
بِي عَيْبِ وَنَقْصِ وَرَخْنَه دَا

فَيْضَا عُلُومِ فَلَسَفَه  
مِنْ دِي دِجَامَكِ قَرَقَفَه  
هَرَنَه فَلَكِ لِي كَأَخِيكِنِ  
تِي دَارِنِ أَوْزِي شَاخِيكِنِ  
إِنْسَانِ بَرَه عَالَمِ دُرُخْتِ  
بِي زَبِينِ إِقْبَالِ وَبَخْتِ  
سُلْطَانِ وَبَالَا هَاتَه خَوَارِ  
بِنُوسْتَه بُونُقْطَا مَدَارِ  
دَوْرَانِ كِهَانَدِنِ هَرِ طَرَفِ  
مَحْبُوبِ بِفِنْجَانَا صَدَفِ  
سَاقِ كُودَا مِينِ أَوْ سَلَافِ  
زَائِلِ كِيرِنِ شُبُهَه وَخِلَافِ  
عِلْمَكِ ثَمَادِلِ بِي ثَمُوجِ  
دِي طِي بَكِتِ چَرخِ وَبُرُوجِ  
دُولَابِ وَچَرخِ نَه فَلَكِ  
سَرِگَشْتَه هَاتِنِ أَوْ كَلَكِ  
أَحْسَنِ زُفِي نَظْمِي لَطِيفِ  
مَحْبُوبِ بِدَسْتِي خَوِي شَرِيفِ  
أَحْسَنِ زُفِي وَصَفِي رَفِيعِ  
تِينِ زُئُورِي وَكَ رَقِيعِ

أَحْسَنُ ذِي وَضْعِي ﴿مَلَأَ﴾ أَشْكَالُ وَأَوْصَافِيْنَ حَلَا  
لَوْ دَلَّ يَوَانَ بُو مُبْتَلَا جَذْبَهُ وَجَلَالَهُ دَسِينَهُ دَا  
﴿ وَقَالَ أَيْضًا قَدَسَ سِرَّهُ ﴾

دَلَّ وَ مِنْ بَرِّ دَلْبِرْكَ زِيَا قَبَا  
جَهْفَ غَزَالُ وَ بُرِّ شَبَالُ وَ مَهْ لِقَا  
نَا زِدَارَهْ أَوْ لَتَخْتِ دَلْبِرِي  
دَلَّ رُبَابَهْ جَانْ فَزَابَهْ رُوحْ شِفَا  
حُورِ عَيْنَهْ أَزْ نَزَانِمْ يَا بَرِي  
يَا حَمْلِكَ رَعْنَا زِغْلَزَارِ وَفَا  
يَا رَبِّ أَوْ كَلْدَسْتَهْ بَاغِ إِرَمْ  
دُورْ نَيْتْ زِي هَرِّ سَحَرِّ بَادِ صَبَا  
صُورْ كَمَلِكَ مِنْ دِي دِغْلَزَارِي بِمَشْ  
لَالَهْ وَ رَبْحَانَ لِسَرْتِينَهْ سَمَا  
سُنْبُلِينَ رَعْنَا لَبْرَ طَاقِ هِلَالْ  
وِي دِكِينِ سَعْيِي لِسَرِّ مَرَّوَهْ وَ صَفَا  
نَا زَكَا مِنْ هَرْدَمَا يَتِينْ خِيرَامْ  
صَدَّ هَزَارِ دَلَّ وَي لِي بِي هَفْ دَرَقَفَا

(١) (فيه) اعلم :

إن هذه القصيدة فيها مباحث غامضة دقيقة من الفلسفة الإسلامية والحق يقال أنها بديعة العبارات وعميقة الاشارات فيها مباحث جمة وفصول مهمة من تلك العلوم العليا الصوفية المالك .

أز چه پیوم کوی لیل لعل دته  
 پُر کیرن بی حد گلیک جوز و جفا  
 ای ملاً باور بمحبوبان مکّه  
 کار و آن هر اخذ جانّه بی خطا

وقال ایضا قدس سره

أی ملاً نام تبه خمسه عشر  
 ثوبشمرانه ته گوی خوه دکی قند و شکر  
 در ناسفته دھوی مه نه دی مثل نه قط  
 نه دیمتی عجمی ده نه دایلم تتر  
 اذ چه شعر و غزل و مدح و ثنا بی خوه دکی  
 دجینانان وه دبیری مه بطعن و بخیبر  
 اذ چه تقلید و شیطاطن چه بطان تودی  
 سری فیرا دھزینی بدو صد آه و کسر  
 تو دزانی فنیکاته نه مکان غزلانه  
 چه بها یننه متاع نه ابایی سرو بر  
 دست و پابان و بری زیده بکی دی ته بکم  
 مثل حماد عرب هر و کی شیخ آبی بسر



أَحْمَدُ سَيْنَه سِپَرِ پِش بَرِي تِيرِ اَفَلَكِي  
دَعْوَه دَارِي تَه مَه اِبْرُو تُو زِدْحَلِي وَرَه دَر

﴿ وَقَالَ اِيضًا قَدَسَ سِرًّا ﴾

وَاللّٰهُ زَهْرٌ دُوْعَالْمَانِ مِنْ حُسْنِ جَانَانَه غَرَضُ  
لَوْ مِنْ زِحْسِنَا دَلْبِرَانِ هَر صُنْعِ رَحْمَانَه غَرَضُ  
أَوْ كَفَايِرِيْنَ جَامَه سِيَاهِ هَاتِنِ يَهْتَرِ اَصْفِ بَصْفِ  
زَانِمِ كُوهرِ تِينِ أَوْ مَدَامِ وَأَنْ أَخَذَ اِئْمَانَه غَرَضُ  
اِبْرُو دِلِي مِنْ دَلْبِرَانِ آفِيْتَه سَرِ صَدِّ بِيَكْرَانِ  
آيِنِ مِيَا اَكَلِكُونِ وَصَافِ دَانِ مِنْ كُو بُرِيَانَه غَرَضُ  
بِشَاهِي يَهْتَرِ اَهْمَنْشِيْنَ رَنْكُ وَرُويِ هَفِ مَه نَه دِيْنَ  
هَرِيَكِ طَعَامَكِ بُو أَفِيْنَ لَوْرَا كُو بُرِ خَوَانَه غَرَضُ  
عَقْلُ وَدِلِي مِنْ بَرِ أَوْ أَنْ شَاهَانِ بَرْمَزُ وَعِشْوَه يَانِ  
وَأَنْ عَقْلُ وَدِلِ فَيَكْرَا دَفِيْنَ لَوْ أَخَذُ وَإِعْطَانَه غَرَضُ  
مِنْ كُو كَدُو أَيِ دِلِ رُبَا فِتْنَا رَقِيْبِ فَيَنْدَه هِيَه  
كُو صُونْدِ مُحْسِنًا مِنْ كُونَه لِي فِعْلِ شَيْطَانَه غَرَضُ  
أَوْ سُنْبُلِيْنَ بُو عَنَبْرِي رِيْحَانِ بِنَفْسِ وَ عَرَعْرِي  
لَو تِيْنَ بَدِيْعِي دَا بَلَزْ وَأَنْ سِيَرِ لِيْ بِيْشَانَه غَرَضُ

خَالَيْنَ مُدَوَّرَ فُلْفُلَيْنِ مَا وَرَّ زَيْسِكَانِ لِي وَرَيْنِ  
 زُلْفَيْنِ بَرِيْشَانَ بَيْنَهُ مَسْتِ يَهْنَأِيهَا وَأَنَّهُ غَرَضُ  
 دَلِّ حِمْرَتِ بِدَامَا سُنْبُلَانَ بَرِّدَاوُدِ سَا حَبْسِ كَبْرِ  
 مَبْرَهَ كُوَهْرَ أَوْ دَائِمًا حِمْرَيْنِ وَبَرِّدَا نَهَ غَرَضُ  
 فَإِنَّ عِشْوَهَ بَانَ دَلَّ هَرِّ شَانْدَسَرِ تَبْرِ زُخُوْفِي نَقِشَانْدُ  
 لَوْ أَزَّ دِيمِ جَانِ مَلِي \* إِيْرُوْتَهَ قُرْبَانَ غَرَضُ  
 \* مُكَالَمَهَ مَلَا أَحْمَدِي جَزْرِي بَا أَمِيرِ عُمَادِ الدِّينِ جِزْرِي \*

(مُكْفَتْنِ مَلَا)

|                                 |                                     |
|---------------------------------|-------------------------------------|
| سَلَامًا مِنْ تَنَا خَوَانِي    | سَحْرَ كَهْ كُوَهْرَ أَفْشَانَ بَتِ |
| بِصُورَتِ أَمْرِ سُبْحَانِي     | سَرَّ الْقَابِ زَرَّ أَفْشَانَ بَتِ |
| بِحَدِّ مَتِّ عَرَضِ سُلْطَانِي | عَبِيرُ وَعَنْبَرُ أَفْشَانَ بَتِ   |

(١) اعلم ان هذا النوع من الشعر هو من باب المساجلة بين شاعرين واكثر يتبارون فيه ويحيب كل صاحبه في الموضوع الذي يذكره الاول وهو كثير عند شعراء العجم وهذه المساجلة يقال انها واقعة بين الشيخ الجزري واحد امراء الجزيرة في عهده ولكننا فتشنا كتاب شرفنا مسه الفارسي وهو التاريخ الوحيد الذي يذكر امراء الجزيرة فلم نثر على امير اسمه عماد الدين في عصر الشيخ الجزري الذي هو على التحقيق القرن العاشر الهجري والذي كان اميراً على الجزيرة في ذلك العصر هو الامير شرف الدين بن خان ابدال وكان له اخ اسمه عز الدين وله اخوة آخرون لم تذكر اسماؤهم فيحتمل ان يكون احد اخوة الامير شرف اسمه عماد الدين ولكنه ليس من الامراء الذين تولوا الامارة حتى يسجل صاحب (شرفنا مسه) اسمه في عداد الامراء من هذه المائلة والمساجلة واقعة بينه وبين الملا وهذا ما يطمئن اليه القلب والله اعلم .

(گفتن امیر)

سَلَامًا صَانِعِ قَادِرٍ      مَلَا دَائِي مُعَطَّرٍ بِي  
مُفْرَحِ بَيْتِ مَهْ لِي خَاطِرٍ      بِيَايِي لِي مُكَرَّرٍ بِي  
رُجَامًا خَاطِرِ عَاطِرٍ      مَهْ زِي آيِنَهْ أَنْوَرٍ بِي

(گفتن ملا)

زُرْنَكْ آيِنَهْ بَا جَامِي      مَهْ بَاطِنِ رَوْشَنِ وَ صَافِهْ  
دِرْمَزَا كُفْرُ وِ إِسْلَامِي      بَقِيْنِ فَهْمِ تَهْ كَشَافِهْ  
زُبْرَقَا نُورِ الْهَامِي      دُرْخْشَانِ قَافِ تَافَاهِ

(گفتن امیر)

دِرْخْشَانِي دُرْخْشَانِ بُو      سَنَّا بَرَقَا تَجَلَّايِي  
دِجَامِي مَهْ بَلَخْشَانِ بُو      بَفَيْسِرُ وِزِي جَلَادَايِي  
وَكِي لَعَلِي بَدَخْشَانِ بُو      دِدَسْتِ مَاهِ سِيمَايِي

(گفتن ملا)

زُدَسْتِ شَكْرِ آمِيْزَانِ      سَرَامَرِ غَرَقِ مَسْتِيْمَهْ  
سَمَنْ بُوِي وِ دِلَاوِيْزَانِ      بَرِيْحَانِ خَوْهْ بَسْتِيْمَهْ  
زَنُورَا فِتْنَهْ أَنْسِيْزَانِ      دُوازْدَرَمَسْتِ گَسْتِيْمَهْ

(گفتن امیر)

دُورِ شَمَارِ سَمَنْ سُرْبُو      مَهْ دَلِ مَا بُودِ خِيَايِيدَا  
كُوسُنْبُلِ هَاتِ وُكْرُ كَرِيُو      دَبَرِ گُوشِي هِلَايِيدَا  
وَعَكْسَا سَاقِي أَنْوَرِ بُو      شَرَابَامَهْ دَبِيَايِيدَا

(گفتن ملا)

شَرَّابَا نَابِ رُمَّانِي      شَفَقٌ دَا عِقْدِ پَرُوِينِي  
مُسَلَّسَلْ مَا بُورِ بَحَانِي      خَطِ نَا زَكْ لِنِشِرِينِي  
غَرَضِ شِكْلِ تَهْ بُو (مَانِي)      دُنَقَشِينِ چِينِ وُ مَا چِينِي

(گفتن امير)

مَثَالِ صُورَتِي چِينِي      غَلَطٌ «مَانِي» خَطَا كِيشَا  
كُو مِنْ دِي بُو لَآ يِينِي      زَبِرْ زُلْفَا دُونَا كِيشَا  
مَهْ دِي بُو شِكْلِ شِيرِينِي      تُو اَسْتَادَانْ وَهْ نَا كِيشَا

(گفتن ملا)

كُو كِيشَا كَانِي غِينِي      خَطَكْ زِيَا زُكَافُورِي  
چِهْ آيْتْ بُو زَلَارِينِي      رَشَانْدِي عَارِضَانْ نُورِي  
دِيَا قُوتَا مَهْ دِي مِي بِي      زِدَسْتِ وَيِ صِفَتِ حُورِي

(گفتن امير)

زُنَشْنَا بَادَهْ يَا كَسِي      بِيذَاتْ اَزْ غَرَقِ عُرْفَانِمِ  
بُويِ جَامِي بُويِ طَامِي      صِفَتِ كِسْرِي وَخَافَانِمِ  
زَبَرَقَا غَمَزَهْ اَلْمَاسِي      لَتَخْتِ دِلِ سُلَيْمَانِمِ

(گفتن ملا)

|                                |                                   |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| سَحَرَ هُدْهُدُ بِشَارَتِ كِرٍ | سَلْبَمَانِي مَهْ اَز دِيسَا      |
| بِحَالُو سُرُ عِبَارَتِ كِرٍ   | جَوَابِ آبي وَبَلَقِيْسَا         |
| دَمَاوِي اَوْ اِشَارَتِ كِرٍ   | بِحَانِ اَز خَوْشِ كِرِمِ عِيْسَا |

(گفتن أمير)

|                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| لَمِنْ عَظْمِ رَمِيمِ حَيِّ بُونِ | دَمَا عِيْسَى اِشَارَتِ كِرٍ     |
| دِرِي مَعْدُومُ وُ لَاشِي بُونِ   | دَلُ وُ جَانِ مَهْ غَارَتِ كِرٍ  |
| مَهْ هَمْسَرِ مُغْنِي وَنِي بُونِ | اَدَا لَوُ خَوْشِ عِبَارَتِ كِرٍ |

(گفتن ملا)

|                               |                                 |
|-------------------------------|---------------------------------|
| دِرْمَنَزَا آيِنَه جَسَامِي   | نِي وَ مُغْنِي مَهْ هَمْرَازِنِ |
| دِدْنِ يِي پَرْدَه پِيْنَامِي | لَمِنْ مَخْرَمِ دَفُ وُ سَازِنِ |
| هَزَارُ رَنَدِگِي دِلْهَامِي  | دِنَا اِنِ كَوُ كَبُ وُ بَازِنِ |

(گفتن أمير)

|                                  |                                      |
|----------------------------------|--------------------------------------|
| وَبَلَدِكِ نِي بِرِگِزَا نَازِكِ | دِنَا لِنِ غُنْجَهْ وُ دَنَنِ هَاتِ  |
| بِيْرُو آزَا خَوْهْ شَهَبَازِكِ  | رُتَايِ عَرَّ عَرَّ اَشْتَنِكِ هَاتِ |
| گِيهَا رُوحِ مَهْ آوَازِكِ       | مَشَا سَلُو آسَهِي رَنَنِكِ هَاتِ    |

(گفتن ملا)

|                      |                            |
|----------------------|----------------------------|
| زهی شاهین و شهبازی   | نَازُو غُنْجَه وُ غُنْجَان |
| چه تيمون بو دپرو آزی | وَه شيرين دامه بر پنجان    |
| درمزا سحر و اعجازی   | بِرِم ريزا گهر سنجان       |

(گفتن امیر)

|                      |                               |
|----------------------|-------------------------------|
| گهر سنجین دحسیندا    | دُو اَبَرُو مِثْلِ مِزَانِی   |
| دو شهابون دقوسیدا    | گِرَان بُو سَر لِكِشَانِی     |
| هلالین گوشه لی پیندا | زُسُنْبُل رَاسْت وُ چپ دَانِی |

(گفتن ملا)

|                      |                             |
|----------------------|-----------------------------|
| دوسنبل هاته سر بندری | مُسَلْسَل طُرَه طُغْرَانَه  |
| برآت و لیلته القدری  | مَلَا نَك صَف گِرِیدَانَه   |
| و بالاً حلقه چتری    | لِبْدَرِی تَازَه سِیَوَانَه |

(گفتن امیر)

|                  |                               |
|------------------|-------------------------------|
| لبدري کاتبی حسنی | نِیْسِي عَنبَرِي سَارَا       |
| شرینه غالبی حسنی | نِیْشَانَا جَمَالِ آرَا       |
| نظرده طالبی حسنی | کُو دَلْبَرِ دِل بَرِي خَارَا |

(گفتن ملا)

دُوراً عَنبَرِي چينان  
وَقُدْرَتِ رُوحِ پَرِ وَرَدِنِ  
دَلِي بَتِ صَيَدِ شاهينان  
بَقِيْنِ دِي دَسْتِ وِي بَرْدِنِ  
دِنَازِيْنِ عِشْوَه شيرينان  
مَه دِلِ هَرِ پُرْغَمِ وَ دَرْدِنِ

(گفتن أمير)

وَقُدْرَتِ نُقْطَه يَا نُورِي  
بِصُورَتِ بُو لِنِيْشَانِي  
زُبْرَقَا آتِشِي طُورِي  
چِه شَوْقَكِ دَايَه پَرِوَآني  
زِعْكَسَا جَامِ فَرْفُورِي  
كُو آتِشِ هَاتَه فِنْجَانِي

« گفتن ملا »

زُورِي نُورِي زُورِي نَارِي  
مِه مُوسَايِي قَبَسِ اِسَا  
چِه آتِشِ بُو دُوي دَارِي  
لَطِيْبِرِ دِلِ قَفَسِ نِيْسَا  
زِعِشَقَا نَقْشِ جَبَّارِي  
زَاكِرِ مِنْ نَفَسِ دِيْسَا

(گفتن أمير)

زَاكِرِ مِنْ نَفَسِ هِلِ بُو  
زُورِي نُورِ كَامِلِ بُو  
زُورِي نُورِ كَامِلِ بُو  
زَاكِرِ مِنْ نَفَسِ هِلِ بُو  
زُورِي نُورِ كَامِلِ بُو  
زُورِي نُورِ كَامِلِ بُو

(گفتن ملا)

|                               |                                |
|-------------------------------|--------------------------------|
| مَلَائِكُ دِينِ دَادَمِ دَا   | بِنِي بَرَقَا نَجَلَايِي       |
| چِه غَوَغَا بُو دِعَالَمِ دَا | زُرْمَزَا بَرُونُ وَ بَالَايِي |
| سَلِيمَانِ دِي دِخَاتَمِ دَا  | زُبَالَا طَالَمَكِ دَايِي      |

(گفتن أمير)

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| دِفِي يِي پَرْدَه وَك نِي يِي | كَسِي يِي پَرْدَه مَحْرَمِ بِيْتِ  |
| دِطَاعَتِ مَسْتِ يِي مِي يِي  | رَبَابُ وَ چَنگَكِ هَمْدَمِ بِيْتِ |
| زُرَنگِ آيِنَه يَا غَيْبِي    | دِدَسْتِ دَه جَامِ وَك جَمِ بِيْتِ |

« گفتن ملا »

|                                  |                                 |
|----------------------------------|---------------------------------|
| چِه حِكْمَتِ بِيْتَه تَعْلِيْمَه | دِفِي آيِنَه يِي زَايِي         |
| دِلُوْحِ سِيْنَه تَقْوِيْمَه     | كُو حَرَفِيْنِ نَازَه نُورَايِي |
| نَظَرِ دَا سَاعِدِ سِيْمَه       | زُبَالَا طُوْرِ اِنْسَانِي      |

« گفتن أمير »

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| زُبَالَا پَرْتُوَكِ نُورِي    | شَفَقَتِ دَا سِيْمِ اُنْدَامِي     |
| زُدَسْتِ مَسْتِ وَ مَخْمُورِي | بِيْگَرِ آيِنَه يَا جَامِي         |
| زُدَنگِ عُوْدُو تَنْبُورِي    | نُو جَارِكِ كُوْمَنَدَه بِيْنَامِي |



« گفتن ملا »

|                                |                                |
|--------------------------------|--------------------------------|
| بِقَانُونِ گُوهندَه آیینی      | بِرَآئِی دَآسِرَآسَازَانِ      |
| وَحِکْمَتِ تَبَنَه تَدُو بِنِی | بِعَیْنِ مَعْمُیَا رَآزَانِ    |
| دَدَامَا عِشْوَه شِیرِ بِنِی   | دِدَتِ طَیْرِ مَه پَرُو آزَانِ |

« گفتن امیر »

|                                 |                                 |
|---------------------------------|---------------------------------|
| دِ پَرُو آزِی هُمَا دَنگِیْنِ   | مَه سَر دَا تَاجِ اِقْبَالِی    |
| شَهِی کِیخُسْرُو زَنگِیْنِ      | سَرِ اَفْرَازِیْنِ دِنِی حَالِی |
| وَرِیْنِ سَاقِی مِیَا رَنگِیْنِ | مَه دِلِ مَآبِه دِنِی قَالِی    |

(گفتن ملا)

|                                |                               |
|--------------------------------|-------------------------------|
| دِرِیْدَا خَاكِ دَرِ گَاهِیْمِ | بَلِی اَوَّلِ زُفِی خَاكِی    |
| بِلَا بِی پَآبَه وَجَاهِیْمِ   | مَه بِی چُو فَرَقِ اَفْلَاكِی |
| شِگَارَكِ دَرِ خُورِ شَاهِیْمِ | دُو ی بَنَدِی دِفْتَرَاكِی    |

« گفتن امیر »

|                                    |                                |
|------------------------------------|--------------------------------|
| گِیرَانِ بَنَدِیْمِ دِ بَنَدِیْدَا | دَقِیْدَا شَاهِ شَهَبَآزَانِ   |
| دُو سَرِ پَنَجَه دَزَنَدِیْدَا     | گِهَشْتِنِ یَكِ شُبَه بَآزَانِ |
| دَدَسْتِ شَهَلُو نَدِیْدَا         | بِشَاهِیْنِی وَرْمَبَآزَانِ    |

« گفتن ملا »

بِشِيرَانِ اَكُوْرِمْبَا زِمُ      دِرْمَزَا قَابِ قَوْسِيْنِي  
بِعِيْنِ كُوشْنُوْ رَا زِمُ      دِبَابِ حِكْمَةِ الْعِيْنِي  
مُلَا زِمُ حَضْرَتِي لَا زِمُ      حِجَابِ رَا كِيْتِ وَمَا بِيْنِي

« گفتن امير »

وَمَا بِيْنِي بِذَاتِي چِتُ      كُوْ وَا صِلِ بِيْتِ بِمَحْبُوْبِي  
نَه تَنْهَادِي صِفَاتِي چِتُ      اَكْرُ دَلِ مَسْتِ مَطْلُوْبِي  
بِطُغْرَايْكَ بَرَاتِي چِتُ      مُمْهَرَا اَمْرِ مَنْصُوْبِي

( گفتن ملا )

دَمَنْصُوْبَا وِصَالِيْدَا      بِلَا صَا حِبِ مَقَامِ بِيْتِ اُوْ  
دَبَرِ قَوْسِيْ هِلَالِيْدَا      زُفَيْرُوْزِيْ بِحَامِ بِيْتِ اُوْ  
دَا سُرَارِ بِيْيَالِيْدَا      دَنْبِيْ مِسْكِيْنِ خِيْتَامِ بِيْتِ اُوْ

( گفتن امير )

دَخْتَمَا فِيْ خِيْتَامِيْدَا      غَرَضِ مِيْهَرَا شَهِنِشَاهَه  
خَطُوْ خَالِيْ دِجَامِيْدَا      زُنَشْنَا اِنْسِمِ اَللّٰه  
دَبَحْنَا زُلْفُوْ دَامِيْدَا      ﴿مَلَا﴾ يَا قَنْجِ كُوْتَاهَه

(گفتن ملا)

|                              |                               |
|------------------------------|-------------------------------|
| دِ اِقْلِيمِ سَخْنِ خَاقَانَ | رَوَانَ بَخْشِ وَشُكْرِ رِزِي |
| نَهْنِ وَكَتَه دَاقَانَ      | بِحَانَ رَاعَنْبَرِ آمِيزِي   |
| زَسِيمِنِ سَاعِدُ وَسَاقَانَ | بِسَحَّارِي گَهَرِ رِزِي      |

(گفتن أمير)

|                                   |                              |
|-----------------------------------|------------------------------|
| بَغَوَاصِي بَسَحَّارِي            | تَه دُرُ آينِ وَبَحْرَينِي   |
| وَظَمَّاتَه شُكْرِ بَارِي         | زِمِضْرِي نَا بَقَرَوِينِي   |
| بِدَقَّتْ بَيْنِ صَدِّ أَشْعَارِي | دِ بِيژِي طَرْفَه الْعَيْنِي |

(گفتن ملا)

|                                  |                                  |
|----------------------------------|----------------------------------|
| زُبْحَرَا قُلْزُمَا مِيرَانَ     | بَغَوَاصِي گَهَرِ چِينِمِ        |
| دِ بَحْنَا عِلْمُ وَتَفْسِيرَانَ | تُو دَرِيَايَانِ وَه نَائِيْنِمِ |
| زُمِيرُ وَبِگَلَرُ چِيرَانَ      | غُلَامِ مِيرِ أَمَادِينِمِ       |

(گفتن أمير)

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| دِ بَاغِ لَفْظُ وَ مَعْنَايِي | سَخْنِ مِنْ سَرُوِ آزَادَه         |
| زِلْمَلَاهُ وَ زِإِنْشَايِي   | مَه لَوْحِ دَلِ نُمَا سَادَه       |
| زِحُسْنِي رَوْنَقَكِ دَائِي   | كُو شَيْخِ أَحْمَدِ مَه أُسْتَادَه |

(١) «مكالمه» فقيه محمد طبران با ملا احمد جزري

( گفتن فقيه )

|                           |                        |
|---------------------------|------------------------|
| سَدَفْكَ نَثِي تَيْكِنِ   | سَلَامًا مِنْ حَقِيرِي |
| حَقَّةَ لَمَلِي كِنِ      | إِبْرُو دِ جَزِيرِي    |
| دَرْمَانِ هَبِهَ لَيْكِنِ | كُو وَ دَرَبَا تِيرِي  |

( گفتن ملا )

|                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| بِي حَدُو بِي حَسِيْبِي     | سَلَامِيْنَ مَلِيَا كَتَانِ |
| زَمَلَا لَمِيْمُو حِي بِنِ  | شُبُهَتِ آفِيْنِ شَتَانِ    |
| دَرْمَانِ زَلَامُو بِي بِنِ | هَلَا كِيْنِ زَزَحْمَتَانِ  |

« گفتن فقيه »

|                             |                                |
|-----------------------------|--------------------------------|
| نَادِمِ اَزُوِي مَحْيَا تِي | شَرَبْتَنَا لَامُو يَانِ       |
| دِيْسَارِيْنِيْنِ نَبَا تِي | مَعْدَنَا دَالُو رِيَانِ       |
| زُحْسُنَا بُتُو لَا تِي     | إِظْهَارِ تَيْكِنِ مَعْنِيَانِ |

(١) المشهور ان هذه المساجلة الغزلية واقعة بين الملا الجزري رحمه الله وبين اديب من ادب الاكراد اسمه فقيه محمد طبران وله اشعار غزلية صوفية مشهورة وهو من بلدة (ماكو) القريبة من مدينة (بايزد) على حدود روسيا على ما ذكره أمين زكي بك الوزير العراقي سابقاً في كتابه ( خلاصة تاريخ كرد و كردستان ) لكنه ذكر فيه ان فقيه طبران عاش فيما بين سنة ٧٠٧ و سنة ٧٧٧ هجري وغالب ظني ان ذلك خطأ بل الواقع انه معاصر للملا الجزري الذي عاش بعد التسممة وخمسين هجرية وادرك الملا في آخر حياته وبدل على هذا هذه المساجلة الشعرية التي جرت بينهما ثم اطلمت على ما ذكره فقيه طبران في آخر قصيدته التي اولها .

دِلُّورَابَه دِلُّورَابَه تَكْتَه جَهْتَانِ كُو إِشَارَه

تَرَ اَنُوْبِسِ دِخُو دَابَه بِنُوْمِي رَا مَه بَه بَارَه =

« گفتن ملا »

زُنُقشِ بُتْ وُلَاتَانِ      مَه سِينَه بُنْخَانَه يَه  
تَمِينَا صِفَاتَانِ      تَجَلَّأَ دَقَلْبِي مَه بَه  
دَعِيدُو شَفِي بَرَاتَانِ      زُوَان رَا مَه سَجْدَه يَه

« گفتن فقيه »

سَجْدَه يَا شُكْرِي جَارَكَ      فَرَضَه دِوِصَالِي  
نَه پَرْدَه يِي سِتَارَكَ      لِبَرِ وَجْنَه هِلَالِي  
أَحْسَنَ اللَّهُ تَبَارَكَ      وَسِرًّا وَيِي جَمَالِي

( گفتن ملا )

جَمَالًا نُورِينَ صَافَه      دِوَجْهِي تَجَلَّأِي  
يَحْرِفِينَ خَوْه كَشَافَه      ضَمِيرِ دِرِنِ مَعْنَايِي  
حَامِيمِ عَيْنِ سِينِ قَافَه      دِرْمَنَزَا وَيِي مُعْمَايِي

وهو قوله

لِحَسَنَدِ هَمَّتْ فَتَلِكْ جُوتَه زُهْجَرَتِ دُورِ كَبَلِكْ جُوتَه

هَزَارُ سَالِ جِيلُ وَبِكَ جُوتَه أَفْ عَزَلْ هَاتِ دِبَارَه

اي ان الافلاك السبعة قد دارت على محمد وقد مضى من الهجرة أدوار كثيرة وهي الف سنة وواحد واربعون وهذا الشعر السنزلي قد أتى الى الوجود وبهذا يظهر صدق ما قلناه واقه اعلم. وهذه المناسبة نذكر نكسة لطيفة وهي انه قد سئل بعض الاكابر من مشايخ الصوفية من هو الأعلم والأفضل من الملا الجزري وبقه طيران في باب العلم وصنعة المشق والهوى فالجاب بداهة ان الملا هو ملا والفقيه هو فقيه اي الفضل بينما يظهر من لقبها لان كلمة الملا تطلق في اللغسة الكردية على الاستاد والمعلم وكلمة الفقيه تطلق على الطالب والتلميذ ومن المعلوم ان الاستاد يكون غالبا أعلا منزلة وفضلا من التلميذ عادة .

( گفتن فقیه )

حَبِيبٌ هَفَّتْ حَامِيْمَانُ      نُقْطَانٌ لِيْ بِيْنِدَاكِيْنَ  
 بِاَفِيْنِهْ جَسْمٌ جِيْمَانُ      عِشْقِيْ زِيْ بِيْنِدَاكِيْنَ  
 اِسْمِيْنَ دُو طَاسِيْمَانُ      مِيْمَانُ زِيْ جُدَاكِيْنَ  
 « گفتن ملا »

هَفَّتْ خُمٌ نَثْرِيْ بَادَهْ      دَمِيْنَكْدَا فِدَمِيْ  
 خُمَا كُوْمِيْ اِرَادَهْ      عِشْقُ رِيْهَتْ جَامَا جَمِيْ  
 لَوْحِيْ دُو نُوْنُ لِيْ سَادَهْ      لَوْ فَيْنُ دَا قَلَمِيْ

« گفتن فقیه »

سَاقِيْ زِخْمَرَا اَزَلِيْ      نُوْنُ وَقَلَمٌ زِيْ اَفِرَانْدُ  
 دَارِيْهْتَهْ لَوْحَا اَوْلِيْ      رِزْقُ وَنَصِيْبُ بِيْ قَدِرَانْدُ  
 اَوْ بُو مُرَادَا مَسْتَلِيْ      نَقْشُ مَجَازُ بِيْ صَوِرَانْدُ

( گفتن ملا )

نَقْشُ مَجَازُ طَلِيْسَمَهْ      مَظْهَرُ زُرْتِيْكَ مِرَا تِيْ  
 صُوْرَتُ لِبَالِ مَهْ اِسْمَهْ      مَعْنَا بِيْتَجَلَا تِيْ  
 حَرْفِيْنَ نُورِيْنَ جِسْمَهْ      كَافُ هَا يَهْ دَا بَا تِيْ

« گفتن فقیه »

كَافُ هَا اِسْمُ كُوْرَهْ      طُغْرَا يَهْ دِتْنَزِيْلِيْ  
 جِسْمُ وَيْ كُوْهْ طُوْرَهْ      اِجْمَالَهْ دِتْفَصِيْلِيْ  
 جَمَالُ عِيْنُ نُوْرَهْ      كَوَاكِبُ مَهْ دِقِنْدِيْلِيْ

(گفتن ملا)

کَوکَبِ دِيمِ بَشْرَهٗ      نُورَکْ مُنْزَرَهٗ قِي  
چِه حُسْنِکْ مُصَوَّرَهٗ      اِسْمِکْ زَاللهٗ نِي  
بَقِيْنِ مَحْوَهٗ مَظْهَرَهٗ      چَرَخَهٗ صَدَّ خَرَمَهٗ قِي

(گفتن فقيه)

خَرَمَهٗ يَمِيْنِ حِجَابَهٗ      سِتَارَ دَكِيْتِ جَمَالِي  
عَوْرِي رَشُو نِقَابَهٗ      لِيْبَرُ وَجْهٍ هِيْلَالِي  
پَرُوآنَهٗ لُو دِعْذَابَهٗ      مَحْجُوْبَهٗ وِشْمَالِي

(گفتن ملا)

شَمَالِ عَيْنِ نُورَهٗ      شَوْقَهٗ لِيْبَرِ سِتَارِ قِي  
پَرُوآنَهٗ يِي دَسْتُوْرَهٗ      دِچَرَخِي سَمَادَارِ قِي  
حَيْرَانَ سِرًا غَفُوْرَهٗ      لَوْجَانَ فِدَايِ يَارِ قِي

«گفتن فقيه»

يَارِي حَقِيْقَتِ خَالِقَهٗ      چُونِ جَانِ فِدَايِ فَيِکْشِيْنِ  
رَاسْتُو دُرُسْتُو صَادِقَهٗ      چِه رَنَگْ بِشُونَا رِي کَشِيْنِ  
قَنْجَهٗ وَ لَطِيْفَهٗ وَ لَاقَهٗ      دَبَاغِ اِرَمِ دَا فَيِکْشِيْنِ

«گفتن ملا»

بَاغِي زُنُوْرِ وَرَقِ لِي      يَارِ دَوِي ظُهُوْرِ بِيْتِ  
سَيِيْدَهٗ شَفَقِ لِي      مَظْهَرِ وَعَيْنِ نُورِ بِيْتِ  
پَرِ نُوْ وَ حُسْنِ حَقِ لِي      دَا عَكْسِ يِي قُصُوْرِ بِيْتِ

( گفتن فقیه )

عَكْسِي زِحَقْ دِيبِينْ      لِدُورْ وَجَهْ مَحْبُوبَانْ  
لِحَالِكِي نَامِينِينْ      زُسْرَا وَآنْ مَطْلُوبَانْ  
گَمَهْ دِنَالِينْ وَگَمَهْ دِخُونِينْ      دُورِينْ زِوَصَلِ خُوبَانْ  
« گفتن ملا »

فَرِيَادْ زِدَسْتْ فِرَاقِي      دُورِينْ زِسُلْطَانَانْ  
تِيرِينْ زِلُونْ بَرَاقِي      هَيَبْتْ وَ سِرَا خَانَانْ  
رُوزْ هَايَهْ شِرَاقِي      لَوِ دَمَرِينْ زِكُوفَانَانْ  
« گفتن فقیه »

كُوفَانِينْ مِهَرْ دَارَانْ      بِي حَدُو بِي اِزْمَارِينْ  
تِيرِينْ زِهَسَارَانْ      صَدْ جَارُو صَدْ هَزَارِينْ  
خَدَنگِينْ دِنُوبَارَانْ      نِهِينْ لَدَلِ دِبَارِينْ  
( گفتن ملا )

نِهِينْ لَدَلِ دَرَشِينِينْ      نِيرَانْ زَشْبَهْ گُوشَانْ  
دُومِيرِ بِنَهْضَبْ دِكِشِينِينْ      لَقْتَلَامَهْ بِي هُوشَانْ  
زِعِينْ وَ قَافْ وَ شِينِينْ      خَدَنگِينْ اَسُودْ دُوشَانْ  
« گفتن فقیه »

دُوتُونْ سِيَاهْ رَنگِينْ      بَسِرْ لِمَهْ كُوكِيشَانْ  
دَرِينْ اُوَانْ خَدَنگِينْ      لَقَلْبِ مَهْ دَرُويشَانْ  
عَاشِقْ زِدَسْتْ نَهَنگِينْ      زِدَاعْ وَ زَجَرُو اِيشَانْ



(گفتن ملا)

|                                |                                |
|--------------------------------|--------------------------------|
| دَاعِينَ مَهْ پُرْ دِ كَلْبِنْ | خَبَرَ وَي نَائِي كَوْتِنْ (۲) |
| بَنَشْ كِيَانْ ضَرْبْ لِدَلِنْ | هِنَاكَ مَهْ وَي پُرْ صَوْتِنْ |
| كَمَانْدَارِ وَشْ قَاتِلِنْ    | گَزْمَهْ لِدَلِ بِجَوْنِنْ     |

« گفتن فقيه »

|                                  |                            |
|----------------------------------|----------------------------|
| گَزْمِينْ عَيْنُو وَا صَادَانْ   | إِشَارَتْ رَمْزُو سُرِنْ ۱ |
| كِي شَانْدِنْ كَمُوشَهْ بَادَانْ | مَحْبُوبْ نَبُو آوَرِنْ    |
| نِيرِنْ دُو جَلَادَانْ           | بَاطِنِ لِدَلِ دَفِرِنْ    |

﴿ تسديس شيخ رمضان القصيدة الملا رحما الله تعالى ﴾

قَوِي صَوْنَشِيْمَهْ فِرَاقِنَا أُوِي آهُوْ بَصَرِي  
 كَفْتَهْ پِشْتِ پَرْدَهْ وُ سَتَرِي نَمَا اِيْدِي يَدَرِي ۱  
 كَسْ نَهِنْ قَطْ دِدِنْدَا بِي كَتِنْ نِي هُنَرِي  
 بِي جِنِنْ خَفْ بِي كِهْتْ بَالِ أُوِي دَرْ كَمَرِي  
 أَي نَسِيمِ صِيَهِي مَا دِمَجَالَا سَحَرِي  
 صَدْ سَلَامَانْ بِي كَمِي نِي وَ مَهْ وَي لَبْ شَكْرِي

اعلم ان هذه القصيدة هي التسديس الذي ذكرنا في صحيفة (۱۵۹) انه لبعض ادباء الاكراد على قصيدة الملا رحمه الله ولكن صاحب التسديس لم يلفت او لم يفلح بالخطب الذي وقع فيها من تقديم وتأخير في آياتها حتى اوجب ذلك عدم تناسب في معانيها فسدتها على ترتيب ذلك الخطب ماخرناها الى الخاتمة لذلك

پرو ائی بادِ صبا دغدغه بر دل تو مدار  
گمر ز آبی وطن شوخ قدا لاله عذار  
شو بنیر کی دره اَنوارِ اوه اَبوانِ نگار  
دا نیبوی ته چه نشین قوی شبهت قد یار  
نیر گمزا نازک و تر نئی شکر امت و خمار  
دیم درو لعل لب و محتشم و معتبری

مه چه دا از زترا کفش یکم قاعده بان  
دا کو بائی شو نیبوی ته نه کبر حال بیان  
قوی پر خشم و غضب یار ددیرت صبه بان  
بحدار هیو تونه چوبی جهی مُنئی و نیان  
آستانی و شباک و کلک و پنجره بان  
دا میسکینی و زاری شو بسومی دبیری  
ته غرض قنله بکبی از خوه بقربان دکریم  
ته غرض نافه بظلمی برتن دی بپریم

مه چه دا از زترا کفش یکم قاعده بان  
دا کو بائی شو نیبوی ته نه کبر حال بیان  
قوی پر خشم و غضب یار ددیرت صبه بان  
بحدار هیو تونه چوبی جهی مُنئی و نیان  
آستانی و شباک و کلک و پنجره بان  
دا میسکینی و زاری شو بسومی دبیری

تَه غَرَضٌ قَتَلَهُ بِكَيْبِي أَرْزَخَوْهُ بِقُرْبَانِ دِكْرِمْ  
تَه غَرَضٌ نَافَهُ بِظِلْمِي بِرَتْنِ دِي بِسِرْمِ

بَدُّ دُعَايَانِ دِكْرِينِ خَلَقَ لِنَهْ أَي تَاجِ سِرْمِ  
مَا لِيْنِ بِنِ نَهْ لِنَهْ أَي رُجُ وَ ثُورَا بَصْرِمِ  
أَرْزَخَوْهُ قَامَتُ وَ بَوُؤِنِي لِنَهْ صُونْدِي دِخُورِمِ  
بَسْ كَنَهْ أَي پَادِشَهَا مِنْ لَاسِيرَانِ غَدْرِي  
دَلْبَرَا دِيمِ بَدْرُ دِلِ قَوْبَا مِثْلِ حَجَرِ  
رَقِيَهْ وَ كِيرِ مَا دِكْنِ قَطْ لِبِرِي خَارَهْ أَتْرُ

قَسْتَاوِي نَذْرَهْ كُو وَ أَجِبْ لِحَوْهْ كِيرِ لَازِمِ وَ فَرِ  
دَسْتِ لِسَرِ بَكِ نِهِي بَرَفَهْ أَمِيرِي بِبِهْ دَرِ  
ثُوزَكِي بَيْنِ يَحْوَهْ رَا تَا بِكِرِينِ كُحْلِ بَصْرِ  
لِطَرِيَقَا قَدَمَا دَلْبَرِي وَ يِ رَهْ كُذْرِي  
زَرِيَا دِيمِ بِشُورِ شُبُهَتِ شَمْسَا دِفْلَكِ  
دِكْرُوتِ عَاشِقِ مَسْكِينِ بَدُو جَهَنِينِ دِبْلَكِ  
دُوسِيَهْ مَارِ بِقَدِ سَلْوِي رَوَانِ بُونَهْ چَلَكِ

هَاتَه سِيرِ دِكْرِينِ لَوِ رُسْمَاوَاتِ مَلَكِ  
دِيمِ بَدْرُ وَ أَنَبِي زُلفِ لِسَرِ بُونَهْ هَلَكِ  
أَرْقَمَانِ حَلَقَهْ وَ كَمَرِ دَانَهْ لِدُورَا قَمَرِي

قَدُّوْ بِالْاَوَّهْ بِحَمِّ نَيْنِ وَكِي سَلَوَا لِحِمَانِ  
مُؤَهْ مَا تَنْدِ خَدَنْگِينِ دُو بُرُو مِثْلِ كِمَانِ  
بِي كِمَانِ بُو سَفَهْ وَيْ خَوْش كِيرِنَه دُو رُو زَمَانِ  
خَلَقْنُو اَزْ غَلَطِيْمِ ثُوْبَه سِتِيْنْفَارُو اَمَانِ  
نَه بُرِيْنَه نَه دِيْنِ وَكْ تَه شَبَالِي دِجِهَانِ  
كِي دِيْنِ مِثْلِ تَه سَبِيْمِيْنِ تَنْ وَزَرِيْنِ كَسْرِي  
شَرَحِ دَرْدُو اَلْمَانِ مِيْنِ قَدْرَكْ كِيرِنَه كِتِيْبِ  
مِيْنِ نَبِيْسِيْنَه بِيْتَرْتِيْبِ حَمِي تِيْكَدَا نَه بِيْبِ  
حَا ضَرِنِ جُمْلَه لِيْنِكِ مِيْنِ چِلْ وُجَارْ جِلْدِ بِحَسِيْبِ  
بِي فِتْرُو سُوْنْدِ دِخُوْرِيْمِ اَزْ زُوْتَرَا قَطْ نَه بِلِيْبِ  
زُبُرْ آهِيْنِ مَهْ دِيْنِ آگِرُو دُو دِيْتِ نَه عَجِيْبِ  
مَهْ دِيْدِلْدَا هِيْه تَارَكْ كُو دِصُوْرَتِ سَقْرِي  
صَدْ اَمَانَتِ مِه لِيْنَه اَيِ رُحِي بِي رَنْگِ وَصِيْفَتِ  
ثُو سَلَامِي كُو دِيْ كِي بَارِي جَوَابِي تَه دِدَتِ  
بِحُدِي كِي كُو دِمَا سَاغَرِ زَرِيْنِ بِيْتَه دَتِ  
هُو شِيَارِ بِي فِتْنَخُوِي وَيْ مِيْبِي هُو شِيْنِ تَه دِبَتِ  
دَا بِيْنِي صِنْمَا مِيْنِ تَه بِيْكِيْنِ خُوَه بَدَه خَتِ  
بِيْگَه تَلْخِيْصِ جَوَابَا مَه زُوْبِي مُخْتَصَرِي  
حَقْ دِزَابَتِ دِيْدِيْدَا نَه مُحِبِ سِيْمِ وَزَرِيْنِ  
گَر هَزَارْ كِيْسِ دِرَا فِ مَه هِيْمِيْنِ مُلْكِ مَخْرِيْنِ

بِکَرِيں سَدَقَه سَرِي تَه بِفَقِيرَانِ بِدَرِيں  
تَه بِيَبِيں بَسَه مَه سَجْدَه شُكْرِي بِبِرِيں  
قَدَرَاكْ شَفَقَه زِلْطَفَاتَه تَمَنَّا دَكْرِيں  
دَامَه مَحْرُومِ نَدِيرِي تُوَزِ لُطْفِ وَنَظْرِي  
جِيہِي بَارِي مَه كُو كَبْرِي بُوخَوَه وَطَنِ مُنْبَارِكِ  
مَنْزِلَا نَقْشِ وَنِگَارِي لِي تَه بِتِ اَغْيَارِكِ  
مَا كَلُو كُلْ هَنَه قَطِ لِي تَه بِنِ بَكْ خَارَكِ  
دَاهِيَسَانِي بِجِي پيشِ قَدُو بَرُونَا نَازِكِ  
مَا زَهْرِي شُكْرِي دُوسْتِ مِخُونِتِ جَارَكِ  
عَرَضِ حَالَا كُو نِنِيسِي مَه مِخُونَا جِگَرِي  
مَه دِدَلِ دَاغِ هِيں زِي دَرِيں دُودِ عَمَالِ  
دُودِ كِي تَلْخَه دَنِي مَه كِيرِيَه رُولِ مِثَالِ  
بَارِي مَا بِكْرِي شَاهِ گَدَا پِنَه خِيَالِ  
شُكْرِي هُوَزِ بِكْرِي سُرِ زَنْبَاتِ وَمِي آلِ  
لَوِ كُو پُرِ شَفَقَه دِيرِي كَرَمِ وَ لُطْفِ وَ كَمَالِ  
آه زِدَسْتِ رَمَزِ وَسْرِيں وَيِ دُرُو گُو هَرِ خَبْرِي  
كُشْتِيں تَه دِدِنِي هَرُوَه پِي سُوجِ وَ كُشْتِيں  
خَنْجَرِيں پِي دَكْرِي هِيَزِ دِيبُزِي دِگَهِيں  
بَكْ زَوَانِمِ دِكْرِيں آه وَ بِيَانِي دِبِيں  
زِيكْ دِيرَسِيں جِه وَ لَانِ وَه بَطْلَمِ اَنَاجِه جِيں

يَخْدِي قَطُّ نَهْ دِدَلْدَا زُخْدِي تَرَسِ نَهِنُ  
دِكِرِي ظَلْمُ وَجَفَائِي ثَوَلِينُ فَبِي قَدَرِي

شِيرِي كُشْتِي حَقِيرِي كُو زَالْمَاسِيَهْ شُلْفُ  
جِهْ فِصْتِ بُو أُوِي شِيرِي كُو بَرِي مُحَبَّتْ وَأَلْفُ  
زِيدَهْ أُوِي سِرْ عَظِيمُ بُو مَهْ قَوِي زَائِي بِعُرْفُ  
خَوْشِ تَفَاقُ بُو زَا زَلْ فَتَنُجْ لِمَهْ دَا كَفْتِيَهْ قُلْفُ  
بِسْكَو جِسُو وَحَرِيرِنُ فَسَيْنُ طُرَهْ وَ زُلْفُ  
نَهْ وَكَافُورَهْ بَدَنُ خَالِ وَ مِسْكَي تَتْرِي

عَاشِقِ صَادِقُ وَ لَاقِقُ أُوِي اَيْدِي زَمَهْ رِشْتِي  
دِرِيَا بَارِ خَوَهْ دَا قَطُّ مُوودُ دَا فِكْ خَوَهْ نَهْ هِشْتِي  
(رَمَضَانَ) جَانِ دِدِرْتِ هِيَزِ بَرِيَادُ وَ سَتِ نَهْ كِهْ شِشْتِي  
صُونْدُ دِخُومُ أَزْ يَدُوتَايِينُ دِعِصَايِي وَ دُوقِشْتِي  
بَاشِ وَأَنْ كَزَمَهْ جِهْتِي نَهْ ﴿مَلَا﴾ يِي كُشْتِي  
مَا خَدَنَكِينُ دِكِرِينُ قَطُّ لِمَهْ اَيْدِي أَنْسَرِي

---

وهذا انتت الخاتمة وقد جمعت في المختوم والخاتمة كل ما في ديوان الملا من النسخة  
الاصلية الجزيرية وكل ما نسب اليه في سائر النسخ الاخرى واطلعت عليها فالحمد لله على ذلك  
اولا و آخرأ و ظاهرأ و باطنأ وقد احببت ان اذيل هذا بتخيس الملا احمد بن الملا محمد البهي الزفنگي  
على قصيدة الاستغاثة  
المباركة المجرية في تخرج الكروب وتحصيل العلوب وهي لابي محمد عبد الرحمن السبيلي رحمه الله  
في طلب الاستغاثة

والتخسيس مع القصيدة مر هذا

يَا مَنْ لَهُ كُلُّ الْمَآرِبِ تَرْفَعُ      وَبِقَهْرِ سَطَوَاتِهِ نَذَلُ وَتُخْشَعُ  
وَأَلَيْهِ نَلْجَأُ فِي الْخَطُوبِ وَتُخْضَعُ      يَا مَنْ بَرَى مَا فِي الضَّمِيرِ وَيَسْمَعُ  
أَنْتَ الْمُعْتَدُ لِكُلِّ مَا يُتَوَقَّعُ

مَنْ لِلْكَرُوبِ إِذَا ابْتَلَيْتُ بِحَمَلِهَا      وَمَنْ الْمُسْتَهْتَلُ فِي تَهَقُّدِ حَبْلِهَا  
وَإِذَا بَنَى صَاقَتَ فَأَنْتَ لِحَبْلِهَا      يَا مَنْ يُرْجَى لِشِدَادِ كُلِّهَا  
يَا مَنْ إِلَيْهِ الْمُشْتَكِي وَالْمَفْرَعُ

يَا رَاجِحًا إِنْ لَمْ تَعْنِ فَعَنْ يَمْنِ      يَا مُسْتَعِيفَ الْأَمَالِ غَيْرُكَ مَنْ يَكُنْ  
إِرْفِيقِ يَمْنِ فِي حِفْظِ عَهْدِكَ لَمْ يَحْنِ      يَا مَنْ خَزَائِنُ رِزْقِهِ فِي قَوْلِ كُنْ  
أَمَّنُّنْ فَإِنَّ الْخَيْرَ عِنْدَكَ أَجْمَعُ

الْجِسْمُ مُضْنَى وَالذُّنُوبُ ثِقِيلَةٌ      وَجَهْوَى عَيْنِي بِالدموعِ بِخَيْلَةٍ  
وَعَاسِمِينَ الْأَعْمَالِ فِيهَا قَلِيلَةٌ      مَا لِي سِوَى فَقْرِي إِلَيْكَ وَسِيلَةٌ  
فِي الْإِفْقَارِ إِلَيْكَ فَقْرِي أَدْفَعُ

نَفْسِي لِمَنْ حَمَلَ الذُّنُوبَ عَلِيلَةٌ      وَنَوَائِبُ تَشْتَمِدُ وَهِيَ ثَقِيلَةٌ  
هَلْ مُلْجَأٌ لِي إِنْ دَهَتْ وَقَبِيلَةٌ      مَا لِي سِوَى قَرِيبِي لِأَبَائِكَ حِيلَةٌ  
فَإِذَا رَدَّدَتْ فَأَيُّ بَابٍ أَفْرَعُ

يَا مَنْ حَوَى الْأَشْيَاءَ بِأَهْرِ عِلْمِهِ      لِحَبْلِكَ يَتَقَصَّدُ مَنْ أَسَاءَ بِظُلْمِهِ  
فَمَنْ الَّذِي أَرْجُوهُ طَالِبَ حِلْمِهِ      وَمَنْ الَّذِي أَدْعُو وَأَهْتَفُ بِاسْمِهِ  
إِنْ كَانَ فَضْلُكَ عَنْ فَقِيرِكَ يُسْمَعُ

أَنَا لَا أَخَافُ إِذَا أَتَيْتَكَ جَائِبًا      حَاشَا لِعَفْوِكَ أَنْ تُعَذِّبَ رَاجِبًا  
وَلِيَبْحَرَ فَضْلِكَ أَنْ تُخَيِّبَ دَائِبًا      حَاشَا لِجُودِكَ أَنْ تُقْتِطَ عَاصِبًا  
أَلْفُضْلُ أَجْزَلُ وَالْمَوَاهِبُ أَوْسَعُ

ظَنَنْتِي بِأَنَّكَ لَا تُنْتَفِ ظَالِمًا      إِنَّ تَابَ عَمَّا قَدْ جَنَاهُ مُسَالِمًا  
فَالطُّفُ بَعْدَ لَيْسَ يَبْرَحُ نَادِمًا      بِالذَّلِّ قَدْ وَافَيْتُ بِأَبِكَ عَالِمًا  
إِنَّ التَّذَلُّ عِنْدَ بَابِكَ يَنْفَعُ

مَاذَا يَكُونُ إِذَا صَفَحْتَ تَفْضُلًا      لَقَدْ اعْتَرَفْتُ بِمَا اعْتَرَفْتُ تَذَلًّا  
وَأَنْخْتُ سُؤْلِي فِي حِمَاكَ تَوْسُلًا      وَجَعَلْتُ مُتَمَمِّدِي عَلَيْكَ تَوَكُّلًا  
وَبَسَطْتُ كَفْيِي سَائِلًا أَنْضَرَعُ

فِيجَاهِ مَنْ حَيَّيْتَهُ وَحَبَّبْتَهُ      وَلِدَفْعِ كُلِّ مَلَحَةٍ أَعَدَدْتَهُ  
وَقَبِلْتَهُ مِنْهُ إِذَا دَعَا وَأَجَبْتَهُ      وَبِحَقِّ مَنْ أَحْبَبْتَهُ وَبِعَشْتَهُ

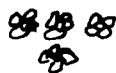
وَأَجَبْتُ دَعْوَةَ مَنْ بِهِ يَتَشَفَعُ

بَسْرًا لَنَا فِي كُلِّ عُمْرٍ مَنَهَجًا      وَافْتَحَ لَنَا بِالْفَضْلِ بَابًا مَرْتَجًا  
وَأَيْنَ لَنَا سَبِيلَ الْفَلَاحِ وَمَفْرَجًا      وَاجْمَلْ لَنَا مِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَعْرَجًا

وَالطُّفُ بِنَايَا مَنْ إِلَيْهِ الْمَرْجِعُ

رُفْقًا بِأَحَدٍ فِي تَشْتِ حَالِهِ      وَاعْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ سُوءَ فِعَالِهِ  
وَالْحَمْدُ لِلْبَارِي عَلَى إِفْضَالِهِ      نَسَمُ الصَّلَاةُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْآلِ

خَيْرِ الْأَنَامِ وَمَنْ بِهِ يَتَشَفَعُ





## فهرست

### «دیوان الملا الجزري»

| صحيفة                           | صحيفة | صحيفة                     |
|---------------------------------|-------|---------------------------|
| قصيدة محبوب بدل بت              | ۲۶    | (المقدمة)                 |
| كس بدادامه نه پرست              | ۲۸    | (باب الالف)               |
| اول كو باری دامه                | ۲۹    | قصيدة نوابا مطرب و جنگی   |
| هرعر خرامه بقد وقامت            | ۳۰    | اسمی نه به مکتوب د دیوان  |
| (باب التاء)                     | ۳۱    | مشاطه . حسنا ازل          |
| قصيدة عمر ضایع بومه بی دلبر عبث | ۳۱    | منبجه بین می فروش         |
| نام عنبر شکلی بیت               | ۳۴    | چین چین کرن زلفین سیاه    |
| تو سحر گه بتاشاوره              | ۳۴    | دلبر شکینا شکرك           |
| (باب الجیم)                     | ۳۵    | بتار فرقی سرهمن           |
| قصيدة شمشاد خرام و سر وغشاج     | ۳۵    | سری زلفاته بگللاب دعا     |
| (باب الحاء)                     | ۳۹    | (باب الباء)               |
| قصيدة پر مکه اسراف د قتل مباح   | ۳۹    | قصيدة دست قدرت کو هلا فیت |
| حیف د قیدا خاكو گل بت           | ۴۰    | قه الحمد ز باری مه د دست  |
| عشقی کو بدن بیک                 | ۴۱    | شاه بقصدا کشتنا من رم     |
| (باب الخاء)                     | ۴۲    | من ددل کوفان هزارن        |
| قصيدة آهی ز درد دل دکت          | ۴۲    | (باب الیاء المعجمة)       |
| دلبری ابرو سحر                  | ۴۴    | قصيدة لو سحر جولان ددت    |
| می هیا رقص و سما یانه           | ۴۵    | (باب التاء)               |
| (باب الدال)                     | ۴۶    | قصيدة نیر گزین شنک دمستن  |
| قصيدة سر و حدث ز ازل            | ۴۶    | گر زوی حوری سرشی          |
| عیده وهر کس ز دیداراته          | ۴۷    | قلبی مه شبه زیر           |

(تابع فهرست دیوان الملا الجزري)

| سجده | رقم | عنوان                               |
|------|-----|-------------------------------------|
| ۵۹   | ۷۳  | قصیده فی شکر آمدن ز علاج (باب الزا) |
| ۶۰   | ۷۳  | قصیده فی لب لعل ملا (باب الفاء)     |
| ۶۱   | ۷۴  | قصیده سر ددت آب کوثری               |
| ۶۲   | ۷۵  | • ایرو ز شیکسا سری (باب الفاف)      |
| ۶۳   | ۷۷  | قصیده نازکا من دستا بی بسرا نکشت    |
| ۶۴   | ۷۷  | • من ز نفلت حام دکف (باب الکاف)     |
| ۶۵   | ۷۸  | • من ز نفلت حام دکف (باب الکاف)     |
| ۶۶   | ۸۰  | قصیده دلبرا من سحری هات             |
| ۶۷   | ۸۰  | • تعالی الله زهی حسنا مبارک         |
| ۶۸   | ۸۱  | • نازکک من سحری دی (باب الهم)       |
| ۶۹   | ۸۲  | • نازکک من سحری دی (باب الهم)       |
| ۷۰   | ۸۳  | قصیده شامد جلوه تما                 |
| ۷۱   | ۸۳  | • دل بکده دی شفق بندت (باب الشین)   |
| ۷۲   | ۸۵  | • دل بکده دی شفق بندت (باب الشین)   |
| ۷۳   | ۸۵  | قصیده ایرو ملا سرو پا               |
| ۷۴   | ۸۶  | • شب قدری به روشن که (باب الساد)    |
| ۷۵   | ۸۷  | • شب قدری به روشن که (باب الساد)    |
| ۷۶   | ۸۹  | قصیده سلوا سہی قد خلی (باب الساد)   |
| ۷۷   | ۸۹  | • شب قدری به روشن که (باب الساد)    |
| ۷۸   | ۹۰  | قصیده شیوه دلبری زبان               |
| ۷۹   | ۹۱  | • ماه ز بل حسن و سمالی (باب الفاء)  |
| ۸۰   | ۹۲  | • ماه ز بل حسن و سمالی (باب الفاء)  |
| ۸۱   | ۹۲  | قصیده دیسا لمدری کاتبی              |
| ۸۲   | ۹۳  | • خون که ز دل بوج بیت               |
| ۸۳   | ۹۳  | • می نه نوشی شیخ سماعی              |

﴿ تابع فهرست دیوان الملا الجزری ﴾

| صفیفة                        | صفیفة | صفیفة                      |
|------------------------------|-------|----------------------------|
| قصیفة دستدا ینگیک نوبار      | ۱۳۳   | قصیفة ملاما لکردنا دایر    |
| د وی سیده ژ برج قوس          | ۱۳۴   | د من دیر قالوا بلی         |
| د می دیر قالوا بلی ی         | ۱۳۵   | د صنمی ژ قوس ابرو          |
| قصیفة کس نه دبه سحر که       | ۱۳۷   | د شخصی لفقیران مکه زو      |
| ( باب الام الف )             | ۱۳۹   | د از ترانم سبی یاری چرا    |
| قصیفة ابرو ژ دربا حنجرى      | ۱۳۹   | د ابرو ژ حسنا دلبری        |
| ( باب الباء )                | ۱۴۱   | د ورد بیانم کوجه نازک      |
| قصیفة ای شاهد مدی            | ۱۴۱   | د پیوسته دو ابرو له        |
| د ای شهنشاہ معلوم حق نکهتدار | ۱۴۳   | د شوخ و شنگی               |
| د خان ساهان لامع انجابه      | ۱۴۵   | ( باب الحاء )              |
| د تجلیس لآخر بر عزل شیخ احمد | ۱۴۸   | قصیفة ژ رمزنا دلبری دیسا   |
| د عیبه یو ترقه دک            | ۱۵۱   | د دلبری سردار خوبان        |
| د عما عشقی بریمه از          | ۱۵۲   | د فاکا اطلس سر کشته        |
| قصیفة بحسنا احسن انقویم      | ۱۵۵   | د محبتی محبت دزورن         |
| د ای نسیم سحرى               | ۱۵۷   | د دلبری سردار خوبان        |
| د ای نسیم صبهی               | ۱۵۹   | د طاره یا نا بدار غمبکه    |
| د ابرو ژ نو پر آنتم          | ۱۶۰   | د گرچه بلبل جوهر دانی حس   |
| د لات حسنی وشهی خوبانی       | ۱۶۲   | د یارمه پر نیشانیوسر       |
| د فی فرقی اتر کبرین          | ۱۶۵   | ( باب الواو )              |
|                              |       | قصیفة مه لو قنجان امر دسته |
|                              |       | د من دی سحر شاه بحر        |

(تابع فهرست ديوان الملا الجزري)

| صحيفة | صحيفة   | صحيفة |
|-------|---|-------|
| ١٦٧   | قصيدة در حق مه بشيرى خوه مکه                  | ١٩٣   |
| ١٦٩   | د مزگين ژ مرا بيت                             | ١٩٣   |
| ١٧٠   | د ز ما پينا دو اړويان                         | ١٠٠   |
| ١٧١   | د صباح الخير يا خانم                          | ٢٠٨   |
| ١٧٤   | د صناسر ز صمد شوقى                            | ٢٠٩   |
| ١٧٧   | د صناسر ز صمد ني شکرا                         | ٢١٠   |
| ١٨١   | د اړو مه دي وقي سحر                           | ٢١١   |
| ١٨٦   | من نوع ترجيع بند                              | ٢٢١   |
| ٠٠٠   | قصيده مه بدل نيرگزين خاصه دفين                | ٢٢٦   |
| ١٩٠   | (من النوع المستزاد بالالفه العربية)           | ٢٣٢   |
| ١٩٠   | قصيدة يا رامي قلبي                            |       |
|       | ثلاث رباعيات من كلام الملا                    |       |
|       | (الخاصة)                                      |       |
|       | قصيدة الله سحر گما ها اړل                     |       |
|       | د دل ژ من بر دابرك                            |       |
|       | د اى ملا نام تيه خمس عشر                      |       |
|       | د والله ز هر دو عالمان                        |       |
|       | مكالمه ملا احمدى جزرى                         |       |
|       | مكالمه فقيه طيران با ملا                      |       |
|       | نديس شيخ رمضان                                |       |
|       | تخميس الملا احمد بن الملا محمد البهي اليرفنگي |       |
|       | على قصيدة الاستنانه                           |       |

